MAREA LUPTĂ

Ellen G. White

Ediția 2002

Titlul în original: "The Great Controversy"

Editura: Păzitorul Adevărului

Str. Negoiu, nr. 24 - 2300 Făgăraș, jud. Brașov Tel. 068-212818 Fax 068-214111 e-mail: azsmr@xnet.ro

www.sdarm.net/romania

CUPRINS

Prefață	5
Introducere	7
1. Distrugerea Ierusalimului	15
2. Persecuțiile din primele secole	36
3. O epocă de întuneric spiritual	
4. Valdenzii	
5. John Wycliffe	76
6. Huss și Ieronim	94
7. Despărțirea lui Luther de Roma	117
8. Luther înaintea Dietei	142
9. Reformatorul elvețian	168
10. Progresul Reformei în Germania	182
11. Protestul prinților	194
12. Reforma în Franța	209
13. În Țările de Jos și Scandinavia	235
14. Reformatorii englezi de mai târziu	243
15. Biblia și Revoluția Franceză	263
16. Părinții peregrini	
17. Vestitorii dimineții	298
18. Un reformator american	316
19. Lumină prin întuneric	342
20. O mare redeșteptare religioasă	354
21. O avertizare respinsă	374
22. Profeții împlinite	390
23. Ce este Sanctuarul?	408
24. În Sfânta Sfintelor	422
25. Legea lui Dumnezeu de neschimbat	431

Marea Luptă

26. O lucrare de reformă	449
27. Redeşteptări moderne	459
28. În fața raportului vieții	477
29. Originea răului	490
30. Vrăjmășia dintre om și Satana	503
31. Spiritele rele	510
32. Cursele Satanei	517
33. Prima mare amăgire	530
34. Pot să ne vorbească morții?	550
35. Libertatea de conștiință amenințată	562
36. Conflictul ce ne stă în față	582
37. Scripturile, apărarea noastră	593
38. Ultima avertizare	603
39. Timpul strâmtorării	613
40. Poporul lui Dumnezeu salvat	635
41. Pustiirea pământului	653
42. Sfârşitul luptei	662
Apendice	679

PREFAȚĂ

A ceastă carte, stimate cititor, nu este publicată ca să ne informeze că există păcat, vai și mizerie în lume. Știm aceasta cu toții prea bine. Această carte nu este publicată pentru a ne informa că există o luptă de neîmpăcat între întuneric și lumină, păcat și neprihănire, bine și rău, viață și moarte. În adâncul inimii noastre știm că suntem participanți în această luptă. Dar în fiecare dintre noi se trezește odată o dorință de a cunoaște mai mult despre această mare luptă. Cum a început sau există ea dintotdeauna? Ce elemente sunt implicate în complexitatea ei? Ce am eu de a face cu aceasta? Care este responsabilitatea mea? Mă aflu în această lume fără să fi ales aceasta. Este lucrul acesta bun sau rău pentru mine?

Care sunt marile principii implicate? Cât va mai continua această luptă? Care va fi sfârșitul ei? Se va scufunda pământul, după cum spun unii oameni de știință, în adâncurile unei nopți reci, întunecate și înghețate? Sau există un viitor mai bun?

Întrebarea vine şi mai aproape: Cum poate lupta din inima mea, luptă care implică egoismul şi iubirea, să fie rezolvată definitiv prin biruința binelui? Ce spune Biblia? Ce are să ne învețe Dumnezeu cu privire la această întrebare de o importanță veșnică?

Stimate cititor, scopul acestei cărți este să ajute sufletul întristat să afle soluția corectă la toate problemele acestea. Ea este scrisă de o persoană care a gustat și a aflat că Domnul este bun și care a învățat prin comuniunea cu Dumnezeu și studiul Cuvântului Său că taina Domnului este descoperită acelora care se tem de El și că lor El le va face de cunoscut legământul Său.

Pentru ca să înțelegem mai bine principiile acestei lupte atât de importante în care este în joc viața universului, autoarea ne-a prezentat lecții mărețe din ultimele douăzeci de secole.

Cartea începe cu tristele scene de încheiere ale istoriei Ierusalimului, cetatea aleasă de Dumnezeu, după respingerea de III

către ea a Omului de pe Calvar, care venise să mântuiască. De atunci înainte ne vorbește despre persecutarea copiilor lui Dumnezeu în primele secole, marea apostazie care a urmat în biserica Sa, trezirea lumii în timpul Reformei, în care unele din marile principii ale luptei sunt clar manifestate, lecțiile teribile ale respingerii principiilor drepte de către Franța, revigorarea și înălțarea Scripturilor și influența lor benefică și dătătoare de viață, trezirea religioasă din ultimele zile, deschiderea izvorului Cuvântului lui Dumnezeu cu descoperirile sale minunate de lumină și cunoștință, pentru a face față atacurilor vătămătoare ale oricărei amăgiri a întunericului.

Lupta ce ne stă în față, cu toate principiile vitale implicate, în care nimeni nu poate fi neutru, este prezentată simplu, lucid, și cu putere.

Şi în fine, ne vorbeşte despre biruința veșnică și glorioasă a binelui asupra răului, a luminii asupra întunericului, a bucuriei asupra necazului, a speranței asupra disperării, a gloriei asupra rușinii, a vieții asupra morții și a iubirii veșnice și îndelung-răbdătoare asupra urii răzbunătoare.

Începând cu prima sa ediție (1888), urmată de una revizuită de autoare (1911), această lucrare remarcabilă a ajuns la o răspândire mondială prin multe ediții și traduceri. Cititorul va vedea că autoarea scrie deschis și energic, demascând rătăcirile și sugerând soluții bazate pe infailibilul Cuvânt al lui Dumnezeu. Și deși ultimile câteva decade au fost martore la schimbări și transformări în lumea socio-religioasă, ideea principală și proiecțiile pentru viitor prezentate în această carte își păstrează până astăzi valabilitatea, rămânând de un interes captivant.

Ediții precedente ale acestei cărți au adus multe suflete la Adevăratul Păstor; este rugăciunea editorilor ca această ediție să fie chiar mai bogată în roade veșnice.

Editorii

INTRODUCERE

Înainte de intrarea păcatului în lume, Adam se bucura de o comuniune directă cu Făcătorul său, dar de când omul s-a despărțit de Dumnezeu prin neascultare, neamul omenesc a pierdut acest înalt privilegiu. Prin Planul de Mântuire însă a fost deschisă o cale prin care locuitorii pământului pot să aibă iarăși legătură cu cerul. Dumnezeu a comunicat cu oamenii prin Duhul Său și prin descoperirile date slujitorilor Săi aleși a fost dată lumii lumină divină. "Oamenii au vorbit de la Dumnezeu, mânați de Duhul Sfânt." (2 Petru 1:21).

În timpul primilor 2500 de ani din istoria omenirii n-a existat nici o revelație scrisă. Aceia care fuseseră învățați de Dumnezeu au comunicat cunoștința lor altora și aceasta a fost transmisă din tată în fiu, de-a lungul generațiilor. Pregătirea Cuvântului scris a început pe timpul lui Moise. Descoperirile inspirate au fost apoi adunate într-o carte inspirată. Această lucrare a continuat de-a lungul unei perioade de o mie șase sute de ani - de la Moise, istoricul creațiunii și al Legii, până la Ioan, raportorul celor mai sublime adevăruri ale Evangheliei.

Biblia indică spre Dumnezeu ca autor al ei, totuși ea a fost scrisă de mâini omenești; în stilul variat al diferitelor ei cărți, ea prezintă particularitățile scriitorilor respectivi. Adevărurile descoperite sunt toate "insuflate de Dumnezeu" (2 Tim. 3:16), totuși sunt exprimate în cuvinte omenești. Cel Infinit a revărsat lumină, prin Duhul Său, în mințile și inimile slujitorilor Săi. El a dat vise, viziuni, simboluri și pilde; cei cărora le-a fost revelat adevărul în felul acesta au exprimat gândul în limbaj omenesc.

V

Cele Zece Porunci au fost rostite de Însuşi Dumnezeu şi au fost scrise cu propria Sa mână. Ele sunt de natură divină şi nu omenească. Biblia, exprimând adevărurile date de Dumnezeu în limbaj omenesc, prezintă o unire a divinului cu omenescul. O asemenea unire a existat şi în natura lui Hristos, care a fost în acelaşi timp Fiul lui Dumnezeu şi Fiul omului. Astfel ceea ce a fost adevărat despre Hristos, este adevărat şi despre Biblie: "Cuvântul S-a făcut trup şi a locuit printre noi". (Ioan 1:14).

Scrise în epoci diferite, de oameni care se deosebeau mult în ce privește rangul și ocupația, înzestrarea intelectuală și spirituală, cărțile Bibliei prezintă o mare varietate stilistică, precum și o mare diversitate a naturii subiectelor descoperite. Diferiții ei scriitori au folosit diferite forme de exprimare; adesea, același adevăr este mai clar prezentat de unul decât de altul. Deoarece autori diferiți prezintă același subiect sub aspecte și raporturi variate, cititorului superficial, neatent sau cu prejudecăți, poate să-i pară o nepotrivire sau contradicție, acolo unde cercetătorul atent și respectuos, cu o înțelegere mai clară, vede armonia care există în profunzime.

Întrucât adevărul este prezentat prin persoane diferite, el este dezvăluit în variatele lui aspecte. Un scriitor este mai puternic impresionat de o latură a subiectului; el sesizează acele puncte care sunt în armonie cu experiența lui sau cu puterea lui de înțelegere și apreciere; altul sesizează o altă latură; și fiecare, sub călăuzirea Duhului Sfânt, prezintă ceea ce i-a impresionat mai puternic mintea - un aspect diferit al adevărului la fiecare scriitor, însă o armonie perfectă între toți. Adevărurile astfel revelate se unesc pentru a forma un tot desăvârșit, adaptat pentru a răspunde nevoilor oamenilor în toate împrejurările și experiențele vieții.

Lui Dumnezeu I-a făcut plăcere să comunice adevărul Său lumii prin unelte omenești și El Însuși a pregătit oameni prin Duhul Său cel Sfânt și i-a împuternicit să facă lucrarea aceasta. El le-a călăuzit mințile să aleagă ce să vorbească și ce să scrie. Deși comoara a fost încredintată unor vase de lut, totuși ea își are originea în Ceruri.

VI

Introducere

Deşi mărturia este transmisă prin exprimarea nedesăvârșită a limbii omenești, totuși este mărturia lui Dumnezeu; iar copilul ascultător și credincios al lui Dumnezeu vede în ea slava unei puteri divine, pline de har și adevăr.

VII

Dumnezeu, în Cuvântul Său, a încredințat oamenilor cunoștința necesară pentru mântuire. Sfintele Scripturi trebuie să fie acceptate ca o descoperire infailibilă, autorizată a voinței Sale. Ele sunt standardul pentru caracter, descoperitorul doctrinelor și proba vieții practice. "Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună." (2 Tim. 3:16, 17).

Totuşi faptul că Dumnezeu a descoperit voia Sa oamenilor prin Cuvântul Său, n-a făcut inutilă prezența și călăuzirea continuă a Duhului Sfânt. Dimpotrivă, Duhul a fost făgăduit de Mântuitorul nostru ca să descopere Cuvântul slujitorilor Săi, să ilumineze și să aplice învățăturile lui. Deoarece Duhul lui Dumnezeu a inspirat Biblia, este imposibil ca învățătura Duhului să fie vreodată contrară aceleia a Cuvântului.

Duhul n-a fost dat - nici nu va putea fi revărsat vreodată - ca să înlocuiască Biblia; căci Scripturile declară clar că standardul pentru verificarea tuturor învățăturilor și practicilor este Cuvântul lui Dumnezeu. Apostolul Ioan spune: "Prea iubiților, să nu dați crezare oricărui duh; ci să cercetați duhurile, dacă sunt de la Dumnezeu; căci în lume au ieșit mulți prooroci mincinoși". (1 Ioan 4:1). Iar Isaia declară: "La lege și la mărturie! Căci dacă nu vor vorbi așa, nu vor mai răsări zorile pentru poporul acesta". (Is. 8:20).

O mare ocară este adusă asupra lucrării Duhului Sfânt prin rătăcirile unei clase de oameni, care pretinzând că sunt iluminați de El, susțin că nu mai au nevoie de călăuzirea Cuvântului lui Dumnezeu. Ei sunt conduși de impresii pe care le consideră vocea lui Dumnezeu în suflet. Dar duhul care îi conduce nu este Duhul lui Dumnezeu. Călăuzirea după impresii și neglijarea Scripturilor

VIII

duce numai la confuzie, amăgire și ruină. Aceasta slujește numai la promovarea planurilor celui rău. Deoarece lucrarea Duhului Sfânt este de importanță vitală pentru biserica lui Hristos, unul din planurile Satanei este ca, prin rătăcirile extremiștilor și fanaticilor, să arunce dispreț asupra lucrării Duhului și să facă pe poporul lui Dumnezeu să neglijeze această sursă de putere, pe care Însuși Domnul nostru a pus-o la dispoziție.

Duhul Sfânt urma să-şi continue lucrarea în toată dispensațiunea Evangheliei, în armonie cu Cuvântul lui Dumnezeu. De-a lungul secolelor în care au fost date Scripturile Vechiului și Noului Testament, Duhul Sfânt n-a încetat să transmită lumină unor persoane, pe lângă descoperirile care aveau să fie încorporate în Canonul sacru. Însăși Biblia ne descrie cum, prin Duhul Sfânt, oamenii au primit avertizări, mustrări, sfaturi și îndrumări în probleme care nu aveau nici o legătură cu darea Scripturilor. Sunt menționați profeți din diferite epoci ale căror cuvinte n-au fost scrise niciodată. În același fel, după încheierea canonului Scripturii, Duhul Sfânt urma să-Şi continue lucrarea de iluminare, avertizare și mângâiere a copiilor lui Dumnezeu.

Isus a făgăduit ucenicilor Săi: "Dar Mângâietorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl, în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu". "Când va veni Mângâietorul, Duhul adevărului, are să vă călăuzească în tot adevărul;... și vă va descoperi lucrurile viitoare." (Ioan 14:26; 16:13). Scriptura învață clar că aceste făgăduințe, departe de a fi limitate la zilele apostolilor, se extind asupra bisericii lui Hristos din toate timpurile. Mântuitorul a asigurat pe urmașii Săi: "Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului". (Mat. 28:20). Iar Pavel declară că darurile și manifestările Duhului au fost date bisericii "pentru desăvârșirea sfînților, în vederea lucrării de slujire, pentru zidirea trupului lui Hristos, până vom ajunge toți la unirea credinței și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, la starea de om mare, la înălțimea staturii plinătății lui Hristos". (Efes. 4:12, 13).

4

ΙX

Introducere

Pentru credincioşii din Efes apostolul Pavel se ruga astfel: "Şi mă rog ca Dumnezeul Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea un duh de înțelepciune şi de descoperire, în cunoașterea Lui și să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeți care este nădejdea chemării Lui, care este bogăția slavei moștenirii Lui în sfinți și care este față de noi, credincioșii, nemărginita mărime a puterii Sale, după lucrarea puterii tăriei Lui" (Efes. 1:17-19). Binecuvântarea pe care Pavel o cerea insistent pentru biserica din Efes era lucrarea Duhului divin pentru iluminarea minții și descoperirea lucrurilor adânci ale Cuvântului Sfânt al lui Dumnezeu înțelegerii credincioșilor.

După manifestarea minunată a Duhului Sfânt din Ziua Cincizecimii, Petru a îndemnat pe oameni să se pocăiască și să se boteze în numele lui Hristos, pentru iertarea păcatelor, zicând: "Pocăiți-vă, și fiecare din voi să fie botezat în Numele lui Isus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre; apoi veți primi darul Sfântului Duh. Căci făgăduința aceasta este pentru voi, pentru copiii voștri și pentru toți cei ce sunt departe acum, în oricât de mare număr îi va chema Domnul, Dumnezeul nostru". (Fapte 2:38, 39).

În legătură directă cu scenele marii zile a lui Dumnezeu, Domnul a făgăduit, prin profetul Ioel, o manifestare deosebită a Duhului Său. (Ioel 2: 28). Această profeție s-a împlinit parțial prin revărsarea Duhului Sfânt în Ziua Cincizecimii; dar va ajunge la împlinirea completă prin manifestarea harului divin care va însoți încheierea lucrării Evangheliei.

Marea luptă dintre bine și rău va crește în intensitate până la încheierea timpului. Mânia Satanei s-a manifestat împotriva bisericii lui Hristos în toate timpurile; dar Dumnezeu a revărsat harul și Spiritul Său asupra copiilor Săi pentru a-i întări să reziste puterii celui rău. Când apostolii lui Hristos trebuiau să ducă lumii Evanghelia și să o scrie pentru toate generațiile viitoare, ei au fost înzestrați cu lumină de la Duhul Sfânt. Pe măsură ce biserica se apropie de eliberarea ei finală, Satana va lucra cu putere mai

mare. "Diavolul s-a pogorât la voi, cuprins de o mânie mare, fiindcă știe că are puțină vreme". (Apoc. 12:12). El va lucra "cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase". (2 Tes. 2:9). Acel geniu, care odinioară fusese cel mai înălțat între îngerii lui Dumnezeu, s-a dedicat cu totul, de șase mii de ani, lucrării de amăgire și ruină. Toate adâncimile abilității și subtilității dobândite de Satana, toată cruzimea perfecționată în timpul acestor bătălii de secole, vor fi îndreptate împotriva poporului lui Dumnezeu în conflictul final. În acest timp de primejdie, urmașii lui Hristos trebuie să avertizeze lumea despre a doua venire a Domnului; trebuie pregătit un popor care să stea în picioare înaintea Lui, "fără prihană, fără vină și în pace", la venirea Sa. (2 Petru 3:14). În acest timp, înzestrarea specială cu puterea și harul divin nu este mai puțin necesară bisericii, decât în zilele apostolilor.

Prin iluminarea Duhului Sfânt, scenele conflictului îndelungat dintre bine si rău au fost descoperite scriitoarei acestor pagini. Din timp în timp, mi s-a îngăduit să privesc desfășurarea în diferite epoci a marii lupte dintre Hristos, Printul vieții, Autorul mântuirii noastre și Satana, prințul răului, autorul păcatului, primul călcător al sfintei Legi a lui Dumnezeu. Vrăimăsia Satanei împotriva lui Hristos s-a manifestat si împotriva urmasilor Săi. În toată istoria trecutului se găsesc urmele aceleiași uri față de principiile Legii lui Dumnezeu, aceleiași metode de amăgire, prin care rătăcirea este făcută să treacă drept adevăr, prin care Legea lui Dumnezeu este înlocuită de legi omenești și oamenii sunt făcuti să se închine creaturii în locul Creatorului. Eforturile Satanei de a reprezenta greșit caracterul lui Dumnezeu, de a face pe oameni să nutrească o concepție falsă despre Creator și de a-L privi mai degrabă cu teamă și ură decât cu iubire; străduințele lui de a îndepărta Legea divină, făcându-i pe oameni să se considere liberi de obligația de a asculta de cerințele ei și persecutarea acelora care au îndrăznit să se opună amăgirilor lui, au fost continuate cu fermitate în toate timpurile. Acestea pot fi găsite în istoria patriarhilor, profeților, apostolilor, martirilor și reformatorilor.

XI

Introducere

În marele conflict final, Satana va folosi aceleași metode, va manifesta același spirit și va urmări același scop ca și în secolele precedente. Cele petrecute în trecut se vor repeta, cu deosebirea că lupta viitoare va fi caracterizată de o intensitate atât de grozavă, cum lumea n-a mai văzut niciodată. Amăgirile Satanei vor fi mai subtile, atacurile lui mai hotărâte. Dacă ar fi cu putință, ar amăgi chiar și pe cei aleși. (Marcu 13:22).

Când Duhul lui Dumnezeu mi-a descoperit marile adevăruri ale Cuvântului Său şi scenele trecutului şi ale viitorului, am fost îndemnată să fac cunoscut şi altora ceea ce îmi fusese descoperit şi anume, să redau istoria conflictului din secolele trecute şi să o prezint astfel încât să arunce lumină îndeosebi asupra luptei viitoare care se apropie cu grăbire. Pentru realizarea acestui scop, m-am străduit să selectez şi să grupez astfel evenimentele din istoria bisericii, încât să prezint marile adevăruri probatoare care au fost date lumii în diferite perioade și care au provocat mânia Satanei și vrăjmășia unei biserici iubitoare de lume, dar care au fost apărate prin mărturia acelora care "nu și-au iubit viața până la moarte".

În aceste relatări vedem o prefigurare a conflictului din fața noastră. Privindu-le în lumina Cuvântului lui Dumnezeu și prin iluminarea Duhului Său, vedem intențiile celui rău demascate și primejdiile pe care trebuie să le evite cei care vor fi găsiți "fără vină" înaintea Domnului la venirea Sa.

Marile evenimente care au marcat progresul reformei în secolele trecute sunt fapte istorice bine cunoscute și unanim recunoscute de lumea protestantă; sunt fapte pe care nimeni nu le poate contesta. În armonie cu scopul acestei cărți și cu concizia care era necesar să fie menținută, am prezentat această istorie pe scurt, faptele fiind concentrate atât cât să permită o înțelegere corectă a însemnătății lor. În unele cazuri, în care istoricul a grupat evenimentele astfel, încât să permită o privire concisă și cuprinzătoare asupra subiectului sau a rezumat amănuntele într-un

XII

mod convenabil, au fost citate cuvintele lui; dar în alte cazuri, numele autorului nu a fost menționat, întrucât citatele nu sunt date cu scopul de a considera pe acel scriitor ca o autoritate, ci pentru că relatarea lui permite o prezentare simplă și convingătoare a subiectului. Pentru relatarea experienței și concepțiilor acelora care promovează lucrarea de reformă din timpul nostru, au fost folosite, în același fel, lucrările publicate de ei.

Cartea aceasta nu are atât scopul să prezinte adevăruri noi despre luptele din trecut, cât să scoată în evidență faptele și principiile care au legătură cu evenimentele viitoare. Totuși, privite ca o parte a conflictului dintre forțele luminii și ale întunericului, toate aceste rapoarte ale trecutului au o nouă semnificație; prin ele se proiectează o lumină asupra viitorului, luminând calea acelora care, asemenea reformatorilor din secolele trecute, vor fi chemați să mărturisească "pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Isus Hristos" cu riscul pierderii tuturor bunurilor pământești.

Scopul acestei cărți este să dezvăluie scenele marii lupte dintre adevăr și rătăcire; să descopere vicleniile Satanei și mijloacele prin care i se poate rezista cu succes; să prezinte o soluție satisfăcătoare marii probleme a răului, care aruncă o astfel de lumină asupra originii și soartei finale a păcatului, încât scoate în evidență pe deplin dreptatea și iubirea lui Dumnezeu în modul Său de procedare cu creaturile Sale; precum și să arate natura neschimbătoare și sfântă a Legii Sale. Rugăciunea sinceră a scriitoarei este ca prin influența acestei cărți, oamenii să fie eliberați de puterea întunericului și să devină "părtași la moștenirea sfinților în lumină", pentru slava Aceluia care ne-a iubit și S-a dat pe Sine Însuși pentru noi.

E.G.W.

Capitolul 1 17

DISTRUGEREA IERUSALIMULUI

Dacă ai fi cunoscut și tu, măcar în această zi, lucrurile care puteau să-ți dea pacea! Dar acum, ele sunt ascunse de ochii tăi. Vor veni peste tine zile, când vrăjmașii tăi te vor înconjura cu șanțuri, te vor împresura, și te vor strânge din toate părțile; te vor face una cu pământul, pe tine și pe copiii tăi din mijlocul tău; și nu vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentru că n-ai cunoscut vremea când ai fost cercetată." (Luca 19:42-44).

Isus privea asupra Ierusalimului de pe creasta Muntelui Măslinilor. Scena care se desfășura înaintea Lui era plăcută și liniștită. Era timpul Paștelui și copiii lui Iacob se adunaseră acolo din toate tările pentru a participa la marea sărbătoare natională. În mijlocul grădinilor, viilor și coastelor înverzite presărate cu corturile pelerinilor, se înălțau colinele în terase, palatele impunătoare și fortărețele masive ale capitalei lui Israel. Fiica Sionului părea să spună în mândria ei: "Stau ca împărăteasă și nu voi vedea nici o nenorocire". Era tot așa de atrăgătoare și se considera tot așa de sigură de favoarea cerului, ca și atunci când, cu secole în urmă, bardul regal cânta: "Frumoasă înălțime, bucuria întregului pământ, este muntele Sionului... cetatea Marelui împărat". (Ps. 48:2). În prim plan se aflau clădirile mărețe ale Templului. Razele soarelui care apunea luminau albul ca de zăpadă al zidurilor lui de marmură și se reflectau de pe poarta de aur, de pe turn și de pe ornamentele acoperișului. "În frumusețea lui desăvârșită", Templul stătea ca mândrie a națiunii iudaice. Care copil al lui Israel putea să privească scena aceasta fără un simțământ de bucurie și admirație? Dar cu totul alte gânduri ocupau

mintea lui Isus. "Când S-a apropiat de cetate și a văzut-o, Isus a plâns pentru ea." (Luca 19:41). În mijlocul bucuriei generale a intrării triumfale, în timp ce ramuri de palmier erau fluturate, în timp ce osanale vesele trezeau ecourile colinelor și mii de glasuri Îl declarau împărat, Răscumpărătorul lumii era copleșit de o tristețe neașteptată și misterioasă. El, Fiul lui Dumnezeu, Cel făgăduit lui Israel, a cărui putere învinsese moartea și chemase din mormânt pe prizonierii ei, era în lacrimi, nu din cauza unei întristări obișnuite, ci datorită unei agonii intense, nestăvilite.

Lacrimile Sale nu erau pentru Sine, deși știa bine încotro se îndreptau pașii Lui. Înaintea Sa era Ghetsemani, scena apropiatei Sale agonii. Se vedea și poarta oilor, prin care timp de secole fuseseră conduse animalele pentru jertfă și care urma să se deschidă pentru El când avea să fie și El "ca un miel pe care-l duci la măcelărie". (Is. 53:7). Nu prea departe era Golgota, locul răstignirii. Pe cărarea pe care Hristos avea să calce curând urma să cadă groaza unui întuneric des, în timp ce El trebuia să Se aducă pe Sine jertfă pentru păcat. Cu toate acestea nu cugetarea la aceste scene arunca umbra asupra Lui în acest ceas de bucurie. Nu presimțirea propriului Său chin supraomenesc întuneca acest spirit neegoist. El plângea pentru miile de oameni din Ierusalim sortiți pieirii - din cauza orbirii și nepocăinței acelora pe care venise să-i binecuyânteze și să-i salveze.

În fața ochilor lui Isus se desfășura istoria de mai mult de o mie de ani a favorii deosebite a lui Dumnezeu și a grijii Sale ocrotitoare manifestate față de poporul ales. Acolo era muntele Moria, unde fiul făgăduinței, o victimă care nu se împotrivise, fusese legat de altar, ca simbol al jertfirii Fiului lui Dumnezeu. Acolo a fost confirmat părintelui celor credincioși legământul binecuvântării, glorioasa făgăduință mesianică. (Gen. 22:9,16-18). Acolo, flăcările jertfei care s-au înălțat către cer din aria lui Ornan, îndepărtaseră sabia îngerului pierzător (1 Cron. 21) - simbol potrivit al jertfei Mântuitorului și al mijlocirii Sale pentru oamenii

vinovati. Ierusalimul fusese onorat de Dumnezeu mai presus de tot pământul. Domnul "a ales Sionul", El "l-a dorit ca locuință a Lui." (Ps. 132:13). Acolo, timp de veacuri, sfinții profeți își rostiseră soliile lor de avertizare. Acolo preoții își legănaseră cădelnitele, iar norul de tămâie împreună cu rugăciunile închinătorilor se înăltaseră înaintea lui Dumnezeu. Acolo sângele mieilor junghiați fusese oferit zilnic, arătând în viitor către Mielul lui Dumnezeu. Acolo Iehova își descoperise prezența în norul de slavă deasupra tronului milei. Acolo se sprijinise capătul acelei scări misterioase care unea pământul cu cerul (Gen. 28:12; Ioan 1:51) - acea scară pe care îngerii lui Dumnezeu coborau si urcau și care deschidea lumii calea către Locul prea Sfânt. Dacă Israel, ca popor, ar fi păstrat credinciosia lui fată de cer, Ierusalimul ar fi rămas pentru totdeauna alesul Domnului. (Ier. 17:21-25). Dar istoria acestui popor favorizat n-a fost decât un raport al apostaziei și răzvrătirii. Ei s-au împotrivit harului ceresc, au abuzat de privilegiile lor și au dispretuit ocaziile.

Desi Israel și-a "bătut joc de trimișii lui Dumnezeu, I-au nesocotit cuvintele și au râs de proorocii Lui" (2 Cron. 36:16), El totusi S-a manifestat cu bunătate și credinciosie" (Exod 34:6); în ciuda respingerilor repetate, îndurarea Sa a continuat să stăruiască pe lângă ei. Cu o iubire mai compătimitoare decât a unui tată pentru fiul său, Dumnezeu dăduse "din vreme trimișilor Săi însărcinarea să-i înștiințeze, căci voia să cruțe pe poporul Său și locașul Său". (2 Cron. 36:15). Când mustrarea, implorarea și certarea n-au mai avut efect, El le-a trimis cel mai bun dar al Cerului: mai mult chiar. El a revărsat tot cerul în acest singur Dar. Însuși Fiul lui Dumnezeu a fost trimis să mijlocească pentru cetatea nepocăită. Hristos adusese pe Israel ca pe o viță aleasă din Egipt. (Ps. 80:8). Propria Sa mână alungase pe păgâni dinaintea lui. El o sădise "pe o câmpie foarte mănoasă". Grija Sa ocrotitoare o înconjurase de jur împrejur. Slujitorii Săi fuseseră trimiși să o cultive. "Ce as mai fi putut face viei Mele", exclamă El, "și n-am

făcut" (Is. 5:1-4). Deși, când aștepta să facă struguri buni, rodise struguri sălbatici, totuși El a venit personal la via Sa cu dorința fierbinte de a găsi rod și dacă va fi posibil să o salveze de distrugere. El Şi-a săpat via, a curățit-o și a îngrijit-o. A fost neobosit în străduințele Sale de a salva via pe care El Însuși o sădise.

Timp de trei ani Domnul luminii și al slavei umblase în mijlocul poporului Său. El "umbla din loc în loc, făcea bine și vindeca pe toți cei ce erau apăsați de diavolul", tămăduind inimile zdrobite, liberând pe captivi, redând vederea orbilor, făcând pe ologi să meargă și pe cei surzi să audă, curățind pe leproși, înviind pe morți și predicând săracilor Evanghelia. (Fapte 10:38; Luca 4:18; Matei 11:5). Chemarea plină de har a fost adresată deopotrivă tuturor claselor: "Veniți la Mine toți cei trudiți și împovărați și Eu vă voi da odihnă". (Matei 11:28).

Deşi au răsplătit binele cu rău, iar iubirea Sa cu ură (Ps. 109:5), El a urmărit neclintit misiunea Sa plină de îndurare. Cei care au căutat harul Său nu au fost respinși niciodată. Călător fără cămin, având zilnic parte de dispreț și lipsuri, El a trăit pentru a sluji nevoilor oamenilor și a ușura durerile lor, invitându-i să primească darul vieții. Valurile de îndurare, respinse de acele inimi îndărătnice, se reîntorceau la ei într-un curent mai puternic de iubire compătimitoare, fără seamă. Dar Israel a întors spatele celui mai bun Prieten și singurului său Ajutor. Implorările iubirii Sale fuseseră disprețuite, sfaturile Sale fuseseră respinse, avertismentele Sale luate în râs.

Ora speranței și iertării trecea în grabă; cupa mâniei îndelung amânate a lui Dumnezeu era aproape plină. Norul care se adunase de-a lungul secolelor de apostazie și răzvrătire, încărcat de nenorociri, era gata să se reverse peste un popor vinovat; iar Acela care singur putea să-i salveze de soarta lor inevitabilă fusese dispreţuit, insultat, lepădat și curând urma să fie răstignit. Când Hristos avea să atârne pe crucea Golgotei, timpul lui Israel ca

popor favorizat și binecuvântat de Dumnezeu urma să se sfârșească. Pierderea chiar și a unui singur suflet este o nenorocire care depășește infinit de mult câștigurile și comorile lumii întregi; dar când Hristos privea asupra Ierusalimului, înaintea Lui se afla soarta unei cetăți întregi, a unei națiuni întregi - acea cetate, acea națiune care fusese odinioară aleasă de Dumnezeu, comoara Sa deosebită.

Profeții plânseseră apostazia lui Israel și pustiirile teribile prin care fuseseră pedepsite păcatele lor. Ieremia dorise ca ochii să-i fie un izvor de lacrimi ca să plângă zi și noapte pe cei uciși ai fiicei poporului său, pentru turma Domnului care era dusă în robie. (Ier. 9:1; 13:17). Cât de mare, deci era durerea Aceluia a cărui privire profetică cuprindea, nu ani, ci secole! El vedea pe îngerul pierzător cu sabia ridicată împotriva cetății care fusese așa de mult timp locul reședinței lui Iehova. De pe culmea muntelui Măslinilor, chiar din locul ocupat mai târziu de Titus și armata sa, El privea dincolo de vale la curtile si porticurile sfinte si cu ochii întunecați de lacrimi, vedea într-o perspectivă înspăimântătoare, zidurile înconjurate de oștile străine. Auzea zgomotul pașilor armatelor mărșăluind la război. Auzea glasul mamelor și copiilor strigând după pâine în cetatea asediată. Vedea Casa ei sfântă si frumoasă, palatele și turnurile ei predate flăcărilor și în locul în care stătuseră ele odinioară, doar un morman de ruine fumegânde.

Privind de-a lungul secolelor, vedea poporul legământului împrăștiat în toate țările, "ca niște naufragiați pe un țărm pustiu". În pedeapsa temporară, gata să cadă asupra copiilor ei, El vedea doar prima înghițitură din cupa mâniei pe care trebuiau să o bea până la fund la judecata finală. Mila divină, iubirea fierbinte și-au găsit expresia în cuvintele îndurerate: "Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine! De câte ori am vrut să strâng pe copiii tăi cum își strânge găina puii sub aripi, și n-ați vrut!" O, dacă tu, popor favorizat mai presus de oricare altul, ai fi cunoscut timpul cercetării tale și lucrurile care puteau să-ți dea pacea! Am oprit îngerul dreptății, te-am chemat

la pocăință, dar zadarnic. Tu n-ai refuzat și respins doar pe slujitori, pe trimiși și profeți, ci pe Sfântul lui Israel, Răscumpărătorul tău. Dacă ești distrus, tu singur porți răspunderea. "Și nu vreți să veniți la Mine ca să aveți viața!" (Matei 23:37; Ioan 5:40).

Hristos vedea în Ierusalim un simbol al unei lumi împietrite în necredință și răzvrătire și grăbindu-se să primească judecățile răsplătitoare ale lui Dumnezeu. Nenorocirile neamului omenesc căzut, apăsând sufletul Său, au smuls de pe buzele Sale acel strigăt nespus de amar. El vedea istoria păcatului scrisă în mizeria omenească, în lacrimi și sânge; inima Sa era mișcată de milă infinită pentru cei nenorociți și îndurerați de pe pământ; El ardea de dorința să-i despovăreze pe toți. Dar nici chiar mâna Sa nu putea să întoarcă valul nenorocirilor omenești; numai puțini urmau să caute singurul Izvor de ajutor. El era gata să-Şi dea sufletul la moarte pentru a aduce mântuirea la îndemâna lor, dar puțini urmau să vină la El ca să aibă viață.

Maiestatea cerului în lacrimi! Fiul Dumnezeului nemărginit, tulburat în duhul Său, încovoiat de chin sufletesc! Scena a umplut tot cerul de uimire. Acea scenă ne descoperă păcătoșenia nespus de mare a păcatului; ne arată cât de greu este chiar pentru Puterea Infinită să scape pe cel vinovat de urmările călcării Legii lui Dumnezeu. Privind către generația din urmă, Isus a văzut lumea cuprinsă de o amăgire asemănătoare cu acea care a dus la distrugerea Ierusalimului. Marele păcat al iudeilor a fost lepădarea lui Hristos; marele păcat al lumii creștine va fi lepădarea Legii lui Dumnezeu, temelia guvernării Sale în cer și pe pământ. Preceptele lui Iehova vor fi disprețuite și nesocotite. Milioane de oameni în robia păcatului, sclavi ai Satanei, condamnați să sufere moartea a doua, vor refuza să asculte de cuvintele adevărului în ziua cercetării lor. Teribilă orbire! Ciudată rătăcire!

Cu două zile înainte de Paşti, când Hristos plecase pentru ultima oară din Templu, după ce denunțase fățărnicia conducătorilor iudei, a ieșit din nou cu ucenicii Săi pe muntele

Măslinilor și S-a așezat cu ei pe coasta înverzită care avea vedere spre cetate. El S-a uitat încă o dată lung la zidurile, turnurile și palatele ei. El a privit încă o dată Templul în splendoarea lui orbitoare, o diademă a frumuseții care încorona muntele cel sfânt. Cu o mie de ani înainte, psalmistul preamărise îndurarea lui Dumnezeu față de Israel, care făcuse din Casa lui sfântă locuința Sa: "Cortul Lui este în Salem și locuința Lui în Sion". El "a ales seminția lui Iuda, muntele Sionului, pe care-l iubește. Şi-a zidit sfântul locaș ca cerurile de înalt". (Ps. 76:2; 78:68-69).

Primul Templu fusese înălțat în perioada cea mai prosperă a istoriei lui Israel. Împăratul David strânsese vaste comori pentru scopul acesta, iar planurile pentru construcție au fost făcute prin inspirație divină. (1 Cron. 28:12, 19). Solomon, cel mai înțelept dintre monarhii lui Israel, încheiase lucrarea. Templul acesta era cea mai măreață clădire pe care o văzuse lumea vreodată. Cu toate acestea Domnul declarase prin profetul Hagai cu privire la cel de al doilea Templu: "Slava acestei Case din urmă va fi mai mare decât a celei dintâi". "Voi clătina toate neamurile și Dorința tuturor popoarelor va veni; și voi umplea de slavă Casa aceasta, zice Domnul oștirilor." (Hagai 2:9, 7 trd. eng.).

După distrugerea Templului de către Nebucadnețar, el a fost reconstruit cu aproape cinci sute de ani înainte de nașterea lui Hristos, de către un popor care se întorsese dintr-o robie de o viață întreagă într-o țară pustiită și aproape nelocuită. Între ei se aflau bătrâni care văzuseră slava Templului lui Solomon și care plângeau la punerea temeliei noii clădiri, deoarece ea urma să fie mult inferioară celei dintâi. Simțământul care predomina este descris cu intensitate de profet: "Cine a mai rămas între voi din cei ce au văzut Casa aceasta în slava ei dintâi? Şi cum o vedeți acum? Așa cum este, nu pare ea ca o nimica în ochii voștri?" (Hagai 2:3; Ezra 3:12). Atunci s-a dat făgăduința că slava acestei Case de pe urmă trebuia să fie mai mare decât a celei dintâi.

Al doilea Templu însă nu a egalat pe primul în măreție; nici nu a fost sfințit prin acele semne vizibile ale prezenței divine care s-au manifestat la primul Templu. Nu a fost nici o manifestare de putere supranaturală pentru a marca consacrarea lui. Nici un nor de slavă nu s-a văzut umplând sanctuarul de curând înălțat. Nici foc din cer n-a coborât pentru a mistui jertfa de pe altar. Şechina nu mai exista între heruvimi în Locul prea sfânt; chivotul, scaunul harului și tablele mărturiei nu se mai găseau acolo. Nici o voce nu s-a auzit din cer ca să facă cunoscut preotului voia lui Iehova.

Iudeii se străduiseră zadarnic timp de secole să arate modul în care s-a împlinit făgăduința lui Dumnezeu dată prin Hagai; dar mândria și necredința le-a orbit mintea față de adevăratul înțeles al cuvintelor profetului. Templul al doilea nu a fost onorat cu norul slavei lui Iehova, ci cu prezența vie a Aceluia în care locuia trupește toată plinătatea Dumnezeirii - care era Dumnezeu Însuși manifestat în trup. "Dorința tuturor popoarelor" venise în adevăr în Templul Său, când Omul din Nazaret învăța și vindeca în curțile sfinte. Prin prezența lui Hristos și numai prin aceasta, întrecea al doilea Templu în slavă pe primul. Dar Israel respinsese darul oferit de cer. Slava s-a depărtat pentru totdeauna de Templu în ziua în care umilul Învățător a ieșit prin poarta lui de aur. Deja, cuvintele Mântuitorului: "Iată vi se lasă casa pustie", se împliniseră. (Matei 23:38).

Prezicerea lui Hristos cu privire la distrugerea Templului umpluse de teamă și uimire pe ucenici și ei doreau să înțeleagă mai deplin sensul cuvintelor Sale. Bogăție, muncă și iscusință arhitectonică fuseseră cheltuite timp de peste patruzeci de ani pentru a spori splendorile lui. Irod cel Mare dăruise pentru el atât bogății romane cât și comori iudaice și chiar împăratul lumii îl îmbogățise cu darurile sale. Blocuri masive de marmură albă, de dimensiuni aproape fabuloase trimise de la Roma pentru acest scop, formau o parte din structura lui; în legătură cu acestea au atras ucenicii atenția Domnului lor, zicând: "Uită-Te ce pietre și ce zidiri!" (Marcu 13:1).

La aceste cuvinte, Isus le-a dat răspunsul solemn și surprinzător: "Adevărat vă spun că nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu fie dărâmată". (Matei 24:2).

Ucenicii asociau distrugerea Ierusalimului cu evenimentele venirii personale a lui Hristos într-o slavă vremelnică pentru a lua tronul imperiului universal, pentru a pedepsi pe iudeii nepocăiți și pentru a elibera națiunea de jugul roman. Domnul le spusese că va veni a doua oară. De aceea la amintirea judecăților asupra Ierusalimului, mințile lor s-au îndreptat la venirea aceea; iar când s-au adunat în jurul Mântuitorului pe Muntele Măslinilor, au întrebat: "Când se vor întâmpla aceste lucruri? Şi care va fi semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului acestuia?" (vers. 3).

Viitorul a fost în mod îndurător ascuns față de ucenici. Dacă ei ar fi înțeles pe deplin, în timpul acela, cele două evenimente înspăimântătoare — suferințele și moartea Mântuitorului și distrugerea cetății și Templului lor, ei ar fi fost copleșiți de spaimă. Hristos le-a dat o schiță a evenimentelor mai importante care urmau să aibă loc înainte de încheierea timpului. Cuvintele Sale n-au fost atunci pe deplin înțelese; însă înțelesul lor urma să fie descoperit pe măsură ce poporul Său avea nevoie de învățătura dată în ele. Profeția pe care El a rostit-o avea un înțeles dublu; în timp ce prevestea distrugerea Ierusalimului, ea prefigura de asemenea grozăviile zilei celei mari de pe urmă.

Isus a descoperit ucenicilor care-L ascultau judecățile care urmau să cadă asupra Israelului apostaziat și în deosebi pedeapsa cuvenită care avea să vină peste el din cauza lepădării și răstignirii lui Mesia. Semne evidente vor preceda apogeul înfricoșător. Ora îngrozitoare va veni pe neașteptate și repede. Mântuitorul a avertizat pe urmașii Săi: "De aceea, când veți vedea "urâciunea pustiirii", despre care a vorbit proorocul Daniel, "așezată în Locul sfânt" - cine citește să înțeleagă! - atunci, cei ce vor fi în Iudea, să fugă la munți". (Mat. 24:15, 16; Luca 21:20, 21). Când steagurile idolatre ale romanilor aveau să fie înălțate pe pământul sfânt, care

se întindea câteva sute de metri în afara zidurilor cetății, atunci urmașii lui Hristos trebuiau să-și găsească scăparea fugind. Când semnalul de avertizare avea să fie văzut, aceia care doreau să scape nu trebuiau să mai întârzie. În toată țara Iudeii, ca și în Ierusalim, semnalul pentru fugă trebuia să fie ascultat imediat. Acela care se întâmpla să fie pe acoperișul casei, nu trebuia să mai coboare în casă, nici chiar pentru a-și salva cele mai valoroase comori. Cei care lucrau la câmp sau la vie nu trebuiau să se întoarcă să-și ia hainele dezbrăcate în timp ce lucrau în arșița zilei. Ei nu trebuiau să ezite nici un moment, ca nu cumva să fie prinși de distrugerea generală.

În timpul domniei lui Irod, Ierusalimul, nu numai că fusese mult înfrumusețat, dar prin înălțarea de turnuri, ziduri și fortărețe, care se adăugau la rezistența naturală dată de poziția lui, fusese făcut, în aparență, de neînvins. Cel care ar fi prezis în mod public în acel timp distrugerea lui, ar fi fost considerat, ca și Noe în timpul lui, un alarmist nebun. Însă Isus Hristos spusese: "Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece." (Matei 24:35). Mânia lui Dumnezeu contra Ierusalimului fusese profetizată din cauza păcatelor lui și necredința lui îndărătnică i-a adus un sfârșit sigur.

Domnul declarase prin profetul Mica: "Ascultați dar lucrul acesta, căpetenii ale casei lui Iacob și mai mari ai casei lui Israel, voi, cărora vă este scârbă de dreptate, și care suciți tot ce este drept; voi care zidiți Sionul cu sânge și Ierusalimul cu nelegiuire! Căpeteniile cetății judecă pentru daruri, preoții lui învață pe popor pentru plată și proorocii lui proorocesc pentru bani; și mai îndrăznesc apoi să se bizuie pe Domnul și zic: "Oare nu este Domnul în mijlocul nostru? Nu ne poate atinge nici o nenorocire!" (Mica 3:9-11).

Aceste cuvinte descriau cu fidelitate pe locuitorii corupți și plini de îndreptățire de sine ai Ierusalimului. În timp ce pretindeau că păzesc cu strictețe preceptele Legii lui Dumnezeu, ei călcau toate principiile ei. Ei Îl urau pe Hristos deoarece curăția și

sfințenia Sa descopereau nelegiuirea lor; ei Îl acuzau pe El ca fiind cauza tuturor necazurilor care veniseră asupra lor ca urmare a păcatelor lor. Deși recunoșteau că El era fără păcat, totuși au declarat că moartea Lui era necesară pentru siguranța lor ca națiune: "Dacă-L lăsăm așa", spuneau conducătorii iudei, "toți vor crede în El și vor veni Romanii și ne vor nimici și locul nostru și neamul". (Ioan 11:48). Dacă Hristos ar fi fost sacrificat, ei ar fi putut să devină încă o dată un popor puternic și unit. Raționând astfel, ei împărtășeau hotărârea marelui lor preot, că ar fi mai bine să moară un om decât să piară întreaga națiune.

Astfel conducătorii iudei clădiseră "Sionul cu sânge şi Ierusalimul cu nelegiuire". (Mica 3:10). Şi totuşi, în timp ce ucideau pe Mântuitorul lor pentru că le mustra păcatele, îndreptățirea lor de sine era atât de mare, încât se considerau poporul favorizat al lui Dumnezeu şi așteptau ca Domnul să-i elibereze de vrăjmașii lor. "De aceea", continuă profetul, "din pricina voastră, Sionul va fi arat ca un ogor, Ierusalimul va ajunge un morman de pietre și muntele Templului o înălțime acoperită de păduri". (vers. 12).

Domnul a amânat judecățile Sale asupra cetății și națiunii aproape 40 de ani după ce sentința asupra Ierusalimului fusese pronunțată de El Însuși. Minunată a fost îndelunga răbdare a lui Dumnezeu față de aceia care au lepădat Evanghelia Sa și față de ucigașii Fiului Său. Parabola pomului neroditor reprezenta modul de procedare al lui Dumnezeu cu națiunea iudeilor. Porunca se dăduse: "Taie-l, la ce să mai cuprindă pământul degeaba!" (Luca 13:7), dar mila divină îl cruțase pentru încă puțină vreme. Printre iudei erau mulți care nu cunoscuseră caracterul și lucrarea lui Hristos. Iar copiii nu se bucuraseră de ocaziile, nici nu primiseră lumina pe care părinții lor o disprețuiseră. Prin predicarea apostolilor și a colaboratorilor lor, Dumnezeu a făcut ca lumina să se reverse și asupra copiilor; lor urma să li se îngăduie să vadă cum s-a împlinit profeția nu numai la nașterea și în viața lui Hristos,

ci și în moartea și învierea Sa. Copiii nu au fost condamnați pentru păcatele părinților lor; dar când, cunoscând toată lumina dată părinților lor, ei au respins lumina mai mare revărsată asupra lor, copiii au devenit părtași la păcatele părinților lor și au umplut măsura nelegiuirii lor.

Îndelunga răbdare a lui Dumnezeu fată de Ierusalim nu a făcut decât să întărească pe iudei în nepocăința lor încăpățânată. În ura și cruzimea lor față de ucenicii lui Isus, ei au respins ultima ofertă de îndurare. Atunci Dumnezeu Si-a retras ocrotirea de la ei și puterea Sa care înfrâna pe Satana și pe îngerii lui, iar natiunea a fost lăsată sub stăpânirea conducătorului pe care și l-a ales. Copiii ei au disprețuit harul lui Hristos, care i-ar fi făcut în stare să-și învingă pornirile rele, dar acum i-au învins ele. Satana a trezit pasiunile cele mai cumplite și mai josnice ale sufletului. Oamenii nu mai judecau; erau fără rațiune - stăpâniți de impuls și furie oarbă. În cruzimea lor au devenit satanici. În familie și în societate, între clasele de sus ca și între cele de jos, exista bănuială, gelozie, ură, luptă, răzvrătire, crimă. Nicăieri nu era sigurantă. Prietenii și rudele se trădau unii pe alții. Părinții își ucideau copiii și copiii pe părintii lor. Conducătorii poporului nu aveau putere să se conducă pe ei înșiși. Pasiuni nestăpânite îi făcuseră tirani. Iudeii primiseră o mărturie falsă pentru a condamna pe Fiul nevinovat al lui Dumnezeu. Acum acuzații false făceau ca propriile lor vieți să fie în nesiguranță. Prin acțiunile lor ei spuneau de mult: "Lăsați-ne în pace cu Sfântul lui Israel". (Is. 30:11). Acum dorința lor era împlinită. Teama de Dumnezeu nu-i mai tulbura. Satana era la cârma națiunii și cele mai înalte autorități civile și religioase se găseau sub stăpânirea lui.

Conducătorii grupurilor rivale se uneau uneori pentru a prăda și a tortura victimele lor nenorocite, pentru ca apoi, din nou să se arunce unii împotriva altora și să se ucidă fără milă. Nici chiar sfințenia Templului nu putea înfrâna cruzimea lor groaznică. Închinătorii erau loviți chiar în fața altarului, iar sanctuarul era

profanat cu trupurile celor ucişi. Cu toate acestea, în încumetarea lor oarbă și hulitoare, instigatorii acestei lucrări diavolești, declarau public că nu se temeau că Ierusalimul avea să fie distrus, deoarece era însăși cetatea lui Dumnezeu. Pentru a-și întări puterea și mai mult, ei mituiau prooroci mincinoși să vestească, chiar în timp ce legiunile romane asediau Templul, că poporul trebuie să aștepte eliberarea de la Dumnezeu. Mulțimile s-au prins până în ultimul moment de credința că Cel Prea Înalt va interveni pentru înfrângerea adversarilor lor. Dar Israel disprețuise ocrotirea divină și acum nu mai avea nici o apărare. Nefericit Ierusalim! Sfâșiat de neînțelegeri interne, cu străzile înroșite de sângele copiilor lui care se ucideau unii pe alții, în timp ce armatele străine îi distrugeau fortificațiile și-i ucideau oamenii de război!

Toate prezicerile făcute de Hristos cu privire la distrugerea Ierusalimului s-au împlinit literal. Iudeii au simțit realitatea cuvintelor Sale de avertizare: "Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura". (Mat. 7:2).

Au apărut semne și minuni care prevesteau dezastrul și moartea. La miezul nopții o lumină nenaturală strălucea deasupra Templului și altarului. La apus, pe norii cerului, se arătau care și oameni de război adunându-se pentru bătălie. Preoții care slujeau noaptea în sanctuar erau îngroziți de niște sunete misterioase; pământul se cutremura și mulțimi de glasuri erau auzite strigând: "Să fugim de aici". Poarta mare dinspre răsărit, care era atât de grea încât abia putea fi închisă de douăzeci de oameni și care era zăvorâtă cu bare imense de fier prinse adânc în caldarâmul de piatră tare, s-a deschis singură la miezul nopții. (Milman, *The History of the Jews*, book 13).

Timp de şapte ani un bărbat a colindat străzile Ierusalimului, anunțând nenorocirile care aveau să vină peste cetate. Zi și noapte el repeta cântecul straniu de jale: "Glas de la răsărit; glas de la apus; glas din cele patru vânturi; glas împotriva Ierusalimului și împotriva Templului; glas împotriva mirilor și a mireselor; glas

împotriva întregului popor!" (*Idem*). Acest bărbat ciudat a fost întemnițat și biciuit, dar nici o plângere nu s-a auzit de pe buzele lui. Singurul lui răspuns la insultă și maltratare era: "Nenorocire, nenorocire pentru Ierusalim! Nenorocire, nenorocire pentru locuitorii lui!" Strigătul lui de avertizare n-a încetat până când a fost ucis în asediul pe care-l prevestise.

La distrugerea Ierusalimului n-a pierit nici un creștin. Hristos dăduse ucenicilor Săi avertizarea și toți cei care au crezut cuvintele Sale, au așteptat semnul făgăduit. "Când veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști, a spus Isus, să știți că atunci pustiirea lui este aproape. Atunci, cei din Iudea să fugă la munti, cei din mijlocul Ierusalimului să iasă afară din el". (Luca 21:20, 21). După ce romanii sub conducerea lui Cestius au înconjurat cetatea, pe neașteptate au părăsit asediul, tocmai atunci când totul părea favorabil unui atac imediat. Asediatii, pierzându-si speranta de a rezista cu succes, erau pe punctul de a se preda, când generalul roman si-a retras forțele în aparență fără niciun motiv. Dar providența îndurătoare a lui Dumnezeu dirija evenimentele pentru binele poporului Său. Semnul făgăduit fusese dat creștinilor care așteptau, iar acum a fost oferită ocazia, ca toti cei care doreau, să asculte de avertizarea Mântuitorului. Evenimentele au fost în asa fel conduse, încât nici iudeii și nici romanii nu au împiedicat fuga creștinilor.

La retragerea lui Cestius, iudeii, ieşind din Ierusalim, au urmărit armata care se depărta; în timp ce ambele forțe erau astfel cu totul angajate în luptă, creștinii au avut ocazia să părăsească cetatea. În același timp țara fusese de asemenea liberată de dușmanii care ar fi încercat să-i oprească. În timpul asediului iudeii erau adunați la Ierusalim pentru Sărbătoarea Corturilor și astfel creștinii din toată țara puteau să scape fără să fie hărțuiți. Ei au fugit fără întârziere spre un loc sigur – cetatea Pella, din ținutul Perea, dincolo de Iordan.

Forțele iudaice urmărind pe Cestius și oștirea lui, au atacat ariergarda cu așa cruzime încât aceștia au fost amenințați cu o

distrugere totală. Romanii au reuşit să se retragă cu mare greutate. Iudeii au scăpat aproape fără pierderi şi s-au întors cu prăzile în triumf la Ierusalim. Dar acest succes aparent le-a făcut numai rău. El le-a inspirat un spirit de rezistență încăpăţânată faţă de romani, care a adus curând asupra cetății condamnate nenorociri de nedescris.

Teribile au fost calamitățile care au căzut peste Ierusalim când asediul a fost reluat de către Titus. Orașul era împodobit pentru Paște, când milioane de iudei erau adunați înăuntrul zidurilor lui. Depozitele de alimente, care, dacă ar fi fost păstrate cu grijă, ar fi aprovizionat pe locuitorii lui timp de mulți ani, fuseseră distruse mai înainte datorită invidiei și răzbunării grupărilor care luptau între ele și acum au suferit toate ororile înfometării. O măsură de grâu se vindea cu un talant. Atât de teribile erau chinurile foamei încât oamenii rodeau pielea cingătorilor, sandalelor și a scuturilor. Un mare număr de oameni se furișau în timpul nopții să adune plante sălbatice care creșteau în afara zidurilor cetății, cu toate că mulți erau prinși și condamnați la moarte în chinuri groaznice și deseori, cei care se întorceau în siguranță erau jefuiți de ceea ce culeseseră cu un risc atât de mare.

Torturile cele mai neomenești erau aplicate de cei care dețineau puterea pentru a stoarce de la poporul lovit de sărăcie, ultimele resturi pe care le putuseră ascunde. Și aceste cruzimi erau deseori practicate de oameni bine hrăniți, care doreau numai să-și asigure rezerve pentru viitor.

Mii au pierit de foame și ciumă. Sentimentele naturale păreau să fi fost nimicite. Soții își jefuiau soțiile, iar soțiile pe soții lor. Copiii puteau fi văzuți smulgând hrana din gura părinților lor bătrâni. Întrebarea proorocului: "Poate o femeie să uite copilul pe care-l alăptează?" și-a primit răspunsul înăuntrul zidurilor cetății condamnate. "Femeile, cu toată mila lor, își fierb copiii, care le slujesc ca hrană, în mijlocul prăpădului fiicei poporului meu". (Is. 49:15; Plâng. 4:10). Din nou s-a împlinit profeția avertizatoare dată cu patrusprezece secole mai înainte: "Femeia cea mai gingașă

și cea mai miloasă dintre voi, care, de gingașă și miloasă ce era, nu știa cum să calce mai ușor cu piciorul pe pământ, va privi fără milă pe bărbatul care se odihnește la sânul ei, pe fiul și pe fiica ei: ...și din copiii pe care îi va naște, căci, ducând lipsă de toate, îi va mânca în ascuns, din pricina strâmtorării și necazului în care te va aduce vrăjmașul tău în cetățile tale". (Deut. 28:56, 57).

Conducătorii romani s-au străduit să arunce groaza în iudei pentru ca astfel să-i determine să se predea. Prizonierii care se împotriveau când erau luați, erau biciuiți, torturați și răstigniți în fața zidurilor cetății. Sute de oameni erau zilnic executați în felul acesta și lucrarea aceasta înspăimântătoare a continuat până când, de-a lungul văii lui Iosafat și pe Golgota, crucile înălțate erau în număr atât de mare, încât abia mai era loc de trecere printre ele. Atât de teribil s-a împlinit blestemul acela îngrozitor rostit în fața scaunului de judecată al lui Pilat: "Sângele Lui să fie asupra noastră și asupra copiilor noștri". (Matei 27:25).

Titus ar fi dorit să pună capăt acestei scene îngrozitoare si să scutească astfel Ierusalimul de măsura deplină a pedepsei lui. El s-a umplut de groază la vederea cadavrelor care zăceau în grămezi pe văi. Ca fermecat a privit de pe vârful Muntelui Măslinilor Templul măreț și a dat ordin ca nici o piatră să nu fie atinsă. Înainte de a fi încercat să cucerească această fortăreață a făcut un apel stăruitor către conducătorii iudei să nu-l oblige să pângărească locul sfânt cu sânge. Dacă ei ar fi ieșit să lupte în altă parte, nici un roman n-ar fi profanat sfintenia Templului. Însusi Iosif Flaviu i-a implorat prin cel mai elocvent apel să se predea, pentru a se salva pe ei, cetatea și locul de închinare. Dar cuvintele lui au fost întâmpinate cu blesteme amare. Au aruncat săgeți împotriva lui, ultimul lor mijlocitor omenesc, în timp ce stăruia de ei. Iudeii respinseseră îndemnurile Fiului lui Dumnezeu, iar acum mustrarea și implorarea i-au făcut și mai hotărâți să reziste până la capăt. Zadarnice au fost eforturile lui Titus de a salva Templul; Cineva mai mare decât el declarase că nu va rămâne piatră pe piatră.

Încăpătânarea oarbă a conducătorilor iudei și crimele detestabile săvârșite în cetatea asediată, provocau oroarea și indignarea romanilor și în cele din urmă, Titus s-a decis să ia Templul cu asalt. El s-a hotărât totuși, ca dacă va fi posibil să fie salvat de la distrugere. Dar ordinele lui au fost ignorate. După ce se retrăsese în cortul său pentru noapte, iudeii iesind din Templu, au atacat pe soldați prin surprindere. În timpul luptei, o torță aprinsă a fost aruncată de un soldat printr-o deschizătură în portic și încăperile căptușite cu lemn de cedru din jurul locului sfânt au fost cuprinse imediat de flăcări. Titus a alergat la fata locului, urmat de generalii și legionarii săi și a poruncit soldatilor să stingă focul. Cuvintele lui n-au fost luate în seamă. În furia lor, soldații au aruncat torte aprinse în încăperile alăturate Templului și după aceea au ucis cu săbiile un mare număr dintre cei care-și găsiseră adăpost acolo. Sângele curgea ca apa pe treptele Templului. Mii și mii de iudei au pierit. Pe deasupra zgomotului luptei, se auzeau glasuri strigând: "Icabod!" - s-a dus slava.

"Titus și-a dat seama că este imposibil să potolească furia soldaților; a intrat împreună cu ofițerii săi și a cercetat interiorul edificiului sacru. Splendoarea i-a umplut de uimire; și întrucât flăcările nu pătrunseseră încă în locul sfânt, a făcut un ultim efort pentru a-l salva și repezindu-se înainte, a îndemnat din nou pe soldați să oprească înaintarea incendiului. Centurionul Liberalis s-a străduit să impună ascultarea ordinului prin autoritatea lui; însă nici respectul față de împărat nu a putut opri dușmănia furioasă contra iudeilor, agitația fioroasă a luptei și dorința nesățioasă de pradă. Soldații au văzut totul în jurul lor radiind de aurul care strălucea orbitor în lumina ciudată a flăcărilor; ei au presupus că în sanctuar erau depuse comori incalculabile. Fără să fie observat, un soldat a aruncat o torță aprinsă printre balamalele ușii și într-o clipă, toată clădirea era în flăcări. Fumul orbitor și flăcările au silit pe ofițeri să se retragă și nobilul edificiu a fost lăsat în voia soartei."

"Pentru romani a fost o priveliste înspăimântătoare - cum va fi fost ea pentru iudei? Tot vârful dealului, care domina cetatea, ardea ca un vulcan. Clădirile se prăbușeau una după alta cu un troznet îngrozitor și erau înghițite într-un abis de foc. Acoperișurile de cedru erau ca o mare de flăcări; turnuletele aurite străluceau ca niste limbi de foc, iar turnurile portilor aruncau coloane înalte de flăcări și fum. Colinele învecinate erau luminate; grupuri mohorâte de oameni erau văzute privind cu îngrijorare înspăimântătoare înaintarea distrugerii; zidurile și înălțimile din partea de sus a cetății erau pline de fete de oameni, unele palide de agonia disperării, altele amenintând cu o răzbunare neputincioasă. Strigătele soldaților romani care alergau în toate direcțiile și urletele răsculaților care piereau în flăcări se amestecau cu mugetul incendiului și cu zgomotul puternic al grinzilor care se prăbușeau. Ecourile muntilor repetau tipetele oamenilor de pe înăltimi; de-a lungul zidurilor răsunau țipete și tânguiri; oamenii care piereau de foame își strângeau ultimele puteri pentru a rosti un strigăt de chin și disperare."

35

"Masacrul dinăuntru a fost și mai groaznic decât spectacolul de afară. Bărbați și femei, bătrâni și tineri, răsculați și preoți, cei care luptau ca și cei care cereau îndurare, au fost masacrați fără deosebire. Numărul celor uciși întrecea pe acela al ucigătorilor. Ostașii au trebuit să se cațere pe grămezi de morți pentru a aduce la îndeplinire lucrarea de exterminare." (Milman, *The History of the Jews, book 16*).

După distrugerea Templului, întreaga cetate a căzut repede în mâinile romanilor. Conducătorii iudeilor au abandonat turnurile lor invincibile, iar Titus le-a găsit pustii. El a privit la ele cu uimire și a declarat că Dumnezeu le dăduse în mâinile lui, deoarece nici o mașină de război, oricât ar fi fost de puternică, n-ar fi reușit să învingă acele bastioane formidabile. Atât cetatea, cât și Templul au fost rase din temelii, iar locul pe care fusese sfântul locaș "a fost arat ca un ogor". (Ier. 26:18). În asediul și măcelul care a

urmat, au pierit peste un milion de oameni; supraviețuitorii au fost luați prizonieri, vânduți ca sclavi, târâți la Roma pentru a împodobi triumful învingătorului, dați fiarelor sălbatice în amfiteatre sau împrăștiați ca peregrini fără patrie pe tot pământul.

Iudeii îşi făuriseră singuri cătușele; ei îşi umpluseră singuri cupa răzbunării. În distrugerea completă care a venit peste ei ca națiune și în toate nenorocirile care i-au urmărit în locurile unde au fost împrăștiați, ei n-au cules decât recolta pe care au semănat-o propriile lor mâini. Profetul spune: "Pieirea ta, Israele, este că ai fost împotriva... Celui ce te putea ajuta"; "căci ai căzut prin nelegiuirea ta". (Osea 13:9; 14:1). Suferințele lor sunt adesea prezentate ca o pedeapsă venită asupra lor direct prin decret divin. Astfel caută marele amăgitor să-și ascundă propria lui lucrare. Printr-o respingere încăpățânată a iubirii și îndurării divine, iudeii au făcut ca ocrotirea lui Dumnezeu să le fie retrasă și astfel lui Satana i-a fost îngăduit să-i conducă după voința lui. Cruzimile oribile care au avut loc la distrugerea Ierusalimului sunt o demonstrare a puterii răzbunătoare a Satanei asupra acelora care se supun stăpânirii lui.

Noi nu ştim cât de mult datorăm lui Hristos pentru pacea și ocrotirea de care ne bucurăm. Numai puterea restrângătoare a lui Dumnezeu ferește omenirea de a cădea cu totul sub stăpânirea Satanei. Cei neascultători și nemulțumitori au motive temeinice să manifeste recunoștință pentru îndurarea și îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, fiindcă ține în frâu puterea crudă și perfidă a celui rău. Dar când oamenii trec peste limitele răbdării divine, această restricție este îndepărtată. Dumnezeu nu ia față de păcătos poziția unui executor al sentinței împotriva nelegiuirii, ci lasă pe cei ce resping îndurarea Sa să secere ceea ce au semănat. Orice rază de lumină respinsă, orice avertizare disprețuită sau neluată în seamă, orice patimă îngăduită, orice călcare a Legii lui Dumnezeu, este o sămânță semănată care-și va aduce negreșit recolta. Duhul lui Dumnezeu, care a fost respins cu îndărătnicie, este în cele din

urmă retras de la păcătos și atunci nu mai rămâne nici o putere care să țină în frâu pornirile rele ale sufletului și nici o ocrotire față de răutatea și vrăjmășia Satanei. Distrugerea Ierusalimului este o avertizare înfricoșătoare și solemnă pentru toți aceia care tratează cu uşurătate ofertele harului divin și se împotrivesc chemărilor îndurării divine. Niciodată n-a fost dată o mărturie mai hotărâtă despre ura lui Dumnezeu față de păcat și despre pedeapsa sigură care va cădea peste cei vinovati.

Profeția Mântuitorului privind venirea judecăților lui Dumnezeu asupra Ierusalimului urmează să aibă și o altă împlinire, fată de care acea pustiire teribilă a fost doar o umbră slabă. În soarta cetătii alese putem vedea soarta unei lumi care a respins îndurarea lui Dumnezeu și a călcat în picioare Legea Sa. Întunecate sunt rapoartele suferinței omenești, la care a fost martor pământul în timpul îndelungatelor secole de nelegiuire. Inima se dezgustă și mintea refuză să gândească în fata acestor scene. Teribile au fost consecintele respingerii autorității Cerului. Însă o scenă și mai întunecată este prezentată în descoperirile referitoare la viitor. Rapoartele trecutului, - procesiunea interminabilă a agitațiilor, conflictelor și revoluțiilor, "învălmășeala luptei și orice haină de război tăvălită în sânge" (Is. 9:5), - ce sunt toate acestea în contrast cu grozăviile acelei zile, când Duhul restrângător al lui Dumnezeu va fi retras cu totul de la cei nelegiuiți și nu va mai ține în frâu izbucnirea patimilor omenești și furia satanică! Lumea va vedea atunci, ca niciodată mai înainte, consecintele guvernării Satanei.

Dar în ziua aceea, ca și în zilele distrugerii Ierusalimului, poporul lui Dumnezeu va fi eliberat, "oricine va fi scris printre cei vii". (Is. 4:3). Hristos a declarat că va veni a doua oară pentru a strânge la Sine pe credincioșii Lui: "Atunci se va arăta în cer semnul Fiului omului, toate semințiile pământului se vor boci și vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere și cu o mare slavă. El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare și vor aduna pe aleșii Lui din cele patru vânturi, de la o margine a

cerului până la cealaltă". (Matei 24:30, 31). Atunci cei care nu au ascultat de Evanghelie vor fi nimiciți cu suflarea gurii Sale și vor fi prăpădiți de arătarea venirii Sale. (2 Tes. 2:8). Ca și Israelul din vechime, cei nelegiuiți se distrug singuri; ei cad prin nelegiuirea lor. Printr-o viață de păcat au ajuns într-un așa de mare dezacord cu Dumnezeu, natura lor a devenit atât de degradată de păcat, încât manifestarea slavei Sale este pentru ei un foc mistuitor.

Oamenii să fie atenți ca nu cumva să neglijeze lecția transmisă prin cuvintele lui Hristos. După cum El a avertizat pe ucenicii Săi despre distrugerea Ierusalimului, dându-le un semn al apropierii ruinei, ca să poată să scape, tot astfel El a avertizat lumea cu privire la ziua distrugerii finale și i-a dat semne ale apropierii ei, încât toți cei care vor, să poată să fugă de mânia viitoare. Isus declară: "Vor fi semne în soare, în lună și în stele. Şi pe pământ va fi strâmtorare printre neamuri". (Luca 21:25; Matei 24:29; Marcu 13:24-26; Apoc. 6:12-17). Cei care văd aceste semne prevestitoare ale venirii Sale, trebuie să știe "că Fiul omului este aproape, este chiar la uși". (Matei 24:33). "Vegheați dar", sunt cuvintele Sale de îndemn. (Marcu 13:35). Aceia care iau seama la avertizare nu vor fi lăsați în întuneric, pentru ca ziua aceea să-i surprindă nepregătiți. Dar peste cei care nu vor veghea, "ziua Domnului va veni ca un hoț noaptea". (1 Tes. 5:2-5).

Lumea nu este mai dispusă să creadă solia pentru acest timp, decât au fost iudeii să primească avertizarea Mântuitorului cu privire la Ierusalim. Vină oricând, ziua Domnului va veni pe neașteptate asupra celor neevlavioși. În timp ce viața își continuă cursul ei neschimbat, când oamenii sunt absorbiți de plăceri, de afaceri, de călătorii, de câștigarea de bani; când conducătorii religioși preamăresc progresul și cultura lumii, iar oamenii sunt legănați într-o siguranță falsă - atunci, așa cum hoțul jefuiește la miezul nopții locuința nepăzită, tot așa o prăpădenie neașteptată va veni peste cei nepăsători și neevlavioși, "și nu va fi chip de scăpare". (1 Tes. 5:3).

PERSECUȚIILE DIN PRIMELE SECOLE

Çând Isus a descoperit ucenicilor Săi soarta Ierusalimului şi scenele celei de a doua veniri, El a prezis şi experiența poporului Său de la data când urma să fie luat de la ei, până la revenirea Sa cu putere şi slavă pentru eliberarea lor. De pe Muntele Măslinilor, Mântuitorul privea furtunile care erau gata să cadă peste biserica apostolică și pătrunzând mai adânc în viitor, ochiul Său a distins uraganele fioroase și devastatoare care urmau să se abată asupra urmașilor Săi în secolele următoare de întuneric și persecuție. El a prezis felul în care conducătorii lumii acesteia aveau să trateze biserica lui Dumnezeu, în câteva declarații scurte și de o însemnătate înfricoșătoare. (Matei 24:9, 21, 22). Urmașii lui Hristos trebuia să calce pe aceeași cărare a umilinței, disprețului și suferinței pe care a mers Domnul lor. Vrăjmășia care a izbucnit împotriva Mântuitorului lumii urma să fie manifestată împotriva tuturor acelora care aveau să creadă în numele Său.

Istoria bisericii primare a fost martoră împlinirii cuvintelor Mântuitorului. Puterile pământului şi ale iadului s-au aliniat împotriva lui Hristos în persoana urmașilor Săi. Păgânismul a înțeles că dacă Evanghelia va triumfa, templele şi altarele lui vor fi nimicite, de aceea și-a concentrat forțele pentru a distruge creștinismul. Au fost aprinse focurile persecuției. Creștinii au fost deposedați de averi și alungați din casele lor, "au dus o mare luptă de suferințe." (Evrei 10:32). "Au suferit batjocuri, bătăi, lanțuri și închisoare." (Evrei 11:36). Un mare număr dintre ei și-au pecetluit mărturia cu sângele lor. Nobili și sclavi,

Persecuțiile din primele secole

bogați și săraci, învățați și neînvățați au fost uciși deopotrivă, fără milă

Aceste persecuții, care au început sub domnia lui Nero cam în timpul martiriului lui Pavel, au continuat timp de secole cu o furie mai mare sau mai mică. Creștinii erau acuzați în mod fals de crimele cele mai odioase, erau declarați în mod greșit cauza unor mari calamități - foamete, epidemii și cutremure. Deoarece deveniseră obiectul urii și suspiciunii generale, informatori erau gata, pentru câștig, să trădeze pe cei nevinovați. Au fost condamnați ca răzvrătiți împotriva imperiului, ca dușmani ai religiei și plagă pentru societate. Mulți au fost aruncați fiarelor sau arși de vii în amfiteatre. Unii au fost răstigniți, alții au fost îmbrăcați în piei de animale sălbatice și aruncați în arene pentru a fi sfâșiați de câini. Pedeapsa lor era adesea distracția de căpetenie la serbările publice. Mari mulțimi se adunau pentru a se veseli de priveliște și salutau moartea și agonia lor cu râsete și aplauze.

Oriunde căutau adăpost, urmașii lui Hristos, erau vânați ca fiarele de pradă. Erau constrânși să caute adăpost în locuri singuratice și pustii. "Lipsiți de toate, prigoniți, munciți, ei (de care lumea nu era vrednică) - au rătăcit prin pustiuri, prin munți, prin peșteri și prin crăpăturile pământului." (Evrei 11: 37, 38). Catacombele au oferit adăpost pentru mii dintre ei. Pe sub dealurile din afara cetății Romei, fuseseră săpate galerii lungi prin pământ și stâncă; rețeaua întunecoasă și complicată de tunele se întindea pe distanțe de kilometri întregi dincolo de zidurile cetății. În aceste refugii subterane urmașii lui Hristos își înmormântau morții; și tot aici își găseau locuința când erau bănuiți și alungați. Când Dătătorul vieții va trezi pe aceia care au luptat lupta cea bună, mulți martiri pentru cauza lui Hristos vor ieși din aceste catacombe întunecoase.

Acești martori ai lui Hristos și-au păstrat credința neîntinată sub cea mai fioroasă persecuție. Deși au fost privați de orice confort, lipsiți de lumina soarelui, făcîndu-și căminul în sânul întunecos dar prietenos al pământului, ei n-au scos nici un cuvânt

de nemulţumire. Ei se încurajau unii pe alţii cu cuvinte pline de credinţă, răbdare şi speranţă, pentru a rezista lipsei şi necazului. Pierderea tuturor binecuvântărilor pământeşti nu i-a putut sili să renunţe la credinţa lor în Hristos. Încercările şi persecuţia erau doar paşi care-i aduceau mai aproape de odihna şi răsplata lor.

Ca şi slujitorii lui Dumnezeu din vechime mulţi, "ca să dobândească o înviere mai bună n-au vrut să primească izbăvirea care li se dădea, şi au fost chinuiţi". (Evrei 11:35). Ei îşi aminteau cuvintele Domnului lor, că atunci când urmau să fie persecutați pentru numele lui Hristos, să se bucure şi să se veselească pentru că răsplata lor va fi mare în ceruri; căci tot așa au fost persecutați și profeții care au fost înainte de ei. Ei se bucurau că erau socotiți vrednici să sufere pentru adevăr și din mijlocul trosnetului flăcărilor înălţau cântări de biruinţă. Privind prin credinţă în sus, ei vedeau pe Hristos și pe îngeri aplecându-se peste crestele zidurilor cerului, urmărindu-i cu cel mai adânc interes şi privind cu aprobare statornicia lor. Un glas de la tronul lui Dumnezeu venea până la ei: "Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții". (Apoc. 2:10).

Zadarnice au fost străduințele Satanei să distrugă biserica lui Hristos prin violență. Marea luptă în care ucenicii lui Isus și-au dat viața n-a încetat nici atunci cînd acești credincioși purtători de steag au căzut la posturile lor. Ei au biruit chiar prin înfrângere. Lucrătorii lui Dumnezeu erau uciși, dar lucrarea Sa a mers ferm înainte. Evanghelia a continuat să se răspândească, iar numărul adepților ei să crească. Ea a pătruns în regiuni care erau inaccesibile chiar și vulturilor Romei. Un creștin mustrând pe conducătorii păgâni care susțineau persecuția, spunea: "Ne puteți ucide, tortura, condamna... Nedreptatea voastră este dovada că suntem nevinovați... Nici cruzimea voastră... nu vă este de folos". Aceasta era numai o invitație mai puternică pentru a aduce și pe alții la convingerea lor. "Cu cât suntem cosiți mai des, cu atât mai mult creștem la număr; sângele creștinilor este o sămânță." (Tertullian, Apology, par. 50).

Persecuțiile din primele secole

Mii au fost întemniţaţi şi ucişi, dar răsăreau alţii pentru a le lua locul. Iar aceia care au fost martirizaţi pentru credinţa lor erau în siguranţă în Hristos şi socotiţi de El biruitori. Ei luptaseră lupta cea bună şi urmau să primească cununa slavei la venirea lui Hristos. Suferinţele pe care le-au îndurat au adus pe creştini mai aproape unul de altul şi de Răscumpărătorul lor. Exemplul vieţuirii şi mărturia morţii lor erau o dovadă permanentă în favoarea adevărului şi acolo unde se aştepta mai puţin, supuşii lui Satana părăseau serviciul lui pentru a se înrola sub steagul lui Hristos.

De aceea Satana și-a făcut planul să lupte cu mai mult succes împotriva guvernării lui Dumnezeu, înfigându-și steagul în biserica creștină. Dacă urmașii lui Hristos puteau să fie amăgiți și făcuți să fie neplăcuți lui Dumnezeu, atunci puterea, tăria și hotărârea lor ar fi slăbit și ei ar fi devenit o pradă ușoară.

Marele adversar s-a străduit acum, să câștige prin șiretenie ceea ce nu reușise prin forță. Persecuția a încetat și locul ei a fost luat de ademenirile primejdioase ale prosperității vremelnice și ale onoarei lumești. Idolatrii au fost făcuți să primească o parte din credința creștină, în timp ce lepădau alte adevăruri esențiale. Ei pretindeau că primesc pe Isus ca Fiu al lui Dumnezeu și cred în moartea și învierea Sa, dar nu aveau nici o convingere despre păcat și nu simțeau nevoia de pocăință sau de schimbare a inimii. Făcând unele concesii din partea lor, ei au propus ca și creștinii să vină cu concesii pentru ca să poată să se unească toți pe platforma credinței în Hristos.

Acum biserica se găsea într-o primejdie înfricoşătoare. Închisoarea, tortura, focul și sabia fuseseră binecuvântări în comparație cu aceasta. Unii dintre creștini au rămas statornici, declarând că nu puteau să facă nici un compromis. Alții au fost în favoarea cedării sau modificării unor părți ale credinței lor și a unirii cu aceia care primiseră o parte a creștinismului, susținând că acesta ar putea să fie mijlocul pentru deplina lor convertire. Acesta a fost un timp de adânc chin pentru urmașii credincioși ai

lui Hristos. Sub mantia unui pretins creştinism, Satana însuşi s-a strecurat în biserică pentru a corupe credința și a întoarce mințile oamenilor de la Cuvântul adevărului.

Majoritatea creștinilor au consimțit, în cele din urmă, să coboare standardele și astfel s-a format o unire între creștinism și păgânism. Deși închinătorii la idoli mărturiseau că sunt convertiți și uniți cu biserica, ei nu renunțaseră încă la idolatria lor, ei au schimbat numai obiectele închinării lor cu chipul lui Isus, al Mariei și al sfinților. Aluatul dezgustător al idolatriei, adus în felul acesta în biserică, și-a continuat lucrarea lui dăunătoare. Învățături eronate, ritualuri superstițioase și ceremonii idolatre au fost incluse în credință și serviciul de închinare. Când urmașii lui Hristos s-au unit cu închinătorii la idoli, religia creștină s-a corupt, iar biserica și-a pierdut curăția și puterea. Au fost unii totuși care n-au fost înșelați de aceste amăgiri. Ei și-au păstrat credincioșia față de Autorul adevărului și s-au închinat numai lui Dumnezeu.

Totdeauna au fost două clase printre cei care mărturisesc că sunt urmașii lui Hristos. În timp ce o clasă studiază viata Mântuitorului și caută cu stăruință să-și corecteze defectele pentru a se conforma Modelului, cealaltă clasă ocoleste adevărurile clare, practice care le descoperă rătăcirile. Chiar și în cea mai bună stare a ei, biserica n-a fost formată numai din credincioși adevărați, curați și sinceri. Mântuitorul ne-a învățat că cei care trăiesc în mod voit în păcat nu trebuie primiți în biserică; cu toate acestea El Însuşi S-a asociat cu bărbați care aveau defecte de caracter și le-a oferit avantajele învățăturilor și exemplului Său, pentru ca să aibă ocazia să-și vadă greșelile și să le îndrepte. Între cei doisprezece apostoli a fost un trădător. Iuda a fost primit, nu pentru defectele lui de caracter, ci în ciuda lor. El a fost acceptat împreună cu ucenicii pentru ca prin învățătura și exemplul lui Hristos să poată înțelege în ce constă un caracter creștin și astfel să fie adus să-și vadă greșelile, să se pocăiască și cu ajutorul harului divin să-și curățească sufletul "prin ascultare de adevăr". Dar Iuda n-a

Persecuțiile din primele secole

umblat în lumina lăsată atât de îndurător să strălucească asupra lui. Prin îngăduirea păcatului, a invitat ispitele Satanei. Trăsăturile lui rele de caracter au devenit predominante. El și-a predat mintea sub controlul puterilor întunericului și se supăra atunci când greșelile îi erau mustrate și astfel a ajuns să săvârșească crima teribilă de trădare a Domnului său. Tot astfel toți cei care nutresc păcatul sub o formă de evlavie urăsc pe aceia care le tulbură pacea, condamnând cursul păcătos al vieții lor. Când se ivește o ocazie favorabilă, ei vor trăda ca și Iuda, pe aceia care au căutat să-i mustre spre binele lor.

Apostolii au înfruntat în biserică pe cei care mărturiseau că sunt evlavioși în timp ce în ascuns nutreau nelegiuirea. Anania și Safira au procedat ca niște înșelători pretinzând că aduc o jertfă completă pentru Dumnezeu, în timp ce au reținut cu lăcomie o parte pentru ei însisi. Duhul adevărului a descoperit apostolilor adevăratul caracter al acestor creștini prefăcuți, iar judecățile lui Dumnezeu au scăpat biserica de această pată rusinoasă asupra curăției ei. Această dovadă evidentă a Duhului lui Hristos care cerceta biserica a fost o groază pentru fățarnici și făcătorii de rele. Ei n-au mai putut să rămână în legătură cu aceia care erau, în obiceiuri și înclinații, reprezentanți permanenți ai lui Hristos; iar când încercările și persecuția au venit asupra urmașilor Săi, numai aceia care erau gata să părăsească totul pentru adevăr au dorit să devină ucenici ai Săi. Astfel, atât timp cât a continuat persecuția, biserica a rămas relativ curată. Dar când aceasta a încetat, s-au adăugat convertiți care erau mai puțin sinceri și devotați și s-a deschis astfel o usă pentru ca Satana să pună piciorul în biserică.

Nu există însă nici o legătură între Prințul luminii și prințul întunericului și nici între urmașii lor nu poate să existe vreo legătură. Când creștinii au consimțit să se unească cu aceia care erau doar pe jumătate convertiți de la păgânism, au pășit pe o cale care i-a dus din ce în ce mai departe de adevăr. Satana a tresăltat pentru că reușise să amăgească un număr atât de mare dintre urmașii lui

Hristos. Atunci el şi-a exercitat mai pe deplin puterea asupra acestora şi i-a inspirat să persecute pe aceia care rămâneau credincioşi lui Dumnezeu. Nimeni nu ştia atât de bine cum să se împotrivească adevăratei credințe creştine ca aceia care odinioară fuseseră apărătorii ei; şi aceşti creştini apostaziați, unindu-se cu tovarășii lor pe jumătate păgâni, au început războiul contra celor mai esențiale trăsături ale învățăturilor lui Hristos.

S-a cerut o luptă disperată din partea acelora care au stat cu fermitate contra amăgirilor și urâciunilor care erau ascunse în haine preoțești și erau introduse în biserică. Biblia nu era acceptată ca măsură a credinței. Doctrina libertății religioase a fost considerată erezie, iar susținătorii ei au fost urâți și proscriși.

După o luptă lungă și aprigă, cei puţini rămași credincioși s-au hotărât să rupă orice legătură cu biserica apostaziată, dacă ea încă refuza să se elibereze de rătăcire și idolatrie. Ei au înțeles că despărțirea era o necesitate absolută, dacă doreau să asculte de Cuvântul lui Dumnezeu. Nu și-au permis să tolereze rătăciri fatale pentru propriile lor suflete și să dea un exemplu care ar primejdui credința copiilor și a copiilor copiilor lor. Pentru a asigura unitatea și pacea erau gata să facă orice concesie compatibilă cu credincioșia față de Dumnezeu, dar simțeau că chiar pacea ar fi fost prea scump câștigată cu jertfirea principiilor. Dacă unitatea se putea asigura numai prin compromiterea adevărului și dreptății, atunci preferau să fie deosebire și chiar război.

46

Bine ar fi pentru biserică și pentru lume dacă principiile care au animat acele suflete statornice ar fi reînviate în inimile acelora care se numesc poporul lui Dumnezeu. Există o indiferență alarmantă față de învățăturile care sunt stâlpii credinței creștine. Părerea că, în fond, ele nu sunt de importanță vitală, câștigă teren. Această degenerare întărește mâinile uneltelor lui Satana, așa încât teoriile false și amăgirile fatale, pentru care credincioșii secolelor trecute și-au pus în pericol viețile spre a li se opune și a le demasca, sunt privite astăzi favorabil de către mii care pretind a fi urmașii lui Hristos.

Primii creştini au fost, într-adevăr, un popor deosebit. Comportamentul lor fără pată și credința lor neclintită erau o mustrare continuă care tulbura pacea păcătoșilor. Deși puțini la număr, fără avere, poziție sau titluri, ei erau o groază pentru răufăcători, oriunde se afla despre caracterul și învățăturile lor. De aceea erau urâți de cei nelegiuiți, tot așa cum și Abel a fost urât de Cain cel neevlavios. Pentru același motiv pentru care Cain a omorât pe Abel, au ucis pe poporul lui Dumnezeu aceia care au căutat să respingă restricțiile puse de Duhul Sfânt. Pentru același motiv iudeii au respins și au răstignit pe Mântuitorul - deoarece curăția și sfințenia caracterului Său erau o mustrare continuă pentru egoismul și corupția lor. Din zilele lui Hristos și până astăzi ucenicii Săi credincioși au provocat ura și împotrivirea acelora care iubesc și urmează căile păcatului.

Cum poate atunci să fie numită Evanghelia o solie a păcii? Când Isaia a prezis nașterea lui Mesia, i-a dat titlul de "Domn al păcii". Când îngerii au vestit păstorilor că S-a născut Hristos, ei au cântat deasupra câmpiilor Betleemului: "Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte și pace pe pământ între oamenii plăcuți Lui". (Luca 2:14). Există o contradictie aparentă între aceste declarații profetice și cuvintele lui Hristos: "N-am venit să aduc pacea, ci sabia". (Matei 10:34). Dar înțelese bine, amândouă sunt într-o armonie desăvârșită. Evanghelia este o solie a păcii. Crestinismul este un sistem care, dacă este primit și ascultat, va răspândi pace, armonie și fericire peste tot pământul. Religia lui Hristos va uni într-o frăție strânsă pe toți aceia care primesc învătăturile ei. Misiunea lui Hristos a fost să împace pe oameni cu Dumnezeu și astfel pe unul cu altul. Dar majoritatea omenirii este sub stăpânirea Satanei, cel mai crud vrăjmas al lui Hristos. Evanghelia prezintă oamenilor principiile vieții, care se deosebesc fundamental de obiceiurile și dorințele lor și din cauza aceasta ei se răzvrătesc împotriva ei. Ei urăsc curăția care descoperă și condamnă păcatele lor, persecută și distrug pe aceia care susțin

cerințele ei sfinte și drepte. În sensul acesta - deoarece adevărurile înalte pe care ea le aduce, provoacă ură și luptă - Evanghelia este numită o sabie.

Providenta neînțeleasă care îngăduie ca cel drept să sufere persecutia din mâna celor răi a fost o cauză de mare nedumerire pentru multi care sunt slabi în credintă. Unii sunt gata să abandoneze chiar încrederea lor în Dumnezeu, deoarece El îngăduie celor mai josnici oameni să prospere, în timp ce cei buni și curați sunt apăsați și chinuiți de puterea lor crudă." Cum, întreabă ei, poate Acela care este drept și îndurător și care este de asemenea nemărginit în putere, să tolereze o așa nedreptate și apăsare? Aceasta este o întrebare cu care noi nu avem nimic de a face. Dumnezeu ne-a dat dovezi îndestulătoare despre iubirea Sa și nu trebuie să ne îndoim de bunătatea Sa, din cauză că nu putem înțelege lucrările providenței Sale. Prevăzând îndoielile care urmau să apese sufletele lor în zilele de încercare și întuneric, Mântuitorul spunea ucenicilor Săi: "Aduceți-vă aminte de vorba, pe care vam spus-o: "Robul nu este mai mare decât stăpânul său". Dacă M-au prigonit pe Mine și pe voi vă vor prigoni". (Ioan 15:20). Isus a suferit pentru noi mai mult decât poate fi făcut să sufere oricare dintre urmașii Săi datorită cruzimii oamenilor nelegiuiți. Aceia care sunt chemați să sufere chinul și martirajul nu fac decât să calce pe urmele scumpului Fiu al lui Dumnezeu.

48

"Domnul nu întârzie în împlinirea făgăduinței Lui." (2 Petru 3:9). El nu uită și nici nu neglijează pe copiii Săi; dar îngăduie celor nelegiuiți să descopere adevăratul lor caracter, pentru ca niciunul din aceia care doresc să facă voia Sa să nu fie amăgit cu privire la ei. Pe lângă aceasta, cei drepți sunt puși în cuptorul necazurilor ca ei înșiși să fie curățiți; ca exemplul lor să convingă pe alții de realitatea credinței și evlaviei; și ca de asemenea purtarea lor statornică să condamne pe cei netemători de Dumnezeu.

Dumnezeu îngăduie celor nelegiuiți să prospere și să-și descopere vrăjmășia împotriva Lui pentru ca atunci când vor fi

Persecuțiile din primele secole

umplut măsura nelegiuirii lor, toți să vadă dreptatea și îndurarea Sa în distrugerea lor deplină. Ziua răzbunării Sale se grăbește, când toți cei care au călcat Legea Sa și au oprimat pe poporul Său vor primi o răsplată dreaptă a faptelor lor; când orice faptă de cruzime sau nedreptate față de credincioșii lui Dumnezeu va fi pedepsită ca și când ar fi fost făcută față de Hristos Însuși.

Mai este încă o problemă și mai importantă care trebuie să rețină atenția bisericilor de astăzi. Apostolul Pavel spune că "toți cei care vor să trăiască cu evlavie în Isus Hristos vor fi prigoniți". (2 Tim. 3:12). De ce atunci, pare că persecuția a slăbit într-o mare măsură? Singurul motiv este că biserica s-a conformat standardelor lumii și nu mai trezește nici o opoziție.

Religia care se practică în zilele noastre nu are caracterul curat și sfânt prin care se remarca credința creștină din zilele lui Hristos și ale apostolilor Săi. Creștinismul pare atât de popular în lume numai din cauza spiritului de compromis cu păcatul, din cauză că marile adevăruri ale Cuvântului lui Dumnezeu sunt privite cu atâta indiferență, din cauză că este atât de puțină evlavie adevărată în biserică. Să aibă loc o redeșteptare a credinței și puterii din prima biserică și atunci spiritul persecuției va fi reînviat, iar flăcările persecuției vor fi reaprinse.

O EPOCĂ DE ÎNTUNERIC SPIRITUAL

postolul Pavel în a doua sa epistolă către Tesaloniceni, a prezis marea apostazie care va avea ca rezultat întemeierea puterii papale. El a declarat că ziua revenirii lui Hristos nu va veni "... înainte ca să fi venit lepădarea de credință și de a se descoperi omul fărădelegii, fiul pierzării, protivnicul, care se înalță mai presus de tot ce se numește "Dumnezeu" sau de ce este vrednic de închinare. Așa că se va așeza în Templul lui Dumnezeu, dându-se drept Dumnezeu". Mai mult, apostolul a avertizat pe frații săi că: "taina fărădelegii a și început să lucreze". (2 Tes. 2:3, 4, 7). Chiar la acea dată timpurie el a văzut strecurându-se în biserică rătăciri, care aveau să pregătească drumul pentru dezvoltarea papalității.

Puţin câte puţin, la început pe neobservate şi în linişte, apoi mult mai pe faţă, pe măsură ce a crescut în putere şi a câştigat controlul asupra minţilor oamenilor, "taina fărădelegii" şi-a continuat lucrarea ei amăgitoare şi blasfemiatoare. În mod aproape imperceptibil, obiceiurile păgânismului şi-au croit drumul în biserica creştină. Spiritul de compromis şi de conformare cu păgânismul a fost ţinut în frâu pentru un timp de persecuţiile crude pe care le-a suferit biserica sub păgânism. Dar când persecuţia a încetat şi creştinismul a intrat în curţile şi palatele împăraţilor, el a părăsit simplitatea umilă a lui Hristos şi a apostolilor Lui în schimbul pompei şi mândriei preoţilor şi conducătorilor păgâni; el a înlocuit cerinţele lui Dumnezeu cu teoriile şi tradiţiile omeneşti. Convertirea cu numele a lui Constantin, în prima parte a secolului al IV-lea, a produs o mare bucurie; şi lumea, îmbrăcată cu o formă

a neprihănirii, a intrat în biserică. Din acel moment, lucrarea de corupție a progresat repede. Deși părea înfrânt, păgânismul biruise. Spiritul lui stăpânea biserica. Doctrinele, ceremoniile și superstițiile lui au fost incluse în credința și în serviciile de închinare ale pretinșilor urmași ai lui Hristos.

Acest compromis între păgânism și creștinism a avut ca rezultat apariția "omului fărădelegii", prezis în profeție ca împotrivindu-se și înălțându-se mai presus de Dumnezeu. Acel sistem uriaș de religie falsă este o capodoperă a puterii lui Satana - un monument al eforturilor lui de a se așeza pe tron pentru a guverna pământul după voia lui.

Satana a căutat odată să ajungă la un compromis cu Hristos. El a venit la Fiul lui Dumnezeu în pustia ispitirii și arătându-I toate împărățiile lumii și slava lor, s-a oferit să le dea pe toate în mâinile Sale, cu condiția ca El să recunoască supremația prințului întunericului. Hristos a mustrat pe ispititorul semeț și l-a obligat să plece. Dar Satana are succes mai mare prezentând aceeași ispită omului. Pentru a-și asigura câștiguri și onoruri lumești, biserica a fost tentată să caute favoarea și sprijinul oamenilor mari ai pământului; lepădând astfel pe Hristos, ea a consimțit să accepte supunere față de reprezentantul Satanei - episcopul Romei.

Una dintre doctrinele principale ale Romanismului susține că papa este capul vizibil al bisericii universale a lui Hristos, învestit cu autoritate supremă peste episcopii și preoții din toate părțile lumii. Mai mult decât atât, papei i-au fost atribuite chiar titlurile Dumnezeirii. A fost numit "Domnul Dumnezeu Papa" (vezi apendicele) și a fost declarat infailibil. El pretinde închinarea tuturor oamenilor. Aceeași pretenție ridicată de Satana în pustia ispitei este încă impusă de el prin biserica Romei și mulțimi imense sunt gata să-i aducă închinare.

Dar aceia care se tem de Dumnezeu şi-L respectă, întâmpină această încumetare strigătoare la cer așa cum a întâmpinat şi Hristos pretențiile vrăjmașului viclean: "Să te închini Domnului,

Dumnezeului tău și numai Lui să-I slujești". (Luca 4:8). Dumnezeu niciodată n-a lăsat să se înțeleagă în Cuvântul Său că El a desemnat vreun om să fie capul bisericii. Doctrina despre supremația papală se opune direct învățăturilor Scripturii. Papa nu poate avea nici o putere peste biserica lui Hristos decât prin uzurpare.

Romaniștii au acuzat insistent pe protestanți de erezie și de despărțire voită de adevărata biserică. Dar aceste acuzații li se aplică mai degrabă lor. Ei sunt aceia care au abandonat steagul lui Hristos și s-au depărtat de "credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna". (Iuda 3).

Satana stia bine că Sfintele Scripturi vor face pe oameni în stare să discearnă amăgirile lui și să reziste puterii lui. Însuși Mântuitorul lumii a rezistat atacului lui prin Cuvânt. La orice asalt, Hristos prezenta scutul adevărului veșnic, spunând: "Stă scris." La orice sugestie a adversarului, El opunea înțelepciunea și puterea Cuvântului. Pentru ca Satana să-si poată mentine dominatia asupra oamenilor și pentru a consolida autoritatea uzurpatorului papal, trebuia să-i împiedice să cunoască Scripturile. Biblia ar fi înălțat pe Dumnezeu și ar fi așezat pe oamenii mărginiți în adevărata lor poziție; de aceea adevărurile ei sfinte trebuiau ascunse și suprimate. Această logică a fost adoptată de Biserica Romană. Timp de sute de ani răspândirea Bibliei a fost interzisă. Oamenilor le-a fost interzis să o citească sau să o aibă în casele lor și preoți și prelați neprincipiali interpretau învățăturile ei pentru a susține pretențiile lor. Astfel papa a ajuns să fie aproape universal recunoscut ca vicerege al lui Dumnezeu pe pământ, înzestrat cu autoritate peste biserică și stat.

Odată detectorul de erori îndepărtat, Satana a lucrat potrivit voiei lui. Profeția afirmase că papalitatea "se va încumeta să schimbe vremile și legea". (Dan. 7:25). Această lucrare a fost începută fără întârziere. Pentru a oferi convertiților de la păgânism un înlocuitor pentru închinarea la idoli, și a-i încuraja astfel să accepte de formă creștinismul, în serviciul creștin de închinare a

fost introdusă treptat închinarea la icoane și relicve. Decretul unui conciliu general (vezi apendicele), a statornicit în cele din urmă acest sistem de idolatrie. Pentru a completa lucrarea profanatoare, Roma s-a încumetat să scoată din Legea lui Dumnezeu porunca a doua, care interzice închinarea la chipuri și să împartă porunca a zecea în două, pentru a păstra numărul.

Spiritul de concesie față de păgânism a deschis calea pentru o altă desconsiderare a autorității cerului. Satana, lucrând prin conducătorii neconsacrați ai bisericii, a falsificat și porunca a patra și a încercat să dea deoparte vechiul Sabat, ziua pe care Dumnezeu a binecuvântat-o și a sfințit-o (Gen. 2:2, 3), iar în locul lui să înalțe sărbătoarea păzită de păgâni ca "venerabila zi a soarelui". Această schimbare nu s-a făcut la început pe față. În primele secole adevăratul Sabat fusese ținut de toți creștinii. Ei erau geloși pentru onoarea lui Dumnezeu și crezând că Legea Sa este de neschimbat, au păzit cu râvnă sfințenia preceptelor ei. Dar Satana, pentru a-și atinge scopul, a lucrat cu mare subtilitate prin agenții lui. Pentru ca atenția poporului să poată fi atrasă asupra duminicii, aceasta a fost declarată ca sărbătoare în cinstea învierii lui Hristos. Deși se țineau servicii religioase în ea, duminica era privită totuși ca o zi de recreere, în timp ce Sabatul încă era păzit cu sfințenie.

Spre a pregăti calea pentru lucrarea pe care plănuise să o îndeplinească, Satana făcuse pe iudei, înainte de venirea lui Hristos, să împovăreze Sabatul cu cele mai exagerate cerințe, făcând din păzirea lui o povară. Acum, folosind lumina falsă în care reuşise să-l facă să fie privit, a aruncat ocară asupra lui ca fiind o instituție evreiască. În timp ce creștinii, în general, continuau să păzească duminica drept o sărbătoare a bucuriei, Satana i-a condus să facă din Sabat o zi de post, o zi de amărăciune și tristețe, pentru a-și arăta ura față de iudaism.

În prima parte a secolului al patrulea, împăratul Constantin a emis un decret care făcea din duminică o sărbătoare publică în întreg imperiul roman (vezi apendicele). Ziua soarelui era venerată

de către supușii lui păgâni și era onorată de creștini; politica împăratului era să unească interesele contradictorii ale creștinismului și păgânismului. El a fost îndemnat să facă acest lucru de episcopii bisericii care, inspirați de ambiție și însetați de putere, au înțeles că dacă ar fi păzită aceeași zi, atât de creștini cât și de păgâni, aceasta va favoriza primirea de formă a creștinismului de către păgâni și astfel puterea și gloria bisericii vor crește. Dar în timp ce mulți creștini temători de Dumnezeu au fost conduși treptat să considere duminica ca având un anumit grad de sfințenie, ei încă țineau adevăratul Sabat ca ziua sfântă a Domnului și-l păzeau în ascultare de porunca a patra.

Arhiamăgitorul nu-și terminase lucrarea. El era hotărât să adune lumea creștină sub steagul său și să-și exercite puterea prin viceregele lui, pontiful cel mândru care pretindea că este reprezentantul lui Hristos. El și-a atins scopul prin păgânii pe jumătate convertiți, prin prelații ambițioși și prin membrii iubitori de lume ai bisericii. Din timp în timp, au fost ținute mari concilii, în care erau convocați demnitari ai bisericii din toată lumea. Aproape în fiecare conciliu Sabatul, pe care Dumnezeu îl instituise, era coborât din ce în ce mai mult, în timp ce duminica era în aceeași măsură înălțată. Astfel sărbătoarea păgână a ajuns în cele din urmă să fie onorată ca o instituție divină, în timp ce Sabatul biblic a fost declarat o relicvă a iudaismului, iar păzitorii lui au fost declarați blestemați.

Marele apostat reuşise să se înalțe "mai presus de ce se numește Dumnezeu, sau de ce este vrednic de închinare". (2 Tes. 2:4). El îndrăznise să schimbe singurul precept al Legii divine care îndreaptă, fără greș, toată omenirea către viul și adevăratul Dumnezeu. În porunca a patra, Dumnezeu este descoperit ca fiind Creatorul cerurilor și al pământului și prin aceasta se deosebește de toți zeii falși. Ziua a șaptea a fost sfințită ca zi de odihnă pentru om fiindcă este monumentul lucrării de creațiune. Ea a fost destinată să păstreze pentru totdeauna în mințile oamenilor pe

viul Dumnezeu, ca izvor al existenței și ca obiect al adorării și închinării. Satana se luptă să întoarcă pe oameni de la credincioșia față de Dumnezeu și de la ascultarea de Legea Sa; de aceea își îndreaptă eforturile în deosebi împotriva acelei porunci care prezintă pe Dumnezeu drept Creator.

Protestanții susțin în prezent că învierea lui Hristos în ziua duminicii a făcut din ea Sabatul creștin. Dar dovada nu se găsește în Scriptură. Hristos sau apostolii Săi n-au dat o asemenea onoare acestei zile. Păzirea duminicii ca instituție creștină și-a avut originea în acea "taină a fărădelegii" (2 Tes. 2:7) care și-a început lucrarea chiar în zilele lui Pavel. Unde și când a adoptat Domnul acest prunc al papalității? Ce motiv temeinic poate să fie dat pentru o shimbare pe care Scripturile nu o aprobă?

În secolul al şaselea papalitatea ajunsese puternic consolidată. Scaunul puterii ei a fost stabilit în cetatea imperială, iar episcopul Romei a fost declarat cap peste întreaga biserică. Păgânismul cedase locul papalității. Balaurul dăduse fiarei "puterea lui, scaunul lui de domnie și o stăpânire mare". (Apoc. 13:2). Atunci au început cei 1260 de ani de persecuție papală preziși în profețiile lui Daniel și Apocalipsei. (Daniel 7:25; Apoc. 13:5-7). (Vezi apendicele). Creștinii au fost obligați să aleagă, fie să-și părăsească integritatea și să primească ceremoniile și închinarea papală, fie să-și petreacă viața în temnițe sau să sufere moartea pe roată, pe rug sau de securea călăului.

Atunci s-au împlinit cuvintele lui Isus: "Veți fi dați în mâinile lor până și de părinții, frații, rudele și prietenii voștri; și vor omorî pe mulți dintre voi. Veți fi urâți de toți din pricina Numelui Meu". (Luca 21:16, 17). Persecuția s-a dezlănțuit asupra celor credincioși cu o mai mare furie decât oricând mai înainte, iar lumea a devenit un imens câmp de luptă. Timp de sute de ani biserica lui Hristos și-a găsit scăpare în singurătate și întuneric. Profetul zice astfel: "Și femeia a fugit în pustie, într-un loc pregătit de Dumnezeu, ca să fie hrănită acolo o mie două sute șaizeci de zile". (Apoc. 12:6).

Ridicarea la putere a bisericii Romei a marcat începutul Evului Întunecat. Pe măsură ce puterea ei crestea, întunericul se adâncea. Credinta a fost transferată de la Hristos, adevărata temelie, asupra papei de la Roma. În loc să se încreadă în Fiul lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor și pentru mântuirea vesnică, oamenii priveau la papa, la preotii si prelatii cărora el le dăduse autoritatea. Ei erau învățați că papa era mijlocitorul lor pământesc și că nimeni nu se putea apropia de Dumnezeu decât prin el; și mai mult, că el stătea în locul lui Dumnezeu pentru ei și de aceea trebuia în mod implicit să i se dea ascultare. O abatere de la cerintele lui constituia un motiv suficient pentru ca cea mai aspră pedeapsă să vină asupra trupurilor și sufletelor ofensatorilor. Astfel mințile oamenilor erau întoarse de la Dumnezeu către oameni supusi greșelilor, rătăciți și cruzi, ba mai mult, către prințul întunericului, care-și exercita puterea prin ei. Păcatul era mascat într-un vesmânt de sfintenie. Când Scripturile sunt date la o parte, iar omul ajunge să se considere suveran, trebuie să ne așteptăm numai la înșelătorie, amăgire și nelegiuire josnică. Odată cu înălțarea legilor și tradițiilor omenești a apărut corupția care rezultă totdeauna din îndepărtarea Legii lui Dumnezeu.

Acelea au fost zile primejdioase pentru biserica lui Hristos. Purtătorii de steag credincioși erau, într-adevăr, puțini. Deși adevărul n-a fost lăsat fără martori, uneori se părea totuși că rătăcirea și superstiția vor predomina pe deplin, iar adevărata religie va fi alungată de pe pământ. Evanghelia a fost pierdută din vedere, în schimb formele religioase deveneau mai numeroase și oamenii erau împovărați cu obligații riguroase.

Oamenii nu numai că erau învățați să privească la papa ca mijlocitor al lor, dar și să-și pună încrederea în propriile lor fapte ca ispășire pentru păcat. Pelerinaje lungi, fapte de penitență, închinarea la relicve, înălțarea de biserici, altare și morminte sfinte, plătirea unor sume mari bisericii - toate acestea și multe alte fapte asemănătoare erau impuse pentru a potoli mânia lui Dumnezeu

sau pentru a asigura favoarea Sa; ca și când Dumnezeu ar fi ca oamenii, ca să se mânie pentru lucruri de nimic sau ar fi fost împăcat prin daruri sau fapte de penitență!

Cu toate că viciul domina, chiar și printre conducătorii Bisericii Romane, totuși influența ei părea să crească continuu. Către sfârșitul secolului al optulea, papistașii au ridicat pretenția că în primele secole ale bisericii, episcopii Romei avuseseră aceeași putere spirituală pe care și-o asumau ei acum. Pentru a întări această pretenție, au trebuit să fie folosite unele mijloace ca să-i confere o înfățișare de autoritate; și acestea au fost sugerate prompt de către tatăl minciunii. Scrieri vechi au fost plăsmuite de călugări. Au fost descoperite hotărâri ale unor concilii, despre care nu se auzise mai înainte, care stabileau supremația universală a papei din perioada cea mai timpurie. Și astfel o biserică în care fusese lepădat adevărul, a primit cu lăcomie aceste amăgiri (vezi apendicele).

Puţinii credincioşi care clădeau pe adevărata temelie (1 Cor. 3:10, 11) au fost nedumeriţi şi stânjeniţi când gunoiul doctrinei false a împiedicat lucrarea. Ca şi constructorii de pe zidurile Ierusalimului din zilele lui Neemia, unii erau gata să spună: "Puterile celor ce duc poverile slăbesc şi dărâmăturile sunt multe; nu vom putea să zidim zidul". (Neem. 4:10). Obosiţi de lupta continuă contra persecuţiei, a înşelăciunii, a nelegiuirii şi a tuturor celorlalte piedici pe care Satana le-a născocit pentru a opri înaintarea lor, unii care fuseseră clăditori credincioşi s-au descurajat; şi de dragul păcii şi al siguranţei pentru averile şi vieţile lor, au părăsit temelia cea adevărată. Alţii, neînfricaţi de împotrivirea vrăjmaşilor lor, au declarat fără teamă: "Nu vă temeţi de ei! Aduceţi-vă aminte de Domnul, cel mare şi înfricoşat" (vers. 14); şi au continuat lucrul, fiecare cu sabia încinsă. (Efes. 6:17).

Același spirit de ură și împotrivire față de adevăr a inspirat pe vrăjmașii lui Dumnezeu din fiecare veac și aceeași veghere și credincioșie s-au cerut de la slujitorii Săi. Cuvintele lui Hristos spuse primilor ucenici se aplică și urmașilor Săi până la încheierea timpului: "Ce vă zic vouă, zic tuturor: Vegheați!". (Marcu 13:37).

Întunericul părea să se îndesească. Închinarea la chipuri a devenit aproape generală. Lumânări ardeau în fața icoanelor și rugăciuni erau rostite înaintea lor. Predominau obiceiurile cele mai absurde și superstițioase. Mințile oamenilor erau atât de cu totul stăpânite de superstiție încât judecata părea că-și pierduse puterea. În timp ce preoții și episcopii erau iubitori de plăceri, senzuali și corupți, nu se putea aștepta decât ca poporul care privea la ei pentru călăuzire să fie scufundat în ignoranță și viciu.

Un alt pas spre supremația papală a fost făcut când, în secolul al unsprezecelea, papa Grigore VII a proclamat perfecțiunea Bisericii Romane. Printre afirmațiile pe care le susținea era una care declara că biserica n-a greșit niciodată, nici nu va greși vreodată, potrivit Scripturilor. Dar această pretenție nu era însoțită de dovezi din Scriptură. Orgoliosul pontif mai pretindea puterea de a detrona pe împărați și declara că nici o hotărâre pe care o pronunța el nu putea să fie răsturnată de nimeni, ci că era prerogativa lui de a răsturna hotărârile tuturor celorlalți. (Vezi apendicele).

O ilustrație izbitoare a caracterului tiranic al acestui apărător al infailibilității a fost dată în felul cum l-a tratat pe împăratul german Henric al IV-lea. Pentru încumetarea de a ignora autoritatea papei, acest monarh a fost excomunicat și detronat. Îngrozit de părăsirea și amenințările prinților lui care erau încurajați la răzvrătire împotriva lui de mandatul papei, Henric s-a simțit constrâns să facă pace cu Roma. A trecut Alpii în miezul iernii împreună cu soția și un servitor credincios, ca să se umilească înaintea papei. După sosirea la castelul în care se retrăsese papa Grigore, el a fost condus, fără garda lui, într-o curte exterioară și acolo, în frigul aspru al iernii, cu capul descoperit și picioarele goale, într-o îmbrăcăminte mizerabilă, a așteptat permisiunea papei de a apărea în fața lui. Pontiful nu s-a îndurat să-i acorde iertare până când n-a petrecut trei zile în post și mărturisire. Chiar și

atunci, iertarea a fost dată numai cu condiția ca împăratul să aștepte decretul papei înainte de a-și relua emblema sau de a exercita puterea regală. Grigore, îmbătat de triumf, se lăuda că era datoria lui să umilească mândria regilor.

Cât de izbitor este contrastul între mândria arogantă a acestui pontif trufaș și blândețea și amabilitatea lui Hristos care Se înfățișează ca stând la ușa inimii și cerând voie să intre pentru a aduce iertare și pace, și care a învățat pe ucenicii Săi: "Oricare va vrea să fie cel dintâi între voi, să vă fie rob". (Matei 20:27).

Secolele care au urmat au fost martore la o creștere continuă a rătăcirii în doctrinele enunțate de Roma. Chiar și înainte de înființarea papalității, se acordase atenție învățăturilor filozofilor păgâni și ele își exercitau influența în biserică. Mulți care mărturiseau că sunt convertiți se țineau încă de învățăturile filozofiei lor păgâne și nu numai că ei continuau să le studieze, dar le recomandau și altora ca mijloace de a-și extinde influența printre păgâni. Rătăciri serioase au fost introduse, în felul acesta, în credința creștină. Între acestea era proeminentă credința în nemurirea naturală și starea conștientă a omului în moarte. Această doctrină a pus temelia pe care Roma a instituit închinarea la sfinți și adorarea fecioarei Maria. Din aceasta a izvorât de asemenea erezia chinului veșnic pentru cei care rămân nepocăiți până la urmă, care a fost încorporată de timpuriu în doctrina papală.

Apoi a fost pregătită calea pentru introducerea unei alte invenții a păgânismului, pe care Roma a numit-o purgatoriu și a folosit-o pentru a îngrozi mulțimile credule și superstițioase. Prin această erezie se afirma existența unui loc de tortură, în care sufletele acelora care n-au meritat condamnarea veșnică trebuie să sufere pedeapsa pentru păcatele lor și din care, după ce sunt eliberate de necurăție, sunt primite în ceruri (vezi apendicele).

Pentru a face Roma în stare să profite de pe urma temerilor și viciilor adepților ei, a fost necesară o altă plăsmuire. Aceasta a

fost realizată prin doctrina indulgențelor. Iertarea tuturor păcatelor trecute, prezente și viitoare și eliberarea de toate durerile și pedepsele ce decurgeau din ele, erau făgăduite tuturor acelora care se înscriau în războaiele pontifului pentru a-și extinde stăpânirea vremelnică, pentru a-și pedepsi vrăjmașii sau pentru a extermina pe aceia care îndrăzneau să-i conteste supremația spirituală. Oamenii erau de asemenea învățați că prin oferirea de bani bisericii ar putea să se libereze de propriile păcate și de asemenea să scape sufletele prietenilor lor decedați care erau predate flăcărilor chinuitoare. Prin asemenea mijloace, Roma și-a umplut tezaurele, și-a susținut măreția, luxul și viciul pretinșilor reprezentanți ai Aceluia care nu avusese unde să-și plece capul (vezi apendicele).

Rânduiala biblică a Cinei Domnului fusese înlocuită cu jertfa idolatră a liturghiei. Preoții papali pretindeau că prin ritualul lor ridicol și lipsit de sens transformă, de fapt, pâinea simplă și vinul în "trupul și sângele lui Hristos", (Cardinalul Wiseman, *Prezența reală a trupului și sângelui Domnului nostru Isus Hristos în Împărtășania binecuvântată, dovedită din Scriptură*, lect. 8, sect. 3, par. 26). Cu o încumetare hulitoare, ei pretindeau pe față că au puterea de a crea pe Dumnezeu, Creatorul tuturor lucrurilor. Creștinilor li s-a cerut, sub pedeapsa cu moartea, să-și mărturisească credința în această grozavă erezie care ofensa Cerul. Mulțimi de oameni care au refuzat au fost dați flăcărilor (Vezi apendicele).

În secolul al XIII-lea a fost înființat cel mai teribil din toate instrumentele papalității - inchiziția. Prințul întunericului lucra împreună cu conducătorii ierarhiei papale. În conciliile lor secrete, Satana și îngerii lui stăpâneau mințile oamenilor răi, în timp ce nevăzut în mijlocul lor stătea un înger al lui Dumnezeu, notând raportul înfricoșător al decretelor lor nelegiuite și scriind istoria faptelor prea îngrozitoare pentru a fi văzute de ochiul omenesc. "Babilonul cel mare s-a îmbătat cu sângele sfinților." Trupurile mutilate ale milioanelor de martiri strigau la Dumnezeu cerând răzbunare asupra acelei puteri apostate.

O epocă de întuneric spiritual

Papalitatea devenise despotul lumii. Regi și împărați se plecau în fața decretelor pontifului roman. Destinele oamenilor, pentru prezent și veșnicie, păreau a fi sub stăpânirea lui. Timp de sute de ani învățăturile Romei fuseseră primite pe scară largă și fără rezervă, riturile ei fuseseră aduse la îndeplinire cu respect, sărbătorile ei fuseseră păzite peste tot. Clerul ei era onorat și susținut generos. Niciodată de atunci nu a atins Biserica Romană o demnitate, măreție sau putere mai mare.

Dar "miezul zilei papalității a fost miezul nopții lumii". (J.A. Wylie – The History of Protestantism, b.1, ch. 4). Sfintele Scripturi erau aproape necunoscute, nu numai poporului, ci si preoților. Ca și fariseii din vechime, conducătorii papali urau lumina care le descoperea păcatele. Legea lui Dumnezeu ca măsura dreptății, fiind îndepărtată, ei exercitau o putere nelimitată și practicau viciul fără retinere. Înselătoria, avaritia și desfrâul domneau. Oamenii nu se dădeau înapoi de la nici o crimă prin care puteau să câștige avere sau poziție. Palatele papilor și ale prelaților erau scenele celor mai detestabile dezmături. Unii dintre pontifii care domneau erau vinovați de crime atât de revoltătoare, încât conducătorii pământești s-au străduit să detroneze pe acești demnitari ai bisericii ca fiind monștri prea josnici pentru a mai fi tolerați. Timp de secole Europa n-a făcut nici un progres în știință, arte sau civilizație. O paralizie morală și intelectuală căzuse peste creștinătate.

Starea lumii sub puterea romană prezenta o împlinire teribilă și izbitoare a cuvintelor profetului Osea: "Poporul Meu piere din lipsă de cunoștință. Fiindcă ai lepădat cunoștința și Eu te voi lepăda... Fiindcă ai uitat Legea Dumnezeului tău, voi uita și Eu pe copiii tăi!... nu este adevăr, nu este îndurare, nu este cunoștință de Dumnezeu în țară. Fiecare jură strâmb și minte, ucide, fură și preacurvește; năpăstuiește și face omoruri după omoruri". (Osea 4:6, 1, 2).

Acestea au fost rezultatele înlăturării Cuvântului lui Dumnezeu.

Capitolul 4

61

VALDENZII

În mijlocul întunericului care se lăsase pe pământ, în timpul îndelungatei perioade a supremației papale, lumina adevărului n-a putut fi stinsă cu totul. În toate timpurile au existat martori pentru Dumnezeu, bărbați care au cultivat credința în Hristos ca singurul Mijlocitor între Dumnezeu și om, care au considerat Biblia ca singura regulă de viață și care au sfințit adevăratul Sabat. Posteritatea nu va ști niciodată cât de mult datorează lumea acestor bărbați. Au fost stigmatizați ca eretici, motivele lor au fost atacate, caracterele lor au fost calomniate, scrierile lor au fost interzise, greșit interpretate sau mutilate. Totuși ei au rămas hotărâți și și-au păstrat credința în curăția ei de la un secol la altul ca o moștenire sacră pentru generațiile viitoare.

Istoria poporului lui Dumnezeu din timpul secolelor de întuneric ale supremației Romei, este scrisă în ceruri, dar în rapoartele omenești ocupă puțin loc. În afara acuzațiilor persecutorilor lor se găsesc prea puține urme despre existența lor. Politica Romei era de a șterge orice urmă de dezacord față de învățăturile sau decretele ei. Ea a căutat să distrugă tot ce era eretic, fie persoane, fie scrieri. Expresii de îndoială sau întrebări cu privire la autoritatea dogmelor papale, erau suficiente pentru a pierde viața bogatului sau săracului, a celui de sus sau de jos. Roma s-a străduit de asemenea să distrugă orice raport al cruzimii ei față de dizidenți. Conciliile papale au decretat ca acele cărți sau scrieri care conțineau asemenea rapoarte să fie încredințate flăcărilor. Înainte de inventarea tiparului, cărțile erau puține la număr și într-o formă

Valdenzii

nepotrivită pentru a fi păstrate; de aceea romaniștii nu au putut fi împiedicați să-și aducă la îndeplinire scopul.

Nici o biserică aflată în interiorul jurisdicției Romei n-a fost lăsată prea mult timp netulburată să se bucure de libertatea de conștiință. Îndată ce a obținut puterea, papalitatea a și întins brațele pentru a zdrobi pe toți cei care refuzau să recunoască dominația ei și una după alta bisericile s-au supus stăpânirii ei.

În Marea Britanie, creştinismul primar prinsese rădăcini foarte de timpuriu. Evanghelia primită de britoni în primele veacuri era necoruptă de apostazia romană. Persecuția din partea împăraților păgâni, care se întinsese tocmai până la aceste tărâmuri îndepărtate, a fost singurul dar pe care primele biserici din Britania l-au primit din partea Romei. Mulți creștini din Anglia care au fugit de persecuție, au găsit refugiu în Scoția; de aici adevărul a fost dus în Irlanda și în toate țările acestea a fost primit cu bucurie.

Când saxonii au invadat Britania, păgânismul a câștigat stăpânire. Cuceritorii au considerat un lucru nedemn să fie învățați de sclavii lor și creștinii au fost constrânși să se retragă în munți și în mlaștinile sălbatice. Totuși, lumina ascunsă pentru un timp, a continuat să ardă. În Scoția, un secol mai târziu, ea lumina cu o strălucire care s-a întins până în țări îndepărtate. Din Irlanda a venit piosul Columba și colaboratorii lui care, adunând în jurul lor pe credincioșii împrăștiați pe insula singuratică Iona, au făcut din ea centrul lucrării lor misionare. Printre acești evangheliști se găsea și un păzitor al Sabatului biblic și astfel acest adevăr a fost introdus între oameni. La Iona a fost întemeiată o școală din care au plecat misionari nu numai în Scoția și Anglia, ci și în Germania, Elveția și chiar în Italia.

Dar Roma își ațintise privirile asupra Britaniei și s-a hotărât să o aducă sub stăpânirea ei. În secolul al șaselea, misionarii ei au întreprins convertirea saxonilor păgâni. Ei au fost primiți cu bunăvoință de către barbarii mândri și au convins multe mii dintre ei să recunoască credinta romană. Pe măsură ce lucrarea înainta,

conducătorii papali și convertiții lor s-au întâlnit cu crestinii primari. Între ei era un contrast izbitor. Cei din urmă erau simpli, umili și conform Scripturilor în caracter, doctrină și obiceiuri, în timp ce primii dădeau pe față superstiția, pompa și aroganța papilor. Emisarul Romei a cerut ca aceste biserici crestine să recunoască suprematia suveranului pontif. Britonii au răspuns cu blândețe că doreau să iubească pe toți oamenii, dar că papa nu are dreptul de supremație în biserică și ei îi puteau da numai supunerea datorată oricărui urmaș al lui Hristos. Au fost făcute încercări repetate pentru a câstiga supunerea lor fată de Roma; dar acesti crestini umili, uimiti de mândria manifestată de către emisarii ei, au răspuns categoric că nu recunosc alt stăpân decât pe Hristos. Acum s-a descoperit adevăratul spirit al papalității. Conducătorul roman le-a spus: "Dacă nu vreți să primiți pe frații care vă aduc pacea, veți primi dușmanii care vă vor aduce războiul. Dacă nu vă uniti cu noi pentru a arăta saxonilor calea vieții, veți primi de la ei lovitura de moarte". - (J.H. Merle D'Aubigné, History of the Reformation of the Sixteenth Century, b. 17, ch. 2). Acestea nu erau simple amenințări. Războiul, intriga si înselăciunea au fost folosite împotriva acestor martori ai credintei biblice, până când bisericile din Britania au fost distruse sau obligate să se supună autorității papei.

În țările din afara jurisdicției Romei au existat timp de multe secole grupe de creștini care au rămas aproape cu totul libere de corupția papală. Ele erau înconjurate de păgânism și în decursul secolelor au fost contaminate de rătăcirile lui; dar au continuat să privească Biblia ca singura regulă de credință și au aderat la multe din adevărurile ei. Acești creștini credeau în perpetuitatea Legii lui Dumnezeu și păzeau Sabatul poruncii a patra. Biserici care au ținut la această credință și practică au existat în Africa Centrală și printre armenii din Asia.

Dar printre cei care au rezistat abuzurilor puterii papale, cei mai remarcabili au fost valdenzii. Chiar în țara în care papalitatea

Valdenzii

îşi stabilise scaunul, acolo s-a rezistat cel mai hotărât înşelăciunii şi corupției ei. Timp de secole bisericile Piemontului şi-au păstrat independența; dar în cele din urmă a sosit timpul când Roma a insistat să se supună. După lupte fără rezultat contra tiraniei ei, conducătorii acestor biserici au recunoscut, împotriva voii lor, supremația puterii căreia se părea că întreaga lume îi aduce omagiu. Au fost unii însă care au refuzat să se supună autorității papei sau prelatului. Ei erau hotărâți să-şi păstreze credincioșia față de Dumnezeu și să mențină curăția și simplitatea credinței lor. A avut loc o separare. Aceia care au aderat la vechea credința s-au retras; unii, părăsind Alpii natali, au ridicat steagul adevărului în țări străine; alții s-au retras în văile izolate și în fortărețele stâncoase ale munților și acolo și-au păstrat libertatea de a se închina lui Dumnezeu.

Credința care timp de secole a fost ținută și învățată de către creștinii valdenzi era în contrast evident cu doctrinele false susținute de Roma. Credința lor religioasă era întemeiată pe Cuvântul scris al lui Dumnezeu, adevăratul sistem al creștinismului. Dar țăranii aceia umili, în ascunzătorile lor neștiute, izolați de lume și legați de truda zilnică în mijlocul turmelor și a viilor lor, n-au ajuns prin ei înșiși să cunoască adevărul în opoziție cu dogmele și ereziile bisericii apostaziate. Credința lor nu era primită de curând. Credința lor religioasă era o moștenire de la părinții lor. Ei se luptau pentru credința bisericii apostolice - "credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna". (Iuda 3). "Biserica din pustie" și nu ierarhia mândră întronată în marea capitală a lumii, era adevărata biserică a lui Hristos, păzitoarea comorilor adevărului pe care Dumnezeu îl încredințase poporului Său pentru a fi dat lumii.

Printre cauzele principale care au dus la despărțirea bisericii adevărate de Roma a fost ura acesteia din urmă față de Sabatul biblic. Așa cum era prezis în profeție, puterea papală a aruncat adevărul la pământ. Legea lui Dumnezeu a fost călcată în picioare,

în timp ce au fost înălțate tradițiile și obiceiurile oamenilor. Bisericile care erau sub conducerea papalității au fost constrânse de timpuriu să onoreze ca zi sfântă duminica. În mijlocul rătăcirii și superstiției predominante, mulți, chiar din poporul adevărat al lui Dumnezeu, au ajuns atât de dezorientați încât, în timp ce păzeau Sabatul, se rețineau de la muncă și duminica. Dar aceasta nu a mulțumit pe conducătorii papali. Ei au cerut nu numai ca duminica să fie sfințită, ci și ca Sabatul să fie profanat; și au acuzat cu cele mai vehemente cuvinte pe aceia care îndrăzneau să-l onoreze. Numai fugind de puterea Romei putea cineva să asculte în pace de Legea lui Dumnezeu. (Vezi apendicele).

Valdenzii au fost printre primele popoare din Europa care au obținut o traducere a Sfintelor Scripturi. (Vezi apendicele). Cu sute de ani înainte de Reformațiune ei aveau Biblia în manuscris în limba lor maternă. Ei aveau adevărul curat și aceasta a făcut din ei ținta deosebită a urii și persecuției. Ei declarau că biserica Romei este Babilonul apostaziat din Apocalips și cu primejdia vieții lor s-au împotrivit stricăciunilor ei. În timp ce, sub presiunea unei persecuții îndelungate, unii și-au compromis credința, cedând puțin câte puțin la principiile ei distincte, alții au ținut cu tărie la adevăr. Prin secolele de întunecime și apostazie au fost valdenzi care n-au recunoscut supremația Romei, au respins închinarea la chipuri ca fiind idolatrie și au păzit adevăratul Sabat. Ei și-au păstrat credința sub cele mai fioroase furtuni ale opoziției. Deși măcelăriți de lăncile ducilor de Savoia și arși pe rugurile Romei, ei au stat neclintiți pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru onoarea Sa.

Valdenzii și-au găsit ascunzătoarea în spatele fortărețelor înalte ale munților - refugiul celor persecutați și oprimați din toate timpurile. Aici a continuat lumina adevărului să ardă în mijlocul întunericului Evului Mediu. Aici au păstrat martorii adevărului vechea credință timp de o mie de ani.

Dumnezeu a pregătit pentru poporul Său un sanctuar de o grandoare impunătoare, potrivit cu marile adevăruri încredințate

Valdenzii

lor. Pentru acei exilati credinciosi, muntii erau un simbol al dreptătii de neschimbat a lui Iehova. Ei îndreptau atentia copiilor lor către crestele care se înălțau deasupra lor într-o maiestate neschimbătoare și le vorbeau despre Acela în care nu este shimbare, nici umbră de mutare, al cărui cuvânt este tot atât de dăinuitor ca si muntii cei vesnici. Dumnezeu a creat muntii maiestuoși și i-a încins cu tărie; nici o altă mână decât aceea a Puterii infinite nu-i putea misca din locul lor. În același fel Si-a stabilit El Legea, temelia guvernării Sale în cer și pe pământ. Bratul omului poate să se atingă de semenii lui si să le ia viata; dar acel brat ar putea mai usor să dezrădăcineze muntii din temeliile lor si să-i arunce în mare, decât să schimbe un singur precept din Legea lui Iehova sau să șteargă una din făgăduințele Sale față de aceia care împlinesc voia Sa. În credinciosia lor față de Legea Sa, slujitorii lui Dumnezeu trebuie să fie tot atât de neclintiți ca și muntii cei vesnici.

Munții care înconjurau văile lor joase erau o mărturie continuă a puterii creatoare a lui Dumnezeu și o asigurare permanentă a grijii Sale protectoare. Acei peregrini au învățat să iubească simbolurile tăcute ale prezenței lui Iehova. Ei nu murmurau din cauza vitregiei soartei lor; ei nu se simțeau singuri în mijlocul pustietății munților. Mulțumeau lui Dumnezeu care le pregătise un adăpost de mânia și cruzimea oamenilor. Ei se bucurau de libertatea de a se închina înaintea Lui. Adesea când erau urmăriți de dușmanii lor, tăria munților se dovedea o apărare sigură. De pe stâncile înalte ei cântau laude lui Dumnezeu și armatele Romei n-au putut să aducă la tăcere cântările lor de mulțumire.

Evlavia acestor urmași ai lui Hristos era curată, simplă și arzătoare. Ei prețuiau principiile adevărului mai presus de case și țarini, prieteni, rude și chiar viața lor. Ei au căutat cu seriozitate să imprime aceste principii în inimile celor tineri. Tinerii erau instruiți din Scripturi din fragedă copilărie și erau învățați să privească cu sfințenie cerințele Legii lui Dumnezeu. Exemplare

ale Bibliei erau rare; de aceea cuvintele ei prețioase erau încredințate memoriei. Mulți dintre ei erau în stare să redea mari părți, atât din Noul cât și din Vechiul Testament. Gândurile despre Dumnezeu erau asociate cu scenele sublime din natură și cu binecuvântările umile ale vieții de fiecare zi. Copilașii învățau să privească cu recunoștință spre Dumnezeu ca dătător al oricărui har și oricărei mângâieri.

Părinții, oricât de atenți și afectuoși ar fi fost, își iubeau copiii cu prea multă înțelepciune pentru a-i obișnui cu îngăduința de sine. Înaintea lor era o viață de încercări și greutăți, poate moartea de martir. Erau educați din copilărie să suporte greutățile, să se supună disciplinei și totuși să gândească și să acționeze pe cont propriu. Foarte de timpuriu erau învățați să poarte răspunderi, să fie atenți la vorbire și să cunoască înțelepciunea tăcerii. Un cuvânt neatent, lăsat să cadă în urechea vrăjmașilor lor, putea pune în pericol nu numai viața celui care-l rostise, ci și viața a sute dintre frații lui; căci dușmanii adevărului urmăreau ca lupii care-și vânează prada pe aceia care îndrăzneau să pretindă libertatea credinței religioase.

Valdenzii au sacrificat prosperitatea materială de dragul adevărului și cu răbdare stăruitoare trudeau pentru pâinea lor. Orice petic de pământ arabil din munți era cultivat cu grijă; văile și coastele mai puțin fertile erau făcute să aducă rod. Economia și o aspră renunțare de sine formau o parte din educația pe care copiii o primeau ca singura lor moștenire. Ei erau învățați că Dumnezeu intenționează ca viața să fie o școală și că dorințele lor puteau fi împlinite numai prin efort personal, prevedere, grijă și credință. Procesul era anevoios și obositor, dar era folositor, exact ceea ce trebuie omului în starea lui căzută, școala pe care Dumnezeu a rânduit-o pentru educarea și dezvoltarea lui. În timp ce tineretul era deprins cu truda și greutățile, nu era neglijată nici cultura intelectuală. Ei erau învățați că toate puterile lor aparțineau lui Dumnezeu și că toate trebuiau cultivate și dezvoltate pentru serviciul Său.

Valdenzii

Bisericile valdenzilor, în curătia si simplitatea lor, se asemănau cu biserica din timpurile apostolice. Respingând suprematia papilor si a prelatilor, ele considerau Biblia singura autoritate supremă, infailibilă. Pastorii lor, în contrast cu preoții îngâmfați ai Romei, urmau exemplul Domnului lor care "a venit nu ca să I se slujească, ci ca să slujească". Ei hrăneau turma lui Dumnezeu, conducând-o la pășunile verzi și la apele de odihnă ale sfântului Său Cuvânt. Departe de monumentele pompei și mândriei omenești, oamenii se adunau nu în biserici somptuoase sau în catedrale grandioase, pentru a asculta cuvintele adevărului de la slujitorii lui Hristos, ci sub umbrele muntilor din văile Alpilor sau, în timp de primejdie, în fortărețele stâncilor. Pastorii nu predicau numai Evanghelia, ci vizitau pe bolnavi, învățau pe copii, mustrau pe cei greșiți și se străduiau să aplaneze conflictele și să promoveze armonia si dragostea frătească. În timp de pace erau sustinuti prin darurile benevole ale oamenilor; dar, ca si Pavel, făcătorul de corturi, fiecare învăța o meserie sau dobândea o profesie prin care, dacă era necesar, să se întrețină singuri.

Tinerii primeau educație de la pastorii lor. În timp ce se dădea atenție ramurilor de cultură generală, Biblia era studiul de căpetenie. Evangheliile lui Matei și ale lui Ioan erau memorate ca și multe din epistole. Ei erau folosiți de asemenea la copierea Scripturilor. Unele manuscrise cuprindeau Biblia întreagă, altele numai părți scurte din ea, la care erau adăugate unele explicații clare ale textului de către cei ce erau în stare să comenteze Scripturile. Astfel erau aduse la lumină comorile adevărului, ascunse timp îndelungat de cei care căutau să se înalțe mai presus de Dumnezeu.

ıri

69

Prin muncă răbdătoare şi neobosită, uneori în peşterile adânci şi întunecate ale pământului, la lumina torțelor, Sfintele Scripturi erau scrise verset cu verset şi capitol cu capitol. Astfel înainta lucrarea şi voința descoperită a lui Dumnezeu strălucea ca aurul curat; numai cei angajați în această lucrare puteau să-şi dea seama

cu cât era mai strălucitoare, mai clară și mai puternică din cauza încercărilor suferite pentru ea. Îngerii din cer înconjurau pe acești lucrători credincioși.

Satana îndemnase pe preoții și prelații papali să îngroape Cuvântul adevărului sub gunoiul rătăcirii, ereziei și superstitiei, dar a fost păstrat nealterat în modul cel mai minunat de-a lungul secolelor de întuneric. El nu purta amprenta omului, ci sigiliul lui Dumnezeu. Oamenii au fost neobosiți în eforturile lor de a întuneca înțelesul clar și simplu al Scripturilor și a le face să-și contrazică propria lor mărturie, dar ca și corabia pe oceanul înfuriat, Cuvântul lui Dumnezeu a rezistat furtunilor care îl amenintau cu distrugerea. După cum mina are filoane bogate de aur și argint ascunse în adâncime, așa că toți care vor să-i descopere rezervele prețioase trebuie să sape, tot așa Sfintele Scripturi au comori de adevăr care sunt descoperite numai cercetătorului serios, umil si care se roagă. Dumnezeu a intenționat ca Biblia să fie un manual pentru toată omenirea, în copilărie, tinerete și maturitate care să fie studiat în toate timpurile. El a dat Cuvântul Său oamenilor ca o descoperire a Lui Însuşi. Orice adevăr nou descoperit este o dezvăluire proaspătă a caracterului Autorului lui. Studiul Scripturilor este mijlocul divin rânduit să aducă pe oameni într-o legătură mai strânsă cu Creatorul lor și să le dea o cunoaștere mai clară a voii Sale. Ele sunt mijlocul de comunicare dintre Dumnezeu si om.

În timp ce valdenzii priveau temerea de Dumnezeu ca început al înțelepciunii, ei nu erau orbi față de importanța contactului cu lumea, a cunoașterii oamenilor și a vieții active, pentru dezvoltarea minții și ascuțirea simțurilor. De la școlile lor din munți, unii tineri erau trimiși la instituții de învățământ din orașele Franței sau Italiei, unde se găsea un câmp mai întins pentru studiu, cugetare și observație decât în Alpii lor natali. Tinerii astfel trimiși erau expuși ispitei, vedeau viciul, întâlneau agenții vicleni ai Satanei, care le strecurau cele mai subtile erezii si cele mai primejdioase amăgiri.

Dar educația lor din copilărie fusese de o așa manieră încât îi pregătise pentru toate acestea.

În școlile în care mergeau, ei nu trebuiau să se destăinuie nimănui. Veșmintele lor erau astfel pregătite încât să ascundă cea mai mare comoară a lor - manuscrisele prețioase ale Scripturilor. Acestea, rodul lunilor și anilor de trudă, erau purtate cu ei și oriunde puteau s-o facă fără să trezească bănuială, așezau cu grijă unele părți din ele pe calea acelora ale căror inimi păreau deschise să primească adevărul. Încă de pe genunchii mamelor lor, tinerii valdenzi fuseseră pregătiți în vederea acestui scop; ei înțelegeau lucrarea și o îndeplineau cu credincioșie. În aceste instituții de învățământ erau câștigați adepți la adevărata credință și deseori principiile ei se răspândeau în toată școala; totuși conducătorii papali nu puteau, prin cercetarea cea mai minuțioasă, să urmărească până la sursă acea, așa numită, erezie stricăcioasă.

Spiritul lui Hristos este un spirit misionar. Primul impuls al unei inimi renăscute este să aducă și pe alții la Mântuitorul. Acesta era spiritul creștinilor valdenzi. Ei considerau că Dumnezeu cerea de la ei mai mult decât numai să păstreze adevărul în curăția lui în propriile lor biserici; că asupra lor apăsa răspunderea solemnă de a lăsa lumina lor să strălucească pentru aceia care se găseau în întuneric. Prin puterea cea mare a Cuvântului lui Dumnezeu ei au căutat să rupă sclavia pe care Roma o impusese. Pastorii valdenzi erau pregătiți ca misionari; fiecăruia care dorea să intre în lucrare i se cerea mai întâi să câștige experiență ca evanghelist. Înainte de a primi răspunderea unei biserici din patrie, un pastor trebuia să slujească trei ani într-un câmp misionar. Acest serviciu care cerea de la început lepădare de sine și sacrificiu, era un început potrivit pentru viața pastorilor din acele timpuri care încercau sufletele oamenilor. Tinerii care primeau hirotonisirea pentru slujba sfântă, nu aveau în față perspectiva bogăției și slavei pământești, ci o viață de trudă și primejdie și posibil soarta de martir. Misionarii plecau doi câte doi, asa cum a trimis și Isus pe ucenicii

Săi. Cu fiecare tânăr era de obicei asociat un om în vârstă și cu experiență, tânărul fiind sub călăuzirea tovarășului lui, care răspundea de educația lui și de ale cărui indicații trebuia să țină seama. Acești colaboratori nu erau totdeauna împreună, dar se întâlneau adesea pentru rugăciune și sfat, întărindu-se astfel unul pe altul în credință.

Dacă ar fi făcut cunoscut scopul misiunii lor, aceasta ar fi însemnat zădărnicirea ei; de aceea își ascundeau cu grijă adevărata lor identitate. Fiecare pastor cunostea o meserie sau profesie și misionarii îsi îndeplineau lucrarea la adăpostul unei îndeletniciri obisnuite. De obicei o alegeau pe aceea de comerciant sau vânzător ambulant. "Duceau mătăsuri, bijuterii și alte articole, care nu se puteau procura usor în timpul acela decât de la târguri îndepărtate; ei erau bine primiți ca negustori acolo unde ar fi fost disprețuiți ca misionari". - (Wylie, b. 1, cap. 7). În tot timpul inimile lor erau înăltate către Dumnezeu pentru întelepciunea de a oferi o comoară mai prețioasă decât aurul sau pietrele prețioase. Ei purtau în ascuns exemplare întregi sau părți din Biblie; și oricând se prezenta o ocazie, atrăgeau atenția clienților lor la aceste manuscrise. Adesea se trezea astfel interesul de a citi Cuvântul lui Dumnezeu și unele părți din el erau lăsate cu bucurie acelora care doreau să-l primească.

Lucrarea acestor misionari a început pe câmpiile și văile de la poalele munților lor, dar s-a extins cu mult peste aceste hotare. Cu picioarele goale și în veșminte aspre și prăfuite de călătorie, ca și ale Maestrului lor, ei străbăteau marile orașe și pătrundeau în țări îndepărtate. Pretutindeni răspândeau sămânța prețioasă. În urma lor răsăreau biserici, iar sângele martirilor mărturisea în favoarea adevărului. Ziua lui Dumnezeu va descoperi un seceriș bogat de suflete strânse în grânar prin lucrarea acestor oameni credincioși. Tainic și tăcut, Cuvântul lui Dumnezeu își făcea drum prin creștinătate și era primit cu bucurie în căminurile și inimile oamenilor.

Valdenzii

Pentru valdenzi Scripturile nu erau numai un raport al procedeelor lui Dumnezeu cu oamenii din vechime și o descoperire a răspunderilor și datoriilor prezentului, ci și o dezvăluire a pericolelor și slavei viitoare. Ei credeau că sfârșitul tuturor lucrurilor nu era prea departe și când studiau Biblia cu rugăciune și lacrimi, erau și mai adânc impresionați de declarațiile ei prețioase și de datoria lor de a face cunoscut altora adevărurile ei mântuitoare. Ei vedeau Planul Mântuirii clar descoperit în paginile sfinte și găseau mângâiere, speranță și pace crezând în Isus. Pe măsură ce lumina ilumina priceperea lor și le umplea inimile de bucurie, ei doreau să reverse razele ei asupra acelora care erau în întunericul rătăcirii papale.

Ei vedeau că sub călăuzirea papei și a preoților, multimile se străduiau zadarnic să obțină iertarea, chinuindu-și trupurile pentru păcatele sufletelor lor. Învătati să se încreadă în faptele lor bune pentru a-i mântui, oamenii priveau continuu asupra lor, mintile lor preocupându-se de starea lor păcătoasă, văzându-se expuși mâniei lui Dumnezeu, chinuindu-si sufletul si trupul, si totusi negăsind nici o usurare. Astfel erau legate sufletele constiincioase de doctrinele Romei. Mii își părăseau prietenii și rudele și-și petreceau viața în celulele mănăstirilor. Prin posturi des repetate și biciuiri crude, prin vegheri de noapte, stând prosternați ore istovitoare pe pietrele reci și umede ale locuinței lor mohorâte, prin pelerinaje lungi, prin penitente umilitoare și torturi înfricoşătoare, mii de oameni căutau în zadar să obțină pacea constiinței. Apăsați de simțul păcatului și urmăriți de frica mâniei răzbunătoare a lui Dumnezeu, mulți continuau să sufere până când natura istovită ceda și se coborau în mormânt fără nici o rază de lumină sau speranță.

Valdenzii doreau să frângă pâinea vieții acestor suflete înfometate, să le prezinte soliile de pace din făgăduințele lui Dumnezeu și să le îndrepte spre Hristos ca singura lor speranță de mântuire. Ei susțineau că doctrina conform căreia faptele bune

pot să facă ispășire pentru călcarea Legii lui Dumnezeu se bazează pe rătăcire. Bizuirea pe meritele omenești împiedică recunoașterea iubirii infinite a lui Hristos. Isus a murit ca jertfă pentru om deoarece neamul omenesc căzut nu poate face nimic ca să-l recomande lui Dumnezeu. Meritele unui Mântuitor răstignit și înviat sunt temelia credinței creștine. Dependența sufletului de Hristos este tot atât de reală și legătura lui cu El trebuie să fie tot atât de strânsă ca și a brațului cu corpul sau ca a unei mlădițe cu vița.

Învățăturile papilor și preoților conduseseră pe oameni să privească caracterul lui Dumnezeu și chiar al lui Hristos ca fiind aspru, întunecat și amenințător. Mântuitorul era reprezentat atât de lipsit de simpatie față de starea decăzută a omului încât trebuia să fie invocată mijlocirea preoților și a sfinților. Aceia ale căror minți fuseseră iluminate de Cuvântul lui Dumnezeu, doreau să îndrumeze aceste suflete la Hristos, Mântuitorul lor compătimitor și iubitor, care stătea cu brațele deschise și invita pe toți să vină la El cu povara păcatului, a grijii și a oboselii lor. Ei doreau să îndepărteze piedicile pe care Satana le îngrămădise pentru ca oamenii să nu poată vedea făgăduințele și să vină direct la Dumnezeu, mărturisindu-și păcatele și primind iertare și pace.

Misionarul valdenz descoperea cu zel minților interesate adevărurile prețioase ale Evangheliei. El prezenta cu prudență porțiunile scrise cu grijă din Sfintele Scripturi. Cea mai mare bucurie a lui era să dea speranță sufletului cinstit, lovit de păcat, care vedea numai un Dumnezeu al răzbunării așteptând să execute dreptatea. Cu buze tremurânde și cu ochii în lacrimi, adesea plecat pe genunchi, prezenta fraților lui făgăduințele prețioase care descopereau unica speranță a păcătosului. Astfel lumina adevărului pătrundea în multe minți întunecate îndepărtând norul întunecos, până când Soarele neprihănirii lumina inimile cu razele lui vindecătoare. Adesea era cazul ca unele pasaje ale Scripturii să fie citite iar și iar, ascultătorul dorind să-i fie repetate ca și când

Valdenzii

ar fi vrut să se asigure că auzise corect. Era dorită cu însetare în deosebi repetarea acestor cuvinte: "Sângele lui Isus Hristos, Fiul Lui, ne curățește de orice păcat". (1 Ioan 1:7). "Şi, după cum a înălțat Moise șarpele în pustie, tot așa trebuie să fie înălțat și Fiul omului, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică." (Ioan 3:14, 15).

Mulți erau eliberați de amăgirile pretențiilor Romei. Ei vedeau cât de zadarnică este mijlocirea oamenilor sau a îngerilor în favoarea păcătosului. Când lumina adevărată răsărea în mintea lor, ei exclamau cu bucurie: "Hristos este preotul meu; sângele Lui este jertfa mea; altarul Său este locul unde îmi mărturisesc păcatele". Ei se încredeau cu totul în meritele lui Isus, repetând cuvintele: "Fără credință este cu neputință să fim plăcuți lui Dumnezeu". (Evrei 11:6). "Nu este sub cer nici un alt Nume dat oamenilor, în care trebuie să fie mântuiți". (Fapte 4:12).

Asigurarea iubirii unui Mântuitor părea prea greu de crezut pentru unele din aceste sărmane suflete lovite de furtună. Atât de mare era uşurarea pe care o aducea, așa un potop de lumină se revărsa asupra lor, încât păreau transportați în ceruri. Mâinile lor erau așezate cu încredere în mâna lui Hristos; picioarele lor se sprijineau pe Stânca Veacurilor. Orice teamă de moarte era alungată. Acum puteau să râvnească temnița și rugul, dacă prin acestea puteau onora numele Răscumpărătorului lor.

Cuvântul lui Dumnezeu era adus astfel în locuri retrase și citit uneori unui singur suflet, alteori unor grupe mici care tânjeau după lumină și adevăr. Adesea toată noaptea era petrecută în felul acesta. Atât de mare era uimirea și admirația ascultătorilor, încât solul îndurării era deseori obligat să-și întrerupă citirea până când mintea putea să înțeleagă vestea mântuirii. Deseori erau rostite cuvinte ca acestea: "Va primi oare Dumnezeu jertfa mea? Mă va primi El cu bunăvoință? Mă va ierta El, oare?" Atunci era citit răspunsul: "Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați și Eu vă voi da odihnă". (Matei 11:28).

Credința prindea făgăduința și se auzea răspunsul plin de bucurie: "Nu mai trebuie făcute pelerinaje lungi, nici călătorii obositoare la locurile sfinte. Pot să vin la Isus chiar așa cum sunt, păcătos și nesfânt și El nu va respinge rugăciunea pocăinței mele. 'Iertate îți sunt păcatele'. Ale mele, chiar ale mele pot fi iertate!"

Un val de bucurie sfântă inunda inima, iar numele lui Isus era preamărit prin cuvinte de laudă și mulțumire. Acele suflete fericite se reîntorceau la căminurile lor pentru a răspândi lumina, pentru a repeta și altora, cât puteau mai bine, noua lor experiență; că ei descoperiseră Calea cea vie și adevărată. Era o putere uimitoare și solemnă în cuvintele Scripturii care vorbeau direct inimilor acelora care tânjeau după adevăr. Acesta era glasul lui Dumnezeu si el aducea convingere acelora care îl auzeau.

Solul adevărului pleca mai departe; dar înfățişarea lui umilă, sinceritatea lui, seriozitatea și ardoarea lui adâncă, erau subiecte des amintite. În multe cazuri, ascultătorii nici nu-l întrebau de unde venea sau încotro mergea. Fuseseră atât de copleșiți, la început de surpriză, iar după aceea de recunoștință și bucurie, încât nu se gândiseră să-l întrebe. Când îl rugaseră să-i însoțească în căminurile lor, el le răspunsese că trebuie să viziteze oile pierdute ale turmei. Să fi fost un înger din ceruri? se întrebau ei.

În multe cazuri solul adevărului nu mai era văzut. El plecase spre alte țări sau își consuma viața în vreo temniță necunoscută, sau poate oasele lui albeau pe locul unde mărturisise pentru adevăr. Dar cuvintele pe care le lăsase în urmă nu puteau fi distruse. Ele își făceau lucrarea în inimile oamenilor; rezultatele lor binecuvântate vor fi cunoscute pe deplin numai la judecată.

Misionarii valdenzi au invadat împărăția Satanei și puterile întunericului s-au trezit la o veghere mai atentă. Toate străduințele pentru înaintarea adevărului, erau supravegheate de prințul răului și el trezea temerile agenților lui. Conducătorii papali au văzut un semnal de primejdie pentru cauza lor în activitatea acestor misionari umili. Dacă lumina adevărului ar fi fost lăsată să

strălucească neîmpiedicată, ea ar fi alungat norii grei de rătăcire care învăluiau pe oameni. Ea ar fi îndreptat mintea oamenilor numai spre Dumnezeu și până la urmă ar fi distrus supremația Romei.

Chiar existența acestui popor, care ținea credința bisericii din vechime, era o mărturie permanentă pentru apostazia Romei și de aceea provoca cea mai amară ură și persecuție. Refuzul lor de a renunța la Scripturi era o ofensă pe care Roma nu putea să o tolereze. Ea a hotărât să-i șteargă de pe pământ. Acum au început cele mai teribile cruciade împotriva poporului lui Dumnezeu refugiat în munți. Inchizitorii au fost puși pe urmele lor și scena nevinovatului Abel, căzând înaintea ucigașului Cain, se repeta deseori

Mereu și mereu țarinele lor fertile erau pustiite, locuințele și bisericile lor erau nimicite, astfel că acolo unde odinioară fuseseră câmpuri înfloritoare și căminurile unui popor nevinovat și harnic, rămânea doar un pustiu. Așa cum fiara de pradă devine mai furioasă la gustul sângelui, tot așa furia papistașilor s-a aprins cu o mai mare intensitate la vederea suferințelor victimelor lor. Mulți dintre acești martori ai credinței curate erau urmăriți peste munți și vânați în văile în care erau ascunși, înconjurați de păduri mari și de culmi stâncoase.

Nici o acuzație nu putea să fie adusă împotriva caracterului moral al acestei clase proscrise. Chiar vrăjmașii lor declarau că ei erau un popor pașnic, liniștit, evlavios. Marea lor vină era că nu se închinau lui Dumnezeu conform voinței papei. Pentru această crimă, asupra lor au fost îngrămădite toate umilințele, insultele și torturile pe care oamenii sau demonii au putut să le născocească.

Odată când Roma a hotărât să extermine secta urâtă, papa a emis o bulă, condamnându-i ca eretici și predându-i măcelului. (Vezi apendicele). Nu erau acuzați ca leneși, necinstiți sau tulburători ai ordinii, ci se declara că aveau o aparență de evlavie și sfințenie care amăgea "oile turmei adevărate". De aceea papa a poruncit ca "acea sectă rău voitoare și respingătoare de oameni

perfizi, să fie strivită ca șerpii veninoși, dacă refuză să retracteze". (Wylie, b. 16, ch. 1). Se aștepta acest potentat orgolios să întâlnească din nou acele cuvinte? Știa el că erau înregistrate în cărțile cerului pentru a fi confruntat cu ele la judecată? "Oridecâteori ați făcut aceste lucruri unuia din acești foarte neînsemnați frați ai Mei, a spus Isus, Mie Mi le-ați făcut". (Mat. 25:40).

Această bulă chema pe toți membrii bisericii să participe la cruciada contra ereticilor. Ca stimulent pentru a se angaja în această lucrare crudă, ea "scutea de toate pedepsele și penitențele eclesiastice, generale și personale; ea libera pe toți cei care participau la cruciadă de toate jurămintele pe care le-ar fi făcut; ea legaliza dreptul lor asupra oricărei proprietăți pe care ar fi dobândit-o ilegal și făgăduia iertarea tuturor păcatelor acelora care ar fi omorât vreun eretic. Ea anula toate contractele făcute în favoarea valdenzilor, poruncea tuturor slujitorilor lor să-i părăsească, interzicea tuturor persoanelor să le dea vreun ajutor de orice fel și împuternicea pe toți să le ia în stăpânire proprietățile". - (Wylie, b. 16, ch. 1). Acest document descoperă clar spiritul care conducea din spatele scenei. În acest document se aude răcnetul balaurului, nu glasul lui Hristos.

Conducătorii papali n-au vrut să-şi modeleze caracterele după marele standard al Legii lui Dumnezeu, ci și-au înălțat un standard care să li se potrivească și s-au hotărât să constrângă pe toți să se conformeze lui, pentru că așa voia Roma. Au fost legiferate cele mai îngrozitoare tragedii. Preoți și papi corupți și hulitori făceau lucrarea pe care le-o încredințase Satana. Îndurarea nu avea loc în firea lor. Același spirit care a răstignit pe Hristos și a ucis pe apostoli, care l-a condus pe sângerosul Nero împotriva credincioșilor din timpul său, era la lucru pentru a extermina de pe pământ pe aceia care erau iubiți de Dumnezeu.

Persecuțiile care s-au abătut timp de multe secole peste acest popor temător de Dumnezeu, au fost suportate cu o răbdare și

Valdenzii

hotărâre care au onorat pe Răscumpărătorul lor. În ciuda cruciadelor contra lor și a măcelului inuman la care au fost supuși, ei au continuat să-și trimită misionarii pentru a răspândi adevărul prețios. Erau vânați și omorâți, dar sângele lor uda sămânța semănată, care nu înceta să aducă roade. Astfel au depus valdenzii mărturie pentru Dumnezeu cu secole înainte de nașterea lui Luther. Împrăștiați prin multe țări, ei au semănat semințele Reformațiunii care a început în timpul lui Wycliffe, s-a lărgit și s-a adâncit în zilele lui Luther și trebuie să fie dusă mai departe până la încheierea timpului de către aceia care sunt de asemenea gata să sufere totul pentru "Cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Isus Hristos". (Apoc. 1:9).

JOHN WYCLIFFE

Înainte de Reformațiune au fost timpuri când existau doar foarte puține exemplare ale Bibliei, însă Dumnezeu n-a îngăduit ca să fie complet nimicit Cuvântul Său. Adevărurile lui nu aveau să rămână ascunse pentru totdeauna. El ar fi putut să descătușeze cuvintele vieții tot așa de ușor cum a putut să deschidă ușile închisorilor și să descuie porțile de fier pentru a elibera pe slujitorii Săi. În diferite țări din Europa, bărbați au fost mânați de Duhul lui Dumnezeu să caute adevărul ca pe o comoară ascunsă. Călăuziți în mod providențial către Sfintele Scripturi, au studiat paginile sfinte cu un deosebit interes. Ei au fost dispuși să accepte lumina cu orice preț. Deși nu vedeau clar toate lucrurile ei, au fost totuși în stare să înțeleagă multe adevăruri de mult îngropate. Ca soli trimiși de Cer, ei mergeau rupând lanțurile rătăcirii și superstiției, chemând pe aceia care fuseseră atât de mult timp robiți, să se ridice și să-și ceară libertatea.

Cu excepția valdenzilor, Cuvântul lui Dumnezeu fusese timp de secole zăvorât în limbi cunoscute numai de cei învățați; dar venise timpul ca Scripturile să fie traduse și date oamenilor din diferite țări în limba lor maternă. Lumea trecuse de miezul nopții ei. Ceasurile de întuneric trecuseră și în multe țări au apărut semne ale apropierii zorilor.

80

În secolul al XIV-lea s-a ridicat în Anglia "luceafărul Reformațiunii". John Wycliffe a fost vestitorul reformei nu numai pentru Anglia, ci și pentru toată creștinătatea. Marele protest care i-a fost îngăduit să-l pronunțe împotriva Romei, n-a putut să mai fie adus la tăcere niciodată. Acel protest a deschis lupta care

urma să rezulte în emanciparea indivizilor, a bisericilor și a popoarelor.

Wycliffe primise o educație cu vederi largi și pentru el temerea de Dumnezeu era începutul înțelepciunii. El a fost remarcat în colegiu atât pentru evlavia lui arzătoare, cât și pentru talentele lui deosebite si eruditia lui temeinică. În setea lui de cunostinte a căutat să-și însușească toate disciplinele de învățătură. Era educat în filozofie scolastică, în canoanele bisericii și în legea civilă, în deosebi aceea a țării lui. În lucrările lui de mai târziu s-a văzut valoarea acestei instruiri timpurii. O cunoastere temeinică a filozofiei speculative a timpului său l-a făcut în stare să-i demaste erorile; și prin studiul legilor eclesiastice și naționale s-a pregătit să se angajeze în marea luptă pentru libertate civilă și religioasă. În timp ce putea să mânuiască armele obținute din Cuvântul lui Dumnezeu, el își însușise disciplina intelectuală din școli și înțelegea metodele învățaților. Puterea geniului împreună cu temeinicia și întinderea cunoștințelor lui impunea respect atât prietenilor cât și dușmanilor. Adepții lui vedeau cu satisfacție cum conducătorul lor era în fruntea minților luminate ale națiunii, iar dușmanii nu puteau să arunce dispreț asupra cauzei reformei acuzând pe susținătorul ei de ignoranță sau slăbiciune.

Wycliffe a început studiul Scripturilor pe când era încă în colegiu. În timpurile acelea îndepărtate, când Biblia exista numai în limbile antice, doar învățații puteau să afle calea către izvorul adevărului care era închis pentru clasele neinstruite. Astfel calea fusese deja pregătită pentru lucrarea viitoare de reformator a lui Wycliffe. Oameni învățați studiaseră Cuvântul lui Dumnezeu și descoperiseră marele adevăr cu privire la harul Său fără plată descoperit în el. În învățăturile lor, ei răspândiseră cunoștința despre acest adevăr și conduseseră și pe alții să se întoarcă spre Cuvântul vieții.

Când atenția lui Wycliffe a fost îndreptată către Scripturi, el s-a angajat în cercetarea lor cu aceeași temeinicie care-l făcuse în

stare să-şi însuşească învățătura scolastică. Pînă atunci el simțise o mare lipsă, pe care nici studiile sale scolastice, nici învățătura bisericii nu o putuseră satisface. În Cuvântul lui Dumnezeu a găsit ceea ce căutase mai înainte în zadar. Aici a văzut planul de mântuire descoperit și pe Hristos proclamat ca singurul Apărător al omului. S-a predat în slujba lui Hristos și s-a hotărât să vestească adevărurile pe care le descoperise.

Asemenea reformatorilor de mai târziu, Wycliffe n-a prevăzut de la începutul lucrării lui unde va ajunge. El nu a intenționat să se opună Romei. Dar devotamentul lui fată de adevăr nu putea decât să-l aducă în conflict cu falsitatea. Cu cât vedea mai clar rătăcirile papalității, cu atât mai serios prezenta învățătura Bibliei. El a văzut că Roma părăsise Cuvântul lui Dumnezeu în schimbul tradiției omenești; el acuza neînfricat preoțimea de a fi înlăturat Scripturile si cerea ca Biblia să fie redată poporului și ca autoritatea ei să fie restabilită în biserică. El era un învătător capabil si serios si un predicator elocvent, iar viata lui zilnică era o demonstrare a adevărurilor pe care le predica. Cunoștințele lui din Scripturi, puterea raționamentului lui, curăția vieții lui împreună cu integritatea si curajul lui neînduplecat i-au câstigat o încredere si un respect unanim. Mulți oameni erau nesatisfăcuți cu credința lor de mai înainte când vedeau nelegiuirea care predomina în Biserica Romană și au salutat cu o bucurie netăinuită adevărurile scoase la iveală de Wycliffe; dar conducătorii papali s-au umplut de furie când și-au dat seama că acest reformator câștiga o influență mai mare decât a lor.

82

Wycliffe era un descoperitor ager al rătăcirii și lovea neînfricat împotriva multor abuzuri aprobate de autoritatea Romei. În timp ce era capelan al regelui, a luat o atitudine îndrăzneață împotriva plătirii tributului pretins de papă de la monarhul englez și a arătat că arogarea din partea papei a autorității peste conducătorii pământești era în contradicție atât cu rațiunea cât și cu revelația. Pretențiile papei provocaseră mare indignare, iar învățăturile lui

John Wycliffe

Wycliffe îşi exercitaseră influența asupra oamenilor de frunte ai națiunii. Regele și nobilii s-au unit să respingă pretenția pontifului la autoritate pământească și să refuze plătirea tributului. Astfel a fost dată o adevărată lovitură supremației papale in Anglia.

Un alt rău împotriva căruia reformatorul a purtat un război lung și hotărât a fost institutia ordinului călugărilor cersetori. Acesti călugări roiau în Anglia, fiind o năpastă pentru măreția și prosperitatea natiunii. Hărnicia, educația, morala, toate acestea resimteau influența lor distrugătoare. Viata de lenevie și cersetorie a călugărilor era nu numai o povară grea pe veniturile poporului, dar aducea si dispret asupra muncii folositoare. Tineretul era demoralizat și corupt. Prin influența călugărilor, mulți erau determinați să intre într-o mănăstire și să se consacre vieții călugărești; aceasta, nu numai fără consimtământul părinților lor, ci chiar fără știrea lor și împotriva poruncilor lor. Unul dintre părintii timpurii ai Bisericii Romane, înăltând pretentiile monahismului mai presus de obligațiile datoriei și dragostei filiale, declarase: "Chiar dacă tatăl tău ar zăcea în fața ușii plângând și văitându-se, iar mama ta ți-ar arăta trupul care te-a purtat și sânul care te-a hrănit, să-i calci în picioare și să mergi drept înainte spre Hristos". Prin această "neomenie monstruoasă", așa cum a calificat-o Luther mai târziu, "semănând mai mult a lup și a tiran decât a creștin și om", inimile copiilor erau împietrite față de părinții lor. - (Barnas Sears, *The Life of Luther*, pag. 70, 69). -Astfel conducătorii papali, ca și fariseii din vechime, făceau porunca lui Dumnezeu fără efect, prin tradiția lor. În felul acesta căminurile erau pustiite, iar părinții erau lipsiți de societatea fiilor si fiicelor lor.

Chiar și studenții din universități erau înșelați de interpretările false ale călugărilor și ademeniți să intre în ordinele lor. După aceea mulți regretau pasul acesta văzând că își distruseseră propriile lor vieți și că aduseseră durere părinților; dar odată prinși în cursă le era imposibil să-și recapete libertatea. Mulți părinți,

temându-se de influența călugărilor, refuzau să-și trimită copiii în universități. A avut loc o scădere substanțială a numărului studenților care frecventau marile centre universitare. Școlile lâncezeau, iar ignoranța predomina.

Papa conferise acestor călugări puterea de a primi mărturisirea păcatelor si de a acorda iertare. Aceasta a devenit sursa unui mare rău. Hotărâți să-și mărească câștigurile, călugării erau atât de dispuși să acorde iertare, încât criminali de toate felurile apelau la ei și ca urmare, viciile cele mai josnice s-au înmulțit cu repeziciune. Bolnavul și săracul erau lăsati să sufere, în timp ce darurile care ar fi trebuit să-i ajute în nevoile lor mergeau la călugări, care pretindeau milostenii de la oameni sub amenințări, denunțând ca nelegiuiți pe aceia care ar fi reținut darurile pretinse de ordinele lor. În ciuda mărturisirilor lor de sărăcie, bogăția călugărilor creștea continuu, iar edificiile lor mărete și mesele lor somptuoase scoteau și mai mult în evidentă sărăcia crescândă a natiunii. În timp ce-si petreceau timpul în belşug şi plăceri, trimiteau în locul lor oameni ignoranți, care puteau doar să spună povești miraculoase, legende și anecdote pentru a distra oamenii și a face din ei mai complet victimele călugărilor. Astfel călugării au continuat să-si mentină controlul peste mulțimile superstițioase și să le facă să creadă că toată datoria religioasă se cuprindea în recunoașterea supremației papei, în adorarea sfinților și în facerea de daruri călugărilor și că acestea erau suficiente pentru a le asigura un loc în cer.

84

Oameni învățați și evlavioși se străduiseră zadarnic să aducă o schimbare în aceste ordine călugărești; dar Wycliffe, cu o pătrundere mai clară, a lovit la rădăcina răului, declarând că însuși sistemul era fals și că trebuia desființat. S-au ridicat discuții și întrebări. În timp ce călugării străbăteau țara, comercializând indulgențele papei, mulți au început să se îndoiască de posibilitatea cumpărării iertării cu bani și se întrebau dacă nu ar trebui să caute iertare mai degrabă la Dumnezeu decât la pontiful Romei. (Vezi apendicele). Nu putini erau alarmati de lăcomia călugărilor,

care părea că nu poate fi satisfăcută niciodată. "Călugării și preoții Romei, spuneau ei, ne devorează ca un cancer. Dumnezeu trebuie să ne elibereze, altfel poporul va pieri". (D'Aubigné, b. 17, ch. 7). Pentru a-și ascunde avariția, acești călugări cerșetori pretindeau că urmează exemplul Mântuitorului, declarând că Isus și ucenicii Săi fuseseră susținuți din milosteniile poporului. Această susținere a avut ca rezultat păgubirea cauzei lor, căci ea ducea pe mulți la Biblie pentru a înțelege personal adevărul - un rezultat pe care Roma l-a dorit mai puțin decât orice. Mințile oamenilor erau îndreptate către Izvorul adevărului, pe care Roma dorea să-l ascundă

Wycliffe a început să scrie și să publice broşuri împotriva călugărilor, căutând totuși nu atât de mult să intre în dispută cu ei, cât să atragă atenția oamenilor către învățăturile Bibliei și Autorul ei. El declara că puterea de a ierta sau de a excomunica nu aparținea papei cu nimic mai mult decât preoților obișnuiți și că nici un om nu poate fi în adevăr excomunicat, decât numai dacă el însuși a adus mai întâi asupra lui condamnarea lui Dumnezeu. Nu putea fi o altă cale mai eficace de a întreprinde răsturnarea acelui edificiu uriaș de dominare spirituală și vremelnică pe care papa îl înălțase și în care sufletele și trupurile a milioane de oameni erau ținute în robie.

Wycliffe a fost chemat din nou să apere drepturile coroanei engleze împotriva abuzurilor Romei și fiind numit ambasador regal, a petrecut doi ani în Țările de Jos, în dezbateri cu trimișii papei. Aici a venit în legătură cu eclesiasticii din Franța, Italia și Spania și a avut ocazia să vadă în spatele cortinei și să capete o înțelegere a multor lucruri care ar fi rămas ascunse pentru el în Anglia. A înțeles multe aspecte care urmau să-i dea subiecte pentru lucrările lui de mai târziu. În acești reprezentanți de la curtea papală el a citit caracterul adevărat și scopurile acestei ierarhii. S-a întors în Anglia pentru a repeta învățăturile lui de mai înainte mai pe față și cu un zel mai mare, declarând că lăcomia, mândria și înșelăciunea erau idolii Romei.

Într-una din broşurile lui, vorbind despre papa şi despre perceptorii lui, spunea: "Ei scot din ţara noastră hrana săracilor şi multe mii de mărci pe an din banii regelui pentru sacramente şi lucruri spirituale, ceea ce este erezia blestemată a simoniei şi fac toată creştinătatea să consimtă şi să menţină această erezie. Şi cu siguranţă că, dacă ţara noastră ar avea un deal imens de aur şi nici un alt om n-ar lua niciodată din el, decât numai perceptorul acestui mândru pontif lumesc, cu trecerea timpului acest deal s-ar termina; căci el totdeauna ia banii din ţara noastră şi nu ne trimite nimic altceva decât blestemul lui Dumnezeu pentru simonia lui". (John Lews, *History of the Life and Sufferings of J. Wycliffe*, pag. 37).

Curând după întoarcerea în Anglia, Wycliffe a fost numit de rege preot la Lutterworth. Aceasta era o asigurare că cel puțin monarhului nu-i displăcuse vorbirea lui deschisă. Influența lui Wycliffe se simțea atât în orientarea acțiunilor curții regale, cât și în modelarea credinței națiunii.

Tunetele papale au fost aruncate curând contra lui. Trei bule au fost trimise în Anglia, - universității, regelui și prelaților, - toate poruncind măsuri imediate și hotărâte pentru a aduce la tăcere pe învățătorul ereziei. (Augustus Neander, *General History of the Christian Religion and Church*, period 6, sec. 2, part. 1, par. 8. Vezi și apendicele). Totuși, înainte de sosirea bulelor, episcopii, în zelul lor, l-au convocat pe Wycliffe să apară în fața lor pentru judecată. Doi dintre cei mai puternici prinți ai regatului l-au însoțit înaintea tribunalului; iar poporul înconjurând clădirea și pătrunzând în ea, a intimidat atât de mult pe judecători, încât pentru un timp, procedura juridică a fost suspendată și i s-a îngăduit să plece în pace. Puțin mai târziu, Edward al III-lea, pe care la vârsta lui înaintată prelații căutau să-l influențeze împotriva reformatorului, a murit și fostul protector al lui Wycliffe a devenit regentul regatului.

Sosirea bulelor papale a impus aplicarea în întreaga Anglie a unui ordin categoric pentru arestarea și întemnițarea ereticului. Aceste măsuri indicau direct spre rug. Apărea clar că Wycliffe

John Wycliffe

trebuia să cadă curând pradă răzbunării Romei. Dar Acela care spusese unui patriarh din vechime: "Nu te teme... Eu sunt scutul tău" (Gen. 15:1), Şi-a întins din nou mâna să ocrotească pe slujitorul Său. Moartea a venit, dar nu pentru reformator, ci pentru pontiful care decretase nimicirea lui. Grigore al XI-lea a murit, iar eclesiasticii care se adunaseră pentru judecarea lui Wycliffe s-au împrăștiat.

Providenta lui Dumnezeu conducea mai departe evenimentele pentru a da ocazie Reformațiunii să se dezvolte. Moartea papei Grigore a fost urmată de alegerea a doi papi rivali. Două puteri adversare, fiecare declarându-se infailibilă, pretindeau acum ascultare. (Vezi apendicele). Fiecare din papi apela la credinciosi să-l ajute să facă război contra celuilalt, impunându-și cerințele prin anateme teribile împotriva adversarilor săi și cu făgăduințe de răsplătiri în ceruri pentru susținătorii săi. Această circumstanță a slăbit mult puterea papalității. Taberele rivale făceau tot ce puteau pentru a se ataca una pe alta, iar Wycliffe a avut odihnă pentru un timp. Anatemele și acuzațiile zburau de la un papă la celălalt și s-au vărsat șiroaie de sânge pentru a susține pretențiile lor contradictorii. Crimele și scandalurile au inundat biserica. Între timp reformatorul, în singurătatea liniștită a parohiei lui din Lutterworth, lucra cu stăruință pentru a atrage atenția oamenilor de la papii care se luptau, la Isus Prințul păcii.

Schisma, cu toată lupta și corupția pe care le-a provocat, a pregătit calea pentru Reformațiune, făcând pe oameni în stare să vadă ce era în realitate papalitatea. Într-o broșură pe care a publicat-o, "On the Schism of the Popes", (Despre schisma papilor), Wycliffe apela la oameni să aprecieze dacă nu cumva acești doi pontifi spuneau adevărul când se acuzau unul pe altul ca fiind antichrist. "Dumnezeu, spunea el, n-a mai suportat ca diavolul să domnească numai în unul din papi, ci... a făcut desbinare între cei doi, astfel ca oamenii, în numele lui Hristos să-i biruiască mai ușor pe amândoi". (R. Vaughan, Life and Opinions of John de Wycliffe, vol. 2, pag. 6).

Wycliffe, asemenea Domnului său, predica Evanghelia celor săraci. Nesatisfăcut să răspândească lumina numai în casele lor umile din parohia sa din Lutterworth, el a hotărât ca ea să fie dusă în toate părțile Angliei. Pentru a realiza aceasta, el a organizat un grup de predicatori, oameni simpli și devotați, care iubeau adevărul și nu doreau nimic mai mult decât să-l răspândească. Acești oameni mergeau pretutindeni, învățând în piețe, pe străzile marilor orașe și pe drumurile de țară. Ei căutau pe bătrâni, pe bolnavi, pe săraci și le descopereau vestea bună a harului lui Dumnezeu.

Ca profesor de teologie la Oxford, Wycliffe predica Cuvântul lui Dumnezeu în sălile universității. El prezenta adevărurile cu atâta credincioșie studenților care participau la cursurile lui, încât a primit titlul de "doctorul Evangheliei". Dar cea mai mare lucrare a vieții lui urma să fie traducerea Scripturilor în limba engleză. Într-o lucrare, "On the Truth and Meaning of Scripture", (Cu privire la adevărul și însemnătatea Scripturii), el și-a exprimat intenția de a traduce Biblia, astfel încât orice om din Anglia să poată să citească lucrările minunate ale lui Dumnezeu în limba maternă.

Deodată lucrările lui au fost oprite. Deși nu avea nici 60 de ani, munca neîncetată, studiul și asalturile dușmanilor și-au spus cuvântul asupra puterii lui și l-au îmbătrânit înainte de vreme. A fost atacat de o boală primejdioasă. Vestea a adus mare bucurie călugărilor. Acum, au gândit ei, se va pocăi cu amar de răul pe care l-a făcut bisericii și au alergat în camera lui pentru a-i asculta spovedania. Reprezentanți din patru ordine călugărești, împreună cu patru funcționari civili s-au adunat în jurul presupusului muribund. "Ai moartea pe buze, i-au spus ei, regretă-ți greșelile și retractează în fața noastră toate ofensele aduse". Reformatorul a ascultat în tăcere; apoi a rugat pe slujitorul lui să-l ridice pe pat și fixându-i stăruitor cu privirea, în timp ce ei așteptau retractarea lui, a spus cu glasul hotărât și puternic, care îi făcuse atât de des să tremure: "Nu voi muri, ci voi trăi; și voi demasca mai departe

faptele rele ale călugărilor". (D'Aubigné, b. 17, ch. 7). Uluiți și rușinați, călugării au părăsit camera în grabă.

Cuvintele lui Wycliffe s-au împlinit. El a trăit ca să pună în mâinile concetățenilor lui cea mai puternică dintre toate armele împotriva Romei - să le dea Biblia, mijlocul rânduit de Cer pentru a libera, a lumina și a evangheliza pe oameni. Pentru a îndeplini această lucrare a trebuit să învingă multe obstacole mari. Wycliffe era împovărat de slăbiciuni fizice; el știa că-i mai rămăseseră doar câțiva ani de lucru; a văzut opoziția pe care trebuia să o întâmpine, dar încurajat de făgăduințele Cuvântului lui Dumnezeu, a mers înainte neînfricat de nimic. În deplină vigoare a capacității intelectuale, bogat în experiență, el a fost păstrat și pregătit de providența deosebită a lui Dumnezeu pentru cea mai mare dintre lucrările lui. În timp ce toată creștinătatea era în frământare, reformatorul în parohia de la Lutterworth, neținând seama de furtuna care vuia afară, s-a dedicat lucrării lui alese.

În cele din urmă lucrarea a fost terminată - prima traducere a Bibliei în limba engleză făcută vreodată. Cuvântul lui Dumnezeu a fost deschis Angliei. Reformatorul nu se mai temea acum de închisoare sau de rug. El pusese în mâinile poporului englez o lumină care nu putea fi stinsă niciodată. Dând Biblia concetățenilor lui, el făcuse mai mult pentru a rupe cătușele ignoranței și viciului, mai mult pentru a libera și a înălța patria lui, decât fusese realizat vreodată prin cele mai strălucite biruințe pe câmpurile de luptă.

Nefiind cunoscută încă arta tiparului, Biblia a putut fi multiplicată numai prin muncă migăloasă și istovitoare. Atât de mare era interesul pentru a primi Cartea, încât mulți se angajau voluntar în lucrarea de transcriere a ei, dar copiștii făceau cu greu față cererilor. Unii dintre cumpărătorii mai bogați doreau întreaga Biblie, alții cumpărau numai o parte din ea. În multe cazuri se asociau câteva familii ca să cumpere un exemplar. Astfel Biblia lui Wycliffe și-a găsit repede drum spre căminurile oamenilor.

Apelul făcut la rațiunea oamenilor i-a trezit din supunerea pasivă față de dogmele papale. Wycliffe vestea acum doctrinele distincte ale Protestantismului - mântuirea prin credința în Hristos și infailibilitatea unică a Scripturilor. Predicatorii pe care el îi trimisese au răspândit Biblia împreună cu scrierile reformatorului cu un așa succes, încât credința cea nouă a fost primită de aproape jumătate din populația Angliei.

Apariția Scripturilor a provocat consternarea autorităților bisericii. Ele trebuiau să facă față acum unei influențe mai puternice decât Wycliffe - un mijloc împotriva căruia armele lor erau neputincioase. La data aceea nu exista în Anglia nici o lege care să interzică Biblia, deoarece niciodată până atunci nu fusese publicată în limba poporului. Asemenea legi au fost emise mai târziu și au fost aplicate cu strictețe. Între timp, în ciuda eforturilor preoților, a fost posibil să se răspândească, pentru o perioadă, Cuvântul lui Dumnezeu.

Conducătorii papali au complotat din nou să aducă la tăcere glasul reformatorului. A fost somat să apară, în mod succesiv, înaintea a trei tribunale pentru a fi judecat, dar fără nici un rezultat. Mai întâi un sinod de episcopi a declarat scrierile lui eretice și câștigând pe tânărul rege Richard al II-lea de partea lor, au obținut un decret regal care trimitea la închisoare pe toți aceia care vor susține doctrinele condamnate.

Wycliffe a apelat de la sinod la Parlament; el a acuzat fără teamă ierarhia papală înaintea consiliului național și a cerut o reformă a abuzurilor enorme aprobate de biserică. El a descris cu putere convingătoare abuzurile și corupțiile scaunului papal. Vrăjmașii lui au fost puși în încurcătură. Prietenii și susținătorii lui Wycliffe fuseseră constrânși să cedeze și anticipau cu încredere că însuși reformatorul, la vârsta lui înaintată, singur și fără prieteni, să se plece în fața autorității unite a coroanei și a mitrei. Dar în loc de aceasta, papistașii s-au văzut înfrânți. Parlamentul, trezit de apelurile mișcătoare ale lui Wycliffe, a

revocat edictul persecutor și reformatorul a fost pus iarăși în libertate.

Pentru a treia oară a fost adus la judecată și de data aceasta înaintea celui mai înalt tribunal eclesiastic al regatului. Aici nu trebuia să se facă nici o concesie ereziei. În cele din urmă, Roma va triumfa aici și lucrarea reformatorului va fi oprită. Așa gândeau papistașii. Dacă ei și-ar fi putut împlini scopul, Wycliffe ar fi fost constrâns să-și retracteze învățăturile sau să părăsească tribunalul numai pentru a merge la flăcări.

Dar Wycliffe n-a retractat; el n-a vrut să se prefacă. El și-a menținut fără teamă învățăturile și a respins acuzațiile persecutorilor lui. Pierzându-se din vedere pe sine, poziția lui, ocazia, el a convocat pe ascultătorii săi în fața tribunalului divin și a cântărit sofismele și înșelăciunile lor în balanța adevărului veșnic. Puterea Duhului Sfânt a fost simțită în sala de judecată. O influență divină era asupra ascultătorilor. Părea că nu aveau nici o putere să părăsească locul. Cuvintele reformatorului le străpungeau inimile ca niște săgeți din tolba lui Dumnezeu. Acuzația de erezie pe care ei o aduseseră împotriva lui, el a întors-o cu putere convingătoare împotriva lor. "De ce, întreba el, îndrăznesc ei să-și propage rătăcirile?... De dragul câștigului, pentru a face negustorie cu harul lui Dumnezeu?"

"Cu cine credeți voi că vă luptați, a spus el în cele din urmă, cu un bătrân pe marginea mormântului? Nu! Cu Adevărul — Adevărul care este mai puternic decât voi și care vă va învinge". (Wylie, b.2, ch. 13). Spunând acestea, s-a retras din adunare și niciunul dintre vrăjmașii lui n-a încercat să-l oprească.

Lucrarea lui Wycliffe era aproape terminată; stindardul adevărului pe care el îl purtase atât de mult timp, urma să-i cadă în curând din mâini; dar el trebuia să mai dea încă o mărturie pentru Evanghelie. Adevărul trebuia vestit chiar din citadela împărăției rătăcirii. Wycliffe a fost somat pentru judecată înaintea tribunalului papal din Roma, care deseori vărsase sângele sfinților.

El nu era orb față de primejdia care-l amenința, totuși ar fi răspuns somației dacă un atac de paralizie nu i-ar fi făcut călătoria imposibilă. Cu toate că glasul lui nu putea să fie auzit la Roma, putea totuși să vorbească prin scris și s-a hotărât să facă lucrul acesta. Din parohia lui, reformatorul a trimis papei o scrisoare care, deși respectuoasă în ton și creștinească în spirit, a fost o mustrare tăioasă pentru pompa și mândria scaunului papal.

"Mă bucur în adevăr, spunea el, să descopăr și să fac cunoscut oricărui om credința pe care o am și îndeosebi episcopului de Roma, care dacă este, după cum o consider eu sănătoasă și adevărată, mi-o va confirma cu multă bunăvoință sau dacă este greșită, o va corecta.

Mai întâi, socotesc că Evanghelia lui Hristos este întruparea deplină a Legii lui Dumnezeu ... Eu sunt încredințat și susțin că episcopul de Roma, întrucât este locțiitorul lui Hristos aici pe pământ, este legat mai mult decât toți ceilalți oameni, de această lege a Evangheliei. Căci mărirea printre ucenicii lui Hristos n-a constat în demnitate sau în onoruri lumești, ci în urmarea îndeaproape și exactă a lui Hristos în viața și în purtarea Sa... Hristos, în timpul peregrinării Sale aici, a fost omul cel mai sărac, refuzând și renunțând la orice autoritate și onoare lumească...

Nici un om credincios n-ar trebui să urmeze nici pe însuși papa și nici pe vreunul din sfinți, decât numai în acele puncte în care el a urmat pe Domnul Isus Hristos; căci Petru și fiii lui Zebedei, dorind onoare lumească, contrar umblării pe urmele lui Hristos, au greșit și de aceea ei nu trebuie urmați în acele greșeli...

Papa ar trebui să lase pe seama puterii civile, toată stăpânirea și conducerea vremelnică și în această direcție să îndrume și să îndemne întregul său cler; căci așa a făcut Hristos și îndeosebi prin apostolii Săi. De aceea, dacă am greșit în vreunul din aceste puncte, mă voi supune corectării în modul cel mai smerit, chiar prin moarte, dacă nevoia o cere; și dacă aș putea să lucrez potrivit voinței și dorinței mele, eu însumi m-aș prezenta cu siguranță

John Wycliffe

înaintea episcopului Romei; dar Domnul m-a cercetat și m-a învățat să ascult mai degrabă de Dumnezeu decât de oameni."

În încheiere a spus: "Să ne rugăm Dumnezeului nostru ca El să mişte pe al nostru papă Urban al VI-lea, așa cum a început, ca el împreună cu clerul lui să urmeze pe Domnul Isus Hristos în viață și în obiceiuri; și ca ei să învețe pe oameni cu folos, pentru ca și ei de asemenea să-i urmeze cu credincioșie." (John Foxe, *Acts and Monuments*, vol. 3, pag. 49, 50).

Astfel Wycliffe a prezentat papei și cardinalilor lui blândețea și smerenia lui Hristos, expunându-le nu numai lor, ci întregii creștinătăți contrastul dintre ei și Domnul ai cărui reprezentanți pretindeau că sunt.

Wycliffe se aştepta ca viața să fie prețul credincioșiei lui. Regele, papa și episcopii s-au unit ca să-l distrugă și părea sigur că în cel mult câteva luni va ajunge la rug. Dar curajul lui era neclintit. "De ce spuneți că trebuie căutată departe coroana de martir", spunea el. "Predică Evanghelia lui Hristos prelaților trufași și moartea de martir nu va întârzia. Adică, ce, să trăiesc și să tac?... Niciodată! Să cadă lovitura, îi aștept venirea." (D'Aubigné, b. 17, ch. 8).

Dar providența divină încă ocrotea pe slujitorul Său. Omul care toată viața rezistase cu curaj pentru apărarea adevărului, cu primejdia zilnică a vieții, nu trebuia să cadă pradă urii dușmanilor lui. Wycliffe nu căutase niciodată să se apere singur însă Domnul fusese ocrotitorul lui; iar acum, când vrăjmașii lui se simțeau siguri de prada lor, mâna lui Dumnezeu l-a scos de sub puterea lor. În biserica sa din Lutterworth, pe când era gata să împartă cina Domnului, a căzut lovit de paralizie și după un scurt timp s-a stins din viată.

Dumnezeu rânduise lui Wycliffe lucrarea lui. El îi pusese cuvântul adevărului în gură și a așezat o gardă în jurul lui pentru ca acest cuvânt să ajungă la oameni. Viața i-a fost ocrotită și activitatea prelungită, până când s-a așezat o temelie pentru marea lucrare a Reformatiunii.

Wycliffe venea din Întunericul Evului Mediu. Înaintea lui nu mai fusese nimeni după a cărui lucrare să-și poată modela sistemul lui de reformă. Ridicat, asemenea lui Ioan Botezătorul, pentru a îndeplini o misiune deosebită, el a fost crainicul unei ere noi. Mai mult, în sistemul adevărului, pe care l-a prezentat el, era o unitate și o desăvârșire pe care reformatorii care l-au urmat nu au depășit-o, iar alții n-au atins-o nici măcar la o sută de ani după aceea. Atât de larg și adânc fusese așezată temelia, atât de trainică și de corectă era structura, încât n-a mai fost necesar să fie refăcute de aceia care au venit după el.

Marea miscare pe care a inaugurat-o Wycliffe, care trebuia să libereze conștiința și mintea și să pună în libertate națiunile care timp îndelungat au fost legate la carul triumfal al Romei, și-a avut izvorul în Biblie. Aceasta a fost sursa acelui torent de binecuvântări care, ca si apa vietii a curs de-a lungul veacurilor începând cu secolul al XIV-lea. Wycliffe a primit Sfintele Scripturi cu încrederea deplină că ele sunt descoperirea inspirată a voinței lui Dumnezeu, regula îndestulătoare pentru credință și practică. El fusese instruit să considere biserica Romei ca o autoritate divină, infailibilă și să accepte cu respect incontestabil învățăturile și obiceiurile stabilite timp de o mie de ani; dar s-a îndepărtat de toate acestea pentru a asculta de Cuvântul sfânt al lui Dumnezeu. Aceasta era autoritatea pe care el îndemna poporul să o recunoască. În locul bisericii care vorbea prin papa, el declara că singura autoritate reală este glasul lui Dumnezeu care vorbește prin Cuvântul Său. El învăța nu numai că Biblia este o descoperire desăvârșită a voinței lui Dumnezeu, dar și că Duhul Sfânt este singurul ei interpret și că orice om trebuie să învețe, prin studiul învățăturilor ei, datoria lui însuși. Astfel el întorcea mințile oamenilor de la papa și de la biserica Romei la Cuvântul lui Dumnezeu.

94

Wycliffe a fost unul dintre cei mai mari reformatori. În lărgimea intelectului său, în claritatea gândirii, în fermitatea de a păstra adevărul și în îndrăzneala de a-l apăra, a fost egalat de puțini din

John Wycliffe

cei care au venit după el. Curăția vieții, sârguința neobosită în studiu și în muncă, integritatea incoruptibilă, iubirea și credincioșia creștină în lucrarea lui, au caracterizat pe primul dintre reformatori. Și aceasta în ciuda întunericului intelectual și corupției morale a epocii din care s-a ridicat.

Caracterul lui Wycliffe este o mărturie a puterii transformatoare și educative a Sfintelor Scripturi. Biblia l-a făcut ceea ce era. Efortul de a înțelege marile adevăruri ale revelației dă prospețime și vigoare tuturor capacităților. Ea dezvoltă mintea, ascute înțelegerea și maturizează judecata. Studiul Bibliei va înnobila orice gând, sentiment și aspirație așa cum nici un alt studiu nu poate să o facă. Ea dă stabilitate scopului, răbdare, curaj și tărie; ea înalță caracterul și sfințește sufletul. Un studiu perseverent și cu evlavie al Scripturilor, care aduce mintea cercetătorului în legătură directă cu Mintea Infinită, ar da lumii oameni cu un intelect mai puternic și mai activ, precum și cu principii mai nobile decât au provenit vreodată din instruirea cea mai competentă pe care o poate oferi filozofia omenească. "Descoperirea cuvintelor Tale", spune psalmistul, "dă lumină, dă pricepere". (Ps. 119:130).

Învățăturile care fuseseră predicate de Wycliffe au continuat pentru un timp să se răspândească; urmașii lui, cunoscuți sub numele de lolarzi și wycliffiți, n-au străbătut numai Anglia, ci s-au răspândit și în alte țări, ducând cunoștința Evangheliei. Acum când conducătorul lor îi părăsise, predicatorii lucrau cu o râvnă și mai mare decât înainte, iar mulțimile se adunau să asculte învățăturile lor. Unii dintre nobili și chiar soția regelui se găseau printre convertiți. În multe locuri s-a văzut o reformă remarcabilă în obiceiurile oamenilor, iar simbolurile idolatre ale Romanismului au fost îndepărtate din biserici. Curând însă furtuna nemiloasă a persecuției a izbucnit peste cei care îndrăzniseră să primească Biblia drept călăuză. Monarhii englezi, dornici să-și întărească puterea prin asigurarea sprijinului Romei, n-au ezitat să sacrifice pe reformatori. Pentru prima dată în istoria Angliei s-a decretat

arderea pe rug a ucenicilor Evangheliei. Martirajele au urmat unul după altul. Apărătorii adevărului, proscriși și torturați, puteau să-și înalțe strigătele numai la urechile Domnului Sabaot. Vânați ca dușmani ai bisericii și ca trădători de țară, ei au continuat să predice în locuri ascunse, găsind adăpost cât puteau mai bine în casele umile ale săracilor și adesea ascunzându-se chiar și în peșteri sau în gropi.

În ciuda furiei persecuției, un protest liniștit, sincer, serios și răbdător a continuat să fie exprimat timp de secole împotriva coruptiei care domina în credinta religioasă. Crestinii acelor zile de început, aveau numai o cunoastere partială a adevărului, dar ei învățaseră să iubească și să asculte Cuvântul lui Dumnezeu și sufereau cu răbdare din cauza lui. Ca și ucenicii din zilele apostolice, multi și-au jertfit bunurile pământești pentru cauza lui Hristos. Aceia cărora li se îngăduise să locuiască în casele lor adăposteau cu bucurie pe frații lor surghiuniți, iar când și ei erau alungati împărtăseau cu voioșie soarta celor proscriși. Este adevărat că mii, îngroziți de furia persecutorilor și-au cumpărat libertatea cu jertfirea credinței lor și au ieșit din închisori îmbrăcați cu haine de penitenti, pentru a face publică renegarea lor. Dar n-au fost puțini la număr - și printre ei erau bărbați de origine nobilă ca și oameni umili și modești - care au dat mărturie neînfricată pentru adevăr în celulele închisorii, în "turnurile lolarzilor" și în mijlocul torturii și flăcărilor, bucurându-se că au fost găsiți vrednici să cunoască "părtăsia suferintelor Lui".

Papistașii n-au reușit să-și împlinească dorința lor cu Wycliffe în timpul vieții lui, dar ura lor nu a putut să fie satisfăcută atâta timp cât corpul lui se odihnea liniștit în mormânt. Printr-un decret al Conciliului de la Constanța, după mai mult de 40 ani de la moartea lui, oasele i-au fost dezgropate și arse în public, iar cenușa a fost aruncată într-un pârâu din apropiere. "Acest pârâu, spune un vechi scriitor, a transportat cenușa lui în Avon, Avonul în Severn, Severnul în mare și de acolo în ocean. Și astfel cenușa lui Wycliffe

John Wycliffe

este un simbol al învățăturii lui, care acum este răspândită în toată lumea." (T. Fuller, *Church History of Britain*, b. 4, sec. 2, par. 54). Prea puțin și-au dat seama dușmanii lui de însemnătatea faptei lor pline de răutate.

Prin scrierile lui Wycliffe, Ioan Huss din Boemia a fost condus să renunțe la multe din rătăcirile Romanismului și să înceapă lucrarea de reformă. Astfel, în cele două țări, atât de depărtate una de alta, a fost semănată sămânța adevărului. Din Boemia lucrarea s-a întins în alte țări. Mințile oamenilor au fost îndreptate către Cuvântul lui Dumnezeu, uitat de multă vreme. O mână divină pregătea calea pentru Marea Reformațiune.

HUSS ŞI IERONIM

vanghelia fusese sădită în Boemia încă din secolul al IX-Llea. Biblia fusese tradusă și serviciile divine publice erau tinute în limba poporului. Dar pe măsură ce puterea papei crestea, Cuvântul lui Dumnezeu era mai puțin cunoscut. Grigore al VII-lea, care-si asumase dreptul de a umili mândria regilor, nu era mai putin dornic să subjuge poporul si ca urmare, a fost emisă o bulă care interzicea oficierea slujbelor religioase publice în limba boemă. Papa declara că "era plăcut Celui Atotputernic ca slujba închinată Lui să fie oficiată într-o limbă necunoscută și că multe rele și rătăciri se iviseră din cauză că nu se respectase această regulă". (Wylie, b. 3, ch. 1). Astfel Roma a decretat ca lumina Cuvântului lui Dumnezeu să fie stinsă și poporul să fie ținut în întuneric. Dar Cerul prevăzuse alte mijloace pentru păstrarea bisericii. Mulți dintre valdenzii și albigenzii alungați de persecuție din căminurile lor din Franța și Italia, au venit în Boemia. Deși n-au îndrăznit să învete pe fată, ei au lucrat cu zel în ascuns. Astfel credința adevărată a fost păstrată de la un secol la altul.

Înainte de zilele lui Huss, au existat în Boemia bărbați care s-au ridicat să condamne deschis corupția din biserică și desfrâul poporului. Activitatea lor a trezit un interes mare. Temerile ierarhiei papale au fost trezite și s-a dezlănțuit persecuția împotriva discipolilor Evangheliei. Constrânși să se închine în păduri și în munți, erau vânați de soldați și mulți au fost omorâți. După un timp s-a decretat ca toți aceia care s-au depărtat de modul de închinare al Romei să fie arși. În timp ce își dădeau viețile, creștinii priveau în viitor la triumful cauzei lor. Unul din cei care "predicase că mântuirea

Huss și Ieronim

putea să fie obținută numai prin credința în Mântuitorul răstignit", a declarat în timp ce murea: "Furia duşmanilor adevărului triumfă acum asupra noastră, dar nu va fi pentru totdeauna așa; se va ridica cineva dintre oamenii de rând, fără sabie sau autoritate și pe care nu-l vor putea învinge". (Idem, b. 3, ch. 1). Vremea lui Luther era încă departe; dar deja se ridica cineva a cărui mărturie împotriva Romei urma să trezească națiunile.

Ioan Huss provenea dintr-o familie umilă și a rămas orfan de timpuriu prin moartea tatălui său. Mama lui evlaviosă, considerând educația și temerea de Dumnezeu ca cele mai prețioase comori, a căutat să asigure fiului ei această moștenire. Huss a studiat la școala provincială și după aceea s-a dus la universitatea din Praga, unde a fost admis ca student bursier. În călătoria spre Praga a fost însoțit de mama lui; văduvă și săracă, ea nu avea daruri și bogăție lumească să dea fiului ei, dar când s-au apropiat de marele oraș, ea a îngenunchiat lângă tânărul orfan și a cerut asupra lui binecuvântarea Tatălui lor ceresc. Puțin își dădea acea mamă seama cum urma să se răspundă rugăciunii ei.

La universitate Huss s-a distins repede prin străduință neobosită și înaintare rapidă, în timp ce viața lui fără reproș și purtarea lui amabilă și atrăgătoare i-au câștigat un respect din partea tuturor. El era un adept sincer al Bisericii Catolice și un cercetător sârguincios după binecuvântările spirituale pe care ea pretindea că le revarsă. Cu ocazia unui jubileu a mers să se spovedească, a dăruit cei din urmă bănuți din punga sa săracă și s-a unit în procesiunile religioase pentru a se putea împărtăși de iertarea făgăduită. După terminarea cursurilor colegiului a intrat în preoție și ajungând repede renumit, a fost chemat la curtea regelui. A fost de asemenea numit profesor și mai târziu rector al universității în care se instruise. În câțiva ani, umilul student bursier a devenit mândria țării sale și numele lui era cunoscut în Europa întreagă.

Huss și-a început lucrarea de reformă în alt domeniu. La câțiva ani după ce a primit titlul de preot, a fost numit predicator al

capelei Betleem. Fondatorul acestei capele susținuse, ca un lucru de mare importanță, predicarea Scripturilor în limba poporului. În ciuda împotrivirii Romei față de practica aceasta, ea nu fusese cu totul întreruptă în Boemia. Dar era o mare necunoaștere a Bibliei și printre oamenii din toate clasele dominau cele mai rele vicii. Huss a condamnat aceste vicii fără cruțare, apelând la Cuvântul lui Dumnezeu pentru a da tărie principiilor adevărului și curăției pe care el le susținea.

Un cetățean din Praga, cu numele Ieronim, care mai târziu a devenit foarte strâns unit cu Huss, întorcându-se din Anglia, a adus cu el scrierile lui Wycliffe. Regina Angliei care fusese convertită la învățăturile lui Wycliffe era o prințesă originară din Boemia și prin influența ei, lucrările reformatorului erau larg răspândite în țara ei. Huss a citit aceste lucrări cu interes; el credea că autorul lor era un creștin sincer și era înclinat să privească favorabil reformele pe care acesta le susținea. Fără să-și dea seama, Huss intrase deja pe calea care avea să-l ducă departe de Roma.

Cam în același timp au sosit la Praga doi străini din Anglia, bărbați de cultură, care primiseră lumina și veniseră să o răspândească în această țară îndepărtată. Deoarece au început cu un atac deschis contra supremației papei, au fost aduși la tăcere curând de autorități; dar nevoind să renunțe la scopul lor, au recurs la alte mijloace. Fiind atât pictori cât și predicatori, și-au folosit talentul lor. Într-un loc deschis pentru public, au expus două tablouri. Unul reprezenta intrarea lui Isus în Ierusalim, "blând și călare pe un asin" (Matei 21:5), urmat fiind de ucenicii Săi îmbrăcați în haine uzate de călătorie și desculți. Celălalt tablou prezenta o procesiune pontificală, papa purtând hainele lui bogate și întreita sa coroană, călare pe un cal măreț împodobit, precedat de trompetiști și urmat de cardinali și prelați în veșminte strălucitoare.

Aceasta a fost o predică care a atras atenția tuturor claselor de oameni. Mulțimile veneau să privească picturile. Nu era unul care

Huss și Ieronim

să nu priceapă morala și mulți au fost profund impresionați de contrastul dintre blândețea și umilința lui Hristos, Domnul și mândria și aroganța papei, pretinsul Său slujitor. S-a produs o mare tulburare în Praga, iar cei doi străini, după un timp, au considerat necesar, pentru propria lor siguranță, să plece. Dar lecția pe care ei o predicaseră n-a fost uitată. Tablourile au făcut o impresie profundă asupra minții lui Huss și l-au condus la un studiu mai atent al Bibliei și al scrierilor lui Wycliffe. Cu toate că nu era pregătit încă să primească toate reformele susținute de Wycliffe, a văzut mai clar caracterul adevărat al papalității și cu un zel mai mare a denunțat mândria, ambiția și corupția ierarhiei papale.

Din Boemia, lumina s-a răspândit în Germania, pentru că tulburările de la universitatea din Praga au provocat retragerea a sute de studenți germani. Mulți dintre ei primiseră de la Huss primele lor cunoștințe despre Biblie și la întoarcere au răspândit Evanghelia în patria lor.

Veştile despre lucrarea din Praga au fost duse la Roma şi Huss a fost curând somat să se prezinte înaintea papei. Dacă ar fi ascultat, ar fi însemnat să se expună la o moarte sigură. Regele și regina Boemiei, universitatea, membrii nobilimii și slujbașii guvernului s-au unit să ceară suveranului pontif să îngăduie ca Huss să rămână la Praga și să dea răspuns Romei printr-un delegat. În loc să aprobe această cerere, papa a procedat la judecarea și condamnarea lui Huss și apoi a declarat orașul Praga sub interdicție.

În acea epocă, oricând era pronunțată o astfel de sentință, crea groază pretutindeni. Ceremoniile de care era însoțită erau astfel adaptate încât să umple de teroare un popor care privea pe papa ca reprezentant al lui Dumnezeu Însuşi, ținând cheile cerului și ale iadului și având puterea de a pronunța judecăți atât vremelnice, cât și spirituale. Se credea că porțile cerului erau închise pentru regiunea lovită de interdicție; că până când papa va binevoi să ridice anatema, morții erau împiedicați să intre în sălașurile fericirii. Ca semn al acestei calamităti îngrozitoare, toate slujbele

religioase erau suspendate. Bisericile erau închise. Căsătoriile erau oficiate în curtea bisericii. Morții, a căror înmormântare în pământ consacrat era interzisă, erau îngropați fără ceremonie de înmormântare, în șanțuri sau pe câmp. Astfel, prin măsuri care se adresau imaginației, încerca Roma să stăpânească conștiințele oamenilor.

Orașul Praga era plin de tulburări. Un mare număr de oameni acuza pe Huss ca fiind cauza tuturor nenorocirilor lor și cereau să fie predat răzbunării Romei. Pentru a liniști furtuna, reformatorul s-a retras pentru un timp în satul lui natal. Scriind prietenilor pe care-i lăsase în Praga, zicea: "Dacă m-am retras din mijlocul vostru, am făcut-o pentru a urma învătătura și exemplul lui Isus Hristos, ca să nu dau ocazie celor cu gânduri rele să-și atragă o condamnare vesnică și ca să nu fiu pentru cei evlavioși un motiv de amărăciune și persecuție. M-am retras de asemenea și pentru că mi-am dat seama că preoții nelegiuiți ar putea continua să interzică pentru un timp îndelungat predicarea Cuvântului lui Dumnezeu în mijlocul vostru; dar nu v-am părăsit pentru a lepăda adevărul divin, pentru care, cu ajutorul lui Dumnezeu sunt gata să mor". (Bonnechose, The Reformers Before the Reformation, vol. 1, pag. 87). Huss nu și-a încetat activitatea, ci călătorea prin regiunile învecinate, predicând multimilor doritoare. Astfel măsurile la care a recurs papa pentru a suprima Evanghelia, făceau ca ea să fie și mai mult răspândită. "Nu putem să facem nimic împotriva adevărului, ci pentru adevăr." (2 Cor. 13:8).

102

"Mintea lui Huss, în această etapă a carierei sale părea să fi fost scena unui conflict dureros. Cu toate că biserica urmărea să-l copleșească cu trăsnetele ei, el nu renunțase la autoritatea ei. Biserica Romană era încă pentru el mireasa lui Hristos, iar papa era reprezentantul și vicarul lui Dumnezeu. Huss se lupta împotriva abuzului de autoritate și nu împotriva principiului în sine. Acest fapt a produs un conflict teribil între convingerile rațiunii lui și pretențiile conștiinței lui. Dacă autoritatea era dreaptă și infailibilă, asa cum o considera că este, cum se făcea că el se simtea constrâns

Huss și Ieronim

să nu o asculte? Să asculte vedea că este un păcat; dar cum putea ca ascultarea de o biserică infailibilă să-l ducă într-o astfel de situație? Aceasta era problema pe care el nu putea să o rezolve; aceasta era îndoiala care-l chinuia ceas de ceas. Cea mai apropiată soluție la care a fost în stare să ajungă, era că se repeta situația care mai avusese loc și în zilele Mântuitorului, când preoții deveniseră nelegiuiți și foloseau autoritatea lor legală în scopuri ilegale. Aceasta l-a condus să adopte pentru propria sa călăuzire, cât și să predice altora, maxima că învățăturile Scripturii adresate înțelegerii trebuie să guverneze conștiința; cu alte cuvinte, că Dumnezeu care vorbește prin Biblie este singurul ghid infailibil și nu biserica, care vorbește prin preoțime." (Wylie, b. 3, cap. 2).

Când agitația din Praga s-a potolit, Huss s-a reîntors la capela Betleem, pentru a continua cu zel și curaj mai mare predicarea Cuvântului lui Dumnezeu. Vrăjmașii lui erau activi și puternici, dar regina și mulți nobili erau prietenii lui și poporul în mare număr era de partea lui. Comparând învățăturile lui curate și înălțătoare și viața lui sfântă cu dogmele degradante pe care le predicau romaniștii și cu avariția și desfrâul pe care le practicau, mulți considerau o adevărată onoare să fie de partea lui.

Până acum Huss fusese singur în activitatea lui; dar acum Ieronim, care acceptase învățăturile lui Wycliffe pe când era în Anglia, s-a unit cu el în lucrarea de reformă. Cei doi urmau să fie de acum înainte uniți în viața lor și nici moartea n-avea să-i despartă. Strălucirea geniului, elocvența și cultura - daruri care câștigă favoarea populară - erau posedate în cel mai înalt grad de Ieronim; dar în acele calități, care constituie adevărata tărie de caracter, Huss era mai mare. Judecata lui calmă slujea ca o frână asupra spiritului impulsiv al lui Ieronim, care cu o adevărată umilință, își dădea seama de valoarea lui și se supunea sfaturilor lui. Sub efortul lor unit, reforma s-a întins mai repede.

Dumnezeu a îngăduit ca o mare lumină să strălucească asupra minților acestor bărbați aleși, descoperindu-le multe din rătăcirile

Romei, dar ei n-au primit toată lumina care trebuia dată lumii. Prin acești slujitori ai Săi, Dumnezeu a scos poporul din întunericul romanismului, dar mai existau obstacole mari și multe pe care ei urmau să le întâmpine și El i-a condus înainte pas cu pas, pe măsură ce ei puteau să le suporte. Ei nu erau pregătiți să primească dintr-o dată toată lumina. Dacă lumina ar fi fost prezentată ca strălucirea deplină a soarelui de amiază acelora care au stat îndelung în întuneric, i-ar fi făcut să se îndepărteze de ea. De aceea El le-a descoperit-o conducătorilor puțin câte puțin, în măsura în care putea să fie primită de oameni. De la un secol la altul, alți lucrători credincioși aveau să urmeze, pentru a conduce pe oameni mai departe pe calea reformei.

Schisma din biserică continua încă. Trei papi se luptau acum pentru supremație și lupta lor umplea creștinătatea de crimă și tulburare. Nemulțumiți cu aruncarea anatemelor, ei au recurs la arme vremelnice. Fiecare dintre ei s-a grăbit să-și procure arme și să obțină soldați. Desigur că erau necesari bani; și pentru a-i procura, darurile, slujbele și binecuvântările bisericii erau oferite spre vânzare. (Vezi apendicele). Preoții la rândul lor, imitând pe superiori, au recurs la simonie și război pentru a-și umili rivalii și pentru a-și întări puterea. Cu o îndrăzneală zilnic crescândă, Huss tuna împotriva urâciunilor care erau tolerate în numele religiei; iar poporul acuza pe față pe conducătorii Romei ca fiind cauza nenorocirilor care copleșiseră creștinătatea.

104

Orașul Praga părea că se află din nou pe marginea unui conflict sângeros. Ca și în secolele trecute, slujitorul lui Dumnezeu a fost acuzat că el era "acela care nenorocește pe Israel". (1 Regi 18:17). Orașul a fost pus din nou sub interdicție, iar Huss s-a retras în satul său natal. Mărturia dată cu atâta credincioșie din iubita lui capelă Betleem se încheiase. El urma să vorbească de la o tribună mai înaltă, întregii creștinătăți, înainte de a-și depune viața ca mărturie pentru adevăr.

Huss și Ieronim

Pentru a remedia relele care tulburau Europa, a fost convocat un conciliu general la Constanța. Conciliul a fost convocat la cererea împăratului Sigismund, de către unul din cei trei papi rivali, Ioan al XXIII-lea. Cererea pentru convocarea unui conciliu era departe de a-i conveni papei Ioan, al cărui caracter și purtări cu greu puteau suporta cercetările, chiar ale acelor prelați cu moralitate lejeră, așa cum erau clericii acelor timpuri. Însă el n-a îndrăznit să se împotrivească voinței lui Sigismund (Vezi apendicele).

Principalele obiective care trebuiau să fie realizate de acest conciliu erau: să se pună capăt schismei din biserică și să se dezrădăcineze erezia. Ca urmare, cei doi antipapi au fost somați să apară înaintea conciliului, ca și propagatorul principal al ideilor noi, Ioan Huss. Cei dintâi, având grijă de propria lor siguranță, nau participat în persoană, ci au fost reprezentați prin delegații lor. Papa Ioan, cel care de fapt convocase conciliul, a venit cu multe presimțiri rele bănuind planul ascuns al împăratului de a-l demite și temându-se că va trebui să dea socoteală pentru viciile care profanaseră tiara, ca și pentru crimele cu ajutorul cărora și-o câștigase. Cu toate acestea și-a făcut intrarea în orașul Constanța cu mare pompă, însoțit de eclesiastici de cel mai înalt rang și urmat de o suită de curteni. Tot clerul și demnitarii orașului împreună cu o mulțime imensă de cetățeni au ieșit să-i spună bun venit.

Deasupra capului avea un baldachin de aur purtat de patru dintre magistrații principali. Înaintea lui era ostia, iar veșmintele bogate ale cardinalilor și ale nobililor ofereau o priveliște impunătoare.

În același timp se apropia de Constanța un alt călător. Huss era conștient de primejdiile care-l amenințau. El s-a despărțit de prieteni ca și când nu i-ar mai întâlni niciodată și a pornit în călătorie având simțământul că ea îl va duce la rug. Cu toate că obținuse un bilet de liberă trecere de la regele Boemiei și altul de la împăratul Sigismund în timpul călătoriei, el și-a făcut toate aranjamentele în vederea probabilității morții.

Într-o scrisoare adresată prietenilor din Praga, spunea: "Fratii mei... plec cu un bilet de liberă trecere de la rege pentru a mă întâlni cu numeroșii mei vrăjmași de moarte... mă încred însă în Atotputernicul Dumnezeu, în Mântuitorul meu: cred că El va asculta rugăciunile voastre fierbinti, că va pune întelepciunea si prevederea Sa în gura mea, pentru ca să pot să mă împotrivesc lor; și că îmi va acorda Duhul Său cel Sfânt ca să mă întărească în adevărul Său. astfel ca să pot să fac fată cu curaj ispitelor, închisorii și dacă va fi necesar unei morți crude. Isus Hristos a suferit pentru cei iubiți ai Lui; prin urmare, ar trebui să ne mirăm că ne-a lăsat exemplul Său ca să suferim si noi cu răbdare toate lucrurile pentru mântuirea noastră? El este Dumnezeu, iar noi suntem creaturile Sale; El este Domnul, iar noi suntem slujitorii Săi; El este Stăpânul lumii, iar noi suntem muritori vrednici de dispret - și cu toate acestea El a suferit! De ce atunci să nu suferim și noi, îndeosebi atunci când suferința este pentru curătirea noastră? De aceea, dragii mei, dacă moartea mea ar putea contribui la slava Sa, rugați-vă ca ea să vină cât mai repede și ca Domnul să mă facă în stare să suport toate nenorocirile cu statornicie. Dar dacă este mai bine să mă reîntorc între voi să ne rugăm lui Dumnezeu să mă întorc fără pată - adică, să nu retrag nici o iotă din adevărul Evangheliei, pentru a lăsa fraților mei un exemplu desăvârșit de urmat. S-ar putea deci să nu-mi mai vedeți fața la Praga niciodată; dar dacă voia lui Dumnezeu cel Atotputernic va găsi de cuviință să mă redea vouă, atunci să mergem înainte cu o inimă mai hotărâtă în cunoașterea și în dragostea Legii Sale". (Bonnechose, vol. 1, pag. 147, 148).

Într-o altă scrisoare, către un preot care devenise ucenic al Evangheliei, Huss vorbea cu adâncă smerenie despre greșelile lui proprii acuzându-se "de a fi simțit plăcere în purtarea de haine bogate și de a fi risipit ceasuri în ocupații ușuratice". Apoi a adăugat aceste sfaturi mișcătoare: "Fie ca slava lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor să-ți ocupe mintea și nu posedarea de bunuri și averi. Ferește-te să-ți împodobești casa mai mult decât sufletul;

și, mai presus de orice, dă toată atenția clădirii spirituale. Fii evlavios și smerit cu cei săraci și nu-ți folosi averea în petreceri. Dacă nu-ți vei îndrepta viața și nu te vei înfrâna de la excese, mă tem că vei fi aspru pedepsit, așa cum sunt și eu... Tu cunoști învățătura mea, căci ai primit îndemnurile mele din copilăria ta; de aceea nu este de folos să-ți scriu mai mult; dar te conjur, prin îndurarea Domnului nostru, să nu mă imiți în nici una din deșertăciunile în care m-ai văzut căzând". Pe plicul scrisorii a adăugat: "Te conjur, prietenul meu, să nu rupi acest sigiliu până când nu vei fi primit certitudinea că sunt mort". (Idem, vol. 1, pag. 148).

În timpul călătoriei, Huss vedea pretutindeni semne ale răspândirii învățăturilor sale și a bunăvoinței cu care era privită cauza lui. Oamenii se înghesuiau să-l întâlnească și în câteva orașe magistrații l-au însoțit pe străzile lor. La sosirea în Constanța lui Huss i s-a dat deplină libertate. Biletului de liberă trecere al împăratului i s-a adăugat o asigurare personală de ocrotire din partea papei. Dar încălcând toate aceste declarații solemne și repetate, reformatorul a fost curând arestat din ordinul papei și al cardinalilor și aruncat într-o temniță dezgustătoare. Mai târziu a fost transferat într-un castel întărit, dincolo de Rin și închis ca deținut. Papei nu i-a folosit mult această perfidie, deoarece curând a fost și el trimis în aceeași închisoare. (Idem, vol. 1, pag. 247). El a fost dovedit înaintea conciliului vinovat de cele mai josnice crime, pe lângă ucidere, simonie și adulter, de "păcate care nu se pot numi". Așa a declarat însuși conciliul și în cele din urmă el a fost deposedat de tiară și aruncat în închisoare. Cei doi antipapi au fost de asemenea destituiti și a fost ales un nou pontif.

Deși papa însuși fusese vinovat de crime mai mari decât acelea de care Huss îi acuzase vreodată pe preoți și pentru care el ceruse o reformă, totuși același conciliu care l-a destituit pe pontif a pornit să zdrobească pe reformator. Întemnițarea lui Huss a provocat o mare indignare în Boemia. Nobili puternici au adresat conciliului

proteste energice contra acestui abuz. Împăratul care nu voia să permită violarea unui bilet de liberă trecere, s-a opus procedeelor folosite contra lui. Dar dusmanii reformatorului erau plini de răutate și hotărâți. Ei au făcut apel la prejudecățile împăratului, la temerile lui, la râvna lui pentru biserică. Ei au adus argumente suplimentare pentru a dovedi că "nu trebuie păstrată credintă fată de eretici si nici față de persoanele suspectate de erezie, chiar dacă sunt înzestrate cu bilete de liberă trecere din partea împăratului și a regilor". (Jacques Lenfant, History of the Council of Constance, vol. 1, pag. 516). Astfel ei au câstigat.

Slăbit de boală și întemnitare, - căci umezeala și aerul viciat al temniței i-au provocat o febră care era aproape să-i pună capăt vieții, - Huss a fost în cele din urmă adus înaintea conciliului. El a stat legat cu lanturi în fața împăratului, a cărui onoare și bună credință fuseseră angajate să-l protejeze. În timpul procesului lui îndelungat, el a sustinut cu hotărâre adevărul și în fata demnitarilor bisericii și ai statului întruniți el a rostit un protest solemn și credincios împotriva coruptiei ierarhiei papale. Când i s-a cerut să aleagă între a-și renega învățăturile sau să sufere mortea, el a ales martiriul.

Harul lui Dumnezeu l-a susținut. În timpul săptămânilor de suferință dinaintea sentinței finale, pacea cerului i-a umplut sufletul. "Scriu această scrisoare", spunea el unui prieten, "din închisoare, cu mâna încătușată, așteptând mâine sentința de moarte... Când, cu ajutorul lui Isus Hristos, ne vom întâlni iarăși în pacea cea dulce a vieții viitoare, vei afla cât de îndurător S-a arătat Dumnezeu față de mine, cât de evident m-a susținut în mijlocul ispitelor și încercărilor". (Bonnechose, vol. 2, pag. 67).

În întunericul închisorii el a prevăzut triumful credinței adevărate. Reîntorcându-se în visurile sale la capela din Praga, în care predicase Evanghelia, el a văzut pe papa și pe episcopii lui ștergând tablourile

lui Hristos pe care el le pictase pe pereții ei. "Această viziune l-a întristat, dar în ziua următoare a visat mulți pictori ocupați cu

restaurarea acestor tablouri, în număr mai mare și în culori mai strălucitoare. De îndată ce lucrul lor a fost terminat, pictorii, care erau înconjurați de o mulțime imensă au exclamat: "Să vină acum papii și episcopii; ei nu le vor mai putea șterge niciodată!" Când și-a povestit visul, reformatorul a spus: "Susțin cu certitudine, că chipul lui Hristos nu va mai fi șters niciodată. Ei au dorit să-l distrugă, dar el va fi pictat din nou în toate inimile de predicatori mult mai buni decât mine". (D'Aubigné, vol. 1, cap. 6).

Huss a fost adus pentru ultima dată în fața conciliului. Era o adunare mare și strălucită alcătuită din împărat, prinții imperiului, delegații regali, cardinalii, episcopii, preoții și o mulțime imensă de oameni care veniseră ca spectatori ai evenimentelor zilei. Din toate părțile creștinătății fuseseră adunați martorii acestei prime mari jertfe din lupta îndelungată în care urma să fie dobândită libertatea de conștiință.

Fiind somat să-şi spună ultima hotărâre, Huss a refuzat să abjure şi, aţintindu-şi privirea pătrunzătoare asupra monarhului, al cărui cuvânt de onoare fusese atât de ruşinos călcat, a declarat: "M-am hotărât, de bună voie, să apar în faţa acestui conciliu, având protecţia publică şi garanţia împăratului care este de faţă". (Bonnechose, vol. 2, pag. 84). O roşeaţă profundă a îmbujorat faţa lui Sigismund când privirile întregii adunări s-au îndreptat către el.

Sentința fiind pronunțată, a început ceremonia degradării. Episcopii l-au îmbrăcat pe deținut în veșminte sacerdotale și când a îmbrăcat haina preoțească a spus: "Domnul nostru Isus Hristos a fost îmbrăcat cu o haină albă, în semn de batjocură, când Irod L-a dus înaintea lui Pilat". (Idem, vol. 2, pag. 86). Fiind din nou îndemnat să retracteze, el a răspuns îndreptându-se către popor: "Cu ce față aș mai privi atunci cerul? Cum aș mai putea privi acele mulțimi de oameni cărora le-am predicat Evanghelia curată? Nu, prețuiesc mântuirea lor mai mult decât acest sărman trup, dat acum morții". Veșmintele au fost scoase unul după altul, fiecare

episcop pronunţând un blestem când îşi îndeplinea partea de ceremonie. În cele din urmă i-au pus pe cap o mitră din hârtie în formă piramidală pe care erau pictate chipuri îngrozitoare de demoni împreună cu cuvântul "arhiereticul", scris vizibil în faţă. "Cu cea mai mare bucurie", a spus Huss, "vreau să port această coroană a ruşinii pentru Numele Tău, O, Isuse, care ai purtat pentru mine o coroană de spini".

După ce a fost împodobit în felul acesta, prelații au spus: "Acum predăm sufletul tău diavolului." "Şi eu", a spus Ioan Huss, "ridicându-şi ochii spre ceruri, îmi încredințez duhul în mâinile Tale, o, Doamne, Isuse, căci Tu m-ai răscumpărat". (Wylie, b. 3, ch. 7).

A fost predat apoi autorităților civile și condus la locul de execuție. O procesiune imensă îl urma, sute de bărbati înarmați, preoți și episcopi în veșmintele lor scumpe și locuitori ai Constanței. Când a fost legat de rug și totul era gata pentru ca focul să fie aprins, martirul a fost îndemnat încă odată să se salveze renunțând la rătăcirile lui. "La ce rătăciri", a spus Huss, "să renunț? Nu mă știu vinovat de nici una. Chem pe Dumnezeu ca martor că tot ce am scris și am predicat a fost cu scopul salvării sufletelor din păcat și de la pierzare; și de aceea, cu cea mai mare bucurie voi întări prin sângele meu adevărul pe care l-am scris și predicat". (Idem, b. 3, cap. 7). Când flăcările s-au aprins în jurul lui, a început să cânte: "Isuse, Fiul lui David, ai milă de mine", și a continuat așa până când glasul i-a fost adus la tăcere pentru totdeauna.

Chiar şi duşmanii lui au fost impresionați de comportamentul său eroic. Un papistaş zelos, descriind martiriul lui Huss şi Ieronim, care a murit curând după aceea, a spus: "Amândoi şi-au păstrat o atitudine statornică când li s-a apropiat ceasul din urmă. Ei s-au pregătit pentru foc ca şi când ar fi mers la un ospăț de nuntă. N-au scos nici un strigăt de durere. Când flăcările s-au ridicat, ei au început să cânte imnuri; şi furia flăcărilor le-a oprit cu greu cântarea". (Idem, b. 3, cap. 7).

Huss și Ieronim

Când trupul lui Huss a fost ars complet, cenuşa cu pământul de sub ea au fost adunate și aruncate în Rin și astfel purtate mai departe până la ocean. Persecutorii lui și-au imaginat în zadar că au dezrădăcinat adevărurile predicate de el. Nici nu visau ei că cenuşa dusă în ziua aceea la mare urma să fie ca sămânța împrăștiată în toate țările pământului; că în ținuturi încă necunoscute va aduce roade îmbelșugate în martori pentru adevăr. Glasul care a vorbit în sala conciliului din Constanța a trezit ecouri care vor fi auzite în toate secolele următoare. Huss nu mai era, dar adevărurile pentru care murise, nu aveau să piară niciodată. Exemplul lui de credincioșie și statornicie avea să încurajeze mulțimi de oameni să stea hotărâți pentru adevăr, în fața torturii și morții. Executarea lui a dovedit lumii întregi cruzimea perfidă a Romei. Dușmanii adevărului, fără să-și dea seama, au ajutat la înaintarea cauzei pe care căutau în zadar să o distrugă.

Încă un rug urma să fie înăltat la Constanta. Sângele unui alt martor trebuia să mărturisească pentru adevăr. Ieronim, luându-și rămas bun de la Huss care pleca spre conciliu, îl îndemnase la curaj și statornicie, declarând că dacă avea să cadă în vreo primejdie, el însuși se va grăbi să-i vină în ajutor. Când a auzit de întemnițarea reformatorului, ucenicul credincios s-a pregătit imediat să-și împlinească făgăduința. A plecat fără bilet de liberă trecere, cu un singur însoțitor până la Constanța. Ajungând acolo s-a convins că nu făcuse decât să se expună pericolului, fără posibilitatea de a face ceva pentru eliberarea lui Huss. A fugit din oraș, dar a fost arestat în călătoria spre casă și adus înapoi, legat cu cătușe și pus sub supravegherea unui grup de soldați. La prima înfățisare înaintea conciliului, încercările lui de a răspunde acuzațiilor aduse împotriva lui au fost întâmpinate cu strigătele: "La flăcări cu el! La flăcări!" (Bonnechose, vol. 1, pag. 234). A fost aruncat într-o temniță, legat cu lanțuri într-o poziție care-i producea suferințe mari și hrănit cu pâine și apă. După câteva luni, cruzimile întemnițării i-au provocat o boală care-i amenința

viața, iar duşmanii temându-se că le-ar putea scăpa, l-au tratat cu mai puțină asprime, deși a mai rămas în închisoare timp de un an.

Moartea lui Huss n-a produs rezultatele pe care le-au sperat papistașii. Nerespectarea biletului de liberă trecere ridicase o furtună de indignare și, ca o cale mai sigură, conciliul s-a hotărât, ca în loc să ardă pe Ieronim, să-l forțeze, dacă era posibil, să retracteze. A fost adus în fața adunării și i s-a oferit alternativa de a retracta sau de a muri pe rug. La începutul întemnițării sale moartea ar fi fost mai de dorit, în comparație cu suferințele teribile la care fusese supus; dar acum, slăbit de boală, de severitatea închisorii, de tortura nesiguranței și a frământării, despărțit de prieteni și descurajat de moartea lui Huss, statornicia lui Ieronim a cedat și a consimțit să se supună conciliului. S-a angajat să adere la credința catolică și a acceptat acțiunea conciliului de condamnare a învățăturilor lui Wycliffe și Huss, exceptând totuși "adevărurile sfinte" pe care ei le predicaseră. (Idem, vol. 2, pag. 141).

Prin acest procedeu, Ieronim a încercat să aducă la tăcere glasul conștiinței și să scape de moarte. Dar în singurătatea temniței el a văzut mai clar ce făcuse. S-a gândit la curajul și credincioșia lui Huss, punându-le în contrast cu lepădarea sa de adevăr. A cugetat la Maestrul divin pe care se angajase să-L slujească și care suferise pentru el moartea pe cruce. Înainte de retractare, el găsise mângâiere în mijlocul atâtor suferințe, în asigurarea aprobării lui Dumnezeu; dar acum remușcarea și îndoielile îi chinuiau sufletul. Știa că va trebui să facă și alte retractări înainte de a avea pace cu Roma. Calea pe care intrase nu se putea încheia decât într-o apostazie totală. Hotărârea a fost luată; nu se va lepăda de Domnul său pentru a scăpa de un scurt timp de suferință.

Curând a fost adus din nou înaintea conciliului. Supunerea lui nu satisfăcuse pe judecători. Setea lor de sânge, ațâțată de moartea lui Huss, pretindea noi victime. Ieronim ar fi putut să-și păstreze viața numai printr-o renunțare completă la adevăr. Dar el se hotărâse să-

și mărturisească credința și să urmeze pe fratele lui martir în flăcări.

Huss și Ieronim

El și-a retras retractarea anterioară și ca un condamnat la moarte, a cerut cu solemnitate dreptul de a se apăra. Temându-se de efectele cuvintelor lui, prelații au însistat că el trebuie doar să susțină sau să nege adevărul acuzațiilor aduse împotriva lui. Ieronim a protestat împotriva unei astfel de cruzimi și nedreptăți. "M-ați ținut închis trei sute patruzeci de zile într-o închisoare îngrozitoare, a spus el, în murdărie, infecție, putoare și într-o completă lipsă de toate; apoi m-ați adus înaintea voastră și plecând urechea la dușmanii mei de moarte, refuzați să mă ascultați... Dacă sunteți în adevăr înțelepți și lumină a lumii, aveți grijă să nu păcătuiți împotriva dreptății. În ceea ce mă privește, eu sunt un muritor neînsemnat, viața mea este de mică importanță; și când vă îndemn să nu dați o sentință nedreaptă, vorbesc mai puțin pentru mine decât pentru voi". (Idem, vol. 2, pag. 146, 147).

Cererea i-a fost în cele din urmă aprobată. În prezența judecătorilor lui, Ieronim a îngenunchiat și s-a rugat ca Duhul divin să-i conducă gândurile și cuvintele, ca nu cumva să vorbească ceva nepotrivit cu adevărul sau nedemn de Domnul lui. În ziua aceea, față de el s-a împlinit făgăduința lui Dumnezeu dată primilor ucenici: "Din pricina Mea, veți fi duși înaintea dregătorilor și înaintea împăraților, ca să slujiți ca mărturie înaintea lor și înaintea Neamurilor. Dar, când vă vor da în mâna lor, să nu vă îngrijorați, gândindu-vă cum sau ce veți spune; căci ce veți avea de spus, vă va fi dat chiar în ceasul acela; fiindcă nu voi veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi." (Matei 10:18-20).

Cuvintele lui Ieronim au produs uimire și admirație chiar și dușmanilor lui. Timp de un an întreg fusese închis într-o temniță, neavând posibilitatea să citească sau să vadă, în mari suferințe fizice și neliniște sufletească. Cu toate acestea, el și-a prezentat argumentele cu o limpezime și putere atât de mare ca și când ar fi avut ocazia netulburată de a studia. A îndreptat atenția ascultătorilor lui la șirul lung de bărbați sfinți care fuseseră condamnați de judecători nedrepți. Aproape în fiecare generație au fost bărbați care, căutând

să ridice poporul din vremea lor, au fost defăimați și lepădați, dar care mai târziu s-a dovedit că au fost vrednici de onoare. Hristos Însuși a fost condamnat ca răufăcător de către un tribunal nedrept.

Cu ocazia retractării, Ieronim consimțise la justețea sentinței de condamnare a lui Huss; acum și-a declarat pocăința și a dat mărturie în favoarea nevinovăției și a sfințeniei martirului. "L-am cunoscut din copilăria sa", a spus el. "A fost un bărbat excelent, drept și sfânt; a fost condamnat în ciuda nevinovăției lui... Eu de asemenea sunt gata să mor; nu mă voi da înapoi din fața chinurilor pregătite pentru mine de dușmanii mei și de martori mincinoși, care într-o zi vor da socoteală de înșelătoriile lor înaintea Dumnezeului celui mare pe care nimic nu-L poate înșela." (Bonnechose, vol. 2, pag. 151).

Reprosându-si pentru propria sa tăgăduire a adevărului, Ieronim a continuat: "Dintre toate păcatele pe care le-am săvârșit din tineretea mea, nici unul nu-mi apasă atât de greu constiinta si nu-mi produce remuscări atât de sfâșietoare, ca acela pe care l-am săvârșit în acest loc fatal când am aprobat sentința nelegiuită dată împotriva lui Wycliffe și împotriva sfântului martir Ioan Huss, maestrul și prietenul meu. Da, îl mărturisesc din toată inima și declar cu groază că m-am lepădat în mod rușinos când, de teama morții, am condamnat învățăturile lor. De aceea rog pe Dumnezeul cel Atotputernic să Se îndure, să-mi ierte păcatele și în mod deosebit pe acesta, cel mai odios dintre toate". Arătând către judecători a spus cu hotărâre: "Ați condamnat pe Wycliffe și pe Ioan Huss, nu pentru că au zdruncinat doctrina bisericii, ci pur și simplu pentru că au stigmatizat cu tărie scandalurile provenite din rândurile clerului - pompa, mândria și toate viciile prelaților și ale preotilor. Lucrurile pe care ei le-au sustinut și care sunt de necontestat, le cred și le susțin ca și ei".

Cuvintele i-au fost întrerupte. Prelații, tremurând de furie au strigat: "Ce nevoie mai este de altă dovadă? Vedem cu ochii noștri

pe cel mai încăpățânat dintre eretici!"

Huss și Ieronim

Neintimidat de furtună, Ieronim a exclamat: "Ce, credeți că mi-e teamă de moarte? M-ați ținut un an întreg într-o temniță înfricoșătoare, mai oribilă decât însăși moartea. M-ați tratat cu mai multă cruzime decât pe un turc, pe un evreu sau pe un păgân, iar carnea, literalmente mi-a putrezit de vie pe oase; și cu toate acestea nu mă plâng, căci plângerea nu-i stă bine unui om de inimă și spirit; dar nu pot să nu-mi exprim uimirea pentru o așa mare barbarie față de un creștin". (Idem, vol. 2, pag. 151-153).

Din nou a izbucnit furtuna mâniei, iar Ieronim, a fost dus în grabă înapoi la închisoare. Cu toate acestea, în adunare au fost unii asupra cărora cuvintele lui au făcut o impresie adâncă și care doreau să-i scape viața. A fost vizitat de către demnitarii bisericii și îndemnat să se supună conciliului. I-au fost prezentate perspectivele cele mai strălucite ca răsplată pentru renunțarea la opoziția față de Roma. Dar ca și Maestrul său, când i s-a oferit slava lumii, Ieronim a rămas statornic.

"Dovediți-mi din Sfintele Scripturi că sunt greșit, a spus el, și voi retracta." "Sfintele Scripturi, a exclamat unul dintre ispititorii lui, toate trebuie deci judecate prin ele? Cine le poate înțelege până când biserica nu le interpretează?" "Sunt tradițiile oamenilor mai demne de crezut decât Evanghelia Mântuitorului nostru?" a răspuns Ieronim. "Pavel nu îndemna pe aceia cărora le scria să asculte de tradițiile oamenilor, ci le zicea: "Cercetați Scripturile!"

"Ereticule, i s-a răspuns, îmi pare rău că am insistat atât de mult de tine. Văd că ești mânat de diavolul". (Wylie, b. 3, cap. 10).

Sentința de condamnare a fost pronunțată îndată împotriva lui. A fost condus în același loc în care Huss își dăduse viața. A mers cântând pe drum, cu fața luminată de bucurie și pace. Privirea îi era ațintită către Hristos și moartea nu-l mai îngrozea. Când executorul a trecut în spatele lui ca să aprindă rugul, martirul a exclamat: "Vino în față cu curaj; aprinde focul în fața mea. Dacă m-aș fi temut, n-aș fi aici".

Ultimele sale cuvinte, rostite în timp ce flăcările îl învăluiau au fost o rugăciune: "Doamne, Părinte Atotputernic, ai milă de mine și iartă-mi păcatele; căci Tu știi că totdeauna am iubit adevărul Tău". (Bonnechose, vol. 2, pag. 168). Glasul i-a încetat, dar buzele au continuat să se miște în rugăciune. După ce focul și-a făcut lucrarea, cenușa martirului cu pământul de sub ea au fost adunate, ca și ale lui Huss, și aruncate în Rin.

Așa s-au stins purtătorii credincioși de lumină ai lui Dumnezeu. Dar lumina adevărurilor pe care le-au vestit ei, lumina exemplului lor eroic nu a putut să fie stinsă. Oamenii ar fi putut mai degrabă să încerce să întoarcă soarele înapoi din drumul său, decât să oprească zorii acelei zile care erau gata să se reverse asupra lumii.

Executarea lui Huss a aprins un foc de indignare și groază în Boemia. Întreaga națiune simțea că el căzuse victimă răutății preoților și trădării împăratului. Se considera că el fusese un învățător credincios al adevărului, iar conciliul care l-a condamnat la moarte a fost acuzat de crimă. Învățăturile lui atrăgeau acum o atenție mai mare decât oricând mai înainte. Prin edictele papale, scrierile lui Wycliffe fuseseră condamnate la flăcări, dar acelea care au scăpat de distrugere au fost acum scoase din ascunzători și studiate în legătură cu Biblia sau cu acele părți din ea pe care poporul le putea procura și mulți au fost conduși astfel să primească credința reformată.

Ucigașii lui Huss n-au asistat în liniște la triumful cauzei lui. Papa și împăratul s-au unit să zdrobească mișcarea și armatele lui Sigismund s-au năpustit asupra Boemiei.

Dar s-a ridicat un liberator. Conducătorul boemilor a fost Ziska.

unul dintre cei mai capabili generali ai timpului său, care curând după începerea războiului a orbit complet. Încrezându-se în ajutorul lui Dumnezeu și în dreptatea cauzei lor, acel popor a rezistat armatelor celor mai puternice care au putut fi aduse

rezistat armatelor celor mai puternice care au putut fi aduse împotriva lor. Mereu și mereu împăratul, aducând armate proaspete, invada Boemia, numai pentru a fi respins în mod rușinos.

Huss și Ieronim

Husiții se ridicaseră mai presus de teama de moarte și nimeni nu li se putea împotrivi. La câțiva ani după începerea războiului, viteazul Ziska a murit; locul lui a fost ocupat de Procopius care era un general la fel de viteaz și iscusit și în unele privințe un conducător mai destoinic.

Vrăimașii boemilor, aflând că luptătorul orb a murit, au socotit ocazia favorabilă de a recâștiga tot ce pierduseră. Papa a organizat o cruciadă împotriva husiților și din nou o armată imensă s-a năpustit asupra Boemiei, numai pentru a suferi o înfrângere teribilă. A fost organizată o altă cruciadă. Au fost adunati oameni, bani si arme din toate țările papale ale Europei. Mulțimile s-au adunat sub steagul papei, convinse că în sfârșit se va pune capăt ereticilor husiți. Vasta armată a intrat în Boemia plină de încredere în victorie. Poporul boem s-a unit pentru a o respinge. Cele două armate s-au apropiat una de cealaltă până când îi mai despărțea doar un râu. "Cruciații erau cu mult superiori numeric, dar în loc să se repeadă peste râu, și să se angajeze în luptă cu husiții pe care veniseră așa de departe să-i înfrunte, stăteau privind în tăcere la acei luptători." (Wylie, b. 3, cap. 17). Apoi deodată o groază misterioasă a căzut peste armată. Fără a da nici o lovitură, puternica armată a rupt rândurile și s-a împrăștiat ca și cum ar fi fost risipită de o putere nevăzută. Un mare număr dintre ei au fost măcelăriți de către armata husită, care a urmărit pe fugari și o pradă imensă a căzut în mâinile biruitorilor, astfel că războiul în loc să-i sărăcească, a îmbogățit pe boemi.

După câțiva ani, sub un nou papă, a fost pornită o altă cruciadă. Ca și mai înainte, au fost adunați oameni și mijloace din toate țările papale ale Europei. Acelora care se angajau în această întreprindere primejdioasă li se ofereau perspective atrăgătoare. Fiecărui cruciat i se asigura iertarea deplină a celor mai odioase crime. Tuturor care mureau în război le era făgăduită o răsplată bogată în ceruri și aceia care supraviețuiau aveau să culeagă onoare și bogății pe câmpul de luptă. Din nou a fost adunată o armată

mare care a trecut graniţa, pătrunzând în Boemia. Forţele husite s-au retras dinaintea lor, atrăgând în felul acesta pe invadatori din ce în ce mai departe în interiorul ţării, făcându-i să creadă că victoria fusese deja câştigată. În cele din urmă armata lui Procopius a opus rezistență şi întorcându-se împotriva duşmanului, a înaintat pentru bătălie. Cruciații, descoperind acum greșeala lor, stăteau în tabăra lor așteptând atacul. În timp ce se auzea zgomotul apropierii armatelor, chiar înainte ca husiții să fie văzuți, panica a cuprins din nou pe cruciați. Prinți, generali și soldați de rând, aruncându-și armurile, au fugit în toate părțile. În zadar s-a străduit legatul papal, care era conducătorul invaziei, să adune armatele sale îngrozite și dezorganizate. În ciuda celor mai disperate încercări și el a fost prins în valul fugarilor. Înfrângerea a fost completă și din nou o pradă de război imensă a căzut în mâinile învingătorilor.

Astfel a fugit și cea de a doua mare armată trimisă de cele mai puternice națiuni ale Europei, o oștire de războinici viteji, instruiți și echipați de luptă, fără a purta nici o bătălie, dinaintea apărătorilor unei națiuni mici și până atunci slabe. Aici a fost o manifestare a puterii divine. Invadatorii au fost loviți de o groază supranaturală. Acela care a nimicit oștile lui faraon în Marea Roșie, care a pus pe fugă armatele Madianului dinaintea lui Ghedeon și a celor trei sute de oameni ai săi, care într-o singură noapte a umilit armatele asirianului îngâmfat, Şi-a întins iarăși mâna pentru a nimici puterea opresorului. "Atunci vor tremura de spaimă, fără să fie vreo pricină de spaimă; Dumnezeu va risipi oasele celor ce tăbărăsc împotriva ta, îi vei face de rușine, căci Dumnezeu i-a lepădat." (Ps. 53:5).

118

Conducătorii papali, pierzând orice speranță de a învinge prin forță, au recurs în cele din urmă la diplomație. S-a ajuns la un compromis prin care în timp ce se pretindea acordarea libertății de conștiință boemilor, în realitate îi trăda puterii Romei. Boemii au pus patru condiții pentru împăcarea cu Roma: predicarea liberă a Bibliei, dreptul întregii biserici la pâine și vin cu ocazia cinei

Domnului și folosirea limbii materne la slujbele religioase; excluderea clerului din toate funcțiile de conducere civilă; și în caz de infracțiune trebuia aplicată în mod egal pentru preoți și laici jurisdicția tribunalelor civile. În cele din urmă, autoritățile papale, "au fost de acord ca cele patru puncte ale husiților să fie acceptate, dar că dreptul de a le explica, adică de a hotărî interpretarea lor precisă, să aparțină conciliului, cu alte cuvinte papei și împăratului". (Wylie, b. 3, cap. 18). Pe această bază s-a încheiat un tratat și Roma a câștigat prin prefăcătorie și înșelăciune ceea ce nu câștigase prin luptă; căci aplicând propria ei interpretare condițiilor husite, ca și Bibliei, ea le putea perverti înțelesul pentru a se potrivi propriilor ei scopuri.

O mare clasă de oameni din Boemia n-a fost de acord cu tratatul, înțelegând că acesta le trădase libertățile. S-au produs disensiuni și dezbinări, care au dus la lupte și vărsare de sânge în mijlocul lor. În aceste lupte a căzut și nobilul Procopius, iar libertățile din Boemia au dispărut.

Sigismund, trădătorul lui Huss și Ieronim, a devenit rege al Boemiei și neținând seama de jurământul de a susține drepturile boemilor, a trecut la întărirea papalității. Dar prin supunerea lui față de Roma el n-a câștigat mai nimic. Timp de douăzeci de ani viața îi fusese plină de trudă și primejdii. Armatele i-au fost devastate și tezaurul secătuit de o luptă îndelungată și inutilă; iar acum, după o domnie de un an, a murit lăsând regatul pe marginea unui război civil și ca mostenire posterității un nume stigmatizat de infamie.

Frământările, luptele și vărsările de sânge au continuat. Din nou armatele străine au invadat Boemia, iar neînțelegerile interne au continuat să tulbure națiunea. Aceia care au rămas credincioși Evangheliei au fost supuși unei persecuții sângeroase.

În timp ce frații lor de odinioară care au acceptat tratatul cu Roma au asimilat rătăcirile ei, aceia care au aderat la vechea credință s-au organizat într-o biserică deosebită luând numele de "Frații uniți". Această acțiune a atras asupra lor blesteme din partea tuturor claselor. Cu toate acestea, hotărârea lor a rămas

nezdruncinată. Obligați să-și caute adăpostul în păduri și peșteri, ei încă se adunau pentru a citi Cuvântul lui Dumnezeu și pentru a se închina împreună.

Prin soli trimişi în mod secret în diferite țări, au aflat că ici și colo se aflau "mărturisitori izolați ai adevărului, câțiva într-un oraș și câțiva în altul, ca și ei, obiect al persecuției; și că în Munții Alpi, era o biserică veche stând pe temelia Scripturii și protestând împotriva corupțiilor idolatre ale Romei". (Wylie, b. 3, cap. 19). Această informație a fost primită cu bucurie mare și s-a legat o corespondență cu creștinii valdenzi.

Statornici Evangheliei, boemii au asteptat prin noaptea persecuției lor, în cea mai întunecată oră îndreptându-și totuși privirea către orizont, ca niște oameni care așteaptă venirea dimineții. "Soarta lor a fost hărăzită să treacă prin zile grele, dar... și-au amintit de cuvintele rostite mai întâi de Huss și repetate de Ieronim, că trebuie să mai treacă un secol înainte de a se crăpa de ziuă. Acestea au fost pentru taboriți (husiți) ceea ce au fost cuvintele lui Iosif pentru semințiile lui Israel din casa robiei: "Eu voi muri, dar Domnul vă va cerceta și vă va scoate de aici". (Idem, b. 3, cap. 19). "Ultima parte a secolului al XV-lea a fost martoră la cresterea înceată, dar sigură a bisericilor Fraților. Deși departe de a fi lipsiți de hărțuieli, ei s-au bucurat totuși de o liniște relativă. La începutul secolului al XVI-lea bisericile lor erau în număr de 200 în Boemia și Moravia." (Ezra Hall Gillett, *Life and Times of John Huss*, vol. 2, pag. 570). "Așa de mare a fost rămășița, care scăpând de furia distrugătoare a focului și a săbiei, i s-a îngăduit să vadă zorii acelei zile pe care o prezisese Huss." (Wylie, b. 3, cap. 19).

Capitolul 7

DESPÄRŢIREA LUI LUTHER DE ROMA

Cel mai remarcabil dintre cei chemați să conducă biserica din întunericul papalității la lumina unei credințe mai curate, a fost Martin Luther. Zelos, înflăcărat și devotat, necunoscând altă temere decât temerea de Dumnezeu și nerecunoscând nici o altă temelie pentru credința religioasă decât Sfintele Scripturi, Luther a fost omul timpului lui; prin el Dumnezeu a îndeplinit o lucrare mare pentru reformarea bisericii și pentru luminarea lumii.

Asemenea primilor vestitori ai Evangheliei, Luther s-a ridicat din rândurile celor săraci. Primii lui ani au fost petrecuți în căminul umil al unui țăran german. Prin truda zilnică de miner a câștigat tatăl său mijloacele necesare pentru educația lui. Intenționa să-l facă jurist, dar Dumnezeu a plănuit să-l facă constructor în marele templu care se înălța încet peste veacuri. Asprimea, lipsurile și o disciplină severă au fost școala în care Înțelepciunea Infinită a pregătit pe Luther pentru importanta misiune a vieții lui.

Tatăl lui Luther era un bărbat cu o inteligență puternică și activă și cu o mare forță de caracter, cinstit, hotărât și deschis. Era loial convingerilor sale față de datorie, oricare ar fi fost consecințele. Bunul lui simț sănătos l-a făcut să privească sistemul monahal cu neîncredere. A fost foarte nemulțumit când Luther, fără consimțământul său, a intrat într-o mănăstire; au trebuit să treacă doi ani înainte ca tatăl să se împace cu fiul și chiar și atunci convingerile i-au rămas aceleași.

Părinții lui Luther manifestau mare grijă pentru educarea și instruirea copiilor lor. Ei se străduiau să-i instruiască în cunoașterea

lui Dumnezeu și în practicarea virtuților creștine. Rugăciunea tatălui se înălța adesea în auzul fiului său cerând ca acest copil să-și amintească de numele Domnului și într-o zi să ajute la înaintarea adevărului Său. Orice ocazie de dezvoltare morală sau intelectuală de care viața lor de trudă le îngăduia să se bucure, era folosită cu zel de acești părinți. Eforturile lor erau serioase și stăruitoare pentru a-și pregăti copiii pentru o viață evlavioasă și folositoare. Cu fermitatea și tăria lor de caracter, uneori exercitau o severitate prea mare; dar însuși reformatorul, deși conștient că în unele privințe greșeau, găsea totuși în disciplina lor mai multe lucruri de aprobat decât de condamnat.

În școala la care a fost trimis la o vârstă destul de fragedă, Luther a fost tratat cu asprime și chiar cu violență. Sărăcia părinților lui era așa de mare, încât când a plecat de acasă la școală în alt oraș, a fost obligat pentru un timp să-și câștige pâinea cântând din poartă în poartă și deseori suferea de foame. Ideile întunecate și superstițioase ale religiei dominante îl umpleau de teamă. Se culca seara cu o inimă întristată, așteptând cu cutremur un viitor întunecat și într-o groază continuă la gândul că Dumnezeu este un judecător sever, necruțător, un tiran crud mai degrabă decât un Tată ceresc plin de bunătate.

Deşi apăsat de multe și mari dezamăgiri, Luther înainta hotărât spre ținta înaltă a desăvârșirii intelectuale și morale către care se simțea atras. El înseta după cunoștință, iar caracterul său serios și practic l-a condus să dorească ceea ce era mai degrabă statornic și folositor decât ce era arătos și superficial.

La vârsta de optsprezece ani când a intrat la Universitatea din Erfurt, situația lui era mai favorabilă și perspectivele mai strălucitoare decât în anii anteriori. Părinții lui, dobândind prin economie și hărnicie o situație materială bună, erau acum în stare să-i dea tot ajutorul necesar. În același timp, influența prietenilor serioși au ameliorat cumva efectele sumbre ale educației lui anterioare. S-a dedicat studiului celor mai buni autori, acumulând

cu sârguință cele mai importante idei ale lor și însușindu-și înțelepciunea înțelepților. Chiar sub disciplina aspră a primilor săi dascăli, promitea de timpuriu că se va distinge și sub influențele favorabile de acum mintea i s-a dezvoltat repede. O memorie ageră, o imaginație vie, puterea de judecată viguroasă și o silință neobosită, l-au situat curând în fruntea colegilor săi. Disciplina intelectuală i-a maturizat înțelegerea și a trezit o putere a minții și o subtilitate a perceperii care l-au pregătit pentru luptele vieții.

În inima lui Luther sălăşluia temerea de Domnul, făcându-l în stare să mențină fermitatea scopului și conducându-l la o adâncă umilință înaintea lui Dumnezeu. Avea un simțământ statornic al dependenței de ajutorul divin și nu neglija să înceapă fiecare zi cu rugăciune, în timp ce inima i se înălța continuu în cereri pentru călăuzire și sprijin. "A te ruga bine, zicea el, înseamnă mai mult decât jumătate din studiu". (D'Aubigné, b. 2, cap. 2).

Într-o zi pe când cerceta cărțile din biblioteca universității, Luther a descoperit o Biblie latină. O așa carte nu văzuse niciodată. Nici măcar nu știa de existența ei. Auzise părți din Evanghelii și din Epistole care erau citite poporului la slujbele religioase publice și crezuse că acelea formau toată Biblia. Acum vedea pentru prima dată Cuvântul lui Dumnezeu întreg. Cu venerație și uimire întorcea paginile sfinte; cu pulsul accelerat și inima bătând de emoție citea cuvintele vieții, oprindu-se din când în când pentru a exclama: "O, dacă mi-ar da Dumnezeu o astfel de carte!" (Idem, b 2, cap. 2). Îngeri din cer erau alături de el și raze de lumină de la tronul lui Dumnezeu descopereau înțelegerii lui comorile adevărului. Totdeauna se temuse să păcătuiască împotriva lui Dumnezeu, dar acum a pus stăpânire pe el o adâncă convingere a stării lui de om păcătos, ca niciodată mai înainte.

O dorință sinceră de a fi liberat de păcat și de a găsi pace cu Dumnezeu l-a determinat în cele din urmă să intre într-o mănăstire și să se consacre vieții monahale. Aici i s-a cerut să îndeplinească corvezile cele mai umile și să cerșească din casă în casă. Era la o

vârstă când respectul și aprecierea sunt râvnite cu pasiune, iar aceste servicii umilitoare înăbușeau profund simțămintele lui naturale; dar a suferit cu răbdare această umilință, crezând că era necesară din cauza păcatelor lui.

Fiecare clipă care putea fi economisită de la datoriile zilnice o folosea pentru studiu, lipsindu-se de somn si părându-i rău chiar și de timpul petrecut cu mesele lui sărăcăcioase. Mai presus de orice se desfăta în studiul Cuvântului lui Dumnezeu. Descoperise o Biblie legată cu lant de peretele mânăstirii și deseori se retrăgea acolo. Pe măsură ce i se adâncea convingerea despre păcat, căuta să obțină iertare și pace prin propriile lui fapte. El ducea o viată foarte severă, străduindu-se să supună relele firii lui, de care viața monahală nu-i adusese nici o eliberare, prin post, priveghiuri și biciuiri. Nu se dădea înapoi de la nici un sacrificiu prin care ar fi putut să ajungă la acea curăție de inimă care să-l facă în stare să fie aprobat de Dumnezeu. "Am fost, în adevăr, un călugăr pios, spunea el mai târziu, si am urmat regulile ordinului meu mai strict decât pot să mă exprim. Dacă vreun călugăr ar fi putut obține vreodată cerul prin eforturi călugărești, cu siguranță că eu aș fi fost îndreptătit la aceasta... Dacă ar fi durat mai mult, as fi ajuns cu chinurile mele până la moarte". (Idem, b. 2, cap. 3). Ca urmare a acestei discipline dureroase și-a subrezit sănătatea și suferea de crize de lesin, de ale căror urmări nu și-a revenit niciodată pe deplin. Dar cu toate eforturile, sufletul lui împovărat n-a găsit uşurare. A ajuns în cele din urmă în pragul disperării.

Când Luther credea că totul este pierdut, Dumnezeu i-a trimis un prieten și ajutor. Piosul Staupitz a luminat mintea lui Luther pentru înțelegerea Cuvântului lui Dumnezeu și l-a îndemnat să-și întoarcă privirea de la el însuși, să înceteze să se gândească la pedeapsa veșnică pentru călcarea Legii lui Dumnezeu și să privească la Isus, Mântuitorul lui iertător de păcate. "În loc să te chinuiești din cauza păcatelor tale, aruncă-te în brațele Răscumpărătorului. Încrede-te în El, în neprihănirea vieții Lui, în

ispășirea prin moartea Lui... Ascultă de Fiul lui Dumnezeu. El S-a făcut om ca să-ți asigure favoarea divină". "Iubește-L pe El care te-a iubit mai întâi." (Idem, b. 2, cap. 4). Astfel i-a vorbit acest sol al îndurării. Cuvintele lui au făcut o impresie adâncă asupra minții lui Luther. După multe lupte cu rătăciri îndelung cultivate, a ajuns în stare să înțeleagă adevărul și pacea a venit peste sufletul lui tulburat.

Luther a fost hirotonit ca preot și mutat de la mânăstire la Universitatea din Wittenberg ca profesor. Aici s-a dedicat studiului Scripturilor în limbile originale. A început să țină prelegeri asupra Bibliei; cartea Psalmilor, Evangheliile și Epistolele erau deschise înțelegerii mulțimilor de ascultători încântați. Staupitz, prietenul și superiorul lui, l-a îndemnat să se urce la amvon și să predice Cuvântul lui Dumnezeu. Luther a ezitat, simțindu-se nevrednic să vorbească oamenilor în locul lui Hristos. Numai după o luptă îndelungată a cedat stăruințelor prietenilor lui. Era deja tare în Scripturi și harul lui Dumnezeu se odihnea asupra lui. Elocvența lui captiva pe ascultători, claritatea și puterea cu care prezenta adevărul le convingea mintea, iar zelul lui le mișca inimile.

Luther era încă un fiu devotat al bisericii papale și n-avea nici o intenție să ajungă vreodată altceva. Dumnezeu, în providența Sa, l-a condus să viziteze Roma. A făcut călătoria pe jos, găzduind la mânăstirile din drumul său. La o mănăstire din Italia s-a umplut de uimire la vederea bogăției, măreției și luxului. Înzestrați cu venituri princiare, călugării locuiau în apartamente splendide, se îmbrăcau în robele cele mai bogate și mai costisitoare și se ospătau la mese somptuoase. Cu o neliniște dureroasă, Luther a comparat această scenă cu renunțările și greutățile propriei sale vieți. Mintea i-a fost cuprinsă de nedumerire.

În cele din urmă a zărit în depărtare cetatea celor șapte coline. Cu o emoție adâncă s-a aruncat la pământ exclamând: "Sfântă Romă, te salut!" (Idem, b. 2, cap. 6). A intrat în oraș, a vizitat bisericile, a ascultat povestirile miraculoase repetate de preoți și

călugări și a îndeplinit toate ceremoniile cerute. Pretutindeni privea scene care-l umpleau de uimire și oroare. A văzut că nelegiuirea se găsea în toate clasele clerului. A auzit glume indecente din gura prelaților și a fost umplut de dezgust la vederea nelegiuirii lor îngrozitoare, chiar în timpul liturghiei. Pe când se amesteca printre călugări și cetățeni a întâlnit risipă și destrăbălare. Oriunde se întorcea, în locul sfințeniei găsea profanare. "Nimeni nu-și poate închipui", scria el, "ce păcate și fapte infame sunt comise la Roma; trebuie să fie văzute și auzite pentru a fi crezute. Astfel este obiceiul să se spună: "Dacă există un iad, Roma este clădită pe el"; ea este un abis de unde ies tot felul de păcate". (Idem, b. 2, cap. 6).

Printr-o hotărâre recentă, papa făgăduise o indulgență tuturor acelora care vor urca în genunchi "scara lui Pilat", pe care se spunea că a coborât Mântuitorul nostru când a părăsit sala de judecată romană si care fusese adusă în mod miraculos de la Ierusalim la Roma. Într-o zi Luther urca cu evlavie aceste trepte, când deodată un glas ca de tunet părea că-i spune: "Cel neprihănit va trăi prin credință". (Rom. 1:17). A sărit în picioare și s-a grăbit să părăsească acel loc, cuprins de rușine și oroare. Textul acesta nu si-a pierdut niciodată influenta asupra sufletului lui. Din acel moment a văzut mai clar decât oricând mai înainte eroarea de a te încrede în fapte omenești pentru obținerea mântuirii și a înțeles nevoia unei credințe statornice în meritele lui Hristos. Ochii îi fuseseră deschiși și nu aveau să mai fie închiși niciodată față de amăgirile papalității. Când și-a întors fața de la Roma el s-a întors și cu inima și din acel moment separarea s-a mărit până când a rupt toate legăturile cu biserica papală.

După întoarcerea de la Roma, Luther a primit din partea Universității din Wittenberg titlul de doctor în teologie. Acum avea libertatea de a se consacra, ca niciodată mai înainte, studiului Scripturilor pe care le iubea. El a făcut un vot solemn să studieze cu grijă și să predice cu credincioșie în toate zilele vieții lui

Cuvântul lui Dumnezeu și nu părerile și doctrinele papilor. El nu mai era doar călugăr sau profesor, ci un crainic autorizat al Bibliei. Fusese chemat ca păstor să hrănească turma lui Dumnezeu care flămânzea și înseta după adevăr. El declara hotărât despre creștini că nu trebuie să primească alte doctrine decât acelea care se întemeiază pe autoritatea Sfintelor Scripturi. Aceste cuvinte loveau chiar la temelia supremației papale. Ele cuprindeau principiul vital al Reformațiunii.

Luther a văzut primejdia de a înălța teoriile omenești mai presus de Cuvântul lui Dumnezeu. A atacat fără teamă necredința speculativă a scolasticilor și s-a împotrivit filozofiei și teologiei care timp îndelungat avuseseră o influență covârșitoare asupra oamenilor. A denunțat asemenea studii ca fiind nu numai fără valoare, dar și dăunătoare și a căutat să întoarcă mințile ascultătorilor săi de la sofismele filozofilor și teologilor la adevărurile veșnice proclamate de profeți și apostoli.

Prețioasă era solia pe care el o aducea mulțimilor dornice care sorbeau cuvintele lui. Asemenea învățături nu ajunseseră niciodată la urechile lor. Vestea bună despre iubirea unui Mântuitor, asigurarea iertării și a păcii prin sângele Său ispășitor le înveselea inimile și le inspira o speranță nepieritoare. La Wittenberg a fost aprinsă o lumină ale cărei raze trebuiau să pătrundă până în cele mai îndepărtate locuri ale pământului și care urma să crească în strălucire până la sfârșitul timpului.

Lumina şi întunericul însă nu pot să stea împreună. Între adevăr şi rătăcire este un conflict de neîmpăcat. A susține şi a apăra pe unul înseamnă a ataca şi a nimici pe celălalt. Însuşi Mântuitorul nostru a declarat: "N-am venit să aduc pacea, ci sabia". (Matei 10:34). Luther spunea la câțiva ani după începutul Reformațiunii: "Dumnezeu nu numai că mă conduce, El mă împinge înainte. El mă trage după Sine. Eu nu sunt stăpân pe mine. Doresc să trăiesc în linişte, dar sunt aruncat în mijlocul frământărilor și revoluțiilor". (D'Aubigné, b. 5, cap. 2). Acum era constrâns să intre în luptă.

Biserica Romană făcuse o marfă din harul lui Dumnezeu. Mesele schimbătorilor de bani (Matei 21:12) erau așezate lângă altarele ei și atmosfera răsuna de strigătele cumpărătorilor și ale vânzătorilor. Sub pretextul strângerii de fonduri pentru construirea bisericii Sf. Petru din Roma, se vindeau în public, cu autorizarea papei, indulgențe pentru iertarea păcatelor. Cu prețul nelegiuirii urma să se construiască un templu pentru închinarea la Dumnezeu - piatra din capul unghiului fiind pusă cu plata fărădelegii! Dar chiar mijloacele adoptate de Roma, pentru înălțarea ei, au provocat cea mai teribilă lovitură puterii și măreției ei. Acest comerț a ridicat pe cel mai hotărât și cel mai eficient dintre adversarii papalității și a dus la bătălia care a zguduit tronul papal și a făcut să se clatine întreita coroană de pe capul pontifului.

Delegatul numit să conducă vânzarea indulgențelor în Germania - pe nume Tetzel - fusese condamnat pentru cele mai josnice delicte împotriva societății și împotriva Legii lui Dumnezeu; dar scăpând de pedeapsa cuvenită pentru infracțiunile lui, a fost folosit pentru promovarea planurilor mercantile și fără scrupule ale papei. El repeta cu mare nerușinare cele mai vădite minciuni și relata povești miraculoase pentru a înșela un popor ignorant, credul și superstițios. Dacă oamenii ar fi avut Cuvântul lui Dumnezeu, n-ar fi fost amăgiți astfel. Biblia le fusese interzisă pentru ca să fie ținuți sub stăpânirea papalității, cu scopul de a mări puterea și bogăția conducătorilor ei ambițioși. (vezi John C. L. Gieseler, *A Compendium of Ecclesiastical History*, p. 4, sec. I, par. 5).

Când Tetzel intra într-un oraș, un sol mergea înaintea lui anunțând: "Harul lui Dumnezeu și al Sfântului părinte este la porțile voastre". (D'Aubigné, b. 3, cap. 1). Poporul saluta pe pretendentul hulitor ca și când el ar fi fost Însuși Dumnezeu coborât din ceruri la ei. Traficul infam a fost instaurat în biserică și Tetzel, urcând la amvon, proslăvea indulgențele ca pe cel mai prețios dar al lui Dumnezeu. El declara că în virtutea certificatelor sale de iertare, toate păcatele pe care cumpărătorul ar dori să le facă după aceea,

îi vor fi iertate, și că "nici pocăința nu mai era necesară". (Idem, b. 3, cap. 1). Mai mult decât atât, el asigura pe ascultători că indulgențele aveau putere să mântuiască nu numai pe cei vii, ci și pe cei morți; că chiar în clipa când banii sunau în fundul lăzii, sufletul în favoarea căruia fusese plătit, scăpa din purgatoriu și pleca spre ceruri. (vezi K. R. Hagenbach, *History of the Reformation*, vol. 1, pag. 96).

Când Simon magul s-a oferit să cumpere de la apostoli puterea de a face minuni, Petru i-a răspuns: "Banii tăi să piară împreună cu tine, pentru că ai crezut că darul lui Dumnezeu s-ar putea cumpăra cu bani!" (Fapte 8:20). Însă oferta lui Tetzel era primită cu bucurie de mii de oameni. Aurul și argintul curgeau în tezaurul lui. O mântuire care putea fi cumpărată cu bani era mai ușor de obținut decât aceea care cere pocăință, credință și efort perseverent pentru a rezista și a învinge păcatul. (Vezi apendicele).

Contra doctrinei indulgențelor s-au ridicat oameni învățați și evlavioși din Biserica Romană și erau mulți care nu credeau în pretenții care se opuneau așa de mult, atât rațiunii, cât și revelației. Nici un prelat n-a îndrăznit să-și ridice glasul împotriva acestui trafic nelegiuit; totuși mințile oamenilor se tulburau, se nelinișteau și mulți se întrebau cu sinceritate dacă Dumnezeu nu va lucra prin vreun mijloc la purificarea bisericii Sale.

Deşi Luther era încă un foarte zelos partizan al papei, a fost umplut de oroare față de pretențiile blasfemiatoare ale vânzătorilor de indulgențe. Mulți dintre enoriașii săi cumpăraseră certificate de iertare și curând au început să vină la duhovnicul lor, mărturisindu-și diferitele păcate și așteptând iertarea, nu pentru că erau pocăiți și doreau să se schimbe, ci pe temeiul indulgenței. Luther le-a refuzat iertarea și i-a avertizat că dacă nu se pocăiesc și nu-și schimbă viețile, vor pieri în păcatele lor. În marea lor nedumerire s-au întors la Tetzel cu plângerea că duhovnicul lor le-a refuzat certificatele; și unii au cerut cu îndrăzneală să li se restituie banii. Călugărul s-a umplut de furie. El a rostit cele mai

groaznice blesteme, a poruncit să fie aprinse focuri în piețele publice și a declarat că "primise ordin de la papa să ardă pe toți ereticii care s-ar încumeta să se opună prea sfintelor lui indulgențe". (D'Aubigné, b. 3, cap. 4).

Acum Luther a intrat cu îndrăzneală în lucrarea lui de apărător al adevărului. Vocea lui a fost auzită de la amvon, dând o avertizare serioasă și solemnă. El a descoperit înaintea oamenilor caracterul ofensator al păcatului și îi învăța că este imposibil omului ca prin propriile lui fapte să-i micșoreze vina sau să scape de pedeapsa lui. Nimic altceva nu poate să mântuiască pe păcătos decât pocăința înaintea lui Dumnezeu și credința în Hristos. Harul lui Hristos nu poate fi cumpărat; el este un dar. El sfătuia pe oameni să nu cumpere indulgențe, ci să privească în credință la Răscumpărătorul răstignit. Le-a povestit experiența lui chinuitoare, când căuta zadarnic să obțină mântuirea prin umilire și penitențe și-i asigura pe ascultători că a găsit pacea și bucuria întorcându-și privirea de la el însuși și crezând în Hristos.

Deoarece Tetzel își continua traficul și pretențiile nelegiuite, Luther s-a hotărât să protesteze mai energic împotriva acestor abuzuri strigătoare la cer. Curând i s-a prezentat ocazia. Biserica castelului Wittenberg poseda multe relicve care, la anumite sărbători, erau expuse înaintea oamenilor și se acorda iertare deplină de păcate tuturor acelora care vizitau atunci biserica și-și mărturiseau păcatele. În consecință, în acele zile, oamenii se duceau acolo în mare număr. Una dintre cele mai importante ocazii, Sărbătoarea Tuturor Sfinților, se apropia. Cu o zi înainte, Luther, alăturându-se mulțimii care se îndrepta spre biserică, a afișat pe ușa ei o listă care conținea 95 de teze împotriva doctrinei indulgențelor. El s-a declarat gata să apere aceste teze în ziua următoare la universitate, contra tuturor care s-ar considera în stare să le atace.

Tezele au atras atenția generală. Ele erau citite, recitite și repetate în toate părțile. O mare agitație s-a creat la universitate

și în tot orașul. Prin aceste teze se arăta că puterea de a acorda iertare de păcat și de a îndepărta pedeapsa lui, n-a fost niciodată încredințată papei și nici unui alt om. Întreg planul acesta era o farsă - o născocire pentru a stoarce bani, profitând de superstițiile oamenilor - un plan al Satanei de a distruge sufletele tuturor acelora care se încredeau în pretențiile lui mincinoase. Se arăta de asemenea clar că Evanghelia lui Hristos este cea mai prețioasă comoară a bisericii și că harul lui Dumnezeu, descoperit în ea, este revărsat fără plată peste toți aceia care-l caută prin pocăință și credință.

Tezele lui Luther provocau la discuţie, dar nimeni n-a îndrăznit să primească provocarea. Problemele pe care el le-a ridicat s-au răspândit în câteva zile în toată Germania şi în câteva săptămâni au fost cunoscute de întreaga creştinătate. Mulţi catolici devotaţi, care văzuseră şi deplânseseră nelegiuirea teribilă care domnea în biserică, dar care nu ştiuseră cum să oprească înaintarea ei, citeau tezele cu mare bucurie, recunoscând în ele glasul lui Dumnezeu. Ei simțeau că Domnul Şi-a întins îndurător mâna ca să oprească valul corupţiei care creştea repede şi care izvora din scaunul Romei. Prinţi şi magistraţi se bucurau în ascuns că urma să se pună un control asupra puterii arogante care nega dreptul de a protesta împotriva hotărârilor ei.

Dar mulţimile iubitoare de păcat şi superstiţioase se îngrozeau când sofismele care le liniştiseră temerile erau nimicite. Eclesiasticii vicleni, întrerupţi în lucrarea lor de încuviinţare a nelegiuirii, văzându-şi primejduite câştigurile, s-au înfuriat şi s-au unit să-şi susţină pretenţiile. Reformatorul urma să întâmpine acuzatori înverşunaţi. Unii îl acuzau că lucrează pripit şi din impuls. Alţii îl acuzau de încumetare, declarând că nu era condus de Dumnezeu, ci lucra din mândrie şi din exces de zel. "Cine nu ştie, răspundea el, că un om rareori susţine o idee nouă fără să aibă vreo aparenţă de mândrie şi fără să fie acuzat că provoacă certuri? De ce au fost omorâţi Hristos şi toţi martirii? Deoarece ei păreau a fi nişte

disprețuitori mândri ai înțelepciunii timpului lor și pentru că susțineau adevăruri noi, fără să ceară mai întâi, cu umilință, sfatul oracolelor vechilor păreri".

Apoi susținea: "Tot ce fac eu, nu va fi îndeplinit prin înțelepciune omenească, ci prin sfatul lui Dumnezeu. Dacă lucrarea aceasta este de la Dumnezeu, cine poate să o oprească? Dacă nu este cine poate să o ducă înainte? Nu voia mea, nici a lor, nici a noastră să se facă; ci voia Ta, Sfinte Tată, care ești în ceruri". (Idem, b. 3, cap. 6).

Deși Luther fusese mânat de Duhul lui Dumnezeu să-și înceapă lucrarea, nu urma să o ducă mai departe fără lupte grele. Reproşurile vrăjmașilor lui, prezentările denaturate ale scopurilor lui și insinuările lor nedrepte și răutăcioase cu privire la caracterul si motivele lui, au venit peste el ca un torent coplesitor si ele n-au rămas fără efect. El avusese încredere că fruntașii poporului, atât din biserică cât și din școli, se vor uni bucuroși cu el în eforturile pentru reformă. Cuvintele de încurajare din partea celor din poziții înalte îl inspiraseră cu bucurie și cu speranță. El anticipase deja o zi mai strălucitoare ivindu-se pentru biserică. Dar încurajarea se schimbase în reproș și condamnare. Mulți demnitari, atât ai bisericii cât și ai statului, erau convinși de adevărul tezelor sale dar au înțeles îndată că acceptarea acestor adevăruri va implica schimbări mari. A lumina și reforma pe oameni ar fi însemnat, de fapt, să se submineze autoritatea Romei, să se oprească mii de suvoaie care acum curgeau în tezaurul ei și astfel să se restrângă, în mare măsură extravaganța și luxul conducătorilor papali. Mai mult decât atât, a învăța pe oameni să gândească și să acționeze ca ființe responsabile, privind numai la Hristos pentru mântuire, ar fi răsturnat tronul pontifului și în cele din urmă ar fi distrus propria lor autoritate. Pentru motivul acesta ei au refuzat cunoștința oferită de Dumnezeu și prin opoziția față de omul pe care El îl trimisese, ei s-au aliniat împotriva lui Hristos și a adevărului.

Luther tremura când privea la sine — un singur om împotriva celor mai mari puteri ale lumii. Uneori se îndoia dacă fusese, în

adevăr, condus de Dumnezeu să se ridice împotriva autorității bisericii. "Cine eram eu, scria el, să mă împotrivesc maiestății papei înaintea căruia... tremurau regii pământului și întreaga lume?... Nimeni nu știe cât a suferit inima mea în acești doi ani de început și în ce mâhnire, aș putea spune în ce disperare m-am scufundat". (Idem, b. 3, cap. 6). Dar n-a fost lăsat să ajungă complet descurajat. Când sprijinul omenesc l-a părăsit, a privit numai la Dumnezeu și a înțeles că putea să se sprijine în siguranță desăvârșită pe acel braţ atotputernic.

Luther scria către un prieten al Reformatiunii: "Nu putem să ajungem la înțelegerea Scripturilor, nici prin studiu, nici prin inteligență. Prima ta datorie este să începi cu rugăciune. Roagă pe Domnul să-ți acorde, din marea Sa îndurare, adevărata înțelegere a Cuvântului Său. Nu există alt interpret al Cuvântului lui Dumnezeu decât Autorul acestui Cuvânt, așa cum El Însuși a spus: "Toti vor fi învătati de Dumnezeu". Nu spera nimic de la eforturile tale, de la propria ta înțelegere; încrede-te numai în Dumnezeu și în influența Duhului Său. Crede aceasta pe temeiul cuvântului unui om care a făcut experiență. (Idem, b. 3, cap. 7). Aici este o lecție de o importanță vitală pentru aceia care simt că Dumnezeu i-a chemat să prezinte altora adevărurile solemne pentru timpul acesta. Aceste adevăruri vor trezi vrăjmășia Satanei și a oamenilor cărora le plac fabulele pe care el le-a inventat. În conflictul cu puterile răului este nevoie de ceva mai mult decât putere intelectuală și înțelepciune omenească.

Când duşmanii au apelat la datină şi la tradiție sau la afirmațiile şi autoritatea papei, Luther i-a întâmpinat cu Biblia şi numai cu Biblia. Acolo se găseau argumente cărora ei nu puteau să le răspundă; de aceea sclavii formalismului şi superstiției cereau sângele lui, așa cum iudeii ceruseră sângele lui Hristos. "Este un eretic", strigau adepții fanatici ai Romei. "A permite unui eretic atât de oribil să mai trăiască o oră, înseamnă înaltă trădare împotriva bisericii. Să fie înălțat imediat eșafodul pentru el!" (Idem, b. 3, cap. 9). Dar

Luther n-a căzut pradă furiei lor. Dumnezeu avea pentru el o lucrare de îndeplinit și îngerii cerului au fost trimiși să-l ocrotească. Mulți totuși care primiseră de la Luther lumina prețioasă au devenit obiectul mâniei Satanei și au suferit fără teamă tortura și moartea pentru cauza adevărului.

Învățăturile lui Luther au atras atenția minților profunde din toată Germania. Din predicile și din scrierile lui izvorau raze de lumină care trezeau și iluminau mii de oameni. O credință vie lua locul formalismului mort în care biserica fusese ținută timp îndelungat. Oamenii își pierdeau zilnic încrederea în superstițiile romanismului. Barierele prejudecății se prăbușeau. Cuvântul lui Dumnezeu, prin care Luther verifica orice doctrină și orice pretenție, era ca o sabie cu două tăișuri, croindu-și drum spre inimile oamenilor. Pretutindeni se vedea o trezire a dorinței după creștere spirituală. Pretutindeni era asemenea foame și sete după neprihănire cum nu mai fuseseră văzute de secole. Ochii oamenilor, îndreptați timp atât de îndelungat către rituri omenești și mijlocitori pământești, se întorceau acum în pocăință și credință, către Hristos și către El răstignit.

Interesul larg răspândit a făcut să crească și mai mult temerile autorităților papale. Luther a primit somația să apară la Roma pentru a răspunde acuzației de erezie. Porunca a umplut pe prietenii lui de groază. Ei cunoșteau prea bine primejdia care-l amenința în acel oraș corupt, care era deja îmbătat de sângele martirilor lui Isus. Ei au protestat împotriva mergerii lui la Roma și au cerut să fie cercetat în Germania.

În cele din urmă a fost făcut acest aranjament și legatul papei a fost numit să cerceteze cazul. În instrucțiunile date de pontif acestui delegat, se susținea că Luther fusese deja declarat eretic. Legatul era de aceea însărcinat "să-l judece și să-l constrângă fără întârziere". Dacă va rămâne statornic și legatul nu va putea să pună mâna pe persoana lui, era împuternicit "să-l proscrie în toate părțile Germaniei; să exileze, să blesteme și să excomunice pe toți aceia care îi sunt

atașați" (Idem, b. 4, cap. 2). Mai departe, în scopul de a dezrădăcina complet erezia cea otrăvitoare, papa dădea directive legatului său să excomunice pe toți, de orice rang în biserică sau stat, cu excepția împăratului, care vor neglija să aresteze pe Luther și pe adepții lui și nu-i vor preda răzbunării Romei.

Aici este expus adevăratul spirit al papalității. Nici o urmă de principiu creștin sau chiar de dreptate elementară nu se vedea în tot acest document. Luther se găsea la o mare depărtare de Roma; el nu avusese ocazia să explice sau să-și apere poziția; cu toate acestea, înainte de a fi fost cercetat cazul său, a și fost declarat eretic și în aceeași zi avertizat, acuzat, judecat și condamnat; și toate acestea din partea aceluia care pretindea că este sfântul părinte, singura autoritate supremă și infailibilă în biserică sau stat!

În acest timp, când Luther avea atât de mare nevoie de împreună simțire și de sfatul unui prieten adevărat, providența lui Dumnezeu i-a trimis pe Melanchton la Wittenberg. Tânăr, modest și rezervat în maniere, judecata sănătoasă a lui Melanchton, cunoștințele lui vaste și o elocvență care câștiga, unite cu curăția și cinstea caracterului lui, au câștigat admirația și respectul general. Strălucirea talentelor sale nu era totuși mai presus de amabilitatea lui. Curând a devenit un ucenic zelos al Evangheliei și prietenul cel mai de încredere și susținătorul cel mai prețuit al lui Luther; amabilitatea, prudența și precizia serveau ca o completare la curajul și energia lui Luther. Unirea lor în lucrare a adăugat tărie Reformațiunii și a fost o sursă de mare încurajare pentru Luther.

Orașul Augsburg fusese stabilit ca loc al procesului și reformatorul a pornit să străbată drumul pe jos până acolo. Temeri serioase erau nutrite pentru el. S-au făcut amenințări pe față că va fi prins și ucis pe cale și prietenii l-au implorat să nu se expună. Ei au stăruit de el să părăsească Wittenbergul pentru un timp și să-și găsească siguranța la aceia care l-ar fi ocrotit cu bucurie. Dar el n-a vrut să-și părăsească locul în care îl pusese Dumnezeu. El trebuia să continue să susțină adevărul cu credincioșie, în ciuda

furtunilor care-l loveau. Vorbirea lui era: "Sunt ca Ieremia, un om al luptei și al discordiei; dar cu cât amenințările lor cresc, cu atât îmi sporește bucuria... Ei mi-au distrus deja onoarea și reputația. Rămâne un singur lucru: trupul meu ticălos. Să-l ia! Astfel îmi vor scurta viața cu câteva ore. Dar cât privește sufletul meu, ei nu mi-l pot lua. Acela care dorește să predice Cuvântul lui Hristos lumii, trebuie să se aștepte la moarte în orice clipă". (Idem, b. 4, cap. 4).

Vestea sosirii lui Luther la Augsburg a dat o mare satisfacție legatului papal. Ereticul turbulent care atrăgea atenția lumii întregi părea a fi acum în puterea Romei și legatul se hotărâse să nui scape. Reformatorul nu-și procurase un bilet de liberă trecere. Prietenii l-au sfătuit să nu apară înaintea legatului fără el și ei înșiși s-au angajat să i-l procure de la împărat. Legatul intenționa să constrângă pe Luther, dacă era posibil, să retracteze sau, dacă nu reușea, să facă să fie transportat la Roma pentru a împărtăși soarta lui Huss și a lui Ieronim. De aceea, prin agenții lui s-a străduit să-l convingă pe Luther să apară fără bilet de liberă trecere, încredințându-se îndurării lui. Reformatorul a refuzat categoric să facă acest lucru. Până când n-a primit documentul care-i garanta protecția împăratului, n-a apărut în fața ambasadorului papal.

Din motive diplomatice, romaniștii au hotărât să încerce să câștige pe Luther printr-o aparentă amabilitate. Legatul, în întrevederile cu el, manifesta o mare prietenie, însă a cerut ca Luther să se supună necondiționat autorității bisericii și să renunțe la toate punctele fără argumentare sau discuție. El nu apreciase corect caracterul omului cu care avea de a face. În răspunsul lui, Luther și-a exprimat respectul față de biserică, dorința lui după adevăr, bunăvoința de a răspunde tuturor obiecțiunilor referitoare la ceea ce predicase și de a supune doctrinele lui deciziei anumitor universități renumite. În același timp însă a protestat împotriva procedeului cardinalului de a-i cere să retracteze fără să-i fi dovedit că era greșit.

Singurul răspuns a fost: "Retractează, retractează!" Reformatorul a arătat că poziția lui era susținută de Scripturi și a

declarat ferm că nu poate să renunțe la adevăr. Legatul, nefiind în stare să răspundă argumentelor lui Luther, l-a copleșit cu o furtună de reproșuri, batjocuri și lingușiri, presărate cu citate din tradiție și din declarațiile Sfinților Părinți, neacordându-i reformatorului nici o ocazie să vorbească. Văzând că întrevederea, continuată astfel, va fi cu totul inutilă, Luther a obținut în cele din urmă, nu fără opoziție, aprobarea să-și prezinte răspunsul în scris.

"Făcând astfel, scria el unui prieten, cel oprimat are un dublu câștig: mai înâi, ceea ce este scris poate fi supus și judecății altora; în al doilea rând, el are o ocazie mai bună de a acționa asupra temerilor, dacă nu chiar a conștiinței unui despot arogant și fanfaron care altfel ar domina prin vorbirea lui tiranică". (Martyn, *The Life and Times of Luther*, pag. 271, 272).

La întrevederea următoare, Luther a prezentat o expunere clară, concisă și convingătoare a concepțiilor sale, pe deplin susținută cu multe citate din Scriptură. După ce a citit această expunere cu voce tare, a înmânat-o cardinalului care însă a aruncat-o cu dispreț deoparte, declarând că este o grămadă de cuvinte fără rost și de citate inaplicabile. Luther, profund indignat, a întâmpinat acum pe înfumuratul prelat pe propriul lui teren — tradițiile și învățăturile bisericii — și i-a răsturnat complet susținerile.

Când prelatul a văzut că nu se poate răspunde raționamentelor lui Luther, și-a pierdut complet stăpânirea de sine și plin de mânie a strigat: "Retractează, sau te trimit la Roma ca să apari înaintea judecătorilor care au fost numiți să ia cunoștință de cazul tău. Te voi excomunica pe tine, pe toți partizanii tăi și pe toți aceia care te vor sprijini vreodată îi voi arunca afară din biserică". Și în cele din urmă a declarat pe un ton îngâmfat și plin de mânie: "Retractează, sau nu te mai întorci". (D'Aubigné, London ed., b. 4, cap. 8).

Reformatorul s-a retras imediat împreună cu prietenii lui, declarând astfel clar că nu se putea aștepta de la el nici o retractare.

Nu aceasta intentionase cardinalul. El se măgulise cu ideea că prin violentă ar putea să-l înspăimânte pe Luther să se supună. Acum, rămas singur cu susținătorii lui, privea de la unul la altul plin de ciudă de neașteptatul eșec al planurilor lui.

Eforturile lui Luther cu această ocazie n-au rămas fără rezultate bune. Marea adunare prezentă a avut ocazia să compare pe cei doi bărbați și să-i judece după spiritul manifestat de ei, ca și după tăria și veracitatea pozițiilor lor. Ce contrast izbitor! Reformatorul, simplu, umil, hotărât, stătea în puterea lui Dumnezeu, având adevărul de partea lui; reprezentantul papei, plin de sine, arogant, înfumurat și nerational, fără nici un argument din Scripturi, totuși strigând cu vehemență: "Retractează, sau vei fi trimis la Roma pentru pedeapsă".

Deși Luther obținuse un bilet de liberă trecere, romaniștii complotau să-l prindă și să-l întemnițeze. Prietenii l-au sfătuit pe Luther, că întrucât prelungirea rămânerii lui era inutilă, să se întoarcă fără întârziere la Wittenberg și să fie luate măsurile cele mai precaute pentru a-si ascunde intențiile. Ca urmare a părăsit Augsburgul înainte de revărsatul zorilor, călare, însoțit numai de o călăuză oferită de magistratul orașului. A străbătut în taină străzile întunecate și tăcute ale orașului, plin de presimțiri rele. Dușmanii vigilenți și cruzi complotau distrugerea lui. Va scăpa el de cursele pregătite pentru el? Au fost momente de îngrijorare și de rugăciune serioasă. A ajuns la o poartă mică în zidul orașului. I s-a deschis și a trecut împreună cu călăuza, fără nici o piedică. Odată aflați afară, în siguranță, fugarii și-au grăbit alergarea și înainte ca legatul să afle despre plecarea lui Luther, el era dincolo de posibilitatea de a fi ajuns de către persecutorii săi. Satana și emisarii lui au fost înfrânți. Omul pe care-l credeau în mâna lor fugise, scăpase ca o pasăre din cursa păsărarului.

La primirea veștii că Luther a scăpat, legatul a fost copleșit de surpriză și mânie. Se așteptase să primească o mare onoare pentru înțelepciunea și fermitatea lui în tratarea acestui tulburător al

bisericii, dar speranța lui a fost dezamăgită. El și-a exprimat mânia într-o scrisoare către Frederick, electorul de Saxonia, acuzând amarnic pe Luther și cerând ca Frederick să trimită pe reformator la Roma sau să-l expulzeze din Saxonia.

În apărarea sa, Luther a cerut ca legatul sau papa să-i arate din Scripturi erorile și s-a angajat în modul cel mai solemn să renunțe la învățăturile lui, dacă se va putea arăta că sunt în contradicție cu Cuvântul lui Dumnezeu. El și-a exprimat recunoștința față de Dumnezeu că îl socotise vrednic să sufere pentru o cauză atât de sfântă.

Prințul elector cunoscuse puțin până atunci doctrinele reformate, dar a fost profund impresionat de sinceritatea, puterea și claritatea cuvintelor lui Luther; și până când reformatorul va fi dovedit greșit, Frederick s-a hotărât să-l protejeze. Ca răspuns la cererea legatului papal, el a scris: "Întrucât Dr. Martin a apărut înaintea voastră la Augsburg, ar trebui să fiți satisfăcut. Nu ne-am așteptat că vă veți strădui să-l faceți să retracteze fără să-l fi convins de greșelile lui. Nici unul dintre oamenii învățați din principatul nostru nu m-a informat că doctrina lui Martin este nelegiuită, anticreștină sau eretică". Mai mult, prințul a refuzat să trimită pe Luther la Roma sau să-l expulzeze din statele lui". (D'Aubigné, b. 4, cap. 10).

Electorul vedea că există o decădere generală a restricțiilor morale în societate. Era necesară o mare lucrare de reformă. Reglementările complicate și costisitoare pentru a restrânge și a pedepsi infracțiunea n-ar fi fost necesare dacă oamenii ar fi recunoscut și ar fi ascultat de cerințele lui Dumnezeu și de îndemnurile unei conștiințe luminate. El a văzut că Luther lucra tocmai pentru asigurarea acestui obiectiv și, în ascuns, se bucura că în biserică se făcea simțită o influență mai bună.

El vedea și că în calitatea sa de profesor la universitate, Luther avea un succes remarcabil. Trecuse doar un an de când reformatorul își afișase tezele pe ușa bisericii castelului și se vedea deja o mare scădere a numărului de pelerini care vizitau biserica

la Sărbătoarea Tuturor Sfinților. Roma fusese lipsită de închinători și de darurile lor, dar locul lor a fost ocupat de o altă clasă, care venea acum la Wittenberg, nu ca pelerini să-i adore relicvele, ci ca studenți să umple sălile de cursuri. Scrierile lui Luther aprinseseră pretutindeni un interes nou față de Sfintele Scripturi și studenții veneau la universitate nu numai din toate părțile Germaniei, ci și din alte țări. Tineri care veneau pentru prima dată să vadă Wittenbergul, "își ridicau mâinile spre cer și lăudau pe Dumnezeu care a făcut ca lumina adevărului să strălucească din acest oraș, ca în timpurile de odinioară din Sion, de unde să se răspândească în țările cele mai îndepărtate". (Idem, b. 4, ch. 10).

Până acum, Luther fusese convertit doar în parte de la rătăcirile romanismului. Dar când compara Sfintele Scripturi cu decretele și constituțiile papale, rămânea plin de uimire. "Citesc, scria el, decretele pontifilor și... nu știu dacă papa este însuși antichristul sau apostolul lui, atât de greșit este reprezentat Hristos și răstignit în ele". (Idem, b. 5, cap. 1). Totuși în acest timp Luther era încă un susținător al Bisericii Romane și nici nu-i trecea prin gând că se va separa vreodată de părtășia cu ea.

Scrierile și doctrina reformatorului se răspândeau pretutindeni în creștinătate. Lucrările lui s-au răspândit în Elveția și în Olanda. Exemplare ale scrierilor lui și-au făcut drum în Franța și Spania. În Anglia, învățăturile lui au fost primite ca fiind cuvântul vieții. Adevărul se răspândise de asemenea în Belgia și Italia. Mii se trezeau din letargia de moarte la bucuria și speranța unei noi vieți de credință.

140

Roma devenea din ce în ce mai iritată din cauza atacurilor lui Luther, iar unii dintre adversarii săi fanatici, chiar doctori la universități catolice, declarau că acela care va ucide pe călugărul răzvrătit, va fi fără păcat. Într-o zi, un străin cu un pistol ascuns sub mantie, s-a apropiat de reformator și l-a întrebat de ce umblă singur. "Sunt în mâna lui Dumnezeu", i-a răspuns Luther. "El este tăria mea și scutul meu. Ce poate să-mi facă omul?" (Idem, b. 6,

cap. 2). Auzind aceste cuvinte, străinul s-a îngălbenit și a luat-o la fugă ca din fața îngerilor cerului.

Roma era hotărâtă să distrugă pe Luther, însă Dumnezeu era apărarea lui. Învățăturile lui erau auzite pretutindeni - "în colibe și mănăstiri,... în castelele nobililor, în universități și în palatele regilor" și oameni nobili se ridicau din toate părțile să-i susțină eforturile. (Idem, b. 6, cap. 2).

Cam în timpul acesta, citind lucrările lui Huss, Luther a descoperit că marele adevăr al îndreptățirii prin credință, pe care el însuși căuta să-l susțină și să-l predice fusese deja susținut de reformatorul Boemiei. "Noi toți", spunea Luther, "Pavel, Augustin și eu însumi, am fost hussiți fără să știm!" "Cu siguranță că Dumnezeu va pedepsi lumea", continua el, "întrucât adevărul i-a fost predicat acum un secol, dar a fost ars". (Wylie, b. 6, cap. 1).

Într-un apel adresat împăratului și nobilimii din Germania, în favoarea reformării creștinătății, Luther scria cu privire la papa: "Este un lucru oribil să privești pe omul care se pretinde a fi locțiitorul lui Hristos, desfășurând o măreție pe care nici un împărat nu o poate egala. Se aseamănă această ființă cu Isus cel sărac sau cu Petru cel umil? Se spune că el este stăpânul lumii! Dar Hristos, al cărui vicar se laudă a fi, spunea: "Împărăția Mea nu este din lumea aceasta". Pot oare domeniile unui vicar să se întindă dincolo de acelea ale superiorului lui?" (D'Aubigné, b. 6, cap. 3).

Despre universități scria astfel: "Tare mi-e teamă că universitățile se vor dovedi a fi marile porți ale iadului, dacă nu se lucrează cu stăruință ca Sfintele Scripturi să fie explicate și întipărite în inimile tineretului. Nu sfătuiesc pe nimeni să-și dea copilul acolo unde Scripturilor nu li se dă primul loc. Orice instituție, în care oamenii nu se ocupă neîncetat de Cuvântul lui Dumnezeu, devine inevitabil coruptă." (Idem, b. 6, cap. 3).

Acest apel s-a răspândit cu repeziciune în toată Germania și a exercitat o influență puternică asupra oamenilor. Întreaga națiune a fost pusă în mișcare și mulțimile s-au trezit și s-au adunat în jurul

steagului Reformațiunii. Adversarii lui Luther, arzând de dorința de răzbunare, au stăruit de papă să ia măsuri energice împotriva lui. S-a decretat ca învățăturile lui să fie imediat condamnate. Au fost acordate reformatorului și adepților lui 60 de zile, după care, dacă nu retractau, urma să fie excomunicați.

Aceasta a fost o criză teribilă pentru Reformatiune. Timp de secole sentința de excomunicare a Romei umpluse de teroare pe monarhi puternici; ea umpluse imperii puternice de vaiuri și pustiire. Aceia peste care cădea condamnarea ei erau priviți de toată lumea cu spaimă și groază; erau izolati de orice legătură cu semenii lor și tratati ca proscrisi pentru a fi urmăriti până la exterminare. Luther nu era orb cu privire la furtuna care era gata să izbucnească asupra lui, dar a rămas hotărât, încrezându-se în Hristos ca El să fie sprijinul și scutul lui. Cu credința și curajul unui martir, el scria: "Nu știu ce se va întâmpla, nici nu mă interesează să stiu... Cadă lovitura oriunde, nu mă tem. Nici o frunză nu cade fără voia Tatălui nostru. Cu cât mai mult se va îngriji El de noi! Este uşor să mori pentru Cuvânt, întrucât Însuşi Cuvântul care S-a făcut trup a murit. Dacă murim împreună cu El, vom și trăi împreună cu El; și trecând prin ceea ce a trecut El înaintea noastră, vom fi acolo unde este El și vom locui împreună cu El pe vecie". (Idem, 3rd London ed., Walther, 1840, b. 6, cap. 9).

Când bula papală a ajuns la Luther, el a spus: "O dispreţuiesc şi o atac deoarece este nelegiuită, falsă... Însuşi Isus Hristos este condamnat în ea... Mă bucur să îndur o asemenea nedreptate pentru cea mai bună dintre cauze. Simt deja o mai mare libertate în inima mea; căci ştiu, în sfârşit, că papa este antichristul şi că tronul lui este chiar tronul Satanei". (D'Aubigné, b. 6, cap. 9).

Totuşi mandatul papal n-a rămas fără efect. Închisoarea, tortura şi sabia erau armele capabile să impună ascultare. Cei slabi şi superstițioşi tremurau înaintea decretului papei; şi deşi exista o simpatie generală pentru Luther, mulți considerau că viața era prea

scumpă spre a fi riscată pentru cauza Reformei. Totul părea să arate că lucrarea reformatorului era aproape de încheiere.

Dar Luther era încă neînfricat. Roma își aruncase asupra lui anatemele, iar lumea privea, neîndoindu-se câtuși de puțin că el va pieri, sau va fi constrâns să cedeze. Dar el a întors sentința de condamnare cu toată puterea împotriva Romei și și-a anunțat public hotărârea de a o părăsi pentru totdeauna. În prezența unei mulțimi de studenți, doctori și cetățeni de toate categoriile, Luther a ars bula papală împreună cu toate legile canonice, decretaliile și anumite scrieri care susțineau autoritatea papală. "Dușmanii mei au fost în stare, prin arderea cărților mele, a spus el, să aducă pagube cauzei adevărului în mintea oamenilor de rând și să le distrugă sufletele; pentru motivul acesta am ars și eu cărțile lor. Lupta serioasă abia a început. Până acum doar m-am jucat cu papa. Am început această lucrare în numele lui Dumnezeu; ea se va încheia fără mine, dar prin puterea Sa". (Idem, b. 6, cap. 10).

La reproşurile adversarilor lui care-l batjocoreau pentru slăbiciunea cauzei lui, Luther răspundea: "Cine știe dacă nu Dumnezeu m-a ales și m-a chemat și dacă ei n-ar trebui să se teamă că disprețuindu-mă pe mine, disprețuiesc pe Însuși Dumnezeu? Moise era singur la plecarea din Egipt; Ilie era singur în timpul domniei lui Ahab; Isaia era singur în Ierusalim; Ezechiel era singur în Babilon... Dumnezeu n-a ales niciodată ca profet nici pe marele preot, nici vreun alt personaj mare; de obicei El a ales oameni umili și disprețuiți, odată chiar pe păstorul Amos. În toate timpurile sfinții au trebuit să mustre pe cei mari, regi, prinți, preoți și oameni înțelepți, cu primejdia vieții lor... Eu nu spun că sunt profet; dar spun că ar trebui să se teamă, mai ales, pentru că eu sunt singur și pentru că ei sunt mulți. Sunt sigur că de partea mea este Cuvântul lui Dumnezeu și că nu este de partea lor". (Idem, b. 6, cap. 10).

Totuşi Luther s-a hotărât să se despartă definitiv de biserică numai după o luptă grozavă cu sine. Cam în timpul acesta el scria:

"Simt în fiecare zi, din ce în ce mai mult, cât este de greu să dai la o parte scrupulele cu care ai fost îmbibat în copilărie. Cu toate că aveam Scripturile de partea mea, câtă durere mi-a produs să mă conving pe mine însumi că trebuie să îndrăznesc să mă ridic singur împotriva papei și să-l denunț ca antichrist! Cât de mari au fost durerile inimii mele! De câte ori nu mi-am pus cu amărăciune aceeași întrebare care era atât de des pe buzele papistașilor: "Numai tu singur ești înțelept? Este posibil ca toți ceilalți să fie greșiți? Și ce ar fi dacă, după toate acestea, tu însuți ești greșit și implici în rătăcirea ta atâtea suflete care vor fi pe veci condamnate? Așa m-am luptat cu mine și cu Satana, până când Hristos, prin Cuvântul Său infailibil mi-a întărit inima împotriva acestor îndoieli." (Martyn, pag. 372, 373).

Papa amenințase pe Luther cu excomunicarea, dacă nu retracta și acum amenințarea a devenit realitate. A fost emisă o nouă bulă, anunțând despărțirea definitivă a reformatorului de Biserica Catolică, denunțându-l ca fiind blestemat de Cer, cuprinzând în aceeași condamnare pe toți aceia care vor primi învățăturile lui. Marea luptă începuse.

Împotrivirea este partea tuturor acelora pe care Dumnezeu îi folosește pentru a prezenta adevărurile care se aplică în mod special în timpul lor. În zilele lui Luther era un adevăr prezent - un adevăr de o deosebită importanță pentru timpul acela; există un adevăr prezent și pentru biserica de astăzi. Acela care face totul după sfatul voii Sale a găsit cu cale să așeze pe oameni în diferite circumstanțe și să le încredințeze îndatoriri speciale pentru timpurile în care trăiesc și pentru condițiile în care se găsesc. Dacă ei vor prețui lumina care le-a fost dată, li se va descoperi o perspectivă mai largă a adevărului. Adevărul nu este astăzi mai dorit de majoritatea oamenilor, decât a fost dorit de papistașii care s-au împotrivit lui Luther. Astăzi, ca și în secolele trecute, există aceeași dispoziție de a primi teoriile și tradițiile oamenilor în locul Cuvântului lui Dumnezeu. Aceia care prezintă adevărul

pentru timpul acesta, să nu se aștepte să fie primiți mai favorabil decât au fost reformatorii de mai înainte. Marea luptă între adevăr și rătăcire, între Hristos și Satana, trebuie să crească în intensitate până la încheierea istoriei acestei lumi.

Isus a spus ucenicilor Săi: "Dacă ati fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei; dar, pentru că nu sunteti din lume si pentru că Eu v-am ales din mijlocul lumii, de aceea vă urăște lumea. Aducețivă aminte de vorba, pe care v-am spus-o: "Robul nu este mai mare decât stăpânul său". Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, si pe al vostru îl vor păzi". (Ioan 15:19, 20). Pe de altă parte Domnul a declarat clar: "Vai de voi, când toți oamenii vă vor grăi de bine! Fiindcă tot așa făceau părinții lor cu proorocii mincinoși!" (Luca 6:26). Spiritul lumii nu este astăzi mai mult în armonie cu spiritul lui Hristos, de cum a fost pe timpuri și aceia care predică Cuvântul lui Dumnezeu în curătia lui, nu vor fi primiti mai favorabil acum decât atunci. Formele de împotrivire față de adevăr se pot schimba, vrăjmășia ar putea să fie mai puțin pe fată deoarece este mai subtilă; dar există totuși aceeași opoziție și se va manifesta până la sfârșitul timpului.

LUTHER ÎNAINTEA DIETEI

Un nou împărat, Carol al V-lea, s-a urcat pe tronul Germaniei și trimișii Romei s-au grăbit să-i prezinte felicitările și să-l convingă să-și folosească puterea împotriva Reformațiunii. Pe de altă parte, prințul-elector al Saxoniei, față de care Carol era mult îndatorat pentru coroana lui, l-a rugat să nu facă nici un pas împotriva lui Luther până când nu-i va fi acordată o audiere. Împăratul era pus astfel într-o mare încurcătură și dificultate. Papistașii n-ar fi fost mulțumiți cu nimic mai puțin decât cu un edict imperial care să-l condamne pe Luther la moarte. Electorul declarase categoric că "nici maiestatea sa imperială și nici vreo altă persoană n-a putut să arate că scrierile lui Luther fuseseră dovedite netemeinice", de aceea el cerea ca "Doctorului Luther să-i fie asigurat un bilet de liberă trecere, așa încât să se poată înfățișa înaintea unui tribunal de judecători învățați, pioși și imparțiali." (D'Aubigné, b. 6, cap. 11).

Atenția tuturor era acum atrasă spre adunarea statelor germane care au fost convocate la Worms, curând după urcarea lui Carol pe tronul imperiului. Probleme și interese politice importante urmau să fie luate în considerare de acest consiliu național; prinții Germaniei urmau să se întâlnească pentru prima dată cu tânărul lor monarh în adunarea deliberativă. Din toate părțile patriei au venit demnitarii bisericii și ai statului. Suverani de neam nobil, puternici și geloși pentru drepturile lor ereditare; eclesiastici princiari înflăcărați de conștiința superiorității lor în rang și putere; cavaleri imperiali și suita lor înarmată; ambasadori din țări vecine și îndepărtate, - toți s-au adunat la Worms. Totuși în acea vastă

Luther înaintea Dietei

adunare subiectul care provoca cel mai adânc interes era cauza reformatorului saxon.

Carol ordonase în prealabil ca prințul-elector să aducă pe Luther cu el la Dietă, asigurându-l de protecție și făgăduindu-i o discutie liberă, cu persoane competente privind problemele în dispută. Luther era nerăbdător să se înfătiseze înaintea împăratului. Sănătatea lui în acest timp era mult slăbită, totuși el a scris electorului: "Dacă nu voi putea să merg la Worms sănătos, voi fi dus acolo, așa bolnav cum sunt. Căci dacă împăratul mă cheamă, nu mă îndoiesc că aceasta este chemarea lui Dumnezeu Însusi. Dacă vor să folosească violenta împotriva mea, si aceasta este foarte probabil (căci nu pentru instruirea lor îmi poruncesc să apar), încredințez situația în mâinile Domnului. Acela care a păstrat pe cei trei tineri în cuptorul de foc, încă trăiește și domnește. Dacă El nu mă va salva, viata mea este de mică importantă. Numai să nu îngăduim ca Evanghelia să fie expusă batjocurii celor nelegiuiți și mai bine să vărsăm sângele nostru pentru ea decât să-i lăsăm pe ei să triumfe. Nu depinde de mine să hotărăsc dacă viața sau moartea mea va contribui cel mai mult la mântuirea tuturor... Vă puteți aștepta la orice de la mine... în afară de fugă sau retractare. Să fug nu pot și cu atât mai puțin să retractez". (Idem, b. 7, cap. 1).

Când la Worms a ajuns vestea că Luther urma să apară înaintea Dietei, s-a produs o agitație generală. Aleander, legatul papal căruia îi fusese încredințat în mod special cazul, s-a alarmat și înfuriat. Era conștient că rezultatul urma să fie dezastruos pentru cauza papală. A institui o cercetare într-un caz în care papa pronunțase deja sentința de condamnare însemna să se arunce dispreț asupra autorității suveranului pontif. Mai mult, el se temea că argumentele elocvente și puternice ale acestui om ar putea să îndepărteze pe mulți dintre prinți de cauza papei. De aceea a protestat în cea mai mare grabă pe lângă Carol împotriva înfățişării lui Luther la Worms. Cam în același timp a fost publicată bula de

excomunicare a lui Luther; și aceasta împreună cu protestele legatului au convins pe împărat să cedeze. El a scris electorului că dacă Luther nu va retracta, ar trebui să rămână la Wittenberg.

Nemulțumit de această victorie, Aleander s-a străduit cu toată puterea și viclenia de care dispunea pentru a determina condamnarea lui Luther. Cu o stăruință vrednică de o cauză mai bună, el a supus problema atenției prinților, prelaților și altor membri ai adunării, acuzând pe reformator de "instigare, rebeliune, lipsă de respect și blasfemie". Dar vehemența și pasiunea manifestate de legat au descoperit prea clar spiritul de care era însuflețit. "Este mânat de ură și de răzbunare", era constatarea generală, "mult mai mult decât de zel și evlavie". (Idem, b. 7, cap. 1). Majoritatea membrilor Dietei era mai mult decât oricând înclinată să privească favorabil cauza lui Luther.

Aleander a insistat cu un zel îndoit că este datoria împăratului să execute edictele papale. Dar potrivit legilor Germaniei, aceasta nu se putea face fără concursul prinților; învins, în cele din urmă, de stăruința legatului, Carol i-a propus să-si prezinte cazul înaintea Dietei. "A fost o zi plină de mândrie pentru nunțiul papal. Adunarea era mare, dar cauza era si mai mare. Aleander urma să apere cauza Romei, ...mama și stăpâna tuturor bisericilor". El urma să revendice primatul lui Petru înaintea adunării prinților creștinătății. "Având darul elocvenței, el s-a ridicat la înălțimea ocaziei. Providența a rânduit ca Roma să fie reprezentată și să fie apărată de cel mai capabil dintre oratorii ei în fața celui mai august tribunal, înainte de a fi condamnată". (Wylie, b. 6, cap. 4). Aceia care erau în favoarea reformatorului așteptau cu oarecare teamă efectele discursului lui Aleander. Electorul Saxoniei nu era prezent, dar la îndrumarea sa unii dintre consilierii lui au notat cuvântarea nunțiului. Aleander s-a străduit să răstoarne adevărul cu toată forța culturii și elocvenței lui. El a aruncat împotriva lui Luther acuzație după acuzație, tratându-l ca pe un dușman al bisericii și al statului, al celor vii și al celor morți, al clerului și al

Luther înaintea Dietei

laicilor, al conciliilor și al creștinilor. "În erorile lui Luther, este suficient", a declarat el, ca să justifice arderea pe rug a "o sută de mii de eretici".

În concluzie, el s-a străduit să arunce dispreț asupra adepților credinței reformate: "Ce sunt toți acești lutherani? O grupă de pedagogi obraznici, de preoți corupți, de călugări desfrânați, de avocați ignoranți, de nobili scăpătați și oameni de rând pe care ei i-au indus în eroare și i-au pervertit. Cu mult superioară le este Biserica Catolică în număr, competență și putere! Un decret unanim emis de această adunare ilustră va lumina pe cei neștiutori, va avertiza pe cei imprudenți, va da hotărâre celor șovăitori și va da putere celor slabi." (D'Aubigné, b. 7, cap. 3).

Apărătorii adevărului au fost atacați cu astfel de arme în toate timpurile. Aceleași argumente sunt încă folosite împotriva acelora care au curajul să prezinte, în opoziție cu rătăcirile încetățenite, învățăturile clare și directe ale Cuvântului lui Dumnezeu. "Cine sunt predicatorii acestor doctrine noi?", exclamă aceia care doresc o religie populară. "Sunt niște inculți, puțini la număr și din clasa cea mai săracă. Totuși ei pretind că au adevărul și că sunt poporul ales al lui Dumnezeu. Ei sunt ignoranți și amăgiți. Biserica noastră este cu mult superioară în număr și influență! Câți oameni mari și învățați sunt printre noi! Ce mare putere este de partea noastră!" Acestea sunt argumentele care au o influență impresionantă asupra lumii, însă nu sunt mai convingătoare astăzi decât în zilele reformatorului.

Reformațiunea nu s-a încheiat cu Luther, așa cum presupun mulți. Ea trebuie continuată până la încheierea istoriei lumii. Luther a avut de făcut o lucrare mare, anume să reflecte asupra altora lumina pe care Dumnezeu a îngăduit să strălucească asupra lui; totuși el nu a primit toată lumina care urma să fie dată lumii. Din acel timp până astăzi, o lumină nouă a strălucit continuu asupra Scripturilor și noi adevăruri au fost mereu descoperite.

Cuvântarea legatului a făcut o impresie profundă asupra Dietei. Luther nu a fost prezent acolo cu adevărurile clare și convingătoare

ale Cuvântului lui Dumnezeu, pentru a învinge pe apărătorul papei. N-a fost făcută nici o încercare de a apăra pe reformator. Se da pe față o tendință generală, nu numai să-l condamne pe el și doctrinele pe care le predica, ci, dacă ar fi fost posibil, să dezrădăcineze erezia. Roma se bucurase de cea mai favorabilă ocazie de a-și apăra cauza. Tot ce ar fi putut ea să spună în apărarea ei fusese spus. Dar victoria aparentă era semnalul înfrângerii. De acum înainte contrastul dintre adevăr și rătăcire va fi văzut mai clar, când se vor confrunta în luptă deschisă. Din acea zi Roma nu se va mai simți niciodată asa de sigură, cum fusese până atunci.

În timp ce majoritatea membrilor Dietei n-ar fi ezitat să-l predea pe Luther răzbunării Romei, mulți dintre ei vedeau și deplângeau viciile din biserică și doreau suprimarea abuzurilor suferite de poporul german ca urmare a corupției și lăcomiei ierarhiei romane. Legatul prezentase conducerea papală în lumina cea mai favorabilă. Dar Domnul a inspirat pe un membru al Dietei să dea o descriere reală a efectelor tiraniei papale. Cu o hotărâre nobilă, Ducele George de Saxonia s-a ridicat în adunarea aceea princiară și a arătat cu o exactitate teribilă amăgirile și ticăloșiile papalității, precum și urmările lor groaznice. În încheiere a spus: "Acestea sunt doar unele din abuzurile care strigă împotriva Romei. Orice rușine a fost dată la o parte și singurul lor scop este... bani, bani, bani,... astfel că predicatorii care ar trebui să predice adevărul, nu spun decât minciuni și nu numai că sunt tolerați, ci sunt și răsplătiți, deoarece cu cât mai mari sunt minciunile, cu atât mai mare este câștigul. Din acest izvor murdar curg asemenea ape infecte. Destrăbălarea întinde mâna lăcomiei... Vai, scandalul provocat de cler aruncă atât de multe suflete sărmane în condamnare veșnică. Trebuie să se facă o reformă generală". (Idem, b. 7, cap. 4).

150

O denunțare mai potrivită și mai energică a abuzurilor papale nu putea fi prezentată nici chiar de Luther; și faptul că vorbitorul era un adversar hotărât al reformatorului, a dat o influență și mai mare cuvintelor lui.

Luther înaintea Dietei

Dacă ochii adunării ar fi fost deschiși, oamenii ar fi văzut îngerii lui Dumnezeu în mijlocul lor revărsând raze de lumină prin întunericul rătăcirii și deschizând mințile și inimile pentru primirea adevărului. Puterea Dumnezeului adevărului și înțelepciunii stăpânea chiar și pe adversarii reformațiunii, pregătind astfel calea pentru marea lucrare ce urma să fie îndeplinită. Martin Luther n-a fost prezent, dar glasul unuia mai mare decât Luther fusese auzit în adunarea aceea.

Dieta a numit îndată un comitet care să pregătească o listă a oprimărilor papale care apăsau atât de greu asupra poporului german. Această listă conținând o sută și una de capete de acuzare a fost prezentată împăratului împreună cu cererea ca el să ia măsuri imediate pentru îndepărtarea acestor abuzuri. "Ce pierdere de suflete creștine, spuneau petiționarii, ce jaf, ce stoarceri, din cauza scandalurilor de care este înconjurat capul spiritual al creștinătății! Este datoria noastră să prevenim ruina și dezonoarea poporului nostru. Pentru acest motiv vă rugăm în modul cel mai umil, dar și cel mai urgent, să ordonați o reformă generală și să acționați în vederea realizării ei". (Idem, b. 7, cap. 4).

Consiliul a cerut acum înfățișarea reformatorului înaintea lui. În ciuda stăruințelor, protestelor și amenințărilor lui Aleander, împăratul a consimțit în cele din urmă și Luther a fost somat să apară înaintea Dietei. Odată cu somația a fost dat și un bilet de liberă trecere, garantându-i înapoierea într-un loc sigur. Acestea au fost duse la Wittenberg de un mesager care a fost împuternicit să-l aducă la Worms.

Prietenii lui Luther erau înspăimântați și consternați. Cunoscând prejudecata și dușmășia împotriva lui, se temeau că nici chiar biletul de liberă trecere nu va fi respectat și au stăruit de el să nu-și pună viața în primejdie. El le-a răspuns: "Papistașii nu doresc venirea mea la Worms, ci condamnarea și moartea mea. Aceasta nu are importanță. Nu vă rugați pentru mine, ci pentru Cuvântul lui Dumnezeu... Hristos îmi va da Duhul Său ca să înving pe acești

slujitori ai rătăcirii. Îi voi dispreţui atât timp cât trăiesc şi voi triumfa asupra lor prin moartea mea. Ei se frământă la Worms pentru a mă constrânge să retractez; şi aceasta va fi retractarea mea: "Am afirmat mai înainte că papa este vicarul lui Hristos; acum declar că el este adversarul Domnului nostru şi apostolul diavolului". (Idem, b. 7, cap. 6).

Luther nu urma să facă această călătorie primejdioasă singur. Pe lângă mesagerul imperial, trei dintre cei mai hotărâți prieteni s-au decis să-l însoțească. Melanchton dorea cu ardoare să li se alăture. Inima lui era strâns legată de a lui Luther și ardea de dorința să-l urmeze, dacă va fi nevoie, în temniță sau la moarte. Dar stăruințele lui au fost refuzate. Dacă Luther ar fi pierit, speranțele Reformațiunii rămâneau în tânărul său colaborator. Când s-a despărțit de Melanchton, reformatorul a spus: "Dacă nu mă întorc și vrăjmașii mei mă vor omorî, continuă să predici și rămâi statornic în adevăr. Lucrează în locul meu... Dacă tu supraviețuiești, moartea mea nu va avea mare importanță". (Idem, b. 7, cap. 7). Studenții și cetățenii, care se adunaseră să fie martori la plecarea lui Luther, erau profund mișcați. O mulțime de oameni ale căror inimi fuseseră mișcate de Evanghelie și-au luat rămas bun plângând. Astfel au plecat din Wittenberg reformatorul împreună cu însoțitorii lui.

În timpul călătoriei au observat că mințile oamenilor erau apăsate de presimțiri sumbre. În unele orașe nu li s-a dat nici o onoare. Când s-au oprit seara pentru odihnă, un preot simpatizant și-a exprimat temerile, înfățișând înaintea lui Luther portretul unui reformator italian care suferise moartea de martir. A doua zi au aflat că scrierile lui Luther fuseseră condamnate la Worms. Solii imperiali anunțau decretul împăratului și cereau oamenilor să aducă lucrările proscrise la magistrați. Mesagerul împăratului, temându-se pentru siguranța lui Luther în fața Dietei și gândind că hotărârea lui s-ar putea clătina, l-a întrebat dacă mai dorea să meargă înainte. El a răspuns: "Cu toate că sunt proscris în toate orașele, voi merge înainte". (Idem, b. 7, cap. 7).

La Erfurt, Luther a fost primit cu cinste. Înconjurat de mulțimile admiratoare, a străbătut străzile pe care mersese de multe ori cu traista lui de cerșetor. A vizitat chilia de la mânăstire și s-a gândit la luptele prin care lumina care inunda acum Germania, fusese revărsată mai întâi asupra sufletului său. A fost rugat să predice. Acest lucru îi fusese interzis, dar mesagerul i-a dat permisiunea și călugărul care odinioară fusese omul de corvoadă al mânăstirii, s-a urcat acum la amvon.

A vorbit unei adunări numeroase din cuvintele lui Hristos: "Pace vouă". "Filozofi, doctori și scriitori", a spus el, "s-au străduit să învețe pe oameni calea de a obține viața veșnică și n-au reușit. Vă voi arăta astăzi calea... Dumnezeu a ridicat dintre morți un Om, pe Domnul Isus Hristos, ca să distrugă moartea, să stârpească păcatul și să închidă porțile iadului. Aceasta este lucrarea mântuirii... Hristos a biruit! Aceasta este vestea cea mai plină de bucurie; noi suntem mântuiți prin lucrarea Sa și nu prin faptele noastre... Domnul nostru Isus Hristos a zis: "Pace vouă; priviți mâinile Mele"; aceasta înseamnă: Iată, omule! Eu și numai Eu ți-am îndepărtat păcatul și te-am răscumpărat; iar acum tu ai pace, zice Domnul".

El a continuat, arătând că adevărata credință va fi dată pe față printr-o viață sfântă. "Deoarece Dumnezeu ne-a mântuit, să ne rânduim faptele noastre astfel încât să poată să fie primite înaintea Lui. Ești bogat? Bunurile tale să slujească nevoilor săracului. Ești sărac? Slujba ta să fie primită înaintea celui bogat. Dacă truda ta îți folosește numai ție însuți, atunci serviciul pe care tu pretinzi că îl faci pentru Dumnezeu este o minciună". (Idem, b. 7, cap. 7).

Oamenii ascultau ca fermecați. Pâinea vieții era frântă acelor suflete flămânde. Hristos era înălțat înaintea lor mai presus de papi, legați, împărați și regi. Luther nu a făcut nici o aluzie la propria sa situație primejdioasă. Nu a căutat să se facă obiectul preocupării și simpatiei lor. Contemplând pe Hristos, el se pierdu pe sine din vedere. El se ascunsese în spatele Omului Calvarului, căutând să prezinte numai pe Isus ca Răscumpărător al păcătoșilor.

153

Pe măsură ce reformatorul își continua călătoria, era privit peste tot cu un mare interes. O mulțime dornică se îngrămădea în jurul lui și voci prietenoase îl avertizau cu privire la scopul romaniștilor. "Te vor arde, spuneau unii, și-ți vor preface trupul în cenușă, așa cum au făcut cu Ioan Huss". Luther răspundea: "Chiar dacă ei ar aprinde un foc pe tot drumul de la Worms la Wittenberg, ale cărui flăcări să ajungă până la cer, aș trece prin el în numele Domnului; mă voi prezenta înaintea lor; voi intra în gura monstrului și-i voi sfărâma dinții, mărturisind pe Domnul Isus Hristos". (Idem, b. 7, cap. 7).

Vestea apropierii lui a produs la Worms o mare consternare. Prietenii săi tremurau pentru siguranța lui; dușmanii lui se îngrijorau pentru succesul cauzei lor. Au fost făcute eforturi stăruitoare pentru a-l convinge să nu intre în oraș. La uneltirea papistașilor, a fost sfătuit să se ducă la castelul unui cavaler binevoitor unde se afirma că toate dificultățile ar putea fi aplanate prietenește. Prietenii s-au străduit să-i trezească temerile descriindu-i primejdiile care îl amenințau. Toate eforturile au fost în zadar. Neclintit, Luther a declarat: "Chiar dacă ar fi în Worms tot atâția demoni, câte țigle sunt pe acoperișuri, tot voi intra în el". (Idem, b. 7, cap. 7).

La sosirea lui în Worms, o mulțime imensă s-a îngrămădit la porți pentru a-i ura bun venit. O mulțime așa de mare nu se adunase să salute nici chiar pe împărat. Agitația era intensă și din mijlocul mulțimii o voce ascuțită și jalnică psalmodia un cântec funebru, ca o avertizare pentru Luther, privind soarta care-l aștepta. "Dumnezeu va fi apărarea mea", a zis el pe când cobora din trăsură.

Papistașii nu crezuseră că Luther va îndrăzni, într-adevăr, să apară la Worms; sosirea lui i-a umplut de consternare. Împăratul și-a convocat imediat consilierii pentru a se consfătui ce procedeu trebuie urmat. Unul dintre episcopi, un papistaș rigid, a declarat: "Ne-am consultat suficient în această problemă. Maiestatea voastră imperială să scape imediat de acest om. Nu a făcut

Sigismund ca Ioan Huss să fie ars? Noi nu suntem obligați nici să dăm și nici să respectăm biletul de liberă trecere al unui eretic". "Nu, a răspuns împăratul, noi trebuie să ne ținem făgăduința". (Idem, b. 7, cap. 8). De aceea s-a hotărât ca reformatorul să fie ascultat.

154

Tot orașul era dornic să vadă pe acest om deosebit si o multime de vizitatori a umplut curând locuința lui. Luther nu-și revenise din boala lui recentă; era obosit de călătoria care durase două săptămâni; trebuia să se pregătească pentru a face față evenimentelor importante din ziua următoare si avea nevoie de liniste si de odihnă. Dar dorința de a-l vedea era atât de mare, încât se bucurase doar de câteva ceasuri de odihnă, când nobili, cavaleri, preoți și cetăteni s-au adunat dornici în jurul lui. Printre aceștia erau mulți dintre nobilii care ceruseră cu îndrăzneală împăratului o reformă a abuzurilor preoților și care, spunea Luther, "au fost toți eliberați prin Evanghelia mea". - (Martyn, pag. 393). Duşmanii, ca şi prietenii au venit să vadă pe călugărul neînfricat; el i-a primit cu un calm neclintit, răspunzând tuturor cu demnitate și înțelepciune. Purtarea lui era hotărâtă și curajoasă. Fața lui palidă și slabă, având urme de oboseală și suferință, avea o expresie amabilă și chiar bucuroasă. Solemnitatea și seriozitatea profundă a cuvintelor lui îi dădea o putere căreia nu-i puteau rezista pe deplin nici vrăjmașii lui. Atât prietenii, cât și dușmanii erau plini de uimire. Unii erau convinși că îl însoțea o putere divină; alții declarau, ca și fariseii despre Hristos: "Are drac".

A doua zi Luther a fost somat să se prezinte înaintea Dietei. Un demnitar imperial a fost numit să-l conducă în sala de audiere; totuși a ajuns acolo cu greutate. Toate străzile erau aglomerate de spectatori dornici să vadă pe călugărul care îndrăznise să se opună autorității papei.

Când era gata să se prezinte în fața judecătorilor, un general bătrân, erou al multor bătălii i-a spus cu amabilitate: "Sărmane călugăr, sărmane călugăr, acum vei lua o poziție mai nobilă decât am luat eu sau alți căpitani în cele mai sângeroase bătălii ale noastre. Dacă însă cauza ta este dreaptă și ești sigur de ea, mergi înainte în numele lui Dumnezeu și nu te teme de nimic. Dumnezeu nu te va părăsi" (D'Aubigné, b. 7, cap. 8).

În cele din urmă Luther se afla înaintea Dietei. Împăratul stătea pe tron. El era înconjurat de personalitătile cele mai ilustre din imperiu. Niciodată nu se mai înfățișase vreun om în fața unei adunări mai impunătoare decât aceea în fața căreia trebuia să răspundă Martin Luther pentru credința lui. "Această înfățisare era ea însăși o victorie însemnată asupra papalității. Papa îl condamnase, dar acum el stătea înaintea unui tribunal care, prin însăsi această actiune, se situa mai presus de papa. Papa îl pusese sub interdicție și-l exclusese din orice societate omenească; totuși el a fost convocat în termeni respectuoși și primit înaintea celei mai auguste adunări din lume. Papa îl condamnase la tăcere veșnică și acum el era gata să vorbească înaintea a mii de ascultători atenti, adunati din cele mai îndepărtate părți ale creștinătății. O revoluție imensă s-a produs astfel prin intermediul lui Luther. Roma se cobora deja de pe tron și această umilire era provocată de vocea unui călugăr". (Idem, b. 7, cap. 8).

În prezența acelei adunări influente și aristocrate, reformatorul de origine umilă, părea sfios și jenat. Câțiva prinți, observându-i emoția, s-au apropiat de el, iar unul dintre ei i-a șoptit: "Nu te teme de cei ce ucid trupul, dar nu pot să ucidă sufletul". Altul i-a spus: "Când veți fi aduși înaintea dregătorilor și împăraților pentru Numele Meu, vă va fi dat prin Duhul Tatălui vostru ce va trebui să spuneți". Astfel, cuvintele lui Hristos erau aduse de oamenii mari ai lumii ca să întărească pe slujitorul Lui în ceasul încercării.

Luther a fost condus chiar în fața tronului împăratului. O tăcere adâncă s-a lăsat asupra adunării. Apoi un demnitar imperial s-a ridicat și arătând către o colecție de scrieri ale lui Luther, a cerut ca reformatorul să răspundă la două întrebări - dacă le recunoaște ca fiind ale lui și dacă intenționează să retracteze opiniile pe care

156

le exprimase în ele. După ce au fost citite titlurile cărților, Luther a răspuns că în ceea ce privește prima întrebare, recunoaște cărțile ca fiind ale lui. "În ceea ce privește a doua, a zis el, înțelegând că este o problemă care privește credința și mântuirea sufletelor și în care este implicat Cuvântul lui Dumnezeu, comoara cea mai prețioasă din cer și de pe pământ, aș acționa imprudent dacă aș răspunde fără să mă gândesc. Aș putea să afirm mai puțin decât o cere împrejurarea sau mai mult decât cere adevărul și să păcătuiesc astfel împotriva acestor cuvinte ale lui Hristos: "Dar de oricine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri". (Matei 10:33). Pentru acest motiv, rog maiestatea voastră imperială, cu toată umilința, să-mi dea timp ca să răspund fără să păcătuiesc împotriva Cuvântului lui Dumnezeu". (D'Aubigné, b. 7, cap. 8).

Făcând cererea aceasta, Luther a procedat cu înțelepciune. Atitudinea lui a convins adunarea că n-a lucrat din pasiune sau din impuls. Asemenea calm și stăpânire de sine, neașteptate de la acela care se dovedise îndrăzneț și intransigent, s-au adăugat puterii lui și l-au făcut în stare după aceea să răspundă cu prudență, hotărâre, înțelepciune și demnitate care au surprins și dezamăgit pe adversarii lui și au mustrat obrăznicia și mândria lor.

A doua zi trebuia să apară pentru a da răspunsul final. Pentru moment și-a pierdut curajul când și-a dat seama de forțele care se uniseră împotriva adevărului. Credința i-a șovăit; teama și tremurul l-au cuprins și l-a copleșit groaza. Pericolele se înmulțeau în fața lui; dușmanii păreau să triumfe și puterile întunericului să învingă. Norii se adunau în jurul lui și păreau că-l despart de Dumnezeu. Tânjea după asigurarea că Domnul oștirilor va fi cu el. În chinul sufletului său s-a aruncat cu fața la pământ și a scos acele strigăte întrerupte, sfâșietoare de inimă pe care nimeni nu le poate înțelege pe deplin decât Dumnezeu.

"O, Dumnezeule, Atotputernic și veșnic", se ruga el, "cât de teribilă este lumea aceasta! Iată, își deschide gura să mă înghită și

157

eu am atât de puţină încredere în Tine... Dacă ar trebui să-mi pun încrederea numai în puterea lumii acesteia, totul s-a sfârşit... Ultimul meu ceas a venit, condamnarea mea a fost pronunţată... O, Dumnezeule, ajută-mă împotriva întregii înţelepciuni a lumii. Fă aceasta... Numai Tu; ... Căci aceasta nu este lucrarea mea, ci a Ta. Eu nu am nimic de făcut aici, nimic pentru care să mă lupt cu aceşti oameni mari ai lumii... Dar cauza este a Ta... și este o cauză dreaptă și veșnică. O, Doamne, ajută-mă! Dumnezeule credincios și neschimbător, nu-mi pun încrederea în nici un om... Tot ce este omenesc este nesigur; tot ce vine de la om dă greș... Tu m-ai ales pentru această lucrare... Stai lângă mine, pentru numele Prea iubitului Tău Fiu Isus Hristos care este apărarea mea, scutul și turnul meu cel tare". (Idem, b. 7, cap. 8).

Providența Atotînțeleaptă a îngăduit lui Luther să-și dea seama de pericol, ca să nu se încreadă în puterea lui proprie și să se avânte cu încumetare în primejdie. Totuși nu teama de suferințe personale, spaima de tortura sau de moartea care păreau iminente, îl copleșeau de groază. Ajunsese în criză și nu se simțea capabil s-o înfrunte. Prin slăbiciunea lui, cauza adevărului ar fi putut să fie păgubită. Luther s-a luptat cu Dumnezeu, nu pentru propria lui siguranță, ci pentru triumful Evangheliei. Chinul și frământarea sufletului său erau ca ale lui Israel în acea noapte când s-a luptat lângă pârâul singuratic. Ca și Israel, a biruit cu Dumnezeu. În neajutorarea lui extremă, credința lui s-a prins de Hristos, puternicul Eliberator. A fost întărit de asigurarea că nu se va înfățișa singur înaintea conciliului. Pacea s-a reîntors în sufletul lui și s-a bucurat pentru că i s-a îngăduit să înalțe Cuvântul lui Dumnezeu înaintea conducătorilor natiunilor.

Cu mintea ancorată în Dumnezeu, Luther s-a pregătit pentru lupta care-i sta în față. S-a gândit la planul răspunsului său, a examinat pasaje din scrierile lui și a scos din Sfintele Scripturi dovezi potrivite pentru a-și susține poziția. Apoi, punându-și mâna stângă pe Volumul Sacru care era deschis înaintea lui, și-a ridicat

mâna dreaptă spre cer și a jurat "să rămână credincios Evangheliei și să-și mărturisească liber credința, chiar dacă va trebui să-și sigileze mărturia cu sânge". (Idem, b. 7, cap. 8).

158

Când a fost condus din nou înaintea Dietei, fața sa nu arăta nici o urmă de teamă sau jenă. Calm și pașnic, totuși curajos și nobil, a stat ca martor al lui Dumnezeu înaintea celor mari ai pământului. Demnitarul imperial i-a cerut să-și spună hotărârea, dacă dorea să-și retracteze învățăturile. Luther a răspuns pe un ton umil și supus, fără violență sau patimă. Comportamentul i-a fost respectuos și modest, totuși a manifestat o încredere și bucurie care au surprins adunarea.

"Prea luminate împărate, iluştri prinți și stimați domni, a zis Luther, mă înfățișez înaintea voastră astăzi în conformitate cu porunca ce mia fost dată ieri și prin harul lui Dumnezeu conjur pe maiestatea voastră și înălțimile voastre auguste să asculte cu bunăvoință la apărarea unei cauze care sunt sigur că este dreaptă și adevărată. Dacă din neștiință, aș încălca bunele manierele și obiceiurile curților, vă rog să mă iertați; căci n-am fost crescut în palatele regilor, ci în singurătatea unei mănăstiri". (Idem, b. 7, ch. 8).

Apoi, răspunzând la întrebare, a declarat că lucrările publicate de el nu aveau toate același caracter. În unele el tratase despre credință și fapte bune, pe care chiar dușmanii le declaraseră nu numai neprimejdioase, dar chiar folositoare. A le retracta ar fi însemnat să condamne adevărurile pe care toți le admiteau. A doua categorie consta din scrieri care expuneau corupțiile și abuzurile papalității. A retracta aceste lucrări, ar fi însemnat întărirea tiraniei Romei și deschiderea unei uși mai largi pentru multe și mari fărădelegi. În a treia categorie din cărțile sale atacase persoane care apăraseră relele existente. Cu privire la acestea a mărturisit sincer că fusese mai violent decât se cuvenea. N-a pretins că este fără greșeală; dar nu putea revoca nici aceste cărți, căci pe această cale ar fi încurajat pe dușmanii adevărului și aceștia ar fi folosit ocazia de a zdrobi cu o cruzime și mai mare pe poporul lui Dumnezeu.

159

"Totusi eu sunt doar un om si nu Dumnezeu, a continuat el, de aceea mă voi apăra ca și Hristos: "Dacă am vorbit rău, arată ce am spus rău"...prin îndurarea lui Dumnezeu, vă conjur prea luminate Împărate și voi iluștri prinți și toți oamenii de orice rang să-mi dovediți din scrierile profetilor si ale apostolilor că am gresit. Îndată ce voi fi convins de aceasta, voi retracta orice greseală și voi fi cel dintâi care voi lua cărțile mele și le voi arunca în foc". "Ceea ce am spus acum sper că arată clar, că am cântărit cu grijă și am ținut seama de pericolele la care mă expun; dar departe de a fi descurajat, mă bucur să văd că Evanghelia este acum, ca si în timpurile de odinioară, o cauză de tulburare si discordie. Acesta este caracterul, acesta este destinul Cuvântului lui Dumnezeu. "N-am venit să aduc pacea pe pământ, ci sabia", a spus Isus Hristos. Dumnezeu este minunat și înfricoșat în sfaturile Sale; feriți-vă ca nu cumva, sub pretextul că stingeti neînțelegerile, să persecutați Sfântul Cuvânt al lui Dumnezeu și să atrageți asupra voastră un potop înfricoșat de primejdii de neînvins, de dezastre prezente și de pustiire veșnică... As putea să citez multe exemple din Cuvântul lui Dumnezeu. Aș putea să vorbesc despre faraoni, despre împărații Babilonului și aceia ai lui Israel, ale căror eforturi n-au contribuit niciodată mai eficace la propria lor distrugere, decât atunci când au căutat prin hotărâri, în aparență foarte înțelepte, să-și întărească stăpânirea. Dumnezeu mută munții din loc și ei nu știu". (Idem, b. 7, cap. 8).

Luther vorbise în limba germană; i s-a cerut apoi să repete aceleași cuvinte în limba latină. Deși epuizat de efortul anterior, s-a conformat și a rostit din nou cuvântarea cu aceeași claritate și energie ca și prima dată. Providența lui Dumnezeu conducea în această problemă. Mințile multora dintre prinți erau atât de orbite de rătăcire și de superstiție, încât la prima rostire n-au văzut puterea raționamentului lui Luther; dar repetarea i-a făcut în stare să înțeleagă clar argumentele prezentate.

160

Aceia care își închiseseră ochii cu încăpățânare față de lumină și se hotărâseră să nu se lase convinși de adevăr, s-au mâniat de

Luther înaintea Dietei

puterea cuvintelor lui Luther. Când și-a terminat vorbirea, purtătorul de cuvânt al Dietei a spus mânios: "N-ai răspuns la întrebarea care ți-a fost pusă... Ți se cere să dai un răspuns clar și precis... Retractezi sau nu?" Reformatorul a răspuns: "Pentru că maiestatea voastră prea luminată și altețele voastre îmi cereți un răspuns clar, simplu și precis, vi-l voi da și este acesta: "Nu-mi pot supune credința nici papei și nici conciliilor, deoarece este limpede ca lumina zilei că au greșit deseori și s-au contrazis unii pe alții. De aceea, dacă nu sunt convins cu mărturia Scripturii sau prin cel mai clar raționament, dacă nu sunt convins cu ajutorul pasajelor pe care le-am citat; dacă ei nu-mi leagă astfel conștiința de Cuvântul lui Dumnezeu, nu pot și nu voi retracta, căci este primejdios pentru un creștin să vorbească împotriva conștiinței lui. Aici stau, nu pot face altfel; așa să-mi ajute Dumnezeu! Amin". (Idem, b. 7, cap. 8).

Astfel acest bărbat a rămas statornic pe temelia sigură a Cuvântului lui Dumnezeu. Lumina cerului i-a iluminat fața. Măreția și curăția caracterului lui, pacea și bucuria inimii au fost văzute de toți când mărturisea împotriva puterii rătăcirii și în favoarea superiorității acelei credințe care biruiește lumea.

Întreaga adunare a rămas câtva timp mută de uimire. La primul răspuns Luther vorbise pe un ton scăzut, cu o ținută respectuoasă, aproape docilă. Romaniștii interpretaseră aceasta ca o dovadă că începuse curajul să-l părăsească. Ei au privit cererea pentru amânare mai degrabă ca un preludiu al retractării. Însuși împăratul Carol, remarcând, pe jumătate disprețuitor, statura istovită a călugărului, îmbrăcămintea lui simplă și simplitatea cuvântării lui, declarase: "Niciodată nu va face acest călugăr un eretic din mine". Curajul și hotărârea pe care le-a dat acum pe față, ca și puterea și claritatea raționamentului lui, i-au surprins pe toți. Împăratul mișcat până la admirație, a exclamat: "Acest călugăr vorbește cu o inimă neînfricată și cu un curaj neclintit". Mulți dintre prinții germani priveau cu mândrie și cu bucurie la acest reprezentant al națiunii

lor. Partizanii Romei fuseseră înfrânți; cauza lor a apărut în lumina cea mai defavorabilă. Ei căutau să-și mențină puterea, nu apelând la Scripturi, ci recurgând la amenințări, argumentul fără greș al Romei. Purtătorul de cuvânt al Dietei i-a zis: "Dacă nu retractezi, împăratul și statele imperiului se vor sfătui ce măsură să adopte împotriva unui eretic incorigibil".

Prietenii lui Luther care ascultaseră cu mare bucurie nobila sa apărare, au tremurat la auzul acestor cuvinte; dar reformatorul a răspuns calm: "Dumnezeu să-mi ajute, dar eu nu pot retracta nimic". (Idem, b. 7, cap. 8).

I s-a poruncit să se retragă din Dietă, în timp ce prinții urmau să se sfătuiască. Se simțea că venise o mare criză. Refuzul statornic al lui Luther de a se supune, putea să afecteze istoria bisericii timp de secole. S-a hotărât să i se mai dea o ocazie de a retracta. A fost adus în adunare pentru ultima dată. A fost pusă din nou întrebarea, dacă va renunța la învățăturile lui. "Nu am alt răspuns de dat, a spus el, decât acela pe care deja l-am dat". Era evident că nu putea să fie convins nici prin promisiuni, nici prin amenințări să se supună ordinului Romei.

Conducătorii papali erau supărați că puterea lor, care făcuse pe regi și pe nobili să tremure, să fie astfel disprețuită de un călugăr umil; ei doreau să-l facă să le simtă mânia torturându-l până la moarte. Dar Luther, înțelegând primejdia, vorbise tuturor cu demnitate și calm creștin. Cuvintele sale fuseseră lipsite de mândrie, patimă și inexactități. El se pierduse din vedere pe sine și pe oamenii mari care-l înconjurau și simțea că era doar în prezența Unuia infinit superior papilor, prelaților, regilor și împăraților. Hristos vorbise prin mărturia lui Luther cu o putere și o măreție care pentru moment a inspirat atât pe prieteni, cât și pe dușmani cu teamă și uimire. Duhul lui Dumnezeu fusese de față în acel conciliu, impresionând inimile conducătorilor imperiului. Câțiva dintre prinți au recunoscut cu îndrăzneală dreptatea cauzei lui Luther. Mulți au fost convinși de adevăr, dar la unii impresiile

Luther înaintea Dietei

primite n-au durat. Mai era o altă categorie de prinți, care nu și-au exprimat imediat convingerile, dar care cercetând personal Scripturile, au devenit mai târziu susținători neînfricați ai Reformațiunii.

Electorul Frederick așteptase cu neliniște înfățișarea lui Luther înaintea Dietei și a ascultat discursul lui cu o emoție adâncă. El a asistat cu bucurie și mândrie la curajul, statornicia și stăpânirea de sine a doctorului și s-a hotărât să stea mai hotărât în apărarea lui. El a observat contrastul dintre părțile aflate în conflict și a văzut că înțelepciunea papilor, a regilor și a prelaților fusese anulată de puterea adevărului. Papalitatea suferise o înfrângere care urma să fie simțită în toate țările și în toate secolele.

Când legatul papal și-a dat seama de efectul produs de vorbirea lui Luther, s-a temut, ca niciodată mai înainte, pentru siguranța puterii Romei și s-a hotărât să folosească toate mijloacele de care dispunea pentru a înfrânge pe reformator. Cu toată elocvența și abilitatea diplomatică prin care se distingea, în mod deosebit, a înfățișat tânărului împărat nesăbuința și primejdia de a jertfi, pentru cauza unui călugăr neînsemnat, prietenia și sprijinul puternicului scaun al Romei.

Cuvintele lui n-au rămas fără efect. În ziua următoare răspunsului dat de Luther, împăratul Carol a luat măsuri ca să fie prezentat Dietei un mesaj, comunicând hotărârea lui de a urma tradiția predecesorilor lui, de a menține și proteja religia catolică. Întrucât Luther refuzase să renunțe la rătăcirile lui, trebuiau folosite măsurile cele mai aspre contra lui și a ereziilor pe care le-a predicat. "Un călugăr izolat, înșelat de propria lui nebunie, s-a ridicat împotriva credinței creștinătății. Pentru a opri această nelegiuire, voi sacrifica regatele, comorile, prietenii, trupul, sângele, sufletul și viața mea. Sunt gata să dau drumul călugărului augustin Luther, interzicândui să provoace cea mai mică dezordine printre oameni; îi voi pedepsi, apoi, pe el și pe adepții lui ca pe niște eretici încăpățânați, cu excomunicarea, cu interdicția și cu toate mijloacele destinate să-

i nimicească. Apelez la membrii statelor să se comporte ca niște creștini credincioși". (Idem, b. 7, cap. 9). Totuși împăratul a declarat că biletul de liberă trecere al lui Luther trebuie respectat și că înainte de a i se intenta procesul, trebuie să i se permită să ajungă acasă în siguranță.

Două păreri contradictorii erau susținute acum de către membrii Dietei. Emisarii și reprezentanții papei au cerut din nou ca biletul de liberă trecere al reformatorului să nu fie respectat. "Rinul, au spus ei, trebuie să primească cenușa lui, așa cum a primit-o și pe a lui Ioan Huss acum un secol". (Idem, b. 7, cap. 9). Dar prinții Germaniei, deși ei înșiși papistași și dușmani declarați ai lui Luther, au protestat împotriva unei asemenea încălcări a cuvântului dat, considerând-o ca o pată pe onoarea națiunii. Ei au atras atenția la calamitățile care au urmat morții lui Huss și au declarat că nu îndrăzneau să atragă asupra Germaniei și asupra tânărului lor împărat, o repetare a acelor rele teribile.

Carol însuşi, răspunzând acestei propuneri josnice, a spus: "Chiar dacă onoarea şi credința ar fi alungate din toată lumea, ele trebuie să-şi găsească refugiu în inimile prinților". (Idem, b. 7, cap. 9). Cei mai înverşunați duşmani catolici ai lui Luther au insistat mai departe de împărat să procedeze cu reformatorul cum a procedat Sigismund cu Huss - să-l lase pe mâna bisericii; dar amintindu-şi scena în care Huss a arătat în adunare publică spre lanțurile sale şi a amintit monarhului de cuvântul călcat, Carol al V-lea a declarat: "Nu doresc să roșesc ca Sigismund". (Lenfant, vol. 1, pag. 422).

Totuşi Carol a respins în mod deliberat adevărurile prezentate de Luther. "Sunt ferm hotărât să urmez exemplul înaintașilor mei", scria monarhul. (D'Aubigné, b. 7, cap. 9). El se hotărâse să nu se abată de pe calea datinei, nici chiar pentru a merge pe căile adevărului și ale neprihănirii. Pentru că părinții lui făcuseră astfel, va susține și el papalitatea, cu toată cruzimea și corupția ei. Luând această poziție, el a refuzat să primească o lumină mai mare decât

Luther înaintea Dietei

aceea pe care o primiseră părinții săi, sau să îndeplinească vreo datorie pe care ei nu o îndepliniseră.

Sunt mulți în zilele noastre care se țin de obiceiurile și tradițiile părinților lor. Când Domnul le trimite o lumină mai mare, ei refuză să o primească, pentru că, nefiind dată părinților lor, nu fusese primită de aceștia. Noi nu ne aflăm unde erau părinții noștri; ca urmare datoriile și răspunderile noastre nu sunt aceleași cu ale lor. Noi nu vom fi aprobați de Dumnezeu dacă privim la exemplul părinților noștri pentru a ne stabili datoria, în loc de a cerceta personal cuvântul adevărului. Răspunderea noastră este mai mare decât a strămoșilor noștri. Noi suntem răspunzători pentru lumina pe care ei au primit-o și care ne-a fost dată ca moștenire și suntem de asemenea răspunzători pentru lumina suplimentară care strălucește peste noi din Cuvântul lui Dumnezeu.

Hristos spunea iudeilor necredincioşi: "Dacă n-aş fi venit şi nu le-aş fi vorbit, n-ar avea păcat; dar acum n-au nici o dezvinovățire pentru păcatul lor". (Ioan 15: 22). Aceeași putere divină vorbise și prin Luther împăratului și prinților Germaniei. În timp ce lumina strălucea din Cuvântul lui Dumnezeu, Duhul Său stăruia pentru ultima dată pe lângă mulți din acea adunare. Așa cum Pilat, cu secole mai înainte a îngăduit mândriei și popularității să-i închidă inima față de Mântuitorul lumii; așa cum Felix a spus tremurând solului adevărului: "De astă dată du-te; când voi mai avea prilej, te voi chema"; așa cum mândrul Agripa a mărturisit: "Curând mai vrei tu să mă îndupleci să mă fac creștin" (Fapte 24:25; 26:28), pentru ca apoi să întoarcă spatele soliei trimise de cer - tot așa a făcut Carol al V-lea, cedând îndemnurilor mândriei și intereselor lumești, a hotărât să respingă lumina adevărului.

Zvonurile despre uneltirile împotriva lui Luther erau larg răspândite și produceau o mare frământare în oraș. Reformatorul câștigase mulți prieteni, care, cunoscând cruzimea trădătoare a Romei față de toți aceia care îndrăzneau să denunțe corupțiile ei, au hotărât ca el să nu fie sacrificat. Sute de nobili s-au angajat să-l

ocrotească. Nu puțini au denunțat pe față mesajul regal ca dovedind supunere din slăbiciune față de puterea stăpânitoare a Romei. Pe porțile caselor și în locuri publice au fost așezate placarde, unele condamnând, iar altele apărând pe Luther. Pe una din acestea erau scrise, pur și simplu, cuvintele semnificative ale înțeleptului: "Vai de tine țară, al cărei împărat este un copil". (Ecles. 10, 16). Entuziasmul poporului în favoarea lui Luther în toată Germania a convins atât pe împărat, cât și Dieta că orice nedreptate dovedită față de el ar primejdui pacea imperiului și chiar stabilitatea tronului.

Frederick de Saxonia păstra o rezervă studiată, ascunzându-și cu grijă adevăratele sentimente față de reformator și în același timp îl păzea cu o vigilență neobosită, supraveghind toate mișcările lui și ale dușmanilor lui. Dar erau mulți care nu făcuseră nici o încercare de a-și ascunde simpatia față de Luther. Era vizitat de prinți, conți, baroni și de alte persoane distinse, atât laici, cât și eclesiastici. "Cămăruța doctorului", scria Spalatin, "nu putea să cuprindă pe toți vizitatorii care soseau". (Martyn, vol. 1, pag. 404). Oamenii priveau la el ca și când ar fi fost mai mult decât un om. Chiar și aceia care nu credeau în învățăturile lui, nu puteau să nu admire acea integritate impunătoare care l-a făcut mai degrabă să se expună morții decât să-și calce conștiința.

S-au depus eforturi stăruitoare pentru a obține consimțământul lui Luther la un compromis cu Roma. Nobili și prinți i-au spus că dacă va insista să pună judecata proprie împotriva aceleia a bisericii și a conciliilor, va fi curând alungat din imperiu și nu va avea nici o apărare. La acest apel Luther a răspuns: "Evanghelia lui Hristos nu poate să fie predicată fără a aduce ofensă... De ce atunci să mă despartă frica sau teama de primejdie de Domnul și de acel cuvânt divin, care singur este adevărul? Nu; vreau mai degrabă să-mi dau trupul, sângele și viața". (D'Aubigné, b. 7, cap. 10).

A fost din nou îndemnat să se supună judecății împăratului și atunci nu avea să se teamă de nimic. "Consimt, a răspuns el, din

Luther înaintea Dietei

toată inima, ca împăratul, prinții și chiar creștinul cel mai obișnuit să cerceteze și să judece lucrările mele; dar cu o condiție, ca ei să ia Cuvântul lui Dumnezeu ca standard. Oamenii nu au altceva de făcut decât să-l asculte. Nu-mi constrângeți conștiința, care este legată și înlănțuită de Sfintele Scripturi". (Idem, b. 7, cap. 10).

La o altă încercare de a-l convinge, el a răspuns: "Consimt să renunț la biletul de liberă trecere. Îmi așez persoana și viața în mâinile împăratului, dar Cuvântul lui Dumnezeu, niciodată!" (Idem, b. 7, cap. 10). S-a declarat de acord să se supună hotărârii unui conciliu general, dar numai cu condiția ca acelui conciliu să i se ceară să decidă bazându-se pe Scripturi. "În ce privește Cuvântul lui Dumnezeu și credința, a adăugat el, orice creștin este un judecător tot așa de bun ca și papa, deși este susținut de milioane de concilii." (Martyn, vol. 1, pag. 410). Atât prietenii, cât și dușmanii s-au convins în cele din urmă că orice alt efort pentru împăcare va fi inutil.

Dacă reformatorul ar fi cedat un singur punct, Satana și oștile lui ar fi câștigat biruința. Dar hotărârea lui nestrămutată a constituit mijlocul de emancipare a bisericii și începutul unei ere noi și mai bune. Influența acestui singur bărbat, care a îndrăznit să gândească și să acționeze personal în probleme religioase, urma să afecteze biserica și lumea, nu numai în timpul său, ci și în toate generațiile viitoare. Statornicia și credincioșia lui trebuiau să întărească pe toți, care până la încheierea timpului, vor trece printr-o experiență asemănătoare. Puterea și maiestatea lui Dumnezeu au stat mai presus de sfatul oamenilor, mai presus de puterea grozavă a Satanei.

Curând lui Luther i s-a poruncit, prin autoritatea împăratului, să se întoarcă acasă, el știa că această înștiințare va fi repede urmată de condamnarea lui. Nori amenințători planau deasupra căii lui; dar când a plecat din Worms, inima îi era plină de bucurie și laudă. "Însuși diavolul", a spus el, "a păzit citadela papei; dar Hristos a făcut o spărtură mare în ea, iar Satana a fost constrâns

să mărturisească că Domnul este mai tare decât el". (D'Aubigne, b. 7, cap. 11).

După plecare, dorind ca fermitatea lui să nu fie considerată în mod greşit ca răzvrătire, Luther a scris împăratului. "Dumnezeu care este cercetătorul inimilor, îmi este martor", spunea el, "că sunt gata cu cea mai mare seriozitate să ascult de maiestatea voastră, în onoare sau în dezonoare, în viață sau în moarte și fără excepție să apăr Cuvântul lui Dumnezeu prin care trăiește omul. În toate problemele vieții acesteia, credincioșia mea va fi neclintită, căci a pierde sau a câștiga aici nu are nici o consecință asupra mântuirii. Dar când sunt în joc interese veșnice, Dumnezeu nu vrea ca omul să se supună omului. Căci o astfel de supunere în problemele spirituale este o adevărată închinare și trebuie să fie dată numai Creatorului" (Idem, b. 7, cap. 11).

În călătoria de întoarcere de la Worms, primirea lui Luther a fost și mai elogioasă decât la ducere. Demnitari eclesiastici urau bun venit călugărului excomunicat și autoritățile civile onorau pe omul pe care împăratul îl acuzase în public. A fost invitat să predice și, în ciuda interdicției imperiale, s-a urcat iarăși la amvon. "Niciodată nu m-am angajat să pun în lanțuri Cuvântul lui Dumnezeu", a zis el, "și nici n-o voi face". (Martyn, vol. 1, pag. 420).

Nu plecase de mult din Worms, când papistașii au convins pe împărat să emită un edict împotriva lui. În acest decret Luther era denunțat ca fiind "însuși Satana în chip de om și îmbrăcat în sutană de călugăr". (D'Aubigné, b. 7, cap. 11). S-a dat ordin ca de îndată ce va expira biletul de liberă trecere, să fie luate măsuri pentru a-i opri lucrarea. Le-a fost interzis tuturor să-l găzduiască, să-i dea mâncare sau băutură, să-l ajute sau să-l încurajeze prin cuvinte sau prin fapte, în public sau în particular. Trebuia să fie prins oriunde s-ar fi aflat și predat autorităților. Adepții lui de asemenea trebuiau să fie închiși și averile lor confiscate. Scrierile lui trebuiau să fie distruse, și, în cele din urmă, toți care ar îndrăzni să acționeze contrar prevederilor acestui decret, cădeau sub

168

condamnarea lui. Electorul de Saxonia și prinții care erau cei mai prietenoși cu Luther, au plecat din Worms curând după plecarea lui, iar decretul împăratului a primit aprobarea Dietei. Acum romaniștii jubilau. Ei considerau soarta Reformațiunii sigilată.

Dumnezeu pregătise o cale de scăpare pentru slujitorul Lui în acest ceas de primeidie. Un ochi vigilent urmărise miscările lui Luther și o inimă nobilă și cinstită se hotărâse să-l scape. Era clar că Roma nu se va multumi cu nimic mai puțin decât cu moartea lui; numai ascunzându-l putea fi scăpat din gura leului. Dumnezeu a dat înțelepciune lui Frederick de Saxonia să conceapă un plan pentru ocrotirea reformatorului. Cu colaborarea unor prieteni devotați, planul electorului a fost adus la îndeplinire și Luther a fost ascuns atât de prieteni, cât și de dușmani. Pe drumul de întoarcere spre casă a fost prins, despărțit de însoțitori și dus în grabă prin pădure la castelul din Wartburg, o cetățuie izolată în munți. Atât răpirea cât și ascunderea lui au fost învăluite într-o taină atât de mare, încât nici Frederick însuși n-a știut mult timp unde fusese ascuns. Această neștiință n-a fost fără plan; atâta timp cât electorul nu știa nimic despre locul unde era Luther, nu putea destăinui nimic. Era mulțumit că reformatorul se afla în siguranță și aceasta îi era deajuns.

A trecut primăvara, vara și toamna, și a venit iarna, iar Luther rămânea tot prizonier. Aleander și partizanii săi tresăltau crezând că lumina Evangheliei părea să se stingă. Dar în loc de aceasta, reformatorul își umplea candela din rezervorul adevărului și lumina lui urma să lumineze cu o strălucire și mai puternică.

În siguranța prietenoasă a Wartburgului, Luther s-a bucurat pentru un timp de eliberarea din focul și tumultul bătăliei. Dar nu s-a simțit mulțumit să stea mult timp în odihnă și liniște. Obișnuit cu o viață de activitate și de luptă aprigă, cu greu suporta să rămână inactiv. În acele zile solitare i-a revenit în minte starea bisericii și atunci strigă cu disperare: "Vai! Nu există nici unul în această zi din urmă a mâniei Sale, care să stea ca un zid înaintea Domnului

și să salveze pe Israel!" (Idem, b. 9, cap. 2). Gândurile lui se întorceau din nou la sine și se temea să nu fie acuzat de lașitate datorită retragerii din luptă. Apoi își reproșa indolența și îngăduința de sine. Dar în același timp îndeplinea zilnic mai mult decât părea posibil să facă un om. Pana sa n-a trândăvit niciodată. În timp ce dușmanii lui se măguleau că fusese adus la tăcere, erau uimiți și tulburați de dovada palpabilă că el era încă activ. O mulțime de broșuri ieșite de sub pana lui circulau prin toată Germania. El a îndeplinit de asemenea cel mai important serviciu pentru concetățenii lui traducând Noul Testament în limba germană. Din Patmosul lui stâncos, a continuat timp de aproape un an să vestească Evanghelia și să mustre păcatele și rătăcirile timpului.

Dar Dumnezeu a retras pe slujitorul Său de pe scena vieții publice, nu numai pentru a-l feri de mânia dușmanilor, nici pentru a-i asigura un timp de liniște în vederea acestor lucrări importante. Trebuiau obținute rezultate și mai valoroase decât acestea. În singurătatea și obscuritatea adăpostului lui din munți, Luther a fost îndepărtat de sprijinul omenesc și separat de lauda lumii. Astfel a fost salvat de mândrie și încredere în sine care sunt atât de des provocate de succes. Prin suferință și umilire a fost pregătit din nou să meargă în siguranță pe înălțimile amețitoare pe care fusese înălțat pe neașteptate.

Când oamenii se bucură de libertatea pe care le-o aduce adevărul, sunt înclinați să preamărească pe aceia pe care Dumnezeu i-a folosit pentru a rupe lanțurile rătăcirii și superstiției. Satana caută să abată gândurile și afecțiunile oamenilor de la Dumnezeu și să le îndrepte asupra uneltelor omenești; el îi face să onoreze numai instrumentul și să ignore Mâna care dirijează toate evenimentele Providenței. Prea adesea conducătorii religioși care sunt astfel lăudați și respectați, pierd din vedere dependența lor de Dumnezeu și sunt amăgiți să se încreadă în ei înșiși. Ca urmare, ei caută să stăpânească mințile și conștiințele oamenilor care sunt dispuși să privească la ei pentru călăuzire, în loc să privească la

Luther înaintea Dietei

Cuvântul lui Dumnezeu. Lucrarea reformei este adesea întârziată din cauza acestui spirit îngăduit de susținătorii ei. Dumnezeu a vrut să ferească cauza Reformațiunii de această primejdie. El dorea ca lucrarea să primească amprenta lui Dumnezeu și nu a omului. Ochii oamenilor fuseseră îndreptați asupra lui Luther, ca exponent al adevărului; el a fost îndepărtat pentru ca toți ochii să poată fi îndreptați spre Autorul veșnic al adevărului.

REFORMATORUL ELVEȚIAN

În alegerea uneltelor pentru reformarea bisericii, se vede Lacelasi plan divin ca si la întemeierea ei. Învătătorul ceresc a trecut cu vederea pe oamenii mari ai pământului, pe nobili și bogați care erau obișnuiți să primească laude și omagii ca fruntași ai poporului. Ei erau atât de mândri și încrezători în superioritatea lor înfumurată, încât nu puteau fi modelati ca să simtă cu semenii lor și să devină colaboratori cu umilul Om din Nazaret. De aceea chemarea a fost adresată pescarilor neînvătați din Galileia, care trudeau din greu: "Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni." (Matei 4: 19). Acesti ucenici erau umili și dispuși să învete. Cu cât erau influentati mai putin de învătătura falsă a timpului lor, cu atât mai cu succes putea Hristos să-i instruiască și să-i formeze pentru serviciul Său. Tot așa s-a întâmplat și în zilele marii Reformațiuni. Reformatorii de seamă au fost oameni de origine umilă - bărbați care între contemporanii lor erau cei mai liberi de mândria rangului și de influenta bigotismului și a vicleniei clerului. Planul lui Dumnezeu este să folosească instrumente umile pentru a îndeplini lucrări mari. Atunci slava nu va fi dată oamenilor, ci Aceluia care lucrează prin ei voința și înfăptuirea după buna Sa plăcere.

La câteva săptămâni după nașterea lui Luther într-o colibă de miner din Saxonia, s-a născut Ulrich Zwingli într-o căsuță de păstori din Alpi. Mediul copilăriei lui Zwingli și educația din primii ani, au fost potrivite ca să-l pregătească pentru misiunea lui viitoare. Crescut în mijlocul scenelor de o măreție și frumusețe naturală, de o maiestate impunătoare, mintea i-a fost de timpuriu

Reformatorul elvețian

impresionată de simțământul măreției, puterii și maiestății lui Dumnezeu. Istoria faptelor eroice săvârșite în munții natali i-a aprins aspirațiile tinereții. Alături de bunica lui evlavioasă, a ascultat la cele câteva istorisiri biblice prețioase pe care ea le culesese dintre legendele și tradițiile bisericii. El asculta cu interes viu despre faptele mari ale patriarhilor și profeților, ale păstorilor care vegheau asupra turmelor lor pe dealurile Palestinei unde îngerii au vorbit cu ei, despre Pruncul din Betleem și despre Omul Calvarului.

Asemenea lui Johann Luther, tatăl lui Zwingli dorea ca fiul său să fie educat, așa că băiatul a părăsit de timpuriu văile natale. Mintea lui s-a dezvoltat repede și curând s-a ivit întrebarea unde să găsească profesori competenți să-l instruiască. La vârsta de 13 ani s-a dus la Berna, care pe atunci avea cea mai renumită școală din Elveția. Aici însă a apărut o primejdie care amenința să-i distrugă viitorul promițător. Călugării au depus eforturi hotărâte să-l ademenească să intre într-o mănăstire. Călugării dominicani și franciscani erau în rivalitate pentru a câștiga favoarea populară. Ei se străduiau să și-o asigure prin podoabele fastuoase ale bisericilor lor, prin pompa ceremoniilor și prin atracțiile renumitelor relicve și icoane făcătoare de minuni.

Dominicanii din Berna și-au dat seama că dacă ar fi putut să-l atragă pe acest elev tânăr și talentat, și-ar fi asigurat atât câștig, cât și onoare. Tinerețea lui fragedă, darul lui înnăscut de vorbitor și scriitor și geniul său pentru muzică și poezie ar fi fost mult mai eficace decât toată pompa și parada lor, pentru a atrage pe oameni la slujbele lor religioase și a mări venitul ordinului lor călugăresc. Ei s-au străduit să-l convingă pe Zwingli să intre în mănăstirea lor prin viclenie și lingușire. Martin Luther se îngropase în chilia unei mănăstiri în timp ce era student și ar fi fost pierdut pentru omenire, dacă providența lui Dumnezeu nu l-ar fi liberat. Lui Zwingli nu i s-a îngăduit să înfrunte același pericol. Tatăl său a fost informat în mod providențial despre planurile călugărilor. El nu intenționa să

permită ca fiul lui să ducă viața trândavă și fără valoare a călugărilor. Văzând că era în joc viitorul lui, i-a poruncit să se întoarcă acasă fără întârziere.

Porunca tatălui a fost ascultată, dar tânărul nu putea să fie mulțumit să stea mult timp în valea lui natală și în curând și-a reluat studiile, ducându-se după un timp la Basel. Acolo a auzit Zwingli pentru prima dată Evanghelia harului fără plată al lui Dumnezeu. Wittembach, un profesor de limbi vechi, în timp ce studia greaca și ebraica, fusese condus să cerceteze Sfintele Scripturi și astfel raze de lumină divină s-au revărsat asupra minților studenților de sub îndrumarea lui. El declara că există un adevăr mai vechi și de o valoare infinit mai mare decât teoriile care erau predate de scolastici și filozofi. Acest adevăr vechi era că moartea lui Hristos este singura răscumpărare a păcătosului. Pentru Zwingli aceste cuvinte au fost ca prima rază de lumină care apare înaintea zorilor.

Curând Zwingli a fost chemat de la Basel să înceapă lucrarea vieții sale. Primul său câmp de lucru a fost într-o parohie din Alpi, nu prea departe de valea lui natală. Primind hirotonirea de preot, "s-a devotat cu tot sufletul cercetării adevărului divin; căci și-a dat bine seama, spunea un colaborator, cât de mult trebuie să cunoască acela căruia îi este încredințată turma lui Hristos". (Wylie, b. 8, cap. 5). Cu cât cerceta mai mult Scripturile, cu atât mai clar îi apărea contrastul dintre adevărurile lor și ereziile Romei. S-a supus Bibliei ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu, singura regulă îndestulătoare și infailibilă. A înțeles că ea trebuie să fie propriul ei interpret. N-a îndrăznit să încerce să explice Scriptura pentru a sustine o teorie sau învățătură preconcepută, ci considera că datoria lui era să predice învățăturile ei directe și evidente. A căutat să se folosească de orice mijloc pentru a obține o înțelegere deplină și corectă a sensului ei și a invocat ajutorul Duhului Sfânt care, spunea el, îl va descoperi tuturor acelora care-l caută cu sinceritate și rugăciune.

"Scripturile", spunea Zwingli, "vin de la Dumnezeu și nu de la om și chiar Dumnezeu, Acela care iluminează, te va face să înțelegi că vorbirea vine de la El. Cuvântul lui Dumnezeu... nu poate greși; el este luminos, el însuși învață, el însuși descoperă, el iluminează sufletul cu toată mântuirea și cu tot harul, îl mângâie în Domnul, îl umilește, astfel încât se pierde și chiar se leapădă de sine pentru a primi pe Dumnezeu". Zwingli verificase personal adevărul acestor cuvinte. Vorbind despre experiența lui din acest timp, el scria mai târziu: "Când... am început să mă dedic pe deplin studiului Sfintelor Scripturi, am venit totdeauna în conflict cu filozofia și teologia scolastică. În cele din urmă am ajuns să gândesc astfel: "Trebuie să părăsești toată acea minciună și să înțelegi intenția lui Dumnezeu numai din propriul Său Cuvânt. Apoi am început să cer lui Dumnezeu lumină, iar studiul Scripturilor a început să-mi fie mult mai ușor". (Idem, b. 8, cap. 6).

Doctrina predicată de Zwingli nu fusese primită de la Luther. Era învățătura lui Hristos. "Dacă Luther predică pe Hristos, spunea reformatorul elvețian, el face ce fac și eu. Aceia pe care i-a adus el la Hristos sunt mai numeroși decât aceia pe care i-am adus eu. Dar aceasta nu are importanță. Nu voi purta alt nume decât pe acela al lui Hristos, al cărui soldat sunt și care este singura Mea Căpetenie". "N-am scris niciodată lui Luther vreun cuvânt și nici el mie. Şi de ce?... Pentru ca să se arate cât de mult este în acord Duhul lui Dumnezeu cu El Însuși, deoarece amândoi, fără să ne fi înțeles unul cu altul, predicăm doctrina lui Hristos în același fel." (D'Aubigné, b. 8, cap. 9).

În anul 1516 Zwingli a fost invitat ca predicator la mănăstirea din Einsiedeln. Aici urma să privească mai de aproape corupțiile Romei și să exercite o influență ca reformator care avea să fie simțită mult dincolo de Alpii lui natali. Printre atracțiile de seamă din Einsiedeln era o icoană a Fecioarei despre care se spunea că avea puterea de a face minuni. Deasupra porții mănăstirii era inscripția: "Aici se poate obține o iertare completă a păcatelor". (Idem, b. 8,

175 cap. 5). Capela Fecioarei era vizitată de pelerini în tot timpul anului; dar la marea sărbătoare anuală a sfințirii ei, mulțimile veneau din toate părțile Elveției și chiar din Franța și Germania. Zwingli, profund mâhnit la vederea acestei priveliști, a folosit ocazia de a proclama libertatea prin Evanghelie, acestor sclavi ai superstiției.

"Să nu vă închipuiți, spunea el, că Dumnezeu este în acest templu mai mult decât în oricare altă parte a creațiunii. Oricare ar fi țara în care locuiți, Dumnezeu este în jurul vostru și vă aude... Pot oare faptele nefolositoare, pelerinajele lungi, darurile, icoanele, invocarea Fecioarei sau a sfinților să vă asigure harul lui Dumnezeu?... La ce folosește mulțimea cuvintelor pe care le includem în rugăciunile noastre? De ce folos este o glugă lucioasă, un cap tuns frumos, o robă lungă cu falduri sau niște papuci brodați cu aur?... Dumnezeu privește la inimă și inimile noastre sunt departe de El". "Hristos", spunea el, "care a fost oferit odată pe cruce, este jertfa și victima care a făcut ispășire pentru păcatele credincioșilor, pentru toată veșnicia". (Idem, b. 8, cap. 5).

Pentru mulți dintre ascultători, aceste învățături nu erau binevenite. Era o dezamăgire amară să li se spună că drumul lor obositor a fost făcut în zadar. Ei nu puteau să înțeleagă iertarea oferită în dar prin Isus Hristos. Erau mulțumiți cu vechiul drum spre ceruri pe care îl trasase Roma pentru ei. Ei nu se osteneau să caute ceva mai bun. Le era mai ușor să-și încredințeze mântuirea preoților și papei, decât să caute curăția inimii.

O altă categorie de ascultători însă a primit cu bucurie vestea răscumpărării prin Hristos. Rânduielile prescrise de Roma nu le aduseseră pacea sufletească și au primit prin credință sângele Mântuitorului ca ispășire. Aceștia s-au întors acasă pentru a face cunoscut altora lumina prețioasă pe care o primiseră. Adevărul a fost dus astfel din cătun în cătun, din oraș în oraș, iar numărul pelerinilor la capela Fecioarei a scăzut foarte mult. A avut loc o scădere a darurilor și în consecință a scăzut și salariul lui Zwingli, care era plătit din acestea. Dar aceasta i-a produs numai bucurie,

Reformatorul elvețian

deoarece vedea că puterea fanatismului și a superstiției fusese înfrântă.

Autoritățile bisericii nu erau oarbe față de lucrarea pe care o îndeplinea Zwingli, dar pentru moment s-au abținut să intervină. Sperând încă să-l câștige pentru cauza lor, s-au străduit să-l atragă prin lingușiri; între timp adevărul punea stăpânire pe inimile oamenilor.

Activitatea lui Zwingli la Einsiedeln l-a pregătit pentru un câmp mai mare, în care urma să intre curând. După trei ani petrecuți aici, a fost chemat ca predicator la catedrala din Zürich. În acel timp acesta era orașul cel mai important din Confederația Helvetică și influența exercitată aici urma să fie resimțită până departe. Eclesiasticii, prin a căror invitație a venit la Zürich, erau totuși dornici să prevină orice inovații și în consecință, l-au instruit în legătură cu datoriile lui.

"Să depui orice efort", i-au spus, "să strângi veniturile parohiei, fără să treci cu vederea nici pe cel mai neînsemnat. Să îndemni pe credincioși atât de la amvon, cât și la spovedanie să dea zecimile și darurile și să arate prin darurile lor dragostea față de biserică. Să fii sârguincios în creșterea veniturilor provenite de la bolnavi, de la liturghii și în general de la toate rânduielile bisericești". "În ceea ce privește administrarea sacramentelor, predicarea și grija pentru turmă, au adăugat instructorii lui, și acestea de asemenea sunt îndatoririle capelanului. Dar pentru acestea poți să folosești un înlocuitor, în deosebi în predicare. N-ar trebui să administrezi sacramentele decât persoanelor cu vază și numai atunci când ți se cer; ți se interzice să faci acest lucru fără să faci deosebire de persoane". (Idem, b. 8, cap. 6).

Zwingli a ascultat în linişte aceste instrucțiuni și ca răspuns, după ce și-a exprimat recunoștința pentru onoarea numirii în acest post important, a început să explice modul de lucru pe care și-a propus să-l adopte. "Viața lui Hristos, a spus el, a fost prea mult ascunsă de oameni. Voi predica toată Evanghelia lui Matei...

extrăgând numai din izvoarele Scripturii, sondând adâncimile ei, comparând un pasaj cu altul și căutând înțelegerea ei prin rugăciune continuă și stăruitoare. Îmi voi consacra lucrarea slavei lui Dumnezeu, laudei singurului Său Fiu, adevăratei mântuiri a sufletelor și zidirii lor în adevărata credință". (Idem, b. 8, cap. 6). Deși unii dintre eclesiastici au dezaprobat planul lui și au încercat să-l convingă să renunțe la el, Zwingli a rămas ferm. A declarat că era gata să introducă metoda veche, folosită de biserică în timpurile curate de la începuturile ei și nu o metodă nouă.

Interesul pentru adevărurile pe care le predica fusese deja trezit; oamenii se adunau în număr mare să asculte predicile lui. Multi care încetaseră de mult să frecventeze slujbele religioase se aflau acum printre ascultători. El și-a început lucrarea deschizând Evangheliile, citind și explicând ascultătorilor relatarea inspirată a vieții, învățăturilor și morții lui Hristos. Aici, ca și la Einsiedeln, a prezentat Cuvântul lui Dumnezeu ca singura autoritate infailibilă și moartea lui Hristos ca singura jertfă desăvârșită. "Vreau să vă conduc la Hristos, spunea el, la Hristos, adevăratul izvor al mântuirii". (Idem, b. 8, cap. 6). În jurul predicatorului s-au adunat oameni din toate clasele, de la oamenii de stat si învătati, la meseriași și țărani. Ei îi ascultau cuvintele cu un interes profund. El nu numai că vestea darul unei mântuiri fără plată, ci mustra fără teamă relele și corupția timpului. Mulți se întorceau de la catedrală lăudând pe Dumnezeu. "Acest bărbat", spuneau ei, "este un predicator al adevărului. El va fi Moise al nostru pentru a ne scoate din acest întuneric egiptean". (Idem, b. 8, cap. 6).

Deşi la început, lucrarea lui a fost primită cu mare entuziasm, după un timp s-a ridicat opoziția. Călugării au început să-i împiedice lucrarea și să-i condamne învățăturile. Mulți l-au asaltat cu ironii și batjocuri, alții au recurs la obrăznicie și amenințări. Dar Zwingli suporta toate acestea cu răbdare, spunând: "Dacă dorim să câștigăm pe păcătoși la Isus Hristos, trebuie să închidem ochii față de multe lucruri". (Idem, b. 8, cap. 6).

Reformatorul elvețian

Cam în acel timp a apărut un nou factor care a ajutat la înaintarea lucrării de reformă. Un anume Lucian a fost trimis la Zürich cu câteva din scrierile lui Luther, de către un prieten al credinței reformate din Basel, care a sugerat că vânzarea acestor cărți ar putea să fie un mijloc eficace pentru răspândirea luminii. "Verifică", scria el lui Zwingli, "dacă acest bărbat are destulă pricepere și îndemânare; dacă este așa, atunci lasă-l să ducă din oraș în oraș, din cetate în cetate, din sat în sat și chiar din casă în casă, printre elvețieni, lucrările lui Luther și îndeosebi comentarea rugăciunii Domnului, scrisă pentru laici. Cu cât vor fi mai cunoscute, cu atât se vor găsi mai mulți cumpărători". (Idem, b. 8, cap. 6). Astfel și-a croit lumina drumul.

Când Dumnezeu Se pregătește să rupă lanțurile ignoranței și superstiției, tocmai atunci Satana lucrează cu putere și mai mare să învăluiască pe oameni în întuneric și să le lege cătușele și mai strâns. În timp ce în diferite țări se ridicau bărbați să prezinte oamenilor iertarea și îndreptățirea prin sângele lui Hristos, Roma a pornit cu o nouă energie să-și deschidă piața prin toată creștinătatea, oferind iertarea păcatelor pentru bani.

Fiecare păcat își avea prețul lui și oamenilor li se acorda deplină libertate să săvârșească infracțiuni, dacă tezaurul bisericii era menținut plin. Astfel înaintau cele două mișcări, - una oferind iertarea de păcat pentru bani, iar cealaltă iertarea prin Hristos, - Roma aprobând păcatul și făcând din el sursa ei de venit; reformatorii condamnând păcatul și arătând către Hristos ca ispășire și Liberator.

În Germania, vânzarea indulgențelor fusese încredințată călugărilor dominicani și era condusă de infamul Tetzel. În Elveția traficul acesta a fost pus în mâinile franciscanilor sub conducerea lui Samson, un călugăr italian. Samson făcuse deja un bun serviciu bisericii, câștigând sume imense din Germania și Elveția pentru a umple tezaurul papal. Acum străbătea Elveția, atrăgând mulțimi mari, jefuind pe țăranii sărmani de venitul lor sărăcăcios și storcând

daruri bogate de la clasele înstărite. Influența Reformei s-a făcut simțită prin diminuarea acestor venituri, deși n-a putut opri traficul. Zwingli era încă la Einsiedeln când Samson, curând după intrarea în Elveția, a sosit cu marfa lui într-un oraș vecin. Fiind înștiințat de misiunea lui, reformatorul a pornit să i se opună. Cei doi nu s-au întâlnit, dar atât de mare a fost succesul lui Zwingli în demascarea susținerilor călugărului, încât acesta a fost obligat să plece în alte locuri.

La Zürich, Zwingli predicase cu zel împotriva traficanților de iertare; și când Samson s-a apropiat de locul acela, a fost întâmpinat de un sol din partea consiliului cu o comunicare prin care i se punea în vedere să plece mai departe. În cele din urmă, a reușit să intre printr-o stratagemă, dar a fost alungat, fără măcar să fi putut vinde vreo indulgență și curând după aceea a părăsit Elveția.

Un puternic impuls a fost dat reformei prin apariția unei ciume sau "Moartea Neagră", care s-a abătut asupra Elveției în anul 1519. Când oamenii au fost astfel aduși față în față cu nimicirea, mulți au ajuns să înțeleagă cât de zadarnice și fără valoare erau indulgențele pe care abia le cumpăraseră și tânjeau după o temelie mai sigură pentru credința lor. La Zürich, Zwingli a fost și el lovit de ciumă; a ajuns atât de slăbit încât orice speranță de însănătoșire era pierdută și s-a răspândit știrea că a murit. În acel ceas de încercare, speranța și curajul lui au rămas neclintite. El privea prin credință la crucea de pe Calvar, încrezându-se în ispășirea îndestulătoare pentru păcat. Când s-a întors de la porțile morții, a predicat Evanghelia cu o mai mare ardoare decât oricând mai înainte; cuvintele lui aveau o putere neobișnuită. Oamenii au primit cu bucurie pe pastorul lor iubit, reîntors la ei de la pragul mormântului. Ei înșiși veneau de la îngrijirea bolnavilor și muribunzilor și apreciau valoarea Evangheliei ca niciodată mai înainte.

Zwingli ajunsese la o înțelegere mai clară a adevărurilor Evangheliei și experimentase mai deplin în viața sa puterea ei

Reformatorul elvețian

înnoitoare. Căderea omului și Planul Mântuirii erau subiectele asupra cărora insista. "În Adam", spunea el, "toți suntem morți, cufundați în corupție și condamnare". (Wylie, b. 8, cap. 9). "Hristos... a dobândit pentru noi o răscumpărare veșnică.... Suferința Lui este... o jertfă veșnică și are putere să vindece pentru veșnicie; ea satisface dreptatea divină pentru veșnicie, pentru toți cei care se bizuiesc pe ea cu o credință hotărâtă și nezguduită." Totuși el învăța clar că oamenii nu sunt liberi, datorită harului lui Hristos, să continue în păcat. "Oriunde este credință în Dumnezeu, acolo este Dumnezeu; și oriunde locuiește Dumnezeu, este și zel, care îndeamnă și constrânge pe oameni la fapte bune." (D'Aubigné, b. 8, cap. 9).

Atât de mare era interesul pentru predicile lui Zwingli, încât catedrala era plină până la refuz de mulțimile care veneau să-l asculte. Puțin câte puțin, în măsura în care ei puteau să-l înțeleagă, el descoperea adevărul ascultătorilor lui. Era atent ca să nu le prezinte, de la început, puncte care i-ar fi putut deranja și ar fi stârnit prejudecăți. Lucrarea lui era să le câștige inimile pentru învățăturile lui Hristos, să le înmoaie prin iubirea Sa și să păstreze înaintea lor exemplul Său; și pe măsură ce primeau principiile Evangheliei, credințele și practicile lor superstițioase urmau să fie în mod inevitabil părăsite.

Reformațiunea înainta în Zürich pas cu pas. Alarmați, dușmanii lui au stârnit o opoziție activă. Cu un an mai înainte, călugărul din Wittenberg rostise un NU categoric papei și împăratului la Worms și acum totul părea să indice o opoziție asemănătoare față de pretențiile papei la Zürich. Atacuri repetate au fost îndreptate împotriva lui Zwingli. În cantoanele catolice, din timp în timp, ucenicii Evangheliei erau duși la rug, dar aceasta nu era destul; trebuia adus la tăcere însuși învățătorul ereziei. Ca urmare, episcopul de Constanța a trimis trei delegați la Consiliul din Zürich, care au acuzat pe Zwingli că învață pe oameni să calce legile bisericii, periclitând astfel pacea și ordinea societății. Dacă

autoritatea bisericii ar fi fost înlăturată, susținea el, ar rezulta o anarhie universală. Zwingli a răspuns că timp de patru ani predicase Evanghelia în Zürich, "care a fost mai liniştit și mai pașnic decât toate celelalte orașe din Confederație". "Nu este, atunci", spunea el, "creștinismul cea mai bună garanție a siguranței generale?" (Wylie, b. 8, cap. 11).

Delegații au avertizat pe membrii Consiliului să continue să rămână în biserică, în afara căreia, declarau ei, nu există mântuire. Zwingli a răspuns: "Nu vă lăsați impresionați de această acuzație. Temelia bisericii este aceeași Stâncă, același Hristos, care i-a dat lui Petru numele, pentru că L-a mărturisit cu credincioșie. În orice națiune, oricine crede din toată inima în Domnul Isus, este primit de Dumnezeu. Iată, în adevăr, biserica în afara căreia nimeni nu poate fi mântuit". (D'Aubigné, London ed., b. 8, cap. 11). Ca urmare a acestor dezbateri, unul dintre delegații episcopului a primit credința reformată.

Consiliul a refuzat să deschidă acțiune împotriva lui Zwingli și Roma s-a pregătit pentru un nou atac. Când reformatorul a aflat despre uneltirile dușmanilor lui, a exclamat: "Lăsați-i să atace; mă tem de ei cum se teme o stâncă tare de valurile care vuiesc la picioarele ei". (Wylie, b. 8, cap. 11). Eforturile eclesiasticilor n-au făcut decât să promoveze cauza pe care căutau să o distrugă. Adevărul continua să se răspândească. În Germania, adepții lui, descurajați de dispariția lui Luther, au căpătat iarăși curaj când au văzut progresul Evangheliei în Elveția.

În timp ce Reformațiunea se consolida la Zürich, roadele ei s-au văzut mai deplin în dispariția viciului și în promovarea ordinii și armoniei. "Pacea își are sălașul în orașul nostru", scria Zwingli, "nu există nici ceartă, nici ipocrizie, nici invidie, nici luptă. De unde poate veni această unire, decât de la Domnul și de la învățătura noastră care ne umple de roadele păcii și ale evlaviei?" (Idem, b. 8, cap. 15).

Biruințele câștigate de Reformațiune au provocat pe romaniști la eforturi și mai hotărâte pentru nimicirea ei. Văzând cât de puțin

Reformatorul elvețian

reuşiseră prin persecuție în suprimarea lucrării lui Luther în Germania, s-au hotărât să înfrunte Reformațiunea cu propriile ei arme. Ei voiau să aibă o dezbatere publică cu Zwingli și prin aranjamentele pe care le vor face - alegând atât locul luptei, cât și judecătorii care trebuiau să hotărască între părțile în discuție - să-și adjudece victoria. Odată Zwingli ajuns în puterea lor, s-ar fi îngrijit să nu le scape. Odată conducătorul adus astfel la tăcere, mișcarea putea fi repede zdrobită. Acest plan a fost totuși tăinuit cu grijă.

S-a hotărât ca disputa să se țină la Baden; dar Zwingli n-a fost prezent. Consiliul din Zürich, suspectând intențiile papistașilor și avertizat de rugurile aprinse în cantoanele catolice pentru mărturisitorii Evangheliei, au interzis pastorului lor să se expună acestui pericol. La Zürich el era dispus să întâlnească pe toți partizanii pe care Roma i-ar fi putut trimite; dar să meargă la Baden, unde sângele martirilor adevărului tocmai fusese vărsat, însemna să meargă la moarte sigură. Oecolampadius și Haller au fost aleși să reprezinte pe reformator, în timp ce faimosul Dr. Eck, susținut de o mulțime de doctori și prelați învățați, era apărătorul Romei.

Deşi Zwingli n-a fost prezent la conferință, influența lui a fost simțită. Toți secretarii au fost aleși de papistași, iar celorlalți le-a fost interzis să ia note sub pedeapsa cu moartea. Cu toate acestea, Zwingli primea zilnic un raport fidel despre cele discutate la Baden. Un student care asista la dispută, scria în fiecare seară un raport al argumentelor prezentate în acea zi. Alți doi studenți preluau aceste rapoarte împreună cu scrisorile zilnice ale lui Oecolampadius pentru a le duce lui Zwingli la Zürich. Reformatorul răspundea, dând sfaturi și sugestii. Scrisorile lui erau scrise noaptea și studenții se întorceau cu ele la Baden dimineața. Pentru a înșela vigilența gărzii, care staționa la porțile orașului, acești soli duceau pe cap coșuri cu păsări și li se permitea să treacă fără nici o piedică.

183

Astfel susținea Zwingli lupta cu adversarii lui vicleni. El "a lucrat mai mult", spunea Myconius, "prin meditațiile, prin nopțile nedormite și prin sfatul pe care-l transmitea la Baden, decât ar fi făcut discutând personal cu dușmanii lui". (D'Aubigné, b. 11, cap. 13).

Romaniștii îmbătați de triumful anticipat, veniseră la Baden îmbrăcați în robele cele mai bogate și sclipind de bijuterii. Ei se ospătau somptuos, mesele lor erau pline cu cele mai costisitoare delicatese și cu cele mai alese vinuri. Povara datoriilor lor eclesiastice era ușurată de veselie și chefuri. În contrast izbitor au apărut reformatorii, care erau priviți de oameni puțin mai favorabil decât o grupă de cerșetori și a căror hrană simplă îi reținea doar puțin timp la masă. Gazda lui Oecolampadius, folosind ocazia să-l supravegheze, în camera lui, îl găsea totdeauna ocupat cu studiul sau la rugăciune și mirându-se mult, raporta că ereticul era cel puțin "foarte evlavios".

La conferință, "Eck s-a urcat cu îngâmfare la un amvon împodobit splendid, în timp ce umilul Oecolampadius, îmbrăcat modest, a fost obligat să-și ocupe locul în fața adversarului pe un scaun cioplit rudimentar". (Idem, b. 11, cap. 13). Vocea tunătoare al lui Eck și siguranța lui fără margini nu l-au părăsit niciodată. Zelul lui era stimulat de speranța aurului ca și de a renumelui; căci apărătorul credinței avea să fie răsplătit cu o sumă generoasă. Când cele mai bune argumente ale lui au eșuat, a recurs la insulte și chiar la blesteme.

Oecolampadius, modest și neîncrezut în sine, se dădea înapoi la gândul luptei și a intrat în ea făcând declarația solemnă: "Nu recunosc nici un alt standard de judecată decât Cuvântul lui Dumnezeu". (Idem, b. 11, cap. 13). Deși amabil și curtenitor în purtare, s-a dovedit abil și neclintit. În timp ce romaniștii, potrivit cu obiceiul lor, apelau la autoritatea tradițiilor bisericii, reformatorul a rămas statornic la Sfintele Scripturi. "Tradiția", spunea el, "n-are nici o putere în Elveția, dacă nu se întemeiază

Reformatorul elvețian

pe constituție; în materie de credință, Biblia este constituția noastră". (Idem, b. 11, cap. 13).

Contrastul dintre cei doi adversari n-a rămas fără efect. Raționamentul calm și clar al reformatorului, prezentat atât de blând și modest, a atras mințile care s-au întors cu dezgust de la pretențiile lăudăroase și zgomotoase ale lui Eck.

Discuția a durat optsprezece zile. La încheierea ei, papistașii au pretins victoria, cu mare siguranță. Majoritatea delegaților au trecut de partea Romei și Dieta i-a pronunțat pe reformatori învinși și a declarat că ei, împreună cu conducătorul lor Zwingli, sunt excomunicați din biserică. Dar roadele conferinței au descoperit de care parte era victoria. Disputa a rezultat într-un avânt puternic al cauzei protestante și nu mult după aceea, orașele importante Berna și Basel s-au declarat în favoarea Reformațiunii.

PROGRESUL REFORMEI ÎN GERMANIA

Dispariția misterioasă a lui Luther a provocat consternare în toată Germania. Pretutindeni se puneau întrebări despre el. Circulau cele mai neobișnuite zvonuri și mulți credeau că fusese ucis. A fost o mare jale nu numai printre prietenii declarați, ci și între miile de oameni care nu luaseră o poziție pe față în favoarea Reformațiunii. Mulți s-au legat printr-un jurământ solemn să-i răzbune moartea.

Conducătorii romani au văzut cu groază până la ce grad se ridicaseră simțămintele oamenilor împotriva lor. Deși la început s-au bucurat de presupusa moarte a lui Luther, curând după aceea doreau să se ascundă de mânia oamenilor. Dușmanii lui nu fuseseră atât de tulburați de cele mai îndrăznețe fapte ale lui, pe când era printre ei, cum erau acum după dispariția lui. Aceia care, în furia lor, căutaseră să distrugă pe îndrăznețul reformator, erau plini de teamă acum când el devenise un prizonier neajutorat. "Singura cale care ne mai rămâne pentru a ne salva", spunea unul dintre ei, "este să aprindem torțele și să-l căutăm pe Luther în toată lumea, pentru a-l reda națiunii care-l cere". (D'Aubigné, b. 9, cap. 1). Edictul împăratului părea fără autoritate. Legații papali erau plini de indignare când au văzut că i se acorda cu mult mai puțină atenție decât soartei lui Luther.

Veștile că el se găsea în siguranță, deși prizonier, au calmat temerile poporului, mai mult încă, au trezit entuziasmul în favoarea lui. Scrierile lui erau citite cu o ardoare și mai mare decât înainte. Un număr crescând de oameni se alăturau cauzei eroului care

Progresul Reformei în Germania

apărase Cuvântul lui Dumnezeu, înfruntând forțe mult superioare. Reformațiunea câștiga continuu putere. Sămânța pe care o semănase Luther răsărea pretutindeni. Absența lui îndeplinea o lucrare pe care prezența lui n-ar fi reușit s-o facă. Acum, când marele lor conducător fusese îndepărtat, ceilalți conlucrători simțeau o răspundere nouă. Cu o credință și o ardoare nouă, ei se străduiau să facă tot ce sta în puterea lor ca lucrarea începută atât de nobil să nu fie împiedicată.

Dar Satana nu sta degeaba. El a încercat acum ceea ce încercase cu fiecare mișcare reformatoare - să amăgească și să distrugă pe oameni, oferindu-le o contrafacere în locul adevăratei lucrări. Așa cum în primul secol al bisericii creștine au fost hristoși falși, tot așa s-au ridicat profeți falși și în secolul al șaisprezecelea.

Câțiva bărbați, profund afectați de frământarea din lumea religioasă, și-au închipuit că au primit descoperiri deosebite din ceruri și au pretins că au primit mandat divin să ducă la bun sfârșit Reformațiunea care, declarau ei, fusese doar slab începută de Luther. În realitate, ei distrugeau lucrarea pe care el o îndeplinise. Ei lepădau marele principiu care constituia însăși temelia Reformațiunii - și anume că regula îndestulătoare de credință și practică este Cuvântul lui Dumnezeu; în locul acestei călăuze infailibile, au pus standardul schimbător și nesigur al propriilor lor sentimente și impresii. Prin acest act de înlăturare a marelui detector de rătăcire și falsitate, a fost deschisă pentru Satana calea de a stăpâni mințile oamenilor, după cum îi plăcea lui mai bine.

Unul dintre acești profeți pretindea că ar fi fost instruit de îngerul Gabriel. Un student care s-a unit cu el, și-a părăsit studiile, afirmând că fusese înzestrat de Dumnezeu Însuși cu înțelepciunea de a explica Cuvântul Său. Alții care erau, în mod natural, înclinați spre fanatism s-au unit cu ei. Acțiunile acestor entuziaști au creat o mare tulburare. Predicarea lui Luther trezise pe oamenii de pretutindeni să simtă nevoia reformei și acum unele persoane cu adevărat sincere erau înșelate de declarațiile noilor profeți.

Conducătorii mişcării s-au dus la Wittenberg şi şi-au susținut pretențiile înaintea lui Melanchton şi a colaboratorilor lui. Ei spuneau: "Suntem trimişi de Dumnezeu să învățăm pe oameni. Am avut conversații intime cu Domnul; ştim ce se va întâmpla; într-un cuvânt, suntem apostoli şi profeți şi facem apel la Dr. Luther". (Idem, b. 9, cap. 7).

Reformatorii erau surprinși și nedumeriți. Aceasta era o situație pe care nu o întâlniseră niciodată mai înainte și nu știau cum să procedeze. Melanchton spunea: "În acești bărbați sunt într-adevăr spirite extraordinare; dar ce fel de spirite?... Pe de o parte să ne păzim de a stinge Duhul lui Dumnezeu și pe de alta, să nu fim duși în rătăcire de spiritul lui Satana". (Idem, b. 9, cap. 7).

Rodul noii învățături s-a văzut curând. Oamenii au fost conduși să neglijeze Biblia sau chiar să o lepede cu totul. Școlile au fost puse într-o mare încurcătură. Studenții, nesocotind orice restricție, își părăseau studiile și se retrăgeau din universitate. Bărbații care se considerau competenți să reînvioreze și să conducă lucrarea Reformațiunii, au reușit doar s-o ducă la ruină. Romaniștii și-au recâștigat încrederea și au exclamat triumfători: "Un ultim efort și totul va fi al nostru". (Idem, b. 9, cap. 7).

Când Luther a auzit din Wartburg ceea ce se întâmplase, a spus cu adâncă îngrijorare: "Totdeauna m-am așteptat că Satana ne va trimite această plagă". (Idem, b. 9, cap. 7). El și-a dat seama de adevăratul caracter al acelor pretinși profeți și a văzut pericolul care amenința cauza adevărului. Opoziția papei și a împăratului nu-i provocase o încurcătură și o mâhnire atât de mari ca acelea pe care le trăia acum. Dintre prietenii declarați ai Reformațiunii, se ridicaseră cei mai răi dușmani. Chiar adevărurile care îi aduseseră o atât de mare bucurie și mângâiere erau folosite pentru a provoca discordie și pentru a crea confuzie în biserică.

În lucrarea reformei, Luther fusese mânat de Duhul lui Dumnezeu și fusese condus să se depășească pe sine însuși. El nu-și propusese să ia poziții ca acelea pe care le luase sau să facă

Progresul Reformei în Germania

schimbări atât de radicale. El fusese doar instrumentul în mâna Puterii Infinite. Totuși adesea se cutremura de rezultatul lucrării lui. El a spus odată: "Dacă aș ști că învățătura mea ar dăuna unui om, doar unui singur om, oricât de umil și neînsemnat - ceea ce nu se poate, deoarece ea este însăși Evanghelia - mai degrabă aș muri de zece ori decât să nu o retractez". (Idem, b. 9, cap. 7).

Acum însuşi Wittenbergul, chiar centrul Reformaţiunii cădea repede sub puterea fanatismului şi a anarhiei. Această stare îngrozitoare nu rezultase din învăţăturile lui Luther; şi totuşi vrăjmaşii săi, din întreaga Germanie, au pus-o pe seama lui. În amărăciunea sufletului său se întreba adesea: "Este posibil ca astfel să fie sfârşitul acestei mari lucrări de Reformaţiune?" (Idem, b. 9, cap. 7). Când s-a luptat cu Dumnezeu în rugăciune, pacea s-a revărsat din nou în inima lui. "Lucrarea nu este a mea, ci a Ta, spunea el, Tu nu vei permite să fie distrusă de superstiţie sau fanatism". Dar gândul de a rămâne mai departe în afara luptei, într-o astfel de criză, a devenit de nesuportat. S-a hotărât să se întoarcă la Wittenberg.

A pornit fără întârziere în călătoria lui primejdioasă. Era sub interdicția imperiului. Dușmanii săi aveau libertatea să-i ia viața; prietenilor le era interzis să-l ajute sau să-l adăpostească. Guvernul imperial luase cele mai aspre măsuri împotriva adepților lui. Dar el a înțeles că lucrarea Evangheliei era în pericol și, în numele Domnului, a ieșit fără teamă să se lupte pentru adevăr.

Într-o scrisoare adresată prințului elector, după ce și-a expus planul de a părăsi Wartburgul, Luther a spus: "Să fie cunoscut înălțimii voastre că eu mă duc la Wittenberg sub o ocrotire mult mai înaltă decât aceea a prinților și a electorilor. Nu mă gândesc să solicit sprijinul înălțimii voastre și departe de a dori protecția voastră, aș dori mai degrabă să vă ocrotesc eu. Dacă aș ști că înălțimea voastră ar putea sau ar vrea să mă ocrotească, nu m-aș duce deloc la Wittenberg. Nu există nici o sabie care să ajute la înaintarea acestei cauze. Numai Dumnezeu trebuie să facă totul,

fără ajutorul sau concursul omului. Acela care are cea mai mare credință este cel mai capabil s-o ocrotească." (Idem, b. 9, cap. 8).

Într-o a doua scrisoare, scrisă pe drumul către Wittenberg, Luther a adăugat: "Sunt gata să-mi atrag dizgrația înălțimii voastre și mânia lumii întregi. Nu sunt oare locuitorii Wittenbergului oile mele? Nu mi i-a încredințat Dumnezeu mie? Și n-ar trebui oare, dacă este necesar, să mă expun morții pentru ei? Pe lângă aceasta, mă tem că voi vedea o revoltă teribilă în Germania, prin care Dumnezeu va pedepsi națiunea noastră". (Idem, b. 9, cap. 7).

Cu mare prudență și umilință, dar cu hotărâre și statornicie, și-a început lucrarea. "Prin cuvânt, spunea el, trebuie să răsturnăm și să distrugem ceea ce a fost întemeiat prin violență. Nu mă voi folosi de forță împotriva celor superstițioși și necredincioși.... Nimeni nu trebuie constrâns. Libertatea este însăși esența credinței". (Idem, b. 9, cap. 8).

Curând s-a răspândit vestea în Wittenberg că Luther se întorsese și că urma să predice. S-au adunat oameni din toate părțile, iar biserica s-a umplut până la refuz. Urcând la amvon, a început să învețe, să îndemne și să mustre cu multă înțelepciune și blândețe. Amintind de atitudinea unora care recurseseră la măsuri violente pentru desființarea liturghiei a spus:

"Liturghia este un lucru rău; Dumnezeu i se opune; ea trebuie să fie desființată; aş fi dorit ca în toată lumea să fi fost înlocuită prin Cina Evangheliei. Dar nimeni să nu fie despărțit de ea prin forță. Trebuie să lăsăm lucrul acesta în mâinile Domnului. Cuvântul Său trebuie să lucreze și nu noi. Şi veți întreba, de ce așa? Pentru că eu nu țin inimile oamenilor în mâna mea, așa cum ține olarul lutul. Noi avem dreptul să vorbim; dar nu avem dreptul să acționăm. Să predicăm; restul aparține lui Dumnezeu. Dacă aș folosi forța, ce aș câștiga? Prefăcătorie, formalism, imitații, porunci omenești și ipocrizie... Dar n-ar fi nici sinceritate a inimii, nici credință, nici iubire. Acolo unde lipsesc acestea trei, totul lipsește și n-aș da nici doi bani pentru un astfel de rezultat... Dumnezeu face numai

Progresul Reformei în Germania

prin Cuvântul Său mai mult decât faci tu și eu și toată lumea prin puterea noastră unită. Dumnezeu ia în stăpânire inima; și când inima este luată în stăpânire, totul este câștigat...

"Voi predica, voi discuta și voi scrie; dar nu voi constrânge pe nimeni, deoarece credința este un act voluntar. Vedeți cum am procedat eu. M-am ridicat împotriva papei, a indulgențelor și a papistașilor, dar fără violență sau zarvă. Am invocat Cuvântul lui Dumnezeu, am predicat și am scris - aceasta a fost tot ce am făcut. Și totuși, în timp ce dormeam... Cuvântul pe care l-am predicat a răsturnat papalitatea, cauzându-i un rău atât de mare cum nici un prinț și nici un împărat nu i-a făcut. Și cu toate acestea eu n-am făcut nimic; numai Cuvântul a făcut totul. Dacă aș fi dorit să apelez la forță, poate că toată Germania ar fi fost scăldată în sânge. Însă care ar fi fost rezultatul? Ruină și pustiire atât pentru trup, cât și pentru suflet. De aceea am rămas liniștit și am lăsat numai Cuvântul să străbată în toată lumea." (Idem, b. 9, cap. 8).

Luther a continuat să predice mulțimilor dornice zi după zi, timp de o săptămână întreagă. Cuvântul lui Dumnezeu a rupt vraja agitației fanatice. Puterea Evangheliei a întors pe oamenii induși în eroare la calea adevărului.

Luther nu dorea să se întâlnească cu fanaticii ale căror acțiuni produseseră un rău atât de mare. Îi știa ca oameni cu judecată nesănătoasă și cu patimi nestăpânite, care în timp ce pretindeau că au lumină deosebită din ceruri, n-ar fi suportat nici cea mai slabă contrazicere și nici cea mai amabilă mustrare sau sfat. Arogându-și autoritatea supremă, ei cereau tuturor, fără discuție, să le recunoască pretențiile. Dar pentru că ei au cerut o întrevedere, Luther a consimțit să se întâlnească cu ei; și astfel le-a demascat cu un succes atât de mare pretențiile, încât impostorii au plecat în grabă din Wittenberg.

Fanatismul a fost înfrânt pentru un timp, dar după câțiva ani a izbucnit cu o violență mai mare și cu urmări mai grozave. Cu privire la conducătorii acestei mișcări, Luther a spus: "Pentru ei

Sfintele Scripturi sunt doar o literă moartă și încep să strige cu toții: "Duhul!" Dar, în mod sigur, eu nu-i voi urma acolo unde-i duce duhul lor. Să mă ferească Dumnezeu în îndurarea Sa, de o biserică în care sunt numai sfinți. Doresc să locuiesc cu cei umili, cu cei slabi, cu cei bolnavi, care-și cunosc și simt păcatele și care gem și strigă fără încetare la Dumnezeu, din adâncul inimii, ca să primească mângâiere și sprijin". (Idem, b. 10, cap. 10).

Thomas Münzer, cel mai activ dintre fanatici, era un bărbat cu o capacitate considerabilă care, corect îndrumată, l-ar fi făcut în stare să facă binele; dar el nu învățase primele principii ale religiei adevărate. "Era stăpânit de dorința de a reforma lumea și uita, ca de altfel toți entuziaștii, că reforma trebuia să înceapă cu el însuși". (Idem, b. 9, cap. 8). Ambiția lui era să câștige poziție și influență și nu dorea să fie al doilea, nici chiar după Luther. El declara că reformatorii, înlocuind autoritatea papei cu aceea a Scripturilor, nu făcuseră decât să întemeieze o formă diferită de papalitate. El pretindea că primise mandat divin să introducă adevărata reformă. "Acela care are acest spirit", spunea Münzer, "are credința adevărată, chiar dacă n-ar fi văzut niciodată Scripturile în viața lui". (Idem, b. 10, cap. 10).

Învățătorii fanatici se lăsau conduși de impresii, considerând orice gând și impuls ca fiind glasul lui Dumnezeu; ca urmare, au căzut în mari extreme. Unii dintre ei chiar și-au ars Bibliile, exclamând: "Litera omoară, dar Duhul dă viață". Învățătura lui Münzer făcea apel la dorința oamenilor după miraculos, în timp ce satisfăcea mândria lor așezând, de fapt, ideile și părerile oamenilor mai presus de Cuvântul lui Dumnezeu. Învățăturile lui erau primite de mii de oameni. Curând a condamnat orice ordine din serviciul divin public și a declarat că a asculta de prinți însemna o încercare de a sluji atât pe Dumnezeu, cât și pe Belial.

Mințile oamenilor, care deja începuseră să scuture jugul papalității, deveneau de asemenea nerăbdătoare sub restricțiile autorității civile. Învățăturile revoluționare ale lui Münzer, care

Progresul Reformei în Germania

pretindea că sunt aprobate de cer, i-au condus să se smulgă de sub orice control și să dea frâu liber prejudecăților și pasiunilor lor. Au urmat scenele cele mai grozave de răzvrătire și luptă și câmpiile Germaniei au fost scăldate în sânge.

Agonia sufletească pe care Luther o trăise de mult la Erfurt, apăsa asupra lui acum cu o putere îndoită, când vedea rezultatele fanatismului puse pe seama Reformațiunii. Prinții papistași declarau - și mulți erau gata să creadă declarația - că răscoala era rodul legitim al doctrinelor lui Luther. Deși această acuzație nu avea nici cel mai slab temei, a provocat o mare amărăciune reformatorului. Părea peste puterile lui să suporte ca adevărul să fie astfel disprețuit, fiind egalat cu cel mai josnic fanatism. Pe de altă parte, conducătorii răscoalei urau pe Luther deoarece el nu numai că se opunea învățăturilor lor și respingea pretențiile lor de inspirație divină, ci și pentru că îi declarase rebeli față de autoritatea civilă. Pentru a se răzbuna, ei l-au acuzat ca fiind un impostor josnic. Părea că Luther își atrăsese atât vrăjmășia prinților, cât și a poporului.

Romaniștii tresăltau, așteptând să asiste la prăbușirea rapidă a Reformațiunii; ei îl acuzau pe Luther chiar și pentru greșelile pe care el se străduise cu cea mai mare seriozitate să le corecteze. Partida fanatică, pretinzând în mod fals că fusese tratată cu mare nedreptate, reușise să câștige simpatia unei mari clase de oameni și, așa cum se întâmplă adesea cu aceia care apucă pe o cale greșită, au ajuns să fie priviți ca martiri. Astfel cei care foloseau toată puterea împotriva Reformațiunii, erau elogiați și compătimiți ca victime ale cruzimii și oprimării. Aceasta era lucrarea lui Satana, inspirată de același spirit de răzvrătire care s-a manifestat prima dată în ceruri.

Satana caută continuu să amăgească pe oameni și să-i facă să numească păcatul neprihănire și neprihănirea păcat. Cât succes a avut lucrarea lui! De câte ori dezaprobarea și reproșul sunt aruncate asupra slujitorilor credincioși ai lui Dumnezeu, deoarece ei stau

fără teamă în apărarea adevărului! Oamenii care nu sunt altceva decât agenții Satanei, sunt lăudați și lingușiți și chiar priviți ca martiri, în timp ce aceia care ar trebui respectați și susținuți pentru credincioșia lor față de Dumnezeu, sunt lăsați să reziste singuri, priviti cu neîncredere si bănuială.

Sfințenia contrafăcută, sfințirea prefăcută își fac încă lucrarea de amăgire. Sub diverse forme ele manifestă același spirit ca și în zilele lui Luther, abătând mințile de la Scripturi și conducând pe oameni să urmeze mai degrabă propriile lor simțăminte și impresii decât să dea ascultare Legii lui Dumnezeu. Acesta este unul dintre planurile cele mai reușite ale Satanei de a defăima curăția și adevărul.

Luther a apărat fără teamă Evanghelia de atacurile care au venit din toate părțile. Cuvântul lui Dumnezeu s-a dovedit o armă puternică în toate luptele. Cu acest Cuvânt el a luptat împotriva autorității uzurpatoare a papei, împotriva filozofiei raționaliste a scolasticilor și în același timp a stat tare ca o stâncă împotriva fanatismului care căuta să se asocieze cu Reformațiunea.

Fiecare din aceste elemente adverse înlătura, în felul său, Sfintele Scripturi și înălța înțelepciunea omenească la rang de sursă a adevărului religios și a cunoașterii. Raționalismul zeifică rațiunea și face din ea criteriul pentru religie. Pretinzând că inspirația suveranului pontif a coborât într-o linie neîntreruptă de la apostoli și că a rămas neschimbată de-a lungul timpului, romanismul dădea ocazie ca tot felul de extravaganțe și corupții să fie ascunse sub sfințenia mandatului apostolic. Inspirația pretinsă de Münzer și de colaboratorii lui nu venea dintr-o sursă mai înaltă decât din capriciile imaginației și influența ei răsturna orice autoritate omenească sau divină. Adevăratul creștinism primește Cuvântul lui Dumnezeu ca fiind marele tezaur al adevărului inspirat și ca probă a oricărei inspirații.

După întoarcerea de la Wartburg, Luther a terminat traducerea Noului Testament și Evanghelia a fost dată curând după aceea poporului german în propria lui limbă. Această traducere a fost

Progresul Reformei în Germania

primită cu mare bucurie de toți care iubeau adevărul, dar a fost respinsă cu dispreț de aceia care au ales tradițiile omenești și poruncile oamenilor.

Preoții s-au alarmat la gândul că oamenii de rând puteau să discute cu ei preceptele Cuvântului lui Dumnezeu și că urma să fie dată pe față propria lor ignoranță. Armele rațiunii lor firești erau fără putere contra sabiei Duhului. Roma și-a exercitat întreaga ei autoritate pentru a împiedica răspândirea Scripturilor; dar atât decretele și anatemele, cât și torturile au fost zadarnice. Cu cât condamna și interzicea mai mult Biblia, cu atât mai mare era dorința oamenilor să cunoască ceea ce învăța ea în realitate. Toți care puteau să citească erau nerăbdători să studieze Cuvântul lui Dumnezeu în mod personal. Îl purtau cu ei, îl citeau, îl reciteau și nu se mulțumeau până când nu memorau mari părți din el. Văzând modul favorabil cu care fusese primit Noul Testament, Luther a început imediat traducerea Vechiului Testament pe care l-a publicat în fascicule, pe măsura traducerii lui.

Scrierile lui Luther erau bine primite atât în orașe, cât și în cătune. "Ceea ce Luther și prietenii lui scriau, alții difuzau. Călugării, convinși de ilegitimitatea obligațiilor monahale, doritori să schimbe lunga lor viață de inactivitate cu una de efort activ, dar prea ignoranți pentru a vesti Cuvântul lui Dumnezeu, călătoreau prin provincii, vizitând cătune și colibe, unde vindeau cărțile lui Luther și ale prietenilor lui. În curând Germania mișuna de acești colportori îndrăzneți." (Idem, b. 9, cap. 11).

Aceste scrieri erau studiate cu adânc interes de bogați și săraci, de învățați și neînvățați. Seara, învățătorii de la școlile sătești le citeau cu glas tare oamenilor adunați în grupe mici la gura sobei. Cu fiecare efort făcut unele suflete erau convinse de adevăr și primind Cuvântul cu bucurie, duceau, la rândul lor, veștile bune și altora.

Se confirmau cuvintele Inspirației: "Descoperirea cuvintelor Tale dă lumină, dă pricepere celor fără răutate". (Ps. 119:130).

Studiul Scripturilor producea o schimbare puternică în mințile și inimile oamenilor. Dominația papală pusese peste supușii ei un jug de fier care-i ținuse în ignoranță și degradare. Fusese menținută cu scrupulozitate o respectare superstițioasă a formelor, dar în tot serviciul lor inima și mintea participau prea puțin. Predicarea lui Luther care scotea în evidență adevărurile clare ale Cuvântului lui Dumnezeu, apoi Cuvântul însuși pus în mâinile oamenilor de rând, trezise puterile lor adormite și nu numai că purificase și înnobilase natura lor spirituală, ci dăduse o nouă putere și vigoare intelectului.

Persoane de toate conditiile erau văzute cu Biblia în mână, apărând doctrinele Reformatiunii. Papistasii care lăsaseră studiul Scripturilor pe seama preoților și călugărilor, îi chemau acum să răspundă și să respingă noile învățături. Dar necunoscând nici Scripturile și nici puterea lui Dumnezeu, preoții și călugării erau complet înfrânți de aceia pe care ei îi acuzaseră ca neînvățați și eretici. "Din nefericire, spunea un scriitor catolic, Luther convinsese pe urmașii lui să nu-și pună încrederea în nici o altă scriere decât în Sfânta Scriptură." (D'Aubigné, b. 9, cap. 11). Mulțimi de oameni se adunau să audă adevărul apărat de bărbați cu puțină instruire si chiar dezbătut de ei cu teologi învătati si elocventi. Ignoranța vrednică de rușine a acestor bărbați mari era dată pe față când argumentele lor erau întâmpinate cu învățăturile simple ale Cuvântului lui Dumnezeu. Muncitorii, soldații, femeile și chiar copiii erau mai familiarizați cu învătăturile Bibliei decât preoții și doctorii erudiți.

Contrastul dintre ucenicii Evangheliei și susținătorii superstițiilor papale se manifesta la fel în rândurile învățaților ca și între oamenii de rând. "În opoziție cu vechii apărători ai ierarhiei papale, care neglijaseră studiul limbilor și cercetarea literaturii,... acum era un tineret inteligent, devotat studiului, cercetând Scriptura și familiarizându-se cu capodoperele antichității. Având o minte activă, un suflet nobil și o inimă cutezătoare, acești tineri au dobândit curând atâtea cunoștințe, încât mult timp nimeni nu se

Progresul Reformei în Germania

putea măsura cu ei... În consecință, când acești tineri apărători ai Reformațiunii se întâlneau cu învățații Romei, în orice adunare, îi atacau cu atâta ușurință și siguranță, încât acei bărbați ignoranți ezitau, se pierdeau, și ajungeau de disprețul meritat în ochii tuturor. (Idem, b. 9, cap. 11).

Când clerul roman a văzut numărul enoriașilor micșorându-se, a recurs la ajutorul autorităților și prin toate mijloacele pe care le aveau la dispoziție s-au străduit să aducă înapoi pe ascultătorii lor. Dar oamenii găsiseră în noile învățături ceea ce răspundea nevoilor sufletelor lor și s-au îndepărtat de aceia care îi hrăniseră timp atât de îndelungat cu pleava fără valoare a riturilor superstițioase și a tradițiilor omenești.

Când s-a aprins persecuția împotriva învățătorilor adevărului, ei au luat seama la cuvintele lui Hristos: "Când vă vor prigoni într-o cetate, să fugiți în alta". (Matei 10:23). Lumina pătrundea pretutindeni. Cei persecutați găseau în altă parte o ușă ospitalieră deschisă și rămânând acolo predicau pe Hristos, uneori în biserică sau, dacă li se refuza acest privilegiu, în case particulare sau în aer liber. Oriunde puteau să găsească ascultători, locul acela devenea un templu sfânt. Adevărul, proclamat cu astfel de energie și siguranță, se răspândea cu o putere de neînvins.

În zadar au fost invocate autoritățile civile și religioase să zdrobească erezia. În zadar au recurs la închisoare, tortură, foc și sabie. Mii de credincioși și-au pecetluit credința cu sângele lor și totuși lucrarea înainta. Persecuția servea doar la răspândirea adevărului și fanatismul, pe care Satana s-a străduit să-l unească cu acesta, a contribuit și mai mult la accentuarea contrastului dintre lucrarea lui Satana și lucrarea lui Dumnezeu.

PROTESTUL PRINȚILOR

Una dintre cele mai nobile mărturii care au fost depuse vreodată în favoarea Reformațiunii a fost Protestul adresat de prinții creștini din Germania la Dieta din Speier în anul 1529. Curajul, credința și statornicia acestor bărbați ai lui Dumnezeu au câștigat libertatea de gândire și conștiință pentru secolele următoare. Protestul lor a dat bisericii reformate numele de Protestantă; principiile lui sunt "însăși esența Protestantismului." (D'Aubigné, b. 13, cap. 6).

O zi întunecată și amenințătoare venise pentru Reformațiune. În ciuda edictului de la Worms care declara pe Luther în afara legii și interzicea predicarea sau credința în doctrinele lui, toleranța religioasă predominase până acum în imperiu. Providența divină ținuse sub control forțele care se opuneau adevărului. Carol al V-lea, era hotărât să zdrobească Reformațiunea, dar ori de câte ori și-a ridicat mâna să lovească, a fost obligat să lovească în altă parte. Distrugerea iminentă a tuturor acelora care îndrăzniseră să se împotrivească Romei, părea mereu inevitabilă; dar în momentul critic apăreau ori armatele turcești la frontiera răsăriteană, ori împăratul Franței, sau chiar papa însuși, gelos pe puterea mereu crescândă a împăratului, pornea război împotriva lui; astfel, în mijlocul luptei și frământării națiunilor, Reformațiunea a avut răgazul să se întărească și să se extindă.

În cele din urmă însă suveranii papali au stins neînțelegerile dintre ei pentru a putea face cauză comună contra reformatorilor. Dieta din Speier din anul 1526 dăduse fiecărui stat libertatea deplină în materie de religie până la întrunirea unui conciliu ge-

neral; dar abia trecuseră pericolele care facilitaseră această concesie, că împăratul a convocat o a doua Dietă la Speier în anul 1529 cu scopul de a zdrobi erezia. Prinții urmau să fie convinși prin mijloace pașnice, dacă era posibil, să se alieze contra Reformațiunii; dar dacă aceasta nu reușea, Carol era hotărât să recurgă la sabie.

Papistașii jubilau. Au venit la Speier într-un număr mare și și-au manifestat deschis ostilitatea față de reformatori și față de toți aceia care-i favorizau. Melanchton spunea: "Suntem scârba și gunoaiele lumii; dar Hristos va privi asupra sărmanului Său popor și-l va păzi". (Idem, b. 13, cap. 5). Prinților evanghelici prezenți la Dietă li s-a interzis să predice Evanghelia chiar și în locuințele lor. Însă oamenii din Speier, însetați după Cuvântul lui Dumnezeu, în ciuda interdicției, se adunau cu miile la serviciile divine ținute în capela electorului de Saxonia.

Faptul acesta a grăbit izbucnirea crizei. Un mesaj imperial a fost comunicat Dietei, că întrucât hotărârea care acorda libertate de conștiință dăduse naștere la dezordini mari, împăratul cerea să fie anulată. Acest act arbitrar a provocat indignarea și tulburarea creștinilor evanghelici. Unul dintre ei spunea: "Hristos a căzut iarăși în mâinile lui Caiafa și Pilat". Romaniștii au devenit mai violenți. Un papistaș fanatic declara: "Turcii sunt mai buni decât lutheranii, căci turcii țin zilele de post, pe când lutheranii le calcă. Dacă ar fi să alegem între Sfintele Scripturi ale lui Dumnezeu și vechile erori ale bisericii, ar trebui să le respingem pe primele". Melanchton remarca: "În fiecare zi, în plină adunare, Faber aruncă o nouă piatră în noi evangheliștii". (Idem, b. 13, cap. 5).

Toleranța religioasă fusese stabilită legal și statele evanghelice erau hotărâte să se opună violării drepturilor lor. Lui Luther, care era încă sub interdicția impusă de edictul din Worms, nu i s-a permis să se prezinte la Speier; locul lui a fost ținut însă de colaboratorii și prinții pe care Dumnezeu i-a ridicat pentru a apăra cauza Sa în această împrejurare critică. Nobilul Frederick de

Saxonia, protectorul lui Luther din trecut, murise; însă Ducele Johan, fratele și succesorul lui, care salutase cu bucurie Reformațiunea, cu toate că era prietenul păcii, a dovedit mare energie și curaj în toate problemele legate de interesele credinței.

Preoții au cerut ca statele care primiseră Reformațiunea să se supună fără condiții jurisdicției romane. Reformatorii, pe de altă parte, pretindeau libertatea care le fusese acordată mai înainte. Ei n-au putut să consimtă ca Roma să aducă din nou sub stăpânirea ei acele state care primiseră cu o bucurie așa de mare Cuvântul lui Dumnezeu.

În cele din urmă, s-a propus un compromis, ca acolo unde Reformațiunea nu se stabilise, să fie aplicat riguros edictul din Worms; dar unde nu se puteau conforma lui, fără primejdia revoltei, să nu se mai facă nici o nouă reformă, să nu se trateze nici un punct controversat, să nu se opună celebrării liturghiei, să nu se permită nici unui romano-catolic să îmbrățișeze Lutheranismul". (Idem, b. 13, cap. 5). Această măsură a fost aprobată de Dietă spre marea satisfacție a preoților și prelaților papali.

Dacă acest edict ar fi fost aplicat, "Reformațiunea nu putea nici să fie extinsă... acolo unde nu era cunoscută încă, nici să se consolideze pe temelii solide... acolo unde deja exista". (Idem, b. 13, cap. 5). Libertatea cuvântului ar fi fost interzisă. Nici o convertire nu ar fi fost permisă. Prietenilor Reformațiunii li se cerea să se supună imediat acestor interdicții și restricții. Speranțele lumii păreau aproape să se stingă. "Restabilirea ierahiei romane... va readuce în mod negreșit vechile abuzuri"; și se va găsi cu ușurință o ocazie pentru "a completa nimicirea unei lucrări deja atât de violent zguduită de fanatism și discordie." (Idem, b. 13, cap. 5).

Când grupul evanghelic s-a întâlnit să se consulte, se uitau unul la altul complet descurajați. De la unul la altul trecea întrebarea: "Ce este de făcut?" Erau în joc mari probleme pentru lume. "Se

vor supune conducătorii Reformațiunii și vor accepta edictul? Cât de ușor ar fi putut reformatorii, în această criză, care era cu adevărat înfricoșătoare, să se convingă pe ei înșiși să meargă într-o direcție greșită! Cât de multe pretexte plauzibile și motive rezonabile ar fi putut să găsească pentru supunere! Prinților lutherani le era garantată exercitarea liberă a religiei lor. Şi același avantaj a fost acordat tuturor supușilor care, înainte de aprobarea acestei măsuri, îmbrățișaseră concepțiile reformate. Nu trebuia ca aceasta să-i mulțumească? Câte primejdii n-ar fi evitate prin supunere! În ce pericole și conflicte necunoscute i-ar fi aruncat împotrivirea? Cine știe ce ocazii poate aduce viitorul? Să îmbrățișăm pacea; să apucăm ramura de măslin pe care o întinde Roma și să vindecăm rănile Germaniei. Cu argumente ca acestea, reformatorii ar fi putut să justifice adoptarea unei atitudini care i-ar fi dus cu siguranță, în scurt timp, la nimicirea cauzei lor.

"Din fericire, ei au privit la principiul pe care se baza acest aranjament și au acționat prin credință. Care era acel principiu? Era dreptul Romei de a forța constiința și de a interzice cercetarea liberă. Dar nu urma ca ei și supușii lor protestanți să se bucure de libertatea religioasă? Da, dar ca o favoare special stipulată în înțelegere însă, nu ca un drept. Pentru toți care nu erau incluși în acest aranjament, urma să se aplice marele principiu al autorității Romei; constiința nu era luată în considerație; Roma era judecătorul infailibil și trebuia ascultată. Acceptarea înțelegerii propuse urma să fie o recunoaștere de fapt, că libertatea religioasă trebuia limitată la Saxonia reformată; și în ce privea restul creștinătății, cercetarea liberă și mărturisirea credinței reformate, erau considerate crime și trebuiau pedepsite cu temnița și rugul. Puteau ei să consimtă să se limiteze libertatea religioasă și să se ducă vestea că Reformațiunea își făcuse ultimul adept? Puteau ei să consimtă că ea cucerise ultima palmă de pământ și că oriunde Roma își exercita autoritatea în acel moment, stăpânirea ei urma să continue? Puteau reformatorii să pretindă că erau nevinovați

de sângele acelor sute și mii de oameni care, în urma acestei înțelegeri, urmau să-și dea viața în statele catolice? Aceasta ar fi însemnat să trădeze, în acea oră supremă, cauza Evangheliei și a libertăților creștinătății". (Wylie, b. 9, cap. 15). Mai degrabă vor "sacrifica totul, chiar statele, coroanele și viețile lor". (D'Aubigné, b. 13, cap. 5).

"Să respingem acest decret", au spus prinții. "În probleme de conștiință majoritatea nu are nici o putere". Deputații au declarat: "Datorăm pacea de care se bucură imperiul decretului din anul 1526; anularea lui ar umple Germania de tulburări și dezbinări. Dieta nu are competența decât să păstreze libertatea religioasă până când se va întruni conciliul". (Idem, b. 13, cap. 5). A proteja libertatea de conștiință este datoria statului și aceasta este limita autorității lui în materie de religie. Orice guvern care încearcă să reglementeze sau să impună rânduieli religioase cu ajutorul autorității civile, sacrifică însuși principiul pentru care au luptat creștinii evanghelici cu atâta noblețe.

Papistaşii erau hotărâți să reprime ceea ce ei numeau "încăpățânarea îndrăzneață". Ei au încercat să provoace dezbinări între susținătorii Reformațiunii și să intimideze pe toți aceia care nu se declaraseră pe față în favoarea ei. Reprezentanții orașelor libere au fost convocați, în cele din urmă, înaintea Dietei și somați să declare dacă acceptă condițiile propunerii. Ei au cerut o amânare, dar în zadar. Când li s-a cerut să hotărască, aproape jumătate dintre ei au trecut de partea reformatorilor. Aceia care au refuzat astfel să jertfească libertatea de conștiință și dreptul de a avea opinia personală, știau bine că poziția lor îi expunea în viitor criticii, condamnării și persecuției. Unul dintre delegați a spus: "Trebuie ori să ne lepădăm de Cuvântul lui Dumnezeu, ori să fim arși". (Idem, b. 13, cap. 5).

Regele Ferdinand, reprezentantul împăratului la Dietă, a văzut că decretul avea să provoace dezbinări serioase, dacă prinții nu pot fi convinși să-l accepte și să-l susțină. De aceea a apelat la arta convingerii, știind bine că a folosi forța față de astfel de

oameni i-ar face și mai hotărâți. El "a rugat pe prinți să accepte decretul, asigurându-i că împăratul va fi nespus de mulțumit de ei". Dar acești bărbați credincioși, recunoșteau o autoritate mai presus de conducătorii pământești și au răspuns calm: "Vom asculta de împărat în tot ce poate contribui la menținerea păcii și onoarei lui Dumnezeu". (Idem, b. 13, cap. 5).

În fața Dietei, regele a anunțat, în cele din urmă, pe elector și pe prietenii lui că edictul "urma să fie elaborat sub forma unui decret imperial" și că "singura soluție, care le rămânea, era să se supună majorității". După ce a vorbit astfel, s-a retras din adunare, fără să mai ofere reformatorilor nici o ocazie de deliberare sau de răspuns. "În zadar au trimis o delegație rugând pe rege să revină." Singurul răspuns la protestul lor a fost: "Problema este hotărâtă, supunerea este tot ce vă rămâne". (Idem, b. 13, cap. 5).

Partidul imperial era convins că prinții creştini vor adera la Sfintele Scripturi ca fiind superioare doctrinelor și cerințele omenești; și știa că oriunde va fi primit acest principiu, papalitatea va fi, în ultimă instanță, înfrântă. Dar, asemenea multor mii de oameni de atunci încoace, privind numai "la lucrurile care se văd", s-au măgulit cu gândul că mai puternică era cauza împăratului și a papei, pe când a reformatorilor era slabă. Dacă reformatorii ar fi depins numai de ajutorul omenesc, ei ar fi fost fără putere, așa cum presupuneau papistașii. Dar deși puțini la număr și în conflict cu Roma, ei aveau tăria lor. Ei au apelat "de la raportul Dietei la Cuvântul lui Dumnezeu și de la împăratul Carol la Isus Hristos, Împăratul împăraților și Domnul domnilor". (Idem, b. 13, cap. 6).

Pentru că Ferdinand refuzase să ia în considerație convingerile lor de conștiință, prinții au hotărât să nu țină seama de absența lui, ci să aducă protestul lor fără întârziere înaintea Consiliului național. A fost întocmită o declarație solemnă și prezentată Dietei:

"Protestăm prin prezenta înaintea lui Dumnezeu, singurul nostru Creator, Susținător, Răscumpărător și Mântuitor și care într-o zi va fi Judecătorul nostru, ca și înaintea tuturor oamenilor și a tuturor

creaturilor, că noi, pentru noi și pentru poporul nostru, nu consimțim, nici nu aderăm în vreun fel oarecare la decretul propus, în tot ceea ce este împotriva lui Dumnezeu, a Sfântului Său Cuvânt, a conștiinței noastre curate și a mântuirii sufletelor noastre".

"Cum! Să ratificăm acest edict? Să afirmăm că atunci când Dumnezeul cel Atotputernic cheamă pe un om la cunoasterea Sa. acestui om totuși să nu i se permită să primească cunoștința de Dumnezeu?"... "Nu există nici o doctrină sigură, decât aceea care este în conformitate cu Cuvântul lui Dumnezeu... Domnul interzice învătarea oricărei alte doctrine... Sfintele Scripturi ar trebui explicate prin alte texte mai clare:... Această Carte Sfântă este întru totul necesară pentru creştin, uşor de înțeles și destinată să împrăștie întunericul. Suntem hotărâți, prin harul lui Dumnezeu, să menținem predicarea curată și exclusivă a singurului Său Cuvânt, așa cum se găsește în cărțile biblice ale Vechiului și Noului Testament, fără să adăugăm nimic la acest Cuvânt care ar fi în contradictie cu el. Acest Cuvânt este singurul adevăr; el este regula sigură a oricărei doctrine și a oricărei vieți și niciodată nu poate să greșească sau să ne înșele. Acela care clădește pe temelia aceasta, va sta tare împotriva tuturor puterilor iadului, în timp ce toate ambițiile omenești care sunt înăltate împotriva lui, vor cădea în fata lui Dumnezeu."

"Din acest motiv respingem jugul care ni se impune." 'În acelaşi timp aşteptăm ca maiestatea sa imperială să se poarte față de noi ca un prinț creștin care iubește pe Dumnezeu mai presus de orice; și ne declarăm gata să-i acordăm, ca și vouă, onorați domni, toată dragostea și supunerea care este dreapta și legitima noastră datorie." (Idem, b. 13, cap. 6).

O impresie profundă a fost făcută asupra Dietei. Majoritatea participanților s-au umplut de uimire și de tulburare față de curajul protestatarilor. Viitorul le apărea furtunos și nesigur. Neînțelegerea, lupta și vărsarea de sânge păreau inevitabile. Dar reformatorii, siguri de justețea cauzei lor și bizuindu-se pe brațul Celui Atotputernic, erau "plini de curaj și de hotărâre".

Protestul prinților

"Principiile cuprinse în acest protest celebru... constituie însăsi esenta Protestantismului. Acest protest se ridică împotriva a două abuzuri ale omului în materie de credintă: primul este amestecul puterii civile, iar al doilea este autoritatea arbitrară a bisericii. În locul acestor abuzuri Protestantismul asează puterea constiintei mai presus de autoritatea civilă si autoritatea Cuvântului lui Dumnezeu mai presus de biserica vizibilă. În primul rând, Protestantismul respinge puterea civilă în lucrurile sfinte și spune ca și profeții și apostolii: "Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni". În prezenta coroanei lui Carol al V-lea el înaltă coroana lui Isus Hristos. Dar el merge mai departe și stabilește principiul, că orice învățătură omenească trebuie subordonată Cuvântului lui Dumnezeu". (Idem, b. 13, cap. 6). În plus, protestatarii își afirmau dreptul de a-și exprima liber convingerile cu privire la adevăr. Ei nu voiau numai să creadă si să asculte, ci să și predice ceea ce descoperă Cuvântul lui Dumnezeu și negau dreptul preoților și magistraților de a se amesteca. Astfel protestul din Speier a fost o mărturie solemnă împotriva intoleranței religioase și o revendicare a dreptului tuturor oamenilor de a se închina lui Dumnezeu după îndemnurile propriei lor constiinte.

Declarația fusese făcută. Fusese scrisă în memoria a mii de oameni şi înregistrată în cărțile cerului, de unde nici un efort omenesc nu poate să o șteargă. Întreaga Germanie evanghelică a adoptat protestul ca o expresie a credinței ei. Pretutindeni oamenii vedeau în această declarație făgăduința unei ere noi și mai bune. Unul dintre prinți a spus protestanților din Speier: "Cel Atotputernic care v-a dat harul să mărturisiți energic, liber și fără teamă, să vă păstreze în această statornicie creștină până în ziua veșniciei". (Idem, b. 13, cap. 6).

Dacă Reformațiunea, după ce obținuse un oarecare succes, ar fi fost de acord să temporizeze lucrarea pentru a câștiga favoarea lumii, ar fi fost nesinceră față de Dumnezeu și față de ea însăși și

astfel ar fi cauzat propria ei distrugere. Experiența acestor nobili reformatori conține o lecție pentru toate secolele viitoare. Modul de lucru al Satanei împotriva lui Dumnezeu și a Cuvântului Său nu s-a schimbat; el se opune și astăzi tot atât de mult ca și în secolul al XVI-lea, ca Scripturile să fie călăuza vieții.

În timpul nostru există o mare îndepărtare de doctrinele și preceptele lor și este nevoie de o reîntoarcere la marele principiu protestant - Biblia și numai Biblia, ca regulă a credinței și datoriei. Satana lucrează neîntrerupt prin toate mijloacele de care dispune să distrugă libertatea religioasă. Puterea anticreștină pe care au respins-o protestatarii din Speier, caută cu o energie reînnoită să-și recâștige supremația pierdută. Același atașament statornic față de Cuvântul lui Dumnezeu manifestat în acea criză a Reformațiunii, este singura speranță pentru reforma din zilele noastre.

Pentru protestanți au apărut semne ale primejdiei; erau de asemenea semne că mâna divină se întinsese să ocrotească pe cei credincioși. Cam în acest timp "Melanchton conducea în grabă pe străzile din Speier pe prietenul lui Simon Grynaeus spre Rin, zorindu-l să traverseze râul. Acesta era mirat de o așa mare grabă. "Un bătrân cu aer solemn și grav, dar pe care nu-l cunosc, i-a spus Melanchton, mi s-a arătat și mi-a spus, că dintr-o clipă în alta funcționarii justiției vor fi trimiși de Ferdinand să aresteze pe Grynaeus".

În timpul acelei zile, Grynaeus se revoltase din cauza unei predici a lui Faber, un preot catolic renumit; la încheiere l-a mustrat pentru că apărase "anumite erori detestabile". "Faber și-a ascuns mânia, dar imediat s-a dus la rege de la care a obținut un ordin împotriva profesorului indezirabil de la Heidelberg. Melanchton nu se îndoia că Dumnezeu îi salvase prietenul, trimițând unul dintre sfinții Săi îngeri să-l avertizeze.

"A aşteptat nemişcat pe malul Rinului, până când apele fluviului l-au salvat pe Grynaeus de persecutorii lui. 'În sfârşit', a strigat

Protestul prinților

Melanchton, când l-a văzut pe malul celălalt, 'în sfârşit, este smuls din fălcile crude ale acelora care sunt setoși de sânge nevinovat". Când s-a întors acasă, Melanchton a fost informat că ofițerii în căutarea lui Grynaeus i-au scotocit casa de sus până jos." (Idem, b. 13, cap. 6).

Reformațiunea însă urma să fie pusă și mai mult în evidență înaintea mai marilor pământului. Regele Ferdinand refuzase audierea prinților evanghelici; dar urma să li se dea o altă ocazie să-și prezinte cauza înaintea împăratului și a adunării demnitarilor bisericii și statului. Pentru a liniști neînțelegerile care tulburau imperiul, Carol al V-lea, în anul următor Protestului de la Speier, a convocat o Dietă la Augsburg, făcându-și cunoscut intenția de a o prezida personal. Acolo au fost invitați și conducătorii protestanților.

Reformațiunea era amenințată de primejdii mari; dar apărătorii ei au încredințat cauza lor lui Dumnezeu și s-au hotărât să stea tari pentru Evanghelie. Electorul de Saxonia a fost sfătuit de consilierii lui să nu se ducă la Dietă. Ei i-au spus că împăratul, a cerut participarea prinților pentru a-i atrage într-o cursă. "Nu înseamnă să riști totul mergînd să te închizi între zidurile unui oraș cu un dușman puternic?" Dar alții declarau cu noblețe: "Prinții să fie curajoși și cauza lui Dumnezeu va fi salvată". "Dumnezeu este credincios; El nu ne va părăsi", spunea Luther. (Idem, b. 14, cap. 2). Prințul elector a plecat împreună cu suita sa la Augsburg. Toți își dădeau seama de primejdiile care-l amenințau și mulți mergeau cu fața întunecată și cu inima tulburată. Dar Luther care i-a însoțit până la Coburg, le-a înviorat credința slăbită cântând imnul scris în timpul călătoriei: "Cetate tare-i Dumnezeu". Multe presimtiri

Prinții reformați se hotărâseră să pregătească o declarație a convingerilor lor într-o formă sistematică, cu dovezi din Scripturi, ca s-o prezinte Dietei și sarcina pregătirii ei a fost încredințată lui

întunecate au fost alungate, multe inimi apăsate au fost ușurate la

sunetul melodiei inspiratoare.

Luther, Melanchton si colaboratorilor lor. Această Mărturisire de credință a fost acceptată de protestanți ca o expunere a credinței lor și s-au întrunit să semneze acest document important. Era un timp solemn și critic. Reformatorii doreau să nu fie amestecată cauza lor cu problemele politice; ei erau de părere că Reformatiunea nu trebuie să exercite nici o altă influentă decât aceea care izvorăște din Cuvântul lui Dumnezeu. Când prinții creștini s-au apropiat să semneze Mărturisirea de credință, Melanchton a intervenit, spunând: "Revine teologilor și pastorilor să propună aceste lucruri; să rezervăm autoritatea mai marilor pământului pentru alte probleme". "Ferească Dumnezeu, a răspuns Johann de Saxonia, ca să mă excludeți. Sunt hotărât să fac ce este drept, fără să mă îngrijorez de coroana mea. Doresc să mărturisesc pe Domnul. Pălăria mea de elector și mantia de hermină nu-mi sunt atât de scumpe cum îmi este crucea lui Isus Hristos". Spunând acestea și-a pus semnătura. Când a luat pana un altul dintre prinți, a spus: "Dacă onoarea lui Isus Hristos, Domnul meu, o cere, sunt gata... să-mi părăsesc bunurile și chiar viața". "Mai degrabă voi renunța la supușii și la statele mele, mai degrabă voi părăsi țara părinților mei cu toiagul în mână, a continuat el, decât să primesc o altă învățătură, decât aceea care este cuprinsă în această Mărturisire". (Idem, b. 14, cap. 6). Atât de mare era credința și îndrăzneala acestor bărbați ai lui Dumnezeu.

Timpul stabilit pentru a se înfățișa înaintea împăratului a sosit. Carol al V-lea, stând pe tronul său, înconjurat de electori și prinți a acordat audiență reformatorilor protestanți. A fost citită mărturisirea lor de credință. În acea adunare augustă au fost clar prezentate adevărurile Evangheliei și au fost expuse erorile bisericii papale. Pe drept cuvânt ziua aceea a fost declarată "ziua cea mai mare a Reformațiunii și una dintre cele mai glorioase din istoria creștinătății și a omenirii." (Idem, b. 14, cap. 7).

Trecuseră doar câțiva ani de când călugărul din Wittenberg stătuse singur la Worms în fața consiliului național. Acum în locul

Protestul prinților

lui stăteau cei mai nobili și mai puternici prinți ai imperiului. Lui Luther îi fusese interzis să apară la Augsburg, dar fusese prezent prin cuvintele și prin rugăciunile lui. "Sunt peste măsură de bucuros", scria el, "că am trăit până în ceasul acesta în care Hristos a fost înălțat în mod public de mărturisitori atât de iluştri și într-o adunare atât de măreață". (Idem, b. 14, cap. 7). Astfel s-a împlinit ce zice Scriptura: "Voi vorbi despre învățăturile Tale înaintea împăraților". (Ps. 119:46).

În zilele lui Pavel, Evanghelia pentru care fusese întemnițat, a fost dusă în același fel înaintea prinților și nobililor cetății imperiale. Tot astfel cu această ocazie, ceea ce împăratul interzisese să se predice de la amvon, a fost vestit din palat; ceea ce mulți au considerat ca nepotrivit, chiar pentru slugi să asculte, a fost ascultat cu uimire de către stăpânitorii și demnitarii imperiului. Regi și oameni mari formau auditoriul, prinții încoronați erau predicatorii, iar predica era adevărul împărătesc al lui Dumnezeu. "Din timpul apostolilor", spunea un scriitor, "n-a fost o lucrare mai mare sau o mărturisire mai măreață". (D'Aubigné, b. 14, cap. 7).

"Tot ce au spus lutheranii este adevărat, nu putem nega nimic", a declarat un episcop catolic. "Puteți respinge printr-o judecată sănătoasă mărturisirea făcută de elector și de aliații lui?", întrebă un altul pe Dr. Eck. "Cu scrierile apostolilor și ale proorocilor-nu!", a fost răspunsul; "dar cu acelea ale Părinților și ale conciliilor - da!". "Înțeleg", a răspuns cel ce întrebase. "Lutheranii, după părerea dumneavoastră, sunt în cadrul Scripturii, iar noi în afara ei". (Idem, b. 14, cap. 8).

Unii din prinții Germaniei au fost câștigați pentru credința reformată. Însuși împăratul a declarat că articolele protestante erau purul adevăr. Mărturisirea de credință a fost tradusă în multe alte limbi și răspândită în toată Europa și a fost primită de milioane de oameni din generațiile următoare ca expresie a credinței lor.

Slujitorii credincioși ai lui Dumnezeu nu s-au trudit singuri. Când puterile, stăpânirile și duhurile rele din locurile cerești s-au

unit împotriva lor, Domnul n-a părăsit pe poporul Său. Dacă ochii lor ar fi fost deschiși, ar fi văzut o dovadă evidentă a prezenței și ajutorului divin asemănătoare cu aceea care a fost dată unui profet din vechime. Când slujitorul lui Elisei a arătat stăpânului său armata inamică care-i înconjura și le tăia orice posibilitate de scăpare, profetul s-a rugat: "Doamne, deschide-i ochii să vadă". (2 Regi 6:17). Și iată, muntele era plin cu care și cai de foc, armata cerului era postată pentru a ocroti pe omul lui Dumnezeu. Tot astfel au păzit îngerii pe lucrătorii cauzei Reformațiunii.

209

Unul dintre principiile susținute cel mai hotărât de Luther a fost că nu trebuie să se recurgă la puterea civilă pentru a sprijini Reformațiunea și să nu se apeleze la arme pentru apărarea ei. El s-a bucurat că Evanghelia a fost mărturisită de către prinții imperiului; dar când ei au propus să se unească într-o ligă de apărare, el a declarat că "doctrina Evangheliei trebuie să fie apărată numai de Dumnezeu... Cu cât omul se amestecă mai puțin în această lucrare, cu atât mai evidentă va fi intervenția lui Dumnezeu în favoarea ei. Toate prevederile politice sugerate erau, după părerea lui, din cauza fricii nedemne și a neîncrederii păcătoase". (D'Aubigné, London ed., b. 10, cap. 14).

Când duşmani puternici s-au unit pentru a distruge credința reformată și mii de săbii păreau gata să fie trase din teacă împotriva ei, Luther scria: "Satana își arată furia; pontifi nelegiuiți conspiră; și noi suntem amenințați cu război. Îndemnați pe oameni să se lupte vitejește înaintea tronului lui Dumnezeu, prin credință și rugăciune, astfel ca duşmanii noștri, învinși de Duhul lui Dumnezeu, să fie constrânși la pace. Nevoia noastră de căpetenie, lucrarea noastră de seamă este rugăciunea; oamenii să știe că acum sunt expuși tăișului săbiei și furiei Satanei, de aceea să se roage". (D'Aubigné, b. 10, cap. 14).

Din nou, cu o ocazie ulterioară, referindu-se la alianța propusă de prinții reformați, Luther a declarat că singura armă folosită în această luptă trebuie să fie "sabia Duhului". El scria electorului

Protestul prinților

de Saxonia: "Nu putem aproba cu conștiința curată alianța propusă. Am dori mai degrabă să murim de zece ori decât să vedem că Evanghelia noastră provoacă vărsarea unei singure picături de sânge. Partea noastră este să fim ca mieii duși la tăiere. Crucea lui Hristos trebuie purtată. Înălțimea Voastră să fie fără teamă. Vom face mai mult prin rugăciunile noastre decât toți vrăjmașii noștri prin lăudăroșiile lor. Numai să nu vă fie mânjite mâinile cu sângele fraților voștri. Dacă împăratul cere să fim duși înaintea tribunalelor lui, suntem gata să ne prezentăm. Altețea Voastră nu poate să apere credința noastră; fiecare trebuie să creadă pe propriul lui risc și pericol". (Idem, b. 14, cap. 1).

Puterea care a zguduit lumea în marea Reformațiune a venit din locul tainic al rugăciunii. Acolo, slujitorii lui Dumnezeu și-au sprijinit picioarele cu calm sfânt pe stânca făgăduințelor Sale. În timpul luptei de la Augsburg, Luther "nu a lăsat să treacă nici o zi fără să consacre cel puțin trei ore pentru rugăciune și alegea orele cele mai favorabile pentru studiu". În cămăruța lui retrasă era auzit revărsându-și sufletul înaintea lui Dumnezeu în cuvinte pline de adorare, teamă și speranță, ca atunci când cineva vorbește unui prieten". "Știu că Tu ești Tatăl nostru și Dumnezeul nostru, spunea el, și că vei risipi pe persecutorii copiilor Tăi; căci Tu Însuți ești expus împreună cu noi. Toată această problemă este a Ta și numai pentru că Tu ne-ai constrâns am pus noi umărul la ea. Apără-ne, O, Tată!" (Idem, b. 14, cap. 6).

Lui Melanchton care era zdrobit sub povara neliniștii și a fricii îi scria: "Har și pace în Hristos - în Hristos zic și nu în lume. Amin. Urăsc nespus de mult acele griji chinuitoare care te consumă. Dacă această cauză este nedreaptă, părăsește-o; dacă este dreaptă, de ce să dezmințim făgăduințele Aceluia care ne poruncește să dormim fără teamă?... Hristos nu va abandona lucrarea dreptății și a adevărului. El trăiește, El domnește; de ce avem, atunci, să ne temem?" (Idem, b. 14, cap. 6).

Dumnezeu a ascultat strigătele slujitorilor Săi. El a dat prinților și slujitorilor Evangheliei harul și curajul să susțină adevărul împotriva conducătorilor întunericului acestei lumi. Domnul a zis: "Iată că pun în Sion o piatră din capul unghiului, aleasă, scumpă; și cine se încrede în El, nu va fi dat de rușine". (1 Petru 2:6). Reformatorii protestanți au clădit pe Hristos și porțile iadului nu i-au putut birui.

Capitolul 12 211

REFORMA ÎN FRANȚA

Protestul din Speier și Mărturisirea de la Augsburg, care au marcat triumful Poformaticulum (1997) marcat triumful Reformațiunii în Germania, au fost urmate de ani de luptă și întuneric. Slăbit de dezbinările dintre susținătorii lui și asaltat de dușmani puternici, Protestantismul părea sortit să fie total distrus. Mii și-au pecetluit mărturia cu sângele lor. A izbucnit războiul civil; cauza protestantă a fost trădată de unul dintre adepții ei de frunte; cei mai nobili dintre prinții reformați au căzut în mâinile împăratului și au fost târâți ca prizonieri din oraș în oraș. Dar în clipa acestui aparent triumf, împăratul a fost lovit de înfrângere. El a văzut cum prada i-a fost smulsă din mână și a fost constrâns, în cele din urmă, să tolereze doctrinele a căror distrugere fusese ambiția vieții sale. El își pusese în joc imperiul, bogățiile și însăși viața pentru a zdrobi erezia. Acum și-a văzut armatele epuizate de lupte, visteriile secate, multele lui regate amenințate de revoltă, în timp ce pretutindeni se răspândea credința pe care el se străduise zadarnic să o suprime. Carol al V-lea se luptase împotriva Celui Atotputernic. Dumnezeu spusese: "Să fie lumină!", dar împăratul căutase să mențină întunericul. Planurile lui eșuaseră și îmbătrânit înainte de vreme, epuizat de lupte îndelungate a abdicat de la tron și s-a retras într-o mănăstire.

În Elveția, ca și în Germania, au venit zile întunecate pentru Reformațiune. În timp ce multe cantoane au primit credința reformată, altele s-au agățat cu o stăruință oarbă de crezul Romei. Persecutarea acelora care doreau să primească adevărul, a dus, în cele din urmă, la război civil. Zwingli și mulți din cei care se uniseră cu el în lucrarea de reformă au căzut pe câmpul însângerat

de la Cappel. Oecolampadius, copleşit de aceste dezastre grozave, a murit curând după aceea. Roma era biruitoare şi în multe locuri se părea că va câştiga tot ce pierduse. Dar Acela ale Cărui sfaturi sunt din veşnicie nu Şi-a uitat nici cauza, nici poporul. Mâna Sa urma să le aducă eliberarea. El a ridicat în alte țări lucrători pentru a duce mai departe Reformațiunea.

În Franța, zorile au început să se ivească înainte ca să se fi auzit de numele lui Luther ca reformator. Unul dintre primii care a înțeles lumina a fost bătrânul Lefevre, bărbat de o cultură vastă, profesor la universitatea din Paris și un catolic sincer și zelos. În studiile lui cu privire la literatura antică, i-a fost atrasă atenția către Biblie și a introdus studiul ei între studenții lui.

Lefevre era un adorator înflăcărat al sfinților și se angajase să alcătuiască o istorie a sfinților și martirilor, așa cum era redată în legendele bisericii. Aceasta era o lucrare care necesita multă muncă; făcuse deja un progres considerabil în această direcție, când i-a venit ideea că ar putea primi un ajutor însemnat din Biblie și atunci a început studiul ei cu acest scop. Aici, într-adevăr, a găsit sfinți, dar nu ca aceia care figurau în calendarul Roman. Un potop de lumină divină s-a revărsat asupra minții lui. S-a îndepărtat cu uimire și dezgust de planul pe care și-l propusese și s-a dedicat studiului Cuvântului lui Dumnezeu. A început curând să predice adevărurile prețioase pe care le-a descoperit în el.

În anul 1512, înainte ca Luther sau Zwingli să fi început lucrarea de reformă, Lefevre scria: "Dumnezeu ne dă, prin credință, acea neprihănire care ne îndreptățește, doar prin har, la viață veșnică". (Wylie, b. 13, cap. 1). Studiind tainele răscumpărării, el exclama: "O, nespusa măreție a acestui schimb, - Cel fără păcat este condamnat și cel vinovat este achitat; Cel binecuvântat poartă blestemul și cel blestemat este binecuvântat; Viața moare și cel mort trăiește; Slava este acoperită de întuneric și cel care nu cunoștea nimic altceva decât întunericul, este îmbrăcat în slavă". (D'Aubigné, London ed., b. 12, cap. 2).

Reforma în Franța

În timp ce învăța că slava mântuirii aparține numai lui Dumnezeu, el afirma de asemenea că datoria de a asculta aparține omului. "Dacă ești membru al bisericii lui Hristos, spunea el, ești membru al trupului Său; dacă ești din trupul Său, ești plin de fire divină. O, dacă oamenii ar putea pătrunde înțelesul acestui privilegiu, cât de curați, neprihăniți și sfinți ar trăi și cât de vrednică de disprețuit ar socoti slava acestei lumi în comparație cu slava lăuntrică pe care ochiul firesc nu poate să o vadă". (Idem, b. 12, cap. 2).

Printre studentii lui Lefevre erau unii care ascultau cu aviditate cuvintele lui si care, mult timp după ce glasul învătătorului avea să fie adus la tăcere, urmau să continue vestirea adevărului. Unul dintre acestia a fost William Farel. Fiul unor părinți evlavioși și educat să primească cu credință deplină învățăturile bisericii, el putea, împreună cu apostolul Pavel, să spună despre sine: "Am trăit, ca Fariseu, după cea mai îngustă partidă a religiunii noastre." (Fapte 26: 5). Catolic devotat, el ardea de zel să distrugă pe toți aceia care ar fi îndrăznit să se împotrivească bisericii. "Aș fi scrâșnit din dinți ca un lup furios", spunea el mai târziu, referindu-se la această perioadă a vieții sale, "dacă aș fi auzit pe cineva vorbind împotriva papei". (Wylie, b. 13, cap. 2). Fusese neobosit în adorarea sfinților împreună cu Lefevre, vizitând toate bisericile din Paris, închinându-se la altare și împodobind cu daruri locurile sfinte. Dar aceste ritualuri nu au putut să-i aducă pacea sufletului. Convingerea că era păcătos îl urmărea și cu toate faptele de penitență pe care le-a săvârșit, n-a reușit s-o îndepărteze. El asculta la cuvintele reformatorului ca la o voce din cer: "Mântuirea este prin har". "Cel nevinovat este condamnat și vinovatul este achitat". "Numai crucea lui Hristos deschide porțile cerului și închide porțile iadului." (Idem, b. 13, cap. 2).

Farel a primit adevărul cu bucurie. S-a întors de la robia tradiției la libertatea fiilor lui Dumnezeu printr-o pocăință ca a lui Pavel. "În locul unei inimi ucigașe de lup prădalnic, s-a întors", spunea

el, "liniştit ca un miel blând şi nevinovat, având inima cu totul îndepărtată de papa şi predată lui Isus Hristos". (D'Aubigné, b. 12, cap. 3).

În timp ce Lefevre continua să răspândească lumina printre studenții săi, Farel, tot așa de zelos pentru cauza lui Hristos cum fusese pentru cauza papei, a început să vestească adevărul în public. Un demnitar al bisericii, episcopul de Meaux s-a unit curând după aceea cu ei. Alți profesori apreciați pentru capacitatea și cultura lor, s-au unit și ei în proclamarea Evangheliei și aceasta a câștigat adepți în toate clasele sociale, de la casele meseriașilor și țăranilor până la palatul regelui. Sora lui Francisc I, monarhul conducător de atunci, a primit credința reformată. Însuși regele și regina mamă, păreau pentru un timp că îi sunt favorabili și reformatorii așteptau cu speranțe mari timpul când Franța avea să fie câștigată pentru Evanghelie.

Dar speranțele lor nu aveau să se împlinească. Încercări și persecuții așteptau pe ucenicii lui Hristos. Totuși, acestea au fost ascunse cu îndurare de ochii lor. A intervenit un timp de pace ca ei să se întărească pentru a face față furtunii; și Reformațiunea a făcut progrese repezi. Episcopul de Meaux lucra cu râvnă în dioceza lui pentru a instrui atât clerul, cât și poporul. Preoții ignoranți și imorali au fost îndepărtați și atât cât a fost posibil, au fost înlocuiți cu bărbați instruiți și evlavioși. Episcopul dorea foarte mult ca poporul lui să aibă acces la Cuvântul lui Dumnezeu și lucrul acesta a fost îndeplinit curând. Lefevre și-a luat răspunderea traducerii Noului Testament; și chiar în același timp când Biblia germană a lui Luther ieșea de sub tipar la Wittenberg, Noul Testament în limba franceză era publicat la Meaux. Episcopul n-a cruțat nici muncă, nici cheltuială pentru a-l răspândi în parohiile lui și în curând țăranii din Meaux erau în posesia Sfintelor Scripturi.

După cum călătorii chinuiți de sete salută cu bucurie un izvor de apă proaspătă, tot așa au primit aceste suflete solia cerului. Lucrătorii din câmp, meseriașii din ateliere, se încurajau la munca

Reforma în Franța

lor zilnică vorbind despre adevărurile prețioase ale Bibliei. Seara, în loc să plece la cârciumă, se adunau unul în casa altuia pentru a citi Cuvântul lui Dumnezeu și a se uni în rugăciuni și laudă. O mare schimbare s-a văzut curând în aceste localități. Deși aparțineau clasei celei mai umile, țărănimii neînvățate care trudea din greu, puterea reformatoare și înălțătoare a harului divin a fost văzută în viața lor. Umili, iubitori și sfinți, ei stăteau ca martori pentru ceea ce va împlini Evanghelia cu aceia care o primesc cu sinceritate.

Lumina aprinsă la Meaux și-a răspândit razele până departe. Numărul convertiților creștea în fiecare zi. Mânia ierarhiei romane a fost, pentru un timp, ținută în frâu de rege, care disprețuia bigotismul îngust al călugărilor; dar în cele din urmă, conducătorii papali au învins. S-au înălțat rugurile. Episcopul de Meaux, constrâns să aleagă între foc și retractare, a acceptat calea cea mai ușoară; dar în ciuda căderii conducătorului, turma lui a rămas statornică. Mulți au mărturisit pentru adevăr în mijlocul flăcărilor. Prin curajul și credincioșia lor pe rug, acești umili creștini au vorbit înaintea a mii de oameni care în zilele de pace nu auziseră mărturia lor.

Nu numai cei umili și săraci au avut curajul să mărturisească pentru Hristos în mijlocul suferințelor și batjocurilor. În sălile maiestoase ale castelelor și palatelor se aflau suflete nobile care prețuiau adevărul mai presus de bogăție, rang sau chiar viață. Armura regală ascundea inimi mai nobile și mai statornice decât roba și mitra episcopală. Louis de Berquin era de origine nobilă. Era un cavaler viteaz și curtenitor, devotat studiului, cu maniere alese și de o moralitate ireproșabilă. "El era", spune un scriitor, "un adept fidel al rânduielilor papale și un pasionat ascultător al liturghiilor și al predicilor;... și ca încoronare a tuturor acestor virtuți, detesta lutheranismul". Dar, asemenea multor altora, călăuzit în mod providențial către Biblie, a fost uimit când a descoperit în ea "nu doctrinele Romei, ci doctrinele lui Luther". (Wylie, b. 13, cap. 9). De aici înainte el s-a devotat cu totul cauzei Evangheliei.

"Cel mai erudit dintre nobilii Franței", geniul și elocvența lui, curajul lui neînfricat și zelul lui eroic, precum și influența lui la curte - căci era un favorit al regelui - l-au făcut să fie privit de mulți ca hărăzit să devină reformatorul țării sale. Beza spunea: "Berquin ar fi fost un al doilea Luther, dacă ar fi găsit în Francisc I un al doilea Prinț elector". "El este mai rău decât Luther", se plângeau papistașii. (Idem, b. 13, cap. 9). În adevăr, el era mai de temut pentru romaniștii din Franța. L-au aruncat în temniță ca pe un eretic, dar a fost pus în libertate de rege. Lupta a continuat ani de zile. Francisc, oscilând între Roma și Reformațiune, tolera și restrângea în mod alternativ zelul feroce al călugărilor. Berquin a fost întemnițat de trei ori de autoritățile papale, numai pentru a fi eliberat de monarh care, admirându-i geniul și caracterul nobil, a refuzat să-l jertfească răutății ierarhiei papale.

Berquin a fost avertizat în repetate rânduri despre primejdia care-l amenința în Franța și a fost îndemnat să urmeze calea acelora care-și găsiseră siguranța într-un exil voluntar. Erasmus cel timid și oportunist care, cu toată splendoarea erudiției lui, n-a reușit niciodată să se ridice la măreția morală care ține mai puțin la viață și onoruri decât la adevăr, i-a scris lui Berquin: "Cere să fii trimis ca ambasador în vreo țară străină; du-te și călătorește în Germania. Cunoști pe Beda și pe alții ca el - este un monstru cu o mie de capete care aruncă venin în toate părțile. Vrăjmașii tăi se numesc legiune. Dacă ar fi cauza ta mai bună decât aceea a lui Isus Hristos, ei nu te-ar lăsa până nu te-ar distruge în mod mizerabil. Nu te încrede prea mult în protecția regelui. În nici un caz, nu mă compromite față de profesorii de teologie". (Idem, b. 13, cap. 9).

Dar pe măsură ce pericolele se înmulțeau, zelul lui Berquin creștea mai mult. Departe de a adopta sfatul prudent și protector de sine al lui Erasmus, s-a hotărât să acționeze mai îndrăzneț. El nu avea să stea doar în apărarea adevărului, ci urma să atace rătăcirea. Acuzația de erezie pe care romaniștii căutau s-o arunce asupra lui, el o va îndrepta contra lor. Cei mai activi și mai

Reforma în Franța

înverşunați adversari ai lui erau doctorii și călugării erudiți ai departamentului teologic al marii universități din Paris, una dintre cele mai înalte autorități eclesiastice atât a orașului, cât și a națiunii. Din scrierile acestor doctori, Berquin a extras douăsprezece afirmații pe care le-a declarat public ca fiind "contra Bibliei și eretice" și a apelat la rege să judece în această dispută.

Monarhul, bucuros de a pune în contrast capacitatea și perspicacitatea adversarilor și încântat de ocazia de a umili mândria acestor călugări îngâmfați, a poruncit romaniștilor să-și apere cauza cu Biblia. Ei știau că această armă nu le va fi de folos; întemnițarea, tortura și rugul erau armele pe care știau să le mânuiască mai bine. Rolurile s-au schimbat și s-au văzut în situația să cadă în groapa în care nădăjduiseră să arunce pe Berquin. Uluiți căutau vreo cale de scăpare.

"Chiar în timpul acela a fost mutilată o statuie a Fecioarei de la colțul unei străzi." În oraș s-a produs mare agitație. Mulțimi de oameni s-au adunat în locul acela ca să-și exprime jalea și indignarea. Împăratul de asemenea era profund mișcat. Aceasta era o situație pe care călugării puteau să o folosească în favoarea lor și s-au grăbit să profite de ea. "Acestea sunt roadele învățăturii lui Berquin", strigau ei. "Totul este gata să fie distrus - religia, legile și chiar tronul - de către această conspirație lutherană". (Idem, b. 13, cap. 9).

Berquin a fost arestat din nou. Regele a plecat din Paris și călugării au fost liberi astfel să-și aducă planul la îndeplinire. Reformatorul a fost judecat și condamnat la moarte și de teamă ca Francisc să nu intervină să-l elibereze, sentința a fost executată chiar în ziua în care a fost pronunțată. La amiază Berquin era condus spre locul execuției. O mulțime imensă s-a adunat să fie martoră la acest eveniment și mulți au văzut cu uimire și cu neliniște că victima fusese aleasă din cea mai bună și mai curajoasă dintre familiile nobile din Franța. Uimirea, indignarea, batjocura și ura amară întunecau fețele acelei mulțimi agitate; doar pe o singură

față nu se vedea nici o umbră. Gândurile martirului erau departe de scena aceea plină de frământare; el era conștient numai de prezența Domnului Său.

Nu lua în seamă nimic; nici carul mizerabil în care era dus, nici fețele încruntate ale persecutorilor lui, nici moartea groaznică la care mergea. Acela care trăiește, care a fost mort și care este viu în vecii vecilor, și care are cheile morții și ale locuinței morților, era alături de el. Fața lui Berquin radia de lumina și pacea cerului. Se îmbrăcase cu o haină frumoasă, purtând "o pelerină de catifea, un pieptar de satin și damasc și pantaloni auriți". (D'Aubigné, History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin, b. 2 cap. 16). Era pe punctul de a-și mărturisi credința înaintea Împăratului împăraților și a universului care stătea ca martor și nici un semn de tristețe nu trebuia să-i umbrească bucuria.

În timp ce procesiunea înainta încet pe străzile aglomerate, oamenii observau cu uimire pacea neumbrită, triumful plin de bucurie din privirea și ținuta sa. "El este", spuneau ei, "ca cineva care stă într-un templu și meditează la lucrurile sfinte". (Wylie, b. 13, cap. 9).

La rug, Berquin a încercat să adreseze câteva cuvinte mulțimii; dar călugării, temându-se de efectul lor, au început să strige, ostașii au început să zăngăne armele și larma lor a acoperit glasul martirului. Astfel în anul 1529, cea mai înaltă autoritate literară și eclesiastică a Parisului cult, "a dat gloatelor din anul 1793 exemplul odios de a înăbuși pe eșafod cuvintele sacre ale unui muribund". (Idem, b. 13, cap. 9).

Berquin a fost ștrangulat și corpul i-a fost mistuit de flăcări. Vestea morții sale a provocat întristare prietenilor Reformațiunii din întreaga Franță. Dar exemplul lui n-a fost uitat. "Și noi suntem gata, spuneau martorii adevărului, să întâmpinăm moartea cu bucurie, ațintindu-ne privirea către viața ce va să vie".(D'Aubigné, *History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin*, b. 2, cap. 16).

În timpul persecutiei din Meaux, predicatorii credintei reformate, fiind privati de dreptul de a predica, au plecat spre alte câmpuri. Lefevre a plecat după un timp în Germania. Farel s-a reîntors în orașul lui natal din răsăritul Franței, pentru a răspândi lumina în patria copilăriei lui. Vestile sosiseră deja despre ce se întâmplase la Meaux si adevărul, pe care el îl propovăduia cu zel neînfricat, a găsit ascultători. Curând autoritățile s-au ridicat să-l aducă la tăcere și a fost alungat din oraș. Pentru că nu mai putea să lucreze în mod public, Farel parcurgea câmpiile și satele, predicând în locuinte particulare, pe pajisti retrase si găsind adăpost în păduri si pesterile stâncoase care fuseseră ascunzătorile lui în copilărie. Dumnezeu îl pregătea pentru încercări mai mari. "Necazurile, persecuțiile și uneltirile Satanei, despre care am fost avertizat, nu mi-au lipsit" spunea el. "Sunt mult mai aspre decât aș fi putut să le suport singur, dar Dumnezeu este Tatăl meu; El mi-a dat si-mi va da totdeauna puterea pe care o cer". (D'Aubigné, History of the Reformation of the Sixteenth Century, b. 12, cap. 9).

Ca și în zilele apostolice, persecuția "a lucrat mai degrabă la înaintarea Evangheliei". (Filip. 1: 12). Alungați din Paris și Meaux, "cei ce se împrăștiaseră, mergeau din loc în loc și propovăduiau Cuvântul". (Fapte 8: 4). Astfel lumina și-a croit drum în multe din provinciile îndepărtate ale Frantei.

Dumnezeu continua să-Şi pregătească lucrători pentru extinderea cauzei Sale. Într-una din școlile din Paris se afla un tânăr liniștit, profund, dând dovadă de o minte puternică și pătrunzătoare care se distingea atât printr-un caracter ireproșabil, cât și prin entuziasm intelectual și evlavie. Geniul și sârguința lui au făcut din el, în scurt timp, mândria colegiului și se anticipa cu încredere că Jean Calvin va deveni unul dintre cei mai capabili și mai onorați apărători ai bisericii. Dar o rază a luminii divine a pătruns chiar înăuntrul zidurilor scolasticismului și superstiției de care era înconjurat Calvin. El a aflat cu cutremur despre noile doctrine, neîndoindu-se câtuși de puțin că ereticii meritau focul

căruia îi erau încredințați. Dar fără voia lui, a fost adus față în față cu erezia și constrîns să verifice puterea teologiei romane în combaterea învățăturilor protestante.

La Paris se afla un văr al lui Calvin care se alăturase reformatorilor. Cei doi veri se întâlneau adesea și discutau problemele care tulburau creștinătatea. "În lume sunt doar două religii", spunea Olivetan, protestantul. "O grupă de religii pe care au inventat-o oamenii și în care omul se mântuiește prin ceremonii și prin fapte bune; cealaltă este religia care este descoperită în Biblie și care învață pe om să caute mântuirea numai prin harul fără plată al lui Dumnezeu.

"Mie nu-mi trebuie nici una din noile voastre doctrine", a exclamat Calvin. "Îți închipui tu că am trăit toată viața în rătăcire?" (Wylie, b. 13, cap. 7).

Dar în mintea lui s-au trezit gânduri pe care nu putea să le alunge. Singur în camera lui, cugeta la cuvintele vărului său. Convingerea că era păcătos îl urmărea și s-a văzut fără Mijlocitor, în prezența unui Judecător sfânt și drept. Mijlocirea sfinților, faptele bune, ceremoniile bisericii, toate acestea erau neputincioase pentru ispășirea păcatului. Nu vedea înainte nimic altceva decât întunericul disperării veșnice. În zadar s-au străduit doctorii bisericii să-i aline durerea. A recurs zadarnic la mărturisire și penitențe; acestea nu puteau împăca sufletul cu Dumnezeu.

Pe când era încă angajat în aceste lupte neroditoare, Calvin, vizitând într-o zi, din întâmplare, una din piețele publice, a fost martor la arderea unui eretic. S-a umplut de uimire văzînd expresia de pace care era pe fața martirului. În mijlocul chinurilor acelei morți teribile și sub condamnarea cea mai grozavă a bisericii, el manifesta o credință și un curaj pe care tânărul student le-a pus în contrast dureros cu propria lui disperare și întunecime, deși trăia în cea mai strictă ascultare de biserică. El știa că ereticii își întemeiau credința lor pe Biblie. S-a hotărât să o studieze și să descopere, dacă îi va fi posibil, taina bucuriei lor.

În Biblie el L-a găsit pe Hristos. "O, Tată", a strigat el, "jertfa Lui a potolit mânia Ta, sângele Lui a spălat necurățiile mele; crucea Lui a purtat blestemul meu; moartea Lui a făcut ispășire pentru mine. Noi am născocit multe absurdități, dar Tu ai pus Cuvântul Tău înaintea mea ca o făclie și mi-ai atins inima pentru ca eu să consider o urâciune toate celelalte merite, în afară de acelea ale lui Isus". (Martyn, vol, 3, cap. 13).

Calvin fusese educat pentru preoție. Pe când avea numai 12 ani, fusese numit capelan al unei biserici mici și capul îi fusese tuns de către episcop în conformitate cu canonul bisericii. El n-a fost hirotonisit, nici n-a îndeplinit îndatoririle unui preot, dar a devenit membru al clerului, purtând titlul funcției sale și primind o indemnizație pentru aceasta.

Acum, dându-şi seama că nu va putea niciodată să devină preot, s-a dedicat, pentru un timp, studiului dreptului, dar, în cele din urmă a părăsit acest plan şi s-a hotărât să-şi devoteze viața Evangheliei. A ezitat însă să devină predicator. Era din fire timid şi era împovărat de simțul grelei răspunderi a acestei poziții şi dorea să se devoteze în continuare studiului. Insistențele serioase ale prietenilor săi l-au făcut totuși, în cele din urmă, să consimtă. "Este un lucru minunat", spunea el, "ca cineva cu o origine atât de umilă să fie înălțat la o demnitate atât de mare". (Wylie, b. 13, cap. 9).

Calvin și-a început liniștit lucrarea și cuvintele lui erau ca roua care cade să învioreze pământul. Părăsise Parisul și acum se afla într-un orășel de provincie sub protecția prințesei Margareta care, din dragoste pentru Evanghelie, își întinsese protecția asupra ucenicilor acesteia. Calvin era încă un tânăr și avea un comportament amabil și modest. Lucrarea lui a început cu oamenii în căminele lor. Înconjurat de membrii familiei, el citea Biblia și descoperea adevărurile mântuirii. Aceia care auzeau solia, duceau vestea bună și altora și curând Calvin și-a extins lucrarea în cătunele și orașele din jur. El găsea intrare atât în castele, cât și în colibe și

înainta punând temelia unor biserici, care urmau să depună o mărturie neînfricată în favoarea adevărului.

Peste câteva luni se afla iarăși la Paris. În cercul învățaților și savanților domnea o agitație neobișnuită. Studiul limbilor antice condusese pe oameni la Biblie și mulți ale căror inimi nu fuseseră atinse de adevărurile ei, le discutau cu înflăcărare și chiar se luptau cu apărătorii romanismului. Calvin, deși era un luptător abil în domeniul disputei teologice, avea de îndeplinit o misiune mai înaltă decât aceea a scolasticilor zgomotoși. Mințile oamenilor fuseseră trezite și acum era momentul să li se descopere adevărul. În timp ce sălile universităților erau pline de zarva disputei teologice, Calvin mergea din casă în casă, deschidea Biblia înaintea oamenilor și le vorbea despre Hristos și El răstignit.

În providența lui Dumnezeu, Parisul trebuia să primească o nouă invitatie de a accepta Evanghelia. Chemarea lui Lefevre si a lui Farel fusese respinsă, dar solia trebuia să fie auzită din nou de către toate clasele din acea mare metropolă. Regele, influențat de considerente politice, nu trecuse deplin de partea Romei împotriva Reformațiunii. Margareta, sora lui, mai nutrea încă speranta că Protestantismul va triumfa în Franta. Ea a hotărât să se predice credința reformată în Paris. În absența regelui, ea a poruncit unui pastor protestant să predice în bisericile orașului. Deoarece demnitarii papali au interzis aceasta, printesa a oferit palatul. Un apartament a fost amenajat drept capelă și s-a anunțat că în fiecare zi, la o oră anumită, se va ține o predică și erau invitați să participe oameni din toate clasele sociale. Multimile se adunau la serviciul divin. Nu numai capela, dar și anticamerele și coridoarele erau aglomerate. În fiecare zi se adunau cu miile - nobili, bărbați de stat, juriști, negustori și meseriași. Regele, în loc să interzică adunările, a poruncit ca două biserici din Paris să fie deschise. Niciodată mai înainte nu fusese orașul atât de mișcat de Cuvântul lui Dumnezeu. Duhul vieții venit din ceruri părea să

însuflețească pe oameni. Cumpătarea, curăția, ordinea și hărnicia luau locul beției, imoralității, certurilor și trândăviei.

Dar ierarhia papală nu era inactivă. Deoarece regele încă refuza să intervină pentru a opri predicarea, clerul s-a îndreptat către poporul de rând. N-a fost cruțat nici un mijloc pentru a trezi temerile, prejudecățile și fanatismul mulțimii ignorante și superstițioase. Supunându-se orbește învățătorilor falși, Parisul, ca și Ierusalimul din vechime, n-a cunoscut nici vremea cercetării lui, nici lucrurile care puteau să-i dea pacea. Timp de doi ani Cuvântul lui Dumnezeu a fost predicat în capitală; dar în timp ce mulți primiseră Evanghelia, majoritatea oamenilor au lepădat-o. Francisc făcuse o demonstrație de toleranță, numai pentru a sluji scopurilor lui și papistașii au reușit să câștige supremația. Iarăși bisericile au fost închise și rugurile reaprinse.

Calvin era încă la Paris, unde se pregătea prin studiu, meditație și rugăciune pentru lucrările lui viitoare și continua să răspândească lumina. În cele din urmă totuși suspiciunea a fost îndreptată asupra lui. Autoritățile s-au hotărât să-l predea flăcărilor. Considerându-se sigur în locul lui retras, el nu avea nici o idee de iminența pericolului, când prietenii au năvălit în camera lui cu vestea că poliția era pe punctul de a-l aresta. Chiar în clipa aceea s-a auzit o ciocănitură puternică la poartă. Nu era nici un moment de pierdut. Unii din prietenii săi au ținut pe polițiști la ușă, în timp ce alții l-au ajutat pe reformator să coboare pe fereastră și el a plecat în grabă către periferia orașului. Găsind adăpost în căsuța unui muncitor care era prieten al reformei, s-a deghizat în hainele gazdei și ducând pe umeri o sapă și-a început călătoria. Mergând spre miazăzi și-a găsit din nou refugiul pe domeniile Margaretei. (Vezi D'Aubigné, *History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin,* b. 2, cap. 30).

Aici a rămas câteva luni în afara primejdiei, sub protecția unor prieteni puternici și s-a angajat ca și mai înainte în studiu. Dar inima lui era împovărată de evanghelizarea Franței și n-a putut să

stea mult timp inactiv. De îndată ce furtuna s-a domolit putin, a căutat un nou câmp de lucru în Poitiers, unde exista o universitate și unde noile concepții fuseseră deja primite favorabil. Oameni din toate clasele sociale ascultau cu bucurie Evanghelia. Ea nu era predicată în public, ci în locuința prefectului, în camerele lui de oaspeti și uneori într-o grădină publică unde Calvin desfăsura cuvintele vieții veșnice acelora care doreau să asculte. După un timp, când numărul ascultătorilor a crescut, s-a considerat că este mai sigur să se adune în afara orașului. A fost ales ca loc de adunare o pesteră dintr-un defileu îngust și adânc unde copacii și stâncile suspendate făceau ca locul să fie si mai retras. Grupe mici de oameni, care părăseau orașul pe drumuri diferite, se întâlneau aici. În acest loc retras, Biblia era citită și explicată cu glas tare. Aici a fost celebrată prima dată Cina Domnului de către protestantii din Franta. Din această biserică mică au fost trimisi în lucrare câtiva evanghelisti credinciosi.

Calvin s-a mai întors încă o dată la Paris. Încă nu putea să renunțe la speranța că Franța ca națiune va primi Reformațiunea. Dar a găsit aproape toate ușile închise pentru lucrarea sa. A predica Evanghelia aici însemna să meargă direct la rug și în cele din urmă s-a hotărât să plece în Germania. De abia părăsise Franța când furtuna a izbucnit asupra protestanților și dacă ar fi rămas acolo, cu siguranță ar fi fost cuprins și el în dezastrul general.

Reformatorii francezi, dornici să-şi vadă țara mergând în pas cu Germania și Elveția, s-au hotărât să dea o lovitură îndrăzneață împotriva superstițiilor Romei, prin care să trezească întreaga națiune. Ca urmare, au pus în toată Franța într-o singură noapte afișe prin care atacau liturghia. În loc să ajute la înaintarea reformei, această acțiune zeloasă dar nechibzuită, a adus ruină, nu numai peste propagatorii ei, ci și peste prietenii credinței reformate din întreaga Franță. Ea a dat romaniștilor ceea ce doriseră de mult timp - un pretext pentru a cere distrugerea totală a ereticilor ca agitatori primejdioși pentru stabilitatea tronului și pentru pacea națiunii.

O mână secretă - niciodată nu s-a știut dacă a fost a unui prieten imprudent sau a unui dușman perfid - a pus un afiș pe ușa camerei particulare a regelui. Monarhul s-a îngrozit. În acest afiș, superstițiile care primiseră venerarea de-a lungul secolelor erau atacate de o mână necruțătoare. Dar îndrăzneala fără precedent de a introduce aceste declarații clare și uluitoare chiar în prezența regelui, a trezit furia acestuia. În uimirea sa a rămas pentru un scurt timp tremurând și fără grai. Apoi, furia sa și-a găsit expresie în cuvintele teribile: "Să fie arestați, fără deosebire, toți care sunt bănuiți de erezie lutherană. Îi voi extermina pe toți". (Idem, b. 4, cap. 10). Zarurile au fost aruncate. Regele s-a hotărât să treacă cu totul de partea Romei.

Imediat au fost luate măsuri pentru arestarea tuturor lutheranilor din Paris. Un biet meserias, adept al credinței reformate, care fusese deprins să convoace pe credincioși la adunările lor secrete, a fost arestat și sub amenințarea cu arderea pe rug i s-a poruncit să conducă pe emisarul papal la casa fiecărui protestant din oraș. El s-a dat înapoi cu groază de la această propunere josnică, dar în cele din urmă teama de flăcări a învins și el a consimțit să devină trădătorul fraților lui. Precedat de ostie și înconjurat de o suită de preoți, de purtători de cădelnițe, călugări și soldați, Morin, detectivul regal împreună cu trădătorul, străbăteau încet și tăcut străzile orașului. Demonstrația era în aparență făcută în cinstea "sfântului sacrament", ca un act de ispășire pentru insulta adusă liturghiei de către protestatari. Dar în spatele acestei procesiuni se ascundea un plan criminal. Când ajungeau în dreptul casei unui lutheran, trădătorul făcea un semn, dar nu rostea nici un cuvânt. Procesiunea se oprea, intrau în casă, familia era târâtă și pusă în lanțuri și procesiunea groaznică pornea mai departe în căutarea altor victime. "N-a fost crutată nici o casă, mare sau mică, nici colegiile Universității din Paris.... Morin făcea tot orașul să tremure.... Era domnia teroarei". (Idem, b. 4, cap. 10).

Victimele erau trimise la moarte în torturi groaznice, dându-se ordine speciale ca focul să ardă încet pentru a le prelungi agonia.

Dar ei mureau ca biruitori. Statornicia lor a fost neclintită, iar pacea lor neumbrită. Persecutorii, nefiind în stare să le schimbe hotărârea neclintită, se simțeau înfrânți. "Eșafoadele erau răspândite în toate cartierele Parisului, iar arderile pe rug au urmat zile în şir, având drept scop să răspândească groaza de erezie prin prelungirea execuțiilor. În cele din urmă totuși avantajul a rămas de partea Evangheliei. Tot Parisul a fost în stare să vadă ce fel de oameni fuseseră formați de noile învățături. Nu exista amvon care să vorbească asemenea rugului martirilor. Bucuria calmă care lumina fețele acestor oameni pe când se îndreptau spre locul de execuție, eroismul lor în mijlocul flăcărilor chinuitoare, blândețea cu care iertau injuriile transformau, nu în puține cazuri, mânia în milă și ura în dragoste și pledau cu o elocvență irezistibilă în favoarea Evangheliei". (Wylie, b. 13, cap. 20).

Preoţii, hotărâţi să menţină furia populară la apogeu, au pus în circulație cele mai groaznice acuzații împotriva protestanților. Erau acuzați că ar fi complotat masacrarea catolicilor, răsturnarea guvernului și asasinarea regelui. Nici o urmă de dovadă n-a putut să fie adusă în sprijinul acestor acuzații. Aceste preziceri rele urmau totuși să se împlinească, însă în împrejurări cu totul deosebite și din motive cu caracter opus. Cruzimile la care au fost supuși protestanții nevinovați de către catolici s-au acumulat într-o încărcătură de răzbunare, care după secole a avut ca rezultat însăși nenorocirea pe care ei o preziseseră ca fiind iminentă pentru rege, guvern și supușii lui; dar a fost adusă de necredincioși și de papistași. Nu instituirea, ci suprimarea Protestantismului a fost aceea, care după trei sute de ani, urma să aducă asupra Franței aceste calamități groaznice.

Suspiciunea, neîncrederea și teroarea domneau în toate clasele societății. În mijlocul alarmei generale s-a văzut cât de adânc prinsese rădăcini învățătura lutherană în mințile oamenilor care aveau cea mai înaltă educație, influență și integritate de caracter. Posturi de încredere și onoare au devenit deodată vacante.

Meseriași, tipografi, oameni învățați, profesori din universități, scriitori și chiar oameni de la curte dispăruseră. Sute de oameni au fugit din Paris, exilându-se de bunăvoie din țara lor natală, în multe cazuri dând astfel prima indicație că favorizaseră credința reformată. Papistașii priveau în jur cu uimire la gândul că fuseseră tolerați în mijlocul lor așa mulți eretici nebănuiți. Furia lor s-a revărsat atunci peste mulțimile de victime mai umile care erau în puterea lor. Închisorile gemeau și chiar văzduhul părea că se întunecase de fumul rugurilor aprinse pentru mărturisitorii Evangheliei.

Francisc I se mândrise ca fiind un conducător în marea mișcare de redeșteptare culturală care a marcat începutul secolului al XVI-lea. Se delectase să adune la curtea lui oameni de litere din orice țară. Dragostei lui pentru cultură și disprețului lui față de ignoranța și superstiția călugărilor se datora, cel puțin în parte, gradul de toleranță pe care-l acordase reformei. Dar, inspirat de zelul de a suprima erezia, acest protector al culturii a emis un edict, prin care interzicea tipărirea în toată Franța. Francisc I reprezintă unul din multele exemple cunoscute care dovedesc că în cultura intelectuală nu este o garanție contra intoleranței și persecuției religioase.

Printr-o ceremonie publică solemnă, Franța urma să se dedice cu totul lucrării de distrugere a Protestantismului. Preoții au cerut ca insulta adusă Cerului prin condamnarea liturghiei să fie ispășită cu sânge și regele, în numele poporului lui, să aprobe public această lucrare înspăimântătoare.

Ziua de 21 ianuarie 1535, a fost stabilită pentru acest ceremonial înfricoșător. Au fost stârnite temerile superstițioase și ura bigotă a întregii națiuni. Străzile Parisului erau aglomerate de mulțimile care se adunaseră din toate împrejurimile. Ziua urma să fie inaugurată printr-o procesiune vastă și impunătoare. "Casele de-a lungul drumului pe care urma să treacă procesiunea erau drapate în doliu și din loc în loc erau ridicate altare." În fața fiecărei uși

era aprinsă o torță în cinstea "sfântului sacrament". Procesiunea s-a format la palatul regelui, înainte de zorii zilei. "Întâi veneau steagurile și crucile mai multor parohii; apoi apăreau cetățenii, mergând doi câte doi și ducând torțe. Urmau patru ordine călugărești, fiecare în costumul lui specific. După aceea venea o vastă colecție de relicve renumite. În urma acestora veneau eclesiasticii trufași, călări în mantiile lor de purpură și stacojiu, împodobiti cu pietre pretioase, o etalare superbă și strălucitoare.

"Ostia era purtată de episcopul Parisului sub un baldachin magnific, ...susținut de patru prinți de sânge nobil... După ostie mergea regele... În ziua aceea Francisc I nu purta nici coroana, nici haina regală". Cu "capul descoperit, cu ochii plecați în pământ și cu o lumânare aprinsă în mână", regele Franței a apărut "în ținută de penitent". (Idem, b. 13, cap. 21). La fiecare altar se pleca în umilință, nu pentru viciile care-i mânjeau sufletul, nici pentru sângele nevinovat care-i păta mâinile, ci pentru păcatul îngrozitor al supușilor lui care îndrăzniseră să condamne liturghia. După el venea regina și demnitarii statului, mergând și ei doi câte doi, fiecare cu câte o torță aprinsă.

Ca parte a slujbelor zilei, însuşi monarhul s-a adresat înalţilor demnitari ai regatului în sala mare a palatului episcopului. El a apărut înaintea lor cu o înfăţişare tristă şi în cuvinte de o elocvenţă mişcătoare a deplâns "crima, hula, ziua de tristeţe şi dezonoare" care venise peste naţiune. El a apelat la toţi supuşii loiali să ajute la stârpirea ereziei primejdioase care ameninţa Franţa cu ruina. "Cât este de adevărat, domnilor, că eu sunt regele vostru", spunea el, "dacă aş vedea unul din membrele mele mânjite sau infectate de această putreziciune detestabilă, vi l-aş da să-l tăiaţi.... Mai mult, dacă aş vedea vreunul dintre copiii mei mânjiţi de ea, nu l-aş cruţa.... Eu însumi l-aş preda şi l-aş jertfi lui Dumnezeu". Lacrimile i-au întrerupt discursul şi toată adunarea plângea, exclamând într-un glas: "Vrem să trăim şi să murim pentru religia catolică!" (D'Aubigné, *History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin*, b. 4, cap. 12).

Întunericul națiunii care respinsese lumina adevărului devenise înspăimântător. Harul "care aduce mântuire" se arătase; dar Franța după ce a privit puterea și sfințenia lui, după ce mii au fost atrași de frumusețea lui divină, după ce orașe și sate fuseseră iluminate de strălucirea lui, își întorsese spatele, alegând mai degrabă întunericul decât lumina. Oamenii lepădaseră darul ceresc când le fusese oferit. Ei numiseră răul bine și binele rău, până când au căzut victime amăgirii de sine. Acum, deși puteau să creadă cu adevărat că făceau un serviciu lui Dumnezeu, persecutând pe poporul Său, totuși sinceritatea lor nu-i făcea nevinovați. Ei lepădaseră de bună voie lumina care i-ar fi salvat de amăgire, de mânjirea sufletelor lor cu vinovăția sângelui vărsat.

Un jurământ solemn de a stârpi erezia a fost făcut în marea catedrală, în care peste aproape trei secole urma să fie întronată zeita Rațiunii de către o națiune care uitase pe Dumnezeul cel viu. Procesiunea s-a format din nou și reprezentanții Franței au început lucrarea pe care juraseră să o aducă la îndeplinire. "La distanțe mici fuseseră ridicate eșafoduri, pe care urmau să fie arși de vii anumiți creștini protestanți și s-a aranjat ca rugurile să fie aprinse în clipa când se apropia regele și ca procesiunea să se oprească pentru a fi martoră la execuție". (Wylie, b. 13, cap. 21). Amănuntele torturilor suferite de acești martori pentru Hristos sunt prea sfâșietoare pentru a fi relatate; dar din partea victimelor nu s-a manifestat nici o sovăire. Fiind îndemnat să renege, unul dintre ei a răspuns: "Eu cred numai ceea ce au predicat inițial profeții și apostolii și ceea ce au crezut toți sfinții. Credința mea are o încredere în Dumnezeu, care va rezista tuturor puterilor iadului". (D'Aubigné, History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin, b. 4, cap. 12).

Procesiunea se oprea mereu la locurile de tortură. După ce au ajuns la locul de unde plecase, la palatul regal, mulțimea s-a împrăștiat și regele cu prelații s-au retras, satisfăcuți de realizările zilei și felicitându-se că lucrarea începută acum va fi continuată

până la distrugerea totală a ereziei.

Evanghelia păcii pe care Franța o respinsese, avea să fie dezrădăcinată cu siguranță și rezultatele urmau să fie groaznice. În ziua de 21 ianuarie 1793, exact la două sute cincizeci și opt de ani din ziua în care Franța se angajase cu totul să persecute pe reformatori, o altă procesiune, având un scop cu totul diferit, trecea pe străzile Parisului. Persoana principală era din nou regele; au fost din nou vociferări și agitație, s-a auzit din nou strigătul pentru mai multe victime; au fost din nou ridicate eșafoade negre; și din nou scenele zilei s-au încheiat prin execuții îngrozitoare; Ludovic al XVI-lea, luptându-se corp la corp cu temnicerii și executorii lui, a fost târât până la butuc și ținut acolo cu forța până când a căzut securea și capul lui tăiat s-a rostogolit pe eșafod". (Wylie, b. 13, cap. 21). Regele n-a fost singura victimă; aproape în același loc două mii opt sute de ființe omenești au pierit de ghilotină în zilele sângeroase ale Domniei Teroarei.

Reformațiunea prezentase lumii o Biblie deschisă, dezvăluind preceptele Legii lui Dumnezeu și susținând cerințele ei în fața conștiinței oamenilor. Iubirea infinită descoperise oamenilor legile și principiile cerului. Dumnezeu spusese: "Să le păziți și să le împliniți; căci aceasta va fi înțelepciunea și priceperea voastră înaintea popoarelor, care vor auzi vorbindu-se de toate aceste legi și vor zice: "Acest neam mare este un popor cu totul înțelept și priceput!" (Deut. 4: 6). Când Franța a respins darul Cerului, ea a semănat semințele anarhiei și ruinei; și legea inevitabilă a cauzei și efectului a dus la Revoluție și la Domnia Teroarei.

231

Cu mult înainte de persecuția provocată de afișe, îndrăznețul și înflăcăratul Farel fusese obligat să fugă din țara lui natală. El s-a dus în Elveția și prin activitatea lui, sprijinind lucrarea lui Zwingli, a ajutat la înclinarea balanței în favoarea Reformațiunii. A trebuit să petreacă ultimii săi ani aici, totuși el a continuat să exercite o influență decisivă asupra reformei din Franța. În primii ani ai exilului, eforturile lui au fost îndreptate în mod deosebit spre răspândirea Evangheliei în țara natală. El a petrecut mult timp

predicând printre compatrioții de lângă graniță unde, cu o atenție neobosită, veghea asupra conflictului și ajuta prin cuvinte de încurajare și sfaturi. Cu ajutorul altor exilați au fost traduse scrierile reformatorilor germani în limba franceză și împreună cu Biblia franceză, au fost tipărite în cantități mari. Aceste lucrări au fost vândute, prin colportori, pe scară mare în Franța. Au fost date colportorilor cu un preț mic și astfel veniturile lucrării i-au făcut în stare să o continue.

Farel și-a început lucrarea în Elveția sub înfățișarea unui învătător umil. Retrăgându-se într-o parohie izolată, el s-a dedicat educatiei copiilor. Pe lângă disciplinele scolare obisnuite, el a introdus, cu prudență, adevărurile Bibliei, sperând că prin copii va ajunge la părinți. Unii au crezut, dar preoții au intervenit să oprească lucrarea și oamenii superstițioși de la țară au fost instigați să se opună. "Aceasta nu poate fi Evanghelia lui Hristos, sustineau preotii, deoarece predicarea ei nu aduce pace, ci război". (Wylie, b. 14, cap. 3). Asemenea primilor ucenici, când era persecutat într-un oraș el fugea în altul. El mergea din sat în sat, din oraș în oraș, călătorind pe jos, suferind de foame, de frig și de oboseală și peste tot viața îi era în primejdie. Predica în piețe, în biserici, uneori chiar la amvoanele catedralelor. Câteodată găsea biserica goală; din când în când predica îi era întreruptă de strigăte și batjocuri; uneori a fost înlăturat cu forța de la amvon. Nu odată a fost prins de gloată și bătut până aproape de moarte. Cu toate acestea el a mers înainte. Deși deseori respins, el se întorcea din nou la luptă cu o dârzenie neobișnuită; și a văzut cum unul după altul, târgurile și orașele care fuseseră fortărețe ale papalității, își deschideau porțile pentru Evanghelie. Mica parohie în care a lucrat la început, a primit curând credința reformată. Orașele Morat și Neuchâtel de asemenea au renunțat la riturile romano-catolice și au îndepărtat chipurile idolatre din biserici.

Farel dorise de mult să înfigă stindardul protestant în Geneva. Dacă acest oraș ar fi putut fi câștigat, ar fi devenit un centru pentru

Reformaţiunea din Franţa, Elveţia şi Italia. Având acest obiectiv, şi-a continuat lucrarea până când multe din orașele şi satele din jur au fost câştigate. Apoi, împreună cu un singur însoţitor, a intrat în Geneva. Dar nu i-a fost îngăduit să predice decât de două ori. Preoţii, nereuşind să obţină condamnarea lui de către autorităţile civile, l-au convocat în faţa unui consiliu eclesiastic, la care au venit cu arme ascunse sub mantii, hotărâţi să-i ia viaţa. În afara sălii, a fost adunată o gloată furioasă cu ciomege şi săbii pentru a-l omorî în cazul în care ar fi reuşit să scape de la consiliu. Prezenţa magistraţilor şi a armatei însă l-au salvat. A doua zi dis-dedimineaţă a fost condus, împreună cu tovarăşul lui, peste lac într-un loc sigur. În felul acesta s-a încheiat primul lui efort de a evangheliza Geneva.

Pentru încercarea următoare a fost aleasă o unealtă mai umilă - un tânăr atât de modest la înfățișare, încât a fost tratat cu răceală chiar de către pretinșii prieteni ai reformei. Dar ce putea să facă acesta acolo unde Farel fusese respins? Cum putea cineva cu puțin curaj și experiență să reziste furtunii din fața căreia cineva mai puternic și mai curajos fusese constrâns să fugă? "Nici prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu, zice Domnul". (Zah. 4: 6) "Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să facă de rușine pe cele tari". "Căci nebunia lui Dumnezeu este mai înțeleaptă decât oamenii; și slăbiciunea lui Dumnezeu este mai tare decât oamenii". (1 Cor. 1: 27, 25).

Froment și-a început lucrarea ca învățător. Adevărurile pe care le preda el copiilor la școală, erau repetate de aceștia în căminele lor. Curând părinții au venit să asculte explicarea Bibliei, până când clasele s-au umplut de ascultători atenți. Noi Testamente și broșuri au fost distribuite gratuit și ele au ajuns la mulți care nu îndrăzniseră să vină pe față să asculte noile doctrine. După un timp și acest lucrător a fost obligat să fugă; dar adevărurile pe care el le predicase au pus stăpânire pe mințile oamenilor. Reformațiunea fusese sădită și continua să se întărească și să se

extindă. Predicatorii s-au reîntors și prin activitatea lor credința protestantă a fost stabilită în Geneva.

Orașul se declarase deja de partea Reformațiunii când Calvin, după multe pribegiri și greutăți, a intrat pe porțile lui. Întorcându-se după o ultimă vizită la locul său de naștere, se îndrepta către Basel și găsind drumul direct ocupat de armatele lui Carol al V-lea, a fost obligat să facă un ocol prin Geneva.

În această vizită Farel a recunoscut mâna lui Dumnezeu. Deşi Geneva primise credința reformată, mai rămânea totuși o mare lucrare de îndeplinit acolo. Oamenii sunt convertiți la Dumnezeu individual și nu în grup; lucrarea de reînnoire spirituală trebuie să fie îndeplinită în inimă și în conștiință prin puterea Duhului Sfânt și nu prin decretele conciliilor. Deși locuitorii Genevei lepădaseră autoritatea Romei, ei nu erau gata să renunțe la viciile care înfloriseră sub dominația ei. A stabili principiile curate ale Evangheliei aici și a pregăti pe acești oameni să ocupe cu demnitate poziția la care Providența părea că îi chema, nu erau sarcini ușoare.

Farel era convins că a găsit în Calvin pe acela cu care putea să se unească pentru această lucrare. L-a implorat solemn, în numele lui Dumnezeu pe tânărul evanghelist să rămână și să lucreze acolo. Calvin s-a dat înapoi tulburat. Timid și pașnic, evita contactul cu spiritul îndrăzneț, independent și chiar violent al locuitorilor din Geneva. Sănătatea lui șubredă și deprinderea lui de a studia îl făceau să caute singurătatea. Crezând că prin pana lui ar fi putut să servească cel mai bine cauza reformei, dorea să găsească un refugiu liniștit pentru studiu și de acolo să instruiască și să întărească bisericile prin tipărituri. Dar îndemnul solemn al lui Farel i-a venit ca o chemare din cer pe care n-a îndrăznit să o refuze. I s-a părut, spunea el, "că mâna lui Dumnezeu s-a întins din cer, că l-a prins și l-a țintuit irevocabil de locul pe care era atât de nerăbdător să-l părăsească". (D'Aubigné, *History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin*, b. 9, cap. 17).

În timpul acesta, primejdii mari amenințau cauza protestantă. Anatemele papei tunau împotriva Genevei și națiuni puternice o amenințau cu distrugerea. Cum avea să reziste acest oraș mic în fața puternicei ierarhii papale care deseori constrânsese pe regi și împărați să se supună? Cum ar fi putut să se împotrivească armatelor marilor cuceritori ai lumii?

În întreaga crestinătate, Protestantismul era amenintat de dușmani formidabili. După ce au trecut primele succese ale Reformațiunii, Roma a adunat forte noi, sperând s-o distrugă. În acest timp a fost creat ordinul iezuitilor, cei mai cruzi, cei mai lipsiti de scrupule si cei mai puternici dintre toti apărătorii papalității. Înstrăinați de orice fel de legături pământești și interese omenești, morți față de cerințele afecțiunii naturale, cu rațiunea și constiința complet reduse la tăcere, călugării iezuiți nu cunoșteau nici o regulă, nici o obligatie, afară de aceea a ordinului lor și nici o datorie afară de aceea a extinderii puterii lui (Vezi apendicele). Evanghelia lui Hristos a făcut în stare pe adepții ei să înfrunte pericolul și să îndure suferințele, fără să se descurajeze din cauza frigului, a foamei, a trudei și a sărăciei, să înalțe steagul adevărului în ciuda scaunului de tortură, a temnitei și a rugului. Pentru a lupta împotriva acestor forțe, iezuitismul inspira pe urmașii lui cu un fanatism care-i făcea în stare să îndure primejdii asemănătoare și să opună puterii adevărului toate mijloacele de amăgire. Nici o crimă nu era prea josnică pentru ca să nu o practice, nici o prefăcătorie prea dificilă la care să nu recurgă. Legati prin jurământ la sărăcie și umilință continuă, scopul lor studiat era să obțină bogăție și putere pentru a fi dedicate distrugerii Protestantismului și restabilirii supremației papale.

235

Când se prezentau ca membri ai ordinului lor, purtau un veşmânt de sfințenie, vizitând închisori și spitale, ajutând pe bolnavi și pe săraci, mărturisind că au renunțat la lume și purtând numele sfânt al lui Isus care mergea din loc în loc făcând bine. Însă sub această înfățișare exterioară fără reproș, se ascundeau adesea

planurile cele mai îngrozitoare și criminale. Un principiu fundamental al ordinului era că scopul scuză mijloacele. În virtutea acestui principiu, minciuna, furtul, jurământul fals, asasinatul erau nu numai scuzabile, ci recomandabile, când slujeau interesele bisericii. Sub diverse deghizări, iezuiții și-au croit drum în funcții de stat, ajungând chiar consilieri ai regelui, influențând politica națiunilor. Ei deveneau servitori pentru a spiona pe stăpânii lor. Au înființat colegii pentru copiii prinților și nobililor și școli pentru oamenii de rând; astfel copiii protestanților erau atrași să respecte riturile papale. Toată pompa și manifestarea exterioară a serviciului de închinare romano-catolic avea de scop să influențeze mintea, să uimească și să captiveze imaginația și astfel libertatea pentru care părinții se trudiseră și își vărsaseră sângele, era trădată de copiii lor. Iezuiții s-au răspândit cu repeziciune în Europa și oriunde ajungeau se producea o reînviorare a papalității.

Pentru a le da o putere mai mare, a fost emisă o bulă papală care restabilea Inchiziția. (Vezi apendicele). În ciuda ororii generale cu care era privit, chiar și în țările catolice, acest tribunal groaznic a fost din nou înființat de către conducătorii papali și atrocități prea groaznice pentru a suporta lumina zilei au fost repetate în temnițele lui ascunse. În multe țări, mii și mii de oameni, chiar din floarea națiunii, cei mai sinceri și mai nobili, cei mai inteligenți și mai educați, pastori evlavioși și devotați, cetățeni harnici și patrioți, savanți eminenți, artiști talentați, meseriași pricepuți, au fost uciși sau obligați să fugă în alte țări.

Acestea au fost mijloacele la care a recurs Roma pentru a stinge lumina Reformațiunii, pentru a lua Biblia de la oameni și pentru a restabili ignoranța și superstiția Evului Mediu. Dar sub binecuvântarea lui Dumnezeu și prin activitatea acelor bărbați nobili pe care El i-a ridicat să continue lucrarea lui Luther, Protestantismul n-a fost distrus. El nu și-a datorat puterea favoarei sau armelor prinților. Țările cele mai mici, națiunile cele mai umile și mai puțin puternice, au devenit fortărețele lui. Astfel era micul

oraș Geneva, înconjurat de dușmani puternici care complotau distrugerea lui; era Olanda pe bancurile ei de nisip la marea Nordului, luptând împotriva tiraniei Spaniei, pe atunci cel mai mare și mai bogat dintre regate; era Suedia cea aspră și neproductivă, care au câștigat victorii pentru Reformațiune.

Calvin a lucrat în Geneva aproape treizeci de ani, mai întâi pentru a întemeia acolo o biserică care să accepte moralitatea biblică și apoi pentru înaintarea Reformațiunii în întreaga Europă. În calitate de conducător al Genevei, conduita lui n-a fost fără greșeală și nici doctrinele lui nu au fost lipsite de erori. Dar el a contribuit la răspândirea adevărurilor care erau de o importanță deosebită în timpul lui, la menținerea principiilor Protestantismului împotriva valului de reîntoarcere rapidă a papalității și la promovarea în bisericile reformate a simplității și curăției vieții, în locul mândriei și corupției încurajate de învățătura romanocatolică.

Din Geneva plecau publicații și predicatori pentru a răspândi doctrinele reformate. Persecutații din toate țările căutau în locul acesta îndrumare, sfat și încurajare. Orașul lui Calvin devenise un refugiu pentru reformatorii persecutați din toată Europa apuseană. Fugind de furtunile îngrozitoare care au continuat timp de secole, fugarii veneau la porțile Genevei. Înfometați, răniți, lipsiți de cămin și de rude, erau primiți cu căldură și îngrijiți cu dragoste. Găsind un cămin aici, ei au binecuvântat orașul adopțiunii lor prin iscusința, știința și evlavia lor. Mulți care căutaseră un refugiu aici se reîntorceau în țările lor pentru a rezista tiraniei Romei. John Knox, curajosul reformator scoțian, nu puțini dintre puritanii englezi, protestanții din Olanda și Spania și hughenoții din Franța au preluat făclia adevărului din Geneva pentru a lumina întunericul din țările lor natale.

Capitolul 13 237

ÎN ȚĂRILE DE JOS ȘI SCANDINAVIA

În Țările de Jos tirania papală a provocat de timpuriu un I protest hotărât. Astfel cu şapte sute de ani înainte de timpul lui Luther, doi episcopi care cunoșteau adevăratul caracter al "sfântului scaun", întrucât fuseseră trimisi ca ambasadori la Roma, au acuzat fără teamă pe pontiful roman: Dumnezeu "a făcut biserica, regina și mireasa Lui, o moștenire veșnică și nobilă pentru familia ei, cu o zestre care nici nu se veștejește, nici nu putrezește și i-a dat un sceptru și o coroană veșnică;... ale cărei beneficii ți le însusesti asemenea unui hot. Te-ai asezat în Templul lui Dumnezeu; și în loc să fii păstor, ai devenit lup pentru oi; ...vrei să ne faci să credem că ești episcop suprem, dar te porți mai degrabă ca un tiran... În timp ce ar trebui să fii robul robilor, cum te numești, te străduiești să devii domnul domnilor... Aduci dispret peste poruncile lui Dumnezeu; ... Duhul Sfânt este ziditorul tuturor bisericilor până la marginile pământului... Cetatea Dumnezeului nostru, ai cărei cetățeni suntem, se întinde până la toate regiunile cerului; și este mai mare decât cetatea numită de sfinții profeți Babilon, care se pretinde de origine divină și care se înalță până la cer, se laudă că înțelepciunea ei este nemuritoare; și în cele din urmă, fără nici un temei, pretinde că n-a greșit niciodată și nici nu poate să greșească vreodată". - (Gerard Brandt, History of the *Reformation in and About the Low Countries*, b. 1, p. 6).

Secol după secol, alții s-au ridicat pentru a repeta acest protest. Acei predicatori timpurii, străbătând diferite țări și cunoscuți

sub nume diferite, care aveau caracterul misionarilor valdenzi și care răspândeau pretutindeni cunoștința Evangheliei, au pătruns și în Țările de Jos. Învățăturile lor s-au răspândit cu repeziciune. Ei au tradus Biblia valdenză în limba olandeză, în versuri. Ei declarau "că în ea se găsea o mare superioritate: nici glume, nici povești, nici fleacuri, nici amăgiri, ci numai cuvintele adevărului; că, în adevăr, ici și colo era câte o coajă tare, dar că miezul și dulceața a ceea ce era bun și sfânt, puteau fi descoperite cu ușurință în ea". - (Idem, b. 1, p. 14). Așa scriau prietenii credinței vechi în secolul al XII-lea.

Acum au început persecuțiile Romei; dar în mijlocul rugurilor și torturii, credincioșii continuau să se înmulțească, declarând cu hotărâre că Biblia este singura autoritate infailibilă în materie de religie și că "nici un om nu poate să fie constrâns să creadă, ci trebuie să fie câștigat prin predicare". (Martyn, vol. 2, p. 87).

Învătăturile lui Luther au găsit un teren favorabil în Tările de Jos și s-au ridicat bărbați sinceri și credinciosi pentru a predica Evanghelia. Dintr-una din provinciile Olandei a provenit Menno Simons. Educat și hirotonit ca preot romano-catolic, era cu totul necunoscător al Bibliei și n-ar fi citit-o de teama de a nu fi ademenit de erezie. Când l-a cuprins îndoiala privind doctrina transubstanțierii, el a privit-o ca pe o ispită de la Satana și a căutat să se libereze de ea prin rugăciune și mărturisire, dar în zadar. El s-a străduit să aducă la tăcere vocea acuzatoare a conștiinței, trăind o viață de plăceri; dar fără nici un folos. După un timp a fost condus la studiul Noului Testament și acesta, împreună cu scrierile lui Luther, l-au determinat să primească credința reformată. Curând după aceasta a fost martor într-un sat vecin la decapitarea unui om, condamnat la moarte pentru că se rebotezase. Aceasta l-a făcut să studieze Biblia cu privire la botezul copiilor. El n-a putut să găsească nici o dovadă în Scripturi în favoarea lui; dar a înțeles că pocăința și credința sunt peste tot cerute ca o condiție pentru primirea botezului.

În Țările de jos și Scandinavia

Menno s-a retras din Biserica Romano-Catolică și și-a devotat viața predicării adevărurilor pe care le primise. Atât în Germania, cât și în Țările de Jos apăruse o grupă de fanatici care susțineau doctrine absurde și care îndemnau la răzvrătire, călcând în picioare ordinea și decența și conducând la violență și revoluție. Menno a înțeles rezultatele grozave la care aveau să ajungă, în mod inevitabil, aceste mișcări și s-a împotrivit energic învățăturilor false și planurilor primejdioase ale fanaticilor. Erau totuși mulți care fuseseră înșelați de către acești fanatici, dar care au renunțat la învățăturile lor dăunătoare; și mai rămăseseră încă mulți urmași ai vechilor creștini, roade ale învățăturilor valdenze. Menno a lucrat cu mare râvnă și succes printre aceste grupe.

A călătorit timp de douăzeci și cinci de ani cu soția și copiii, îndurând greutăți și lipsuri mari, fiindu-i deseori viața în primejdie. A parcurs Țările de Jos și nordul Germaniei, lucrând îndeosebi printre clasele mai umile, exercitând totuși o influență întinsă. De o elocvență înnăscută, deși poseda o educație limitată, era un om de o integritate neclintită, cu un spirit umil și un comportament blând, cu o evlavie sinceră și serioasă, exemplificând în propria lui viață preceptele pe care le învăța, câștigând astfel încrederea oamenilor. Urmașii lui au fost împrăștiați și asupriți. Ei au avut mult de suferit fiind confundați cu fanaticii din Münster. Totuși, datorită lucrării lui mulți au fost convertiți.

Nicăieri n-au fost doctrinele reformate mai general acceptate decât în Țările de Jos. În puţine țări au suferit adepții lor persecuții mai groaznice. În Germania, Carol al V-lea interzisese Reformațiunea și ar fi trimis cu bucurie pe toți adepții ei la rug; dar prinții s-au ridicat ca o barieră împotriva tiraniei lui. În Țările de Jos, puterea lui era mai mare și edictele persecutoare au urmat unul după altul în rapidă succesiune. Citirea Bibliei, ascultarea ei, predicarea sau chiar vorbirea despre ea, urma să atragă pedeapsa cu moartea pe rug. Rugăciunea către Dumnezeu în

ascuns, abținerea de la închinarea în fața unei icoane sau intonarea unui psalm, erau de asemenea pedepsite cu moartea. Chiar și aceia care își renegau rătăcirile erau condamnați, dacă erau bărbați să moară de sabie, iar dacă erau femei să fie îngropate de vii. Mii au pierit sub domnia lui Carol și a lui Filip al II-lea.

Odată a fost adusă înaintea inchizitorilor o familie întreagă acuzată că nu participa la liturghie și că se închina acasă. La cercetarea făcută cu privire la practicile lor în ascuns, fiul cel mai tânăr a răspuns: "Ne plecăm pe genunchi și ne rugăm ca Dumnezeu să ne lumineze mintea și să ne ierte păcatele; ne rugăm pentru suveranul nostru, ca domnia lui să fie prosperă și viața lui fericită; ne rugăm pentru judecătorii noștri ca Dumnezeu să-i păzească". (Wylie, b. 18, cap. 6). Unii dintre judecători au fost mișcați profund, dar cu toate acestea tatăl și unul dintre fii au fost condamnati la rug.

Furia prigonitorilor era egalată de credința martirilor. Nu numai bărbații, dar chiar și femeile gingașe și fetele tinere dădeau pe față un curaj neînfrânt. "Soțiile stăteau lângă rugul bărbaților lor și în timp ce ei ardeau, ele șopteau cuvinte de mângâiere sau cântau psalmi pentru a-i încuraja". "Tinerele se culcau de vii în mormânt ca și când ar fi intrat seara în camera de dormit; sau mergeau la eșafod și la foc, îmbrăcate în cele mai bune veșminte, ca și cum ar fi mers la nunta lor." (Idem, b. 18, cap. 6).

Ca şi în zilele când păgânismul căuta să distrugă Evanghelia, sângele creştinilor era o sămânță. (Vezi Tertullian, Apology, parag. 50). Persecuția a slujit la creșterea numărului martorilor pentru adevăr. An după an, monarhul înfuriat până la culme de hotărârea de neînvins a oamenilor, și-a continuat lucrarea lui barbară, dar în zadar. Revoluția sub conducerea nobilului Wilhelm de Orania, a adus, în cele din urmă, Olandei libertatea de a se închina lui Dumnezeu.

În munții Piemontului, pe câmpile Franței și pe țărmurile Olandei, progresul Evangheliei a fost marcat cu sângele discipolilor ei. Dar în țările nordice ea a găsit o intrare pașnică. Studenții de la

În Țările de jos și Scandinavia

Wittenberg, reîntorcându-se la căminele lor au dus credința reformată în Scandinavia. Publicarea scrierilor lui Luther a răspândit de asemenea lumina. Oamenii simpli și robuști ai nordului s-au întors de la corupția, pompa și superstițiile Romei, pentru a primi curăția, simplitatea și adevărurile dătătoare de viață ale Bibliei.

Tausen, "reformatorul Danemarcei", era fiul unui țăran. Băiatul a dat de timpuriu dovadă de o inteligență viguroasă; el înseta după educație, dar mijloacele modeste ale părinților nu i-au permis aceasta și a intrat într-o mănăstire. Aici curăția vieții lui, împreună cu sârguința și credincioșia lui, au câștigat simpatia superiorului său. În urma unei examinări, s-a dovedit că posedă talente care promiteau în viitor mari servicii bisericii. S-a luat hotărârea să fie instruit într-una din universitățile din Germania sau din Țările de Jos. Tânărului student i-a fost acordată permisiunea să aleagă o școală, cu condiția să nu meargă la Wittenberg. Studentul bisericii nu trebuia să fie primejduit de otrava ereziei. Așa spuneau călugării.

Tausen a mers la Köln care pe atunci era, ca și astăzi, una din fortărețele romanismului. Aici a fost repede dezgustat de misticismul profesorilor. Cam în același timp a obținut scrierile lui Luther. Le-a citit cu uimire și plăcere și mult ar fi dorit să se bucure de instruirea personală a reformatorului. Dar a face lucrul acesta însemna să-și asume riscul ofensării superiorului lui de la mânăstire și să piardă sprijinul lui. S-a hotărât repede și peste puțin timp s-a înscris ca student la Wittenberg.

Întorcându-se în Danemarca, a revenit la mănăstirea lui. Nimeni nu-l bănuia încă de lutheranism; el nu și-a dezvăluit secretul, ci s-a străduit, fără să provoace prejudecățile tovarășilor lui, să-i conducă la o credință mai curată și la o viață mai sfântă. Le deschidea Biblia și le explica înțelesul ei adevărat și, în cele din urmă, le-a predicat pe Hristos ca îndreptățire a păcătosului și singura lui nădejde de mântuire. Mare a fost mânia starețului care-și pusese mari speranțe în el, ca brav apărător al Romei. A fost mutat imediat la altă mănăstire și închis într-o chilie sub o supraveghere strictă.

Spre groaza noilor lui supraveghetori, câțiva călugări au declarat că s-au convertit la Protestantism. Printre gratiile celulei, Tausen transmisese tovarășilor lui cunoștința adevărului. Dacă părinții bisericii daneze ar fi fost familiarizați cu procedeul bisericii de a trata erezia, glasul lui Tausen n-ar mai fi fost auzit niciodată; dar în loc de a-l înmormânta în vreo temniță subterană, l-au alungat din mănăstire. Acum erau fără putere. Un edict regal, recent publicat, acorda protecție predicatorilor noii doctrine. Tausen a început să predice. Bisericile i se deschideau și oamenii se înghesuiau să-l asculte. Alții de asemenea predicau Cuvântul lui Dumnezeu. Noul Testament, tradus în limba daneză, era larg răspândit. Eforturile făcute de papistași de a distruge lucrarea au avut ca efect extinderea ei și curând Danemarca a primit credinta reformată.

În Suedia de asemenea tinerii care băuseră din izvorul de la Wittenberg, au adus apa vieții concetățenilor lor. Doi dintre conducătorii reformațiunii suedeze, Olaf și Laurentius Petri, fiii unui fierar din Orebro, studiaseră sub îndrumarea lui Luther și a lui Melanchton și erau plini de zel să predice adevărurile astfel învățate. Asemenea marelui reformator, Olaf a trezit poporul cu zelul și elocvența lui, în timp ce Laurentius, asemenea lui Melanchton, era erudit, profund și liniștit. Amândoi erau bărbați de o evlavie arzătoare, cu înalte cunoștințe teologice și cu un curaj neclintit în susținerea adevărului. Opoziția papistașă nu a lipsit. Preoții catolici au instigat pe oamenii ignoranți și superstițioși. Olaf Petri a fost adesea atacat de mulțime și în câteva rânduri abia a scăpat cu viață. Acești reformatori au fost totuși simpatizați și ocrotiți de rege.

243

Sub conducerea bisericii Romei, oamenii erau cufundați în sărăcie și zdrobiți sub asuprire. Lor le lipseau Scripturile și având o religie alcătuită numai din forme și ceremonii, care nu aduceau nici o lumină minții, se întorceau din nou la credințele superstițioase și la practicile păgânești ale strămoșilor lor păgâni. Națiunea era divizată în grupe rivale ale căror lupte continue măreau nenorocirea

În Țările de jos și Scandinavia

tuturor. Regele se hotărâse să facă o reformă a statului și a bisericii și a salutat cu bucurie aceste ajutoare capabile în lupta contra Romei.

În prezența monarhului și a conducătorilor Suediei, Olaf Petri a apărat doctrinele credintei reformate cu mare abilitate contra apărătorilor Romei. El a declarat că învătăturile Sfintilor Părinti trebuie să fie primite numai atunci când sunt în concordanță cu Scripturile; că doctrinele esențiale ale credinței sunt prezentate în Biblie într-un mod atât de clar și simplu, încât toți oamenii pot să le înteleagă. Hristos a spus: "Învătătura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimes" (Ioan 7: 16); si Pavel a declarat că dacă el ar predica o altă Evanghelie decât aceea pe care a primit-o, să fie anatema. (Gal. 1: 8). "Atunci, cum îndrăznesc alții, spunea reformatorul, să legifereze dogme după plăcerea lor și să le impună ca lucruri necesare pentru mântuire?" - (Wylie, b. 10, cap. 4). El a arătat că decretele bisericii nu au nici o autoritate când sunt în contradictie cu poruncile lui Dumnezeu si a sustinut marele principiu protestant că "Biblia și numai Biblia" este singura regulă de credință și practică.

Deși a avut loc pe o scenă relativ izolată, această dispută ne arată "din ce fel de oameni era alcătuită armata reformatorilor. Ei nu erau neînvățați, sectari, sau polemiști zgomotoși - ci dimpotrivă, erau oameni care studiaseră Cuvântul lui Dumnezeu și știau bine cum să mânuiască armele pe care le oferea arsenalul Bibliei. În ceea ce privește erudiția, ei depășeau timpul lor. Când ne fixăm atenția la centre strălucite ca Wittenberg și Zürich și la nume ilustre ca Luther și Melanchton, Zwingli și Oecolampadius, ar putea să ni se spună că aceștia au fost conducătorii mișcării și în mod firesc trebuie să așteptăm de la ei capacități uimitoare și realizări mari; dar că discipolii lor nu erau ca ei. Bine, să ne întoarcem la scena obscură a Suediei și la numele umile ale lui Olaf și Laurentius Petri - de la maeștri la discipoli - ce descoperim?... Savanți și teologi; bărbați care stăpâneau pe

deplin întregul sistem al adevărului evanghelic și care au câștigat victoria cu ușurință asupra sofiștilor școlilor și a demnitarilor Romei". - (Idem, b. 10, ch. 4).

Ca urmare a acestei dispute, regele Suediei a primit credința protestantă și curând după aceea, adunarea națională s-a declarat în favoarea ei. Noul Testament fusese tradus de Olaf Petri în limba suedeză și la dorința regelui, cei doi frați s-au angajat să traducă întreaga Biblie. Astfel a primit pentru prima dată poporul Suediei, Cuvântul lui Dumnezeu în limba lor maternă. Dieta a dat dispoziție ca, în tot regatul, pastorii să explice Scripturile și copiii în școli să fie învățați să citească Biblia.

Cu fermitate și siguranță întunericul ignoranței și al superstiției a fost risipit de lumina binecuvântată a Evangheliei. Eliberată de sub opresiunea Romei, națiunea a ajuns la o putere și o măreție pe care nu le avusese niciodată. Suedia a devenit una din fortărețele Protestantismului. Un secol mai târziu, într-un timp de grea primejdie, această națiune mică și slabă până atunci - singura din Europa care a avut curajul să dea o mână de ajutor - a contribuit la eliberarea Germaniei în conflictul teribil al războiului de treizeci de ani. Toată Europa de nord părea gata să fie adusă din nou sub tirania Romei. Armatele Suediei au ajutat Germania să respingă valul de succese papale, să obțină toleranță pentru protestanți atât calvini, cât și lutherani și să restabilească libertatea de conștiință în acele țări care primiseră Reformațiunea.

Capitolul 14 245

REFORMATORII ENGLEZI DE MAI TÂRZIU

In timp ce Luther deschidea o Biblie închisă poporului A Germaniei, Tyndale a fost îndemnat de Duhul lui Dumnezeu să facă același lucru pentru Anglia. Biblia lui Wycliffe fusese tradusă după textul latin, care conținea multe greșeli. Nu fusese tipărită niciodată și costul manuscriselor era atât de mare, încât doar puțini oameni bogați sau nobili puteau să le procure; mai mult decât atât, fiind strict interzisă de biserică, avusese o răspândire relativ redusă. În anul 1516, cu un an înaintea apariției tezelor lui Luther, Erasmus publicase versiunea sa greacă și latină a Noului Testament. Cuvântul lui Dumnezeu era acum tipărit în limba originală pentru prima dată. În această lucrare au fost corectate multe greșeli ale versiunilor anterioare și sensul a fost redat mai clar. Aceasta a condus pe multi din clasele culte la o cunoaștere mai bună a adevărului și a dat un nou impuls lucrării de reformă. Dar oamenii de rând erau încă, într-o mare măsură, privați de Cuvântul lui Dumnezeu. Tyndale urma să completeze lucrarea lui Wycliffe dând Biblia compatrioților lui.

Fiind un cercetător stăruitor și un căutător zelos după adevăr, el a primit Evanghelia din Noul Testament grec al lui Erasmus. Şi-a predicat convingerile fără teamă, susținând că toate doctrinele trebuie să fie verificate cu Scripturile. Pretenției papale, că biserica dăduse Biblia și numai biserica o putea explica, Tyndale i-a răspuns: "Știți cine a învățat pe vulturi să-și găsească prada? Ei bine, același Dumnezeu învață pe copiii Săi flămânzi să găsească

pe Tatăl lor în Cuvântul Său. Departe de a ne fi dat Scripturile, voi le-ați ascuns de noi; voi ardeți pe cei care le predică și dacă ați putea, ați arde și Scripturile". - (D'Aubigné, *History of the Reformation of the Sixteenth Century*, b. 18, cap. 4).

Predicarea lui Tyndale a provocat un mare interes; mulți au primit adevărul. Dar preoții erau vigilenți și îndată ce el părăsea locul, ei se străduiau să-i distrugă lucrarea prin amenințările și calomniile lor. Şi prea adesea reușeau. "Ce trebuie făcut?" exclama el. "În timp ce semăn într-un loc, vrăjmașul pustiește câmpul pe care abia l-am părăsit. Nu pot să fiu pretutindeni. O, dacă ar avea creștinii Sfintele Scripturi în limba lor, ei ar putea să reziste acestor înșelători. Fără Biblie este imposibil să consolidezi pe laici în adevăr." - (Idem, b. 18, cap. 4).

Un nou plan a pus stăpânire pe mintea lui. "În templul lui Iehova", zicea el, "psalmii se cântau în limba lui Israel; şi Evanghelia să nu se predice în limba Angliei printre noi?... Trebuie oare ca biserica să aibă mai puţină lumină la amiază decât în zori?... Creștinii trebuie să citească Noul Testament în limba lor maternă". Doctorii şi învăţătorii bisericii nu se înţelegeau între ei. Numai prin Biblie puteau oamenii să ajungă la adevăr. "Un doctor susţine ceva, altul altceva.... Fiecare dintre aceşti autori contrazice pe ceilalţi. Atunci, cum putem să deosebim pe cel care spune adevărul de cel care susţine rătăcirea?... Cum?... Într-adevăr prin Cuvântul lui Dumnezeu." (Idem, b. 18, cap. 4).

Nu mult după aceea, un doctor catolic erudit angajându-se într-o dispută cu el, a exclamat: "Ar fi fost mai bine să fim fără legile lui Dumnezeu, decât fără ale papei". Tyndale a răspuns: "Sfidez pe papă și toate legile lui; și dacă Dumnezeu îmi cruță viața, voi face ca, nu peste mulți ani, un băiat de la coarnele plugului să cunoască mai mult din Scripturi decât tine". (Anderson, *Annals of the English Bible*, pag. 19).

Planul pe care începuse să-l nutrească, de a da oamenilor Scripturile Noului Testament în propria lor limbă, a fost acum

Reformatorii englezi de mai târziu

definitivat și a început să lucreze imediat. Alungat din căminul lui de persecuție, a plecat la Londra, unde și-a continuat activitatea netulburat, pentru un timp. Dar violența papistașilor l-a obligat să fugă din nou. Toată Anglia părea închisă pentru el și s-a hotărât să caute adăpost în Germania. Aici a început să tipărească Noul Testament în limba engleză. De două ori i-a fost oprită lucrarea; dar când i se interzicea tipărirea într-un oraș, pleca în altul. În cele din urmă s-a dus la Worms, unde cu câțiva ani mai înainte, Luther apărase Evanghelia înaintea Dietei. În acel oraș vechi, se găseau mulți prieteni ai Reformațiunii și Tyndale și-a continuat lucrarea acolo, fără alte piedici. Trei mii de exemplare ale Noului Testament au fost curând terminate și chiar în același an a apărut o nouă ediție.

El şi-a continuat lucrarea cu mare seriozitate şi perseverenţă. Cu toate că autoritățile engleze păzeau porturile cu cea mai strictă vigilență, Cuvântul lui Dumnezeu a ajuns pe diverse căi secrete la Londra şi de acolo a fost răspândit în toată țara. Papistașii au încercat să înăbuşe adevărul, dar în zadar. Episcopul de Durham a cumpărat odată de la un librar, care era prieten cu Tyndale, întregul stoc de Biblii, cu scopul de a le distruge, presupunând că aceasta va împiedica în mare măsură lucrarea. Dar dimpotrivă, cu banii astfel obținuți s-a cumpărat material pentru o ediție nouă și mai bună, care altfel nu s-ar fi putut publica. Când Tyndale a fost închis, mai târziu, i s-a oferit libertatea cu condiția să dezvăluie numele acelora care l-au ajutat să facă față cheltuielilor tipăririi Bibliilor. El a răspuns că episcopul de Durham făcuse mai mult decât oricare altă persoană; căci plătind un preț mare pentru stocul de cărți rămas, îl făcuse în stare să continue cu curaj.

Tyndale a fost trădat în mânile vrăjmașilor lui și odată a fost închis pentru multe luni. În cele din urmă a dat mărturie pentru credința lui prin moartea de martir; dar armele pe care le-a pregătit el au făcut în stare pe alți ostași să ducă lupta prin toate secolele până în timpul nostru.

Latimer susținea de la amvon că Biblia trebuia să fie citită în limba poporului. Autorul Sfintei Scripturi, spunea el, "este Însuși Dumnezeu"; și această Scriptură împărtășește puterea și veșnicia Autorului ei. "Nu există rege, împărat, magistrat sau conducător... care să nu fie obligat să asculte... de sfântul Său Cuvânt". "Să nu luăm nici o altă cale lăturalnică, ci să lăsăm Cuvântul lui Dumnezeu să ne călăuzească; să nu mergem după... strămoșii noștri, nici să nu cercetăm ce au făcut ei, ci ceea ce ar fi trebuit să facă". (Hugh Latimer, "First Sermon Preached Before King Edward VI").

Barnes și Frith, prieteni credincioși ai lui Tyndale, s-au ridicat să apere adevărul. Au urmat cei doi Ridley și Cranmer. Acești conducători ai Reformațiunii engleze erau bărbați de cultură și cei mai mulți dintre ei fuseseră mult apreciați pentru zelul sau evlavia lor în credința romană. Opoziția lor față de papalitate era urmarea cunoașterii rătăcirilor "sfântului scaun". Această cunoaștere a tainelor Babilonului a dat o mai mare putere mărturiilor lor împotriva lui.

"Voi pune acum o întrebare ciudată", a spus Latimer. "Cine este cel mai zelos episcop și prelat din toată Anglia?... Văd că ascultați și așteptați să-i pronunț numele... Vă voi spune: este Diavolul... El nu lipsește niciodată din dioceza lui; căutați-l oricând doriți, el este totdeauna la datorie; ...totdeauna este la lucru... Nu-l veti găsi niciodată inactiv, vă garantez... Unde locuiește diavolul... la o parte cu cărțile și sus cu lumânările; la o parte cu Bibliile și sus cu mătăniile; la o parte cu lumina Evangheliei și sus cu lumina lumânărilor, da, chiar ziua la amiază; ...jos cu crucea lui Hristos și sus cu purgatoriul care stoarce banii din pungă; ...la o parte cu îmbrăcarea celor goi, săraci și neputincioși, sus cu împodobirea icoanelor și cu decorarea măreată a agheasmatarelor și statuilor; sus cu tradițiile și legile oamenilor, jos cu tradițiile lui Dumnezeu și cu Cuvântul Său prea sfânt... O, dacă prelații noștri ar fi tot atât de zeloși să semene grâul doctrinei adevărate cum este Satana să semene neghina și buruienile". (Idem, "Sermon of the Plough").

Marele principiu susținut de acești reformatori - același care fusese susținut de valdenzi, de Wycliffe, de Ioan Huss, de Luther, Zwingli și de toți aceia care s-au unit cu ei - era autoritatea infailibilă a Sfintelor Scripturi ca regulă de credință și viață. Ei nu recunoșteau dreptul papilor, conciliilor, Părinților și regilor de a stăpâni conștiința în materie de religie. Biblia era autoritatea lor și prin învățătura ei probau toate doctrinele și toate pretențiile. Credința în Dumnezeu și în Cuvântul Său a susținut pe acești oameni sfinți când își dădeau viața pe rug. "Fii curajos", a exclamat Latimer către tovarășul lui de rug când flăcările erau gata să aducă la tăcere vocile lor, "prin harul lui Dumnezeu, noi vom aprinde astăzi o asemenea lumină în Anglia care, sunt încredințat, nu va fi stinsă niciodată". (Works of Hugh Latimer, vol 1, p. XIII).

În Scoția semințele adevărului, răspândite de Columba și de colaboratorii lui, n-au fost niciodată distruse cu totul. Timp de sute de ani, după ce bisericile Angliei s-au supus Romei, cele din Scoția și-au păstrat libertatea. În secolul al XII-lea totuși, papalitatea s-a stabilit aici și în nici o altă țară n-a exercitat o stăpânire mai deplină. Nicăieri întunericul n-a fost mai dens. Totuși, au venit câteva raze de lumină, care au străpuns întunericul și au dat făgăduința venirii zorilor. Lolarzii, venind din Anglia cu Biblia și cu învățăturile lui Wycliffe, au făcut mult pentru a păstra cunoașterea Evangheliei și fiecare secol și-a avut martorii și martirii lui.

La începutul marii Reformațiuni au apărut scrierile lui Luther, apoi Noul Testament în limba engleză al lui Tyndale. Neobservați de ierarhia papală, acești soli au străbătut pe tăcute munții și văile, reaprinzând făclia adevărului care aproape se stinsese în Scoția și anulând lucrarea pe care o făcuse Roma timp de patru secole de oprimare.

Apoi sângele martirilor a dat un nou imbold mişcării. Conducătorii papistași, trezindu-se deodată în fața pericolului care amenința cauza lor, au dus la rug pe unii dintre cei mai nobili și mai onorați fii ai Scoției. Dar procedând astfel, ei n-au făcut decât

să înalțe un amvon de la care cuvintele acestor martori muribunzi au fost auzite în toată țara, insuflând oamenilor hotărârea nestinsă să scuture cătușele Romei. Hamilton și Wishart, nobili atât prin origine, cât și prin caracter și-au dat viețile pe rug împreună cu un număr mare de discipoli mai umili. Dar din rugul arzând al lui Wishart, a apărut cineva pe care flăcările nu aveau să-l mai aducă la tăcere, cineva care sub conducerea lui Dumnezeu urma să sune clopotul de moarte al papalității în Scoția.

John Knox s-a îndepărtat de tradițiile și de misticismul bisericii, pentru a se hrăni cu adevărurile Cuvântului lui Dumnezeu; învățăturile lui Wishart i-au definitivat hotărârea să rupă legăturile cu Roma și să se unească cu reformatorii persecutați.

Îndemnat de colaboratorii lui să preia slujba de predicator, el s-a dat înapoi cu teamă de la această răspundere și numai după zile petrecute în singurătate și luptă chinuitoare cu sine a consimțit. Dar odată ce a acceptat slujba, a pornit înainte cu hotărâre nestrămutată și curaj neînfricat, pe care le-a avut tot timpul vieții lui. Acest reformator sincer nu se temea de oameni. Focurile martirajului care ardeau în jurul lui, nu serveau decât să-i însuflețească zelul cu o și mai mare ardoare. Cu securea tiranului ținută amenințător deasupra capului lui, și-a menținut poziția, dând lovituri puternice în dreapta și în stânga pentru a dărâma idolatria.

Când a fost adus în fața reginei Scoției, în a cărei prezență zelul multor conducători ai protestanților slăbea, John Knox a dat o mărturie neșovăielnică în favoarea adevărului. El nu putea să fie câștigat prin măguliri și nu se lăsa intimidat de amenințări. Regina l-a acuzat de erezie. El învățase pe oameni să primească o religie interzisă de stat, declara ea, și astfel călcase porunca lui Dumezeu care cerea supușilor să asculte de suveranii lor. Knox a răspuns categoric: "Întrucât adevărata religie nu a primit nici puterea originală, nici autoritatea de la prinții lumii, ci numai de la Dumnezeul cel veșnic, tot așa nici supușii lor nu sunt obligați să-și modeleze religia după poftele prinților lor. Căci adesea se

Reformatorii englezi de mai târziu

întâmplă că prinții sunt cei mai ignoranți dintre toți, în ce privește religia adevărată a lui Dumnezeu... Dacă urmașii lui Avraam ar fi avut religia lui Faraon, ai cărui supuși au fost timp îndelungat, vă rog, Doamnă, ce religie ar fi fost în lume? Sau dacă toți oamenii din zilele apostolilor ar fi avut religia împăraților romani, ce religie ar fi fost pe fața pământului?... Așa că, Doamnă, vă dați seama că supușii nu sunt legați de religia prinților lor, cu toate că le este poruncit să asculte de ei".

Maria a răspuns: "Voi interpretați Scripturile într-un fel, iar ei (învățătorii romano-catolici) le interpretează altfel; pe cine să cred și cine să fie judecător?"

"Să credeți pe Dumnezeu care vorbește lămurit în Cuvântul Său", a răspuns reformatorul, și mai mult decât vă învață Cuvântul, să nu credeți nici pe unii, nici pe alții. Cuvântul lui Dumnezeu se explică singur; și dacă o neclaritate apare în vreun loc, Duhul Sfânt, care nu Se contrazice niciodată, explică același lucru mai lămurit în alte locuri, așa încât să nu rămână nici o îndoială decât pentru aceia care rămân necunoscători din rea credință". (David Laing, - *The Collected Works of John Knox*, vol. 2, pag. 281, 284).

Astfel erau adevărurile pe care neînfricatul reformator le-a rostit, cu riscul vieții, în auzul reginei. El a rămas cu același curaj neînfricat, statornic în hotărârea sa, rugându-se și purtând luptele Domnului, până când Scoția s-a liberat de papalitate.

În Anglia, adoptarea Protestantismului ca religie națională a diminuat, dar nu a oprit cu totul persecuția. În timp ce se renunțase la multe dintre învățăturile Romei, au fost reținute multe din formele ei. Supremația papei a fost lepădată, dar în locul ei a fost întronat monarhul drept cap al bisericii. În serviciile divine ale bisericii exista încă o mare deviere de la curăția și simplitatea Evangheliei. Marele principiu al libertății religioase nu era încă înțeles. Deși conducătorii protestanți au recurs doar rareori la cruzimile groaznice pe care le folosise Roma contra ereziei, totuși dreptul fiecărui om de a se închina lui Dumnezeu conform convingerilor

conștiinței lui nu era încă recunoscut. Tuturor li se cerea să primească doctrinele și să respecte formele de închinare prescrise de biserica recunoscută. Cei care nu se conformau au suferit persecuție într-o măsură mai mare sau mai mică, timp de sute de ani.

În secolul al saptesprezecelea, mii de pastori au fost dati afară din slujbele lor. Oamenilor le era interzis, sub pedeapsa unor amenzi grele, întemnițare și exil, să participe la orice adunări religioase în afară de acelea aprobate de biserică. Acele suflete credincioase care nu se puteau reține să nu se adune spre a se închina lui Dumnezeu, erau obligate să se întâlnească pe străzi întunecoase, în mansarde secrete și în unele ocazii prin păduri la miezul nopții. În adâncurile ocrotitoare ale pădurii, un templu clădit de Însuși Dumnezeu, acei copii ai Domnului împrăștiați și persecutați, se adunau pentru a-și revărsa sufletele în rugăciune și laudă. Dar în ciuda tuturor măsurilor de precautie, multi au suferit pentru credinta lor. Închisorile erau arhipline. Familii erau despărțite. Mulți au fost expulzați în țări străine. Totuși Dumnezeu a fost cu poporul Său, iar persecuția n-a reușit să aducă la tăcere mărturia lor. Mulți au fost alungați peste ocean în America și acolo au pus temeliile libertăților civile și religioase, care au constituit bastionul și gloria acestei țări.

Ca și în zilele apostolilor, persecuția a contribuit din nou la înaintarea Evangheliei. Într-o temniță dezgustătoare, plină de desfrânați și criminali, John Bunyan respira atmosfera cerului; acolo a scris alegoria lui minunată despre călătoria peregrinului din țara pierzării către cetatea cerească. Timp de peste două sute de ani, acel glas din închisoarea Bedford a vorbit cu o putere mișcătoare inimilor oamenilor. Cărțile lui Bunyan, "Călătoria peregrinului" și "Har abundent pentru cel mai mare dintre păcătoși", au condus multe picioare pe calea vieții.

Baxter, Flavel, Alleine și alți oameni cu talent, educație și adâncă experiență creștină, s-au ridicat cu curaj în apărarea credinței care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna. Lucrarea

Reformatorii englezi de mai târziu

îndeplinită de acești bărbați proscriși și scoși în afara legii de conducătorii acestei lumi, nu va pieri niciodată. Lucrările lui Flavel, "Izvorul vieții" și "Metoda harului", au învățat pe mii de oameni cum să-și predea sufletul lui Hristos. Cartea lui Baxter, "Pastorul reformat", s-a dovedit o binecuvântare pentru mulți care doreau o reînviorare a lucrării lui Dumnezeu și cartea "Odihna veșnică a sfinților" și-a făcut lucrarea conducând sufletele către "odihna" care rămâne pentru poporul lui Dumnezeu.

O sută de ani mai târziu, într-un timp de mare întuneric spiritual, au apărut Whitefield și frații Wesley ca purtători de lumină pentru Dumnezeu. Sub conducerea bisericii oficiale, poporul Angliei alunecase într-o stare de decădere religioasă care abia se mai deosebea de păgânism. Religia naturală era studiul preferat al clerului și alcătuia cea mai mare parte din teologia lor. Clasele înalte își băteau joc de evlavie și se mândreau că sunt mai presus decât ceea ce numeau ele fanatism. Clasele de jos se aflau într-o ignoranță vădită și pradă viciului, în timp ce biserica nu avea nici curajul, nici credința să susțină cauza ruinată a adevărului.

Marea doctrină a îndreptățirii prin credință, atât de clar predicată de Luther, fusese aproape cu totul pierdută din vedere și înlocuită cu principiul romano-catolic că mântuirea se poate obține prin fapte bune. Whitefield și frații Wesley, care erau membri ai bisericii oficiale, erau căutători sinceri ai harului lui Dumnezeu și fuseseră învățați că acesta se putea asigura printr-o viață virtuoasă și prin păzirea rânduielilor religioase.

Odată, când Charles Wesley s-a îmbolnăvit şi presimțea că i se apropie sfârșitul, a fost întrebat pe ce se întemeia nădejdea sa de viață veșnică. Răspunsul lui a fost: "Mi-am depus toate străduințele să-L slujesc pe Dumnezeu". Întrucât prietenul carei pusese întrebarea nu părea să fie pe deplin mulțumit de răspunsul lui, Wesley gândea: "Cum! Nu sunt străduințele mele un temei suficient pentru a avea speranță? Mă va jefui El de străduințele mele? Atunci, nu mai am nimic în care să mă încred". (John White-

254

head, *Life of the Rev. Charles Wesley*, pag. 102). Atât de dens era întunericul care se așezase asupra bisericii, ascunzând învățătura ispășirii, jefuind pe Hristos de slava Lui și abătând mințile oamenilor de la singura lor speranță de mântuire - sângele Răscumpărătorului răstignit.

Wesley si colaboratorii lui au fost condusi să înteleagă că adevărata religie își are sediul în inimă și că Legea lui Dumnezeu se extinde asupra gândurilor în aceeași măsură ca și asupra cuvintelor și faptelor. Convinși de nevoia sfințeniei inimii, ca și de corectitudinea conduitei exterioare, ei au pornit cu seriozitate spre o viată nouă. Prin eforturile cele mai sârguincioase si evlavioase, ei se străduiau să supună relele inimii firești. Ei trăiau o viață de lepădare de sine, binefacere și umilință, observând cu mare strictete și exactitate orice regulă pe care o credeau folositoare pentru obtinerea a ceea ce doreau atât de mult - acea sfintenie care putea să asigure bunăvoința lui Dumnezeu. Dar ei nu au atins scopul propus. Eforturile lor de a se elibera de sub condamnarea păcatului sau de a-i sfărâma puterea au fost zadarnice. Era aceeași luptă pe care o dusese Luther în chilia din Erfurt. Era aceeași întrebare care-i torturase sufletul: "Cum poate un om să fie drept înaintea lui Dumnezeu?" (Iov 9: 2).

Focurile adevărului divin, aproape stinse pe altarele Protestantismului, urmau să fie reaprinse de la vechea făclie transmisă prin secole de către creștinii din Boemia. După Reformațiune, Protestantismul din Boemia fusese călcat în picioare de hoardele Romei. Toți cei care au refuzat să renunțe la adevăr au fost constrânși să fugă. Unii dintre aceștia, găsind refugiu în Saxonia, au păstrat acolo vechea credință. De la descendenții acestor creștini a venit lumina la Wesley și la colaboratorii lui.

John şi Charles Wesley, după ce au fost hirotoniți pentru lucrarea Evangheliei, au fost trimiși în misiune în America. Pe bordul corăbiei lor se găsea o grupă de Frați Moravi. În timpul călătoriei au întâmpinat furtuni violente și John Wesley, adus față

în față cu moartea, simțea că nu avea asigurarea păcii cu Dumnezeu. Germanii, din contră, dădeau pe față o liniște și încredere de care el era străin.

255

"Am observat cu mult timp înainte, spunea el, marea seriozitate a comportamentului lor. Ei dăduseră o dovadă continuă de umilintă. îndeplinind pentru ceilalti pasageri acele servicii umile pe care nici unul dintre englezi nu era dispus să le facă; pentru acele servicii ei n-au dorit și n-au vrut să primească nici o plată, spunând că era spre binele inimilor lor mândre și că iubitorul lor Mântuitor făcuse mai mult pentru ei. Fiecare zi le dăduse ocazia să manifeste o blândete pe care nici o nedreptate nu o putea clinti. Dacă erau îmbrânciți, loviți sau trântiți, se ridicau și plecau; dar nu se auzea nici o plângere din gura lor. Acum era o ocazie să se verifice dacă erau eliberați de spiritul fricii, tot așa cum erau de acela al mândriei, mâniei și răzbunării. La mijlocul psalmului cu care au început slujba, marea s-a dezlăntuit și a sfâsiat în bucăti vela principală, a acoperit corabia și s-a revărsat pe punte ca și când adâncul cel mare, deja ne înghițise. Printre englezi s-au auzit țipete grozave. Germanii continuau să cânte liniștit. Am întrebat pe unul dintre ei, după aceea: "Nu ți-a fost frică?" El a răspuns: "Mulțumesc lui Dumnezeu, nu". Apoi am continuat: "Dar femeilor și copiilor voștri nu le-a fost frică?" El a răspuns blând: "Nu, femeile și copiii noștri nu se tem de moarte". (Whitehead, Life of the Rev. John Wesley, pag. 10).

După ce a ajuns la Savannah, Wesley a locuit un timp scurt la Frații Moravi și a fost profund impresionat de purtarea lor creștină. Despre unul din serviciile lor religioase, în contrast izbitor cu formalismul fără viață al Bisericii Anglicane, el scria: "Marea simplitate și solemnitate a întregului serviciu m-a făcut aproape să uit răstimpul celor 1700 de ani și să-mi imaginez că mă găsesc într-una din acele adunări în care nu erau forme și ranguri; ci prezida Pavel, făcătorul de corturi, sau Petru, pescarul, totuși cu manifestarea Duhului și a puterii". (*Idem*, pag. 11, 12).

256

La întoarcerea în Anglia, Wesley, sub îndrumarea unui predicator Morav, a ajuns la o înțelegere mai clară a credinței Bibliei. El a fost convins că trebuie să renunțe la orice dependență de faptele proprii pentru mântuire și că trebuie să se încreadă cu totul în "Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii". La o adunare a societății Fraților Moravi din Londra a fost citită o declarație a lui Luther, care descria schimbarea pe care Duhul lui Dumnezeu o face în inima credinciosului. Pe când Wesley asculta, i s-a aprins credința în suflet. "Mi-am simțit inima încălzită în mod neobișnuit, spunea el, am simțit că aveam încredere în Hristos, numai în Hristos, pentru mântuire; și mi-a fost dată asigurarea că El mi-a îndepărtat păcatele, chiar pe ale mele și m-a izbăvit de legea păcatului și a morții". (*Idem*, pag. 52).

De-a lungul anilor de luptă obositoare și lipsită de mângâiere - ani de aspră lepădare de sine, de imputare și umilire - Wesley rămase statornic scopului său unic de a-L căuta pe Dumnezeu. Acum Îl găsise; a descoperit că harul pe care se trudise să-l câștige prin rugăciuni și posturi, prin fapte de binefacere și sacrificiu de sine, era un dar, "fără bani și fără plată".

Odată întemeiat în credința lui Hristos, tot sufletul lui ardea de dorința să răspândească pretutindeni cunoașterea Evangheliei glorioase a harului gratuit al lui Dumnezeu. "Consider că toată lumea este parohia mea", spunea el; "în orice parte a ei m-aș găsi, socotesc că este potrivit, drept și că este datoria mea să proclam vestea bună a mântuirii tuturor celor care doresc să mă asculte". (*Idem*, pag. 74).

El și-a continuat acum viața sa strictă și de lepădare de sine, nu ca temelie a credinței, ci ca efect al ei; nu ca rădăcină, ci ca rod al sfințirii. Harul lui Dumnezeu în Hristos este temelia speranței creștine și acest har se va da pe față prin ascultare. Viața lui Wesley a fost devotată predicării marilor adevăruri pe care le primise-îndreptățirea prin credința în sângele ispășitor al lui Hristos și puterea reînnoitoare a Duhului Sfânt asupra inimii, aducând roade într-o viață conformă cu exemplul lui Hristos.

Reformatorii englezi de mai târziu

Whitefield şi frații Wesley fuseseră pregătiți pentru lucrarea lor prin convingeri personale clare şi adânci, cu privire la starea lor pierdută; şi pentru a fi în stare să suporte greutățile ca buni ostași ai lui Hristos, ei fuseseră supuși încercării de foc a batjocurii, disprețului și persecuției, atât în universitate, cât și atunci când au intrat în lucrarea predicării. Ei și alți câțiva, care împărtășeau vederile lor, erau numiți cu dispreț Metodiști de către colegii lor neevlavioși - nume care în prezent este considerat onorabil de una din cele mai mari denominațiuni din Anglia și America.

Ca membri ai Bisericii Anglicane, ei erau atașați puternic de formele ei de închinare, dar Domnul le-a prezentat în Cuvântul Său un standard mai înalt. Duhul Sfânt i-a îndemnat să predice pe Hristos și pe El răstignit. Puterea Celui Prea Înalt însoțea lucrarea lor. Mii de oameni se convingeau și se converteau cu adevărat. Era necesar ca aceste oi să fie păzite de lupii răpitori. Wesley nu intenționa să întemeieze o denominațiune nouă, de aceea i-a organizat pe adepți într-o asociație care se numea Uniunea Metodistă.

Opoziția pe care au întâmpinat-o acești predicatori din partea bisericii oficiale a fost neînțeleasă și grea, totuși Dumnezeu, în înțelepciunea Sa, a condus evenimentele pentru a face ca reforma să înceapă înăuntrul bisericii. Dacă ar fi venit în întregime din afară, nu ar fi pătruns acolo unde era atât de necesară. Dar deoarece predicatorii redeșteptării erau clerici și lucrau în sânul bisericii oriunde găseau ocazia, adevărul a intrat acolo unde altfel ușile ar fi rămas închise. Unii dintre preoți s-au trezit din letargia lor morală și au devenit predicatori zeloși în propriile lor parohii. Biserici, care fuseseră împietrite de formalism, s-au trezit la viață.

În timpul lui Wesley, ca şi în toate perioadele istoriei bisericii, oameni înzestrați cu diferite daruri îndeplineau lucrarea rânduită lor. Nu erau de acord asupra tuturor punctelor de doctrină, dar toți erau conduși de Duhul lui Dumnezeu și uniți în același obiectiv captivant de a câstiga suflete pentru Hristos. Deosebirile de păreri

258

dintre Whitefield şi fraţii Wesley ameninţau la un moment dat să provoace despărţire; dar pentru că învăţaseră blândeţea în şcoala lui Hristos, îngăduinţa şi iubirea reciprocă i-a împăcat. Nu era cazul să se ocupe de dispute, cât timp rătăcirea şi nelegiuirea abundau pretutindeni şi păcătoşii mergeau către pierzare.

Slujitorii lui Dumnezeu mergeau pe o cale aspră. Bărbați cu influență și cultură își foloseau puterile împotriva lor. După un timp, mulți preoți au dat pe față o ostilitate hotărâtă și ușile bisericilor au fost închise împotriva credinței curate și a acelora care o proclamau. Metoda preoților de a-i acuza de la amvon a trezit elementele întunericului, ignoranței și nelegiuirii. De mai multe ori John Wesley a scăpat de la moarte printr-o minune a harului lui Dumnezeu. Când furia gloatei era instigată împotriva lui și se părea că nu exista nici o cale de scăpare, un înger în chip omenesc venea lângă el, gloata se dădea înapoi, iar slujitorul lui Hristos pleca în siguranță de la locul primejdiei.

Despre eliberarea lui din mijlocul unei mulțimi înfuriate, într-una din aceste ocazii, Wesley spune: "Multi s-au străduit să mă doboare în timp ce coboram pe o cărare alunecoasă spre oraș, considerând că odată trântit la pământ, cu greu aș fi putut să mă mai ridic. Dar nu m-am împiedicat deloc, nici măcar n-am alunecat până când am scăpat complet din mâinile lor... Deși mulți s-au străduit să mă prindă de guler sau haine ca să mă doboare, nu m-au putut prinde deloc; numai unul m-a prins de pulpana hainei care s-a rupt și i-a rămas în mână; cealaltă pulpană, în buzunarul căreia se afla o bancnotă, a fost sfâșiată, dar numai pe jumătate... Un bărbat puternic, chiar în spatele meu, a lovit spre mine de câteva ori cu un ciomag mare de stejar, cu care dacă m-ar fi atins odată în ceafă, 1-ar fi scutit de altă osteneală. Dar de fiecare dată, nu știu cum, lovitura cădea alături, deși nu puteam să mă mișc nici la dreapta, nici la stânga... Un altul s-a repezit din mulțime și ridicând brațul să lovească, deodată l-a lăsat să cadă și numai mi-a atins capul, spunând: "Ce păr moale are!"... Cei dintâi oameni ale căror inimi au fost schimbate au fost eroii orașului, capii gloatei în toate ocaziile, unul dintre ei fusese boxer profesionist la grădinile urșilor..."

259

"Cât de treptat ne pregătește Dumnezeu pentru a face voia Sa! Acum doi ani o cărămidă mi-a lovit umerii. La un an după aceea, o piatră m-a lovit între ochi. Luna trecută am primit o lovitură, iar în seara aceasta două, una înainte de a intra în oraș, alta după ce am ieșit; dar amândouă n-au însemnat nimic; căci deși un om m-a lovit în piept cu toată puterea și altul în gură cu o asemenea forță încât sângele a țâșnit imediat, am simțit tot atâta durere de la ambele lovituri ca și cum m-ar fi atins cu un pai." (John Wesley, *Works*, vol. 3, pag. 297, 298).

Metodiștii acelor zile - atât laici, cât și predicatori - au îndurat batjocură și persecuție, atât de la membrii bisericii, cât și de la necredincioși care erau provocați de calomniile lor. Erau acuzați înaintea curților de justiție - justiție numai cu numele, căci dreptatea era rară în tribunalele acelui timp. Adesea sufereau violențe din partea persecutorilor. Gloatele mergeau din casă în casă, distrugând mobila și bunurile, jefuind tot ce doreau și abuzând cu brutalitate bărbați, femei și copii. În unele cazuri, erau puse afișe, invitând pe toți care doreau să asiste la spargerea ferestrelor și la jefuirea caselor metodiștilor, să se adune la un timp și loc anumit. Aceste violări pe față ale legilor omenești cât și divine, erau îngăduite fără să fie pedepsite. O persecuție sistematică era dusă împotriva unor oameni a căror singură vină era aceea de a căuta să întoarcă picioarele păcătoșilor de pe calea pierzării pe calea sfinteniei.

Referindu-se la acuzațiile aduse împotriva lui și a colaboratorilor lui, John Wesley spunea: "Unii pretind că doctrinele acestor oameni sunt false, eronate și entuziaste; că sunt noi și că nu s-a auzit de ele decât recent; că sunt quakerism, fanatism, papism. Toate aceste pretexte au fost deja tăiate de la rădăcină, întrucât s-a arătat amănunțit că fiecare aspect al acestei

260

doctrine este învățătura clară a Scripturii, așa cum este interpretată de propria noastră biserică. De aceea nu poate fi nici neadevărată, nici greșită, întrucât Scriptura este adevărată. Alții invocă: "Doctrina lor este prea strictă; ei fac calea spre ceruri prea îngustă". Aceasta este în adevăr obiecțiunea principală (care a fost aproape singura pentru un timp) și care în mod ascuns stă la baza a încă o mie, care apar în variate forme. Dar fac ele calea către ceruri mai îngustă decât au făcut-o Domnul și apostolii Săi? Este doctrina lor mai strictă decât aceea a Bibliei? Luați în considerație numai câteva versete clare: "Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot cugetul tău, din tot sufletul tău și cu toată puterea ta". "În ziua judecății, oamenii vor da socoteală de orice cuvânt nefolositor, pe care-l vor fi rostit". "Fie că mâncați, fie că beti, fie că faceti altceva, să faceti totul pentru slava lui Dumnezeu".

"Dacă doctrina lor este mai strictă decât aceasta, ei sunt vinovați; dar voi știți, în conștiința voastră, că nu este așa. Dar cine poate să fie mai puțin strict chiar cu o iotă, fără să strice Cuvântul lui Dumnezeu? Poate un ispravnic al tainelor lui Dumnezeu să fie găsit credincios, dacă schimbă vreo parte din depozitul sacru? Nu, el nu poate să schimbe nimic, nu poate să diminueze nimic; el este obligat să spună tuturor oamenilor: "Nu-mi permit să cobor Scriptura la gustul vostru. Trebuie ori să vă ridicați până la ea, ori să pieriți pentru totdeauna". Acesta este motivul adevărat al acelui zvon răspândit cu privire la "lipsa de iubire a acestor oameni". Sunt ei lipsiți de dragoste? În ce privință? Nu, hrănesc ei pe cei flămânzi și nu îmbracă pe cei goi? Nu; nu stau lucrurile în felul acesta; nu aceasta le lipsește; ei sunt lipsiți de dragoste în felul lor de a judeca; ei cred că nimeni nu poate să fie mântuit decât aceia care sunt ca ei." (*Idem*, vol. 3, pag. 152, 153).

Declinul spiritual care exista în Anglia chiar înainte de timpul lui Wesley era în mare măsură rezultatul învățăturii antinomianiste. Mulți afirmau că Hristos a desființat Legea morală și ca urmare, creștinii nu mai au obligația să o păzească și că cel credincios

este liberat de "sclavia faptelor bune". Alții, deși admiteau perpetuitatea legii, declarau că nu era necesar ca pastorii să îndemne pe oameni să asculte de preceptele ei, deoarece aceia pe care Dumnezeu i-a ales pentru mântuire, "vor fi conduși de impulsul irezistibil al harului divin să practice evlavia și virtutea", pe când aceia care au fost sortiți la osândă veșnică "nu au putere să asculte de legile divine".

Alţii susţinând de asemenea că "cei aleşi nu pot să cadă din har şi nici nu pot să piardă favoarea divină", au ajuns la concluzia şi mai oribilă, că "faptele rele pe care le fac, nu sunt în realitate păcătoase, nici nu trebuie considerate o călcare a Legii divine şi că, în consecință, nu au motiv nici să-şi mărturisească păcatele, nici să le părăsească prin pocăință". (Mc Clintock and Strong, *Cyclopedia*, art. "Antinomians"). De aceea, ei declarau că și cel mai dezgustător păcat, "considerat de toată lumea ca o călcare îngrozitoare a Legii divine, nu este păcat în ochii lui Dumnezeu", dacă este săvârșit de unul dintre cei aleşi, "deoarece aceasta este una din caracteristicile esențiale și distincte ale celor aleşi, că ei nu pot să facă nimic neplăcut lui Dumnezeu sau interzis de Legea Sa".

Aceste doctrine monstruoase sunt, în esență, aceleași ca și învățătura propovăduită mai târziu de educatorii și teologii populari, că nu există o lege divină de neschimbat ca regulă a dreptății, ci că norma moralității este stabilită de societatea însăși și a fost continuu supusă schimbării. Toate aceste idei sunt inspirate de același spirit genial - de acela care și-a început lucrarea chiar printre locuitorii fără păcat ai cerului, căutând să distrugă restricțiile drepte ale Legii lui Dumnezeu.

Doctrina că ar exista hotărâri divine care stabilesc în mod irevocabil caracterele oamenilor, a condus pe mulți la respingerea efectivă a Legii lui Dumnezeu. Wesley s-a opus categoric rătăcirilor învățătorilor antinomianiști și a arătat că învățătura care duce la antinomianism era contrară Sfintelor Scripturi. "Harul lui Dumnezeu care aduce mântuire pentru toți oamenii a fost arătat".

"Lucrul acesta este bun şi bine primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, care voieşte ca toți oamenii să fie mântuiți şi să vină la cunoștința adevărului. Căci este un singur Dumnezeu, şi este un singur mijlocitor între Dumnezeu şi oameni: Omul Isus Hristos, care S-a dat pe Sine Însuşi, ca preț de răscumpărare pentru toți". (Tit 2: 11; 1 Tim. 2: 3-6). Duhul lui Dumnezeu este revărsat fără plată pentru a face în stare pe orice om să obțină mijloacele mântuirii. Astfel Hristos, "adevărata Lumină", "luminează pe orice om, venind în lume". (Ioan 1: 9). Oamenii pierd mântuirea prin refuzul încăpățânat al darului vieții.

Ca răspuns la pretentia că la moartea lui Hristos preceptele Decalogului au fost desființate odată cu legea ceremonială, Wesley a spus: "El nu a înlăturat Legea morală cuprinsă în Cele Zece Porunci și susținută de profeți. Scopul venirii Sale n-a fost să desfiinteze vreo parte din ea. Aceasta este o Lege care nu poate fi desfiintată niciodată, care dăinuieste ca și Martorul credincios din ceruri... Ea există de la începutul lumii, fiind scrisă, nu pe table de piatră, ci în inimile tuturor fiilor oamenilor, de când au ieșit din mâinile Creatorului. Deși literele scrise odinioară de degetul lui Dumnezeu sunt acum într-o mare măsură șterse prin păcat, totuși ele nu pot să fie șterse cu totul atât timp cât avem constiința binelui și răului. Toate părțile acestei Legi trebuie să rămână în vigoare pentru toată omenirea și în toate secolele; ele nu depind de timp sau de loc, nici de alte împrejurări supuse schimbării, ci de natura lui Dumnezeu și natura omului, precum și de relația neschimbată a unuia față de celălalt.

"N-am venit să stric, ci să împlinesc".... Fără îndoială, ceea ce a vrut Isus să spună aici (în armonie cu tot ce este înainte și după), este: "Am venit să o întăresc în toată plinătatea ei, în ciuda tuturor răstălmăcirilor omenești. Am venit să pun într-o lumină clară și deplină tot ce a fost întunecat sau neclar în ea. Am venit să vestesc adevărata și deplina importanță a fiecărei părți din ea; să arăt lungimea și lărgimea, întreaga întindere a oricărei porunci

cuprinse în ea, înălțimea și adâncimea, curăția de neconceput și spiritualitatea legii în toate ramificațiile ei." (Wesley, Sermon 25).

Wesley a arătat armonia desăvârşită dintre Lege şi Evanghelie. "Există deci cea mai strânsă legătură ce se poate concepe între Lege şi Evanghelie. Pe de o parte, Legea deschide continuu drumul şi ne îndrumă spre Evanghelie; pe de altă parte, Evanghelia ne conduce continuu la o împlinire mai deplină a Legii. De exemplu, Legea ne cere să iubim pe Dumnezeu, să iubim pe aproapele nostru, să fim blânzi, umili şi sfinți. Noi simțim că nu suntem în stare de aceste lucruri; în adevăr, pentru om lucrul acesta este imposibil; dar Dumnezeu ne-a făgăduit că ne va da acea iubire și că ne va face umili, blânzi și sfinți. Noi ne prindem de această Evanghelie, de această veste bună și ni se face după credința noastră. Astfel dreptatea Legii este împlinită în noi prin credința în Hristos Isus...

"În fruntea inamicilor Evangheliei lui Hristos, spunea Wesley, sunt cei care "judecă legea" în mod deschis și categoric și "o vorbesc de rău"; care învată pe oameni să calce (să desființeze, să diminueze autoritatea, să fie liberați de obligația de a o păzi) nu numai una, fie că este cea mai mică sau cea mai mare, ci toate poruncile deodată... Caracteristica cea mai surprinzătoare care însoțește această puternică amăgire, este că cei care o acceptă, cred, de fapt, că ei onorează pe Hristos prin desființarea Legii Sale și că Îi preamăresc lucrarea în timp ce-I distrug doctrina! Da, ei Îl onorează ca și Iuda când a spus: "Plecăciune, Învățătorule, și L-a sărutat". Iar El ar putea să spună tot așa de bine fiecăruia din ei: "Cu o sărutare vinzi tu pe Fiul Omului?" Nu însemnează altceva decât trădarea Lui cu o sărutare, să vorbești despre sângele Său și, în schimb, să-I smulgi coroana; să diminuezi oricare parte a Legii Sale sub pretextul înaintării Evangheliei. Nici unul care predică credința în felul acesta, care, fie direct sau indirect, tinde să înlăture vreun domeniu de ascultare; care predică pe Hristos astfel încât să anuleze sau să slăbească în vreun fel cea mai mică

dintre poruncile lui Dumnezeu, nu poate, în adevăr, să scape de această acuzație". (Idem).

264

Acelora care susțineau că "predicarea Evangheliei răspunde tuturor scopurilor Legii", Wesley le răspundea: "Noi respingem aceasta categoric. Aceasta nu răspunde primului scop al Legii, anume de a convinge pe oameni de păcat, de a trezi pe aceia care dorm la un pas de iad". Apostolul Pavel declară că "prin Lege vine cunoștința deplină a păcatului"; "până când omul nu este convins de păcat, el nu va simți cu adevărat nevoia de sângele ispășitor al lui Hristos... "Nu cei sănătoși", așa cum afirmă Însuși Domnul, "au nevoie de doctor, ci cei bolnavi." De aceea, este absurd să recomanzi un medic celor sănătoși sau care cel puțin își închipuie că sunt sănătoși. Trebuie să-i convingi mai întâi că sunt bolnavi, altfel nu-ți vor mulțumi pentru munca ta. Este la fel de absurd să oferi pe Hristos acelora a căror inimă este întreagă, care n-a fost niciodată zdrobită". (Idem, Sermon 35).

Astfel în timp ce predica Evanghelia harului lui Dumnezeu. Wesley, ca și Domnul lui, căuta să "preamărească Legea și să o onoreze". A împlinit cu credinciosie lucrarea dată lui de Dumnezeu si rezultatele pe care i-a fost îngăduit să le vadă au fost glorioase. La încheierea vieții lui de peste 80 ani - din care mai mult de o jumătate de secol a petrecut predicând din loc în loc - adepții lui declarați se numărau la peste o jumătate de milion de suflete. Dar mulțimile care au fost ridicate prin activitatea lui din ruina și degradarea păcatului la o viață mai înaltă și mai curată și numărul acelora care prin învățătura lui au ajuns la o experiență mai adâncă și mai bogată, nu va fi cunoscut niciodată până când întreaga familie a celor răscumpărați va fi adunată în Împărăția lui Dumnezeu. Viata lui oferă o lecție prețioasă pentru orice creștin. Fie ca umilința și credința, zelul neobosit, sacrificiul de sine și devoțiunea acestui slujitor al lui Hristos să se reflecte și în bisericile de astăzi!

Capitolul 15 265

BIBLIA ŞI REVOLUȚIA FRANCEZĂ

În secolul al XVI-lea, prezentând oamenilor o Biblie deschisă, Reformațiunea căutase să pătrundă în toate țările Europei. Unele națiuni au primit-o cu bucurie, ca pe un sol al Cerului. În alte țări papalitatea a reușit într-o mare măsură să-i oprească intrarea; și lumina cunoașterii Bibliei, cu influențele ei înălțătoare, a fost aproape cu totul eliminată. Într-o țară, deși lumina a pătruns, întunericul n-a primit-o. Timp de secole adevărul și rătăcirea s-au luptat pentru supremație. În cele din urmă, răul a triumfat și adevărul Cerului a fost alungat. "Și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina." (Ioan 3: 19). Această națiune a fost lăsată să culeagă roadele căii pe care a ales-o. Puterea restrângătoare a Duhului lui Dumnezeu a fost îndepărtată de la un popor care a disprețuit darul harului Său. Răului i-a fost îngăduit să ajungă la maturitate și toată lumea a văzut rodul respingerii de bunăvoie a luminii.

Războiul împotriva Bibliei, purtat atât de multe secole în Franța, a culminat cu scenele Revoluției. Acea izbucnire teribilă a fost rezultatul legitim al suprimării Scripturilor de către Roma. (Vezi apendicele). Ea a prezentat cea mai izbitoare ilustrație la care lumea a fost martoră vreodată privind efectele guvernării papale o ilustrație a rezultatelor către care a condus învățătura Bisericii Romane timp de mai mult de o mie de ani.

Suprimarea Scripturilor în timpul perioadei supremației papale a fost prezisă de profeți; autorul Apocalipsei arată de asemenea

rezultatele teribile care urmau să se acumuleze, îndeosebi în Franța, din cauza dominației "omului fărădelegii".

Îngerul Domnului a zis: "Vor călca în picioare sfânta cetate patruzeci și două de luni. Voi da celor doi martori ai mei să proorocească, îmbrăcați în saci, o mie două sute șasezeci de zile... Când își vor isprăvi mărturisirea lor, fiara, care se ridică din Adânc, va face război cu ei, îi va birui și-i va omorî. Şi trupurile lor moarte vor zăcea în piața cetății celei mari, care în înțeles duhovnicesc, se cheamă "Sodoma" și "Egipt", unde a fost răstignit și Domnul lor... Şi locuitorii de pe pământ se vor bucura și se vor veseli de ei; și își vor trimite daruri unii altora, pentru că acești doi prooroci chinuiseră pe locuitorii pământului. Dar după cele trei zile și jumătate, duhul de viață de la Dumnezeu a intrat în ei și s-au ridicat în picioare și o mare frică a apucat pe cei ce i-au văzut". (Apoc. 11: 2-11).

Perioadele menționate aici - "patruzeci și două de luni" și "o mie două sute șasezeci de zile" - sunt una și aceeași perioadă, reprezentând timpul în care biserica lui Hristos urma să sufere persecuție din partea Romei. Cei 1260 de ani ai supremației papale au început în anul 538 d.H. și s-au terminat în anul 1798. (Vezi apendicele). La data aceasta, armata franceză a intrat în Roma și a făcut prizonier pe papa, care a murit în exil. Deși la scurt timp după aceea a fost ales un nou papă, ierarhia papală n-a mai ajuns niciodată să dețină puterea pe care o avusese mai înainte.

Persecutarea bisericii nu s-a extins pe toată perioada celor 1260 de ani. Dumnezeu, din îndurare față de poporul Său, a scurtat timpul încercării lor de foc. Prezicând "marea strâmtorare" care se va abate asupra bisericii, Mântuitorul a spus: "Şi dacă zilele acelea n-ar fi fost scurtate, nimeni n-ar scăpa; dar din pricina celor aleşi, zilele acelea vor fi scurtate". (Matei 24: 22). Datorită influenței Reformațiunii, persecuția s-a încheiat înainte de anul 1798.

Biblia și Revoluția Franceză

Cu privire la cei doi martori, profetul declară mai departe: "Aceștia sunt cei doi măslini și cele două sfeșnice, care stau înaintea Domnului pământului". "Cuvântul Tău este o candelă pentru picioarele mele și o lumină pe cărarea mea". (Apoc. 11:4; Ps. 119: 105). Cei doi martori reprezintă Scripturile Vechiului și Noului Testament. Amândouă sunt mărturii importante despre originea și perpetuitatea Legii lui Dumnezeu. Amândouă de asemenea mărturisesc despre Planul de Mântuire. Simbolurile, jertfele și profețiile Vechiului Testament indică înainte către un Mântuitor care urma să vină. Evangheliile și Epistolele Noului Testament vorbesc despre un Mântuitor care a venit exact în felul prezis prin simbol și profeție.

"Ei vor prooroci o mie două sute șasezeci de zile, îmbrăcați în saci". În cea mai mare parte a acestei perioade de timp, acesti martori ai lui Dumnzeu au rămas într-o stare de obscuritate. Puterea papală a căutat să ascundă de popor cuvântul adevărului și le-a pus înainte martori falși care să-i contrazică mărturia. (Vezi apendicele). Când Biblia a fost proscrisă de autoritatea religioasă și civilă; când mărturia ei a fost falsificată și s-a făcut orice efort, pe care oamenii și demonii l-au putut inventa, pentru a abate mintea oamenilor de la ea; când acei care îndrăzneau să vestească adevărurile ei sfinte erau urmăriți, trădați, torturați, îngropați în celulele temnitelor, martirizați pentru credința lor sau obligați să fugă în fortărețele munților și în peșterile și vizuinele pământului atunci au proorocit cei doi martori credinciosi îmbrăcati în saci. Cu toate acestea, ei și-au continuat mărturia în toată perioada celor 1260 de ani. În timpurile cele mai întunecate au existat oameni credinciosi care au iubit Cuvântul lui Dumnezeu și erau geloși pentru onoarea Sa. Acestor slujitori credinciosi le-a fost dată înțelepciunea, puterea și autoritatea să proclame adevărul Său în tot acest timp. "Dacă umblă cineva să le facă rău, le iese din gură un foc, care mistuie pe vrăjmașii lor; și dacă vrea cineva să le facă rău, trebuie să piară în felul acesta". (Apoc. 11: 5). Oamenii nu

pot să calce Cuvântul lui Dumnezeu fără a rămâne nepedepsiți. Înțelesul acestei declarații grozave este arătat în ultimul capitol al Apocalipsului: "Mărturisesc oricui aude cuvintele proorociei din cartea aceasta că, dacă va adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu îi va adăuga urgiile scrise în cartea aceasta. Şi dacă scoate cineva ceva din cuvintele cărții acestei proorocii, îi va scoate Dumnezeu partea lui de la pomul vieții și din cetatea sfântă, scrise în cartea aceasta". (Apoc. 22: 18, 19).

Astfel sunt avertizările pe care le-a dat Dumnezeu pentru a apăra pe oameni împotriva schimbării de orice natură a ceea ce El a descoperit sau a poruncit. Aceste avertizări solemne se aplică tuturor acelora care prin influența lor conduc pe oameni să privească cu uşurință Legea lui Dumnezeu. Ele ar trebui să-i facă să se teamă și să tremure pe aceia care declară cu uşurință că este o problemă de mică însemnătate a asculta sau nu de Legea lui Dumnezeu. Toți aceia care-și înalță opiniile mai presus de descoperirea divină, toți aceia care vor schimba înțelesul clar al Scripturii pentru a-l adapta propriului lor interes sau pentru a se conforma lumii, își asumă o răspundere înfricoșătoare. Cuvântul scris, Legea lui Dumnezeu, va măsura caracterul oricărui om și va condamna pe toți aceia pe care acest test infailibil îi va găsi cu lipsă.

"Când îşi vor sfârşi mărturia lor". Perioada în care cei doi martori urmau să proorocească în saci, s-a încheiat în anul 1798. Pe măsură ce se apropiau de încheierea lucrării lor săvârşite în obscuritate, împotriva lor urma să se facă un război de către puterea reprezentată prin "fiara care se ridică din Adânc". În multe din națiunile Europei, puterile care conduceau biserica şi statul au fost timp de secole guvernate de Satana prin intermediul papalității. Dar aici este scoasă în evidență o nouă manifestare a puterii satanice.

Politica Romei fusese ca, dintr-un pretins respect față de Biblie, să o țină sigilată într-o limbă necunoscută și ascunsă de popor.

Sub dominația ei, martorii au proorocit "îmbrăcați în saci". Dar o altă putere - fiara din Adânc - urma să se ridice pentru a face un război deschis, declarat împotriva Cuvântului lui Dumnezeu.

"Cetatea cea mare", pe ale cărei străzi au fost uciși martorii și unde au zăcut trupurile lor moarte este Egiptul "spiritual". Dintre toate natiunile prezentate în istoria biblică, Egiptul a negat cu cea mai mare îndrăzneală existența viului Dumnezeu și s-a opus poruncilor Lui. Nici un monarh nu s-a aventurat într-o răzvrătire mai deschisă și mai arogantă împotriva autorității Cerului cum a făcut-o regele Egiptului. Când i-a fost adusă solia prin Moise, în numele Domnului, Faraon a răspuns cu mândrie: "Cine este Domnul, ca să iau seama la glasul Lui și să las pe Israel să plece? Eu nu cunosc pe Domnul și nu voi lăsa pe Israel să plece". (Exod 5:2). Aceasta înseamnă ateism și națiunea reprezentată prin Egipt urma să exprime un refuz asemănător fată de cerintele viului Dumnezeu și să manifeste acelaș spirit de necredință și sfidare. "Cetatea cea mare" mai este comparată, "spiritual", cu Sodoma. Stricăciunea Sodomei în călcarea Legii lui Dumnezeu s-a manifestat îndeosebi în imoralitate. Şi acest păcat urma să fie, de asemenea o caracteristică proeminentă a națiunii care trebuia să împlinească specificările acestei profeții.

Conform cuvintelor profetului, deci cu puţin înainte de anul 1798, urma să se ridice o putere de origine şi caracter satanic care să facă război împotriva Bibliei. Şi în ţara în care mărturia celor doi martori ai lui Dumnezeu avea să fie adusă astfel la tăcere, urma să se manifeste ateismul lui Faraon şi imoralitatea Sodomei.

Această profeție și-a găsit împlinirea cea mai exactă și mai izbitoare în istoria Franței. În timpul Revoluției, în anul 1793, "lumea a auzit pentru prima dată că o adunare de bărbați, născuți și educați în mijlocul civilizației, care-și asumau dreptul să guverneze una din națiunile cele mai nobile ale Europei, și-au ridicat cu toții glasul pentru a nega cel mai solemn adevăr, pe care îl primește sufletul omenesc și că au renunțat în unanimitate la

credința și adorarea lui Dumnezeu". (Sir Walter Scott, *Life of Napoleon*, vol. I, cap. 17). "Franța este singura țară din lume, despre care există raportul autentic, că și-a ridicat mâna ca națiune în răzvrătire deschisă împotriva Creatorului universului. Au existat și continuă să existe mulți hulitori, mulți necredincioși, în Anglia, Germania, Spania și în alte locuri; dar Franța rămâne deosebită în istoria lumii ca singurul stat care, prin decretul Adunării Legislative s-a pronunțat că Dumnezeu nu există și la auzirea căruia toată populația capitalei și o mare majoritate din alte părți, atât femei, cât și bărbați, au dansat și au cântat de bucurie, în semn de acceptare". (Blackwood's Magazine, November, 1870).

Franța a prezentat de asemenea trăsăturile care au caracterizat Sodoma. În timpul Revoluției s-a manifestat o stare de corupție și înjosire morală asemănătoare cu aceea care a adus distrugerea asupra cetăților din câmpie. Un istoric prezintă ateismul și imoralitatea Franței, așa cum sunt redate în profeție: "Strâns legată de aceste legi care afectau religia, a fost aceea care a redus legătura căsătoriei - cel mai sfânt angajament pe care-l pot face ființele omenești, a cărui durabilitate contribuie cel mai puternic la consolidarea societătii - la un simplu contract civil cu caracter trecător, în care două persoane se pot uni sau despărți după bunul lor plac. Dacă demonii s-ar fi străduit să descopere o cale de a distruge cu cel mai mare efect tot ce este venerabil, plăcut sau statornic în viața de familie și să obțină în același timp asigurarea că răul pe care urmăreau să-l producă va fi perpetuat de la o generație la alta, ei n-ar fi inventat un plan mai eficace decât degradarea legământului căsătoriei... Sophie Arnoult, o actriță vestită pentru cuvintele de spirit pe care le spunea, a descris căsătoria republicană ca "sacramentul adulterului". (Scott, vol. I, cap. 17).

"Unde a fost răstignit și Domnul nostru". Această specificare a profeției a fost de asemenea împlinită de Franța. În nici o țară nu s-a manifestat mai izbitor spiritul de vrăjmășie împotriva lui

Hristos. În nici o țară n-a întâmpinat adevărul o împotrivire mai

crudă și mai înverșunată. Prin persecuția pe care Franța a declanșato contra mărturisitorilor Evangheliei, ea a răstignit pe Domnul Hristos în persoana ucenicilor Săi.

Sângele sfinților fusese vărsat secol după secol. În timp ce valdenzii își dădeau viețile în munții Piemontului "pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Isus Hristos", o mărturie asemănătoare în favoarea adevărului era dată de frații lor, albigenzii din Franța. În zilele Reformațiunii, ucenicii ei au fost uciși în torturi groaznice. Rege și nobili, doamne de origine înaltă și fete delicate, mândria și noblețea națiunii, s-au desfătat privind suferințele martirilor lui Isus. Vitejii hughenoți, luptând pentru acele drepturi pe care sufletul omenesc le consideră cele mai sacre, și-au vărsat sângele pe multe câmpuri de luptă aprigă. Protestanții erau scoși în afara legii, pe capul lor erau puse premii, erau vânați ca fiarele sălbatice.

"Biserica din pustie", puținii descendenți ai vechilor creștini care mai rămăseseră în Franta în secolul al XVIII-lea, ascunzânduse în munții din sud, încă păstrau credința părinților lor. Când cutezau să se întâlnească noaptea pe coastele munților sau în luminișuri singuratice, erau vânați de dragoni și târâți în sclavie pe viață la galere. Cei mai curați, cei mai distinși, cei mai inteligenți bărbați ai Franței erau legați în lanturi, în torturi groaznice, între hoți și ucigași. (Vezi Wylie, b. 22, cap. 6). Alții, tratați mai cu milă, erau împuscați cu sânge rece, în timp ce neînarmați și neajutorați, cădeau pe genunchi pentru rugăciune. Sute de oameni în vârstă, femei fără apărare și copii nevinovați erau lăsați morți pe pământ la locul lor de adunare. Străbătând coasta muntelui sau pădurea unde obișnuiau să se adune, nu era ceva neobișnuit să găsești "la fiecare pas trupuri moarte presărate pe pajiști și cadavre atârnând suspendate de copaci". Țara lor, pustiită de sabie, de secure și de rug, "a fost transformată într-o pustietate vastă și sumbră". "Aceste atrocități n-au fost decretate... în Evul Mediu, ci în epoca strălucită a lui Ludovic al XIV-lea. Atunci era

cultivată știința, înfloreau literele, teologii de la curte și din capitală erau oameni erudiți și elocvenți și pretindeau că sunt plini de darurile blândeții și iubirii." (Idem, b. 22, cap. 7).

Dar fapta cea mai întunecată din catalogul negru al crimei, cea mai groaznică dintre faptele demonice ale tuturor secolelor, a fost masacrul din noaptea Sfântului Bartolomeu. Lumea încă își amintește cu groază și cutremur scenele atacului celui mai laș și mai crud. Regele Franței, îndemnat de preoții și prelații Romei, și-a dat aprobarea asupra acelei fapte înspăimântătoare. Un clopot sunând la miezul nopții, a fost semnalul pentru măcel. Mii de protestanți, care dormeau liniștiți în casele lor, încrezându-se în cuvântul de onoare al regelui, au fost târâți afară fără nici un avertisment și uciși cu sânge rece.

După cum Hristos a fost conducătorul nevăzut al poporului Său din robia Egiptului, tot astfel era Satana conducătorul nevăzut al supușilor lui în această lucrare groaznică de înmulțire a martirilor. Masacrul a continuat timp de șapte zile la Paris, dintre care primele trei cu o furie de neconceput. Și nu s-a limitat numai la oraș, ci printr-un ordin special al regelui s-a extins în toate provinciile și orașele unde se găseau protestanți. Nu s-a avut în vedere nici vârsta, nici sexul. N-a fost cruțat nici pruncul nevinovat, nici bărbatul cu părul cărunt. Nobil și țăran, bătrân și tânăr, mamă și copil, erau uciși laolaltă. Măcelul a continuat în toată Franța timp de două luni. Şaptezeci de mii de oameni din floarea națiunii au pierit.

"Când vestea despre masacru a ajuns la Roma, bucuria clerului n-a cunoscut limite. Cardinalul de Lorena a răsplătit pe sol cu o mie de coroane; tunul din St. Angelo a tras o salvă de bucurie; clopotele au sunat în toate clopotnițele; focurile în aer liber au transformat noaptea în zi; iar papa Grigore al XIII-lea, însoțit de cardinali și alți demnitari bisericești, au mers într-o procesiune lungă la biserica Sf. Ludovic unde Cardinalul de Lorena a cântat un Te Deum... A fost bătută o medalie pentru a comemora masacrul și la Vatican se pot vedea și astăzi trei fresce ale lui Vasari, descriind

uciderea amiralului, regele în consiliu plănuind masacrul și masacrul însuși. Papa Grigore a trimis lui Carol al IX-lea decorația "Trandafirul de aur"; iar la patru luni după masacru,... a ascultat cu satisfacție predica unui preot francez,... care a vorbit despre "ziua aceea atât de plină de fericire și bucurie, când Prea sfântul părinte a primit vestea și a mers cu solemnitate să aducă mulțumiri lui Dumnezeu și Sf. Ludovic". (Henry White, *The Massacre of St. Bartholomew*, cap. 14, par. 34).

Același spirit care a inspirat masacrul din noaptea Sf. Bartolomeu a condus și scenele Revoluției. Isus Hristos a fost declarat impostor și strigătul batjocoritor al necredincioșilor francezi era: "Să zdrobim infamul!", adică pe Hristos. Batjocura strigătoare la cer și nelegiuirea odioasă mergeau mână în mână și oamenii cei mai josnici, monștrii cei mai dedați cruzimii și viciului, erau ridicați în slăvi. În toate acestea omagiul suprem era dat Satanei, în timp ce Hristos, cu trăsăturile distinctive ale adevărului, curăției și iubirii neegoiste era răstignit.

"Fiara care se ridica din Adânc va face război cu ei, îi va birui și-i va omorî". Puterea ateistă care a condus în Franța în timpul Revoluției și Domniei Teroarei, a dus un asemenea război împotriva lui Dumnezeu și a Sfântului Său Cuvânt, cum lumea nu văzuse niciodată. Închinarea la Dumnezeu a fost desființată de Adunarea Națională. Bibliile au fost adunate și arse în public cu toate manifestările posibile de dispreț. Legea lui Dumnezeu a fost călcată în picioare. Instituțiile Bibliei au fost desființate. Ziua de odihnă săptămânală a fost îndepărtată și în locul ei fiecare a zecea zi a fost dedicată petrecerii și blasfemiei. Botezul și Cina Domnului au fost interzise. Anunțurile plasate la loc vizibil în cimitire declarau că moartea este un somn veșnic.

Temerea de Dumnezeu se spunea că este atât de departe de începutul înțelepciunii, încât era declarată începutul nebuniei. Orice serviciu religios a fost interzis, în afară de acela al libertății și al patriei. "Episcopul constituțional al Parisului a fost adus să joace

rolul principal în cea mai neruşinată și scandaloasă farsă care s-a jucat vreodată înaintea unei adunări reprezentative naționale... El a fost adus într-o procesiune religioasă pentru a declara înaintea Convenției că religia pe care o predicase atâția ani, era în toate privințele o invenție a preoților, care nu avea temei nici în istorie și nici în adevărul sacru. El a negat, în termeni solemni și clari, existența lui Dumnezeu, pentru a cărui slujire fusese consacrat și a promis a se dedica pentru viitor adorării libertății, egalității, virtuții și moralității. Apoi a depus pe masă podoabele episcopale și a primit o îmbrățișare frățească din partea președintelui Convenției. Câțiva preoți apostaziați au urmat exemplul acestui prelat". (Scott, vol. I, cap. 17).

"Şi locuitorii pământului se vor bucura şi se vor veseli de ei; şi îşi vor trimite daruri unii altora, pentru că aceşti doi prooroci chinuiseră pe locuitorii pământului". Franța atee adusese la tăcere glasul mustrător al celor doi martori ai lui Dumnezeu. Cuvântul adevărului zăcea mort pe străzile ei și aceia care urau restricțiile și cerințele Legii lui Dumnezeu jubilau. Oamenii sfidau în public pe Regele cerului. Ca și păcătoșii din vechime, ei strigau: "Ce ar putea să știe Dumnezeu și ce ar putea să cunoască Cel Prea Înalt?" (Ps. 73: 11).

Cu o îndrăzneală hulitoare aproape de necrezut, unul din preoții noii ordini spunea: "Dumnezeule, dacă exişti, răzbună-Ți numele ofensat. Te sfidez! Nu zici nimic! Nu îndrăznești să-Ți arunci tunetele. După toate acestea, cine va mai crede în existența Ta?" (Lacretelle, *History*, vol II, pag. 309; in Sir Archibald Alison, *History of Europe*, vol I, cap. 10). Ce ecou asemănător întrebării lui Faraon: "Cine este Domnul, ca să ascult de glasul Lui?... Eu nu cunosc pe Domnul".

"Nebunul zice în inima lui: 'Nu este Dumnezeu!' (Ps. 14: 1). Domnul declară cu privire la cei care pervertesc adevărul: "Nebunia lor va fi arătată tuturor". (2 Tim. 3: 9). După ce Franța a părăsit închinarea la viul Dumnezeu, la "Cel Prea Înalt, a cărui

Biblia și Revoluția Franceză

locuintă este vesnică", a trecut doar putin timp până când a coborât într-o idolatrie degradantă prin închinarea la Zeița Rațiunii, în persoana unei femei desfrânate. Aceasta a avut loc în adunarea reprezentativă a națiunii și a celor mai înalte autorități civile și legislative ale ei! Un istoric spune: "Una dintre ceremoniile acestui timp nesăbuit rămâne fără egal pentru absurditatea și nelegiuirea ei. Porțile Convenției au fost deschise pentru intrarea unei grupe de cântăreți, urmată de o procesiune solemnă formată din membrii Consiliului Municipal, cântând un imn în cinstea libertății și însotind, ca obiect al cultului lor viitor, o femeie acoperită cu un voal pe care au numit-o Zeita Ratiunii. După ce a fost adusă înăuntru, i s-a ridicat voalul cu mare ceremonie și a fost așezată la dreapta președintelui și toți au recunoscut că era o dansatoare de la operă... Acestei persoane, considerată ca cea mai potrivită reprezentare a rațiunii căreia se închinau, Adunarea Națională a Frantei i-a adus adorare publică.

"Acest ritual ridicol și nelegiuit a constituit un exemplu și instalarea Zeiței Rațiunii a fost repetată și imitată în toată națiunea, în acele locuri în care cetățenii doreau să demonstreze că și ei sunt la înălțimea Revoluției". (Scott, vol. 1, cap. 17).

"Oratorul care a introdus cultul Raţiunii a spus: Legislatori, fanatismul a făcut loc raţiunii. Ochii lui înceţoşaţi n-au putut să suporte strălucirea luminii. Astăzi o mulţime imensă s-a adunat sub acele arcade gotice, în care a răsunat adevărul pentru prima dată. Acolo francezii au sărbătorit singura închinare adevărată - aceea a Libertăţii, aceea a Raţiunii. Acolo ne-am exprimat urările pentru prosperitatea armatelor Republicii. Acolo am părăsit idolii neînsufleţiţi în favoarea Raţiunii, a acestui chip însufleţit, capodopera naturii". (M. A. Thiers, *History of the French Revolution*, vol. 2, pag. 370, 371).

Când zeița a fost adusă înaintea Convenției, președintele a luat-o de mână și îndreptându-se către adunare a spus: "Muritori, încetați să mai tremurați înaintea tunetelor neputincioase ale unui

Dumnezeu pe care L-au creat temerile voastre. De astăzi înainte să nu mai recunoașteți nici o divinitate, în afară de Rațiune. Vă prezint cea mai nobilă și cea mai curată imagine a ei; dacă trebuie să aveți idoli, jertfiți numai unora ca acesta.... Cazi înaintea augustului Senat al Libertății, o, voal al Rațiunii!"

După ce a fost îmbrățișată de președinte, zeița a fost urcată într-un car magnific și condusă în mijlocul unei mulțimi imense, la catedrala Notre Dame, pentru a lua locul Dumnezeirii. Acolo a fost ridicată pe un altar înalt și a primit adorarea tuturor celor prezenți". - (Alison, vol. 1, cap. 10.)

Această ceremonie a fost urmată, nu mult după aceea, de arderea în public a Bibliei. Într-o anumită împrejurare, "Societatea Populară a Muzeului" a intrat în primăria municipală, exclamând: "Trăiască Rațiunea!" și purtând în vârful unei prăjini resturile câtorva cărți pe jumătate arse, printre altele breviare, cărți de rugăciuni, Vechi și Noi Testamente, care "au ispășit într-un foc mare", a spus președintele, "toate prostiile pe care rasa umană le-a comis din cauza lor". (*Journal of Paris*, 1793, nr. 318. Quoted in Buchez-Roux, *Collection of Parliamentary History*, vol. 30, pag. 200, 201).

Papalitatea începuse lucrarea pe care o încheia ateismul. Politica Romei făurise acele condiții sociale, politice și religioase, care au grăbit ruina Franței. Referindu-se la ororile Revoluției, unii scriitori spun că de aceste excese trebuie acuzate tronul și biserica. (Vezi apendicele). Pe drept cuvânt, biserica trebuie acuzată de ele. Papalitatea a otrăvit mințile regilor împotriva Reformațiunii, ca fiind dușman al coroanei, ca element de discordie care ar fi fatal păcii și armoniei națiunii. Geniul Romei a inspirat pe această cale cea mai groaznică cruzime și cea mai violentă opresiune care au pornit de la tron.

Spiritul libertății a venit odată cu Biblia. Oriunde a fost primită Evanghelia, mințile oamenilor au fost trezite. Ei au început să sfarme cătușele care-i ținuseră sclavi ai ignoranței, viciului și superstiției.

Ei au început să gândească și să acționeze ca oameni adevărați. Monarhii au văzut lucrul acesta și s-au temut pentru despotismul lor.

Roma n-a zăbovit să provoace temerile lor geloase. Papa spunea regentului Franței în anul 1525: "Această manie (Protestantismul) nu numai că va încurca și distruge religia, ci toate demnitătile princiare, nobilimea, legile, ordinea, inclusiv rangurile". (G. de Félice, *History of the Protestants of France*, b. 1, cap. 2, par. 8). Câțiva ani mai târziu, un nunțiu papal a avertizat pe rege: "Sire, nu vă înșelați. Protestanții vor răsturna ordinea civilă ca și pe cea religioasă... Tronul este în aceeasi primeidie ca și altarul... Introducerea unei religii noi trebuie în mod necesar să întroducă si o guvernare nouă". - (D'Aubigné, History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin, b. 2, cap. 36). Teologii făceau apel la prejudecățile oamenilor, declarând că doctrina protestantă "ademeneste pe oameni spre ciudățenii și nebunie; ea jefuiește pe rege de dragostea devotată a supușilor lui și devastează deopotrivă biserica și statul". Astfel a reușit Roma să ridice Franța împotriva Reformațiunii. "Pentru prima dată, sabia persecuției a fost scoasă din teacă în Franța pentru susținerea tronului, pentru apărarea nobililor și pentru menținerea legilor." (Wylie, b. 13, cap. 4).

Conducătorii țării n-au prevăzut câtuşi de puțin rezultatele acestei politici fatale. Învățătura Bibliei ar fi sădit în mințile și inimile oamenilor acele principii de dreptate, cumpătare, adevăr, echitate și generozitate care sunt însăși piatra unghiulară a prosperității națiunii. "Neprihănirea înalță pe un popor". Prin ea "se întărește un scaun de domnie". (Prov. 14: 34; 16: 12). "Lucrarea neprihănirii va fi pacea", iar rezultatul, "odihna și liniștea pe vecie". (Is. 32:17). Acela care ascultă de Legea divină va respecta și va asculta cu adevărat legile țării lui. Acela care se teme de Dumnezeu va onora pe împărat în exercitarea oricărei autorități drepte și legitime. Dar nefericita Franță a interzis Biblia și a alungat pe ucenicii ei. Secol după secol, bărbați de principii și integritate, bărbați cu perspicacitate intelectuală și tărie morală, care au avut

curajul să-și susțină convingerile și credința să sufere pentru adevăr - timp de secole, acești bărbați au trudit ca sclavi la galere, au pierit pe rug sau au putrezit în celulele temnițelor. Mii și mii și-au găsit salvarea în fugă; și aceasta a continuat timp de 250 de ani după începerea Reformațiunii.

Aproape nici o generatie de francezi n-a existat în timpul acelei perioade lungi, care să nu fi văzut pe ucenicii Evangheliei fugind dinaintea furiei nebune a persecutorului și ducând cu ei inteligența, artele, hărnicia, ordinea în care de regulă excelau, pentru a îmbogăți țările în care și-au găsit azil. Și în măsura în care îmbogățeau alte tări cu aceste daruri bune, lipseau de ele propria lor tară. Dacă tot ce a fost alungat, ar fi rămas în Franța; dacă în acești trei sute de ani îndemânarea exilaților ar fi cultivat solul ei; dacă în timpul acestor trei sute de ani aptitudinea lor artistică ar fi contribuit la perfectionarea manufacturilor ei; dacă în timpul acestor trei sute de ani geniul lor creator și puterea lor analitică i-ar fi îmbogățit literatura și i-ar fi dezvoltat știința; dacă înțelepciunea lor ar fi călăuzit consiliile ei, vitejia lor ar fi purtat luptele ei, echitatea lor ar fi modelat legile ei și religia Bibliei ar fi întărit intelectul și ar fi călăuzit conștiința poporului ei, la ce glorie ar fi ajuns astăzi Franța! Ce țară mare, prosperă și fericită - un model pentru națiuni - ar fi fost ea!

279

Dar un bigotism orb și neînduplecat a alungat de pe pământul ei pe toți învățătorii virtuții, pe toți partizanii ordinii, pe toți apărătorii sinceri ai tronului; bigotismul a spus bărbaților care ar fi făcut din țara lor "o slavă și un renume" pe pământ: "Alegeți între rug și exil!" În cele din urmă ruina statului a fost totală; n-a mai rămas conștiință care să fie proscrisă; nici religie care să fie târâtă la rug; nici patriotism care să fie exilat". (Wylie, b. 13, cap. 20). Și rezultatul groaznic a fost Revoluția cu toate ororile ei.

"Odată cu fuga hughenoților, asupra Franței a venit un declin general. Orașe industriale înfloritoare au decăzut; regiuni fertile au revenit la sălbăticia naturală; obtuzitatea intelectuală și decăderea morală au urmat unei perioade de progres neobișnuit. Parisul a devenit un vast azil de săraci și s-a estimat că la izbucnirea Revoluției două sute de mii de săraci cereau milostenii din mâna regelui. Numai iezuiții prosperau într-o țară ruinată și conduceau cu o tiranie groaznică bisericile și școlile, închisorile și galerele".

Evanghelia ar fi adus Franței soluția acelor probleme politice și sociale care depășeau capacitatea clerului, regelui și legiuitorilor ei și care, în cele din urmă, au afundat națiunea în anarhie și ruină. Dar sub dominația Romei oamenii au pierdut lecțiile binecuvântate ale Mântuitorului de jertfire de sine și de iubire neegoistă. Ei fuseseră înstrăinați de practicarea sacrificiului de sine pentru binele altora. Bogații nu mai erau mustrați pentru oprimarea săracilor, săracii nu primeau nici un ajutor în robia și degradarea lor. Egoismul celor bogați și puternici a devenit din ce în ce mai vizibil și mai apăsător. Timp de secole, lăcomia și imoralitatea nobililor a dus la stoarcerea nemiloasă a țăranilor. Bogații nedreptățeau pe săraci și săracii urau pe bogați.

În multe provincii, proprietățile erau deținute de nobili și clasele muncitoare arendau pământul; muncitorii erau la dispoziția proprietarilor și erau obligați să se supună pretențiilor lor exagerate. Povara susținerii atât a statului, cât și a bisericii cădea asupra claselor mijlocii și de jos, cărora li se cereau impozite apăsătoare de către autoritățile civile și de către cler. Plăcerea nobililor era considerată ca lege supremă; fermierii și țăranii puteau să rabde de foame, căci asupritorilor nu le păsa deloc. Oamenii erau obligați ca la orice mișcare să țină seama de interesul exclusiv al proprietarului. Viata muncitorilor agricoli era o viată de muncă neîncetată și de suferință nealinată; plângerile lor, dacă ar fi îndrăznit să se plângă, erau tratate cu dispret impertinent. Tribunalele dădeau totdeauna câștig de cauză nobilului contra țăranului; mita era în mod recunoscut acceptată de judecători; și cel mai mic capriciu al aristocrației avea putere de lege, în virtutea acestui sistem de corupție generală. Dintre impozitele stoarse de la popor de către

magnați pe de o parte și de către cler pe de alta, mai puțin de jumătate intrau în trezoreria regală sau episcopală, restul fiind risipit într-o viață desfrânată. Oamenii care sărăceau astfel pe supușii lor erau scutiți de impozite și îndreptățiți prin lege sau tradiție la toate funcțiile de stat. Clasele privilegiate numărau o sută cincizeci de mii de oameni și pentru plăcerile lor milioane de oameni erau condamnați la o viață de deznădejde și degradare". (Vezi apendicele).

Curtea regală se dedase luxului și desfrâului. Exista prea puțină încredere între popor și conducători. Toate măsurile guvernului erau privite cu suspiciune, fiind considerate viclene si egoiste. Înainte de Revoluție, tronul fusese ocupat pentru mai mult de o jumătate de secol de Ludovic al XV-lea care, chiar și în acele vremuri grele, s-a remarcat ca un monarh nepăsător, frivol și senzual. Cu o aristocrație coruptă și crudă și cu o clasă de jos ignorantă și sărăcită, cu finantele secătuite și poporul exasperat, nu era nevoie de un ochi de profet pentru a prevedea o izbucnire teribilă și inevitabilă. La avertismentele consilierilor lui, regele obișnuia să răspundă: "Căutați ca lucrurile să meargă cât trăiesc eu; după moartea mea, fie ce-o fi". Zadarnic se insista asupra nevoii unei reforme. Vedea relele, dar nu avea nici curajul și nici puterea pentru a le face față. Soarta care amenința Franța era descrisă foarte bine în răspunsul lui nepăsător și egoist: "După mine, potopul!"

Profitând de gelozia regilor și a claselor conducătoare, Roma i-a influențat să țină poporul în sclavie, știind bine că astfel statul va fi slăbit și intenționând ca pe această cale să țină atât pe conducători, cât și poporul în robia ei. Cu o politică clarvăzătoare, ea a înțeles că pentru a înrobi pe oameni cu adevărat trebuie încătușate sufletele lor; că cea mai sigură cale de a-i împiedica să iasă din sclavie, era să-i faci incapabili de libertate. De o mie de ori mai groaznică decât suferința fizică ce rezulta din politica ei, era degradarea morală. Lipsit de Biblie și lăsat pradă învățăturilor

bigotismului și egoismului, poporul era învăluit în ignoranță și superstiție și cufundat în viciu, încât era cu totul neînstare să se conducă singur.

Dar rezultatul tuturor acestora a fost cu totul deosebit de ceea ce plănuise Roma. În loc să țină masele în supunere oarbă față de dogmele ei, procedeul ei a avut ca efect transformarea lor în necredincioși și revoluționari. Romanismul era disprețuit, fiind considerat o uneltire a preoților. Oamenii priveau clerul ca fiind complice la oprimarea lor. Singurul dumnezeu pe care-l cunoșteau era dumnezeul Romei; învățătura ei era singura lor religie. Ei priveau lăcomia și cruzimea ei ca fiind rodul natural al Bibliei și ca atare nu doreau să aibă parte de ea.

Roma reprezentase greșit caracterul lui Dumnezeu și pervertise cerințele Sale și acum oamenii respingeau atât Biblia, cât și pe Autorul ei. Ea ceruse o credință oarbă în dogmele ei, sub pretinsa aprobare a Scripturilor. Ca reacție, Voltaire și colaboratorii lui au lepădat Cuvântul lui Dumnezeu cu totul și au răspândit pretutindeni otrava necredinței. Roma zdrobise pe oameni sub călcâiul ei de fier; iar acum masele, degradate și brutalizate, în aversiunea lor față de tirania ei, au înlăturat toate restricțiile. Înfuriați că s-au închinat un timp atât de îndelungat unei șarlatanii sclipitoare, acum oamenii lepădau atât adevărul, cât și rătăcirea; și confundând libertatea cu desfrâul, robii viciului jubilau de libertatea lor închipuită.

La începutul Revoluției, printr-o concesie a regelui, poporului i-a fost acordată o reprezentare în guvern care depășea ca număr pe cea a nobililor și clerului. Astfel balanța puterii era în mâinile lui, dar el nu era pregătit s-o folosească cu înțelepciune și moderație. Dornici să corecteze nedreptățile pe care le suferiseră, oamenii s-au hotărât să intreprindă reconstrucția societății. O gloată oprimată, a cărei minte era plină de amar și de amintirile nedreptăților îndelung acumulate, s-a hotărât să schimbe din temelii starea de mizerie care devenise insuportabilă și să se răzbune pe

aceia pe care-i considerau autori ai suferințelor lor. Oprimații aplicau lecția pe care o învățaseră sub tiranie și au devenit opresorii celor care-i asupriseră pe ei.

Nefericita Frantă recolta în sânge secerisul pe care-l semănase. Teribile au fost urmările supunerii ei fată de puterea stăpânitoare a Romei. Acolo unde Franta, sub influenta romanismului, înăltase primul rug la începutul Reformațiunii, Revoluția a instalat prima ghilotină. Chiar în locul în care primii martiri ai credinței protestante fuseseră arși în secolul al XVI-lea, au fost ghilotinate primele victime în secolul al XVIII-lea. Respingând Evanghelia, care i-ar fi adus vindecare, Franta a deschis usa pentru necredintă și ruină. Când restricțiile Legii lui Dumnezeu au fost înlăturate, s-a constatat că legile omului erau neîndestulătoare să țină în frâu valurile puternice ale patimii omenești și națiunea a înaintat nestăvilit către revoltă și anarhie. Războiul împotriva Bibliei a inaugurat o eră care a fost cunoscută în istoria lumii sub numele de Domnia Teroarei. Pacea și fericirea au fost alungate din căminele și din inimile oamenilor. Nimeni nu se simțea în siguranță. Acela care învingea astăzi, era suspectat și condamnat mâine. Violența și desfrâul domneau fără a putea să fie controlate.

283

Regele, clerul și nobilii erau constrânși să se supună atrocităților unui popor tulburat și exasperat. Setea lui de răzbunare a fost doar stimulată de executarea regelui; și aceia care decretaseră moartea lui, l-au urmat la scurt timp la eșafod. S-a hotărât executarea tuturor acelora care erau suspectați de ostilitate față de Revoluție. Închisorile erau arhipline, cuprinzând la un moment dat peste două sute de mii de deținuți. Orașele țării erau pline de scene de groază. Un partid de revoluționari era împotriva altui partid și Franța a devenit un vast câmp de mase de oameni care se luptau, dominate de furia patimilor. "În Paris, tulburările urmau una după alta și cetățenii erau împărțiți în grupări diferite, care păreau că nu au alt scop decât exterminarea reciprocă". Și pentru a mări nenorocirea generală, națiunea a fost implicată într-un război

Biblia și Revoluția Franceză

lung și devastator cu marile puteri ale Europei. "Țara era în pragul falimentului, armatele cereau să li se plătească soldele restante, parizienii erau înfometați, provinciile erau pustiite de tâlhari, iar civilizația era aproape nimicită de anarhie și desfrâu".

Poporul învățase prea bine lecțiile de cruzime și tortură pe care Roma le predase cu atâta sârguință. Venise, în sfârșit, ziua răzbunării. Acum nu ucenicii lui Isus erau aruncați în temnițe și târâți la rug. Aceștia pieriseră sau fuseseră determinați să plece în exil, cu mult înainte. Necruțătoarea Romă simțea acum puterea teribilă a acelora pe care ea îi învățase să se delecteze în fapte sângeroase. "Exemplul persecuției pe care clerul Franței îl prezentase timp de atât de multe secole, se întorcea acum contra lui cu mare putere. Eșafoadele se înroșeau de sângele preoților. Galerele și închisorile odinioară umplute de hughenoți, erau acum pline de persecutorii lor. Legați cu lanțuri și trudind la vâsle, clericii romano-catolici treceau acum prin toate acele suferințe pe care biserica lor le aplicase din abundență blânzilor eretici". (Vezi apendicele).

"Au venit apoi acele zile când au fost aplicate cele mai barbare legi de către cele mai barbare tribunale; când nici un om nu putea să-și salute vecinii sau să-și spună rugăciunile... fără primejdia de a comite o crimă capitală; când spionii pândeau la toate colțurile; când ghilotina lucra mult și din greu în fiecare dimineață; când închisorile erau tot atât de pline ca o corabie de sclavi; când canalele curgeau înspumate de sânge în Sena... În timp ce zilnic care încărcate cu victime erau duse la execuție pe străzile Parisului, proconsulii pe care comitetul suveran îi trimisese în județe, se delectau într-un exces de cruzime necunoscut nici chiar în capitală. Cuțitul mașinii ucigașe se ridica și cădea prea încet pentru lucrarea lor funestă. Șiruri lungi de deținuți erau cosiți cu mitralia. Erau făcute găuri pe fundul șlepurilor supraaglomerate. Lyonul a fost transformat într-un pustiu. La Arras chiar și mila crudă a unei morți grabnice a fost refuzată prizonierilor. Pretutindeni de-a lungul

Loirei, de la Saumur până la mare, stoluri mari de corbi și ulii se ospătau din cadavrele dezbrăcate unite în îmbrățișări hidoase. Nu se arăta nici o milă față de sex sau vârstă. Numărul băieților și fetelor în vârstă de șaptesprezece ani, care au fost uciși de acel guvern odios, este socotit cu sutele. Prunci smulși de la sân erau aruncați din suliță în suliță de-a lungul șirurilor iacobine". (Vezi apendicele). În scurtul interval de 10 ani au pierit mulțimi de ființe omenesti.

Toate acestea s-au întâmplat așa cum le-a dorit Satana. Aceasta a fost lucrarea pe care el urmărise să o îndeplinească de secole. Metoda lui este înșelătoria de la început până la sfârșit și scopul lui constant este să aducă nenorocire și mizerie peste oameni, să desfigureze și să mânjească lucrarea mâinilor lui Dumnezeu, să strice planurile divine de iubire și bunătate și astfel să producă durere în ceruri. Apoi, prin arta lui de amăgire, orbește mințile oamenilor, conducându-i să arunce vina pentru lucrarea lui asupra lui Dumnezeu, ca și când toată această nenorocire ar fi consecința planului Creatorului. În același fel când aceia care fuseseră degradați și brutalizați prin puterea lui plină de cruzime își obțin libertatea, îi îndeamnă la excese și atrocități. Apoi acest tablou de excese nestăpânite este prezentat de tirani și opresori ca o ilustrare a urmărilor libertății.

Când rătăcirea prezentată într-o anumită formă este demascată, Satana o maschează într-o formă diferită și mulțimile o primesc cu tot atâta ușurință ca și pe cea dintâi. Când oamenii au descoperit că romanismul este o amăgire și Satana n-a mai putut să-i conducă la călcarea Legii lui Dumnezeu prin acest mijloc, el i-a determinat să privească orice religie ca o escrocherie, iar Biblia ca pe o fabulă; înlăturând astfel rânduielile divine, ei s-au dedat la nelegiuire fără frâu.

Eroarea fatală care a produs atâta nenorocire locuitorilor Franței, a fost ignorarea acestui mare adevăr: că adevărata libertate se găsește în cadrul principiilor Legii lui Dumnezeu. "O, de ai fi

Biblia și Revoluția Franceză

luat aminte la poruncile Mele, atunci pacea ta ar fi fost ca un râu şi fericirea ta ca valurile mării". "Cei răi n-au pace, zice Domnul". "Dar cel ce M-ascultă va locui fără grijă, va trăi liniştit şi fără să se teamă de vreun rău". (Is. 48: 18, 22; Prov. 1: 33).

Ateii, necredincioșii și apostaziații se opun și condamnă Legea lui Dumnezeu; dar rezultatele influenței lor dovedesc că bunăstarea omului este legată de ascultarea de rânduielile divine. Aceia care nu vor să citească lecția în Cartea lui Dumnezeu sunt invitați să o citească în istoria natiunilor.

Când Satana a lucrat prin biserica romano-catolică să îndepărteze pe oameni de la ascultare, acțiunea lui a fost ascunsă și lucrarea lui a fost atât de deghizată, încât degradarea și mizeria care au urmat, n-au fost considerate un rod al călcării Legii lui Dumnezeu. Puterea lui a fost contracarată în așa măsură de lucrarea Duhului Sfânt, încât planurile lui au fost împiedicate să ajungă la deplină realizare. Oamenii nu au făcut legătura dintre efect și cauză și de aceea n-au descoperit izvorul nenorocirilor lor. Dar în timpul Revoluției Legea lui Dumnezeu a fost lepădată în mod deschis de către Consiliul Național. Și în timpul Domniei Teroarei care a urmat, lucrarea cauzei și a efectului a putut fi văzută de toți.

Când Franța a respins în mod public pe Dumnezeu și a dat la o parte Biblia, oamenii nelegiuiți și duhurile întunericului au tresăltat pentru realizarea scopului dorit de atâta timp - un regat fără restricțiile Legii lui Dumnezeu. "Pentru că nu se aduce repede la îndeplinire hotărârea dată împotriva faptelor rele, de aceea este plină inima fiilor oamenilor de dorința să facă rău." (Ecl. 8: 11). Dar călcarea unei legi drepte și neprihănite trebuie în mod inevitabil să ducă la nenorocire și ruină. Deși judecățile n-au venit imediat, răutatea oamenilor a lucrat în mod sigur la pieirea lor. Secole de apostazie și nelegiuire au acumulat urgie pentru ziua răsplătirii; și când nelegiuirea lor a umplut măsura, disprețuitorii lui Dumnezeu au aflat prea târziu că este un lucru înfricoșător să abuzeze de răbdarea divină. Spiritul restrângător al lui Dumnezeu,

care tine sub control puterea crudă a Satanei, a fost retras în mare măsură și aceluia a cărui singură desfătare este nenorocirea omenilor i-a fost îngăduit să lucreze în voie. Aceia care aleseseră să slujească răzvrătirea au fost lăsați să-i culeagă roadele până când tara a fost plină de crime prea groaznice pentru ca pana să le descrie. Din provinciile pustiite si din orașele ruinate, s-a auzit un strigăt groaznic - un strigăt de chin amarnic. Franța a fost zguduită ca de cutremur. Religia, legea, ordinea socială, familia, statul și biserica - toate au fost distruse de mâna nelegiuită care se ridicase împotriva Legii lui Dumnezeu. Adevărate sunt cuvintele înteleptului: "Cel rău cade prin însăsi răutatea lui". "Totusi, măcar că păcătosul face de o sută de ori răul și stăruiește multă vreme în el, eu știu că fericirea este pentru cei ce se tem de Dumnezeu și au frică de El. Dar cel rău nu este fericit". (Prov. 11: 5; Ecles. 8: 12-13). "Pentru că au urât stiinta si n-au ales frica Domnului... De aceea se vor hrăni cu roada umbletelor lor și se vor sătura cu sfaturile lor". (Prov. 1: 29, 31).

287

Martorii credincioși ai lui Dumnezeu, uciși de puterea hulitoare care "se ridică din Adânc", nu aveau să rămână multă vreme tăcuți. "După cele trei zile și jumătate, duhul de viată de la Dumnezeu a intrat în ei și s-au ridicat în picioare și o mare frică a apucat pe cei ce i-au văzut". (Apoc. 11: 11). În anul 1793, Adunarea Națională a Franței a votat decretele care au desființat religia creștină și au înlăturat Biblia. După trei ani și jumătate, aceeași Adunare a adoptat o rezoluție care abroga aceste decrete și care acorda libertate Scripturilor. Lumea a rămas îngrozită de enormitatea vinovăției care a rezultat din respingerea Descoperirilor Sfinte și oamenii au recunoscut necesitatea credinței în Dumnezeu și în Cuvântul Său ca temelie a virtuții și moralității. Domnul spune: "Pe cine ai batjocorit și ai ocărât tu? Împotriva cui ți-ai ridicat glasul și ți-ai îndreptat ochii? Împotriva Sfântului lui Israel". (Is. 37:23). "De aceea iată că le arăt, de data aceasta, și-i fac să știe puterea și tăria Mea; și vor cunoaște că Numele Meu este Domnul". (Ier. 16:21).

Biblia și Revoluția Franceză

Cu privire la cei doi martori, profetul declară mai departe: "Şi au auzit din cer un glas tare, care le zicea: "Suiţi-vă aici!" Şi s-au suit într-un nor spre cer; iar vrăjmaşii lor i-au văzut". (Apoc. 11:12). Deşi Franţa s-a războit cu cei doi martori ai lui Dumnezeu, ei au ajuns să fie onoraţi ca niciodată mai înainte. În anul 1804 a fost organizată Societatea Biblică pentru Britania şi Străinătate. Aceasta a fost urmată de organizaţii asemănătoare, cu numeroase ramuri pe continentul European. În anul 1816 a fost întemeiată Societatea Biblică Americană. Când a fost organizată Societatea Britanică, Biblia fusese tipărită şi răspândită în cincizeci de limbi. De atunci a fost tradusă în sute de limbi şi dialecte. (Vezi apendicele).

În ultimii cincizeci de ani care au precedat anul 1792, nu prea se dăduse atenție misiunilor străine. Nu fusese înființată nici o nouă societate și existau doar câteva biserici care făceau unele eforturi pentru răspândirea creștinismului în țările păgâne. Dar spre încheierea secolului al XVIII-lea, s-a produs o mare schimbare. Oamenii nu mai erau satisfăcuți de rezultatele raționalismului și și-au dat seama de necesitatea revelației divine și a religiei experimentale. De la această dată lucrarea misiunilor străine a ajuns la o creștere fără precedent. (Vezi apendicele).

Perfecționarea tiparului a dat un mare avânt lucrării de răspândire a Bibliei. Mijloacele de comunicație îmbunătățite dintre diferite țări, dărâmarea vechilor bariere ale prejudecăților și exclusivismului național, precum și pierderea puterii seculare de către pontiful Romei, au deschis calea pentru pătrunderea Cuvântului lui Dumnezeu. De câtva timp Biblia este vândută fără restricții pe străzile Romei și acum este dusă în toate părțile locuite ale globului.

Necredinciosul Voltaire a spus odată cu îngâmfare: "M-am săturat să aud pe oameni repetând că doisprezece bărbați au întemeiat religia creștină. Voi dovedi că un singur om este suficient pentru a o distruge". Au trecut generații întregi de la moartea lui.

Milioane de oameni s-au unit în lupta contra Bibliei. Dar este atât de departe de a fi distrusă, încât acolo unde în timpul lui Voltaire erau o sută, acum sunt zece mii, mai mult, o sută de mii de exemplare ale cărții lui Dumnezeu. Potrivit cuvintelor unui reformator timpuriu al bisericii creștine, "Biblia este o nicovală de care s-au spart multe ciocane". Domnul zice: "Orice armă făurită împotriva ta va fi fără putere; și pe orice limbă care se va ridica la judecată împotriva ta, o vei osândi" (Is. 54: 17).

"Cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veac". "Toate poruncile Lui sunt adevărate, întărite pentru veșnicie, făcute cu credincioșie și neprihănire." (Is. 40: 8; Ps. 111: 7-8). Tot ce este clădit pe autoritatea omului va fi nimicit, dar ceea ce este întemeiat pe stânca Cuvântului neschimbător al lui Dumnezeu va rămâne pentru veșnicie.

Capitolul 16 289

PĂRINȚII PEREGRINI

Deși reformatorii englezi renunțaseră la doctrinele romanismului, au păstrat totuși multe din formele lui. Astfel, cu toate că autoritatea și crezul Romei fuseseră respinse, multe din obiceiurile și ceremoniile ei rămăseseră încorporate în slujbele religioase ale Bisericii Anglicane.

Se pretindea că aceste lucruri nu erau probleme de conștiință; că deși nu erau poruncite în Scriptură și, prin urmare, nu erau esențiale, totuși nefiind interzise, nu erau rele în ele însele. Păzirea lor tindea să micșoreze prăpastia care despărțea bisericile reformate de Roma și se susținea că ele vor promova primirea credinței protestante de către romaniști.

Pentru cei conservatori și înclinați spre compromis, aceste argumente păreau hotărâtoare. Dar era o altă clasă de oameni care nu judeca așa.

Faptul că aceste obiceiuri "tindeau să arunce un pod peste abisul dintre Roma şi Reformațiune" (Martyn, vol. 5, pag. 22), era, după părerea lor, un argument hotărâtor contra menținerii lor. Ei le priveau ca simboluri ale sclaviei din care fuseseră eliberați și la care nu erau dispuși să se mai întoarcă. Ei considerau că Dumnezeu stabilise în Cuvântul Său rânduielile după care să fie condus serviciul divin și că oamenii nu sunt liberi să adauge sau să scoată din ele. Începutul marii apostazii a constat în încercarea de a înlocui autoritatea lui Dumnezeu cu aceea a bisericii. Roma a început prin a porunci ceea ce Dumnezeu nu interzisese și a sfârșit prin a interzice ceea ce El poruncise în mod clar.

Mulți doreau cu sinceritate să se întoarcă la curăția și simplitatea care caracterizau biserica primară. Ei priveau multe din obiceiurile practicate de Biserica Anglicană ca monumente ale idolatriei și nu puteau să participe cu conștiința curată la serviciul ei de închinare.

Dar biserica fiind susținută de autoritatea civilă, nu îngăduia nici o abatere de la formele ei. Participarea la serviciile ei divine era cerută prin lege, iar adunările de închinare neautorizate erau interzise sub pedeapsa cu închisoare, exil sau moarte.

La începutul secolului al XVII-lea, monarhul care tocmai urcase pe tronul Angliei și-a făcut cunoscută hotărârea de a-i face pe puritani "să se conformeze, sau ... să fie dați afară din țară, sau altceva și mai rău". (George Bancroft, *History of the United States of America*, pt. 1, cap. 12, par. 6). Urmăriți, persecutați și întemnițați, ei nu puteau să discearnă în viitor perspectiva unor zile mai bune și mulți s-au convins că pentru cei care doreau să slujească pe Dumnezeu după îndemnurile conștiinței lor, "Anglia încetase pentru totdeauna să mai fie o țară de locuit". (J. G. Palfrey, *History of New England*, cap. 3, par. 43). În cele din urmă, unii s-au hotărât să caute refugiu în Olanda. Au întâmpinat greutăți, pierderi și întemnițare. Planurile lor au fost zădărnicite și au fost trădați în mâinile vrăjmașilor lor. Dar perseverența neclintită a învins, în cele din urmă, și au găsit adăpost pe țărmurile prietenoase ale Republicii Olandeze.

În fuga lor și-au părăsit casele, bunurile și mijloacele de trai. Erau străini într-o țară străină, în mijlocul unui popor cu o limbă și obiceiuri deosebite. Au fost siliți să recurgă la ocupații noi și nepracticate mai înainte pentru a-și câștiga pâinea. Bărbați de vârstă mijlocie care-și petrecuseră viața lucrând pământul, au trebuit acum să învețe profesii mecanice. Dar au acceptat cu bucurie situația și n-au pierdut timpul în lenevie sau murmurare. Deși erau deseori chinuiți de sărăcie, ei mulțumeau lui Dumnezeu pentru binecuvântările care le erau încă oferite și-și găseau bucuria în comuniunea spirituală

Părinții peregrini

nestingherită. "Ei știau că sunt peregrini și nu priveau prea mult la cele pământești, ci își înălțau ochii către cer, țara lor scumpă și se linișteau." (Bancroft, pt. 1, cap. 12, par. 15).

În mijlocul exilului și greutăților, dragostea și credința lor se întăreau. Ei se încredeau în făgăduințele Domnului, iar El nu i-a părăsit în timp de nevoie. Îngerii Săi erau lângă ei pentru a-i încuraja și sprijini. Când mâna lui Dumnezeu părea că-i îndrumă peste ocean, către un ținut unde ar fi putut găsi o țară și să lase copiilor lor moștenirea prețioasă a libertății religioase, au mers înainte pe calea providenței, fără să dea înapoi.

Dumnezeu a îngăduit să vină încercări peste poporul Său spre a-l pregăti pentru împlinirea planului Său îndurător față de ei. Biserica a fost smerită, pentru ca să poată fi înălțată. Dumnezeu era gata să-și manifeste puterea în favoarea ei, pentru a da lumii o altă dovadă că El nu părăsește pe aceia care se încred în El. El a condus evenimentele astfel încât furia Satanei și uneltirile oamenilor răi, să contribuie la creșterea slavei Sale și să aducă pe poporul Său într-un loc sigur. Persecuția și exilul deschideau drumul libertății.

Când au fost obligați să se separe prima dată de Biserica Anglicană, puritanii s-au unit printr-un legământ solemn, ca popor liber al Domnului, "să meargă împreună în toate căile Lui care le fuseseră descoperite sau care le vor fi descoperite". (J. Brown, *The Pilgrim Fathers*, pag. 74). Aici era adevăratul spirit al reformei, principiul vital al Protestantismului. Cu scopul acesta au plecat peregrinii din Olanda pentru a găsi un cămin în lumea nouă. John Robinson, pastorul lor, care a fost împiedicat în mod providențial să nu-i însoțească, în cuvântarea de rămas bun către exilați a spus: "Fraților, peste scurt timp ne vom despărți și Domnul știe dacă voi trăi ca să vă mai văd vreodată fața. Dar fie că Domnul a rânduit aceasta sau nu, vă îndemn, înaintea lui Dumnezeu și a îngerilor Lui binecuvântați, să mă urmați în măsura în care eu L-am urmat pe Hristos. Dacă Dumnezeu vă va descoperi altceva, prin

oricare alt instrument al Său, fiți tot atât de gata să-l primiți, cum ați primit totdeauna orice adevăr în timpul lucrării mele; căci sunt încredințat că Domnul mai are adevăr și lumină pe care să le descopere din sfântul Său Cuvânt". (Martyn, vol. 5, pag. 70).

"În ce mă privește, nu pot să deplâng îndeajuns starea bisericilor reformate, care au ajuns la o limită în religie și nu merg mai departe decât inițiatorii reformațiunii lor. Lutheranii nu pot fi făcuți să vadă mai departe decât a văzut Luther;... și calviniștii, precum vedeți, au rămas acolo unde au fost lăsați de acel mare bărbat al lui Dumnezeu, care totuși n-a înțeles toate lucrurile. Aceasta este o nenorocire pe care nu o putem deplânge îndeajuns; căci deși ei au fost lumini care au strălucit la timpul lor, totuși n-au pătruns întru totul planul lui Dumnezeu, însă dacă ar trăi acum, ar fi tot atât de dispuși să primească lumina suplimentară, tot așa cum au primit-o la început". (D. Neal, *History of the Puritans*, vol. 1, pag. 269).

"Amintiți-vă de legământul bisericii voastre, prin care ați consimțit să umblați în toate căile Domnului, cunoscute sau care vă vor fi făcute cunoscut. Amintiți-vă de făgăduința și legământul vostru cu Dumnezeu și unul cu altul, de a primi orice lumină și adevăr care vă vor fi făcute cunoscut din Cuvântul Său scris; de asemenea, vă implor să luați aminte la ceea ce primiți ca adevăr, să-l cântăriți și să-l comparați cu alte texte din Scripturi înainte de a-l accepta; căci nu este posibil ca lumea creștină, care a ieșit recent dintr-un întuneric anticreștin atât de des, să ajungă dintr-odată la cunoștința desăvîrșită". (Martyn, vol. 5, pag. 70, 71).

Dorul de libertate a conștiinței a însuflețit pe peregrini să înfrunte primejdiile unei călătorii lungi peste ocean, să suporte greutățile și pericolele pustietății și cu binecuvântarea lui Dumnezeu, să așeze pe țărmurile Americii, temelia unei națiuni puternice. Totuși, așa cinstiți și temători de Dumnezeu cum erau, peregrinii nu înțelegeau încă marele principiu al libertății religioase. Libertatea, pentru obtinerea căreia sacrificaseră atât de mult, n-au fost la fel de dispuși

Părinții peregrini

să o acorde și altora. "Foarte puțini, chiar și dintre gânditorii și moraliștii de prim rang ai secolului al XVII-lea, aveau o concepție justă despre acest mare principiu, produs al Noului Testament, care recunoaște pe Dumnezeu ca singurul judecător al credinței omenești". (Idem, vol. 5, pag. 297).

Doctrina că Dumnezeu a încredințat bisericii dreptul de a stăpâni conștiința și de a defini și pedepsi erezia, este una din rătăcirile papale cel mai adânc înrădăcinate. Cu toate că reformatorii au lepădat crezul Romei, ei n-au fost cu totul liberi de spiritul ei de intolerantă. Întunericul dens în care papalitatea învăluise întreaga crestinătate, de-a lungul secolelor lungii ei domnii, nu fusese încă risipit cu totul. Unul dintre pastorii conducători ai coloniei Massachusetts Bay, spunea: "Toleranța a făcut lumea anticreștină; și biserica n-a suferit nici o pagubă prin pedepsirea ereticilor". (Idem, vol. 5, pag. 335). Coloniștii au adoptat un regulament prin care numai membrii bisericii puteau să aibă un cuvânt în guvernarea civilă. S-a format un fel de biserică de stat, tuturor oamenilor cerându-li-se să contribuie la întretinerea clerului, iar magistrații au fost autorizați să suprime erezia. În felul acesta puterea civilă era în mâinile bisericii. Nu după mult timp, aceste măsuri au dus la rezultatul inevitabil - persecuția.

La unsprezece ani după întemeierea primei colonii, Roger Williams a sosit în lumea nouă. Asemenea primilor peregrini, el a venit să se bucure de libertate religioasă, dar, spre deosebire de ei, el a înțeles - ceea ce atât de puțini din timpul lui înțeleseseră că această libertate era dreptul inalienabil al tuturor, oricare le-ar fi fost crezul. El era un cercetător zelos al adevărului susținând, ca și Robinson, că este imposibil ca toată lumina din Cuvântul lui Dumnezeu să fi fost primită.

Williams "a fost prima persoană în creştinismul modern care a întemeiat guvernarea civilă pe doctrina libertății de conștiință și a promovat egalitatea opiniilor în fața legii". (Bancroft, pt. 1, cap. 15, par. 16).

El a declarat că datoria autorității civile este să pedepsească crima, dar niciodată să stăpânească conștiința. "Poporul sau autoritatea civilă pot să hotărască, spunea el, care este datoria omului față de om; dar când încearcă să prescrie datoriile omului față de Dumnezeu, își depășesc competența și nu mai este nici o siguranță; căci este clar că dacă magistratul are puterea, el poate să legifereze o serie de păreri sau doctrine astăzi și altă serie mâine; așa cum au făcut în Anglia diferiți regi și regine și diferiți papi și concilii în Biserica Romană; astfel încât credința ar ajunge plină de erori". (Martyn, vol. 5, pag. 340).

Participarea la slujbele bisericii oficiale era impusă sub pedeapsa cu amendă sau închisoare. "Williams a condamnat această lege; cea mai rea prevedere din codul de legi englez a fost aceea care impunea participarea la biserica parohiei. Williams considera că este o încălcare a drepturilor lor naturale să constrângi pe unii oameni să se adune cu alții de o credință diferită; să târăști la slujba religioasă publică pe cei nereligioși și pe cei care nu vor, însemna să obligi la fățărnicie.... Nimeni nu trebuie obligat să se închine sau să practice o închinare împotriva consimțământului său. "Cum", exclamau adversarii lui, uimiți de doctrinele lui, "nu este vrednic lucrătorul de plata lui?" "Da, răspundea el, de la aceia care-l angajează." (Bancroft, pt. 1, cap. 15, par. 2).

Roger Williams era respectat și iubit ca pastor credincios, fiind un bărbat cu daruri deosebite, o integritate de neclintit și o bunătate autentică; cu toate acestea, negarea categorică a dreptului magistraților civili la autoritate asupra bisericii și revendicarea libertății religioase, nu au putut fi tolerate. Se susținea că aplicarea acestei noi concepții va "submina principiile fundamentale ale statului și guvernului țării". (Idem, pt. 1, cap. 15, par. 10). El a fost condamnat la exilarea din colonii și în cele din urmă, pentru a evita arestarea, a fost obligat să fugă prin gerul și viscolul iernii, într-o pădure neumblată. "Timp de patrusprezece săptămâni",

spunea el, "am rătăcit într-o vreme aspră, neştiind ce înseamnă pâinea sau patul". Dar "corbii m-au hrănit în pustie" și un copac scorburos i-a servit deseori drept adăpost. (Martyn, vol. 5, pag. 349, 350). În felul acesta și-a continuat fuga istovitoare prin zăpadă și păduri neumblate, până când a găsit refugiu la un trib de indieni, cărora le-a câștigat încrederea și afecțiunea, în timp ce se străduia să-i învețe adevărurile Evangheliei.

În cele din urmă a ajuns, după luni de schimbări și pribegiri, la țărmul golfului Narragansett, unde a întemeiat primul stat al timpurilor moderne care a recunoscut, în modul cel mai deplin, dreptul libertății religioase. Principiul fundamental al coloniei lui Roger Williams era "că orice om trebuie să aibă libertatea să se închine lui Dumnezeu potrivit luminii propriei lui conștiințe". (Idem, vol. 5, pag. 354).

Micul său stat, Rhode Island, a devenit azilul celor apăsați, crescând și prosperând până când principiile lui fundamentale - libertatea civilă și religioasă - au devenit piatra unghiulară a Republicii Americane.

În acel document vechi şi măreţ pe care strămoşii noştri l-au considerat carta drepturilor lor - Declaraţia de Independenţă - ei s-au pronunţat: "Susţinem aceste adevăruri ca de la sine înţelese, că toţi oamenii sunt creaţi egali; că sunt înzestraţi de Creatorul lor cu anumite drepturi inalienabile; că printre acestea sunt viaţa, libertatea şi căutarea fericirii". Iar Constituţia garantează în termenii cei mai expliciţi, inviolabilitatea conştiinţei: "Niciodată nu se va pune vreo condiţie religioasă ca restricţie pentru ocuparea oricărei funcţii publice de încredere în Statele Unite". "Congresul nu va face nici o lege privind recunoaşterea unei biserici de stat sau interzicerea exercitării libere a religiei." "Elaboratorii Constituţiei au recunoscut principiul veşnic că relaţia omului cu Dumnezeul său este mai presus de legislaţia omenească, iar drepturile conştiinţei lui sunt inalienabile. N-au fost necesare argumente pentru stabilirea acestui adevăr; suntem conştienţi de el în adâncul

sufletului nostru. Această conștiință, în ciuda legilor omenești, a susținut pe atât de mulți martiri în torturi și flăcări. Ei au înțeles că datoria lor față de Dumnezeu era mai presus de legile omenești și că omului nu-i este permis să exercite nici o autoritate asupra conștiințelor lor. Acesta este un principiu înnăscut, pe care nimic nu-l poate desființa." (Congressional Documents (USA), serial nr. 200, document nr. 271).

Când s-a răspândit, în țările Europei, vestea despre o țară în care orice om poate să se bucure de rodul muncii lui și poate să asculte de convingerile propriei lui conștiințe, mii de oameni s-au îndreptat spre țărmurile lumii noi. Coloniile s-au înmulțit repede. Massachusetts, printr-o lege specială, oferea o primire binevoitoare și ajutor, din fondurile publice, creștinilor de orice naționalitate care puteau să fugă peste Atlantic "pentru a scăpa de războaie, de foamete sau de oprimarea persecutorilor lor". În felul acesta, fugarii și oprimații erau, făcuți prin lege oaspeții statului". (Martyn vol. 5, pag. 417). În timpul celor douăzeci de ani după prima debarcare la Plymouth, mii de peregrini se stabiliseră în Noua Anglie.

Pentru a-şi atinge scopul urmărit, "se mulţumeau să câştige numai cât să trăiască, printr-o viață de economie şi cumpătare. Nu cereau de la pământul lor decât o răsplată rezonabilă pentru munca lor. Nici o viziune de îmbogățire nu-şi arunca aureola amăgitoare pe calea lor... Se mulţumeau cu un progres încet, dar continuu al stării lor sociale.

Suportau cu răbdare privațiunile sălbăticiei, udând pomul libertății cu lacrimile lor și cu sudoarea frunții lor, până când și-a înfipt rădăcinile adânc în pământ'.

Biblia era privită ca temelia credinței, sursa înțelepciunii și carta libertății. Principiile ei erau învățate cu sârguință în cămin, în școală și în biserică, iar roadele se vedeau în economie, în inteligență, în curăție și în cumpătare. Cineva putea să trăiască ani de zile într-o așezare puritană "fără să vadă un betiv, fără să

Părinții peregrini

audă un blestem sau să întâlnească un cerșetor". (Bancroft, pt. 1, cap. 19, par. 25). S-a demonstrat astfel că principiile Bibliei constituie cele mai sigure garanții ale măreției naționale. Coloniile slabe și izolate au devenit o federație de state puternice, iar lumea privea cu uimire pacea și prosperitatea unei "biserici fără papă și a unui stat fără rege".

Un număr din ce în ce mai mare de oameni era continuu atras către țărmurile Americii, mânați de motive cu totul diferite de ale primilor peregrini. Deși credința și curăția de la început exercitau o putere larg răspândită și modelatoare, totuși influența lor a devenit din ce în ce mai mică , pe măsură ce creștea numărul acelora care căutau numai avantaje materiale.

Regulamentul adoptat de primii colonisti, de a permite numai membrilor bisericii să voteze sau să dețină funcții în guvernul civil, a dus la urmările cele mai dăunătoare. Această măsură fusese acceptată ca mijloc pentru a păstra curătia statului, dar ea a avut ca urmare corupția bisericii. Mărturisirea religiei, fiind condiția de a obține dreptul la vot și de a deține funcții, a determinat pe multi, care erau mânați numai de motive politice lumești, să intre în biserică, fără ca inima lor să fie schimbată. Astfel bisericile au ajuns să fie formate, într-o mare măsură, din persoane nepocăite; chiar în clerul bisericii erau unii care nu numai că susțineau erori de doctrină, dar care nu cunoscuseră puterea înnoitoare a Duhului Sfânt. Astfel s-au demonstrat din nou consecințele nefaste, văzute atât de des în istoria bisericii, începând din timpul lui Constantin până în prezent, a încercării de a folosi ajutorul statului pentru clădirea bisericii, de a apela la puterea seculară pentru sprijinirea Evangheliei Aceluia care a declarat: "Împărăția Mea nu este din lumea aceasta". (Ioan 18: 36). Unirea bisericii cu statul, în măsură cât de mică, în timp ce poate să pară că aduce lumea mai aproape de biserică, în realitate, aduce biserica mai aproape de lume.

Marele principiu apărat cu atâta noblețe de Robinson și de Roger Williams, că adevărul este în continuu progres, că toată

lumina care strălucește din Cuvântul sfânt al lui Dumnezeu trebuie acceptată de creștini fără ezitare, a fost pierdut din vedere de urmașii lor.

Bisericile protestante din America - precum și cele din Europa - atât de mult favorizate de primirea binecuvântărilor Reformatiunii, n-au mai înaintat pe calea ei. Desi din timp în timp, s-au ridicat unii oameni credincioși să vestească adevăruri noi și să demaște rătăciri cultivate timp îndelungat, majoritatea, ca și iudeii din zilele lui Hristos, sau ca papistasii din timpul lui Luther, s-a multumit să creadă ceea ce au crezut părintii lor și să trăiască asa cum au trăit ei. De aceea religia a degenerat din nou în formalism; iar erorile și superstițiile care ar fi fost îndepărtate, dacă biserica ar fi continuat să meargă în lumina Cuvântului lui Dumnezeu, au fost păstrate și cultivate. Astfel spiritul inspirat de Reformațiune a dispărut treptat, până când a ajuns să fie nevoie de o reformă tot atât de mare în bisericile protestante ca și în biserica Romei din timpul lui Luther. Exista același spirit lumesc, aceeași letargie spirituală, un respect asemănător față de părerile oamenilor și teoriile omenești înlocuiau învățăturile Cuvântului lui Dumnezeu.

Răspândirea largă a Bibliei în prima parte a secolului al XIX-lea și marea lumină revărsată astfel asupra lumii, n-au fost urmate de o înaintare corespunzătoare în cunoașterea adevărului revelat sau în religia practică. Satana n-a mai putut, ca în secolele trecute, să țină Cuvântul lui Dumnezeu departe de oameni; el fusese pus la îndemâna tuturor, dar pentru a-și aduce planul la îndeplinire, a făcut pe mulți să-i acorde o mică importanță. Oamenii au neglijat să cerceteze Scripturile și în felul acesta au continuat să accepte interpretări false și să cultive doctrine care nu aveau temei în Biblie.

Văzând nereuşita eforturilor lui de a zdrobi adevărul prin persecuție, Satana a recurs din nou la planul de compromis care dusese la marea apostazie și la formarea bisericii Romei. El i-a convins pe creștini să se unească, de data aceasta nu cu păgânii, ci cu aceia care, prin devotamentul lor față de lucrurile lumii

Părinții peregrini

acesteia, se dovedeau, cu adevărat, tot atât de idolatri ca şi închinătorii la chipuri cioplite.

Urmările acestei alianțe nu au fost mai puțin dăunătoare acum decât în secolele trecute; mândria și extravaganța erau cultivate sub masca religiei și bisericile au ajuns corupte. Satana a continuat să pervertească doctrinele Bibliei și tradițiile care urmau să ruineze milioane de oameni prindeau rădăcini adânci. Biserica susținea și apăra aceste tradiții, în loc să lupte pentru "credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna". În felul acesta au fost coborâte principiile pentru care reformatorii făcuseră și suferiseră atât de mult.

VESTITORII DIMINEȚII

Unul dintre cele mai solemne și mai glorioase adevăruri descoperite în Biblie este a doua venire a lui Hristos pentru a încheia marea lucrare de răscumpărare. Poporului peregrin al lui Dumnezeu, lăsat atât de mult timp să stea în "negura și umbra morții", îi este dată o speranță prețioasă, inspiratoare de bucurie, în făgăduința revenirii Aceluia care este "învierea și viața" pentru a aduce acasă "pe cei surghiuniți ai Săi". Doctrina celei de a doua veniri este nota dominantă a Sfintelor Scripturi. Din ziua în care prima pereche de oameni a părăsit cu durere Edenul, copiii credinței au așteptat venirea Celui făgăduit pentru ca să zdrobească puterea nimicitorului și să-i aducă din nou în Paradisul pierdut.

Bărbații sfinți din vechime așteptau cu nerăbdare venirea lui Mesia în slavă, ca împlinire a speranței lor. Lui Enoh, numai a șaptea generație de la cei care locuiseră în Eden, care timp de trei secole umblase pe pământ cu Dumnezeu, i s-a îngăduit să privească de departe venirea Eliberatorului. "Iată", zicea el, "că a venit Domnul cu zecile de mii de sfinți ai Săi, ca să facă o judecată împotriva tuturor". (Iuda 14:15). Patriarhul Iov în noaptea suferinței lui, exclama cu o încredere neclintită: "Știu că Răscumpărătorul meu este viu și că Se va ridica la urmă pe pământ... voi vedea totuși pe Dumnezeu. Îl voi vedea și-mi va fi binevoitor; ochii mei Îl vor vedea și nu ai altuia". (Iov 19:25-27).

Revenirea lui Hristos, pentru a inaugura domnia neprihănirii, a inspirat cele mai sublime și înflăcărate declarații scriitorilor sacri. Poeții și profeții Bibliei au exprimat acest adevăr în cuvinte radiind de foc ceresc. Psalmistul cânta despre puterea și maiestatea

Regelui lui Israel: "Din Sion, care este întruparea frumuseții desăvârșite, de acolo strălucește Dumnezeu. Dumnezeul nostru vine și nu tace... El strigă spre ceruri sus și spre pământ, ca să judece pe poporul Său". (Ps. 50:2-4). "Să se bucure cerurile și să se veselească pământul... înaintea Domnului! Căci El vine, vine să judece pământul. El va judeca lumea cu dreptate și popoarele după credincioșia Lui". (Ps. 96:11-13).

Profetul Isaia spunea: "Treziţi-vă şi săriţi de bucurie cei ce locuiţi în ţărână! Căci roua ta este o rouă dătătoare de viaţă şi pământul va scoate iarăşi afară pe cei morţii". "Să învie dar morţii tăi! Să se scoale trupurile mele moarte!" "Nimiceşte moartea pe vecie; Domnul Dumnezeu şterge lacrimile de pe toate feţele şi îndepărtează de pe tot pământul ocara poporului Său; da, Domnul a vorbit. În ziua aceea, vor zice: "Iată, acesta este Dumnezeul nostru, în care aveam încredere că ne va mântui. Acesta este Domnul, în care ne încredeam; acum să ne veselim, şi să ne bucurăm de mântuirea Lui!" (Is. 26:19; Is. 25:8-9).

Habacuc, răpit în viziune sfântă, a văzut venirea Lui. "Dumnezeu vine din Teman şi Cel sfânt vine din muntele Paran... Măreția Lui acoperă cerurile şi slava Lui umple pământul. Strălucirea Lui este ca lumina soarelui. Se oprește și măsoară pământul cu ochiul; privește și face pe neamuri să tremure; munții cei veșnici se sfărâmă, dealurile cele vechi se pleacă; El umblă pe cărări veșnice... Ai încălecat pe caii Tăi şi Te-ai suit în carul Tău de biruință... La vederea Ta, se cutremură munții; adâncul își ridică glasul și își înalță valurile în sus. Soarele și luna se opresc în locuința lor, de lumina săgeților Tale care pornesc, de strălucirea suliței Tale care lucește. Ieși ca să izbăvești pe poporul Tău, să izbăvești pe unsul Tău; sfărâmi acoperișul casei celui rău, o nimicești din temelii până în vârf". (Hab. 3:3,4,6,8,10,11,13).

Când Mântuitorul era pe punctul de a Se despărți de ucenicii Săi, i-a mângâiat în întristarea lor cu asigurarea că va veni iarăși: "Să nu vi se tulbure inima... În casa Tatălui Meu sunt multe

locașuri... Mă duc să vă pregătesc un loc. Şi după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine". (Ioan 14:1-3). "Când va veni Fiul omului în slava Sa, cu toți sfinții îngeri, va ședea pe scaunul de domnie al slavei Sale. Toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui". (Matei 25:31, 32).

Îngerii care au întârziat pe Muntele Măslinilor, după înălţarea lui Hristos, au repetat ucenicilor făgăduinţa revenirii Sale: "Acest Isus, care S-a înălţat la cer din mijlocul vostru, va veni în acelaşi fel cum L-aţi văzut mergând la cer". (Fapte 1:11). Iar apostolul Pavel, vorbind prin inspiraţia Duhului, mărturisea: "Căci Însuşi Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel şi cu trâmbiţa lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer". (1 Tes. 4:16). Profetul de pe Patmos spunea: "Iată că El vine pe nori şi orice ochi Îl va vedea". (Apoc. 1:7).

În jurul venirii Sale se concentrează slava "așezării din nou a tuturor lucrurilor, despre care Dumnezeu a vorbit prin gura tuturor sfinților Săi prooroci din vechime". (Fapte 3:21). Atunci stăpânirea de lungă durată a răului va fi nimicită; "Împărăția lumii" acesteia va deveni împărăția "Domnului nostru și a Hristosului Său. Și El va împărăți în vecii vecilor". (Apoc. 11:15). "Slava Domnului se va descoperi și în clipa aceea orice făptură o va vedea". "Domnul Dumnezeu va face să răsară mântuirea și lauda în fața tuturor neamurilor." El va fi ca o "cunună strălucitoare și o podoabă măreață pentru rămășița poporului". (Is. 40:5; 61: 11; 28:5).

mult dorită a lui Mesia. "Tot astfel, Domnul are milă de Sion și mângâie toate dărâmăturile lui. El va face pustia lui ca un rai și pământul lui uscat ca o grădină a Domnului". I se va da slava Libanului, strălucirea Carmelului și a Saronului". "Nu te vor mai numi Părăsită și nu-ți vor mai numi pământul un pustiu, ci te vor numi "Plăcerea Mea este în ee" și tara Ta o vor numi Beula

Atunci va fi statornicită sub întregul cer, împărăția pașnică și

numi "Plăcerea Mea este în ea", și țara Ta o vor numi Beula... cum se bucură mirele de mireasa lui, așa se va bucura Dumnezeul tău de tine". (Is. 51:3; 35:2; 62:4, 5).

Revenirea Domnului a fost în toate secolele speranța urmașilor Săi adevărați. Făgăduința Mântuitorului, la despărțirea de pe Muntele Măslinilor, că va reveni, a luminat viitorul ucenicilor Săi, umplându-le inimile de bucurie și speranță pe care întristarea n-a putut să le stingă, nici încercările să le întunece. În mijlocul suferinței și persecuției, "arătarea marelui nostru Dumnezeu și Mântuitor Isus Hristos" a fost "fericita nădejde". Când creștinii tesaloniceni erau copleșiți de întristare, la înmormântarea celor dragi, care nădăjduiseră să trăiască pentru a vedea venirea Domnului, Pavel, învățătorul lor, le îndrepta atenția către învierea care urma să aibă loc la venirea Mântuitorului. Atunci vor învia cei morți în Hristos și împreună cu cei vii vor fi răpiți ca să întâmpine pe Domnul în văzduh. "Şi astfel, spunea el, vom fi totdeauna cu Domnul. Mângâiați-vă dar unii pe alții cu aceste cuvinte". (1 Tes. 4:16-18).

Pe Patmosul stâncos, ucenicul iubit aude făgăduința: "Iată, Eu vin curând", iar răspunsul lui plin de dor exprimă rugăciunea bisericii de-a lungul peregrinării ei: "Amin, vino Doamne Isuse". (Apoc. 22:20).

Din temniță, de la rug, de pe eșafod, unde sfinții și martirii au mărturisit pentru adevăr, vine de-a lungul secolelor expresia credinței și speranței lor. Fiind "siguri de învierea Sa personală și în consecință și de a lor, la revenirea Sa", spune unul dintre acești creștini, "ei disprețuiau moartea și se aflau mai presus de ea". (Daniel T. Taylor, *The Reign of Christ on Earth; or The Voice of the Church in All Ages*, pag. 33). Ei erau dispuși să meargă în mormânt pentru a putea "să învieze liberi". (Idem, pag. 54). Ei așteptau pe "Domnul să vină din cer pe nori în slava Tatălui Său, ca să aducă celor drepți Împărăția cerurilor". Valdenzii nutreau aceeași credință. (Idem, pag. 129-132). Wycliffe aștepta cu nerăbdare arătarea Răscumpărătorului ca speranță a bisericii. (Idem, pag. 132-134).

Luther declara: "Sunt, în adevăr, convins că ziua judecății nu va întârzia mai mult de trei sute de ani. Dumnezeu nu va putea să îngăduie

mai mult această lume nelegiuită". "Se apropie ziua cea mare în care împărăția nelegiuirii va fi nimicită." (Idem, pag. 158, 134).

"Această lume îmbătrânită nu este departe de sfârșitul ei", spunea Melanchton. Calvin îndemna pe creștini "să nu ezite să dorească cu ardoare ziua venirii lui Hristos ca cel mai fericit dintre toate evenimentele" și declara că "întreaga familie a celor credincioși să aibă privirea îndreptată către acea zi". "Trebuie să flămânzim după Hristos, trebuie să-L căutăm, să-L contemplăm", zicea el, "până în zorii acelei zile mari, când Domnul nostru Își va arăta pe deplin slava Împărăției Sale". (Idem, pag. 158, 134).

"Nu a luat Domnul Isus trupul nostru în ceruri?", spunea Knox, reformatorul scoțian, "și nu Se va întoarce El? Știm că El va reveni și încă în mare grabă". Ridley și Latimer, care și-au dat viața pentru adevăr, așteptau cu credință venirea Domnului. Ridley scria: "Fără îndoială lumea - cred și de aceea spun - se apropie de sfârșit. Să strigăm în inimile noastre împreună cu Ioan, slujitorul lui Dumnezeu, către Mântuitorul nostru Hristos: "Amin, vino Doamne Isuse". (Idem, pag. 151, 145).

"Gândul venirii Domnului", spunea Baxter, "îmi este cel mai plăcut și fericit". (Richard Baxter, *Works*, vol. 17, pag. 555). "A iubi arătarea Sa și a aștepta acea fericită nădejde este lucrarea credinței și caracteristica sfinților Lui". "Dacă moartea este ultimul vrăjmaș care va fi nimicit la înviere, putem să înțelegem cât de serios trebuie să se roage și să dorească credincioșii a doua venire a lui Hristos, când această biruință va fi deplină și finală." (Idem, vol. 17, pag. 500). "Aceasta este ziua pe care toți credincioșii trebuie să o dorească cu ardoare, să spere în ea și să o aștepte, ca împlinire a lucrării de răscumpărare și a tuturor dorințelor și căutărilor sufletelor lor." "Grăbește, o, Doamne, această zi fericită!" (Idem, vol 17, pag. 182, 183). Astfel era speranța bisericii apostolice, "bisericii din pustie" și a reformatorilor.

Profeția nu numai că prezice modul și scopul revenirii lui Hristos, ci prezintă și semnele prin care oamenii vor ști când venirea

Lui este aproape. Isus a spus: "Vor fi semne în soare, în lună și în stele". (Luca 21: 25). "Soarele se va întuneca, luna nu-și va mai da lumina ei, stelele vor cădea din cer, și puterile care sunt în ceruri vor fi clătinate. Atunci se va vedea Fiul omului venind pe nori cu mare putere și cu slavă". (Marcu 13:24-26). Apostolul Ioan descrie primul dintre semnele care preced a doua venire astfel: "S-a făcut un mare cutremur de pământ. Soarele s-a făcut negru ca un sac de păr, luna s-a făcut toată ca sângele". (Apoc. 6: 12).

Aceste semne au fost văzute înainte de începutul secolului al XIX-lea. Ca împlinire a acestei profeții, a avut loc în anul 1755 cel mai groaznic cutremur care a fost cunoscut vreodată. Deși, în general, este cunoscut sub numele de cutremurul din Lisabona, el s-a extins peste o mare parte din Europa, Africa și America. A fost simțit în Groenlanda, în Indiile de Vest, în insulele Madeira, în Norvegia și Suedia, Marea Britanie și Irlanda. El s-a extins pe o suprafață de zece milioane de kilometri pătrați. În Africa, șocul a fost aproape tot atât de puternic ca și în Europa. O mare parte a orașului Alger a fost distrusă; iar la o mică distanță de Maroc, un sat de opt sau zece mii de locuitori a fost înghițit cu totul. Un val uriaș a măturat coasta Spaniei și a Africii inundând orașe și provocând mari distrugeri.

Şocul s-a manifestat cel mai violent în Spania şi Portugalia. Se spune că la Cadiz înălțimea valului care a pătruns în oraș a fost de 18 metri. "Unii dintre munții cei mai mari din Portugalia, au fost zguduiți violent, din temelii și unii dintre ei s-au deschis la vârfuri, s-au despicat și s-au rupt într-un mod uimitor, părți uriașe din ei fiind aruncate în văile învecinate. Se relatează că din acești munți au țâșnit flăcări." (Sir Charles Lyell, *Principles of Geology*, pag. 495).

La Lisabona "a fost auzit un zgomot subteran ca de tunet și imediat după aceea, o zguduitură puternică a distrus cea mai mare parte din oraș. În decurs de aproximativ șase minute au pierit șaizeci de mii de persoane. Mai întâi apele oceanului s-au retras,

lăsând țărmul uscat; apoi au revenit cu violență, ridicându-se cu cincisprezece metri sau mai mult deasupra nivelului obișnuit". "Printre alte evenimente extraordinare care au avut loc la Lisabona în timpul catastrofei, a fost prăbușirea unui chei nou, construit în întregime din marmură, cu o cheltuială imensă. O mare mulțime de oameni se adunase acolo pentru siguranță, fiind considerat ca un loc unde zidurile în cădere nu puteau să ajungă; dar deodată cheiul s-a scufundat cu toți oamenii de pe el și nici un cadavru n-a mai ieșit vreodată la suprafață". (Idem, pag. 495).

"Zguduitura" cutremurului "a fost urmată imediat de prăbusirea tuturor bisericilor si mânăstirilor, aproape a tuturor clădirilor publice mari și a peste un sfert din celelalte case. La aproape două ore după cataclism, au izbucnit incendii în diferite cartiere, dezlănțuindu-se cu asemenea violență timp de trei zile, încât orașul a fost complet pustiit. Cutremurul a avut loc într-o zi de sărbătoare, când bisericile și mănăstirile erau pline de oameni, din care au scăpat foarte puțini". (Encyclopedia Americana, art. "Lisbon", note, ed. 1831). "Groaza oamenilor era de nedescris. Nimeni nu plângea, durerea era mai presus de lacrimi. Toți alergau încoace și încolo, înnebuniți de groază și de uimire, lovindu-și fețele și piepturile și strigând: "Îndurare! A venit sfârșitul lumii!" Mamele își uitau copiii și alergau purtând crucifixuri. Din nefericire, mulți au alergat în biserici pentru protecție, dar în zadar au apelat la sacramente; în zadar îmbrățisau altarele sărmanele creaturi; icoane, preoți și popor au fost îngropați într-o ruină comună". S-a estimat că nouăzeci de mii de persoane și-au pierdut viața în acea zi fatală.

306

După douăzeci și cinci de ani a apărut următorul semn menționat în profeție, întunecarea soarelui și a lunii. Ceea ce a făcut ca acest semn să fie mai izbitor a fost faptul că timpul împlinirii lui fusese precis arătat. În convorbirea Mântuitorului cu ucenicii Săi pe Muntele Măslinilor, după descrierea perioadei lungi de încercare pentru biserică, - cei 1260 de ani de persecuție papală, despre care El făgăduise că zilele de necaz vor fi scurtate, - a menționat

câteva evenimente care aveau să preceadă venirea Sa și a precizat timpul când primul dintre ele urma să fie văzut: "Dar, în zilele acelea, după necazul acesta, soarele se va întuneca, luna nu-și va mai da lumina ei". (Marcu 13: 24). Cele 1260 de zile sau ani, sau încheiat în anul 1798. Cu un sfert de secol mai înainte persecuția aproape că încetase cu totul. Potrivit cuvintelor lui Hristos, după această persecuție urma ca soarele să se întunece. Această profeție s-a împlinit la 19 mai 1780.

"Aproape cel mai misterios și încă neexplicat fenomen în felul lui, dacă nu cu totul unic... este ziua întunecată de la 19 mai 1780, - întunecarea cea mai inexplicabilă a întregii părți vizibile a cerului și a atmosferei din Noua Anglie". (R. M. Devens, *Our First Century*, pag. 89).

Un martor ocular care trăia în Massachusetts descrie evenimentul în felul următor: "Dimineața soarele a răsărit strălucitor, dar a fost curând acoperit de nori. Norii au devenit mohorâți, negri și prevestitori de rele, iar din ei țâșneau fulgere, se rostogoleau tunete și a căzut puțină ploaie. Către ora nouă, norii s-au rarefiat și au căpătat aspectul alamei sau aramei, iar pământul, stâncile, copacii, clădirile, apa și oamenii au fost schimbați de această lumină ciudată, nepământeană. După câteva minute, un nor gros și negru s-a răspândit pe tot cerul în afară de o fâșie îngustă la orizont și era atât de întuneric cum este de obicei vara la ora nouă seara..."

"Teama, îngrijorarea şi groaza au umplut treptat inimile oamenilor. Femeile stăteau la uşă, privind priveliştea întunecată; bărbații se întorceau de la munca câmpului; tâmplarul și-a lăsat uneltele, fierarul și-a părăsit foalele, negustorul tejgheaua. Școlile și-au suspendat cursurile, iar copiii au fugit tremurând către casă. Călătorii s-au oprit la ferma cea mai apropiată. "Ce va urma?", întrebau toate buzele și toate inimile. Părea că un uragan era gata să sufle peste țară sau că venise ziua încheierii tuturor lucrurilor."

"Au fost aprinse lumânări, iar focurile din vetre luminau tot atât de strălucitor ca într-o seară de toamnă fără lună... Păsările s-

au retras în cotețe și s-au culcat, vitele s-au adunat la gardul pășunilor și mugeau, broaștele orăcăiau, păsările își cântau cântecele de seară, iar liliecii zburau. Numai oamenii știau că nu venise noaptea..."

"Dr. Nathanael Whittaker, pastorul bisericii Tabernacol din Salem, a ținut servicii religioase în casa de rugăciune, rostind o predică în care a afirmat că întunecimea era supranaturală. Oamenii s-au adunat în biserici în multe alte locuri. Textele biblice folosite în predicile improvizate erau, fără excepție, acelea care păreau să arate că întunericul era conform cu profeția Scripturii... Întunericul a atins intensitatea maximă curând după ora unsprezece." (*The Essex Antiquarian*, April 1889, vol. 3, nr. 4, pag. 53, 54). "În cele mai multe părți ale țării, întunericul a fost atât de mare în timpul zilei, încât oamenii nu puteau să vadă nici cât era ceasul, nici să mănânce, nici să-și vadă de treburile casnice fără lumina lumânărilor..."

"Întinderea acestei întunecimi a fost extraordinară. A fost observată spre est până la Falmouth. Către vest ea a ajuns la cea mai îndepărtată parte din Connecticut și la Albany. Spre sud a fost observată de-a lungul țărmului mării, iar spre nord până la limita la care se întind așezările americane." (William Gordon, History of the Rise, Progress, and Establishment of the Independence of the U.S.A., vol. 3, pag. 57).

Întunecimea intensă a zilei a fost urmată, cu o oră sau două înainte de căderea serii, de un cer în parte senin, iar soarele a apărut, cu toate că era voalat de o ceață întunecată și deasă. "După apusul soarelui, norii s-au îngrămădit din nou și s-a întunecat foarte repede". "Nici întunericul nopții n-a fost mai puțin neobișnuit și mai puțin înfricoșător decât acela al zilei; cu toate că era aproape lună plină, nu se putea vedea nici un obiect decât cu ajutorul unei lumini artificiale care, când era privită din casele învecinate sau de la distanță, apărea ca printr-un fel de întuneric egiptean care părea aproape de nepătruns pentru raze."

(Isaiah Thomas, *Massachusetts Spy: or, American Oracle of Liberty*, vol. 10, nr. 472, May 25, 1780). Un martor ocular al acestei scene spunea: "Nu m-am putut abține să nu gândesc în acel moment, că dacă toate corpurile luminoase din univers ar fi fost învăluite de perdele de nepătruns sau și-ar fi încetat existența, întunericul n-ar fi putut să fie mai complet". (Letter by Dr. Samuel Tenney, of Exeter, New Hampshire, December 1785, in *Massachusetts Historical Society Collections*, 1792, 1st series, vol. 1, pag. 97). Cu toate că la ora nouă în acea seară a răsărit lună plină, "n-a avut nici cea mai mică putere să împrăștie umbrele asemănătoare morții". După miezul nopții întunericul a dispărut, iar luna, când a devenit vizibilă, avea culoarea sângelui.

Ziua de 19 mai 1780 a rămas în istorie ca "Ziua întunecoasă". Din timpul lui Moise n-a mai fost înregistrată o întunecime de aceeași densitate, întindere și durată. Descrierea acestui eveniment, așa cum este redată de martori oculari, este doar un ecou al cuvintelor Domnului, raportate de profetul Ioel, cu două mii cinci sute de ani înaintea împlinirii lor: "Soarele se va preface în întuneric și luna în sânge, înainte de a veni ziua Domnului, ziua aceea mare și înfricoșată". (Ioel 2:31).

Hristos a îndemnat pe poporul Său să vegheze asupra semnelor venirii Sale și să se bucure când vor vedea indiciile revenirii Regelui lor. "Când vor începe să se întâmple aceste lucruri", a spus El, "să vă uitați în sus și să vă ridicați capetele, pentru că izbăvirea voastră se apropie". El a îndreptat atenția ucenicilor Săi către pomii care înmugureau primăvara și a zis: "Când înfrunzesc și-i vedeți, voi singuri cunoașteți că de acum vara este aproape. Tot așa, când veți vedea întâmplându-se aceste lucruri, să știți că Împărăția lui Dumnezeu este aproape". (Luca 21:28, 30, 31).

Dar pe măsură ce spiritul umilinței și consacrării în biserică a făcut loc mândriei și formalismului, iubirea pentru Hristos și credința în revenirea Sa s-au răcit. Absorbit de spiritul lumesc și de căutarea de plăceri, poporul pretins al lui Dumnezeu a fost orb

față de instrucțiunile Mântuitorului cu privire la semnele revenirii Sale. Doctrina celei de a doua veniri a fost neglijată; textele biblice care vorbeau despre ea au fost întunecate de interpretări eronate, până când a fost ignorată și uitată în mare măsură. Acesta a fost, în special, cazul bisericilor din America. Libertatea și confortul de care s-au bucurat toate clasele societății, dorința ambițioasă după bogăție și lux, care a dat naștere unei alergări avide după câștigarea de bani, precum și goana nesățioasă după popularitate și putere care păreau să fie la îndemâna tuturor, au determinat pe oameni să-și concentreze interesele și speranțele asupra lucrurilor vieții acesteia și să plaseze acea zi solemnă, când ordinea actuală a lucrurilor va trece, într-un viitor îndepărtat.

Când Mântuitorul a arătat urmașilor Săi semnele revenirii Sale, El a prezis starea de apostazie care va exista chiar înainte de a doua Sa venire. Ca și în zilele lui Noe, lumea va fi prinsă de activitate și agitație pentru afaceri lumești și căutare de plăceri cumpărând, vânzând, sădind, clădind, căsătorindu-se și dând în căsătorie - uitând pe Dumnezeu și viața viitoare. Pentru aceia care trăiesc în acest timp, avertizarea lui Hristos este: "Luați seama la voi înșivă, ca nu cumva să vi se îngreuieze inimile cu îmbuibare de mâncare și băutură și cu îngrijorările vieții acesteia, și astfel ziua aceea să vină fără veste asupra voastră. Vegheați dar în tot timpul și rugați-vă, ca să aveți putere să scăpați de toate lucrurile acestea, care se vor întâmpla, și să stați în picioare înaintea Fiului omului". (Luca 21:34, 36).

Starea bisericii din acest timp este arătată în cuvintele Mântuitorului din Apocalipsa: "Îți merge numele că trăiești, dar ești mort". Iar acelora care refuză să se trezească din siguranța lor nepăsătoare, le este adresată avertizarea solemnă: "Dacă nu veghezi, voi veni ca un hoț și nu vei ști în care ceas voi veni peste tine". (Apoc. 3:1,3).

Este necesar ca oamenii să fie făcuți conștienți de pericolul în care se află; să fie treziți să se pregătească pentru evenimentele

solemne legate de închiderea harului. Profetul lui Dumnezeu declară: "Dar mare este ziua Domnului și foarte înfricosată: cine o poate suferi?" Cine va sta în picioare când Se va arăta Acela ai cărui ochi sunt "așa de curați că nu pot să vadă răul" și nu pot "privi, nelegiuirea"? (Ioel 2:11; Hab. 1:13). Pentru aceia care strigă: "Dumnezeule, noi Te cunoastem", dar care au călcat legământul Lui și s-au îndreptat spre alt dumnezeu, ascunzând nelegiuirea în inimile lor și iubind căile nedreptății - pentru aceștia ziua Domnului este "întuneric, în loc de lumină,... întunecoasă și fără strălucire". (Osea 8:2, 1; Ps. 16:4; Amos 5:20). "În vremea aceea, voi scormoni Ierusalimul cu felinare si voi pedepsi pe toti oamenii care se bizuiesc pe drojdiile lor, și zic în inima lor: "Domnul nu va face nici bine nici rău!" (Tef. 1:12). "Voi pedepsi - zice Domnul - lumea pentru răutatea ei și pe cei răi pentru nelegiuirile lor; voi face să înceteze mândria celor trufasi si voi doborî semeția celor asupritori". (Is. 13:11). "Nici argintul, nici aurul lor nu vor putea să-i izbăvească... Averile lor vor fi de jaf și casele lor vor fi pustiite". (Tef. 1:18, 13).

Profetul Ieremia, privind înainte spre acest timp înfricoşător, exclama: "Cum mă doare înlăuntrul inimii mele!... Nu pot să tac! Căci auzi, suflete, sunetul trâmbiței și strigătul de război. Se vestește dărâmare peste dărâmare". (Ier. 4:19, 20). "Ziua aceea este o zi de mânie, o zi de necaz și de groază, o zi de pustiire și nimicire, o zi de întuneric și negură, o zi de nori și de întunecime, o zi în care va răsuna trâmbița și strigătele de război". (Țef. 1:15-16). "Iată, vine ziua Domnului... care va preface tot pământul în pustiu și va nimici pe toți păcătoșii de pe el". (Is. 13:9).

În vederea acelei zile mari, Cuvântul Domnului, în limbajul cel mai solemn și mai impresionant, cheamă pe poporul Său să se trezească din letargia lui spirituală și să caute fața Lui cu pocăință și umilință: "Sunați din trâmbiță în Sion! Sunați în gura mare pe muntele Meu cel sfânt, ca să tremure toți locuitorii țării. Căci vine ziua Domnului, este aproape! Sunați cu trâmbița în Sion! Vestiți

un post, chemați o adunare de sărbătoare! Strângeți poporul, țineți o adunare sfântă! Aduceți pe bătrâni, strângeți copiii... Să iasă mirele din cămara lui și mireasa din odaia ei! Preoții, slujitorii Domnului, să plângă între tindă și altar... Întoarceți-vă la Mine, cu toată inima, cu post, cu plânset și bocet! Sfâșiați-vă inimile nu hainele, și întoarceți-vă la Domnul, Dumnezeul vostru. Căci El este milostiv și plin de îndurare, îndelung răbdător și bogat în bunătate". (Ioel 2:1, 15-17, 12, 13).

Pentru a pregăti un popor care să stea în picioare în ziua Domnului, trebuia să fie adusă la îndeplinire o mare lucrare de reformă. Dumnezeu a văzut că mulți dintre cei ce se numeau poporul Său nu clădeau pentru veșnicie și în îndurarea Sa, a fost gata să le trimită o solie de avertizare pentru a-i trezi din letargia lor și a-i determina să se pregătească pentru Ziua Domnului.

Această avertizare este prezentată în Apocalipsa cap. 14. Aici este o întreită solie, proclamată în mod simbolic de ființe cerești și urmată imediat de venirea Fiului omului pentru a strânge "secerișul pământului". Primul din aceste avertismente anunță apropierea judecății. Profetul a văzut un înger zburând "prin mijlocul cerului, cu o Evanghelie veșnică, pentru ca să o vestească locuitorilor pământului, oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod. El zicea cu glas tare: "Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui; și închinați-vă Celui ce a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor!" (Apoc. 14: 6, 7).

312

Această solie este considerată a fi o parte din "Evanghelia veșnică". Lucrarea predicării Evangheliei n-a fost dată îngerilor, ci a fost încredințată oamenilor. Îngerii sfinți au fost folosiți în îndrumarea acestei lucrări și au răspunderea marilor acțiuni pentru mântuirea oamenilor; dar vestirea efectivă a Evangheliei este adusă la îndeplinire de slujitorii lui Hristos de pe pământ.

Bărbați credincioși, care au ascultat de îndemnurile Duhului lui Dumnezeu și de învățăturile Cuvântului Său, urmau să vestească

lumii această avertizare. Ei au fost aceia care au luat seama la "cuvântul proorociei... ca la o lumină care strălucește într-un loc întunecos, până se va crăpa de ziuă și va răsări luceafărul de dimineață". (2 Petru 1:19). Ei au căutat cunoașterea de Dumnezeu mai mult decât toate comorile ascunse, socotind-o "mai bună decât argintul și venitul adus de ea, mai de preț decât aurul". (Prov. 3: 14). Și Domnul le-a descoperit lucrurile mari ale Împărăției. "Prietenia Domnului este pentru cei ce se tem de El și legământul făcut cu El le dă învătătură". (Ps. 25:14).

Nu teologii erudiți au înțeles acest adevăr și nu ei s-au angajat în proclamarea lui. Dacă aceștia ar fi fost străjeri credincioși, cercetând cu stăruință și rugăciune Scripturile, ar fi cunoscut timpul din noapte; profețiile le-ar fi descoperit evenimentele care urmau să aibă loc. Dar ei n-au ocupat această poziție și solia a fost vestită de bărbați mai umili. Isus a spus: "Umblați ca unii care aveți lumină". (Ioan 12:35). Aceia care întorc spatele luminii pe care Dumnezeu le-a dat-o, sau care neglijează să o caute când este la dispoziția lor, sunt lăsați în întuneric. Însă Mântuitorul declară: "Cine Mă urmează pe Mine, nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții". (Ioan 8:12). Oricine are ca scop unic în viață să împlinească voia lui Dumnezeu, luând seama cu seriozitate la lumina deja dată, va primi o lumină mai mare; o stea de strălucire cerească va fi trimisă acelui suflet să-l călăuzească în tot adevărul.

În timpul primei veniri a lui Hristos, preoții și cărturarii din Cetatea Sfântă, cărora le fuseseră încredințate revelațiile lui Dumnezeu, ar fi putut să discearnă semnele timpului și să proclame venirea Celui făgăduit. Profeția lui Mica arătase locul nașterii Sale; Daniel specificase timpul venirii Sale. (Mica 5:2; Dan. 9:25). Dumnezeu a încredințat aceste profeții conducătorilor iudei; ei erau fără scuză, dacă nu știau și nu vesteau poporului că venirea lui Mesia era aproape. Neștiința lor a fost urmarea unei neglijențe vinovate. Iudeii clădeau monumente pentru profeții uciși ai lui Dumnezeu, în timp ce prin respectul lor față de oamenii mari ai

lumii, aduceau omagiu slujitorilor Satanei. Absorbiți de lupta lor ambițioasă pentru poziție și putere printre oameni, au pierdut din vedere onorurile divine oferite de Regele cerului.

Mai marii lui Israel ar fi trebuit să studieze cu interes profund și plin de respect, locul, timpul și împrejurările celui mai mare eveniment din istoria omenirii - venirea Fiului lui Dumnezeu pentru a aduce la îndeplinire răscumpărarea omului. Toți oamenii ar fi trebuit să vegheze și să aștepte, pentru a putea să fie printre primii care să salute pe Răscumpărătorul lumii. Dar, iată, la Betleem doi călători obosiți, veniți de pe colinele Nazaretului, străbat toată lungimea străzii înguste până la extremitatea de răsărit a orașului, căutând în zadar un loc de odihnă și adăpost pentru noapte. Nici o ușă nu se deschide să-i primească. Au găsit adăpost, în cele din urmă, într-o cocioabă mizerabilă amenajată pentru vite și acolo S-a născut Mântuitorul lumii.

Îngerii cerului văzuseră slava pe care Fiul lui Dumnezeu o împărtășise cu Tatăl înainte de a fi lumea și așteptaseră cu interes profund venirea Sa pe pământ, ca pe un eveniment plin de cea mai mare bucurie pentru toți oamenii. Îngeri au fost rânduiți să ducă vestea bună acelora care erau pregătiți să o primească și care, cu bucurie, o vor face cunoscut locuitorilor pământului. Hristos S-a umilit pentru a lua asupra Sa natura omului; El urma să poarte o povară infinită de suferință când își va da viața ca jertfă pentru păcat; însă îngerii au dorit ca, în umilința Sa, Fiul Celui Prea Înalt să apară înaintea oamenilor cu o demnitate și slavă corespunzătoare caracterului Său. Se vor aduna oare oamenii mari ai lumii în capitala lui Israel pentru a saluta venirea Lui? Îl vor prezenta legiunile de îngeri mulțimii care aștepta?

Un înger vizitează pământul să vadă cine este pregătit să primească pe Isus. Dar nu vede semne de așteptare. El nu aude nici un cântec de laudă și triumf care să proclame că timpul venirii lui Mesia este aproape. Îngerul zboară câtva timp deasupra cetății alese și a Templului unde prezența divină se manifestase timp de

secole; dar și acolo vede aceeași indiferență. Preoții, în pompa și mândria lor, aduc jertfe pângărite la templu. Fariseii țin cuvântări cu glas tare în fața oamenilor sau fac rugăciuni lăudăroase la colțurile străzilor. În palatele regilor, în adunările filozofilor, în școlile rabinilor, toți sunt la fel de nepăsători față de faptul minunat care umpluse tot cerul de bucurie și laudă, că Răscumpărătorul omenirii este gata să vină pe pământ.

Nu este nici o dovadă că Hristos este așteptat și nu este făcută nici o pregătire pentru Prințul Vieții. Plin de uimire solul ceresc este gata să se întoarcă în ceruri cu vestea rușinoasă, când deodată descopere o grupă de păstori care veghează lângă turmele lor noaptea și în timp ce privesc cerul înstelat, meditează la profeția despre un Mesia care urma să vină pe pământ și doresc fierbinte venirea Răscumpărătorului lumii. Iată o grupă pregătită să primească solia cerească. Şi deodată îngerul Domnului apare, proclamând vestea bună aducătoare de mare bucurie. Slava cerească inundă toată câmpia, o mulțime nenumărată de îngeri se arată păstorilor și, ca și cum bucuria ar fi fost prea mare ca să o aducă un singur sol din ceruri, o mulțime de glasuri izbucnesc într-un imn, pe care într-o zi îl vor cânta mântuiții din toate națiunile: "Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte și pace pe pământ între oamenii plăcuți Lui". (Luca 2:14).

O, ce lecție este această istorie minunată a Betleemului! Cum mustră ea necredința noastră, mândria și mulțumirea noastră de sine! Cum ne avertizează ea să fim atenți ca nu cumva prin indiferența noastră vinovată, nici noi să nu discernem semnele timpului și în consecință, să nu cunoaștem ziua cercetării noastre.

Nu numai pe dealurile Iudeii, nu numai printre păstorii umili au găsit îngerii așteptători ai venirii lui Mesia. În țările păgâne erau de asemenea unii care-L așteptau; erau oameni înțelepți, bogați și nobili, filozofi ai orientului. Cercetători ai naturii, magii văzuseră pe Dumnezeu în lucrarea mâinilor Sale. Din Scripturile ebraice ei înțeleseseră că o stea se va ridica din Iacob și cu o dorință

arzătoare așteptau venirea Sa, care urma să fie nu numai "Mângâierea lui Israel", ci și o "Lumină care să lumineze neamurile" și "mântuire până la marginile pământului". (Luca 2:25, 32; Fapte 13:47). Ei căutau lumină și lumina de la tronul lui Dumnezeu a iluminat calea pentru picioarele lor. În timp ce preoții și rabinii din Ierusalim, păzitorii și interpreții rânduiți ai adevărului, erau învăluiți în întuneric, steaua trimisă de Cer a condus pe acești străini dintre Neamuri la locul nașterii Regelui de curând născut.

Pentru "aceia care-L așteaptă", Hristos "Se va arăta a doua oară, nu în vederea păcatului, ci ca să aducă mântuirea". (Evrei 9:28). Ca și vestea nașterii Mântuitorului, tot așa și solia celei de a doua veniri n-a fost încredințată conducătorilor religioși ai poporului. Ei nu păstraseră legătura cu Dumnezeu și respinseseră lumina din cer; de aceea ei nu făceau parte din categoria descrisă de apostolul Pavel: "Dar voi fraților, nu sunteți în întuneric, pentru ca ziua aceea să vă prindă ca un hoț. Voi toți sunteți fii ai luminii și fii ai zilei. Noi nu suntem ai nopții, nici ai întunericului". (1 Tes. 5: 4, 5).

Străjerii de pe zidurile Sionului ar fi trebuit să fie primii care să înțeleagă vestea venirii Mântuitorului, primii care să-și înalțe vocile ca să proclame că El este aproape, primii care să avertizeze pe oameni să se pregătească pentru venirea Sa. Dar ei erau comozi, visând pace și siguranță, în timp ce oamenii dormeau în păcatele lor. Isus a văzut că biserica Sa era asemenea smochinului neroditor. acoperit cu frunze pline de pretenții, dar lipsit de rodul prețios. Se practica o păzire îngâmfată a formelor religiei, în timp ce spiritul adevăratei umilințe, pocăințe și credințe, care singur putea să ofere o închinare bine primită înaintea lui Dumnezeu, lipsea. În locul roadelor Duhului erau date pe față mândria, formalismul, slava deșartă, egoismul și oprimarea. O biserică apostaziată a închis ochii față de semnele timpului. Dumnezeu nu i-a părăsit, nici nu Şi-a retras credincioșia Sa, ci ei s-au depărtat de El și s-au despărțit de dragostea Lui. Întrucât ei au refuzat să îndeplinească condițiile, făgăduințele Sale nu s-au împlinit față de ei.

Aceasta este urmarea sigură a neglijării de a pretui si a folosi lumina și privilegiile pe care le revarsă Dumnezeu. Dacă biserica nu va urma pe calea deschisă de providență, primind orice rază de lumină și îndeplinind orice datorie care va fi descoperită, religia va degenera în mod inevitabil în păzirea unor forme, iar spiritul adevăratei evlavii va dispare. Acest adevăr a fost ilustrat de repetate ori în istoria bisericii. Dumnezeu cere de la poporul Său fapte ale credinței și o ascultare corespunzătoare cu binecuvântările și privilegiile acordate. Ascultarea cere un sacrificiu și implică o cruce; și de aceea atât de mulți dintre pretinșii urmași ai lui Hristos, au refuzat să primească lumina din ceruri și asemenea iudeilor din vechime, n-au cunoscut timpul cercetării lor. (Luca 19:44). Din cauza mândriei și necredinței lor, Domnul a trecut pe lângă ei și a descoperit adevărul Său acelora care, ca și păstorii din Betleem si magii din răsărit, au luat seama la toată lumina pe care o primiseră.

UN REFORMATOR AMERICAN

Un fermier cinstit și integru, care ajunsese să se îndoiască de autoritatea divină a Scripturilor, care dorea totuși cu sinceritate să cunoască adevărul, a fost bărbatul ales în mod special de Dumnezeu pentru a fi în avangarda vestirii celei de a doua veniri a lui Hristos. Ca mulți alți reformatori, William Miller se luptase la începutul vieții cu sărăcia și astfel învățase marile lecții ale hărniciei și renunțării la sine. Membrii familiei din care provenea se caracterizau printr-un spirit independent, iubitor de libertate, prin tenacitate și patriotism fierbinte - trăsături care predominau și în caracterul lui. Tatăl său fusese căpitan în armata Revoluției și sacrificiilor făcute de el în luptele și suferințele acelei perioade zbuciumate, li s-a datorat sărăcia din prima parte a vieții lui Miller.

Avea o constituție fizică sănătoasă și chiar din copilărie a dat dovadă de o capacitate intelectuală superioară celei obișnuite. Pe măsură ce creștea, aceasta devenea și mai vizibilă. Mintea lui era activă și bine dezvoltată și avea o sete intensă după cunoștințe. Deși nu se bucurase de avantajele unei educații universitare, dragostea lui pentru studiu și deprinderea unei gândiri corecte, precum și a unui spirit critic, au făcut din el un bărbat cu o judecată sănătoasă și cu vederi largi. El avea un caracter moral fără reproș și o reputație de invidiat, fiind unanim respectat pentru integritatea, economia și generozitatea lui. Prin energie și perseverență a dobândit de timpuriu destoinicie, menținându-și neîntrerupt obiceiul de a studia. A îndeplinit diferite funcții civile și militare de încredere și drumurile către bogăție și onoare îi păreau larg deschise.

Un reformator american

Mama lui a fost o femeie de o evlavie profundă și încă din copilărie el a fost expus influenței religioase. Totuși, în tinerețe a ajuns în societatea deistilor, a căror influență a fost mai puternică datorită faptului că aceștia erau de obicei cetățeni buni, oameni cu înclinații umanitare și caritabile. Trăind în mijlocul unor instituții crestine, caracterele lor fuseseră modelate până la un anumit punct de mediul înconjurător. Calitățile deosebite care le-au câștigat respectul și încrederea se datorau Bibliei; și totuși aceste daruri bune erau atât de pervertite, încât își exercitau influența împotriva Cuvântului lui Dumnezeu. Asociindu-se cu acesti bărbati, Miller a ajuns să-și însusească opiniile lor. Interpretările din acel timp ale Scripturii prezentau dificultăți care îi păreau de netrecut; totuși, noua lui credință, deși înlătura Biblia, nu-i oferea nimic mai bun în schimb, așa că era departe de a fi satisfăcut. Totuși a continuat să susțină aceste concepții timp de doisprezece ani. Dar la vârsta de 34 de ani, Duhul Sfânt i-a impresionat inima cu simtământul stării sale păcătoase. El nu a găsit în credința lui de până atunci nici o asigurare de fericire dincolo de mormânt. Viitorul era întunecat și sumbru. Referindu-se mai târziu la simțămintele lui din timpul acela, spunea:

"Nimicirea era un gând rece și tăios și ideea de a da socoteală însemna distrugere sigură pentru toți. Cerurile erau ca arama deasupra capului meu și pământul era ca fierul sub picioarele mele. Veșnicia - ce însemna aceasta? Şi moartea - de ce exista? Cu cât reflectam mai mult, cu atât eram mai departe de înțelegere. Cu cât gândeam mai mult, cu atât mai confuze îmi erau concluziile. Am încercat să nu mai gândesc, dar n-am putut să-mi stăpânesc gândurile. Eram cu adevărat nenorocit, dar nu înțelegeam cauza. Murmuram și mă plângeam, dar nu știam contra cui. Știam că ceva era rău, dar nu știam cum și unde să găsesc binele. Mă tânguiam, dar fără speranță".

Această stare a continuat câteva luni. "Deodată", spune el, "caracterul unui Mântuitor a fost viu întipărit în mintea mea. Se

părea că ar putea să existe o ființă atât de bună și miloasă, încât să facă ispășire pentru nelegiuirile noastre și prin aceasta să ne salveze de a suferi pedeapsa păcatului. Imediat am simțit cât de iubitoare trebuie să fie o asemenea ființă și mi-am imaginat că puteam să mă arunc în brațele Sale și să mă încred în îndurarea unuia ca El. Dar s-a ridicat întrebarea: "Cum se poate dovedi că există o astfel de Ființă? Am descoperit că în afară de Biblie nu puteam să găsesc nici o dovadă despre existența unui asemenea Mântuitor sau chiar a unei vieți viitoare...

"Am înteles că Biblia prezenta tocmai un asemenea Mântuitor de care aveam eu nevoie; si am fost uimit să aflu cum o carte neinspirată, poate să descopere principii atât de perfect adaptate nevoilor unei lumi căzute. Am fost constrâns să admit că Scripturile trebuie să fie o descoperire de la Dumnezeu. Ele au devenit desfătarea mea; și am găsit în Isus un prieten. Mântuitorul a devenit pentru mine alesul între zece mii; și Scripturile, care mai înainte erau întunecate și contradictorii, au devenit acum o candelă pentru picioarele mele și o lumină pe cărarea mea. Mintea mi s-a liniștit și limpezit. Am descoperit că Domnul Dumnezeu este o Stâncă în mijlocul oceanului vietii. Acum Biblia a devenit studiul meu de căpetenie și pot să spun, în adevăr, că am cercetat-o cu mare plăcere. Am descoperit că nici jumătate nu mi se spusese. Mă miram de ce nu văzusem mai înainte frumusețea și măreția ei și mă uimeam că am putut să o resping. Am găsit că era descoperit tot ce putea să-mi dorească inima și am aflat un remediu pentru toate bolile sufletului. Am pierdut gustul pentru orice altă lectură și mi-am îndreptat inima să primesc înțelepciune de la Dumnezeu". (S. Bliss, *Memoirs of W. Miller*, pag. 65-67).

Miller și-a mărturisit public credința în religia pe care o disprețuise. Dar prietenii lui necredincioși n-au întârziat să-i prezinte toate acele argumente pe care el însuși le susținuse împotriva autorității divine a Scripturilor. Atunci nu era pregătit să le răspundă, dar s-a gândit că dacă Biblia este o descoperire

Un reformator american

de la Dumnezeu, trebuie să fie consecventă cu ea însăși; și că întrucât a fost dată pentru instruirea omului, trebuie să fie adaptată înțelegerii lui. S-a hotărât să studieze Scripturile personal și să stabilească dacă n-ar putea fi armonizate toate contradicțiile aparente.

Străduindu-se să pună deoparte toate părerile preconcepute si renunțând la comentarii, el a comparat verset cu verset, cu ajutorul trimiterilor și al concordanței. Si-a continuat studiul într-un mod ordonat și metodic; începând cu Geneza și citind verset cu verset, înainta numai în măsura în care însemnătatea pasajelor respective era astfel înteleasă, încât să nu mai rămână nici o nedumerire. Când găsea ceva neclar, obiceiul lui era să compare toate textele care păreau să aibă legătură cu problema în studiu. Fiecare cuvânt era lăsat să-și aducă propria lui semnificație asupra subiectului textului și dacă opinia lui se armoniza cu toate celelalte pasaje, atunci înceta să mai prezinte o dificultate. În felul acesta, oricând ajungea la un pasaj greu de înțeles, găsea explicația în alte părți ale Scripturilor. Pe măsură ce studia cu rugăciune serioasă pentru iluminare divină, ceea ce mai înainte i se păruse întunecat înțelegerii, acum era clar. A experimentat adevărul cuvintelor psalmistului: "Descoperirea cuvintelor Tale dă lumină, dă pricepere celor fără răutate". (Ps. 119:130).

A studiat cartea lui Daniel și Apocalipsa cu interes profund, folosind aceleași principii de interpretare ca și pentru celelalte cărți ale Bibliei și a descoperit, spre marea lui bucurie, că simbolurile profetice puteau să fie înțelese. A constatat că profețiile care se împliniseră până atunci, se împliniseră literal; că diferitele imagini, metaforele, parabolele, comparațiile, etc., fie că erau explicate în context, fie că termenii în care erau exprimate erau definiți în altă parte a Scripturii și când erau explicate astfel, trebuiau înțelese literal. "Am fost în felul acesta satisfăcut, spunea el, că Biblia este un sistem de adevăruri descoperite, date atât de clar și simplu, încât omul peregrin, deși nepriceput, nu trebuie să se

rătăcească în ea". (Bliss, pag. 70). În timp ce urmărea marile linii profetice, eforturile i-au fost răsplătite, descoperind lanțul adevărului, verigă după verigă. Îngeri din ceruri îi călăuzeau mintea și dezvăluiau Scripturile înțelegerii sale.

Considerând modul în care profețiile se împliniseră în trecut, ca un criteriu prin care să judece împlinirea acelora care erau încă în viitor, s-a convins că ideea răspândită a unei domnii spirituale a lui Hristos - un mileniu pământesc înainte de sfârșitul lumii - nu era susținută de Cuvântul lui Dumnezeu. Această doctrină, indicând către o mie de ani de neprihănire și pace înainte de venirea personală a Domnului, amâna mult grozăviile zilei lui Dumnezeu. Dar, fie ea oricât de plăcută, era contrară învățăturilor lui Hristos și ale apostolilor Săi, care arătau că grâul și neghina trebuie să crească împreună până la seceriș, adică sfârșitul lumii; că "oamenii răi și înșelători vor merge din rău în mai rău"; că "în zilele din urmă vor fi vremuri grele"; și că împărăția întunericului va continua să existe până la venirea Domnului și va fi nimicită cu suflarea gurii Sale și distrusă cu strălucirea venirii Sale. (Mat. 13:30, 38-41; 2 Tim. 3:13, 1; 2 Tes. 2:8).

Doctrina convertirii întregii lumi și a domniei spirituale a lui Hristos n-a fost susținută de către biserica apostolică. Ea n-a fost universal acceptată de creștini până pe la începutul secolului al XVIII-lea. Asemenea oricărei alte rătăciri, urmările ei au fost rele. Ea i-a învățat pe oameni să aștepte venirea Domnului într-un viitor îndepărtat și i-a împiedicat să dea atenție semnelor care anunțau apropierea venirii Sale. Ea a produs un simțământ de încredere și siguranță care nu avea nici un temei și a făcut pe mulți să neglijeze pregătirea necesară pentru a întâmpina pe Domnul lor.

Miller a descoperit că Scriptura învață în mod clar că venirea lui Hristos va fi literală și personală. Pavel zice: "Căci Însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer". (1 Tes. 4:16). Iar Mântuitorul declară: "Vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu

Un reformator american

putere și cu o mare slavă". "Căci, cum iese fulgerul de la răsărit și se vede până la apus, așa va fi și venirea Fiului omului". (Matei 24:30, 27). El va fi însoțit de toate oștile cerului. "Fiul omului va veni în slava Sa, cu toți sfinții îngeri". (Mat. 25:31). "El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare și vor aduna pe aleșii Lui." (Mat. 24:31).

La venirea Sa morții cei drepți vor fi înviați și drepții cei vii vor fi schimbați. "Nu vom adormi toți, spune Pavel, dar toți vom fi schimbați, într-o clipă, într-o clipeală din ochi, la cea din urmă trâmbiță. Trâmbița va suna, morții vor învia nesupuși putrezirii și noi vom fi schimbați. Căci trebuie ca trupul acesta, supus putrezirii, să se îmbrace în neputrezire și trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire". (1 Cor. 15:51-53). Iar în Epistola sa către Tesaloniceni, după descrierea venirii Domnului, spune: "Întâi vor învia cei morți în Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți toți împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel vom fi totdeauna cu Domnul". (1 Tes. 4:16-17).

Poporul Său nu poate să primească Împărăția până la a doua venire personală a lui Hristos. Mântuitorul a spus: "Când va veni Fiul omului în slava Sa, cu toți sfinții îngeri, va ședea pe scaunul de domnie al slavei Sale. Toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui. El îi va despărți pe unii de alții cum desparte păstorul oile de capre; și va pune oile la dreapta, iar caprele la stânga Lui. Atunci Împăratul va zice celor de la dreapta Lui: "Veniți binecuvântații Tatălui Meu de moșteniți Împărăția, care v-a fost pregătită de la întemeierea lumii". (Matei 25:31-34). Am văzut din versetele deja citate, că atunci când vine Fiul omului, cei morți sunt înviați în neputrezire, iar cei vii sunt schimbați. Prin această mare schimbare ei sunt pregătiți să primească Împărăția; căci Pavel zice: "Carnea și sângele nu pot să moștenească Împărăția lui Dumnezeu; nici putrezirea nu poate moșteni neputrezirea". (1 Cor. 15:50). Omul în starea lui actuală este muritor, supus putrezirii; dar Împărăția

lui Dumnezeu nu va fi supusă putrezirii, dăinuind veșnic. De aceea omul în starea lui prezentă nu poate intra în Împărăția lui Dumnezeu. Dar când va veni Isus, El va da nemurire poporului Său; și atunci El îi va chema să primească Împărăția a cărei moștenire o așteptaseră.

Aceste texte, precum și altele, au dovedit cu claritate lui Miller că evenimentele care erau așteptate, în general, să aibă loc înainte de venirea lui Hristos, cum ar fi domnia universală a păcii și întemeierea Împărăției lui Dumnezeu pe pământ, trebuiau să aibă loc după a doua venire. Mai mult, toate semnele timpului, cât și starea lumii corespundeau cu descrierea profetică a zilelor din urmă. A fost constrâns să conchidă, numai pe baza studiului Scripturii, că timpul rezervat pentru rămânerea pământului în starea lui actuală era gata să se încheie.

"O altă dovadă care mi-a impresionat mintea cu putere, spune el, a fost cronologia Scripturilor... Am constatat că evenimente prezise, care se împliniseră în trecut, adesea avuseseră loc într-un timp stabilit. Cei o sută douăzeci de ani dinaintea potopului (Gen. 6:3); cele şapte zile care urmau să-l preceadă, împreună cu cele patruzeci de zile de ploaie prezise (Gen. 7:4); cei patru sute de ani de rămânere în Egipt a seminței lui Abraam (Gen. 15:13); cele trei zile din visurile paharnicului și pitarului (Gen. 40:12-20); cei sapte ani ai lui Faraon (Gen. 41:28-54); cei patruzeci de ani din pustie (Num. 14:34); cei trei ani și jumătate de foamete (1 Regi 17:1; vezi Luca 4:25); cei șaptezeci de ani de captivitate (Ier. 25:11); cele şapte vremuri ale lui Nebucadnetar (Dan. 4:13-16); și cele sapte săptămâni, saizeci și două de săptămâni și o săptămână, totalizând saptezeci de săptămâni hotărâte asupra iudeilor (Dan. 9:24-27), - evenimentele cuprinse în aceste perioade fuseseră odinioară doar profeții, dar s-au împlinit în conformitate cu prezicerile". (Bliss, pag. 74, 75).

De aceea, când a descoperit în studiul Bibliei diferite perioade cronologice, care, după înțelegerea lui, se întindeau până la a

Un reformator american

doua venire a lui Hristos, nu a putut să le considere decât ca "vremuri dinainte rânduite", pe care Dumnezeu le descoperise slujitorilor Săi. "Lucrurile ascunse", spune Moise, "sunt ale Domnului, Dumnezeului nostru, iar lucrurile descoperite sunt ale noastre și ale copiilor noștri, pe vecie". Domnul declară prin profetul Amos că El "nu face nimic fără să-Şi descopere taina Sa slujitorilor Săi prooroci". (Deut. 29:29; Amos 3:7). Cercetătorii Cuvântului lui Dumnezeu pot deci să se aștepte cu convingere, să găsească în mod clar descoperit în Cuvântul adevărului cel mai uimitor eveniment care urma să aibă loc în istoria omenirii.

"Când m-am convins pe deplin", spune Miller, "că toată Scriptura este inspirată de Dumnezeu și de folos" (2 Tim. 3:16); că n-a fost adusă prin voia omului, ci oamenii au vorbit de la Dumnezeu, mânați de Duhul Sfânt (2 Petru 1:21) și că "a fost scrisă pentru învățătura noastră, pentru ca prin răbdarea și mângâierea pe care o dau Scripturile, să avem nădejde" (Rom. 15:4), n-am putut decât să privesc părțile cronologice ale Bibliei ca făcând tot atât de mult parte din Cuvântul lui Dumnezeu și fiind tot atât de mult îndreptățite la atenția noastră serioasă, ca oricare altă parte din Scripturi. De aceea, am considerat că în efortul de a înțelege ceea ce Dumnezeu a socotit potrivit să ne descopere, în îndurarea Sa, nu aveam dreptul să trec peste perioadele profetice". (Bliss, pag. 75).

Profeția care părea să descopere în modul cel mai clar timpul celei de a doua veniri era aceea din Daniel 8:14: "Până vor trece două mii trei sute de seri și dimineți; apoi sfântul Locaș va fi curățit". Respectând regula lui de a face din Scriptură propriul ei interpret, Miller a înțeles că o zi în profeția simbolică reprezintă un an (Num. 14:34; Ezec. 4:6); a văzut că perioada de 2300 zile profetice sau ani literali, se va extinde mult dincolo de încheierea dispensațiunii iudaice și deci nu se putea referi la sanctuarul acelei dispensațiuni. Miller a acceptat concepția unanim recunoscută că în era creștină pământul este sanctuarul și, ca urmare, a înțeles că această curățire a sanctuarului prezisă în Daniel 8: 14, reprezintă

curățirea pământului cu foc la a doua venire a lui Hristos. Dacă punctul corect de început pentru cele 2300 zile ar putea să fie găsit, a conchis el, timpul celei de a doua veniri putea să fie stabilit cu uşurință. Astfel ar fi descoperit timpul acelei mari încheieri, timpul când starea actuală cu "toată mândria și puterea ei, pompa și vanitatea ei, nelegiuirea și apăsarea ei își va găsi sfârșitul"; când blestemul va fi "îndepărtat de pe pământ, moartea va fi distrusă, răsplata va fi dată slujitorilor lui Dumnezeu, profeților și sfinților, celor care se tem de numele Său și vor fi prăpădiți cei ce prăpădesc pământul". (Bliss, pag. 76).

Miller a continuat cercetarea profețiilor cu un zel nou și mai profund, zile și nopți întregi fiind devotate studiului a ceea ce i se părea acum de o importanță atât de extraordinară și de un interes care-l absorbea cu totul. În capitolul opt din Daniel n-a găsit nici un indiciu pentru punctul de început al celor 2300 de zile; îngerul Gabriel, cu toate că i se poruncise să facă pe Daniel să înțeleagă viziunea, i-a dat numai o explicație parțială. Când persecuția teribilă care urma să se abată asupra bisericii a fost descoperită viziunii profetului, puterea fizică l-a părăsit. El n-a putut să mai reziste și îngerul a plecat pentru un timp. Daniel "a leșinat și a fost bolnav mai multe zile". "Eram uimit de vedenia aceasta", spune el, "si nimeni n-a înteles-o".

Însă Dumnezeu a poruncit solului Său: "Tâlcuiește-i vedenia aceasta". Acea însărcinare trebuia îndeplinită. Dând ascultare acestei porunci, îngerul s-a întors la Daniel mai târziu, spunându-i: "Am venit acum să-ți luminez mintea... Ia aminte dar la cuvântul acesta și înțelege vedenia". (Dan. 8:27, 16; 9:22, 23, 25-27). În vedenia din capitolul opt a fost un punct important care fusese lăsat neexplicat și anume, acela referitor la timpperioada de 2300 de zile; de aceea îngerul, reluându-și explicația a stăruit în mod deosebit asupra acestui subiect:

"Şaptezeci de săptămâni au fost hotărâte asupra poporului tău și asupra cetății tale celei sfinte... Să știi dar și să înțelegi, că de la

darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului, până la Unsul (Mesia), la Cârmuitorul, vor trece șapte săptămâni; apoi timp de șaizeci și două de săptămâni, piețele și gropile vor fi zidite din nou și anume în vremuri de strâmtorare. După aceste șaizeci și două de săptămâni, Unsul va fi stârpit și nu va avea nimic... El va face un legământ trainic cu mulți, timp de o săptămână, dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa și darul de mâncare".

Îngerul fusese trimis la Daniel cu scopul precis de a-i explica punctul pe care nu-l înțelesese în viziunea din capitolul opt, declaratia referitoare la timp - "Până vor trece 2300 de zile; apoi sfântul Locas va fi curătit". După ce i s-a poruncit lui Daniel: "Ia aminte dar la cuvântul acesta și înțelege vedenia", primele cuvinte ale îngerului sunt: "Saptezeci de săptămâni au fost hotărâte asupra poporului tău și asupra cetății tale celei sfinte". Cuvântul tradus aici prin "hotărâte", înseamnă literal "tăiate". Saptezeci de săptămâni, reprezentând 490 de ani, sunt declarati de înger a fi tăiați, ca aparținând în mod special iudeilor. Însă din ce au fost tăiati? Întrucât cele 2300 de zile era singura perioadă de timp menționată în capitolul opt, aceasta trebuie să fie perioada din care au fost tăiate cele șaptezeci de săptămâni; ele trebuie, prin urmare, să fie o parte din cele 2300 de zile, iar cele două perioade trebuie să înceapă în același timp. Îngerul a declarat că cele saptezeci de săptămâni vor începe de la darea poruncii pentru restaurarea și reconstruirea Ierusalimului. Dacă ar putea fi găsită data acestei porunci, atunci ar putea fi stabilit punctul de plecare pentru marea perioadă de 2300 de zile.

Decretul se găsește în capitolul șapte din Ezra, versetele 12-26. În forma lui cea mai completă a fost dat de Artaxerxe, împăratul Persiei, în anul 457 în. Hr. Însă în Ezra 6: 14 se spune că a fost clădită Casa Domnului din Ierusalim "după porunca (decretul) lui Cirus, Darius și Artaxerxe împăratul Persiei". Acești trei împărați prin inițierea, reafirmarea și completarea decretului, l-au adus la desăvârșirea prevăzută de profeție pentru a marca începutul celor

2300 de ani. Considerând anul 457 în. Hr., timpul când a fost completat decretul, ca dată a poruncii, s-a constatat că toate precizările profeției referitoare la cele șaptezeci de săptămâni s-au împlinit.

"De la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului, pînă la Unsul (Mesia), la Cârmuitorul, vor trece şapte săptămâni, apoi... şasezeci și două de săptămâni" - adică șaizeci și nouă de săptămâni sau 483 de ani. Decretul lui Artaxerxe a intrat în vigoare în toamna anului 457 în. Hr. Începând cu această dată, cei 483 de ani se întind până în toamna anului 27 d. Hr. (Vezi apendicele). Atunci s-a împlinit această profeție. Cuvântul "Mesia" înseamnă "Cel uns". În toamna anului 27 d. Hr., Hristos a fost botezat de Ioan și a primit ungerea Duhului. Apostolul Petru mărturisește că "Dumnezeu a uns cu Duhul Sfânt și cu putere pe Isus din Nazaret". (Fapte 10:38). Mântuitorul Însuși a declarat: "Duhul Domnului este peste Mine, pentru că M-a uns să vestesc săracilor Evanghelia". (Luca 4:18). După botez s-a dus în Galileea, "și propovăduia Evanghelia lui Dumnezeu. El zicea: "S-a împlinit vremea". (Marcu 1:14,15).

"El va face un legământ trainic cu mulți, timp de o săptămână". "Săptămâna" amintită aici este ultima din cele șaptezeci; ea reprezintă ultimii șapte ani din perioada alocată în mod special iudeilor. În acest timp care se întinde de la anul 27 până la anul 34 d. Hr., Hristos, mai întâi personal și apoi prin ucenicii Săi, a adresat invitația Evangheliei îndeosebi iudeilor. Când apostolii au pornit cu vestea cea bună a Împărăției, îndrumarea Mântuitorului a fost: "Să nu mergeți pe calea Neamurilor și să nu intrați în vreo cetate a Samaritenilor; ci să mergeți mai degrabă la oile pierdute ale casei lui Israel". (Matei 10:5-6).

"La jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa și darul de mâncare". În anul 31 d. Hr., la trei ani și jumătate după botez, Domnul nostru a fost răstignit. Odată cu marea jertfă oferită pe Calvar, s-a sfârșit acel sistem al jertfelor, care arătase timp de

patru mii de ani înainte către Mielul lui Dumnezeu. Tipul întâlnise Antitipul și toate jertfele și darurile de mâncare ale sistemului ceremonial trebuiau să înceteze.

Cele şaptezeci de săptămâni sau 490 de ani, rezervați în mod special iudeilor, s-au încheiat, așa cum am văzut, în anul 34 d.Hr. La acea dată, prin acțiunea Sinedriului iudeilor, națiunea a pecetluit lepădarea Evangheliei prin uciderea lui Ștefan și persecutarea urmașilor lui Hristos. Apoi solia mântuirii, nemaifiind restrânsă la poporul ales, a fost propovăduită lumii. Ucenicii, constrânși de persecuție să fugă din Ierusalim, "mergeau din loc în loc și propovăduiau Cuvântul. Filip s-a coborât în cetatea Samariei și le-a propovăduit pe Hristos". Petru, prin călăuzire divină, a făcut cunoscut Evanghelia sutașului din Cezarea, Corneliu cel temător de Dumnezeu; iar zelosul Pavel, câștigat la credința în Hristos, a fost împuternicit să ducă vestea cea bună, "departe la Neamuri". (Fapte 8:4, 5; 22:21).

Până acum toate precizările profeției s-au împlinit în mod izbitor și începutul celor șaptezeci de săptămâni s-a stabilit fără îndoială în anul 457 î. Hr., iar încheierea lor în anul 34 d. Hr. Având aceste date, nu mai este nici o dificultate pentru aflarea sfârșitului celor 2300 de zile. Cele șaptezeci de săptămâni - 490 de zile - fiind tăiate din cele 2300, mai rămâneau încă 1810 zile. După sfârșitul celor 490 de zile, trebuiau să se împlinească încă 1810 zile. De la anul 34 d. Hr., cei 1810 ani se întind până în anul 1844. Ca urmare, cele 2300 de zile din Daniel 8:14 se termină în anul 1844. La încheierea acestei mari perioade profetice, potrivit mărturiei îngerului lui Dumnezeu, "sfântul Locaș va fi curățit". Astfel timpul curățirii sanctuarului - despre care se credea aproape în mod general că va avea loc la a doua venire - era stabilit cu precizie.

Miller și colaboratorii lui au crezut la început că cele 2300 de zile se vor încheia în primăvara anului 1844, cu toate că profeția indică toamna acelui an. (Vezi apendicele). Înțelegerea greșită a

acestui punct a adus dezamăgire și nedumerire acelora care fixaseră mai devreme data venirii Domnului. Aceasta n-a afectat câtuși de puțin greutatea argumentului care arăta că cele 2300 de zile se încheiau în anul 1844 și că evenimentul cel mare reprezentat prin curățirea sanctuarului trebuia să aibă loc atunci.

Când a început studiul Sfintelor Scripturi, pentru a dovedi că ele erau o descoperire de la Dumnezeu, Miller nu se așteptase, câtuși de puțin, să ajungă la concluzia la care a ajuns acum. El însuși abia putea să creadă rezultatele cercetării sale. Dar dovada Scripturii era prea clară și prea convingătoare pentru a nu fi luată în seamă.

Consacrase deja doi ani studiului Bibliei când, în anul 1818, a ajuns la convingerea solemnă că în aproximativ douăzeci și cinci de ani Hristos Se va arăta pentru răscumpărarea poporului Său. "Nu este nevoie să vorbesc", spune Miller, "despre bucuria care mi-a umplut inima la vederea perspectivei încântătoare, nici despre dorința arzătoare a sufletului meu de a lua parte la bucuriile răscumpăraților. Biblia era acum pentru mine o carte nouă. Era, într-adevăr, o delectare a minții; tot ce fusese pentru mine întunecat, tainic sau neclar în învățăturile ei, se risipise din minte în fața luminii clare care răsărea acum din paginile ei sfinte; și cât de strălucitor și măret se arăta adevărul! Toate contradicțiile și inconsecvențele pe care le găsisem înainte în Cuvânt se spulberaseră; și cu toate că mai erau încă multe părți de care nu eram satisfăcut, pentru că nu aveam o înțelegere deplină, totuși atât de multă lumină izvora din ea spre a ilumina mintea mea, așa de întunecată mai înainte, încât simțeam o desfătare în studiul Scripturii, pe care nu o bănuisem că poate să rezulte din învățăturile ei". (Bliss, pag. 76, 77).

"Odată cu convingerea solemnă că evenimente atât de importante prezise în Scripturi urmau să se împlinească într-un interval de timp atât de scurt, am fost puternic impresionat cu privire la datoria mea față de lume, având în vedere dovada care

mi-a luminat mintea." (Idem, pag. 81). Miller nu putea să nu simtă că era datoria lui să împartă altora lumina pe care o primise. Se astepta să întâmpine opoziție din partea necredinciosilor, dar avea încredere că toți creștinii se vor bucura de speranța întâlnirii Mântuitorului pe care mărturiseau că-L iubesc. Singura lui teamă era că, în marea lor bucurie produsă de perspectiva glorioasei eliberări care urma să aibă loc atât de curând, mulți vor primi doctrina fără să cerceteze îndestulător Scripturile pentru demonstrarea acestui adevăr. De aceea, a ezitat să o prezinte, ca nu cumva să fie gresit și să devină un mijloc de a duce în rătăcire si pe altii. Astfel s-a hotărât să reexamineze dovezile în sprijinul concluziilor la care ajunsese și să ia în considerație, cu grijă, toate dificultățile care se prezentau minții lui. El a constatat că obiecțiunile dispăreau înaintea luminii Cuvântului lui Dumnezeu ca ceața dinaintea razelor soarelui. Cinci ani petrecuti astfel l-au convins pe deplin de corectitudinea poziției lui.

Şi acum, datoria de a face cunoscut altora ceea ce credea a fi atât de clar susținut de Scripturi, stăruia cu o nouă putere asupra lui. "Când mă găseam la ocupațiile mele, spunea el, îmi suna continuu în urechi: "Du-te și spune lumii despre primejdia în care se găsește". Textul următor îmi venea mereu în minte: "Când zic celui rău: "Răule, vei muri negreșit!" și tu nu-i spui, ca să-l întorci de la calea lui cea rea, răul acela va muri în nelegiuirea lui; dar sângele lui îl voi cere din mâna ta. Dar dacă vei înștiința pe cel rău, ca să se întoarcă de la calea lui și el nu se va întoarce, va muri în nelegiuirea lui, dar tu îți vei mântui sufletul". (Ezech. 33: 8, 9). Simțeam că dacă nelegiuiții puteau să fie avertizați în mod eficient, mulți dintre ei se vor pocăi; iar dacă nu erau avertizați, sângele lor urma să fie cerut din mâna mea." (Bliss, pag. 92).

A început să-și prezinte concepțiile în particular, după cum avea ocazia, rugându-se ca vreun predicator să le simtă puterea și să se consacre proclamării lor. Dar nu putea alunga convingerea că era datoria lui personală de a da avertizarea. Îi reveneau mereu

în minte cuvintele: "Mergi și spune lumii; sângele lor îl voi cere din mâna ta". A așteptat nouă ani, cu povara încă apăsând asupra sufletului său, până în anul 1831 când, pentru prima dată, a prezentat în public motivele credinței sale.

După cum Elisei fusese odinioară chemat de la coarnele plugului de pe câmp, pentru a primi mantia consacrării în slujba de profet, tot astfel William Miller a fost chemat să-și lase plugul și să descopere oamenilor tainele Împărăției lui Dumnezeu. A început această lucrare tremurând, conducându-și ascultătorii, pas cu pas, prin perioadele profetice până la a doua venire a lui Hristos. Cu fiecare efort făcut, câștiga putere și curaj când vedea interesul general trezit de cuvintele sale.

Miller a consimtit să-și prezinte vederile în public, numai la cererea fraților lui, în ale căror cuvinte a recunoscut chemarea lui Dumnezeu. Era acum în vârstă de 50 de ani, neobișnuit cu vorbirea în public și apăsat de simțământul nedestoiniciei pentru lucrarea care-i stătea în față. Dar de la început, eforturile lui au fost binecuvântate într-un mod deosebit pentru mântuirea sufletelor. Prima lui lectură a fost urmată de o trezire religioasă, în care au fost convertite treisprezece familii, cu excepția a două persoane. Imediat a fost solicitat să vorbească în alte locuri și aproape în fiecare loc predicarea lui a avut ca rezultat o redesteptare a lucrării lui Dumnezeu. Păcătoșii se converteau, creștinii se trezeau la o consacrare mai mare, iar deistii și necredincioșii erau făcuți să recunoască adevărurile Bibliei și religia creștină. Mărturia acelora în mijlocul cărora lucra, era: "El a atins o categorie de minți pe care alti oameni nu au putut să le influenteze". (Idem, pag. 138). Predicarea lui era menită să trezească atenția publicului la marile teme ale religiei și să oprească spiritul lumesc în creștere și senzualitatea din epoca aceea.

În aproape fiecare oraș erau zeci, iar în altele sute de oameni convertiți ca urmare a predicării sale. În multe locuri bisericile protestante din aproape toate denominațiunile îi erau larg deschise,

iar invitațiile pentru a predica veneau, de obicei, de la pastorii diferitelor biserici. Regula lui era să nu predice în nici un loc unde nu era invitat, totusi curând a constatat că nu era în stare să facă fată nici la jumătate din cererile care-i erau adresate. Multi care n-au acceptat vederile sale cu privire la timpul exact al celei de a doua veniri, erau totusi convinsi de certitudinea si apropierea venirii lui Hristos și de nevoia lor de pregătire. În unele orașe mari lucrarea lui a produs o impresie deosebită. Comercianții de băuturi alcoolice și-au părăsit negustoria și au transformat magazinele în case de adunare; casele de jocuri de noroc au fost desfiintate; necredinciosii, deistii, universalistii si chiar desfrânatii cei mai disprețuiți erau schimbați; unii dintre ei nu intraseră într-o casă de rugăciune de ani de zile. Diferite denominațiuni organizau adunări de rugăciune în diferite cartiere, aproape în fiecare oră, iar oamenii de afaceri se adunau la amiază pentru rugăciune și laudă. Nu era o exaltare ciudată, ci o solemnitate aproape generală asupra minții oamenilor. Lucrarea lui, ca și aceea a primilor reformatori, tindea mai degrabă să convingă mintea și să trezească constiinta, decât doar să excite emoțiile.

În anul 1833 Miller a primit de la biserica baptistă, al cărei membru era, autorizația să predice. Un mare număr de pastori ai denominațiunii au încuviințat de asemenea lucrarea lui și el și-a continuat activitatea cu aprobarea lor oficială. A călătorit și a predicat fără încetare, deși activitatea lui personală era limitată, în principal, la New England și Statele Centrale. Timp de câțiva ani cheltuielile au fost în întregime suportate din propriul lui buget și niciodată după aceea n-a primit suficient pentru a face față cheltuielilor de călătorie la locurile în care era invitat. Astfel activitatea lui publică, departe de a-i aduce un câștig bănesc, era o povară grea asupra averii lui, care treptat a scăzut în această perioadă a vieții lui. El era tatăl unei familii mari, dar pentru că toți erau economi și harnici, ferma lui era îndestulătoare pentru întreținerea lor ca și a lui.

333

În anul 1833, la doi ani după ce Miller începuse să prezinte în public dovezile apropiatei veniri a lui Hristos, a apărut ultimul dintre semnele care fuseseră prezise de Mântuitorul, ca indicii ale revenirii Sale. Isus a spus: "Stelele vor cădea din cer". (Mat. 24:29). Iar Ioan în Apocalipsa declara că a văzut în viziune semnele care urmau să vestească ziua Domnului: "Stelele au căzut din cer pe pământ, cum cad smochinele verzi din pom, când este scuturat de un vânt puternic". (Apoc. 6:13). Această profeție și-a găsit o împlinire izbitoare și impresionantă în marea ploaie meteoritică din 13 noiembrie 1833. Aceasta a fost manifestarea cea mai întinsă si magnifică de stele căzătoare care a fost înregistrată vreodată; "întregul firmament deasupra Statelor Unite a fost atunci, timp de ore, într-un freamăt de foc. Nici un fenomen ceresc n-a avut loc vreodată în această țară, de la prima colonizare, care să fi fost privit cu o admirație atât de intensă de o clasă de oameni și cu o așa de mare groază și panică de alta". "Grandoarea și frumusețea ei maiestuoasă stăruiește încă în multe minți... Niciodată n-a căzut o ploaie mai deasă decât au căzut meteoriții către pământ; la răsărit, la apus, la miazănoapte și la miazăzi era la fel. Într-un cuvânt, tot cerul părea în mișcare... Priveliștea, așa cum a fost descrisă în publicația "Journal" a profesorului Silliman, a fost văzută în toată America de Nord... De la ora două noaptea până la ziuă, cerul fiind perfect senin și fără nori, un joc neîncetat de lumini strălucitoare și orbitoare s-a menținut pe tot cerul". (R. M. Devens, American Progress; or, The Great Events of the Greatest Century, cap. 28, par. 1-5).

"În adevăr, nici o limbă nu poate să descrie splendoarea acelui spectacol magnific;... nici un om care nu l-a văzut nu poate să-și formeze o imagine potrivită despre măreția lui. Părea ca și când toate stelele cerului se adunaseră într-un punct aproape de zenit, de unde porneau simultan cu viteza fulgerului spre toate părțile orizontului; și totuși nu se epuizau - mii veneau cu repeziciune în urma altor mii, ca și când ar fi fost create pentru acea ocazie."

(F. Reed, *in the Christian Advocate and Journal*, 13 dec. 1833). "Un tablou mai real ca al unui smochin căruia îi cad smochinele când este scuturat de un vânt puternic, era imposibil să fie văzut". ("The Old Countryman", in Portland *Evening Advertiser*, 26 nov. 1833).

În "Journal of Commerce", New York, din 14 noiembrie 1833 a apărut un articol lung cu privire la acest fenomen miraculos, conținând această declarație: "Cred că nici un filozof sau savant n-a vorbit și nici n-a scris despre un eveniment ca acela de ieri dimineață. Acum 1800 de ani, un profet l-a prezis cu exactitate, dacă nu ne va fi greu să înțelegem că stelele care cad înseamnă stele căzătoare,... în singurul sens în care este posibil să fie literalmente adevărat."

Astfel s-a manifestat ultimul din semnele venirii Sale, în legătură cu care Isus a avertizat pe ucenicii Săi: "Când veți vedea toate aceste lucruri, să știți că Fiul omului este aproape, este chiar la uși". (Mat. 24:33). După aceste semne, Ioan a văzut următorul mare eveniment iminent, cerurile strângându-se ca un sul, în timp ce pământul se cutremura, munții și insulele erau mutate din locurile lor, iar nelegiuiții îngroziți căutau să fugă dinaintea Fiului omului. (Apoc. 6:12-17).

Mulți care au fost martori ai căderii de stele, au considerat-o ca un vestitor al judecății viitoare, "un simbol înspăimântător, un înainte-mergător sigur, un semn îndurător al acelei zile mari și înfricoșate". ("The Old Countryman", in Portland *Evening Advertiser*, 26 nov. 1833). Astfel atenția oamenilor a fost îndreptată către împlinirea profeției și mulți au fost conduși să ia seama la avertizarea celei de a doua veniri.

În anul 1840 o altă împlinire remarcabilă a profeției a trezit interesul general. Cu doi ani mai înainte, Josiah Litch, unul dintre pastorii de frunte ai predicării celei de a doua veniri, a publicat o expunere cu privire la Apocalipsa capitolul 9, prezicând căderea Imperiului Otoman. După calculele sale, această putere urma să

fie înfrântă "în anul 1840 d.Hr., cândva în luna august"; și numai cu câteva zile înainte de împlinirea ei, a scris: "Admiţând că prima perioadă de 150 ani s-a împlinit exact înainte ca Deacozes să se urce pe tron cu aprobarea turcilor și ţinând seamă că cei 391 de ani și cincisprezece zile au început la încheierea primei perioade, ei se vor termina la 11 august 1840, când puterea otomană din Constantinopol se poate aștepta să fie zdrobită. Şi acesta, cred că va fi cazul". (Josiah Litch, *in Signs of the Times, and Expositor of Prophecy*, 1 aug. 1840).

Chiar la data fixată, Turcia, prin ambasadorii ei, a acceptat protecția puterilor aliate ale Europei, așezându-se astfel sub controlul națiunilor creștine. Evenimentul a împlinit prezicerea cu exactitate. (Vezi apendicele). Când s-a aflat, mulțimile s-au convins de corectitudinea principiilor de interpretare profetică adoptate de Miller și colaboratorii săi și un impuls minunat a fost dat mișcării advente. Bărbați de cultură și poziție s-au unit cu Miller atât în predicare, cât și în publicarea vederilor sale și de la 1840 la 1844 lucrarea s-a întins cu repeziciune.

William Miller poseda capacități intelectuale viguroase, disciplinate prin meditație și studiu; și el a adăugat la acestea înțelepciune din cer, punându-se în legătură cu Izvorul înțelepciunii. Era un bărbat de valoare, care nu putea decât să inspire respect și stimă oriunde erau apreciate integritatea caracterului și superioritatea morală. Unind o bunătate reală a inimii cu umilința creștină și cu puterea stăpânirii de sine, era manierat și amabil cu toți, gata să asculte părerile altora și să le cântărească argumentele. Fără pasiune sau excitare, el verifica toate teoriile și doctrinele prin Cuvântul lui Dumnezeu, iar raționamentul lui sănătos și o cunoaștere temeinică a Scripturilor îl făceau în stare să respingă rătăcirile și să demaște falsitatea.

Totuși, Miller nu și-a îndeplinit lucrarea fără să întâmpine o opoziție înverșunată. Ca și în cazul reformatorilor de mai înainte, adevărurile pe care le prezenta nu au fost primite favorabil de

învățătorii religioși populari. Deoarece aceștia nu-și puteau susține poziția cu Scripturile, erau obligați să recurgă la afirmațiile și învățăturile oamenilor, la tradițiile "sfinților părinți". Dar Cuvântul lui Dumnezeu era singura mărturie acceptată de predicatorii adevărului advent. "Biblia și numai Biblia", era cuvântul lor de ordine. Din lipsă de argumente biblice, adversarii apelau la ridiculizare și batjocură. Timp, mijloace și talente au fost folosite pentru a denigra pe aceia a căror singură vină era că așteptau cu bucurie revenirea Domnului lor, se străduiau să trăiască o viață sfântă și să îndemne și pe alții să se pregătească pentru întâmpinarea Sa.

336

S-au depus eforturi serioase pentru a abate mințile oamenilor de la subiectul celei de a doua veniri. Studiul profețiilor în legătură cu venirea lui Hristos și sfârșitul lumii, a fost făcut să apară ca păcat, ceva de care oamenii să se rușineze. Astfel predicatorii bisericilor populare subminau credința în Cuvântul lui Dumnezeu. Învățăturile lor făceau pe oameni necredincioși și mulți își luau libertatea să meargă după poftele lor nelegiuite. Apoi autorii răului aruncau toată vina asupra adventiștilor.

În timp ce atrăgea mulțimi de ascultători atenți și inteligenți, numele lui Miller era rar menționat în presa religioasă, exceptând cazul când era ridiculizat și acuzat. Cei nepăsători și necredincioși, încurajați de poziția învățătorilor religioși, recurgeau la epitete insultătoare și la glume josnice și hulitoare, în eforturile lor de a-l copleși pe el și lucrarea lui cu dezonoare. Omul cu părul cărunt, care-și părăsise un cămin confortabil pentru a călători pe propria lui cheltuială, din oraș în oraș și din sat în sat, străduindu-se fără încetare să ducă lumii avertizarea solemnă a apropierii judecății, era acuzat în mod batjocoritor ca fanatic, mincinos, escroc îndrăzneț.

Ridicolul, falsitatea și abuzul puse în seama lui au provocat un protest plin de indignare, chiar din partea presei laice. "A trata un subiect de o măreție atât de copleșitoare și cu consecințe atât de

înfricoşătoare", cu uşurătate și trivialitate, susțineau oamenii din lume că este "nu numai o batjocură față de sentimentele propagatorilor și apărătorilor lui", ci "că se ironizează ziua judecății, că Dumnezeu Însuși este batjocorit și se disprețuiesc grozăviile barei Sale de judecată". (Bliss, pag. 183).

Instigatorul tuturor relelor căuta nu numai să facă fără efect solia adventă, ci să distrugă chiar pe sol. Miller aplica în mod practic adevărul Scripturii la inimile ascultătorilor, mustrându-le păcatele și tulburându-le mulțumirea de sine, dar cuvintele lui clare și tăioase le-a trezit vrăjmășia. Opoziția manifestată de membrii bisericii față de această solie, a încurajat clasele de jos să meargă și mai departe; dușmanii au complotat să-i ia viața când va părăsi locul de adunare. Dar îngeri sfinți erau în mulțime și unul dintre ei, cu înfățișare de om, a luat de braț pe slujitorul Domnului și l-a scos în siguranță din mijlocul mulțimii înfuriate. Lucrarea lui nu era încă terminată, iar Satana și emisarii lui au fost dezamăgiți de eșecul planului lor.

În ciuda întregii opoziții, interesul față de mișcarea adventă a continuat să crească. De la zeci și sute numărul ascultătorilor a crescut la mii. Un mare număr de credincioși s-a adăugat la diferite biserici, însă după un timp spiritul de opoziție s-a manifestat chiar împotriva acestor convertiți și bisericile au început să ia măsuri disciplinare față de aceia care îmbrățișaseră vederile lui Miller. Această acțiune cerea un răspuns scris și Miller, printr-o scrisoare deschisă către creștinii din toate denominațiunile, le cerea că în cazul în care considerau că doctrinele lui erau false, eroarea să-i fie dovedită cu Scripturile.

"Ce am crezut noi", spunea el, "care să nu ne fi fost poruncit să credem prin Cuvântul lui Dumnezeu, despre care voi înșivă recunoașteți că este regula, singura regulă de credință și practică? Ce am făcut noi, care să provoace acuzații atât de violente împotriva noastră de la amvon și prin presă și vă determină să ne excludeți pe noi (adventiștii) din biserici și din mijlocul frăției?" "Dacă suntem

greșiți, vă rugăm arătați-ne în ce constă greșeala noastră. Arătați-ne din Cuvântul lui Dumnezeu că suntem în rătăcire; am fost ridiculizați destul; aceasta nu ne va convinge niciodată că suntem greșiți; numai Cuvântul lui Dumnezeu ne poate schimba concepțiile. Concluziile noastre s-au format în mod conștient și cu rugăciune când am văzut dovezile din Scripturi". (Idem, pag. 250, 252).

Avertizările pe care Dumnezeu le-a trimis lumii prin slujitorii Săi, din secol în secol, au fost primite cu același scepticism și necredință. Când nelegiuirea antediluvienilor L-a determinat să aducă potopul pe pământ, El le-a făcut cunoscut mai dinainte intentia Sa, pentru ca ei să aibă ocazia să se întoarcă de la căile lor rele. Timp de 120 de ani a răsunat în urechile lor avertizarea să se pocăiască, pentru ca nu cumva mânia lui Dumnezeu să se manifeste prin distrugerea lor. Dar solia li s-a părut o poveste născocită și n-au crezut-o. Încurajați în nelegiuirea lor, ei și-au bătut joc de solul lui Dumnezeu, au tratat cu usurintă chemările lui si chiar l-au acuzat de încumetare. Cum îndrăznește un om să se ridice împotriva tuturor oamenilor mari ai pământului? Dacă solia lui Noe ar fi adevărată, de ce nu o înțelege și nu o crede toată lumea? Ce înseamnă sustinerea unui om împotriva întelepciunii a mii de oameni? Ei nu vor crede avertizarea și nu-și vor căuta adăpost în corabie.

Batjocoritorii arătau către lucrurile din natură, - la succesiunea invariabilă a anotimpurilor, la cerul albastru din care nu plouase niciodată, la câmpiile verzi înviorate de roua liniștită a nopții și strigau: "Nu ne spune el povești?" Cu dispreț l-au numit pe predicatorul dreptății, un entuziast smintit; și au continuat mai înverșunat goana după plăceri, mai absorbiți în căile lor rele, decât înainte. Dar necredința lor n-a împiedicat evenimentul prezis. Dumnezeu a răbdat îndelung nelegiuirea lor, dându-le ocazii suficiente pentru pocăință; dar la timpul stabilit, judecățile Sale au căzut peste cei care au respins îndurarea Sa.

Hristos declară că va exista o necredință asemănătoare în

legătură cu a doua Sa venire. După cum oamenii din zilele lui Noe "n-au ştiut nimic, până când a venit potopul şi i-a luat pe toţi, tot aşa, după cuvintele Mântuitorului nostru, va fi şi la venirea Fiului omului". (Matei 24:39). Când pretinsul popor al lui Dumnezeu se uneşte cu lumea, trăind aşa cum trăieşte ea şi asociindu-se cu ea în plăceri vinovate; când luxul lumii devine luxul bisericii; când clopotele căsătoriei sună şi toţi aşteaptă mulţi ani de prosperitate lumească, atunci, deodată, aşa cum fulgerul străluceşte din cer, va veni sfârşitul visurilor lor strălucitoare şi nădejdilor lor amăgitoare.

Așa cum Dumnezeu a trimis pe slujitorul Lui să avertizeze lumea despre venirea potopului, tot așa a trimis pe solii Săi aleși să vestească apropierea judecății finale. După cum contemporanii lui Noe au râs batjocoritor de prezicerile predicatorului dreptății, tot astfel în zilele lui Miller, mulți, chiar din pretinsul popor al lui Dumnezeu, și-au bătut joc de cuvintele de avertizare.

Dar de ce doctrina și predicarea celei de a doua veniri a lui Hristos au fost atât de neplăcute bisericilor? În timp ce celor nelegiuiți venirea Domnului le aduce nenorocire și pustiire, celor neprihăniți le aduce bucurie și speranță. Acest mare adevăr a fost mângâierea celor credincioși ai lui Dumnezeu din toate timpurile; de ce devenise el, asemenea Autorului lui, "o piatră de poticnire și o stâncă de cădere" pentru pretinsul Său popor? Domnul Însuși făgăduise ucenicilor Săi: "După ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine". (Ioan 14:3). Mântuitorul, plin de compătimire, anticipând singurătatea și tristețea urmașilor Săi, a trimes îngeri să-i mângâie cu asigurarea că El va veni din nou, personal, în acelaș fel cum S-a înălțat la cer. În timp ce ucenicii stăteau cu ochii pironiți spre cer pentru a prinde ultima imagine a Aceluia pe care-L iubeau, atenția le-a fost atrasă de cuvintele: "Bărbați Galileeni, de ce stați și vă uitați spre cer? Acest Isus, care S-a înălțat la cer din mijlocul vostru, va veni în același fel cum L-ați văzut mergând la cer". (Fapte 1:11). Solia

îngerilor le-a reaprins speranța. Ucenicii "s-au întors la Ierusalim cu mare bucurie; și tot timpul stăteau în Templu și lăudau și binecuvântau pe Dumnezeu". (Luca 24:52, 53). Nu se bucurau pentru că Isus Se despărțise de ei și fuseseră lăsați să se lupte cu încercările și ispitele lumii, ci datorită asigurării îngerilor că El va veni din nou.

Proclamarea revenirii lui Hristos ar trebui să fie acum, ca și atunci când a fost adusă de îngeri păstorilor din Betleem, o veste bună plină de bucurie. Aceia care iubesc cu adevărat pe Mântuitorul, nu pot decât să salute cu bucurie proclamarea întemeiată pe Cuvântul lui Dumnezeu, că Acela în care sunt concentrate speranțele lor de viață veșnică, vine din nou, nu ca să fie insultat, disprețuit și lepădat, așa cum a fost la prima venire, ci cu putere și slavă, ca să-și răscumpere poporul. Cei care nu iubesc pe Mântuitorul, doresc ca El să rămână departe și nu poate fi o dovadă mai evidentă că bisericile s-au depărtat de Dumnezeu decât iritarea și ostilitatea provocate de această solie trimisă de Cer.

Cei care au acceptat doctrina adventă simțeau nevoia de pocăință și umilință înaintea lui Dumnezeu. Mulți oscilaseră timp îndelungat între Hristos și lume; dar acum simțeau că a venit timpul să ia o atitudine. "Lucrurile veșnice le apăreau ca o realitate extraordinară. Cerul era adus aproape și ei se simțeau vinovați înaintea lui Dumnezeu". (Bliss, pag. 146). Creștinii erau treziți la o nouă viață spirituală. Ei își dădeau seama că timpul era scurt, că ceea ce aveau de făcut pentru aproapele lor trebuia făcut repede. Pământul se îndepărta, veșnicia părea că se deschide înaintea lor, iar sufletul, cu tot ce ținea de fericirea sau nenorocirea lui eternă, eclipsa orice scop vremelnic. Duhul lui Dumnezeu se odihnea asupra lor și dădea putere apelurilor lor serioase adresate atât fraților lor, cât și păcătoșilor, să se pregătească pentru ziua lui Dumnezeu. Mărturia tăcută a vieții lor zilnice era o mustrare continuă pentru membrii formaliști și neconsacrați ai bisericii. Aceștia nu doreau să fie tulburați în

umblarea lor după plăceri, în pasiunea pentru câștigarea de bani și ambiția lor după onoare lumească. De aici provenea vrăjmășia și opoziția contra credinței advente și a acelora care o proclamau.

Cum argumentele din perioadele profetice nu puteau să fie combătute, adversarii s-au străduit să descurajeze cercetarea subiectului susținând că profețiile erau sigilate. Astfel protestanții călcau pe urmele romaniștilor. În timp ce biserica papală interzicea citirea Bibliei (vezi apendicele) de către popor, bisericile protestante pretindeau că o parte importantă a Cuvântului Sfânt - și anume aceea care aduce la cunoștință adevăruri special aplicabile timpului nostru - nu puteau fi înțelese.

Pastorii şi poporul declarau că profețiile din Daniel şi Apocalipsa erau taine care nu pot să fie înțelese. Însă Hristos a îndreptat pe ucenicii Săi la cuvintele profetului Daniel referitoare la evenimentele care aveau să aibă loc în timpul lor şi a spus: "Cine citeşte să înțeleagă". (Matei 24:15). Iar susținerea că Apocalipsa este o taină care nu poate să fie înțeleasă, este contrazisă de însuși titlul cărții: "Descoperirea lui Isus Hristos, pe care I-a dat-o Dumnezeu, ca să arate robilor Săi lucrurile care au să se întâmple în curând... Ferice de cine citește și de cei ce ascultă cuvintele acestei proorocii și păzesc lucrurile scrise în ea! Căci vremea este aproape!" (Apoc. 1:1-3).

Profetul zice: "Ferice de cine citeşte!" - sunt unii care nu vor citi; binecuvântarea nu este pentru ei. "Şi de cei ce ascultă" - sunt alții de asemenea care refuză să asculte orice referitor la profeții; binecuvântarea nu este nici pentru această categorie. "Şi păzesc lucrurile scrise în ea" - mulți refuză să ia seama la avertizările și instrucțiunile cuprinse în Apocalipsa; nici unul din aceștia nu poate să ceară binecuvântarea făgăduită. Toți care ridiculizează subiectele profeției și-și bat joc de simbolurile date aici cu solemnitate, toti care refuză să-și schimbe vietile și să se

pregătească pentru venirea Fiului omului, vor rămâne nebinecuvântati.

Având în vedere mărturia Inspirației, cum îndrăznesc oamenii să afirme că Apocalipsa este o taină dincolo de capacitatea de înțelegere a minții omenești? Ea este o taină descoperită, o carte deschisă. Studiul Apocalipsei îndreaptă mintea către profețiile lui Daniel și amândouă prezintă cele mai importante instrucțiuni date de Dumnezeu oamenilor, în legătură cu evenimentele care vor avea loc la încheierea istoriei acestei lumi.

Lui Ioan i-au fost descoperite scene de un interes profund și emoționant în experiența bisericii. A văzut situația, pericolele, conflictele și eliberarea finală a poporului lui Dumnezeu. El transmite soliile finale care vor coace secerișul pământului, fie ca snopi pentru grânarul ceresc, fie ca vreascuri pentru focul nimicirii. Subiecte de o importanță majoră i-au fost desoperite, îndeosebi pentru ultima biserică, pentru ca aceia care se vor întoarce de la rătăcire la adevăr să fie instruiți cu privire la pericolele și conflictele din fața lor. Nimeni nu trebuie să fie în întuneric cu privire la ceea ce vine asupra pământului.

De ce, atunci, această ignoranță larg răspândită cu privire la o parte importantă a Sfintelor Scripturi? De ce această opoziție generală de a cerceta învățăturile ei? Acesta este rezultatul unui efort studiat al prințului întunericului de a ascunde de oameni ceea ce demască amăgirile lui. Pentru motivul acesta Hristos, Descoperitorul, prevăzând lupta ce se va duce împotriva studierii Apocalipsei, a pronunțat o binecuvântare asupra tuturor acelora care vor citi, vor asculta și vor păzi cuvintele profeției.

LUMINĂ PRIN ÎNTUNERIC

Lucrarea lui Dumnezeu pe pământ, de-a lungul secolelor, Aprezintă asemănări izbitoare în fiecare mare reformațiune sau mișcare religioasă. Principiile procedării lui Dumnezeu cu oamenii sunt totdeauna aceleași. Mișcările importante din prezent își au paralela în acelea din trecut, iar experiența bisericii din primele secole are lecții de mare valoare pentru propriul nostru timp.

Nici un adevăr nu este mai clar arătat în Biblie ca acela că Dumnezeu, prin Duhul Său cel Sfânt, conduce în mod deosebit pe slujitorii Săi de pe pământ în marile miscări pentru înaintarea lucrării de mântuire. Oamenii sunt instrumente în mâna lui Dumnezeu, folosite de El pentru împlinirea planurilor Sale de har și îndurare. Fiecare are un rol de îndeplinit; fiecăruia îi este acordată o măsură de lumină, adaptată la nevoile timpului său și îndestulătoare spre a-l face în stare să împlinească lucrarea pe care Dumnezeu i-a dat-o s-o facă. Dar nici un om, oricât de onorat de Cer, n-a ajuns la o întelegere deplină a marelui Plan de Mântuire sau chiar la o pricepere desăvârșită a intenției divine din lucrarea timpului său. Oamenii nu înțeleg pe deplin ce va îndeplini Dumnezeu prin lucrarea pe care le-o dă s-o facă; ei nu înțeleg, în toate implicațiile ei, solia pe care o rostesc în numele Său. "Poți spune tu că poți pătrunde adâncimile lui Dumnezeu, că poți ajunge la cunoştința desăvârșită a Celui Atotputernic?" "Căci gândurile Mele nu sunt gândurile voastre și căile voastre nu sunt căile Mele, zice Domnul. Ci cât sunt de sus cerurile față de pământ, atât sunt de sus căile Mele față de căile voastre și gândurile Mele față de gândurile voastre". "Eu sunt Dumnezeu și nu este altul, Eu sunt

Lumină prin întuneric

Dumnezeu și nu este nici unul ca Mine. Eu am vestit de la început ce are să se întâmple și cu mult înainte ce nu este încă împlinit." (Iov 11:7; Is. 55:8,9; 46:9,10).

Chiar profeții care au fost favorizați cu o iluminare deosebită a Duhului, n-au înțeles pe deplin importanța descoperirilor încredințate lor. Semnificația lor urma să fie dezvăluită de-a lungul secolelor, pe măsură ce poporul lui Dumnezeu urma să aibă nevoie de îndrumarea cuprinsă în ele.

Petru, scriind despre mântuirea adusă la lumină prin Evanghelie, spune: "Proorocii, care au proorocit despre harul care vă era păstrat vouă, au făcut din mântuirea aceasta ținta cercetărilor și căutării lor stăruitoare. Ei cercetau să vadă ce vreme și ce împrejurări avea în vedere Duhul lui Hristos, care era în ei, când vestea mai dinainte patimile lui Hristos și slava de care aveau să fie urmate. Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înșiși, ci pentru voi spuneau ei aceste lucruri". (1 Petru 1:10-12).

Cu toate că profeților nu le-a fost dat să înțeleagă deplin lucrurile descoperite lor, ei au căutat cu stăruință să înțeleagă toată lumina pe care Dumnezeu fusese binevoitor să le-o descopere. Ei cercetau și căutau stăruitor, "cercetau să vadă ce vreme și ce împrejurări avea în vedere Duhul lui Hristos, care era în ei". Ce lecție pentru poporul lui Dumnezeu din era creștină, pentru folosul căruia au fost date aceste proorocii slujitorilor Săi! "Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înșiși, ci pentru voi spuneau ei aceste lucruri". Observați pe acești oameni sfinți ai lui Dumnezeu "cercetând și căutând stăruitor" descoperirile date lor pentru generațiile care nu se născuseră încă. Puneți în contrast zelul lor sfânt cu indiferența cu care cei favorizați din timpurile de pe urmă tratează acest dar al Cerului. Ce mustrare pentru indiferența iubitoare de comoditate și de lume, care se mulțumește să declare că profețiile nu pot să fie înțelese!

Deși mințile mărginite ale oamenilor nu sunt în stare să pătrundă în sfaturile Celui Infinit sau să înțeleagă deplin realizarea scopurilor

Sale, totuși, adesea, din cauza vreunei erori sau neglijențe din parte lor, ei înțeleg atât de obscur soliile Cerului. Nu rareori mințile oamenilor și chiar ale slujitorilor lui Dumnezeu, sunt atât de orbite de păreri omenești, de tradiții și învățături omenești false, încât sunt în stare să înțeleagă doar în parte lucrurile mari pe care El le-a descoperit în Cuvântul Său. Așa s-a întâmplat cu ucenicii lui Hristos, chiar când Mântuitorul era personal cu ei. Mintea lor era îmbibată de concepția populară cu privire la Mesia, ca prinț pământesc, care urma să ridice pe Israel pe tronul împărăției universale și n-au putut să înțeleagă însemnătatea cuvintelor Lui, prin care prezicea suferintele și moartea Sa.

Însuşi Hristos îi trimisese cu solia: "S-a împlinit vremea şi Împărăția lui Dumnezeu este aproape. Pocăiți-vă şi credeți în Evanghelie". (Marcu 1:15). Această solie era întemeiată pe profeția din Daniel capitolul nouă. Îngerul declarase că cele şaizeci și nouă de săptămâni se întind până la "Mesia, Cârmuitorul" și ucenicii așteptau cu mari speranțe și cu anticipări pline de bucurie întemeierea împărăției lui Mesia la Ierusalim, ca să guverneze întregul pământ.

Ei predicau solia pe care Hristos le-o încredințase, cu toate că înțelegeau greșit sensul ei. În timp ce vestirea lor se întemeia pe pasajul din Daniel 9:25, ei nu vedeau în versetul următor al aceluiași capitol că Mesia urma să fie stârpit. Încă de la naștere inimile lor fuseseră îndrumate să aștepte slava unei împărății pământești și aceasta le-a orbit înțelegerea atât față de prevederile profeției, cât și față de cuvintele lui Hristos.

Ei şi-au îndeplinit datoria, prezentând națiunii iudaice chemarea plină de milă și apoi, chiar atunci când se așteptau să vadă pe Domnul lor urcând pe tronul lui David, L-au văzut prins ca un răufăcător, biciuit, batjocorit, condamnat și înălțat pe crucea de pe Golgota. Ce disperare și chin au frânt inimile ucenicilor în zilele când Domnul lor dormea în mormânt!

Hristos venise exact la timpul și în felul prezis de profeție. Mărturia Scripturii se împlinise în toate amănuntele lucrării Sale.

Lumină prin întuneric

El predicase solia mântuirii și "îi învățase ca unul care avea putere". Inimile ascultătorilor Săi mărturiseau că solia era din Ceruri. Cuvântul și Duhul lui Dumnezeu au confirmat mandatul divin al Fiului Său.

Ucenicii erau încă atașați cu o dragoste ce nu piere, de Domnul lor iubit. Totuși mințile lor erau învăluite în nesiguranță și îndoială. În chinul lor nu și-au amintit de cuvintele lui Hristos care arătau în viitor către suferințele și moartea Sa. Dacă Isus din Nazaret a fost adevăratul Mesia, ar fi fost ei astfel scufundați în mâhnire și dezamăgire? Aceasta era întrebarea care le tortura sufletele în timp ce Mântuitorul zăcea în mormânt, în timpul orelor fără speranță ale acelui Sabat care despărțea moartea de învierea Sa.

Deşi noaptea întristării îngrămădise întuneric în jurul acestor urmași ai lui Isus, totuși ei n-au fost părăsiți. Profetul spune: "Chiar dacă stau în întuneric, totuși Domnul este Lumina mea! El mă va scoate la lumină, și voi privi dreptatea Lui". (Mica 7:8,9). "Iată că nici chiar întunericul nu este întunecos pentru Tine; ci noaptea strălucește ca ziua și întunericul ca lumina". Dumnezeu spusese: "Celui fără prihană îi răsare o lumină în întuneric". "Voi duce pe orbi pe un drum necunoscut de ei, îi voi povățui pe cărări neștiute de ei; voi preface întunericul în lumină, înaintea lor, și locurile strâmbe în locuri netede; iată ce voi face și nu-i voi părăsi". (Ps. 139:12; 112:4; Is. 42:16).

Solia care fusese dusă de ucenici în numele Domnului era corectă în toate amănuntele, iar evenimentele către care îndrepta ea atenția aveau loc chiar atunci. Solia lor fusese: "S-a împlinit vremea și Împărăția lui Dumnezeu este aproape". La încheierea "vremii" - cele șaizeci și nouă de săptămâni din Daniel 9, care urmau să se întindă până la "Unsul", Mesia, - Hristos primise ungerea Duhului, după ce fusese botezat de Ioan în Iordan. Iar Împărăția lui Dumnezeu, despre care ei spuseseră că era aproape, a fost întemeiată prin moartea lui Hristos. Această Împărăție nu era, așa cum fuseseră ei învățați să creadă, o împărăție

pământească. Nu era nici acea Împărătie viitoare, vesnică, care va fi întemeiată când "domnia, stăpânirea și puterea tuturor împărățiilor care sunt pretutindeni sub ceruri, se vor da poporului sfinților Celui Prea Înalt"; acea împărăție veșnică în care "toate puterile Îi vor sluji și-L vor asculta". (Daniel 7:27). În Biblie, expresia "Împărăția lui Dumnezeu" este folosită pentru a desemna atât Împărăția harului, cât și Împărăția slavei. Împărăția harului este scoasă în evidență de Pavel în Epistola către Evrei. După ce arată spre Hristos, Mijlocitorul plin de compătimire care "are milă de slăbiciunile noastre", apostolul spune: "Să ne apropiem dar cu deplină încredere de scaunul harului, ca să căpătăm îndurare și să găsim har". (Evrei 4:15,16). Tronul harului reprezintă Împărăția harului, deoarece existența unui tron implică existența unei împărății. În multe din parabolele Sale, Hristos folosește expresia "Împărătia Cerurilor" pentru a descrie lucrarea harului divin asupra inimilor oamenilor.

Tot astfel tronul slavei reprezintă Împărăția slavei; și la această Împărăție se referă cuvintele Mântuitorului. "Când va veni Fiul omului în slava Sa, cu toți sfinții îngeri, va ședea pe scaunul de domnie al slavei Sale. Toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui." (Matei 25:31,32). Această împărăție este încă în viitor. Nu se va întemeia până la a doua venire a lui Hristos.

Împărăția harului a fost instituită imediat după căderea omului când a fost întocmit planul pentru răscumpărarea neamului omenesc vinovat. Ea exista atunci în planul și prin făgăduința lui Dumnezeu; și prin credință oamenii puteau să devină supușii ei. Totuși ea nu a fost întemeiată, în realitate, până la moartea lui Hristos. Chiar după începerea misiunii Sale pământești, Mântuitorul, obosit de încăpățânarea și nerecunoștința oamenilor, ar fi putut să Se dea înapoi de la jertfa de pe Golgota. În Ghetsemani, cupa suferinței tremura în mâna Sa. El ar fi putut, chiar și atunci, să-și șteargă sudoarea de sânge de pe frunte și să lase neamul omenesc vinovat să piară în nelegiuirea lui. Dacă ar fi

Lumină prin întuneric

făcut așa, nu putea să mai fie nici o răscumpărare pentru omenirea căzută. Dar când Mântuitorul Şi-a dat viața și cu ultima suflare a strigat: "S-a sfârșit", atunci a fost garantată împlinirea Planului de Răscumpărare. Făgăduința mântuirii făcută perechii păcătoase în Eden a fost ratificată. Împărăția harului, care existase înainte, doar ca făgăduință a lui Dumnezeu, a fost întemeiată atunci.

Astfel moartea lui Hristos - chiar evenimentul pe care ucenicii îl consideraseră ca nimicirea definitivă a speranței lor - a fost aceea care a asigurat-o pentru veșnicie. În timp ce le adusese o dezamăgire amară, ea era dovada cea mai înaltă că solia lor fusese corectă. Evenimentul care-i umpluse de jale și disperare a deschis ușa speranței pentru fiecare copil al lui Adam și în el se concentrează viața viitoare și fericirea veșnică a tuturor credincioșilor lui Dumnezeu din toate timpurile.

Planurile îndurării infinite își ajungeau împlinirea chiar prin dezamăgirea ucenicilor. Desi inimile lor fuseseră câstigate prin harul și puterea divină a învățăturilor lui Isus, care "a vorbit cum n-a vorbit niciodată vreun om", totuși, amestecat cu aurul curat al iubirii lor pentru El, era aliajul inferior al mândriei lumești și ambițiilor egoiste. Chiar și în camera unde au mâncat Paștele, în acea oră solemnă când Domnul lor începuse deja să intre în umbra Ghetsemanilor, "s-a iscat o ceartă, ca să știe care din ei avea să fie socotit ca cel mai mare". (Luca 22:24). În imaginația lor vedeau tronul, coroana și gloria, în timp ce chiar în fața lor se aflau rușinea, agonia din grădină, sala de judecată și crucea Golgotei. Mândria inimii lor, setea lor de slavă lumească îi făcuse să se prindă cu atâta înverșunare de învățătura falsă a timpului lor și să treacă neatenți pe lângă cuvintele Mântuitorului care arătau adevărata natură a Împărăției Sale și îndreptau atenția către agonia și moartea Sa. Aceste erori au dus la încercarea - aspră, dar necesară - care fusese îngăduită pentru îndreptarea lor. Deși ucenicii înțeleseseră greșit semnificația soliei lor și așteptările lor fuseseră înșelate, totuși ei predicaseră avertizarea dată lor de

Dumnezeu și Domnul le va răsplăti credința și le va onora ascultarea. Lor urma să le fie încredințată proclamarea Evangheliei glorioase a Domnului lor către toate națiunile. Experiența care le-a părut atât de amară a fost îngăduită ca să-i pregătească pentru această lucrare.

După învierea Sa, Isus S-a arătat ucenicilor Săi pe calea către Emaus și începând "de la Moise și de la toți proorocii, le-a tâlcuit în toate Scripturile, ce era cu privire la El". (Luca 24:27). Inimile ucenicilor au fost trezite. Credința le-a fost aprinsă. Ei erau "născuți din nou la o nădeide vie" chiar înainte ca Isus să li Se arate. Scopul Său era să le lumineze întelegerea si să le întărească credința în "Cuvântul cel tare al profeției". El dorea ca adevărul să prindă rădăcini puternice în mințile lor, nu numai pentru că era susținut de mărturia Sa personală, ci datorită dovezilor neîndoielnice prezentate de simbolurile și umbrele legii ceremoniale și de profețiile Vechiului Testament. Era necesar ca urmașii lui Hristos să aibă o credință inteligentă nu numai pentru folosul lor, ci și pentru ca să poată duce lumii cunoștința despre Hristos. Şi ca prim pas în răspândirea acestei cunoștințe, Isus a îndreptat pe ucenici către "Moise și toți proorocii". Aceasta a fost mărturia dată de Mântuitorul înviat cu privire la valoarea și importanta Scripturilor Vechiului Testament.

350

Ce schimbare s-a produs în inimile ucenicilor când au privit încă o dată fața iubită a Mântuitorului lor! (Luca 24:32). Într-un sens mai deplin și mai complet decât oricând mai înainte, ei "au găsit pe Acela, despre care a scris Moise în Lege, și proorocii". Nesiguranța, durerea și disperarea, au făcut loc unei certitudini desăvârșite, unei credințe neumbrite. Ce lucru minunat că după înălțarea Sa ei "erau nelipsiți de la Templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu". Oamenii, știind numai despre moartea infamă a Mântuitorului, se așteptau să vadă pe fețele lor expresia durerii, a confuziei și a înfrângerii; dar au văzut bucurie și biruință. Ce pregătire primiseră acești ucenici pentru lucrarea

Lumină prin întuneric

care le sta înainte! Ei trecuseră prin cea mai adâncă încercare pe care puteau s-o experimenteze si văzuseră cum fusese împlinit Cuvântul lui Dumnezeu în mod glorios, când din punct de vedere omenesc totul era pierdut. De acum înainte, ce ar fi putut să slăbească credinta lor și ce ar fi putut să răcească zelul iubirii lor? În cea mai adâncă întristare, ei au avut "o puternică îmbărbătare", o nădejde care era ca "o ancoră a sufletului, tare și neclintită". (Evrei 6:18,19). Ei fuseseră martori ai înțelepciunii și puterii lui Dumnezeu și erau încredințați că "nici moartea, nici lucrurile de acum, nici cele viitoare, nici înăltimea, nici adâncimea, nici o altă făptură", nu erau în stare să-i despartă "de dragostea lui Dumnezeu, care este în Hristos Isus, Domnul nostru". "În toate aceste lucruri", spuneau ei, "suntem mai mult decât biruitori, prin Acela care ne-a iubit". (Rom. 8:38,39,37). "Cuvântul Domnului rămâne în veac". (1 Petru 1:25). "Cine-i va osândi? Hristos a murit! Ba mai mult, El a si înviat, si stă la dreapta lui Dumnezeu si mijloceste pentru noi!" (Rom. 8:34).

Domnul zice: "Poporul Meu niciodată nu va mai fi de ocară". (Ioel 2:26). "Seara vine plânsul, iar dimineata veselia". (Ps. 30:5). Când în ziua învierii acesti ucenici s-au întâlnit cu Mântuitorul si inimile lor ardeau în ei când ascultau cuvintele Sale; când au privit la fruntea, mâinile și picioarele care fuseseră zdrobite pentru ei; când, înainte de înălțarea Sa, Isus i-a condus până la Betania și ridicându-Şi mâinile în semn de binecuvântare, le-a poruncit: "Duceți-vă în toată lumea și propovăduiți Evanghelia", adăugând, "Şi iată că Eu sunt cu voi în toate zilele" (Marcu 16:15; Matei 28:20); când în ziua Cincizecimii, Mângâietorul făgăduit a coborât și le-a fost dată putere de sus și sufletele credincioșilor s-au înfiorat de constiința prezenței Domnului lor înăltat - atunci, chiar dacă drumul lor ar fi trecut prin sacrificiu și martiraj, ca și al Lui, ar fi schimbat ei slujba Evangheliei harului Său și "cununa neprihănirii", care va fi primită la venirea Sa, pentru slava unui tron pământesc care fusese speranța din primii ani ai uceniciei lor? El care "poate

să facă nespus mai mult decât cerem sau gândim noi", le-a acordat, împreună cu părtășia suferințelor Sale, comuniunea bucuriei Sale - bucuria de "a conduce mulți fii la mărire", o bucurie negrăită, "o greutate veșnică de slavă", cu care, spune Pavel, "întristările noastre ușoare de o clipă... nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare".

Experiența ucenicilor care au predicat "Evanghelia Împărăției" la prima venire a lui Hristos, își are corespondentul în experiența acelora care au proclamat solia celei de a doua veniri a Lui. După cum ucenicii au mers predicând: "S-a împlinit vremea și Împărăția lui Dumnezeu este aproape", tot astfel Miller și colaboratorii lui au proclamat că cea mai lungă și ultima perioadă profetică menționată în Biblie era gata să se încheie, că judecata era aproape, iar Împărăția veșnică urma să înceapă. Predicarea ucenicilor privind împlinirea vremii se întemeia pe cele șaptezeci de săptămâni din Daniel 9. Solia proclamată de Miller și colaboratorii lui anunța încheierea celor 2300 de zile din Daniel 8:14, din care cele șaptezeci de săptămâni formau o parte. Predicarea fiecăruia dintre ei s-a întemeiat pe împlinirea unei părți diferite din aceeași mare perioadă profetică.

Asemenea primilor ucenici, William Miller și colaboratorii lui n-au înțeles pe deplin importanța soliei pe care o duceau. Erori care fuseseră statornicite de mult timp în biserică i-au împiedicat să ajungă la o interpretare corectă a unui punct important din profeție. De aceea, deși au vestit solia pe care Dumnezeu le-o încredințase să o ducă lumii, totuși datorită interpretării greșite a semnificatiei ei, au suferit o dezamăgire.

Explicând pasajul din Daniel 8: 14, "Până vor trece 2300 de seri și dimineți; apoi sfântul Locaș va fi curățit", Miller, așa cum s-a amintit, a adoptat concepția unanim acceptată că sanctuarul este pământul și a crezut că această curățire a sanctuarului reprezenta curățirea pământului prin foc la venirea Domnului. Când a descoperit, prin urmare, că încheierea celor 2300 de zile era

prezisă cu precizie, el a tras concluzia că aceasta descoperea timpul celei de a doua veniri. Greșeala lui a rezultat din acceptarea concepției larg răspândite privind semnificația sanctuarului.

În sistemul ceremonial, care era o umbră a jertfei și preoției lui Hristos, curățirea sanctuarului era ultimul serviciu îndeplinit de marele preot în ciclul anual de slujbe. Era lucrarea de încheiere a ispășirii - îndepărtarea păcatului din Israel. Ea prefigura lucrarea de încheiere în slujba Marelui nostru Preot din ceruri, prin îndepărtarea sau ștergerea păcatelor poporului Său, care sunt înregistrate în rapoartele cerului. Acest serviciu implică o lucrare de cercetare, o lucrare de judecată; și precede imediat venirea lui Hristos pe norii cerului cu putere și slavă mare; deoarece, când El vine, toate cazurile au fost hotărâte. Isus spune: "Răsplata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia după fapta lui". (Apoc. 22:12). Lucrarea aceasta de judecată care precede imediat a doua venire, este proclamată în prima solie îngerească din Apocalipsa 14:7: "Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui".

Aceia care au proclamat această avertizare au vestit solia potrivită pentru timpul potrivit. Dar așa cum primii ucenici au declarat: "S-a împlinit vremea și Împărăția lui Dumnezeu este aproape", întemeiați pe profeția din Daniel 9, fără să înțeleagă că moartea lui Mesia era prezisă în același capitol din Scriptură, tot astfel Miller și colaboratorii lui au predicat solia întemeiată pe Daniel 8:14 și Apocalipsa 14:7, fără să vadă că în Apocalipsa 14 mai erau descoperite și alte solii, care trebuiau de asemenea să fie vestite înainte de venirea Domnului. După cum ucenicii au greșit cu privire la împărăția care urma să fie întemeiată la sfârșitul celor șaptezeci de săptămâni, tot așa au greșit și adventiștii în legătură cu evenimentul care urma să aibă loc la încheierea celor 2300 de zile. În ambele cazuri, a fost o acceptare sau mai degrabă o aderare la erorile populare, care au orbit mintea față de adevăr. Ambele grupe au împlinit voia lui Dumnezeu proclamând solia care El

dorea să fie vestită și amândouă au suferit dezamăgire prin greșita interpretare a soliei lor.

Totuși Dumnezeu Şi-a împlinit scopul Său îndurător, îngăduind ca avertizarea cu privire la judecată să fie vestită exact așa cum trebuia. Ziua cea mare era aproape și în providența Sa, oamenii au fost puși la probă în ce privește timpul stabilit, pentru a le descoperi ce era în inimile lor. Solia avea scopul să încerce și să curețe biserica. Oamenii urmau să fie făcuți să înțeleagă dacă sentimentele lor erau legate de lumea aceasta sau de Hristos și de cer. Ei mărturiseau că iubesc pe Mântuitorul; acum trebuiau să-și dovedească iubirea. Erau ei gata să renunțe la speranțele și ambițiile lor lumești și să întâmpine cu bucurie venirea Domnului lor? Solia avea scopul să-i facă în stare să discearnă adevărata lor stare spirituală; a fost trimisă din îndurare pentru a-i trezi să caute pe Domnul cu pocăință și umilință.

Deși dezamăgirea a fost rezultatul propriei lor interpretări greșite a soliei pe care au vestit-o, urma totuși să fie schimbată în bine. Ea trebuia să încerce inimile acelora care mărturisiseră că au primit avertizarea. În fața dezamăgirii vor renunța ei în grabă la experiența lor și vor părăsi încrederea în Cuvântul lui Dumnezeu? Sau vor căuta cu rugăciune și umilință, să vadă unde n-au înțeles semnificația profeției? Câți au fost mânați de teamă sau de impuls și entuziasm? Câți au fost cu inima împărțită și necredincioasă? Mulțimi au mărturisit că iubesc venirea Domnului. Când sunt chemați să sufere batjocura și ocara lumii, și încercarea amânării și dezamăgirii, vor renunța la credință? Din cauză că n-au înțeles imediat procedeele lui Dumnezeu cu ei, vor lepăda adevărurile susținute de mărturia cea mai clară a Cuvântului Său?

Această încercare va descoperi tăria acelora care au ascultat, cu credință adevărată, ceea ce au crezut că este învățătura Cuvântului și a Duhului lui Dumnezeu. Ea îi va învăța, așa cum numai o astfel de experiență putea s-o facă, primejdia acceptării teoriilor și interpretărilor oamenilor, în loc de a face din Biblie

Lumină prin întuneric

propriul ei interpret. Pentru copiii credinței, nedumerirea și întristarea care au rezultat din greșeala lor, vor lucra îndreptarea necesară. Ei vor fi conduși la un studiu mai amănunțit al Cuvântului profetic. Ei vor învăța să examineze mai atent temeiul credinței lor și să respingă orice lucru, care nu este întemeiat pe adevărul Scripturilor, oricât de mult ar fi acceptat de lumea creștină.

Pentru acești credincioși, ca și pentru primii ucenici, ceea ce părea întunecat înțelegerii lor în ceasul încercării, urma să fie clarificat după aceea. Când vor vedea "sfârșitul pe care-l va da Domnul", vor ști că în ciuda încercării rezultate din greșelile lor, planurile Sale de iubire față de ei se împliniseră cu credincioșie. Ei vor învăța printr-o experiență binecuvântată că El este "plin de îndurare și milostiv", că toate căile Sale sunt "îndurare și adevăr pentru aceia care păzesc legământul Său și orânduirile Sale".

O MARE REDEŞTEPTARE RELIGIOASĂ

În profeția primei solii îngerești din Apocalipsa cap. 14 este prezisă o mare redeșteptare religioasă ca urmare a proclamării apropiatei veniri a lui Hristos. Un înger este văzut zburând "prin mijlocul cerului, cu o Evanghelie veșnică, pentru ca s-o vestească locuitorilor pământului, oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod. El zicea cu glas tare: "Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui; și închinați-vă Celui ce a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor!"(vers. 6, 7).

Faptul că se spune că un înger este vestitorul acestei avertizări este semnificativ. Înțelepciunea divină a vrut să reprezinte prin curăția, slava și puterea solului ceresc caracterul înalt al lucrării ce trebuia îndeplinită prin această solie, cât și puterea și slava care urmau să o însoțească. Zborul îngerului "prin mijlocul cerului", "glasul tare" cu care este rostită avertizarea și proclamarea ei tuturor "locuitorilor pământului, oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod", constituie o dovadă despre repeziciunea și extinderea mondială a mișcării.

Solia însăși revarsă lumină asupra timpului în care trebuia să aibă loc această mișcare. Se afirmă că ea face parte din "Evanghelia veșnică" și anunță începutul judecății. Solia mântuirii a fost predicată în toate timpurile; dar solia aceasta este o parte a Evangheliei care putea să fie predicată numai în zilele de pe urmă, întrucât numai atunci avea să fie adevărat că ceasul judecății a venit. Profețiile prezintă o succesiune de evenimente care conduc

O mare redeșteptare religioasă

la începutul judecății. Acest lucru este adevărat îndeosebi pentru cartea lui Daniel. Lui Daniel i s-a poruncit să sigileze acea parte a profeției care se referea la zilele din urmă, "până la vremea sfârșitului". Numai când sosea acel timp, putea să fie proclamată o solie privind judecata, bazată pe împlinirea acestor profeții. Dar la timpul sfârșitului, spune profetul, "mulți o vor citi și cunoștința va crește". (Daniel 12: 4).

Apostolul Pavel a avertizat biserica să nu aștepte revenirea lui Hristos în timpul său. Ziua aceea "nu va veni", spunea el, "înainte ca să fi venit lepădarea de credință și de a se descoperi omul fărădelegii". (2 Tes. 2:3). Nu putem să așteptăm venirea Domnului nostru decât numai după marea apostazie și după lunga perioadă de domnie a "omului fărădelegii". "Omul fărădelegii", care mai este intitulat "taina fărădelegii", "fiul pierzării" și "acel nelegiuit", reprezintă papalitatea care, așa cum a fost prezis în profeție, urma să-și mențină supremația timp de 1260 de ani. Această perioadă s-a sfârșit în anul 1798. Venirea lui Hristos nu putea să aibă loc înainte de acel timp. Pavel cuprinde cu avertizarea lui întreaga dispensațiune creștină până în anul 1798. Solia celei de a doua veniri a lui Hristos trebuia proclamată numai după încheierea acestei perioade.

O asemenea solie n-a fost proclamată niciodată în secolele trecute. Pavel, după cum am văzut, n-a predicat-o; el arăta fraților lui că venirea Domnului va fi într-un viitor îndepărtat. Nici reformatorii n-au predicat-o. Martin Luther situa judecata cam la 300 de ani în viitor de la timpul lui. Dar din anul 1798 cartea lui Daniel a fost desigilată, cunoașterea profețiilor a crescut și mulți au vestit solia solemnă a apropiatei judecăti.

Asemenea marii Reformațiuni din secolul al XVI-lea, mișcarea adventă a apărut în diferite țări ale creștinătății în același timp. Atât în Europa, cât și în America, bărbați ai credinței și rugăciunii au fost conduși să studieze profețiile și urmărind raportul inspirat, au văzut dovezi convingătoare că sfârsitul tuturor lucrurilor era

aproape. În diferite țări existau grupe izolate de creștini care, numai prin studiul Scripturilor, au ajuns la convingerea că venirea Mântuitorului era aproape.

În anul 1821, la trei ani după ce Miller ajunsese la interpretarea profetiilor care arătau spre timpul judecătii, Dr. Joseph Wolff, "misionarul lumii", a început să vestească apropiata revenire a Domnului. Wolff s-a născut în Germania, din părinți evrei, tatăl lui fiind rabin. Când era foarte tânăr a fost convins de adevărul religiei creștine. Având o minte activă, cercetătoare, el ascultase atent la conversatiile care aveau loc în casa tatălui lui, unde evrei credinciosi se adunau zilnic pentru a vorbi despre sperantele si așteptările poporului lor, slava lui Mesia care avea să vină și restatornicirea lui Israel. Într-o zi auzind menționat numele lui Isus din Nazaret, băiatul a întrebat cine era El. "Un iudeu foarte talentat", a fost răspunsul, "dar pentru că a pretins că este Mesia, tribunalul iudaic l-a condamnat la moarte". "De ce, a replicat băiatul, este Ierusalimul distrus și de ce suntem noi în robie" "Vai, vai", i-a răspuns tatăl, "pentru că iudeii au ucis pe profeți". Deodată copilului i-a venit gândul: "Poate că și Isus a fost un profet, iar iudeii L-au omorât, deși a fost nevinovat" (Travels and Adventures of the Rev. Joseph Wolff, vol. 1, pag. 6). Atât de puternic a fost acest simtământ, încât, deși îi era interzis să intre într-o biserică creștină, el asculta deseori predica de afară.

Când avea numai şapte ani, se lăuda față de un vecin creştin în vârstă cu triumful viitor al lui Israel la venirea lui Mesia, la care bătrânul a spus cu bunătate: "Dragul meu băiat, îți voi spune cine a fost adevăratul Mesia; a fost Isus din Nazaret,... pe care strămoșii tăi L-au răstignit, așa cum au ucis și pe profeții din vechime. Dute acasă și citește capitolul 53 din Isaia și te vei convinge că Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu". (*Idem*, vol. I, pag. 7). Deodată această convingere a pus stăpânire pe el. A mers acasă, a citit capitolul și a fost uimit când a înțeles cât de desăvârșit se împlinise cu Isus din Nazaret. Erau oare adevărate cuvintele creștinului?

O mare redeșteptare religioasă

Băiatul a cerut tatălui o explicație a profeției, dar a fost întâmpinat cu o tăcere atât de categorică, încât niciodată n-a mai îndrăznit să amintească acest subiect. Aceasta însă, n-a făcut decât să-i mărească dorința de a cunoaște mai mult despre religia creștină.

Cunostinta pe care o căuta era tinută cu premeditare departe de el în căminul lui iudaic; dar, când avea numai unsprezece ani, a părăsit casa tatălui lui și a plecat în lume pentru a-și dobândi singur educația, pentru a-și alege religia și cariera. A găsit adăpost pentru un timp la niște rude, dar a fost alungat curând ca apostaziat; singur și fără bani a trebuit să-și croiască drum printre străini. A mers din loc în loc, studiind sârguitor și întreținându-se predând limba ebraică. Prin influența unui instructor catolic a fost convins să accepte credința catolică și și-a făcut planul să devină misionar pentru propriul lui popor. Cu această țintă, a plecat peste câțiva ani pentru a-si continua studiile la Colegiul de Propagandă din Roma. Aici, obiceiul său de a cugeta independent și de a vorbi deschis i-a adus acuzații de erezie. A atacat pe față abuzurile bisericii și a insistat asupra necesității unei reforme. Deși la început a fost tratat cu o favoare deosebită de către demnitarii papali, după un timp a fost mutat din Roma. Sub supravegherea bisericii, a mers din loc în loc, până când a devenit clar că niciodată nu va putea să fie făcut să se supună robiei romanismului. A fost declarat incorigibil și a fost lăsat liber să plece unde dorea. A plecat în Anglia și îmbrățisând credința protestantă, s-a unit cu Biserica Anglicană. După doi ani de studiu, în anul 1821, a plecat în misiune

În timp ce Wolff a acceptat marele adevăr al primei veniri a lui Hristos ca "om al durerii și obișnuit cu suferința", a înțeles că profețiile scot în evidență cu aceeași claritate a doua Sa venire cu putere și slavă. În timp ce căuta să conducă pe propriul lui popor la Isus din Nazaret, ca fiind Cel făgăduit și să-i îndrepte atenția spre prima Lui venire în umilință ca jertfă pentru păcatele oamenilor, le predica și despre a doua Sa venire ca Împărat și Liberator.

"Isus din Nazaret, adevăratul Mesia", zicea el, "ale Cărui mâini si picioare au fost străpunse, care a fost adus ca un miel la îniunghiere, care a fost Omul durerilor și obișnuit cu suferinta. care a venit prima dată după ce sceptrul a fost luat de la Iuda și puterea legislativă dintre picioarele sale, va veni a doua oară pe norii cerului cu trâmbita unui Arhanghel", (Joseph Wolff, Researches and Missionary Labors, pag. 62), "şi va sta pe Muntele Măslinilor; și acea stăpânire încredințată odată lui Adam asupra creațiunii și pierdută de el, (Gen. 1:26; 3:17) va fi dată lui Isus. El va fi Împărat peste tot pământul. Gemetele și tânguirile creatiunii vor înceta și imnuri de laudă și mulțumire vor fi auzite.... Când va veni Isus în slava Tatălui Său, cu sfinții îngeri,... întâi vor învia cei morți în Hristos. (1 Tes. 4:16; 1 Cor. 15:32). Aceasta este ceea ce numim noi creștinii prima înviere. Atunci lumea animală își va schimba natura (Is. 11:6-9) și va fi supusă lui Isus. (Psalmul 8). Va domni pacea universală". (Journal of the Rev. Joseph Wolff, pag. 378, 379). "Domnul va privi din nou asupra pământului și va spune: "Iată, este foarte bun." (*Idem*, pag. 294).

Wolff credea că venirea Domnului este aproape, interpretarea dată de el perioadelor profetice așezând marea împlinire la o diferență de câțiva ani de timpul fixat de Miller. Acelora care susțineau din Scriptură că "despre ziua și ceasul acela nu știe nimeni", că oamenii nu știu nimic despre apropierea venirii, Wolff le răspundea: "A spus oare Domnul că ziua și ceasul acela nu vor fi niciodată cunoscute? Nu ne-a dat El semnele timpurilor, pentru ca să știm cel puțin apropierea venirii Sale, așa cum se cunoaște apropierea verii după înfrunzirea smochinului? (Matei 24:32). Nu trebuie să cunoaștem niciodată această perioadă, în timp ce El Însuși ne îndeamnă, nu numai să citim cartea profetului Daniel, ci s-o și înțelegem? Şi chiar în cartea lui Daniel, unde este spus că profeția va fi pecetluită până la vremea sfârșitului (așa cum era cazul în timpul lui) și că mulți vor "călători" (expresie ebraică pentru observarea și cugetarea asupra timpului), se arată și că "va

crește cunoștința" (cu privire la timpul acela). (Dan. 12:4). Pe lângă aceasta, Domnul nu intenționează să spună că apropierea timpului nu va fi cunoscută, ci că "despre ziua aceea și despre ceasul acela, nu știe nimeni", în mod exact. El spune că se va înțelege de ajuns din semnele timpului, pentru a ne determina să ne pregătim pentru revenirea Sa, așa cum Noe a pregătit corabia". (Wolff, *Researches and Missionary Labors*, pag. 404, 405).

Cu privire la sistemul răspândit de a interpreta sau de a răstălmăci Scripturile, Wolff a scris: "Cea mai mare parte a bisericii creștine s-a abătut de la înțelesul clar al Scripturii și s-a îndreptat către sistemul fantomatic al budiștilor, care cred că fericirea viitoare a omenirii va consta în deplasarea sufletelor prin aer și presupun că atunci când citesc în Scripturi Iudei, trebuie să înțeleagă Neamuri; când citesc Ierusalim, trebuie să înțeleagă biserica; și dacă scrie pământ, înseamnă cer; prin venirea Domnului trebuie să se înțeleagă înaintarea societăților misionare; iar suirea pe muntele casei Domnului înseamnă o mare adunare de Metodiști". (Journal of the Rev. Joseph Wolff, pag. 96).

Timp de douăzeci și patru de ani, de la 1821 la 1845, Wolff a călătorit foarte mult: în Africa, a vizitat Egiptul și Etiopia; în Asia, a traversat Palestina, Siria, Persia, Buhara și India. A vizitat de asemenea Satele Unite, oprindu-se în drum să predice în insula Sf. Elena. A sosit în New York în luna august 1837 și după ce a vorbit în acel oraș, a predicat în Philadelphia și Baltimore și, în cele din urmă, s-a îndreptat spre Washington. "Aici", spune el, "pe baza unei propuneri făcute de ex-Președintele *John Quincy Adams*, în una din camerele Congresului, Camera mi-a aprobat în unanimitate să folosesc Sala Congresului pentru o lectură, pe care am ținut-o într-o sâmbătă și am fost onorat de prezența tuturor membrilor Congresului și de asemenea a episcopului din Virginia, precum și a clerului și cetățenilor din Washington. Aceeași onoare mi-a fost acordată de membrii guvernului din New Jersey și Pennsylvania, în a căror prezență am ținut lecturi cu privire la cercetările

mele din Asia, precum și la domnia personală a lui Isus Hristos". (*Idem*, pag. 398, 399).

Dr. Wolff a călătorit în țările cele mai barbare fără protecția vreunei autorități europene, suferind multe greutăți și fiind înconjurat de primejdii numeroase. A fost bătut cu ciomagul și înfometat, vândut ca sclav și de trei ori condamnat la moarte. A fost atacat de bandiți și uneori aproape a pierit de sete. Odată a fost jefuit de tot ce avea și lăsat să călătorească sute de mile pe jos prin munți, cu fața biciuită de zăpadă și cu picioarele goale, amorțite de contactul cu pământul înghețat.

Când a fost avertizat să nu meargă neînarmat printre triburile sălbatice și ostile, el a declarat că este "aprovizionat cu arme" - "rugăciune, zel pentru Hristos și încredere în ajutorul Său". "Mai sunt înzestrat, a zis el, cu iubire față de Dumnezeu și de aproapele în inimă și cu Biblia în mână". (W. H. D. Adams, *In Perils Oft*, pag. 192). Oriunde mergea, ducea cu el Biblia în limbile ebraică și engleză. Despre una dintre ultimile sale călătorii spunea: "Am... ținut Biblia deschisă în mână. Am simțit că puterea mea era în această Carte și că puterea ei mă va susține". (*Idem*, pag. 201).

Astfel a perseverat în activitatea lui până când solia judecății a fost dusă la o mare parte a pământului locuit. Printre iudei, turci, parși, hinduși și multe alte naționalități și rase, el răspândea Cuvântul lui Dumnezeu în aceste limbi diferite și pretutindeni vestea apropierea domniei lui Mesia.

În călătoriile lui la Buhara a descoperit că doctrina apropiatei veniri a Domnului era cunoscută de un popor îndepărtat și izolat. "Arabii din Yemen", spune el, "sunt în posesia unei cărți numită Seera, în care se menționează despre a doua venire a lui Hristos și domnia Sa în slavă și ei așteaptă ca evenimente mari să aibă loc în anul 1840". (*Journal of the Rev. Joseph Wolff*, pag. 377). "În Yemen... am petrecut șase zile împreună cu fiii lui Recab. Ei nu beau vin, nu cultivă viță de vie, nu seamănă, trăiesc în corturi și-și amintesc de bunul bătrân Ionadab, fiul lui Recab; am găsit

O mare redeșteptare religioasă

împreună cu ei copii ai lui Israel din seminția lui Dan,... care așteaptă alături de fiii lui Recab venirea grabnică a lui Mesia pe norii cerului". (*Idem*, pag. 389).

O credință asemănătoare a fost descoperită de un alt misionar în Tataria. Un preot tatar l-a întrebat pe misionar când va veni Hristos a doua oară. Când misionarul a răspuns că nu știe nimic despre acest lucru, preotul a părut foarte surprins de o așa ignoranță la cineva care se pretindea învățător al Bibliei și și-a exprimat propria sa credință, întemeiată pe profeție, că Hristos va reveni în anul 1844.

În anul 1826 solia adventă a început să fie predicată în Anglia. Aici lucrarea nu a luat o formă atât de precisă ca în America; timpul exact al venirii n-a fost atât de general predicat, însă marele adevăr al apropiatei veniri a lui Hristos cu putere și slavă a fost proclamat intens, și aceasta nu numai printre disidenți și neconformiști. Mourant Brock, un scriitor englez, declară că aproape șapte sute de pastori ai Bisericii Anglicane au fost angajați în predicarea "acestei Evanghelii a Împărăției". Solia indicând către anul 1844 ca timp al revenirii Domnului a fost predicată de asemenea în restul Marii Britanii.

Publicațiile advente din Statele Unite erau larg răspândite. În Anglia erau publicate cărți și reviste. În anul 1842 Robert Winter, englez prin naștere, care primise credința adventă în America, s-a întors în țara sa natală pentru a proclama venirea Domnului. Mulți s-au unit cu el în această lucrare și solia judecății a fost proclamată în diferitele părți ale Angliei.

În America de Sud, în mijlocul barbariei și obscurantismului clerical, Lacunza, iezuit spaniol, a descoperit Scripturile și astfel a primit adevărul revenirii apropiate a lui Hristos. Hotărât să dea avertizarea și în același timp dorind să scape de cenzura Romei, și-a publicat convingerile sub pseudonimul "Rabi Ben-Ezra", prezentându-se ca un convertit iudeu. Lacunza a trăit în secolul al XVIII-lea, dar cartea lui a ajuns la Londra cam prin anul 1825 și a fost tradusă în limba

engleză. Publicarea ei a slujit la adâncirea interesului deja trezit în Anglia pentru subiectul celei de a doua veniri.

În Germania doctrina fusese predicată în secolul al XVIII-lea de către Bengel, pastor al Bisericii Lutherane și renumit savant și critic al Bibliei. După terminarea instruirii, Bengel "s-a dedicat studiului teologiei, către care era în mod natural înclinat datorită caracterului sobru și religios al minții lui, adâncit de instruirea și disciplina căpătate anterior. Ca și alți tineri cu caracter profund, care au trăit înainte și după el, a trebuit să lupte cu îndoieli și dificultăți de natură religioasă și face aluzie, cu multă sensibilitate, la "multele săgeti care i-au străpuns sărmana lui inimă și i-au făcut tineretea greu de suportat". Devenind membru al Consistoriului din Württemberg, a apărat cauza libertății religioase. "În timp ce susținea drepturile și privilegiile bisericii, el pleda să se acorde toată libertatea cuvenită acelora care se simteau constrânsi, din motive de conștiință, să se retragă din mijlocul ei". (Encyclopaedia Britannica, ed. 9-a, art. 25 "Bengel"). Efectele bune ale acestui principiu sunt simtite și astăzi în provincia lui natală.

Lumina celei de a doua veniri a lui Hristos a pătruns în mintea lui Bengel în timp ce pregătea o predică din Apocalipsa 21 pentru duminica dinainte de crăciun. Profețiile din Apocalipsa s-au dezvăluit înțelegerii sale ca niciodată mai înainte. Copleșit de simțul importanței uluitoare și al slavei neîntrecute a scenelor prezentate de profet, a fost constrâns să se oprească pentru un timp de la meditarea asupra acestui subiect. În timp ce se afla la amvon, scenele i s-au prezentat din nou în mod viu și cu putere. De la data aceea s-a dedicat studiului profețiilor, îndeosebi a acelora din Apocalipsa și a ajuns curând la convingerea că ele arătau către apropiata venire a lui Hristos. Data pe care a stabilit-o ca timp al celei de a doua veniri era cu câțiva ani diferită de aceea susținută mai târziu de Miller.

Scrierile lui Bengel s-au răspândit în toată creștinătatea. Opiniile lui referitoare la profeție au fost primite aproape de toți din statul

O mare redeșteptare religioasă

său, Württemberg și într-o anumită măsură și din alte părți ale Germaniei.

Mişcarea a continuat după moartea lui şi solia adventă era auzită în Germania în același timp în care era vestită şi în alte țări. La începutul soliei, unii credincioși au plecat în Rusia unde au format colonii, iar credința apropiatei veniri a lui Hristos este încă păstrată de bisericile germane din acea țară.

Lumina a strălucit de asemenea în Franța și Elveția. La Geneva, în care Farel și Calvin răspândiseră adevărul Reformațiunii, solia celei de a doua veniri a fost predicată de Gaussen. Pe când era student, Gaussen a venit în contact cu spiritul raționalismului care invadase toată Europa, în ultima parte a secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea; când a început lucrarea de pastorație, nu era numai necunoscător al credinței adevărate, dar înclina și spre scepticism.

Interesul pentru studiul profeției i s-a trezit încă din tinerețe. După ce a citit "Istoria Antică" a lui Rollin, atenția i-a fost atrasă de capitolul 2 din Daniel și a fost impresionat de exactitatea extraordinară cu care se împlinise profeția, așa cum se putea constata din relatarea istorică. Aceasta era o mărturie în favoarea inspirației Scripturilor, care i-a slujit ca o ancoră în mijlocul primejdiilor din anii de mai târziu. El nu s-a simțit satisfăcut cu învățăturile raționalismului și prin studierea Bibliei și căutarea unei lumini mai clare, după un timp, a ajuns la o credință temeinică.

Pe măsură ce continua cercetarea profețiilor, a ajuns la convingerea că venirea Domnului era aproape. Impresionat de solemnitatea și de importanța acestui mare adevăr, dorea să-l aducă înaintea poporului; dar credința generală că profețiile lui Daniel sunt taine și nu pot să fie înțelese, era o piedică serioasă în calea lui. În cele din urmă s-a hotărât - așa cum făcuse Farel evenghelizarea Genevei, înaintea lui - să înceapă cu copiii, prin care nădăjduia să interseze pe părinți.

"Doresc să fie înțeles, a spus el după aceea, vorbind despre scopul urmărit prin această acțiune, că nu datorită lipsei de importanță a profeției, ci din contră, datorită valorii ei mari, am dorit s-o prezint în această formă simplă și m-am adresat copiilor. Doream să fiu ascultat și mă temeam că n-aș fi fost, dacă m-aș fi adresat mai întâi celor maturi". "De aceea m-am hotărât să merg la cei mici. Strâng o grupă de copii; dacă grupa se mărește, dacă văd că ascultă, le place, sunt interesați, că înțeleg și pot să explice lecția, sunt sigur că în curând voi avea a doua grupă și la rândul lor, adulții își vor da seama că merită să folosească timpul pentru studiu. Când aceasta se realizează, cauza este câștigată". (L. Gaussen, *Daniel the Prophet*, vol. 2, Preface).

Efortul a fost încununat cu succes. În timp ce se adresa copiilor, au venit să asculte și persoane în vârstă. Balcoanele bisericii lui erau pline de ascultători atenți. Printre ei se găseau oameni de rang înalt și învățați, străini și turiști care vizitau Geneva; și astfel solia a fost dusă și în alte părți.

Încurajat de acest succes, Gaussen și-a publicat lecțiile, cu speranța de a promova studiul cărților profetice în bisericile de limbă franceză.

"A publica ceea ce am predat copiilor", spune Gaussen, "înseamnă a spune adulților care prea adesea, neglijează asemenea cărți, sub pretextul că sunt obscure: "Cum sunt ele obscure, din moment ce copiii voștri le înțeleg?" "Am avut o mare dorință", adaugă el, "să răspândesc cunoașterea profețiilor în bisericile noastre, dacă ar fi fost posibil". "În adevăr, nu există alt studiu care, după părerea mea, răspunde mai bine nevoilor timpului". "Prin acest studiu trebuie să ne pregătim pentru strâmtorarea care se apropie, să veghem și să așteptăm pe Isus Hristos".

366

Deși era unul din cei mai distinși și iubiți dintre predicatorii de limbă franceză, după un timp, Gaussen a fost suspendat din slujbă, vina lui principală fiind că în loc să folosească catehismul bisericii, un manual monoton și raționalist, aproape lipsit de adevărata

O mare redeșteptare religioasă

religie, folosise Biblia pentru educarea tineretului. După aceea a devenit profesor la un seminar teologic și în același timp, duminica își continua lucrarea de catehet, adresându-se copiilor și instruindu-i din Scripturi. Lucrările lui despre profeții au trezit de asemenea mult interes. De la catedra de profesor, prin presă și prin ocupația lui preferată ca învățător al copiilor, a continuat mulți ani să exercite o largă influență și a contribuit la trezirea atenției multora asupra studiului profețiilor, care arătau că venirea Domnului era aproape.

În Scandinavia de asemenea solia adventă a fost proclamată și a provocat un interes general. Mulți au fost treziți din siguranța lor nepăsătoare și conduși să-și mărturisească păcatele, să le părăsească și să caute iertare în numele lui Hristos. Dar clerul bisericii de stat s-a opus mișcării și prin influența lui, unii din cei care predicau solia au fost aruncați în închisoare. În multe locuri în care predicatorii apropiatei veniri a Domnului au fost aduși astfel la tăcere, Dumnezeu a găsit plăcere să vestească solia într-un mod minunat, prin copiii mici. Ei fiind minori, legea statului nu putea să-i oprească și li s-a îngăduit să vorbească fără să fie maltratați.

Mişcarea s-a dezvoltat mai ales în clasele de jos, iar oamenii se adunau să asculte avertizarea în locuințele modeste ale muncitorilor. Copiii-predicatori erau ei înşişi în majoritate țărani săraci. Unii dintre ei nu aveau mai mult de șase sau opt ani; și în timp ce viața lor mărturisea că iubeau pe Mântuitorul și se străduiau să trăiască în ascultare de cerințele sfinte ale lui Dumnezeu, de obicei, ei manifestau numai inteligența și priceperea observate în mod obișnuit la copii de acea vârstă. Totuși, când stăteau înaintea oamenilor, era evident că erau conduși de o influență mai presus de însușirile lor naturale. Tonul și ținuta li se schimbau și prezentau solia judecății, cu putere solemnă, folosind chiar cuvintele Scripturii: "Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui". Ei mustrau păcatele oamenilor, nu numai condamnând imoralitatea și viciul, ci mustrând spiritul lumesc și apostazia și avertizau pe ascultători să fugă de mânia viitoare.

Oamenii ascultau tremurând. Spiritul convingător al lui Dumnezeu vorbea inimilor lor. Mulți erau determinați să cerceteze Scripturile cu un interes nou și profund, cei necumpătați și imorali erau schimbați, alții părăseau practicile necinstite și s-a făcut o lucrare atât de remarcabilă, încât și pastorii bisericii de stat au fost constrânși să recunoască că în această mișcare era mâna lui Dumnezeu

Voia lui Dumnezeu a fost ca vestea revenirii Mântuitorului să fie predicată în tările Scandinave; și când glasurile slujitorilor Săi au fost aduse la tăcere, El a pus Duhul Său asupra copiilor, pentru ca lucrarea să poată fi adusă la îndeplinire. Când Isus se apropia de Ierusalim însoțit de mulțimile bucuroase, care-L aclamau ca Fiu al lui David cu strigăte de triumf și cu fluturare de ramuri de palmier, fariseii invidioși I-au cerut să le aducă la tăcere; dar Isus a răspuns că toate acestea erau o împlinire a profetiei și că dacă aceștia vor tăcea, pietrele vor striga. Oamenii, intimidați de amenințările preoților și conducătorilor, au încetat manifestarea lor de bucurie când au intrat pe porțile Ierusalimului; dar copiii au reluat refrenul în curțile Templului și fluturând ramurile lor de palmier, strigau: "Osana, Fiul lui David!" (Matei 21:8-16). Când fariseii iritați, I-au spus: "Auzi ce spun aceștia?", Isus a răspuns: "Da, oare n-ați citit niciodată cuvintele acestea: 'Tu ai scos laude din gura pruncilor și din gura celor ce sug'? După cum Dumnezeu a lucrat prin copii la prima venire a lui Hristos, tot asa a lucrat prin ei proclamând solia celei de a doua veniri. Cuvântul lui Dumnezeu trebuia să fie împlinit pentru ca proclamarea venirii Mântuitorului să fie adresată tuturor popoarelor, limbilor și natiunilor.

Lui William Miller și colaboratorilor săi le-a fost dat să predice avertizarea în America. Această țară a devenit centrul marii mișcări

advente. Aici și-a avut cea mai directă împlinire profeția primei solii îngerești. Scrierile lui Miller și ale colaboratorilor lui au fost

duse în țări depărtate. Pretutindeni în lume unde pătrundeau

misionarii, a fost dusă vestea bună a apropiatei veniri a lui Hristos. Solia Evangheliei veșnice se răspândea pretutindeni: "Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui".

Mărturia profețiilor care păreau să indice venirea lui Hristos în primăvara anului 1844 a pus stăpânire profund pe mintile oamenilor. Pe măsură ce solia mergea de la un stat la altul, trezea pretutindeni un mare interes. Mulți erau convinși că dovezile din perioadele profetice erau corecte și sacrificându-și mândria părerilor personale, primeau cu bucurie adevărul. Unii pastori și-au părăsit vederile și sentimentele lor sectare, au renunțat la salariile si la bisericile lor si s-au unit pentru proclamarea venirii lui Isus. Au fost totuși, comparativ, puțini pastori care au primit această solie; de aceea ea a fost încredințată în mare măsură membrilor laici umili. Fermierii își părăseau ogoarele, mecanicii își lăsau sculele, negustorii își părăseau mărfurile, iar oamenii de diferite profesii renuntau la functiile lor; si totusi numărul lucrătorilor era mic în comparație cu lucrarea care trebuia îndeplinită. Starea unei biserici neevlavioase și a unei lumi care zăcea în nelegiuire, apăsa greu asupra sufletelor adevăraților străjeri și ei au fost dispuși să suporte truda, lipsa și suferința, pentru a putea să cheme pe oameni la pocăința care duce la mântuire. Deși Satana s-a opus, lucrarea a mers continuu înainte și adevărul advent a fost acceptat de multe mii de oameni.

Pretutindeni se auzea mărturia cercetătoare avertizând pe păcătoși, atât pe cei din lume, cât și pe membrii bisericii, să fugă de mânia viitoare. Ca și Ioan Botezătorul, antemergătorul lui Hristos, predicatorii au pus securea la rădăcina pomului și i-au îndemnat pe toți să aducă roade vrednice de pocăință. Apelurile lor mișcătoare erau în contrast vizibil cu asigurările de pace și siguranță care se auzeau de la amvoanele bisericilor populare; și oriunde era vestită, solia impresiona pe oameni. Mărturia simplă și directă a Scripturilor, întărită de puterea Duhului Sfânt, aducea o convingere profundă, căreia puțini erau în stare să-i reziste.

Mărturisitori ai religiei au fost treziți din siguranța lor falsă. Își vedeau apostazia, spiritul lumesc și necredința, mândria și egoismul. Mulți căutau pe Domnul cu pocăință și umilință. Afecțiunile care fuseseră legate timp îndelungat de lucrurile pământești, erau acum îndreptate către cer. Duhul lui Dumnezeu se odihnea asupra lor și cu inimi umilite și supuse s-au unit să proclame solia: "Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecătii Lui".

Păcătoșii întrebau plângând: "Ce trebuie să fac ca să fiu mântuit" Aceia ale căror vieți fuseseră pătate de necinste erau nerăbdători să dea înapoi ceea ce au răpit. Toți care găseau pace în Hristos, doreau să vadă și pe alții împărtășindu-se de aceeași binecuvântare. Inimile părinților erau întoarse către copiii lor, iar inimile copiilor către părinți. Barierele mândriei și ale reținerii erau îndepărtate. Se făceau mărturisiri sincere și membrii familiei lucrau pentru mântuirea celor care le erau apropiați și scumpi. Adesea se auzea glasul unor mijlociri stăruitoare.

Pretutindeni erau suflete adânc îngrijorate care stăruiau înaintea lui Dumnezeu. Mulți se luptau toată noaptea în rugăciune ca să obțină asigurarea că păcatele le erau iertate sau pentru convertirea rudelor sau vecinilor lor.

Oameni din toate clasele veneau la adunările adventiste. Bogați și săraci, oameni de sus și de jos, erau dornici, din motive diferite, să asculte învățăturile despre a doua venire. Domnul a ținut în frâu spiritul opoziției în timp ce servii Săi explicau motivele credinței lor. Uneori unealta era slabă, dar Duhul lui Dumnezeu dădea putere adevărului Său. Prezența îngerilor sfinți era simțită în aceste adunări și mulți erau adăugați zilnic la numărul credincioșilor. Când erau prezentate dovezile apropiatei veniri a lui Hristos, mari mulțimi ascultau cu respirația tăiată cuvintele solemne. Cerul și pământul păreau că se apropie. Puterea lui Dumnezeu se simțea peste bătrâni, tineri și cei de vârstă mijlocie. Oamenii mergeau la casele lor cu laude pe buze și cântări de bucurie răsunau în aerul liniștit

al nopții. Nici unul din cei care au participat la acele adunări nu poate să uite acele scene de un interes profund.

Proclamarea unui timp precis pentru venirea lui Hristos a provocat o mare opoziție din partea multor oameni din toate clasele, începând cu pastorul de la amvon și până la păcătosul cel mai nesăbuit și sfidător. Se împlineau cuvintele profeției: "Înainte de toate, să știți că în zilele din urmă vor veni batjocoritori plini de batjocuri, care vor trăi după poftele lor și vor zice: "Unde este făgăduința venirii Lui? Căci de când au adormit părinții noștri, toate rămân așa cum erau de la începutul zidirii!" (2 Petru 3:3,4). Mulți care mărturiseau că iubesc pe Mântuitorul, declarau că nu se opun doctrinei celei de a doua veniri, ci obiectau numai contra timpului stabilit. Dar ochiul a toate văzător al lui Dumnezeu le citea inimile. Ei nu doreau să audă despre venirea lui Hristos ca să judece lumea după dreptate. Ei fuseseră robi necredincioși; faptele lor nu puteau să suporte examinarea Dumnezeului care cercetează inimile și se temeau să se întâlnească cu Domnul lor.

Asemenea iudeilor din timpul primei veniri a lui Hristos, ei nu erau pregătiți să întâmpine cu bucurie pe Isus. Nu numai că refuzau să asculte argumentele clare ale Bibliei, dar și ridiculizau pe aceia care așteptau pe Domnul. Satana și îngerii lui jubilau și aruncau batjocuri în fața lui Hristos și a sfinților îngeri, că pretinsul Său popor avea atât de puțină iubire pentru El, încât nu dorea venirea Sa.

Argumentul cel mai des folosit de cei care respingeau credința adventă era că "nimeni nu cunoaște ziua și ceasul". Scriptura spune: "Despre ziua aceea și despre ceasul acela, nu știe nimeni: nici îngerii din ceruri, ci numai Tatăl". (Matei 24:36, trad. engl.). Aceia care așteptau pe Domnul au dat o explicație clară și armonioasă acestui text și au arătat deslușit că era folosit greșit de adversarii lor. Cuvintele acestea au fost spuse de Hristos în acea conversație memorabilă cu ucenicii Săi de pe Muntele Măslinilor, după ce părăsise Templul pentru ultima dată. Ucenicii puseseră întrebarea: "Care va fi semnul venirii Tale și al sfârșitului

veacului acestuia?" Isus le-a descris semnele, apoi le-a zis: "Când veți vedea toate aceste lucruri, să știți că Fiul omului este aproape, este chiar la uși". (vers. 3,33). Nici un cuvânt al Mântuitorului nu trebuie să fie folosit pentru a desființa pe altul.

Deşi nici un om nu cunoaşte ziua, nici ceasul venirii Sale, suntem învățați și ni se cere să știm când timpul este aproape. Pe lângă aceasta suntem învățați că desconsiderarea avertizărilor Sale și refuzul sau neglijarea de a ști când venirea Sa este aproape, vor fi tot atât de fatale pentru noi, cât a fost pentru cei care au trăit în zilele lui Noe să nu știe când venea potopul. Parabola din același capitol, care pune în contrast pe servul credincios cu cel necredincios și prezintă sfârșitul aceluia care zice în inima sa: "Stăpânul meu zăbovește să vină", arată în ce lumină va privi Hristos și cum va răsplăti pe aceia pe care-i va găsi veghind și predicând venirea Sa, precum și pe aceia care o tăgăduiesc. "Vegheați dar", spune El. "Ferice de robul acela pe care stăpânul său, la venirea lui, îl va găsi făcând așa". (vers. 42,46). "Dacă nu veghezi, voi veni ca un hoț și nu vei ști în care ceas voi veni peste tine". (Apoc. 3:3).

Pavel vorbeşte despre o clasă de oameni pe care venirea Domnului o va lua prin surprindere. "Ziua Domnului va veni ca un hoț noaptea. Când vor zice: "Pace și liniște!", atunci o prăpădenie neașteptată va veni peste ei... și nu va fi chip de scăpare". Dar el adaugă, pentru aceia care au luat aminte la avertizarea Mântuitorului: "Voi, fraților, nu sunteți în întuneric, pentru ca ziua aceea să vă prindă ca un hoț. Voi toți sunteți fii ai luminii și fii ai zilei. Noi nu suntem ai nopții, nici ai întunericului". (1 Tes. 5:2-5).

372

Astfel s-a arătat că Scriptura nu îndreptățește pe oameni să rămână în ignoranță cu privire la apropierea venirii lui Hristos. Dar aceia care căutau numai un pretext pentru a lepăda adevărul și-au astupat urechile la această explicație și cuvintele: "Nimeni nu cunoaște ziua, nici ceasul" au continuat să fie repetate de batjocoritori semeți și chiar de pretinșii slujitori ai lui Hristos.

O mare redeșteptare religioasă

Când oamenii au fost treziți și au început să caute calea mântuirii, învățătorii religiei s-au interpus între ei și adevăr, căutând să le liniștească temerile prin interpretarea falsă a Cuvântului lui Dumnezeu. Străjerii necredincioși s-au unit cu lucrarea marelui amăgitor, strigând: "Pace, pace!", când Dumnezeu n-a vorbit de pace. Asemenea fariseilor din zilele lui Hristos, mulți au refuzat să intre în Împărăția Cerurilor și au împiedicat și pe cei care voiau să intre. Sângele acelor suflete va fi cerut din mâna lor.

Cei mai umili și cei mai evlavioși din biserici erau de obicei cei dintâi care primeau solia. Aceia care studiau Biblia nu puteau să nu vadă caracterul nescripturistic al concepțiilor populare privitoare la profeție; și oriunde oamenii nu erau stăpâniți de influența clerului, oriunde cercetau Cuvântul lui Dumnezeu în mod personal, doctrina adventă trebuia doar să fie comparată cu Scripturile pentru a stabili autoritatea ei divină.

Mulţi erau persecutaţi de fraţii lor care nu credeau. Unii, pentru a-şi păstra poziţia în biserică, au preferat să păstreze tăcere în legătură cu speranţa lor; dar alţii au considerat că loialitatea lor faţă de Dumnezeu le interzicea să ascundă adevărurile pe care El li le încredinţase. Nu puţini au fost excluşi din biserică pentru simplul motiv că şi-au exprimat credinţa în venirea lui Hristos. Pentru aceia care au suferit această încercare a credinţei lor, erau deosebit de preţioase cuvintele profetului: "Iată ce zic fraţii voştri, care vă urăsc şi vă izgonesc din pricina Numelui Meu: 'Să-Şi arate Domnul slava, ca să vă vedem bucuria!' Dar ei vor rămâne de ruşine!" (Isaia 66:5).

Îngerii lui Dumnezeu priveau cu cel mai profund interes rezultatul avertizării. Când bisericile respingeau total solia, îngerii le părăseau cu tristețe. Dar erau mulți care nu fuseseră încă puși la probă cu privire la adevărul advent. Mulți fuseseră amăgiți de soți, soții, părinți sau copii și făcuți să creadă că era păcat chiar să asculte la asemenea erezii ca acelea predicate de adventiști. Îngerilor le-a fost poruncit să vegheze cu credincioșie asupra

acestor suflete, deoarece o altă lumină, în afară de aceasta, urma să strălucească asupra lor de la tronul lui Dumnezeu.

Cei care primiseră solia au asteptat cu o dorință de nedescris venirea Mântuitorului lor. Timpul în care așteptau să-L întâlnească era aproape. S-au apropiat de ceasul acela cu o solemnitate calmă. Stăteau într-o comuniune plăcută cu Dumnezeu, o anticipare a păcii pe care urmau să o aibă în viitorul strălucit. Nici unul din cei care au simțit această speranță și încredere nu poate să uite acele ore prețioase de asteptare. Cu câteva săptămâni înainte de timpul acela, afacerile lumești au fost părăsite în cea mai mare parte. Credinciosii sinceri cercetau cu atenție orice gând și simțământ al inimilor lor, ca și când ar fi fost pe patul de moarte și ar mai fi avut doar câteva ore până să închidă ochii asupra scenelor pământești. Nu au fost făcute "haine pentru înălțare la cer" (vezi apendicele); dar toți simteau nevoia unei dovezi interioare că erau pregătiti să întâmpine pe Mântuitorul; hainele lor albe erau puritatea sufletului, caractere curățite de păcat prin sângele ispășitor al lui Hristos. Dacă ar fi continuat să existe în pretinsul popor al lui Dumnezeu, același spirit de cercetare a inimii, aceeași credință serioasă și hotărâtă; dacă ar fi continuat să se umilească astfel înaintea Domnului si să-și înalțe cererile la scaunul harului, ar fi avut o experiență mult mai bogată decât în prezent. Există prea puțină rugăciune, prea puțină convingere adevărată de păcat și lipsa unei credințe vii lasă pe mulți lipsiți de harul atât de bogat oferit de Răscumpărătorul nostru.

Dumnezeu plănuise să-Şi încerce poporul. Mâna Lui a acoperit o greșeală în calcularea perioadelor profetice. Eroarea n-a fost descoperită nici de adventiști, nici de cei mai erudiți dintre adversarii lor. Aceștia din urmă spuneau: "Calculul vostru privitor la perioadele profetice este corect. Un mare eveniment va avea loc, dar nu ce prezice domnul Miller; nu va fi a doua venire a lui Hristos, ci convertirea lumii." (Vezi apendicele).

O mare redeșteptare religioasă

Timpul de așteptare a trecut, iar Hristos nu S-a arătat pentru eliberarea poporului Său. Aceia care au așteptat pe Mântuitorul cu credință și iubire sinceră, au avut parte de o dezamăgire amară. Totuși planurile lui Dumnezeu s-au împlinit; El a pus la încercare inimile acelora care mărturisiseră că așteaptă venirea Sa. Printre ei erau mulți care nu fuseseră mânați de motive înalte, ci de teamă. Mărturisirea lor de credință nu atinsese nici inimile și nici viețile lor. Când evenimentul așteptat n-a avut loc, aceste persoane au declarat că n-au fost dezamăgite; ele nu crezuseră niciodată că Hristos va veni. Aceste persoane au fost printre primele care au ridiculizat mâhnirea adevăraților credincioși.

Dar Isus și toată oastea cerească au privit cu iubire și simpatie asupra celor încercați și credincioși, dar dezamăgiți. Dacă s-ar fi putut da la o parte vălul care desparte lumea văzută de cea nevăzută, ar fi fost văzuți îngeri apropiindu-se de aceste suflete statornice și ocrotindu-le de săgetile Satanei.

O AVERTIZARE RESPINSĂ

William Miller și colaboratorii lui s-au străduit să predice doctrina celei de a doua veniri cu singurul scop de a trezi pe oameni să se pregătească pentru judecată. Ei au căutat să trezească pe oamenii care mărturiseau că sunt religioși la adevărata speranță a bisericii și la nevoia lor de o experiență creștină mai profundă; ei s-au străduit de asemenea să trezească pe cei neconvertiți la pocăință și întoarcere grabnică la Dumnezeu. "Ei n-au făcut nici o încercare să convertească pe oameni la o sectă sau grupare religioasă. De aceea, lucrau printre toate grupările și sectele fără să se amestece în organizația sau disciplina lor".

"În toată lucrarea mea", spunea Miller, "niciodată n-am avut dorința sau intenția să promovez vreun interes diferit de al denominațiunilor existente sau să avantajez pe una în detrimentul alteia. M-am gândit la binele tuturor. Presupunând că toți creștinii se vor bucura de perspectiva venirii lui Isus și că aceia care nu vedeau ca mine, nu vor iubi mai puțin pe aceia care vor îmbrățișa această doctrină, n-am conceput că ar fi vreodată nevoie de adunări separate. Singurul meu scop a fost de a întoarce suflete la Dumnezeu, de a înștiința lumea despre judecata viitoare și de a convinge pe semenii mei să facă acea pregătire a inimii care îi va face în stare să întâmpine pe Dumnezeu în pace. Marea majoritate a acelora care s-au convertit în urma lucrării mele s-au unit cu diferitele biserici existente". (Bliss, pag. 328).

376

Deoarece lucrarea lui a condus la întărirea bisericilor, a fost privită cu bunăvoință un timp. Dar când pastorii și conducătorii religioși au luat atitudine contra doctrinei advente și au căutat să înăbușe orice discuție asupra acestui subiect, nu numai că i s-au

O avertizare respinsă

împotrivit de la amvon, dar au și interzis membrilor lor privilegiul să participe la predici despre a doua venire sau chiar să vorbească despre speranța lor la întâlnirile sociale ale bisericii. Astfel credincioșii se aflau într-o mare încercare și încurcătură. Ei își iubeau bisericile și le era greu să se despartă de ele; dar când au văzut mărturia Cuvântului lui Dumnezeu înăbușită și dreptul de a cerceta profețiile interzis, au considerat că, din loialitate față de Dumnezeu, nu trebuiau să se supună. Pe aceia care căutau să interzică mărturia Cuvântului lui Dumnezeu, nu puteau să-i considere biserica lui Hristos, "stâlpul și temelia adevărului". În consecință, s-au socotit îndreptățiți să se despartă de bisericile din care făceau parte. În vara anului 1844 aproape cincizeci de mii de persoane s-au retras din biserici.

Cam în acel timp s-a observat o schimbare evidentă în majoritatea bisericilor din Statele Unite. De mulți ani exista o creștere treptată și continuă a conformării la practicile și obiceiurile lumești și în același timp un declin corespunzător al adevăratei vieți spirituale; dar în anul acela au apărut dovezile unei decăderi rapide și vizibile în aproape toate bisericile din țară. În timp ce nimeni nu părea în stare să indice cauza, faptul în sine era remarcat în cercuri largi și comentat atât în presă, cât și de la amvoane.

La o adunare a pastorilor din Philadelphia, domnul Barnes, autorul unui comentariu biblic mult apreciat și pastor al uneia dintre bisericile principale din acel oraș, "a declarat că era pastor de douăzeci de ani și niciodată până la ultima împărtășanie nu administrase sfintele rânduieli fără să primească mai mulți sau mai puțini membri în biserică. Dar acum, nu se mai văd nici treziri, nici convertiri, nici o creștere vizibilă în har a credincioșilor și nimeni nu vine la biroul lui pentru a discuta despre mântuirea sufletului său. Odată cu dezvoltarea afacerilor și cu perspectivele strălucite în comerț și industrie, se observă și o creștere a spiritului lumesc. Aceasta se petrece în toate denominațiunile." (*Congregational Journal*, 23 mai, 1844).

În luna februarie a aceluiași an, profesorul Finney de la Colegiul Oberlin spunea: "Înaintea ochilor noștri am avut faptul că, în general, bisericile protestante din țara noastră au fost fie indiferente, fie ostile față de aproape toate reformele morale din timpul nostru. Sunt și unele excepții, dar nu suficiente pentru a schimba situația generală. Avem de asemenea un alt fapt cert: absența aproape generală a influenței redeșteptării în biserici. Apatia spirituală este aproape atotcuprinzătoare și este teribil de profundă; același lucru este relatat de presa religioasă din întreaga țară... Într-o foarte mare măsură, membrii bisericii devin adepți ai modei și se unesc cu cei necredincioși la întâlniri de plăceri, dans, petreceri, etc... Dar nu este nevoie să mai dezvoltăm acest subiect dureros. Este suficient că dovezile se înmulțesc și apasă asupra noastră, indicând că, în general, bisericile decad în mod întristător. Ele s-au depărtat foarte mult de Domnul și El S-a îndepărtat de ele".

În "Religious Telescope", un scriitor declara: "Niciodată n-am fost martori unei asemenea decăderi generale a religiei ca în prezent. În adevăr, biserica trebuie să se trezească și să caute cauza acestei nenorociri; căci toți cei care iubesc Sionul trebuie să o considere ca o nenorocire. Când ne dăm seama cât de puține și rare sunt cazurile de adevărată convertire și impertinența și împietrirea aproape fără precedent din partea păcătoșilor, exclamăm fără să vrem: "A uitat Dumnezeu să fie îndurător?", sau: "S-a închis ușa milei Sale?"

O astfel de stare nu există niciodată în biserică fără o cauză internă. Întunericul spiritual care cade asupra națiunilor, bisericilor și indivizilor, nu se datorează unei retrageri arbitrare a harului lui Dumnezeu, ci neglijării sau respingerii luminii divine de către oameni. O ilustrație izbitoare a acestui adevăr este prezentată în istoria poporului iudeu din timpul Domnului Hristos. Prin alipirea de lume și uitarea lui Dumnezeu și a Cuvântului Său, priceperea lor s-a întunecat și inimile lor au devenit firești și senzuale. Astfel au rămas în necunoștință de venirea lui Mesia și în mândria și necredința

O avertizare respinsă

lor au respins pe Răscumpărătorul. Dumnezeu n-a îndepărtat nici chiar atunci pe poporul iudeu de la cunoașterea sau participarea la binecuvântările mântuirii. Dar aceia care au respins adevărul au pierdut orice dorință pentru darul Cerului. Ei au "numit lumina întuneric și întunericul lumină", până când lumina care era în ei a devenit întuneric; și cât de mare era întunericul acela!

Planul lui Satana este ca oamenii să păstreze formele religiei, dar să le lipsească spiritul adevăratei evlavii. După ce au respins Evanghelia, iudeii au continuat să păstreze cu zel vechile lor ceremonii, au păstrat cu strictețe exclusivismul lor național, în timp ce ei înșiși recunoșteau că prezența lui Dumnezeu nu se mai manifesta în mijlocul lor. Profeția lui Daniel arăta așa de clar timpul venirii lui Mesia și prezicea atât de direct moartea Sa, încât ei au dezaprobat studiul ei și în cele din urmă, rabinii au pronunțat un blestem asupra tuturor acelora care ar fi încercat o calculare a timpului. Prin orbirea și nepocăința lor, copiii lui Israel, în secolele care au urmat, au rămas indiferenți la oferta plină de îndurare a mântuirii, nepăsători la binecuvântările Evangheliei, rămânând ca o avertizare solemnă și înspăimântătoare față de primejdia de a lepăda lumina din Cer.

Oriunde există aceeași cauză, vor urma aceleași consecințe. Acela care în mod deliberat își înăbușe convingerile cu privire la datorie pentru că nu se potrivesc cu înclinațiile sale, va pierde, în cele din urmă, capacitatea de a discerne între adevăr și rătăcire. Priceperea devine obscură, conștiința se tocește, inima se împietrește și sufletul se desparte de Dumnezeu. Acolo unde solia adevărului divin este disprețuită sau ignorată, biserica va fi învăluită în întuneric; credința și iubirea se răcesc, iar înstrăinarea și neînțelegerea pătrund în biserică. Membrii bisericii își concentrează interesele și energiile în preocupări lumești și păcătoșii se împietresc în nepocăința lor.

Prima solie îngerească din Apocalipsa 14, care anunța ceasul judecății lui Dumnezeu și chema pe oameni să se teamă și să se

închine Lui, a avut scopul să despartă pe pretinsul popor al lui Dumnezeu, de influențele corupătoare ale lumii și să-l trezească spre a-și vedea adevărata stare de apostazie și iubire de lume. Prin această solie, Dumnezeu a trimis bisericii o avertizare care, dacă ar fi fost primită, ar fi îndreptat relele care o țineau departe de El. Dacă oamenii ar fi primit solia din cer, smerindu-și inimile înaintea Domnului și căutând cu sinceritate să se pregătească pentru a sta în prezența Sa, Duhul și puterea lui Dumnezeu s-ar fi manifestat în mijlocul lor. Biserica ar fi ajuns iarăși la acea stare binecuvântată de unire, credință și iubire, care exista în zilele apostolice, când credincioșii erau "o inimă și un suflet" și "vesteau Cuvântul Domnului cu îndrăzneală" și când "Domnul adăuga în fiecare zi la numărul lor pe cei ce erau mântuiți". (Fapte 4:32, 31; 2:47).

Dacă pretinsul popor al lui Dumnezeu ar primi lumina cum strălucește asupra lui din Cuvântul Său, ar ajunge la acea unitate pentru care S-a rugat Hristos și pe care apostolul a descris-o ca fiind "unirea Duhului prin legătura păcii". "Este", spune el, "un singur trup, un singur Duh, după cum și voi ați fost chemați la o singură nădejde a chemării voastre. Este un singur Domn, o singură credință, un singur botez". (Efes. 4: 3-5).

Acestea au fost rezultatele binecuvântate, experimentate de aceia care au primit solia adventă. Ei proveneau din diferite grupări religioase, dar barierele denominaționale au fost îndepărtate; crezurile contradictorii și-au pierdut semnificația; speranța nebiblică a unui mileniu vremelnic a fost abandonată, concepțiile false despre a doua venire au fost corectate, mândria și asemănarea cu lumea au fost înlăturate; relele au fost îndreptate; inimile s-au unit în cea mai plăcută părtășie, iar iubirea și bucuria domneau. Dacă această doctrină a avut acest efect pentru puținii care au primit-o, ea ar fi avut acelaș efect pentru toți, dacă toți ar fi acceptat-o.

Dar bisericile, în general, n-au primit avertizarea. Pastorii lor care, ca străjeri "peste casa lui Israel", ar fi trebuit să fie primii

O avertizare respinsă

care să discearnă semnele venirii lui Isus, n-au înteles adevărul nici din mărturia profetilor, nici din semnele timpului. Deoarece inimile lor erau pline de speranțe și ambiții lumești, iubirea față de Dumnezeu și credinta în Cuvântul Său s-au răcit: și când a fost prezentată doctrina adventă, ea n-a făcut decât să trezească prejudecata si necredinta lor. Faptul că solia era, într-o mare măsură, predicată de laici a fost folosit ca argument împotriva ei. Ca și în vechime, mărturia clară a Cuvântului lui Dumnezeu a fost întâmpinată cu întrebarea: "A crezut în El vreunul din mai marii nostri sau din farisei?" Dându-si seama cât de dificil era să combată argumentele rezultate din calculul perioadelor profetice, multi pastori dezaprobau studiul profețiilor, predicând că aceste cărți profetice erau sigilate și nu puteau să fie înțelese. Multimile, încrezându-se orbește în pastorii lor, au refuzat să asculte avertizarea; alții, deși convinși de adevăr, nu au îndrăznit să-l mărturisească pentru ca să nu fie "dati afară din sinagogă". Solia pe care Dumnezeu o trimisese pentru încercarea și curățirea bisericii a dovedit cu prisosintă cât de mare era numărul acelora care-și lipiseră inima mai mult de această lume decât de Hristos. Funiile care-i legau de pământ erau mai puternice decât atracțiile cerului. Ei au ales să asculte de vocea înțelepciunii omenești și s-au îndepărtat de solia adevărului care le cerceta inimile.

Refuzând avertizarea primului înger, ei au respins mijloacele pe care Cerul le prevăzuse pentru îndreptarea lor. Ei au disprețuit solul harului, care ar fi corectat relele care-i despărțeau de Dumnezeu și cu un zel și mai mare s-au întors să caute prietenia lumii. Aceasta a fost cauza acelei teribile stări de spirit lumesc, apostazie și moarte spirituală care existau în anul 1844 în biserici.

Primul înger din Apocalipsa 14 este urmat de al doilea înger, care proclamă solia: "A căzut, a căzut Babilonul, cetatea cea mare, care a adăpat toate neamurile din vinul mâniei desfrânării ei". (Apoc. 14: 8). Cuvântul "Babilon" derivă din cuvântul "Babel" și înseamnă confuzie. El este întrebuințat în Scriptură pentru a

desemna diferitele forme de religie falsă sau apostaziată. În Apocalipsa 17, Babilonul este reprezentat printr-o femeie - o metaforă care este folosită în Biblie ca simbol al unei biserici, o femeie virtuoasă reprezentând o biserică curată, iar o femeie desfrânată reprezentând o biserică apostaziată.

În Biblie, caracterul sfânt și durabil al legăturii dintre Hristos și biserica Sa este reprezentat prin unirea căsătoriei. Domnul a legat pe poporul Său de Sine printr-un legământ solemn, El făgăduind să fie Dumnezeul lor, iar ei angajându-se să fie poporul Lui și numai al Lui. El declară: "Te voi logodi cu Mine pentru totdeauna; te voi logodi cu Mine prin neprihănire, judecată, mare bunătate și îndurare". (Osea 2:19). Şi din nou: "Sunt căsătorit cu voi". (Ier. 3:14 eng.). Pavel folosește același simbol în Noul Testament când zice: "V-am logodit cu un bărbat, ca să vă înfățișez înaintea lui Hristos ca pe o fecioară curată". (2 Cor. 11:2).

Necredincioșia bisericii față de Hristos, manifestată prin faptul că a îngăduit ca încrederea și dragostea ei să se îndepărteze de El și a permis ca iubirea de lucrurile lumești să ocupe sufletul, este asemănată cu călcarea jurământului căsătoriei. Păcatul lui Israel, care a constat în depărtarea de Domnul, este prezentat prin această vorbire figurată; iar iubirea minunată a lui Dumnezeu, pe care ei au dispretuit-o, este descrisă în mod miscător astfel: "Ti-am jurat credință, am făcut legământ cu tine, zice Domnul Dumnezeu; și ai fost a Mea!" "Erai de o frumusețe desăvârșită, ba ajunsesei chiar împărăteasă. Ți s-a dus vestea printre neamuri, pentru frumusețea ta; căci erai desăvârșită de tot, datorită strălucirii cu care te împodobisem... Dar te-ai încrezut în frumusețea ta și ai desfrânat, la adăpostul numelui tău celui mare". "Ai fost femeia preacurvă, care primește pe străini în locul bărbatului ei!" "Cum este necredincioasă bărbatului său o femeie, așa Mi-ați fost necredinciosi voi, casa lui Israel, zice Domnul!" (Ezech. 16:8, 13-15, 32; Ier. 3:20).

O avertizare respinsă

În Noul Testament o vorbire foarte asemănătoare este adresată pretinșilor creștini care caută prietenia lumii mai presus de aprobarea lui Dumnezeu. Apostolul Iacob zice: "Suflete preacurvare! Nu știți că prietenia lumii este vrăjmășie cu Dumnezeu? Așa că cine vrea să fie prieten cu lumea se face vrăjmaș cu Dumnezeu".

Femeia (Babilonul) din Apocalipsa 17 este descrisă ca "îmbrăcată cu purpură și stacojiu... împodobită cu aur, cu pietre scumpe și cu mărgăritare. Tinea în mână un potir de aur, plin de spurcăciuni și necurății... pe frunte purta scris un nume, o taină: "Babilonul cel mare, mama desfrânatelor". Profetul spune: "Am văzut pe femeia aceasta, îmbătată de sângele sfinților și de sângele martirilor lui Isus". Babilonul este descris în continuare ca fiind "cetatea cea mare, care are stăpânire peste împărații pământului". (Apoc. 17: 4-6, 18). Puterea care a exercitat o dominatie despotică asupra monarhilor crestinătătii timp de multe secole este Roma. Purpura și stacojiul, aurul, pietrele prețioase și mărgăritarele, descriu în mod viu măreția și pompa mai mult decât împărătești îndrăgite de scaunul trufaș al Romei. Despre nici o altă putere nu se poate afirma, cu adevărat, că a fost "îmbătată de sângele sfinților" ca despre Biserica Romană, care a persecutat cu atâta cruzime pe urmașii lui Hristos. Babilonul este de asemenea acuzat de păcatul legăturii adultere cu "împărații pământului". Biserica iudaică a ajuns desfrânată prin depărtarea de Domnul și alianța cu păgânii; iar Roma, care a decăzut în același fel prin căutarea sprijinului puterilor lumeşti, primeşte aceeaşi condamnare.

Despre Babilon se spune că este "mama desfrânatelor". Prin fiicele ei sunt simbolizate bisericile care rămân fidele doctrinelor și tradițiilor ei și urmează exemplul ei, sacrificând adevărul și aprobarea lui Dumnezeu pentru a stabili o alianță adulteră cu lumea. Solia din Apocalipsa 14, care anunță căderea Babilonului, trebuie să se aplice grupărilor religioase care odinioară au fost curate, dar care s-au corupt. Întrucât această solie urmează după

avertizarea privind judecata, ea trebuie să fie vestită în zilele din urmă; de aceea nu se poate referi numai la Biserica Romei, deoarece această biserică a fost într-o stare decăzută timp de multe secole. Mai mult decât atât, în capitolul 18 din Apocalipsa poporul lui Dumnezeu este chemat să iasă din Babilon. Conform acestui text, multi din poporul lui Dumnezeu se află încă în Babilon. Dar în care grupări religioase se găsește acum cea mai mare parte dintre urmașii lui Hristos? Fără îndoială, în diferitele biserici care mărturisesc credința protestantă. La data apariției lor, aceste biserici au luat o pozitie nobilă pentru Dumnezeu si pentru adevăr. iar binecuvântarea Lui a fost cu ele. Însăsi lumea necredincioasă a fost constrânsă să recunoască rezultatele binefăcătoare care au urmat acceptării principiilor Evangheliei. Prin cuvintele profetului i se spune lui Israel: "Ti s-a dus vestea printre neamuri, pentru frumusețea ta; căci era desăvârșită de tot, datorită strălucirii cu care te împodobisem, zice Domnul, Dumnezeu". Dar ele au decăzut din cauza aceleiași dorinte, care a constituit blestemul și ruina lui Israel, - dorinta de a imita practicile si de a căuta prietenia celor nelegiuiți. "Te-ai încrezut în frumusețea ta și ai curvit, la adăpostul numelui tău cel mare". (Ezech. 16:14, 15).

Multe din bisericile protestante urmează exemplul Romei de a întreține legături nelegiuite cu "împărații pământului" - bisericile de stat, prin legătura lor cu guvernele lumești; iar alte denominațiuni, prin căutarea aprobării lumii. Cuvântul "Babilon" - confuzie - se poate aplica pe drept acestor grupări, care pretind că-și bazează doctrinele pe Biblie și totuși sunt divizate în nenumărate secte, cu crezuri și teorii contradictorii. Pe lângă unirea vinovată cu lumea, bisericile care s-au despărțit de Roma mai prezintă și alte caracteristici ale ei.

384

O carte romano-catolică susține că "dacă Biserica Romei a fost vreodată vinovată de idolatria închinării la sfinți, fiica ei, Biserica Anglicană, este vinovată de același păcat, deoarece în raport cu zece biserici închinate Mariei, numai una este dedicată

O avertizare respinsă

lui Hristos". (Richard Challoner, *The Catholic Christian Instructed*, Preface, pag. 21, 22).

Dr. Hopkins, în lucrarea sa, "Tratat asupra Mileniului", declară: "Nu există nici un motiv să se considere că spiritul și practicile anticreștine sunt limitate la ceea ce se numește acum Biserica Romei. Bisericile protestante au în ele mult din spiritul lui Anticrist și sunt departe de a fi reformate în totul de... corupții și nelegiuire". (Samuel Hopkins, *Works*, vol. 2, pag. 328).

Cu privire la despărțirea Bisericii Presbiteriene de Roma, Dr. Guthrie scrie: "Acum trei sute de ani, biserica noastră a ieșit pe porțile Romei cu o Biblie deschisă pe steagul ei și cu următorul moto: "Cercetați Scripturile". Apoi pune întrebarea semnificativă: "Dar au ieșit ei curați din Babilon?" (Thomas Guthrie, *The Gospel in Ezekiel*, pag. 237).

"Biserica Anglicană", spune Spurgeon, "pare că este invadată de ritualism; iar neconformismul se dovedește a fi penetrat aproape tot atât de mult de necredința filozofică. Cei despre care credeam lucruri mai bune se abat, unul câte unul, de la fundamentele credinței. Cred că însăși inima Angliei este din ce în ce mai mult slăbită de o necredință condamnabilă, care încă mai îndrăznește să meargă la amvon și să se intituleze creștină."

Care a fost originea marii apostazii? Cum s-a depărtat prima biserică de simplitatea Evangheliei? Prin conformarea cu practicile păgânismului pentru a ușura acceptarea creștinismului de păgâni. Apostolul Pavel declara, că chiar în zilele sale, "taina fărădelegii a și început să lucreze". (2 Tes. 2:7). În timpul vieții apostolilor biserica a rămas relativ curată. Dar "către sfârșitul secolului al doilea, majoritatea bisericilor își însușeau o formă nouă; simplitatea de la început dispăruse și treptat, pe măsură ce ucenicii mai în vârstă au coborât în mormânt, copiii lor împreună cu noii convertiți,... au ajuns în frunte și au dat o formă nouă cauzei". (Robert Robinson, *Ecclesiastical Researches*, cap. 6, par. 17, pag. 51). Pentru a câștiga noi convertiți, standardele înalte ale

credinței creștine au fost coborâte și ca urmare "un potop de păgânism, revărsându-se în biserică, a adus cu el obiceiurile, practicile și idolii lui". (Gavazzi, *Lectures*, pag. 278). Când religia creștină a câștigat favoarea și sprijinul conducătorilor pământești, ea a fost acceptată doar de formă de mulțimi; deși convertiții în aparență erau creștini, mulți "au rămas, de fapt, păgâni, închinându-se în ascuns idolilor lor". (*Idem*, pag. 278).

Nu cumva s-a repetat același proces în aproape toate bisericile care se numesc protestante? După ce întemeietorii, care aveau adevăratul spirit al reformei, au încetat din viață, urmașii lor au ajuns în frunte și au dat "o formă nouă cauzei". În timp ce țineau orbește la crezul părinților lor și refuzau să accepte orice adevăr nou față de cel pe care-l moșteniseră, urmașii reformatorilor s-au îndepărtat mult de exemplul lor de umilință, lepădare de sine și renunțare la lume. Astfel "simplitatea de la început a dispărut". Un potop lumesc a inundat biserica, și a adus "cu el obiceiurile, practicile și idolii ei".

Vai, cât de înfricosător de mult este cultivată astăzi printre pretinșii urmași ai lui Hristos acea prietenie cu lumea care este "vrăjmășie cu Dumnezeu"! Cât de mult s-au depărtat bisericile populare din întreaga creștinătate de standardul biblic de umilință, lepădare de sine, simplitate și evlavie! Vorbind de modul corect de a folosi banii, John Wesley spunea: "Nu risipiti nici o parte din acest talant atât de prețios, numai pentru satisfacerea poftei ochilor, pe haine scumpe și de prisos sau pe podoabe inutile. Nu risipiți nici o parte din el pentru împodobirea nenecesară a caselor voastre; pe mobilă scumpă sau de prisos, pe tablouri, zugrăveli și decorări costisitoare... Nu vă împodobiți cu nimic care să satisfacă lăudăroșia vieții, pentru a câștiga admirația sau lauda oamenilor... Atât timp cât îți merge bine, oamenii te vor lăuda. Cât timp vă îmbrăcați "în purpură și in subțire" și duceți "în fiecare zi o viață plină de veselie și strălucire", fără îndoială că mulți vor aplauda eleganța gustului vostru, generozitatea și ospitalitatea voastră. Dar

O avertizare respinsă

să nu cumpărați laudele lor atât de scump. Mai degrabă mulțumiți-vă cu onoarea care vine de la Dumnezeu. (Wesley, *Works*, Sermon 50, "The Use of Money"). În multe biserici din timpul nostru o astfel de învățătură nu este luată în seamă.

A mărturisi o credință a devenit un fapt obișnuit în lume. Conducători, politicieni, juriști, medici și negustori intră în biserică pentru a-și asigura respectul și încrederea societății, cât și pentru promovarea propriilor lor interese lumești. Astfel ei caută să acopere toate afacerile lor necinstite cu o mărturisire de creștinism. Diferitele grupări religioase, întărite prin bogăția și influența acestor oameni lumești botezați, concurează pentru popularitate și dominație. Biserici splendide, înfrumusețate în modul cel mai extravagant, sunt ridicate pe străzile principale. Închinătorii se împodobesc cu haine scumpe și elegante. Se plătește un salariu mare unui pastor talentat pentru a atrage și a menține pe oameni. Predicile lui nu trebuie să atingă păcatele obișnuite, ci să fie blânde și plăcute pentru urechile rafinate. Astfel păcătoșii moderni sunt înscriși în registrele bisericii și păcate la modă sunt ascunse sub o formă a evlaviei.

Comentând atitudinea actuală a pretinșilor creștini față de lume, un renumit ziar spune: "Biserica s-a supus treptat spiritului timpului și și-a adaptat formele de închinare la cerințele moderne". "Biserica folosește acum toate mijloacele care fac religia atrăgătoare." Un scriitor vorbește astfel despre metodiști în publicația "*Independent*" din New York: "Linia de despărțire dintre oamenii evlavioși și cei necredincioși dispare treptat și bărbați zeloși de ambele părți se străduiesc să șteargă orice deosebire dintre modul lor de acțiune și de distracție". "Popularitatea religiei tinde să mărească considerabil numărul acelora care vor să obțină avantaje de la ea, fără să împlinească cu corectitudine obligațiile cerute de ea."

Howard Crosby spune: "Este un motiv de îngrijorare adâncă faptul că vedem biserica lui Hristos împlinind într-o măsură atât

de mică planurile Domnului ei. După cum iudeii din vechime au îngăduit ca o legătură strânsă cu popoarele idolatre să le îndepărteze inimile de Dumnezeu,... tot astfel biserica lui Hristos de astăzi, prin tovărășii nesfinte cu lumea necredincioasă, renunță la rânduielile divine ale adevăratei vieți și se dedă la obiceiurile vătămătoare, deși adesea plauzibile, ale unei societăți necredincioase, folosind argumente și ajungând la concluzii care sunt străine de descoperirea lui Dumnezeu și direct opuse oricărei creșteri în har". (*The Healthy Christian: An Appeal to the Church*, pag. 141, 142).

În acest val crescând de spirit lumesc și căutare de plăceri, lepădarea de sine și sacrificiul de sine pentru cauza lui Hristos sunt pierdute aproape cu totul. "Unii dintre bărbații și femeile care activează astăzi în bisericile noastre au fost educați în copilărie, să facă sacrificii pentru a putea să dea sau să facă ceva pentru Hristos". Dar "dacă astăzi este nevoie de fonduri,... nimeni nu trebuie invitat să dea. O, nu! Organizați un bazar filantropic, un tablou vivant, o scenetă, o cină antică sau o petrecere - orice pentru a amuza pe oameni".

Guvernatorul Washburn din Wisconsin în mesajul său anual din 9 ianuarie 1873, declara: "Se pare că este necesară o lege care să închidă școlile în care se practică jocuri de noroc. Aceste școli sunt pretutindeni. Chiar și biserica (fără să-și dea seama, desigur) face uneori lucrarea diavolului. Concerte cu donații, mese cu donații, tombole, uneori în ajutorul unor proiecte religioase sau caritabile, dar deseori pentru scopuri mai puțin demne, loterii, pachete cu premii, etc., toate sunt plănuite pentru a câștiga bani fără a oferi contravaloarea lor. Nimic nu este atât de demoralizator sau vătămător, îndeosebi pentru tineret, cum este obținerea de bani sau bunuri fără muncă. Dacă oameni respectabili se angajează în aceste jocuri de noroc și își liniștesc conștiința cu gândul că banii vor fi folosiți într-un scop bun, nu este de mirare că tineretul țării cade atât de ușor în obiceiuri stimulate aproape sigur de pasiunea jocurilor de noroc".

O avertizare respinsă

Spiritul asemănării cu lumea invadează bisericile întregii creștinătăți. Robert Atkins, într-o predică ținută la Londra, zugrăvește un tablou întunecat al declinului spiritual care predomina în Anglia: "Adevărații credincioși se împuținează pe pământ și nimeni nu pune la inimă lucrul acesta. În prezent, adepții religiei din toate bisericile sunt iubitori de lume, se conformează lumii, sunt iubitori de plăceri lumești și aspiră să fie respectați. Sunt chemați să sufere pentru Hristos, dar nu primesc nici măcar un reproș... Apostazie, apostazie, apostazie este scris pe frontispiciul fiecărei biserici; dacă ar ști lucrul acesta și dacă l-ar simți, ar mai fi o speranță; dar, vai! Ei strigă: "Suntem bogați, ne-am îmbogățit și nu ducem lipsă de nimic". (Second Advent Library, tract nr. 39).

Marele păcat de care este acuzat Babilonul este că a făcut ca toate neamurile să bea "din vinul mâniei desfrânării ei". Acest potir cu băutură îmbătătoare, pe care îl prezintă lumii, reprezintă doctrinele false pe care le-a acceptat ca urmare a legăturii nelegiuite cu mai marii pământului. Prietenia cu lumea i-a corupt credința și în consecință, exercită o influență corupătoare asupra lumii, predicând doctrine contrare celor mai clare declarații ale Sfintelor Scripturi.

Roma a interzis accesul poporului la Biblie și a impus tuturor oamenilor să accepte învățăturile ei în locul Bibliei. Lucrarea Reformațiunii a constat în a reda oamenilor Cuvântul lui Dumnezeu; dar nu este, oare, adevărat că în bisericile din timpul nostru oamenii sunt învățați să-și bazeze credința mai degrabă pe crezul și pe învățăturile bisericii lor decât pe Scripturi? Charles Beecher, vorbind despre bisericile protestante, spunea: "Ele resping orice cuvânt dezaprobator rostit împotriva crezurilor, cu aceeași susceptibilitate cu care respingeau Sfinții Părinți orice cuvânt dezaprobator împotriva creșterii venerării sfinților și martirilor, pe care ei o susțineau.... Denominațiunile protestante evanghelice și-au legat atât de mult mâinile una alteia și propriile lor mâini, încât un om nu poate să devină predicator în nici una din ele, fără

389

să accepte o altă carte pe lângă Biblie... Declarația că puterea crezurilor începe în prezent să interzică Biblia, tot la fel ca și Roma, deși pe o cale mai subtilă, nu este imaginară". (Sermon on "The Bible a Sufficient Creed", delivered at Fort Wayne, Indiana, 22 februarie 1846).

Când învățătorii credincioși explică Cuvântul lui Dumnezeu, se ridică bărbați de cultură, pastori care pretind că înțeleg Scripturile, dar care combat învățătura sănătoasă ca erezie și astfel abat pe căutătorii adevărului. Dacă lumea n-ar fi îmbătată în mod iremediabil cu vinul Babilonului, mulțimi de oameni ar fi convinse și convertite de adevărurile clare și pătrunzătoare ale Cuvântului lui Dumnezeu. Dar credința religioasă se prezintă atât de confuză și contradictorie, încât oamenii nu știu care este adevărul. Păcatul nepocăinței lumii stă la ușa bisericii.

A doua solie îngerească din Apocalipsa 14 a fost predicată mai întâi în vara anului 1844 și atunci a avut o aplicatie mai directă la bisericile din Statele Unite, unde avertizarea despre venirea judecății fusese proclamată cel mai mult, dar a fost și cel mai mult respinsă și unde declinul bisericilor fusese mai rapid. Dar solia îngerului al doilea nu a avut o împlinire completă în anul 1844. Atunci bisericile au suferit un declin moral, ca urmare a refuzării luminii soliei advente; dar acesta nu a fost complet. Deoarece au continuat să respingă adevărurile speciale pentru timpul acesta, au decăzut din ce în ce mai mult. Totuși, încă nu se putea spune că "a căzut Babilonul,... pentru că a adăpat toate neamurile din vinul mâniei curviei ei". El nu reuşise încă să adape toate neamurile. Spiritul conformării cu lumea și indiferența față de adevărurile speciale pentru timpul nostru există și câștigă teren în bisericile protestante din toate tările creștine; aceste biserici sunt cuprinse în declarația solemnă și teribilă a celui de-al doilea înger. Dar lucrarea apostaziei încă nu a atins punctul culminant.

Biblia declară că înainte de venirea Domnului, Satana va lucra "cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase și cu toate

390

amăgirile nelegiuirii"; și aceia care "n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți", vor fi lăsați să primească "o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună". (2 Tes. 2:9-11). Până când această stare nu va fi atinsă și unirea bisericii cu lumea nu va fi realizată pe deplin în toată creștinătatea, căderea Babilonului nu va fi completă. Schimbarea este progresivă, iar împlinirea completă a profeției din Apocalipsa 14: 8 este încă în viitor.

În ciuda întunericului spiritual şi înstrăinării de Dumnezeu care există în bisericile care constituie Babilonul, majoritatea adevăraților urmași ai lui Hristos se găsesc încă în ele. Mulți din aceștia n-au înțeles niciodată adevărurile speciale pentru acest timp. Mulți sunt nemulțumiți de starea lor actuală și doresc o lumină mai clară. Ei caută în zadar chipul lui Hristos în bisericile din care fac parte. Deoarece aceste biserici se depărtează din ce în ce mai mult de adevăr și se unesc mai strâns cu lumea, deosebirea dintre cele două clase se va mări și se va ajunge, în cele din urmă, la despărțire. Va veni timpul când aceia care iubesc pe Dumnezeu mai presus de orice nu vor putea să mai rămână împreună cu cei care sunt "iubitori mai mult de plăceri decât iubitori de Dumnezeu; având doar o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea".

Apocalipsa 18 atrage atenția asupra timpului când, ca urmare a respingerii întreitei avertizări din Apocalipsa 14:6-12, biserica va ajunge pe deplin în starea prezisă de al doilea înger și poporul lui Dumnezeu aflat încă în Babilon va fi chemat să se despartă de el. Această solie este ultima care va mai fi dată lumii și ea își va împlini lucrarea. Când cei care "n-au crezut adevărul, ci au găsit plăcere în nelegiuire" (2 Tes. 2:12), vor fi lăsați să primească o amăgire puternică și să creadă o minciună, atunci lumina adevărului va străluci asupra acelora ale căror inimi sunt deschise s-o primească și toți copiii lui Dumnezeu care vor fi în Babilon vor asculta de porunca: "Ieșiți din mijlocul lui, poporul Meu". (Apoc. 18:4).

PROFEȚII ÎMPLINITE

lupă ce a trecut timpul când venirea Domnului a fost așteptată prima dată - în primăvara anului 1844 - cei care așteptaseră cu credință arătarea Sa, au fost cuprinși, pentru un timp, de îndoială și nesiguranță. În timp ce lumea îi considera complet înfrânți și dovediți că au susținut o amăgire, Cuvântul lui Dumnezeu a rămas totusi izvorul lor de mângâiere. Multi au continuat să cerceteze Scripturile, examinând din nou dovezile credinței lor și studiind cu atenție profețiile, pentru a obține mai multă lumină. Mărturia Bibliei care sprijinise poziția lor părea clară și concludentă. Semne care nu puteau fi greșit înțelese arătau că venirea lui Hristos este aproape. Binecuvântarea deosebită a Domnului atât în convertirea păcătoșilor, cât și în redeșteptarea vieții spirituale printre creștini, constituia dovada că solia venise din Cer. Deşi credincioşii nu puteau să explice dezamăgirea, simteau asigurarea că Dumnezeu îi condusese în experiența prin care trecuseră.

În profețiile pe care ei le consideraseră că se aplicau la timpul celei de a doua veniri, erau întrețesute învățături, anume potrivite situației lor de nesiguranță și îndoială, care-i încurajau să aștepte cu răbdare și credință că ceea ce era acum întunecat pentru înțelegerea lor, va fi clarificat la timpul cuvenit.

392

Printre aceste profeții era cea din Habacuc 2:1-4: "M-am dus la locul meu de strajă și stam pe turn ca să veghez și să văd ce are să-mi spună Domnul și ce-mi va răspunde la plângerea mea. Domnul mi-a răspuns și a zis: "Scrie proorocia și sapă-o pe table, ca să se poată citi ușor! Căci este o proorocie, a cărei vreme este

Profeții împlinite

hotărâtă, se apropie de împlinire și nu va minți; dacă zăbovește, așteapt-o, căci va veni și se va împlini negreșit. Iată, i s-a îngâmfat sufletul, nu este fără prihană în el; dar cel neprihănit va trăi prin credința lui".

Încă din anul 1842, îndrumarea dată în această profeție să "scrie proorocia și să o sape pe table ca să fie citită ușor", a sugerat lui Charles Fitch să facă o diagramă profetică pentru a ilustra vedeniile din cartea lui Daniel și Apocalipsa. Publicarea acestei diagrame a fost considerată ca o împlinire a poruncii date prin Habacuc. Totuși nimeni n-a observat atunci că în aceeași profeție era prevăzută o întârziere evidentă în împlinirea vedeniei - un timp de așteptare. Acest pasaj a devenit foarte semnificativ după dezamăgire: "Căci este o proorocie, a cărei vreme este hotărâtă, se apropie de împlinire și nu va minți; dacă zăbovește, așteapt-o, căci va veni și se va împlini negreșit... cel neprihănit va trăi prin credința lui".

De asemenea, un izvor de putere şi mângâiere pentru credincioşi a fost o parte din profeția lui Ezechiel: "Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel: "Fiul omului, ce înseamnă acest cuvânt de batjocură, pe care-l întrebuințați în țara lui Israel: "Zilele se lungesc și toate vedeniile rămân neîmplinite?" De aceea spune-le: "Așa vorbește Domnul, Dumnezeu: "Se apropie zilele și toate vedeniile se vor împlini!... Eu, Domnul, voi vorbi; ce voi spune se va împlini și nu va mai fi amânat."... "Casa lui Israel zice: 'Vedeniile pe care le are el nu sunt aproape să se împlinească și proorocește pentru vremuri depărtate!' De aceea spune-le: "Așa vorbește Domnul, Dumnezeu: 'Nu va mai fi zăbavă în împlinirea cuvintelor Mele; ci cuvântul, pe care-l voi rosti, se va împlini, zice Domnul, Dumnezeu'." (Ezec. 12:21-25, 27, 28).

Cei ce așteptau s-au bucurat că Acela care cunoaște sfârșitul de la început privise de-a lungul secolelor și prevăzând dezamăgirea lor, le dăduse cuvinte de curaj și speranță. Dacă n-ar fi existat aceste cuvinte în Scriptură, care să-i îndemne să aștepte

cu răbdare și să țină cu tărie la încrederea lor în Cuvântul lui Dumnezeu, credința lor s-ar fi pierdut în acel ceas al încercării.

Parabola celor zece fecioare din Matei 25, ilustrează de asemenea experiența poporului advent. În Matei 24, ca răspuns la întrebarea ucenicilor Săi, privind semnul venirii Sale și al sfârșitului lumii, Hristos a menționat unele din cele mai importante evenimente din istoria lumii și a bisericii dintre prima și a doua Sa venire și anume: distrugerea Ierusalimului, marea strâmtorare a bisericii sub persecuțiile păgâne și papale, întunecarea soarelui și a lunii, precum și căderea stelelor. După aceea El a vorbit despre venirea Sa în împărăția Sa, spunându-le parabola care descrie cele două clase de slujitori, care așteaptă venirea Sa. Capitolul 25 începe cu cuvintele: "Atunci Împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare". Aici este prezentată biserica din ultimele zile, aceeași care este descrisă și la încheierea capitolului 24. În această parabolă, experiența credincioșilor este ilustrată prin cele întâmplate la o nuntă din orient.

"Atunci Împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare, care și-au luat candelele și au ieșit în întâmpinarea mirelui. Cinci din ele erau nechibzuite și cinci înțelepte. Cele nechibzuite, când și-au luat candelele, n-au luat cu ele untdelemn; dar cele înțelepte, împreună cu candelele, au luat cu ele și untdelemn în vase. Fiindcă mirele zăbovea, au ațipit toate și au adormit. La miezul nopții, s-a auzit o strigare: "Iată mirele, ieșiti-i în întâmpinare!" (Matei 25:1-6).

Venirea lui Hristos, așa cum fusese proclamată de prima solie

îngerească, a fost înțeleasă ca reprezentând venirea mirelui. Reforma întinsă, care avusese loc prin vestirea apropiatei Sale veniri, corespundea cu ieșirea fecioarelor în întâmpinarea mirelui. În această parabolă, ca și în cea din Matei 24, sunt reprezentate două clase de credincioși. Toți și-au luat candelele, adică Bibliile și în lumina lor au ieșit să întâmpine pe Mire. Dar în timp ce "cele

și în lumina lor, au ieșit să întâmpine pe Mire. Dar în timp ce "cele nechibzuite, când și-au luat candelele, n-au luat cu ele untdelemn, cele înțelepte, împreună cu candelele, au luat cu ele și untdelemn

Profeții împlinite

în vase". Cei întelepti primiseră harul lui Dumnezeu, puterea regeneratoare si iluminatoare a Duhului Sfânt, care face din Cuvântul Său o candelă pentru picioare și o lumină pe cărare. Ei studiaseră Scripturile în temere de Dumnezeu pentru a afla adevărul si căutaseră cu seriozitate curătia inimii si a vietii. Acestia avuseseră o experientă personală, o credintă în Dumnezeu și în Cuvântul Său, care nu putea să fie distrusă de dezamăgire și întârziere. Ceilalți "când și-au luat candelele, n-au luat... untdelemn". Ei au acționat din impuls. Temerile le fuseseră trezite de solia solemnă, dar ei se sprijiniseră pe credinta fratilor lor, fiind multumiti cu lumina pâlpâitoare a bunelor emotii, fără o înțelegere temeinică a adevărului sau o adevărată lucrare a harului în inimă. Aceștia merseseră în întâmpinarea Domnului plini de speranță, în perspectiva unei răsplătiri imediate; dar ei nu erau pregătiți pentru întârziere și dezamăgire. Când au venit încercările, credinta i-a părăsit și candelele li s-au stins.

"Fiindcă mirele zăbovea, toate au ațipit și au adormit". Prin zăbovirea mirelui este reprezentată trecerea timpului când Domnul a fost așteptat, dezamăgirea și aparenta întârziere. În acest timp de nesiguranță, interesul celor superficiali și cu inimile împărțite a început, în curând, să șovăie și eforturile lor să slăbească; dar aceia a căror credință era întemeiată pe o cunoaștere personală a Bibliei, aveau picioarele pe o stâncă, pe care valurile dezamăgirii nu au putut s-o dărâme. "Toate au ațipit și au adormit"; o clasă în indiferență și părăsirea credinței, cealaltă așteptând cu răbdare până când va fi dată o lumină mai clară. Totuși, în noaptea încercării și cei din urmă păreau că pierd, într-o anumită măsură, zelul și devotamentul lor. Cei cu inima împărțită și superficiali nu au putut să se mai sprijine pe credința fraților lor. Fiecare a trebuit să reziste sau să cadă, în mod personal.

Cam în același timp a început să apară fanatismul. Unii care mărturiseau că sunt credincioși zeloși ai soliei, au respins Cuvântul lui Dumnezeu ca singură călăuză infailibilă și pretinzând că sunt

conduşi de Duhul, s-au lăsat stăpâniți de propriile lor sentimente, impresii și imaginații. Unii manifestau un zel orb și bigot, condamnând pe toți cei care nu erau de acord cu ei. Ideile și practicile lor fanatice n-au fost acceptate de majoritatea adventiștilor; totuși ei au făcut să fie vorbită de rău cauza adevărului.

Prin aceste mijloace, Satana căuta să se împotrivească lucrării lui Dumnezeu și s-o distrugă. Oamenii fuseseră treziți în mare măsură de miscarea adventă, mii de păcătoși se convertiseră și bărbati credinciosi se consacrau lucrării de proclamare a adevărului, chiar în acel timp de întârziere. Printul răului îsi pierdea supușii; pentru a aduce ocară asupra cauzei lui Dumnezeu a căutat să amăgească pe unii care mărturiseau că sunt credincioși și să-i ducă la extremism. Apoi agenții lui erau gata să sesizeze orice greseală, orice slăbiciune, orice faptă nepotrivită și să le prezinte înaintea oamenilor în lumina cea mai exagerată, pentru a-i face odiosi pe adventisti si credința lor. Astfel cu cât era mai mare numărul celor pe care-i putea determina să mărturisească credința în a doua venire, în timp ce inimile lor erau stăpânite de puterea lui, cu atât putea să câstige un avantaj mai mare, atrăgând atentia lumii asupra lor, ca reprezentanți ai întregului corp al credinciosilor.

Satana este "acuzatorul fraţilor" şi spiritul lui inspiră pe oameni să pândească greşelile şi defectele poporului lui Dumnezeu şi să le trâmbiţeze, în timp ce faptele lor bune sunt trecute cu vederea. El este activ totdeauna când Dumnezeu lucrează pentru mântuirea sufletelor. Când fiii lui Dumnezeu vin înaintea Domnului, vine şi Satana în mijlocul lor. În orice redeşteptare religioasă, el este gata să aducă oameni cu inima nesfinţită şi mintea dezechilibrată. Când aceştia acceptă unele părţi ale adevărului şi obţin un loc între credincioşi, Satana lucrează prin ei să introducă teorii care vor amăgi pe cei care nu veghează. Faptul că cineva se află în tovărăşia copiilor lui Dumnezeu, în casa de închinare sau chiar în

Profeții împlinite

jurul mesei Domnului, nu este o dovadă că este un adevărat creștin. Satana este deseori prezent chiar la ocaziile cele mai solemne în persoana celor pe care-i poate folosi ca agenți ai săi.

Prințul răului se luptă pentru orice palmă de teren pe care poporul lui Dumnezeu înaintează în călătoria lui spre cetatea cerească. În toată istoria bisericii, nici o reformă nu a putut să fie înfăptuită fără să întâmpine piedici serioase. Așa a fost în zilele lui Pavel. Oriunde apostolul întemeia o biserică, se găseau câțiva care pretindeau că au primit credința, dar care aduceau rătăciri care, dacă ar fi fost primite, ar fi îndepărtat, în cele din urmă, iubirea pentru adevăr. Luther a avut de asemenea necazuri și încurcături mari din partea fanaticilor care pretindeau că Dumnezeu vorbea direct prin ei și de aceea așezau propriile lor idei și păreri mai presus de mărturia Scripturilor. Multi cărora le lipseau credința si experienta, dar care aveau multă încredere în ei însisi si cărora le plăcea să audă și să spună noutăți, au fost înșelați de pretențiile noilor învătători și s-au unit cu agenții Satanei să dărâme lucrarea pe care Dumnezeu îl condusese pe Luther s-o facă. Frații Wesley și alții, care au adus binecuvântări lumii prin influența și credința lor, au întâmpinat la fiecare pas vicleniile Satanei, care împingeau la diferite forme de fanatism pe cei cu exces de zel, neechilibrați și nesfințiți.

William Miller nu a fost de acord cu teoriile care conduceau la fanatism. El declara, ca și Luther, că orice spirit trebuie verificat prin Cuvântul lui Dumnezeu. "Satana, spunea Miller, are mare putere asupra minților unora din zilele nostre. Dar cum știm ce fel de spirit este în ei? Biblia răspunde: "După roadele lor îi veți cunoaște"... În lume au apărut multe spirite; ni se poruncește să cercetăm spiritele. Duhul care nu ne face să trăim cu cumpătare, dreptate și evlavie în această lume, nu este Duhul lui Hristos. Mă conving din ce în ce mai mult că Satana are mult de a face cu aceste mișcări primejdioase... Mulți din mijlocul nostru, care pretind că sunt pe deplin sfințiți, urmează tradițiile oamenilor și

sunt, de fapt, tot atât de necunoscători ai adevărului ca si ceilalti care nu au asemenea pretenții". (Bliss, pag. 236, 237). "Duhul rătăcirii ne va depărta de adevăr, dar Duhul lui Dumnezeu ne va conduce la adevăr. Dar, vei spune că un om poate să fie greșit și totusi să creadă că are adevărul. Cum să facem deosebirea? Răspundem că Duhul și Cuvântul sunt în deplin acord. Dacă un om se judecă prin Cuvântul lui Dumnezeu și descoperă că este în armonie desăvârșită cu întregul Cuvânt, atunci trebuie să creadă că are adevărul; dar dacă descoperă că duhul care-l conduce nu se armonizează cu tot conținutul Legii lui Dumnezeu sau al Cărții Sfinte, atunci să fie atent ca să nu cadă în cursa diavolului." (The Advent Herald and Signs of the Times Reporter, vol. 8, nr. 23, 15 ianuarie 1845). "Adesea am găsit o mai mare dovadă de evlavie lăuntrică într-o privire caldă, pe un obraz umed de lacrimi și într-o vorbire înecată de suspine, decât în toată gălăgia prin care unii își arată crestinismul." (Bliss, pag. 282).

În zilele Reformațiunii, adversarii ei au acuzat de toate relele fanatismului tocmai pe aceia care luptau cel mai zelos împotriva lui. O metodă asemănătoare a fost folosită și de adversarii mișcării advente. Nefiind mulțumiți cu prezentarea eronată și exagerată a greșelilor extremiștilor și fanaticilor, ei au răspândit zvonuri rele care nu aveau nici cea mai slabă urmă de adevăr. Aceste persoane erau animate de prejudecată și ură. Pacea le fusese tulburată de proclamarea venirii în curând a lui Hristos. Se temeau că ar putea să fie adevărat, totuși sperau că nu va fi și acesta era motivul ascuns al luptei lor împotriva adventiștilor și a credinței lor.

398

Faptul că vreo câțiva fanatici pătrunseseră în rândurile adventiștilor nu constituia un motiv mai temeinic de a considera că mișcarea aceasta nu era de la Dumnezeu, decât a fost prezența fanaticilor și amăgitorilor în biserica din zilele lui Pavel sau ale lui Luther, un motiv de a condamna lucrarea lor. Să se trezească poporul lui Dumnezeu din somn și să înceapă cu toată seriozitatea lucrarea de pocăință și reformațiune; să cerceteze Scripturile pentru a înțelege

Profeții împlinite

adevărul așa cum este în Isus; să facă o consacrare deplină înaintea lui Dumnezeu și nu va lipsi dovada că Satana este încă activ și vigilent. El își va manifesta puterea prin tot felul de amăgiri, chemând în ajutor pe toți îngerii căzuți ai împărăției sale.

Fanatismul şi dezbinarea nu au fost provocate de proclamarea celei de a doua veniri. Acestea au apărut în vara anului 1844, când adventiștii erau în dubiu şi nedumerire cu privire la adevărata lor poziție. Predicarea primei solii îngerești și a "strigătului de la miezul nopții" tindeau în mod direct să reprime fanatismul și disensiunea. Aceia care au participat la aceste mișcări solemne erau în armonie; inimile lor erau pline de iubire unul pentru altul și pentru Isus pe care așteptau să-L vadă curând. Aceeași credință, aceeași fericită speranță, i-au înălțat deasupra puterii oricărei influențe omenești și s-au dovedit un scut împotriva asalturilor Satanei.

"Fiindcă mirele zăbovea, au ațipit toate și au adormit. La miezul nopții s-a auzit o strigare: "Iată mirele, ieșiți-i în întâmpinare!" Atunci toate fecioarele acelea s-au sculat și și-au pregătit candelele". (Matei 25:5-7). În vara anului 1844, adică la mijlocul timpului dintre data fixată prima dată pentru sfârșitul celor 2300 zile și toamna aceluiași an, timp hotărât ulterior ca împlinire a perioadei, solia a fost proclamată chiar cu cuvintele Scripturii: "Iată, mirele vine!"

Faptul care a dus la această schimbare a fost descoperirea că decretul lui Artaxerxe pentru rezidirea Ierusalimului, care forma punctul de plecare pentru perioada de 2300 de zile, a intrat în vigoare în toamna anului 457 în. Hr. și nu la începutul anului, așa cum se crezuse la început. Socotind din toamna anului 457, cei 2300 de ani se terminau în toamna anului 1844. (Vezi apendicele).

Argumentele scoase din simbolurile Vechiului Testament de asemenea arătau că toamna era timpul când trebuia să aibă loc evenimentul reprezentat prin "curățirea sanctuarului". Acest lucru a devenit foarte clar când s-a studiat cu atenție modul în care se împliniseră simbolurile privitoare la prima venire a lui Hristos.

Înjunghierea mielului pascal era o prefigurare a morții lui Hristos. Pavel zice: "Hristos, Paștele nostru, a fost jertfit". (1 Cor. 5:7). Snopul din primele roade, care era legănat în timpul Paștelui înaintea Domnului, simboliza învierea lui Hristos. Vorbind despre învierea Domnului și a tuturor credincioșilor Săi, Pavel spune: "Hristos este cel dintâi rod; apoi, la venirea Lui, cei ce sunt ai lui Hristos". (1 Cor. 15:23). Asemenea snopului de legănat, care era format din primele spice coapte culese înainte de seceriș, Hristos este primul rod al secerișului nepieritor al răscumpăraților, care vor fi adunați în grânarul lui Dumnezeu la învierea viitoare.

Aceste simboluri s-au împlinit nu numai în ceea ce privește evenimentul, ci și în ceea ce privește timpul. În ziua a patrusprezecea a primei luni din calendarul iudaic, adică chiar în ziua și luna în care timp de cincisprezece secole fusese înjunghiat mielul pascal, Hristos mânca Paștele cu ucenicii Săi, instituind sărbătoarea care urma să comemoreze moartea Sa ca "Miel al lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii". În aceeași noapte a fost prins de mâini nelegiuite pentru a fi răstignit și omorât. Ca antitip al snopului de legănat, Domnul nostru a fost înviat din morți a treia zi, ca "pârgă a celor adormiți", primul dintre cei drepți înviați, ale căror "trupuri smerite" vor fi schimbate și făcute "asemenea trupului slavei Sale". (1 Cor. 15:20; Filip. 3:21).

În acelaşi fel, simbolurile care se referă la a doua venire trebuie să se împlinească la timpul arătat de serviciul ceremonial. În sistemul mozaic, curățirea sanctuarului sau marea Zi de Ispăşire, avea loc în ziua a zecea a lunii a şaptea din calendarul iudaic (Lev. 16:29-34), când marele preot după ce făcea ispășire pentru tot Israelul, îndepărtând astfel păcatele din sanctuar, ieșea și binecuvânta poporul. Tot așa se credea că Hristos, Marele nostru Preot, Se va arăta să curețe pământul prin distrugerea păcatului și a păcătoșilor și să binecuvânteze cu nemurire pe poporul Său care Îl așteaptă. Astfel, ziua a zecea a lunii a șaptea, marea Zi de Ispășire, timpul curățirii sanctuarului, care în anul 1844 cădea la

Profeții împlinite

22 octombrie, a fost considerată ca dată a venirii Domnului. Aceasta era în armonie cu dovezile deja prezentate că perioada celor 2300 de zile se va încheia în toamnă, iar concluzia părea bine fondată.

În parabola din Matei 25, timpul de așteptare și ațipire este urmat de venirea mirelui. Acest lucru era în concordanță cu argumentele prezentate atât de profeție, cât și de simboluri. Ele aduceau o convingere puternică despre temeinicia lor; iar "strigătul de la miezul nopții" a fost vestit de mii de credincioși.

Mișcarea s-a răspândit în țară asemenea unui val puternic. Ea a mers din oraș în oraș, din sat în sat și până în cătunele izolate. până când poporul lui Dumnezeu care aștepta a fost complet trezit. În fața acestei proclamări, fanatismul a dispărut ca bruma dimineții înaintea razelor soarelui. Credincioșii vedeau cum îndoiala și nedumerirea dispăreau, în timp ce speranța și curajul le însuflețeau inimile. Lucrarea n-a fost însotită de vederi extremiste, care se manifestă totdeauna când există doar entuziasm omenesc, fără influența conducătoare a Cuvântului și Duhului lui Dumnezeu. Se asemăna în caracter cu acele timpuri de umilire și întoarcere la Domnul, care aveau loc în vechiul Israel ca urmare a soliilor de mustrare aduse de slujitorii Săi. Ea purta caracteristicile specifice lucrării lui Dumnezeu din toate timpurile. Nu se manifesta o bucurie extatică, ci mai degrabă o profundă cercetare a inimii, mărturisirea păcatelor și părăsirea lumii. Povara care apăsa sufletele lor era pregătirea pentru a întâmpina pe Domnul. Se manifesta un spirit de rugăciune stăruitoare și consacrare fără rezervă față de Dumnezeu.

401

Descriind această lucrare, Miller spunea: "Nu se exprimă o mare bucurie; aceasta este reținută pentru o ocazie viitoare, când tot cerul și pământul se vor bucura împreună cu o bucurie de nespus și plină de mărire. Nu se aud strigăte; acestea sunt de asemenea rezervate pentru strigătul de biruință din ceruri. Cântăreții sunt tăcuți; ei așteaptă să se unească cu oștile îngerești, cu corul din

ceruri... Nu există sentimente contradictorii; toți sunt o inimă și un gând". (Bliss, pag. 270, 271).

Altcineva care a participat la această mișcare mărturisea: "Pretutindeni s-a produs cea mai profundă cercetare a inimii și umilire a sufletului înaintea Dumnezeului cerului. Ea a dus la încetarea afectiunilor pentru lucrurile din lumea aceasta, aplanarea controverselor și animozităților, mărturisirea greșelilor, smerirea înaintea lui Dumnezeu și rugăciuni de pocăință înălțate din inimi zdrobite către El pentru iertare și primire. Ea a produs umilire de sine și prosternare a sufletului, cum nu se mai văzuse niciodată. Ea a condus la sfâsierea inimilor si nu a hainelor si la întoarcerea către Domnul cu post, cu plânset și bocet, după cum prezisese Dumnezeu prin Ioel că se va întâmpla, când ziua Sa cea mare va fi aproape. Un spirit de îndurare și de rugăciune a fost turnat asupra copiilor Săi, așa cum spusese Dumnezeu prin Zaharia; au privit spre Acela pe care L-au străpuns, a fost o mare jale în țară,... și aceia care L-au așteptat pe Domnul și-au întristat sufletele înaintea Lui". (Bliss, Advent Shield and Review, vol. I, pag. 271, ianuarie 1845).

Dintre toate mişcările religioase mari, din zilele apostolilor și până atunci, nici una n-a fost mai liberă de nedesăvârșirea omenească și de vicleniile Satanei, așa cum a fost aceea din toamna anului 1844. Chiar și acum, după trecerea multor ani, toți cei care au luat parte la acea mișcare și care au stat hotărâți pe platforma adevărului simt încă influența sfântă a acelei lucrări binecuvântate și dau mărturie că a fost de la Dumnezeu.

402

La strigătul: "Iată Mirele, ieșiți-I în întâmpinare", aceia care așteptau "s-au sculat și și-au pregătit candelele"; ei au studiat Cuvântul lui Dumnezeu cu un interes necunoscut mai înainte. Îngeri din cer au fost trimiși să trezească pe aceia care se descurajaseră și să-i pregătească pentru a primi solia. Lucrarea nu s-a întemeiat pe înțelepciunea și cunoștința omenească, ci pe puterea lui Dumnezeu. Nu cei mai talentați, ci cei mai umili și devotați au fost primii care au auzit și au ascultat chemarea. Fermierii și-au lăsat recoltele pe

Profeții împlinite

câmp, meseriașii și-au lăsat sculele și cu lacrimi de bucurie au plecat să vestească avertizarea. Aceia care mai înainte fuseseră conducătorii mișcării, au fost printre ultimii care s-au alăturat ei. Bisericile, în general, și-au închis ușile față de această solie și un mare număr dintre aceia care o primiseră s-au retras din ele. În providența lui Dumnezeu, această proclamare s-a unit cu cea de a doua solie îngerească și i-a dat putere acelei solii.

Solia "Iată, Mirele vine!", nu a fost atât de mult o problemă de argumentare, întrucât dovada Scripturii era clară și concludentă. Solia era însoțită de o putere constrângătoare care mișca sufletul. Nu era nici un dubiu, nici o întrebare. Cu ocazia intrării triumfale a lui Hristos în Ierusalim, oamenii care se adunaseră din toate părțile țării pentru serbarea Paștelui s-au îndreptat spre Muntele Măslinilor și unindu-se cu mulțimea care-L urma pe Isus au fost cuprinși de inspirația momentului și au amplificat strigătul: "Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului!" (Matei 21: 9). În același fel necredincioșii care veneau la adunările adventiste - unii din curiozitate, alții numai pentru a ridiculiza - au simțit puterea convingătoare care însoțea solia: "Iată, Mirele vine!"

În acel timp exista credința care primea răspuns la rugăciune - acea credință care își primește răsplata. Duhul harului cobora asupra cercetătorilor sinceri ca o ploaie îmbelșugată peste pământul însetat. Cei care așteptau să stea curând față în față cu Răscumpărătorul lor simțeau o bucurie solemnă, de nedescris. Puterea îmblânzitoare, convingătoare a Duhului Sfânt, mișca inimile când binecuvântările Sale erau revărsate în măsură bogată peste cei credincioși.

Cei care au primit solia s-au apropiat cu grijă și solemnitate de timpul în care sperau să se întâlnească cu Domnul lor. În fiecare dimineață simțeau că prima lor datorie era să obțină dovada că sunt primiți de Dumnezeu. Inimile lor erau strâns unite și se rugau mult unul cu altul și unul pentru altul. Adesea se adunau în locuri izolate pentru a fi în comuniune cu Dumnezeu și vocea rugăciunii

de mijlocire se înălța spre cer din câmpii și dumbrăvi. Asigurarea aprobării Mântuitorului le era mai necesară decât hrana zilnică; iar dacă vreun nor le întuneca mințile, nu se odihneau până când nu era îndepărtat. Când simțeau dovada harului iertător, doreau să-L vadă pe Acela pe care-L iubea sufletul lor.

Dar îi aştepta din nou o dezamăgire. Timpul de aşteptare a trecut şi Mântuitorul lor nu S-a arătat. Ei aşteptaseră venirea Sa cu încredere neclintită, iar acum au simțit ceea ce a simțit Maria, când venind la mormântul Mântuitorului și găsindu-l gol, a exclamat plângând: "Au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus". (Ioan 20:13).

Un simtământ de frică, o teamă că solia ar putea să fie totusi adevărată, a ținut pentru un timp în frâu lumea necredincioasă. După trecerea timpului, teama n-a dispărut dintr-o dată; la început n-au îndrăznit să triumfe asupra celor dezamăgiți; însă, cum semnele mâniei lui Dumnezeu nu se vedeau, si-au revenit din temerile lor și au reînceput imputările și batjocurile. O mare parte din cei care crezuseră în venirea iminentă a Domnului au renunțat la credința lor. Unii care fuseseră foarte încrezători erau atât de adânc răniți în mândria lor, încât ar fi dorit să fugă din lume. Ei își arătau nemulțumirea față de Dumnezeu, ca și Iona, și ar fi ales mai degrabă moartea decât viața. Aceia care-și întemeiaseră credința pe părerile altora și nu pe Cuvântul lui Dumnezeu, erau acum gata să-și schimbe din nou vederile. Batjocoritorii au câștigat pe cei slabi si pe cei fricosi de partea lor si toti acestia s-au unit declarând că acum nu mai puteau să fie nici temeri, nici asteptări. Timpul trecuse și Domnul nu venise, iar lumea putea să rămână aceeași timp de mii de ani.

Credincioșii serioși și sinceri renunțaseră la toate pentru Hristos și se împărtășiseră de prezența Lui ca niciodată mai înainte. Ei dăduseră lumii, după părerea lor, ultima avertizare; și așteptând să fie primiți curând în societatea Domnului lor divin și a îngerilor cerești, ei se retrăseseră, în mare măsură, din societatea acelora care nu primiseră solia. Ei se rugaseră cu o dorință arzătoare:

Profeții împlinite

"Vino, Doamne Isuse, vino curând". Dar El nu a venit. Iar acum, ca să ia din nou povara grea a grijilor și încurcăturilor vieții și să suporte disprețul și ironiile unei lumi batjocoritoare, era o încercare teribilă a credinței și răbdării lor.

Totusi această dezamăgire nu a fost atât de mare cum a fost aceea prin care au trecut ucenicii la prima venire a lui Hristos. Când Isus a intrat triumfal în Ierusalim, urmașii Săi credeau că El era gata să Se urce pe tronul lui David și să elibereze pe Israel de apăsătorii lui. Ei se întreceau unul pe altul să aducă onoare Regelui lor, având sperante mari și asteptări fericite. Multi își asterneau hainele ca un covor pe calea Lui sau presărau ramuri de palmier înaintea Lui. În bucuria lor entuziastă s-au unit în aclamația fericită: "Osana, Fiul lui David!" Când fariseii, tulburați și mâniați de această izbucnire de bucurie, au cerut lui Isus să-și mustre ucenicii, El le-a răspuns: "Dacă ei vor tăcea, pietrele vor striga". (Luca 19: 40). Profetia trebuia împlinită. Ucenicii împlineau planul lui Dumnezeu; totuși îi aștepta o dezamăgire dureroasă. Au trecut numai câteva zile și au fost martori la agonia morții Mântuitorului și la așezarea Sa în mormânt. Așteptările lor nu s-au împlinit în nici o privintă si sperantele lor au murit odată cu Isus. Ei n-au înțeles, până când Domnul lor n-a ieșit triumfător din mormânt, că toate fuseseră prezise de profetie și "că Hristos trebuia să pătimească și să învieze din morți". (Fapte 17:3).

Cu cinci sute de ani mai înainte, Domnul declarase prin profetul Zaharia: "Saltă de veselie, fiica Sionului! Strigă de bucurie, fiica Ierusalimului! Iată că Împăratul tău vine la tine; El este neprihănit și biruitor, smerit și călare pe un măgar, pe un mânz, pe mânzul unei măgărițe". (Zaharia 9:9). Dacă ucenicii și-ar fi dat seama că Hristos mergea la judecată și la moarte, ei n-ar fi putut să împlinească această profeție.

În același fel au împlinit profeția Miller și colaboratorii lui și au vestit o solie despre care Inspirația prezisese că trebuia dată lumii, dar pe care ei n-ar fi putut s-o vestească dacă ar fi înțeles

pe deplin profețiile care arătau către dezamăgirea lor și care prezentau o altă solie care trebuia predicată tuturor națiunilor înainte ca Domnul să vină. Prima și a doua solie îngerească au fost vestite la timpul potrivit și au împlinit lucrarea pe care Dumnezeu plănuise să o aducă la îndeplinire prin ele.

Lumea urmărea și astepta ca sistemul adventismului să fie complet abandonat, dacă timpul precizat ar fi trecut și Hristos n-ar fi venit. Dar în timp ce mulți au renunțat la credința lor datorită ispitelor puternice, au existat unii care au rămas hotărâți. Roadele miscării advente, spiritul umilinței și al cercetării de sine, al renuntării la lume și al reformării vieții, care însotiseră lucrarea, mărturiseau că fusese de la Dumnezeu. Ei nu îndrăzneau să nege că puterea Duhului Sfânt însoțise predicarea celei de a doua veniri și nu puteau să găsească nici o eroare în calculul perioadelor profetice. Cei mai abili dintre adversarii lor nu reusiseră să răstoarne sistemul lor de interpretare profetică. De aceea, ei n-au putut consimți să renunțe, fără o dovadă biblică, la pozițiile la care ajunseseră prin studiul stăruitor și cu rugăciune al Scripturilor, cu mințile iluminate de Duhul lui Dumnezeu și cu inimile arzând de puterea Lui vie; pozitii care rezistaseră celor mai minutioase critici și celei mai înverșunate opoziții ale predicatorilor religioși renumiți și ale expertilor și care rămăseseră ferme împotriva forțelor unite ale erudiției și elocvenței, ale batjocurilor și injuriilor atât ale celor cu vază, cât și ale celor de rând.

În adevăr, se făcuse o greșeală cu privire la evenimentul așteptat, dar nici aceasta nu a putut să le zdruncine credința în Cuvântul lui Dumnezeu. Când Iona a proclamat pe străzile Ninivei că peste patruzeci de zile orașul va fi distrus, Domnul a primit umilința locuitorilor din Ninive și le-a prelungit timpul de har; totuși solia lui Iona fusese trimisă de Dumnezeu și cetatea Ninive a fost pusă la încercare conform voinței Sale. Adventiștii credeau că Dumnezeu îi condusese, în același fel, să proclame avertizarea referitoare la judecată. "Ea", spuneau ei, "a pus la încercare inimile tuturor acelora

Profeții împlinite

care au auzit-o și a trezit iubirea pentru venirea Domnului sau a provocat ura, mai mult sau mai puțin vizibilă, dar cunoscută de Dumnezeu, față de venirea Sa. Ea a tras o linie... astfel încât aceia care-și vor cerceta inimile să știe de ce parte a ei ar fi fost găsiți, dacă Domnul ar fi venit atunci - sau ar fi exclamat: "Iată, acesta este Dumnezeul nostru, în care aveam încredere că ne va mântui"; sau ar fi strigat la stânci și la munți să cadă peste ei și să-i ascundă de fața Aceluia care șade pe scaunul de domnie și de mânia Mielului. Astfel noi credem că Dumnezeu a încercat pe copiii Săi, le-a încercat credința, i-a pus la probă și a văzut dacă în ceasul încercării vor da înapoi de la poziția în care El consideră potrivit să-i așeze; sau dacă vor renunța la lumea aceasta și se vor sprijini cu toată încrederea pe Cuvântul lui Dumnezeu". (*The Advent Herald and Signs of the Times Reporter*, vol. 8, nr. 14, 13 nov. 1844).

Simtămintele acelora care totusi credeau că Dumnezeu îi condusese în experiența prin care trecuseră sunt exprimate în cuvintele lui William Miller: "Dacă ar fi să trăiesc din nou și să am aceleași dovezi pe care le-am avut atunci, pentru a fi cinstit față de Dumnezeu și față de oameni, aș face tot ceea ce am făcut". "Sper că mi-am curățit hainele de sângele sufletelor. Simt că atât cât mi-a stat în putere, m-am liberat de orice vină în ceea ce privește condamnarea lor". "Desi am fost dezamăgit de două ori", scria acest bărbat al lui Dumnezeu, "nu sunt nici doborât, nici descurajat... speranța mea în venirea lui Hristos este tot atât de tare ca și mai înainte. Am făcut numai ceea ce, după ani de cercetare solemnă, am simțit că este datoria mea solemnă să fac. Dacă am greșit, a fost din bunătate și iubire pentru semenii mei și din simtul datoriei față de Dumnezeu". "Un lucru știu, n-am predicat nimic în afară de ceea ce am crezut și Dumnezeu a fost cu mine; puterea Lui s-a manifestat în lucrare și s-a făcut mult bine." "După toate probabilitățile, multe mii de oameni au fost determinați să studieze Scripturile datorită predicării timpului venirii; prin acest mijloc oamenii au fost împăcați cu Dumnezeu prin credință și

stropirea sângelui lui Hristos." (Bliss, pag. 256, 255, 277, 280, 281). "N-am umblat niciodată după zâmbetele celor mândri, nici nu mi-am pierdut curajul când lumea se încrunta la mine. Acum nu voi căuta favoarea lor, nici nu voi trece peste datoria mea pentru a le instiga ura. Nu-mi voi cere niciodată viața din mâinile lor și sper că nici nu mă voi da înapoi de teama de a o pierde, dacă Dumnezeu în providența Lui va rândui așa". (J. White, *Life of W. Miller*, pag. 315).

Dumnezeu nu a părăsit pe poporul Său; Duhul Său încă a rămas cu aceia care nu s-au grăbit să respingă lumina pe care o primiseră și să condamne mișcarea adventă. În Epistola către Evrei sunt cuvinte de încurajare și avertizare pentru cei încercați, care au așteptat în această criză: "Să nu vă părăsiți dar încrederea voastră, pe care o așteaptă o mare răsplătire! Căci aveți nevoie de răbdare, ca, după ce ați împlinit voia lui Dumnezeu, să puteți căpăta ce v-a fost făgăduit. "Încă puțină, foarte puțină vreme" și "Cel ce vine va veni și nu va zăbovi. Și cel neprihănit va trăi prin credință; dar dacă dă înapoi, sufletul Meu nu găsește plăcere în el". Noi însă nu suntem din aceia care dau înapoi ca să se piardă, ci din aceia care au credință pentru mântuirea sufletului". (Evr. 10:35-39).

Că acest îndemn este adresat bisericii din zilele din urmă, se vede din cuvintele care arată apropierea venirii Domnului. "Încă puțină, foarte puțină vreme și Cel ce vine va veni și nu va zăbovi". Se subînțelege clar că va fi o aparentă întârziere și că Domnul va părea că zăbovește. Îndemnul dat aici este în mod deosebit potrivit experienței adventiștilor de la data aceea. Oamenii cărora li se adresează aceste cuvinte erau în primejdia de a-și pierde credința. Ei făcuseră voia lui Dumnezeu, urmând călăuzirea Duhului Sfânt și a Cuvântului Său; dar n-au înțeles planul Lui în experiența prin care au trecut, nici n-au putut să discearnă calea dinaintea lor; de aceea au fost ispitiți să se îndoiască dacă Dumnezeu i-a condus cu adevărat. Pentru timpul acesta se aplicau cuvintele: "Cel neprihănit va trăi prin credință". Când marea lumină a "strigătului

Profeții împlinite

de la miezul noptii" a strălucit pe calea lor și au văzut profetiile desigilate si semnele care arătau că venirea lui Hristos este aproape. împlinindu-se cu repeziciune, au mers prin vedere. Acum însă, coplesiți de speranțele înșelate, au rămas în picioare numai prin credinta în Dumnezeu și în Cuvântul Său. Lumea batjocoritoare spunea: "Ati fost amăgiti. Renuntati la credintă si spuneti că mișcarea adventă a fost de la Satana". Dar Cuvântul lui Dumnezeu declara: "Dar dacă dă înapoi, sufletul Meu nu găsește plăcere în el". A renunta la credinta lor acum si a nega puterea Duhului Sfânt care însotise solia, ar fi însemnat să dea înapoi spre pierzare. Ei au fost încurajati la statornicie de cuvintele lui Pavel: "Să nu vă părăsiți dar încrederea voastră... aveți nevoie de răbdare". "Încă puţină, foarte puţină vreme și Cel ce vine va veni și nu va zăbovi". Singura lor cale sigură era să mențină lumina pe care o primiseră de la Dumnezeu, să tină tare la făgăduintele Lui, să continue să cerceteze Scripturile, să aștepte și să vegheze cu răbdare pentru a primi mai multă lumină.

CE ESTE SANCTUARUL?

Textul din Scriptură care a constituit, mai presus de toate celelalte, atât temelia, cât și stâlpul central al credinței advente, a fost acesta: "Până vor trece două mii trei sute de seri și dimineți; apoi sfântul Locaș va fi curățit". (Dan. 8:14). Aceste cuvinte erau bine cunoscute tuturor celor care credeau în apropiata venire a Domnului. Această profeție era repetată de buzele a mii de oameni ca moto al credinței lor. Toți simțeau că de evenimentele prezise aici depindeau cele mai strălucite așteptări și cele mai scumpe speranțe ale lor. S-a arătat că aceste zile profetice urmau să se încheie în toamna anului 1844. Adventiștii de atunci susțineau, la fel ca restul lumii creștine, că pământul sau o parte din el era sanctuarul. Prin curățirea sanctuarului, ei au înțeles curățirea pământului prin focul marii zile de apoi, care urma să aibă loc la a doua venire. De aici s-a tras concluzia că Hristos Se va întoarce pe pământ în anul 1844.

Dar timpul stabilit trecuse și Domnul nu Se arătase. Credincioșii știau că greșeala nu putea să fie în Cuvântul lui Dumnezeu; în acest caz interpretarea profeției era greșită; dar unde era greșeala? Mulți tăiau repede nodul dificultății negând că cele 2300 de zile s-au terminat în anul 1844. Ei n-au putut să aducă nici o dovadă pentru această susținere, decât faptul că Hristos n-a venit la data când L-au așteptat. Ei susțineau că dacă zilele profetice s-ar fi sfârșit în anul 1844, Hristos S-ar fi întors atunci să curățească sanctuarul, curățind pământul prin foc; și că deoarece El n-a venit, însemna că cele 2300 de zile nu s-au încheiat.

Ce este Sanctuarul?

A accepta această concluzie, însemna să se renunte la calculul anterior al perioadelor profetice. Se descoperise că cele 2300 de zile începuseră în toamna anului 457 î. Hr. când a intrat în vigoare decretul lui Artaxerxe pentru refacerea și reclădirea Ierusalimului. Luând această dată ca punct de plecare, se constata o armonie perfectă în corelarea tuturor evenimentelor prezise în explicarea acelei perioade din Daniel 9:25-27. Şaizeci şi nouă de săptămâni, adică primii 483 de ani din cei 2300 urmau să ajungă până la Mesia, Cel Uns; iar botezul și ungerea lui Hristos cu Duhul Sfânt în anul 27 d.Hr., împlineau exact profetia. La mijlocul săptămânii a saptezecea, Mesia urma să fie omorât. La trei ani si jumătate după botezul Său, Hristos a fost răstignit, în primăvara anului 31 d.Hr. Cele saptezeci de săptămâni sau 490 de ani, au fost acordate în mod special iudeilor. La expirarea acestei perioade, națiunea a sigilat lepădarea ei de Hristos prin persecutarea ucenicilor Săi și apostolii s-au îndreptat către Neamuri în anul 34 d.Hr. Primii 490 de ani din cei 2300 terminându-se atunci, mai rămâneau 1810 ani. Cei 1810 ani se întindeau de la anul 34 d. Hr. până în 1844. "Apoi", a spus îngerul, "Sfântul Locaș va fi curățit". Toate prevederile anterioare ale profetiei se împliniseră indiscutabil la timpul stabilit.

În acest calcul, totul era clar și armonios, cu excepția faptului că în 1844 nu a fost observat nici un eveniment care să corespundă curățirii sanctuarului. A nega faptul că cele 2300 de zile s-au încheiat la data aceea, însemna să se învăluiască întreaga problemă în confuzie și să se renunțe la pozițiile care fuseseră stabilite prin împlinirile evidente ale profeției.

Cu toate acestea, Dumnezeu condusese pe poporul Său în marea mișcare adventă; puterea și slava Sa însoțiseră lucrarea și El nu putea să permită ca să se încheie în întuneric și dezamăgire și să fie defăimată ca o agitație falsă și fanatică. El nu avea să lase Cuvântul Său învăluit de îndoială și nesiguranță. Deși mulți au renunțat la calculul de mai înainte al perioadelor profetice și au negat corectitudinea mișcării bazate pe el, alții nu au fost dispuși

să renunțe la punctele de credință și la experiența care erau susținute de Scripturi și de mărturia Duhului lui Dumnezeu. Ei credeau că adoptaseră principii sănătoase de interpretare în studiul profețiilor și că era datoria lor să țină cu tărie la adevărurile deja dobândite și să continue aceeași metodă de cercetare biblică. Ei și-au revizuit poziția cu rugăciuni stăruitoare și au studiat Scripturile pentru a-și descoperi greșeala. Cum n-au găsit nici o greșeală în calculul perioadelor profetice, au fost conduși să examineze mai îndeaproape subiectul sanctuarului.

Cercetând acest subject, au constatat că în Scripturi nu exista nici o dovadă care să sustină conceptia populară că pământul este sanctuarul; totuși în Biblie au găsit o explicație completă privind sanctuarul, natura lui, locul lui și serviciile din el; mărturia scriitorilor inspirați era atât de clară și cuprinzătoare, încât nu mai încăpea nici o îndoială asupra acestei probleme. Apostolul Pavel, în Epistola către Evrei, spune: "Legământul dintâi avea și el porunci privitoare la slujba dumnezeiască și la un locas pământesc de închinare. În adevăr, s-a făcut un cort. În partea dinainte, numită "Locul Sfânt", era sfeșnicul, masa și pâinile pentru punerea înaintea Domnului; după perdeaua a doua se afla partea cortului care se chema "Locul prea Sfânt". El avea un tămâietor de aur pentru tămâie și chivotul legământului, ferecat peste tot cu aur. În chivot era un vas de aur cu mană, toiagul lui Aaron, care înfrunzise și tablele legământului. Deasupra erau heruvimii slavei, care acopereau capacul ispășirii cu umbra lor". (Evrei 9:1-5 eng.)

Sanctuarul la care se referă Pavel aici era cortul clădit de Moise la porunca lui Dumnezeu, ca locaș pământesc al Celui Prea Înalt. "Să-Mi facă un locaș sfânt și Eu voi locui în mijlocul lor" (Exod. 25:8), a fost îndrumarea dată lui Moise, când era pe munte cu Dumnezeu. Israeliții călătoreau prin pustie și cortul a fost construit astfel încât putea să fie transportat din loc în loc; cu toate acestea era o construcție de o măreție deosebită. Pereții lui erau făcuți din scânduri verticale, bogat acoperite cu aur și puse pe suporți

de argint, iar acoperișul era făcut dintr-o serie de învelitori sau covoare, cele din exterior din piei de animale, iar cele din interior din in subțire, lucrate cu măiestrie, având pe ele heruvimi. Pe lîngă curtea exterioară, în care se afla altarul pentru arderile de tot, era cortul compus din două încăperi numite Sfânta și Sfânta Sfintelor, separate printr-o perdea sau draperie bogată și frumoasă; o perdea asemănătoare închidea intrarea în prima încăpere.

În Sfânta se găsea sfeșnicul așezat spre miazăzi, cu cele șapte candele care luminau sanctuarul atât ziua, cât și noaptea; la miazănoapte era masa cu pâinile pentru punerea înaintea Domnului, iar înaintea perdelei care despărțea Sfânta de Sfânta Sfintelor era altarul tămâierii, din aur, de pe care se înălțau zilnic înaintea lui Dumnezeu norul de tămâie frumos mirositoare împreună cu rugăciunile lui Israel.

În Sfânta Sfintelor se găsea chivotul, o ladă din lemn prețios acoperită cu aur, având în ea cele două table de piatră pe care Dumnezeu scrisese Legea celor Zece Porunci. Deasupra chivotului, formând capacul lăzii sfinte, era tronul harului, o lucrare executată cu măiestrie, pe care se aflau doi heruvimi, câte unul la fiecare capăt, totul fiind lucrat din aur masiv. În această încăpere se manifesta prezența divină printr-un nor de slavă între heruvimi.

După stabilirea evreilor în Canaan, cortul a fost înlocuit cu Templul lui Solomon care, cu toate că era o construcție stabilă și la o scară mult mai mare, a păstrat aceleași proporții și a fost mobilat la fel. Sanctuarul a existat în forma aceasta - cu excepția perioadei în care a stat în ruină pe timpul lui Daniel - până la distrugerea lui de către romani în anul 70 d.Hr.

Acesta este singurul sanctuar care a existat vreodată pe pământ, despre care vorbește Biblia. Pavel a declarat că acesta era sanctuarul vechiului legământ. Dar noul legământ nu are un sanctuar?

Întorcându-se la Epistola către Evrei, cercetătorii adevărului au descoperit că în cuvintele lui Pavel deja citate se făcea aluzie la un al doilea sanctuar, Sanctuarul noului legământ: "Legământul

dintâi avea și el porunci privitoare la slujba dumnezeiască si la un locaș pământesc de închinare". Folosirea cuvântului "și" (de asemenea) sugerează că Pavel amintise mai înainte despre acest Sanctuar. Revenind la începutul capitolului anterior, ei au citit: "Punctul cel mai însemnat al celor spuse este că avem un Mare Preot, care S-a asezat la dreapta scaunului de domnie al Măririi, în ceruri, ca slujitor al Locului prea Sfânt și al adevăratului cort, care a fost ridicat nu de un om, ci de Domnul". (Evrei 8:1,2).

Aici este descoperit Sanctuarul noului legământ. Sanctuarul primului legământ a fost ridicat de om, construit de Moise; acesta este însă ridicat de Domnul, nu de om. În primul sanctuar slujeau preoți pământești; în acesta slujește Hristos, Marele nostru Preot, la dreapta lui Dumnezeu. Primul sanctuar a fost pe pământ, celălalt este în ceruri.

Mai mult de atât, cortul construit de Moise a fost făcut după un model. Domnul îl instruise astfel: "Să faceti cortul si toate vasele lui după chipul pe care ți-l voi arăta". Și din nou i-a fost dată însărcinarea: "Vezi să faci după chipul, care ți s-a arătat pe munte". (Exod 25:9,40). Pavel spune că primul cort "era o asemănare pentru vremurile de acum, când se aduc daruri și jertfe"; că locașurile lui sfinte erau "chipurile lucrurilor care sunt în ceruri"; că preoții, care aduceau daruri după lege, făceau "o slujbă, care este chipul și umbra lucrurilor cerești" și că "Hristos n-a intrat într-un locas de închinare făcut de mână omenească, după chipul adevăratului locaș de închinare, ci a intrat chiar în cer, ca să Se înfățișeze acum, pentru noi, înaintea lui Dumnezeu". (Evrei 9:9,23; 8:5; 9:24).

noastră, este marele original după care sanctuarul construit de 414 Moise era o copie. Dumnezeu a dat Duhul Său constructorilor sanctuarului pământesc. Măiestria artistică dovedită la construirea

lui era o manifestare a înțelepciunii divine. Pereții păreau de aur masiv, reflectând în jur lumina celor şapte candele ale sfeşnicului de aur. Masa cu pâinile pentru punerea înaintea Domnului și altarul

Sanctuarul din ceruri, în care Hristos slujește în favoarea

tămâierii străluceau ca aurul lustruit. Covoarele splendide care formau tavanul, împodobite cu chipuri de îngeri în albastru, purpuriu și cărămiziu, adăugau la frumusețea scenei. Dincolo de perdeaua a doua se afla sfânta Şechina, manifestarea vizibilă a slavei lui Dumnezeu, înaintea căreia numai marele preot putea să intre și să trăiască.

Splendoarea fără seamăn a sanctuarului pământesc era pentru ochiul omenesc o reflectare a slavei acelui Templu ceresc în care Hristos, înainte-mergătorul nostru, slujește pentru noi în fața tronului lui Dumnezeu. Locașul Regelui regilor, în care mii de mii Îi slujesc și de zece mii de ori zece mii stau înaintea Lui (Dan. 7:10), acel Templu plin de slava tronului veșnic, în care serafimii, păzitorii lui strălucitori, își acoperă fețele în adorare, își găsea doar o slabă reflectare a slavei și imensității lui în cel mai măreț edificiu ridicat vreodată de mâini omenești. Totuși prin sanctuarul pământesc și serviciile lui erau transmise adevăruri importante cu privire la Sanctuarul ceresc și la marea lucrare îndeplinită acolo pentru răscumpărarea omului.

Locurile sfinte ale Sanctuarului din cer erau reprezentate prin cele două încăperi ale sanctuarului de pe pământ. Când apostolului Ioan i-a fost arătat în viziune Templul lui Dumnezeu din cer, el a văzut "şapte lămpi de foc, care ardeau înaintea scaunului de domnie". (Apoc. 4:5). A văzut un înger "cu o cădelniță de aur. I s-a dat tămâie multă, ca să o aducă, împreună cu rugăciunile tuturor sfinților, pe altarul de aur, care este înaintea scaunului de domnie". (Apoc. 8:3). Aici profetului i s-a îngăduit să vadă prima încăpere a Sanctuarului din ceruri; acolo el a văzut "şapte lămpi de foc" şi "altarul de aur", reprezentate în sanctuarul de pe pământ prin sfeșnicul de aur şi altarul tămâierii. Altă dată "Templul lui Dumnezeu, care este în cer, a fost deschis" (Apoc. 11:19) şi el a privit dincolo de perdeaua dinăuntru, în Sfânta Sfintelor. Acolo a văzut "chivotul legământului Său", reprezentat de lada sfântă construită de Moise ca să păstreze Legea lui Dumnezeu.

Astfel cei care studiau subiectul acesta au găsit dovada indiscutabilă despre existența unui Sanctuar în ceruri. Moise a făcut sanctuarul pământesc după un model care i-a fost arătat. Pavel ne spune că acel model era adevăratul Sanctuar care se găsește în ceruri. Iar Ioan declară solemn că l-a văzut în ceruri.

În Templul din ceruri, care este locuinta lui Dumnezeu, se află tronul Său întemeiat pe dreptate și judecată. În Locul prea Sfânt se află Legea Sa, marea regulă de dreptate după care sunt judecați toți oamenii. Chivotul, în care se păstrează cu sfințenie tablele Legii, este acoperit de tronul harului, înaintea căruia Hristos mijloceste cu sângele Său în favoarea păcătosului. Astfel este reprezentată unirea dintre dreptate și îndurare în planul pentru răscumpărarea omului. Numai înțelepciunea infinită a putut să plănuiască această unire și numai puterea infinită a putut să o aducă la îndeplinire; este o unire care umple tot cerul de uimire și adorare. Heruvimii din sanctuarul pământesc care priveau cu veneratie către tronul harului, reprezintă interesul cu care ostile cerești urmăresc lucrarea de răscumpărare. Aceasta este taina harului în care doresc să privească îngerii – ca Dumnezeu să îndreptățească pe păcătosul pocăit și să refacă legătura cu neamul omenesc căzut și totusi să rămână drept; ca Hristos să Se umilească pentru a înălța mulțimi nenumărate de oameni din prăpastia pierzării și a le îmbrăca în hainele nepătate ale dreptății Sale, pentru a le uni cu îngerii care n-au căzut niciodată și a le face să locuiască veșnic în prezenta lui Dumnezeu.

Lucrarea lui Hristos de Mijlocitor al omului este prezentată în acea frumoasă profeție a lui Zaharia cu privire la Acela "al cărui Nume este Odrasla". Profetul zice: "El va zidi Templul Domnului, va purta podoabă împărătească (slava), va ședea și va stăpâni pe scaunul Lui (al Tatălui) de domnie, va fi preot pe scaunul Lui de domnie și o desăvârșită unire va domni între Ei amândoi". (Zaharia 6:12,13).

"El va zidi Templul Domnului". Prin jertfa și mijlocirea Sa, Hristos este atât temelia, cât și ziditorul bisericii lui Dumnezeu.

Apostolul Pavel arată că El este "piatra din capul unghiului... În El toată clădirea, bine închegată, crește ca să fie un Templu sfânt în Domnul. "Prin El și voi", zice el, "sunteți zidiți împreună, ca să fiți un locaș al lui Dumnezeu, prin Duhul". (Efes. 2:20-22).

El "va purta slava". Lui Hristos Îi aparține slava răscumpărării neamului omenesc căzut. De-a lungul veșniciei cântarea răscumpăraților va fi: "A Lui, care ne iubește și care ne-a spălat de păcatele noastre cu sângele Său,... a Lui să fie slava și puterea în vecii vecilor". (Apoc. 1:5,6).

El "va sedea si va stăpâni pe scaunul Lui de domnie, va fi preot pe scaunul Lui de domnie." Acum nu este "pe tronul slavei Sale"; Împărăția slavei încă n-a fost inaugurată. Dumnezeu nu-I "va da scaunul de domnie al tatălui Său David", o Împărăție care "nu va avea sfârșit", până când lucrarea Sa de Mijlocitor nu va fi încheiată. (Luca 1:32,33). Ca preot, Hristos stă în prezent cu Tatăl pe tronul Său. (Apoc. 3:21). Pe tron, împreună cu Cel veșnic, Cel care există prin Sine Însuși, stă Acela care "suferințele noastre le-a purtat și durerile noastre le-a luat asupra Lui", "care în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat", ca sa poată "să vină în ajutorul celor ce sunt ispitiți". "Dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor". (Isaia 53:4; Evrei 4:15; 2:18; 1 Ioan 2:1). Hristos face mijlocire cu trupul Său străpuns și frânt și cu viata Sa fără pată. Mâinile rănite, coasta străpunsă, picioarele zdrobite, mijlocesc pentru omul căzut, a cărui răscumpărare a fost plătită cu un preț infinit de mare.

"O desăvârșită unire va domni între Ei amândoi". Iubirea Tatălui, în aceeași măsură cu cea a Fiului, este izvorul mântuirii pentru neamul omenesc pierdut. Isus a spus ucenicilor Săi înainte de a-i părăsi: "Nu vă spun că voi ruga pe Tatăl pentru voi. Căci Tatăl Însuși vă iubește". (Ioan 16:26,27). "Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine". (2 Cor. 5:19). În serviciul din Sanctuarul de sus "o desăvârșită unire va domni între Ei amândoi". "Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul

Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică". (Ioan 3:16).

Scripturile răspund clar la întrebarea: "Ce este sanctuarul?" Cuvântul "sanctuar", așa cum este folosit în Biblie, se referă mai întâi la cortul construit de Moise, ca o asemănare a lucrurilor cerești; iar în al doilea rând, la "adevăratul cort" din ceruri, către care îndrepta atenția sanctuarul pământesc. La moartea lui Hristos, serviciul simbolic a luat sfârșit. "Adevăratul cort" din cer este Sanctuarul noului legământ. Deoarece profeția din Daniel 8:14 se împlinește în această dispensațiune, sanctuarul la care se referă ea trebuie să fie Sanctuarul noului legământ. La încheierea celor 2300 de zile, în anul 1844, pe pământ nu mai exista de multe secole nici un sanctuar. Astfel profeția: "Până vor trece 2300 de seri și dimineți; apoi sfântul Locaș va fi curățit", se referă indiscutabil la Sanctuarul din ceruri.

Dar rămâne să se dea răspuns la cea mai importantă întrebare: "Ce este curățirea sanctuarului?" Scripturile Vechiului Testament declară că în sanctuarul pământesc avea loc un astfel de serviciu. Dar există ceva în ceruri care trebuie curățit? În Evrei 9 atât curățirea sanctuarului pământesc, cât și a celui ceresc este clar prezentată: "Și după Lege, aproape totul este curățit cu sânge; și fără vărsare de sânge, nu este iertare. Dar, deoarece chipurile lucrurilor care sunt în ceruri, au trebuit curățite în felul acesta (cu sânge de animale), trebuia ca înseși lucrurile cerești să fie curățite cu jertfe mai bune decât acestea" (Evrei 9:22,23), chiar cu sângele prețios al lui Hristos.

Curățirea, atât în serviciul simbolic, cât și în cel real, trebuia făcută cu sânge; în primul cu sânge de animale, în al doilea cu sângele lui Hristos. Motivul pentru care curățirea trebuia făcută cu sânge, declară Pavel, este că fără vărsare de sânge nu este iertare. Lucrarea care trebuia îndeplinită era iertarea sau îndepărtarea păcatelor. Dar cum putea păcatul să aibă legătură cu sanctuarul din cer sau cel de pe pământ? Acest lucru poate să fie

înțeles în legătură cu serviciul simbolic; căci preoții care oficiau pe pământ, făceau "o slujbă, care este chipul și umbra lucrurilor cerești". (Evrei 8:5).

Lucrarea din sanctuarul pământesc se desfășura în cele două încăperi: în Locul Sfânt preotii slujeau zilnic, pe când în Locul prea Sfânt, marele preot îndeplinea odată pe an o lucrare specială de ispășire pentru curățirea sanctuarului. Păcătoșii pocăiți aduceau zilnic jertfele lor la ușa cortului întâlnirii și punându-și mâinile pe capul victimei, își mărturiseau păcatele, transferându-le astfel, în simbol, asupra jertfei nevinovate. Animalul era apoi înjunghiat. Apostolul spune: "Fără vărsare de sânge, nu este iertare". "Viata trupului este în sânge". (Lev. 17:11). Legea lui Dumnezeu călcată cerea viata păcătosului. Sângele victimei, purtând vina păcătosului care-și pierduse dreptul la viață, era dus de preot în Locul Sfânt si stropit înaintea perdelei în spatele căreia era chivotul, care continea Legea pe care păcătosul o călcase. Prin această ceremonie, prin intermediul sângelui, păcatul era transferat, în simbol, asupra sanctuarului. În unele cazuri sângele nu era dus în Locul Sfânt; însă atunci carnea trebuia mâncată de preot, după cum instruise Moise pe fiii lui Aaron, zicând: "Domnul v-a dat-o, ca să purtați nelegiuirea adunării". (Lev. 10:17). Ambele ceremonii simbolizau, deopotrivă, transferarea păcatului de la păcătos asupra sanctuarului.

Aceasta era lucrarea care se săvârșea zilnic, în tot cursul anului. Păcatele lui Israel erau astfel transferate asupra sanctuarului și era necesară o lucrare deosebită pentru îndepărtarea lor. Dumnezeu a poruncit să se facă ispășire pentru fiecare din încăperile sfinte: "Astfel să facă ispășire pentru sfântul locaș, pentru necurățiile copiilor lui Israel și pentru toate călcările de lege, prin care au păcătuit ei. Să facă la fel pentru cortul întâlnirii, care este cu ei în mijlocul necurățiilor lor". Pentru altar trebuia de asemenea făcută o ispășire, pentru ca "să-l curățe și să-l sfințească de necurățiile copiilor lui Israel". (Lev. 16:16,19).

Odată pe an, în marea Zi a Ispăşirii, marele preot intra în Locul prea Sfânt pentru curățirea sanctuarului. Lucrarea îndeplinită acolo încheia ciclul anual al slujbelor. În Ziua Ispăşirii, erau aduși doi țapi la ușa cortului întâlnirii și se aruncau sorții pentru ei, "un sorț pentru Domnul și un sorț pentru țapul de trimis". (vers. 8). Țapul, pe care cădea sorțul pentru Domnul, urma să fie înjunghiat ca jertfă de ispășire pentru păcatele poporului. Marele preot trebuia să ducă sângele lui dincolo de perdea și să-l stropească pe tronul harului și în fața tronului harului. Sângele trebuia să fie stropit și pe altarul tămâierii care se găsea în fața perdelei.

"Aaron să-şi pună amândouă mâinile pe capul țapului celui viu și să mărturisească peste el toate fărădelegile copiilor lui Israel și toate călcările lor de lege cu care au păcătuit ei; să le pună pe capul țapului, apoi să-l izgonească în pustie, printr-un om care va avea însărcinarea aceasta. Țapul acela va duce asupra lui toate fărădelegile lor într-un pământ pustiit; în pustie să-i dea drumul". (vers. 21,22). Țapul de trimis nu se mai întorcea în tabăra lui Israel, iar bărbatului care-l ducea i se cerea să-și spele corpul și hainele cu apă înainte de a se întoarce în tabără.

Întreaga ceremonie avea scopul să facă pe Israel să înțeleagă sfințenia lui Dumnezeu și dezgustul Său față de păcat; pe lângă aceasta, să le arate că nu puteau să vină în contact cu păcatul, fără să se mânjească. Fiecărui om i se cerea să-și întristeze sufletul în timp ce se săvârșea această lucrare de ispășire. Toate lucrările trebuiau lăsate la o parte și întreaga adunare a lui Israel trebuia să petreacă ziua în smerenie solemnă înaintea lui Dumnezeu, cu rugăciune, post și adâncă cercetare a inimii.

Prin serviciul simbolic sunt învățate adevăruri importante despre lucrarea de ispășire. În locul păcătosului era primit un înlocuitor; dar păcatul nu era anulat prin sângele victimei. În felul acesta se asigura doar mijlocul prin care el era transferat asupra sanctuarului. Prin aducerea sângelui, păcătosul recunoștea autoritatea Legii, își mărturisea vinovăția pentru călcarea ei și își exprima dorința

să fie iertat prin credința în Răscumpărătorul care urma să vină; totuși nu era încă pe deplin eliberat de condamnarea Legii. În Ziua Ispășirii, marele preot, după ce aducea jertfa pentru popor, intra în Locul prea Sfânt cu sângele acestei jertfe și-l stropea pe scaunul harului, direct deasupra Legii, pentru a satisface pretențiile ei. Apoi, în calitatea lui de mijlocitor, lua păcatele asupra sa și le scotea din sanctuar. Punându-și mâinile pe capul țapului de trimis, mărturisea toate aceste păcate asupra lui, transferându-le astfel în mod simbolic, de la el asupra țapului. Apoi țapul le ducea în pustie și erau considerate îndepărtate pentru totdeauna de la popor.

În felul acesta era îndeplinit serviciul care era "chipul și umbra lucrurilor cerești". Ceea ce se făcea în simbol în serviciul sanctuarului pământesc, se face în realitate în serviciul Sanctuarului ceresc. După înălțarea Sa, Mântuitorul nostru și-a început lucrarea ca Marele nostru Preot. Pavel spune: "Căci Hristos n-a intrat într-un locaș de închinare făcut de mână omenească, după chipul adevăratului locaș de închinare, ci a intrat chiar în cer, ca să Se înfățișeze acum, pentru noi, înaintea lui Dumnezeu". (Evrei 9:24).

Serviciul preotului în tot cursul anului, în prima încăpere a sanctuarului, "dincolo de perdeaua" care constituia ușa și despărțea Locul Sfânt de curte, reprezintă lucrarea de slujire pe care a început-o Hristos la înălțarea Sa. Lucrarea preotului în serviciul zilnic era să prezinte înaintea lui Dumnezeu sângele jertfei pentru păcat, precum și tămâia al cărei fum se înălța cu rugăciunile lui Israel. Tot astfel a mijlocit și Hristos cu sângele Său înaintea Tatălui în favoarea păcătoșilor și a prezentat înaintea Lui, împreună cu parfumul prețios al propriei Sale neprihăniri, rugăciunile credincioșilor pocăiți. Acesta era serviciul care avea loc în prima încăpere a Sanctuarului din ceruri.

Acolo L-a urmat pe Hristos credința ucenicilor Săi, când S-a înălțat la cer. Acolo s-a concentrat speranța lor, pe care spune Pavel, "o avem ca o ancoră a sufletului; o nădejde tare și neclintită, care pătrunde dincolo de perdeaua dinlăuntrul Templului, unde

Isus a intrat pentru noi ca înainte mergător, când a fost făcut "Mare Preot în veac". "Şi a intrat, odată pentru totdeauna, în Locul Sfânt, nu cu sânge de țapi și de viței, ci cu Însuși sângele Său, după ce a căpătat o răscumpărare veșnică". (Evrei 6:19,20; 9:12).

Timp de optsprezece secole a continuat această lucrare de slujire în prima încăpere a Sanctuarului. Sângele lui Hristos a mijlocit în favoarea credincioșilor pocăiți, asigurându-le iertarea și primirea la Tatăl, deși păcatele lor rămâneau încă în cărțile de rapoarte. După cum în serviciul simbolic se făcea o lucrare de ispășire la încheierea anului, tot astfel înainte ca lucrarea lui Hristos pentru răscumpărarea oamenilor să se încheie, se săvârșește o lucrare de ispășire pentru îndepărtarea păcatelor din Sanctuar. Acesta este serviciul care a început când s-au încheiat cele 2300 de zile. La data aceea, așa cum a fost prezis de profetul Daniel, Marele nostru Preot a intrat în Locul prea Sfânt pentru a îndeplini ultima parte a lucrării Sale solemne - curățirea Sanctuarului.

După cum în vechime păcatele poporului erau așezate, prin credință, asupra jertfei pentru păcat și transferate prin sângele ei, în simbol, asupra sanctuarului pământesc, tot astfel în noul legământ, păcatele celor care se pocăiesc sunt așezate, prin credință, asupra lui Hristos și transferate, de fapt, asupra Sanctuarului ceresc. După cum curățirea simbolică a sanctuarului pământesc era îndeplinită prin îndepărtarea păcatelor prin care fusese necurățit, tot astfel curățirea Sanctuarului ceresc trebuie realizată prin îndepărtarea sau ștergerea păcatelor, care sunt înregistrate acolo. Dar înainte de a se îndeplini aceasta, trebuie să aibă loc o examinare a cărților de rapoarte pentru a stabili cine este îndreptățit, prin pocăința de păcat și credința în Hristos, să beneficieze de ispășirea Sa. De aceea curățirea Sanctuarului implică o lucrare de cercetare - o lucrare de judecată. Această lucrare trebuie îndeplinită înainte de venirea lui Hristos pentru a răscumpăra pe poporul Său; căci atunci când va veni, răsplata Lui va fi cu El, ca să dea fiecăruia după faptele lui. (Apoc. 22:12).

Ce este Sauctuarul?

Astfel cei care au urmat lumina cuvântului profetic au văzut că Hristos, în loc să vină pe pământ la încheierea celor 2300 de zile în anul 1844, a intrat în Locul prea Sfânt din Sanctuarul ceresc pentru a îndeplini lucrarea de încheiere a ispășirii, preliminară venirii Sale.

S-a înțeles de asemenea că în timp ce jertfa pentru păcat arăta către Hristos ca adevărata jertfă și marele preot reprezenta pe Hristos ca Mijlocitor, țapul de trimis simboliza pe Satana, autorul păcatului, asupra căruia vor fi așezate, în cele din urmă, păcatele celor cu adevărat pocăiți. Când marele preot, în virtutea sângelui jertfei pentru păcat, îndepărta păcatele din sanctuar, le așeza asupra țapului de trimis. Când Hristos, în virtutea propriului Său sânge, îndepărtează păcatele poporului Său din Sanctuarul ceresc, la încheierea lucrării Sale, le va așeza asupra lui Satana, care la executarea judecății, va trebui să suporte pedeapsa finală. Țapul era trimis într-un ținut nelocuit, pentru a nu se mai întoarce niciodată în adunarea lui Israel. Tot astfel, Satana va fi îndepărtat pentru totdeauna din prezența lui Dumnezeu și a poporului Său și va fi adus la inexistență când va avea loc distrugerea finală a păcatului și a păcătoșilor.

ÎN SFÂNTA SFINTELOR

Cheia care a deschis taina dezamăgirii din anul 1844 a fost subiectul Sanctuarului. El a adus la lumină un sistem complet, unitar și armonios al adevărului, arătând că mâna lui Dumnezeu condusese marea mișcare adventă și descoperind datoria prezentă prin dezvăluirea poziției și lucrării poporului Său. După cum ucenicii lui Isus s-au bucurat după noaptea teribilă de chin și dezamăgire "când au văzut pe Domnul", tot așa s-au bucurat și cei care așteptaseră cu credință a doua Lui venire.

Ei aşteptaseră ca El să Se arate în slavă pentru a da răsplata servilor Săi. Deoarece au fost dezamăgiți în speranțele lor, ei au pierdut pe Isus din vedere și au plâns ca și Maria la mormânt: "Au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus". Acum însă L-au văzut din nou în Sfânta Sfintelor, ca Mare Preot milos, urmând să Se arate curând ca Împărat și Liberator al lor. Lumina din Sanctuar a iluminat trecutul, prezentul și viitorul. Ei au înțeles că Dumnezeu îi condusese prin providența Sa care nu dă greș. Deși, asemenea primilor ucenici, ei nu înțeleseseră solia pe care o duseseră, totuși ea fusese corectă în toate aspectele.

Proclamând-o, ei împliniseră planul lui Dumnezeu și lucrarea lor nu fusese zadarnică în Domnul. Născuți "din nou la o nădejde vie", ei se bucurau "cu o bucurie negrăită și strălucită".

424

Atât profeția din Daniel 8:14: "Până vor trece 2300 de seri și dimineți; apoi sfântul Locaș va fi curățit", cât și prima solie îngerească: "Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui", se refereau la lucrarea lui Hristos din Locul prea Sfânt, la judecata de cercetare și nu la venirea lui Hristos

În Sfânta Sfintelor

pentru răscumpărarea poporului Său și nimicirea nelegiuiților. Greșeala nu era în calculul perioadelor profetice, ci în evenimentul care trebuia să aibă loc la sfârșitul celor 2300 de zile. Credincioșii suferiseră dezamăgirea datorită acestei erori, însă tot ce fusese prezis de profeție și tot ce îi îndreptățea Scriptura să aștepte se împlinise. Chiar în timpul când ei deplângeau neîmplinirea speranțelor lor, evenimentul, care fusese prezis de solie și care trebuia să se împlinească înainte ca Domnul să vină pentru a da răsplata solilor Săi, avusese loc.

Hristos venise, dar nu pe pământ cum așteptaseră ei, ci așa cum fusese prefigurat în simbol, în Locul prea Sfânt al Templului lui Dumnezeu din ceruri. El este prezentat de profetul Daniel, la această dată, venind înaintea Celui Îmbătrânit de zile: "M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte și iată că pe norii cerurilor a venit unul ca un Fiu al omului" nu pe pământ, ci "a înaintat spre Cel îmbătrânit de zile și a fost adus înaintea Lui". (Dan. 7:13).

Această venire este prezisă și de profetul Maleahi: "Şi deodată va intra în Templul Său Domnul pe care-L căutați; Solul legământului, pe care-L doriți; iată că vine, zice Domnul oștirilor". (Maleahi 3:1). Venirea Domnului în Templul Său a fost deodată, neașteptată de copiii Săi. Ei nu-L căutau acolo, ci Îl așteptau să vină pe pământ, "într-o flacără de foc, ca să pedepsească pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu și pe cei ce nu ascultă de Evanghelie". (2 Tes. 1:8).

Dar oamenii nu erau gata încă să întâmpine pe Domnul lor. Pentru ei mai trebuia îndeplinită o lucrare de pregătire. Urma să fie dată lumină, care să îndrepte mințile lor către Templul lui Dumnezeu din ceruri; în timp ce ei trebuiau să urmeze prin credință pe Marele lor Preot în lucrarea Sa de acolo, noi datorii aveau să le fie descoperite. Biserica urma să primească o altă solie de avertizare și instruire.

Profetul zice: "Cine va putea să sufere însă ziua venirii Lui? Cine va rămânea în picioare când Se va arăta El? Căci El va fi ca

focul topitorului și ca leșia nălbitorului. El va ședea, va topi și va curăți argintul; va curăți pe fiii lui Levi, îi va lămuri cum se lămurește aurul și argintul și vor aduce Domnului daruri neprihănite". (Mal. 3:2,3). Cei care vor trăi pe pământ când lucrarea de mijlocire a lui Hristos va înceta în Sanctuarul de sus, vor trebui să stea fără Mijlocitor în fața unui Dumnezeu sfânt. Hainele lor trebuie să fie fără pată, caracterele lor trebuie să fie curățite de păcat prin sângele stropirii. Ei trebuie să fie biruitori în lupta cu răul, prin harul lui Dumnezeu și prin eforturile lor stăruitoare. În timp ce judecata de cercetare continuă în cer, în timp ce păcatele credincioșilor pocăiți sunt îndepărtate din Sanctuar, în mijlocul poporului lui Dumnezeu de pe pământ, trebuie să aibă loc o lucrare specială de curățire, de îndepărtare a păcatelor. Această lucrare este mai clar prezentată în soliile din Apocalipsa, capitolul 14.

Când această lucrare se va fi împlinit, urmașii lui Hristos vor fi gata pentru venirea Sa. "Atunci darul lui Iuda și al Ierusalimului va fi plăcut Domnului, ca în zilele cele vechi, ca în anii de odinioară". (Maleahi 3:4). Atunci biserica pe care Domnul nostru o va lua cu Sine, la venirea Sa, va fi o "biserică slăvită, fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta". (Efes. 5:27). Atunci ea se va înfățișa "ca zorile, frumoasă ca luna, curată ca soarele, dar cumplită ca niște osti sub steagurile lor". (Cânt. Cânt. 6:10).

Pe lângă venirea Domnului în Templul Său, profetul Maleahi prezice de asemenea a doua Sa venire, venirea Sa pentru executarea judecății, în cuvintele: "Mă voi apropia de voi pentru judecată și Mă voi grăbi să mărturisesc împotriva descântătorilor și preacurvarilor, împotriva celor ce jură strâmb, împotriva celor ce opresc plata simbriașului, care asupresc pe văduvă și pe orfan, nedreptățesc pe străin și nu se tem de Mine, zice Domnul oștirilor". (Maleahi 3:5). Iuda se referă la aceeași scenă când zice: "Iată că a venit Domnul cu zecile de mii de sfînți ai Săi, ca să facă o judecată împotriva tuturor și să încredințeze pe toți cei nelegiuiți, de toate faptele nelegiuite". (Iuda 14, 15). Această venire și

venirea Domnului în Templul Său sunt evenimente separate și distincte.

Intrarea lui Hristos ca Mare Preot în Locul prea Sfânt pentru curățirea Sanctuarului, menționată în Daniel 8:14; venirea Fiului omului înaintea Celui Îmbătrânit de zile, așa cum este prezentată în Daniel 7:13 și venirea Domnului în Templul Său, prezisă de Maleahi, sunt descrieri ale aceluiași eveniment; acest eveniment este de asemenea reprezentat prin venirea mirelui la ospățul de nuntă descris de Hristos în parabola celor zece fecioare din Matei 25.

În vara și toamna anului 1844, a fost proclamată solia: "Iată, Mirele vine!" Cele două clase reprezentate prin fecioarele întelepte și cele nechibzuite se găseau atunci în biserică - o clasă care aștepta cu bucurie venirea Domnului și care se pregătise cu stăruință să-L întâmpine; altă clasă care, influențată de teamă și acționând din impuls, se multumise cu teoria adevărului, dar căreia îi lipsea harul lui Dumnezeu. În parabolă, când a venit mirele, "cele ce erau gata, au intrat cu el în odaia de nuntă". Venirea mirelui, mentionată aici, are loc înainte de nuntă. Nunta reprezintă primirea de către Hristos a Împărăției Sale. Cetatea sfântă, Noul Ierusalim, care este capitala și simbolul Împărăției, este numită "mireasa, soția Mielului". Îngerul a spus lui Ioan: "Vino să-ți arăt mireasa, soția Mielului! Si m-a dus în Duhul", zice profetul, "și mi-a arătat cetatea sfântă, Ierusalimul, care se cobora din cer de la Dumnezeu". (Apoc. 21:9,10). De aici rezultă clar că mireasa reprezintă Cetatea sfântă și fecioarele care ies să întâmpine Mirele sunt simbolul bisericii. În Apocalipsa se spune că aleșii lui Dumnezeu sunt oaspeți la ospătul de nuntă. (Apoc. 19:9). Dacă sunt oaspeți, nu pot fi și mireasa. Hristos, așa cum declarase profetul Daniel, va primi de la Cel Îmbătrânit de zile din ceruri "stăpânirea, slava și împărăția"; El va primi Noul Ierusalim, capitala Împărăției Sale "gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei". (Dan. 7:14; Apoc. 21:2). După ce va primi Împărăția, va veni în slava Sa, ca Împărat al împăraților și Domn al domnilor, pentru răscumpărarea

poporului Său, care va "sta la masă cu Abraam, Isaac și Iacob", în Împărăția Sa (Matei 8:11; Luca 22:30), pentru a participa la ospățul nunții Mielului.

Proclamarea, "Iată, Mirele vine", din vara anului 1844, a făcut ca multe mii de oameni să aștepte venirea imediată a Domnului. Mirele a venit la timpul stabilit, dar nu pe pământ cum așteptau oamenii, ci la Cel Îmbătrânit de zile în ceruri, la nuntă, să-Şi primească Împărăția. "Cele ce erau gata, au intrat cu El în odaia de nuntă și s-a încuiat ușa". Ei nu puteau să fie prezenți în persoană la nuntă, deoarece ea are loc în ceruri, în timp ce ei sunt pe pământ. Urmașii lui Hristos trebuie să aștepte "pe stăpânul lor să se întoarcă de la nuntă". (Luca 12:36). Ei trebuie să înțeleagă lucrarea Lui și să-L urmeze, prin credință, când merge înaintea lui Dumnezeu. În sensul acesta se spune că ei merg la nuntă.

În parabolă au intrat la nuntă cele care aveau împreună cu candelele și ulei în vase. Aceia care, pe lângă cunoașterea adevărului din Scripturi, au avut Duhul și harul lui Dumnezeu și care, în noaptea încercării lor aspre, au așteptat cu răbdare, cercetând Biblia pentru a primi o lumină mai clară - aceia au înțeles adevărul despre Sanctuarul din ceruri, despre schimbarea slujbei Mântuitorului și L-au urmat, prin credință, în lucrarea Sa din Sanctuarul de sus. Toți care acceptă aceleași adevăruri, prin mărturia Scripturilor, urmând pe Hristos prin credință, când merge înaintea lui Dumnezeu să îndeplinească ultima lucrare de mijlocire, la încheierea căreia Își va primi Împărăția, toți aceștia sunt înfățișați ca intrând la nuntă.

iar judecata de cercetare este prezentată clar, ca având loc înainte de nuntă. Împăratul intră să vadă oaspeții înainte de nuntă, să cerceteze dacă toți sunt îmbrăcați cu haina de nuntă, haina fără pată a caracterului, spălată și albită în sângele Mielului. (Matei

În parabola din Matei 22 este folosit același simbol al nunții,

pată a caracterului, spălată și albită în sângele Mielului. (Matei 22:11; Apoc. 7:14). Acela care este găsit fără haină de nuntă este aruncat afară, dar toti care sunt găsiti, la examinare, îmbrăcati cu

În Sfânta Sfintelor

haina de nuntă, sunt primiți de Dumnezeu și considerați vrednici să aibă parte de Împărăția Sa și să stea pe tronul Său. Această lucrare de examinare a caracterului, prin care se stabilește cine este pregătit pentru Împărăția lui Dumnezeu și cu care se încheie lucrarea în Sanctuarul de sus, este judecata de cercetare.

Când lucrarea de cercetare se va sfârşi, când cazurile acelora care au mărturisit de-a lungul timpului că sunt urmași ai lui Hristos vor fi fost examinate și hotărâte, atunci și nu mai înainte, se va încheia harul și se va închide ușa îndurării. Astfel prin această declarație scurtă, "cele ce erau gata, au intrat cu El în odaia de nuntă și s-a încuiat ușa", suntem conduși până la lucrarea finală a Mântuitorului, până la timpul când marele plan pentru mântuirea omului va fi îndeplinit.

În serviciul sanctuarului pământesc care, după cum am văzut, era o preînchipuire a serviciului din Sanctuarul ceresc, când marele preot intra în Locul prea Sfânt, în Ziua Ispășirii, serviciul din prima încăpere înceta. Dumnezeu poruncise: "Să nu fie nimeni în cortul întâlnirii când va intra Aaron să facă ispășirea în Sfântul Locas, până va ieşi din el". (Lev. 16:17). Tot la fel, când Hristos a intrat în Sfânta Sfintelor să îndeplinească lucrarea finală de ispășire, El a încetat serviciul din prima încăpere. Dar când s-a sfârșit serviciul din prima încăpere, a început serviciul în a doua încăpere. Când în serviciul simbolic, marele preot părăsea Sfânta în Ziua Ispășirii, el intra înaintea lui Dumnezeu pentru a prezenta sângele jertfei pentru păcat în favoarea întregului Israel, care se pocăise în mod sincer de păcate. Tot astfel și Hristos a încheiat doar o parte a lucrării Sale ca Mijlocitor al nostru, pentru a începe o altă etapă a lucrării și El încă mijlocește cu sângele Său înaintea Tatălui în favoarea păcătoșilor.

Acest subiect nu fusese înțeles de adventiști în anul 1844. După trecerea timpului când Mântuitorul fusese așteptat, ei tot mai credeau că venirea Sa era aproape. Ei susțineau că ajunseseră la o criză serioasă și că lucrarea lui Hristos ca Mijlocitor al omului

înaintea lui Dumnezeu încetase. Ei înțelegeau că Biblia învață că timpul de har al omului se va încheia cu puțin înainte de venirea Domnului pe norii cerului. Acest lucru părea clar din acele texte biblice care arătau spre un timp când oamenii vor căuta, vor bate și vor striga la ușa îndurării, dar ea nu va mai fi deschisă. Ei se întrebau dacă data la care așteptaseră venirea lui Hristos n-ar fi putut, mai degrabă, să marcheze începutul acestei perioade, care trebuia să preceadă imediat revenirea Sa. Avertizarea privind apropierea judecății fiind dată, ei considerau că lucrarea pentru lume fusese îndeplinită și nu mai simțeau povara sufletească pentru mântuirea păcătoșilor, în timp ce batjocurile îndrăznețe și hulitoare ale celor nelegiuiți li se păreau o altă dovadă că Duhul lui Dumnezeu fusese retras de la aceia care respinseseră îndurarea Sa. Toate acestea le-a întărit credința că harul fusese închis sau, așa cum se exprimau ei atunci, "ușa harului se închisese".

Din examinarea subiectului Sanctuarului au primit o lumină mai clară. Acum au înțeles că avuseră dreptate când au crezut că sfârșitul celor 2300 de zile în anul 1844 marca o criză importantă. Dar în timp ce era adevărat, că acea ușă a speranței și îndurării, prin care oamenii găsiseră intrare la Dumnezeu timp de optsprezece secole, s-a închis, o altă ușă a fost deschisă și iertarea păcatelor era oferită oamenilor prin mijlocirea lui Hristos în Locul prea Sfânt. O parte a lucrării Sale se încheiase numai pentru a face loc alteia. Încă exista "o ușă deschisă" către Sanctuarul ceresc, unde Hristos slujea în favoarea păcătosului.

Acum au înțeles cum se aplicau acele cuvinte ale lui Hristos din Apocalipsa, adresate bisericii din acel timp: "Iată ce zice Cel Sfânt, Cel Adevărat, Cel ce ține cheia lui David, Cel ce deschide și nimeni nu va închide, Cel ce închide și nimeni nu va deschide: "'Știu faptele tale: iată ți-am pus înainte o ușă deschisă, pe care nimeni n-o poate închide". (Apoc. 3:7,8).

Numai cei care urmează pe Isus, prin credință, în marea lucrare de ispășire primesc binefacerile mijlocirii Sale în favoarea lor, pe

În Sfânta Sfintelor

când cei care resping lumina care scoate în evidentă această lucrare de mijlocire, nu beneficiază de ea. Iudeii care au respins lumina dată la prima venire a lui Hristos și au refuzat să creadă în El ca Mântuitor al lumii, n-au putut să primească iertarea prin miilocirea Lui. Când Isus, la înăltarea Sa, a intrat cu propriul Său sânge în Sanctuarul ceresc pentru a revărsa asupra ucenicilor Săi binecuvântările mijlocirii Sale, iudeii au fost lăsați în întuneric total, să continue jertfele și darurile lor inutile. Serviciul simbolurilor și umbrelor încetase. Ușa prin care oamenii găsiseră până atunci intrare la Dumnezeu nu mai era deschisă. Iudeii refuzaseră să-L caute în singurul mod prin care putea să fie găsit, prin serviciul din Sanctuarul ceresc. De aceea nu mai aveau nici o părtășie cu Dumnezeu. Pentru ei ușa era închisă. Nu aveau nici o cunoștință despre Hristos ca adevărata jertfă și singurul Mijlocitor înaintea lui Dumnezeu; de aceea ei n-au putut să primească binefacerile mijlocirii Sale.

Starea iudeilor necredincioși ilustrează starea de nepăsare și necredință a pretinșilor creștini, care ignoră în mod voit lucrarea Marelui nostru Preot milos. În serviciul simbolic, când marele preot intra în Locul prea Sfânt, întregului Israel i se cerea să se adune în jurul sanctuarului și în modul cel mai solemn să-și umilească sufletele înaintea lui Dumnezeu ca să primească iertarea păcatelor și să nu fie nimiciți din adunare. Cu cât mai important este să înțelegem lucrarea Marelui nostru Preot și să știm ce se cere de la noi în această adevărată Zi a Ispășirii.

Oamenii nu pot să respingă avertizările pe care Dumnezeu le trimite în îndurarea Sa și să rămână nepedepsiți. În zilele lui Noe a fost trimisă oamenilor o solie din cer și salvarea lor a depins de felul în care au tratat acea solie. Pentru că au respins avertizarea, Duhul lui Dumnezeu a fost retras de la acel neam păcătos care a pierit în apele potopului.

În timpul lui Abraam, harul a încetat să mai pledeze pentru locuitorii vinovați ai Sodomei și toți, afară de Lot cu soția și cele

două fiice, au fost mistuiți de focul trimis din cer. La fel și în zilele lui Hristos. Fiul lui Dumnezeu a declarat iudeilor necredincioși din generația aceea: "Iată că vi se lasă casa pustie". (Matei 23:38).

Privind către zilele sfârșitului, aceeași Putere Infinită declară despre cei care "n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți": "Din această pricină, Dumnezeu le trimite o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună; pentru ca toți cei ce n-au crezut adevărul, ci au găsit plăcere în nelegiuire, să fie osândiți". (2 Tes. 2:10-12). Când oamenii resping învățăturile Cuvântului Său, Dumnezeu Își retrage Duhul de la ei și-i lasă în amăgirile pe care le iubesc.

Hristos încă mijlocește în favoarea omului și va da lumină celor care o caută. Deși adventiștii nu au înțeles la început acest lucru, el a devenit clar după aceea, pe măsură ce Scripturile care defineau adevărata lor poziție, au început să devină clare înțelegerii lor.

După trecerea timpului stabilit în anul 1844, a urmat o perioadă de grea încercare pentru aceia care încă păstrau credința adventă. Singurul mijloc care i-a ajutat să înțeleagă adevărata lor poziție, a fost lumina care le îndrepta mințile către Sanctuarul de sus. Unii au renunțat la credința în calcularea perioadelor profetice folosită în trecut și au atribuit agenților omenești sau satanici puternica influență a Duhului Sfânt care însoțise mișcarea adventă. Alții susțineau cu tărie că Domnul îi condusese în experiența lor trecută; și în timp ce așteptau, vegheau și se rugau pentru a cunoaște voia lui Dumnezeu, au înțeles că Marele lor Preot începuse altă fază a serviciului Său și urmându-L, prin credință, au fost conduși să înțeleagă și lucrarea finală a bisericii.

Ei aveau o înțelegere mai clară a primei și a celei de a doua solii îngerești și erau pregătiți să primească și să dea lumii solemna avertizare a îngerului al treilea din Apocalipsa 14.

Capitolul 25 433

LEGEA LUI DUMNEZEU DE NESCHIMBAT

Templul lui Dumnezeu, care este în cer, a fost deschis și s-a văzut chivotul legământului Său în Templul Său." (Apoc. 11: 19). Chivotul legământului lui Dumnezeu se află în Sfânta Sfintelor, a doua încăpere a Sanctuarului. În serviciul sanctuarului pământesc, care slujea ca o preînchipuire și "o umbră a lucrurilor cerești", această încăpere era deschisă numai în marea Zi a Ispășirii pentru curățirea sanctuarului. De aceea declarația că Templul lui Dumnezeu a fost deschis în ceruri și că chivotul legământului a fost văzut, se referă la deschiderea Locului prea Sfânt din Sanctuarul ceresc în anul 1844, când Hristos a intrat acolo pentru a aduce la îndeplinire lucrarea de încheiere a ispășirii. Aceia care prin credință au urmat pe Marele lor Preot, când Şi-a început lucrarea în Locul prea Sfânt, au văzut chivotul legământului Său. Când au studiat subiectul sanctuarului, au înteles schimbarea care a avut loc în lucrarea Mântuitorului și au văzut că El mijlocea acum înaintea chivotului lui Dumnezeu, pledând cu sângele Său în favoarea păcătoșilor.

Chivotul din sanctuarul de pe pământ conținea cele două table de piatră pe care erau gravate preceptele Legii lui Dumnezeu. Chivotul era doar un loc de păstrare pentru tablele Legii, însă prezența acestor precepte divine îi dădea valoare și sfințenie. Când Templul lui Dumnezeu a fost deschis în cer, s-a văzut chivotul legământului Său. În Sfânta Sfintelor din Sanctuarul ceresc, Legea divină este păstrată cu sfințenie - acea Lege care a fost enunțată

de Însuşi Dumnezeu în mijlocul tunetelor de pe Sinai şi scrisă cu propriul Său deget pe tablele de piatră.

Preceptele înscrise pe tablele de piatră și redate de Moise în Pentateuh au fost o copie fără greș a marelui original al Legii lui Dumnezeu din Sanctuarul ceresc. Aceia care au ajuns la înțelegerea acestui punct important au fost conduși astfel să vadă caracterul sfânt, neschimbător al Legii divine. Ei au înțeles ca niciodată mai înainte puterea cuvintelor Mântuitorului: "Câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege". (Matei 5:18). Legea lui Dumnezeu fiind o descoperire a voinței Sale, o copie a caracterului Său, trebuie să dăinuiască veșnic, "ca un martor credincios în ceruri". Nici o poruncă n-a fost anulată; nici o iotă sau frântură de literă n-au fost schimbate. Psalmistul zice: "Cuvântul Tău, Doamne, dăinuiește în veci în ceruri". "Toate poruncile Lui sunt adevărate, întărite pentru veșnicie". (Ps. 119:89; 111:7, 8).

Chiar în centrul Decalogului se găsește porunca a patra, așa cum a fost proclamată prima dată: "Adu-ți aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfințești. Să lucrezi șase zile și să-ți faci lucrul tău. Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici vita ta, nici străinul care este în casa ta. Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul și marea și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit: de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o". (Exod 20:8-11).

Duhul lui Dumnezeu a impresionat inimile acelor cercetători ai Cuvântului Său. Ei au ajuns la convingerea că din neştiință călcaseră acest precept, nesocotind ziua de odihnă a Creatorului. Au început să cerceteze temeiurile pentru care era păzită prima zi a săptămânii în locul zilei pe care o sfințise Dumnezeu. Ei n-au găsit nici o dovadă în Scripturi că porunca a patra a fost desființată sau că Sabatul a fost schimbat; binecuvântarea care a sfințit la

Legea lui Dumnezeu de neschimbat

început ziua a şaptea n-a fost niciodată îndepărtată. Ei căutaseră cu sinceritate să cunoască și să facă voia lui Dumnezeu; acum însă, când s-au văzut călcători ai Legii Sale, mâhnirea le-a umplut inimile și și-au manifestat credincioșia față de Dumnezeu prin sfințirea Sabatului Său.

S-au depus multe eforturi serioase pentru distrugerea credintei lor. Însă toți au reușit să înțeleagă că dacă sanctuarul pământesc era o preînchipuire sau o copie a celui ceresc, Legea păstrată în chivotul de pe pământ era o reproducere exactă a Legii din chivotul din ceruri; si că acceptarea adevărului despre Sanctuarul ceresc implica si recunoasterea cerintelor Legii lui Dumnezeu si obligativitatea Sabatului poruncii a patra. Acesta era motivul ascuns al opoziției înverșunate și hotărâte față de armonioasa învătătură a Scripturilor care descoperea lucrarea lui Hristos în Sanctuarul ceresc. Oamenii căutau să închidă usa pe care Dumnezeu o deschisese și să deschidă ușa pe care El o închisese. Dar "Cel ce deschide și nimeni nu va închide, Cel ce închide și nimeni nu va deschide", declarase: "Iată ți-am pus înainte o ușă deschisă, pe care nimeni n-o poate închide". (Apoc. 3:7, 8). Hristos deschisese uşa, adică lucrarea în Locul prea Sfânt, lumina strălucea prin ușa aceea deschisă a Sanctuarului ceresc și porunca a patra a fost văzută inclusă în Legea care este păstrată acolo; ceea ce instituise Dumnezeu, nici un om nu putea să desfiinteze.

Cei care acceptaseră lumina cu privire la mijlocirea lui Hristos și la perpetuitatea Legii lui Dumnezeu, au găsit că acestea erau adevărurile prezentate în Apocalipsa 14. Soliile din capitolul acesta constituie întreita avertizare (vezi apendicele) care trebuie să pregătească pe locuitorii pământului pentru a doua venire a Domnului. Proclamarea: "A venit ceasul judecății Lui", atrage atenția către lucrarea de încheiere a serviciului lui Hristos pentru mântuirea oamenilor. Ea vestește un adevăr care trebuie proclamat până când lucrarea de mijlocire a Mântuitorului va înceta și El va

reveni pe pământ pentru a lua la Sine pe poporul Său. Lucrarea de judecată, care a început în anul 1844, trebuie să continue până când se vor hotărî cazurile tuturor oamenilor, atât ale celor vii, cât și ale celor morți; în consecință se va extinde până la încheierea harului. Pentru ca oamenii să fie pregătiti să stea la judecată, solia le porunceste să se teamă de Dumnezeu, să-I dea slavă si să se închine "Celui ce a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor". Rezultatul primirii acestor solii este arătat prin cuvintele: "Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu si credinta lui Isus". Pentru ca oamenii să fie pregătiti pentru judecată, este necesar ca ei să respecte Legea lui Dumnezeu. Această Lege este standardul după care va fi măsurat caracterul la judecată. Apostolul Pavel declară: "Toți cei ce au păcătuit având Lege, vor fi judecați după Lege. ...în ziua când, după Evanghelia mea, Dumnezeu va judeca, prin Isus Hristos, lucrurile ascunse ale oamenilor". El spune că "cei ce împlinesc legea... vor fi socotiți neprihăniți". (Rom. 2:12-16). Credința este esențială pentru păzirea Legii lui Dumnezeu; căci "fără credintă este cu neputință să fim plăcuți Lui". Iar "tot ce nu vine din încredințare, este păcat". (Evr. 11:6; Rom. 14:23).

Prin întâia solie îngerească, oamenii sunt chemați "să se teamă de Dumnezeu și să-I dea slavă", să se închine Creatorului cerului și al pământului. În acest scop, ei trebuie să asculte de Legea Sa. Înțeleptul spune: "Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om". (Ecles. 12:13). Fără ascultare de poruncile Sale nici o închinare nu poate să fie plăcută lui Dumnezeu. "Căci dragostea de Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui." "Dacă cineva își întoarce urechea ca să n-asculte Legea, chiar și rugăciunea lui este o scârbă." (1 Ioan 5:3; Prov. 28:9).

Datoria de a ne închina lui Dumnezeu se bazează pe faptul că El este Creatorul și că Lui Îi datorează existența toate celelalte ființe. Oriunde este prezentat, în Biblie, dreptul Său la respect și închinare mai presus de zeii păgânilor, este invocată dovada puterii

Legea lui Dumnezeu de neschimbat

Sale creatoare. "Căci toți dumnezeii popoarelor sunt niște idoli, dar Domnul a făcut cerurile." (Ps. 96:5). "Cu cine Mă veți asemăna, ca să fiu deopotrivă cu el?" zice Cel Sfânt. "Ridicați-vă ochii în sus și priviți! Cine a făcut aceste lucruri?" "Căci așa vorbește Domnul, Făcătorul cerurilor, singurul Dumnezeu, care a întocmit pământul, l-a făcut și l-a întărit... "Eu sunt Domnul și nu este altul!" (Is. 40:25, 26; 45:18). Psalmistul zice: "Să știți că Domnul este Dumnezeu! El ne-a făcut, ai Lui suntem". (Ps. 100:3). "Veniți să ne închinăm și să ne smerim, să ne plecăm genunchiul înaintea Domnului, Făcătorului nostru!" (Ps. 95:6). Ființele sfinte care se închină lui Dumnezeu în ceruri arată motivul pentru care Îi datorează închinarea: "Vrednic ești Doamne și Dumnezeul nostru, să primești slava, cinstea și puterea, căci Tu ai făcut toate lucrurile". (Apoc. 4:11).

În Apocalipsa 14 oamenii sunt somați să se închine Creatorului; profeția prezintă o clasă de oameni care, ca urmare a întreitei solii, păzește poruncile lui Dumnezeu. Una din aceste porunci atrage atenția direct asupra lui Dumnezeu, Creatorul. Porunca a patra declară: "Ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului Tău... Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul și marea, și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit; de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o". (Exod 20:10, 11). Pe lângă aceasta, cu privire la Sabat, Domnul declară că este "un semn... ca să știți că Eu sunt Domnul, Dumnezeul vostru". (Ezech. 20:20). Iar motivul dat este: "Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile și pământul, iar în ziua a șaptea S-a odihnit și a răsuflat". (Exod. 31:17).

"Importanța Sabatului ca monument comemorativ al creațiunii, constă în faptul că el amintește mereu adevăratul motiv pentru care închinarea I se cuvine lui Dumnezeu" - pentru că El este Creatorul, iar noi suntem creaturile Sale. "Din acest motiv Sabatul constituie însăși temelia închinării la Dumnezeu, căci el ne învață acest mare adevăr în modul cel mai impresionant și nici o altă

438

institutie nu face lucrul acesta. Adevăratul motiv al închinării la Dumnezeu, nu numai în ziua a şaptea, ci al închinării în general, se găsește în deosebirea dintre Creator și creaturile Sale. Acest mare fapt nu poate să fie înlăturat niciodată și nu trebuie uitat niciodată". (J. N. Andrews, History of the Sabbath, cap. 27). Dumnezeu a instituit Sabatul în Eden cu scopul de a păstra totdeauna acest adevăr în fața oamenilor; atât timp cât faptul că El este Creatorul nostru continuă să fie motivul pentru care ne închinăm Lui, Sabatul va continua să fie semn și memorial al acestui adevăr. Dacă Sabatul ar fi fost păzit în mod universal, gândurile și afectiunile omului ar fi fost îndreptate către Creator ca obiect al adorării și închinării și n-ar fi existat niciodată vreun idolatru, ateu sau necredincios. Păzirea Sabatului este un semn al credinciosiei față de adevăratul Dumnezeu, care "a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor". Rezultă că solia care poruncește oamenilor să se închine lui Dumnezeu și să păzească poruncile Lui, le cere în mod deosebit să păzească porunca a patra.

În contrast cu cei care păzesc poruncile lui Dumnezeu și au credința lui Isus, îngerul al treilea atrage atenția către o altă clasă de oameni, împotriva rătăcirilor cărora este dată o avertizare solemnă și înfricoșătoare: "Dacă se închină cineva fiarei și icoanei ei, și primește semnul ei pe frunte sau pe mână, va bea și el din vinul mâniei lui Dumnezeu". (Apoc. 14: 9,10). Pentru înțelegerea acestei solii este necesară o interpretare corectă a simbolurilor folosite. Ce reprezintă fiara, chipul ei și semnul ei?

Seria profetică în care se găsesc aceste simboluri începe cu Apocalipsa 12, cu balaurul care căuta să-L distrugă pe Hristos la nașterea Sa. Este arătat că balaurul este Satana (Apoc. 12:9); el l-a îndemnat pe Irod să-L ucidă pe Mântuitorul. Dar unealta principală a Satanei, prin care a făcut război cu Hristos și cu poporul Său în primele secole ale erei creștine, a fost imperiul roman, în care păgânismul era religia predominantă. Astfel, în timp ce balaurul reprezintă în primul rând pe Satana, în al doilea rând este un simbol al Romei păgâne.

În capitolul 13 (vers. 1-10) este descrisă o altă fiară, "ca un leopard", căreia balaurul i-a dat "puterea lui, scaunul lui de domnie și o stăpânire mare". Acest simbol, așa cum au crezut majoritatea protestanților, reprezintă papalitatea, care a moștenit puterea, tronul și autoritatea deținute odinioară de imperiul roman antic. Despre fiara care semăna cu un leopard se spune: "I s-a dat o gură, care rostea vorbe mari și hule... Ea și-a deschis gura și a început să rostească hule împotriva lui Dumnezeu, să-I hulească Numele, cortul și pe cei ce locuiesc în cer. I s-a dat să facă război cu sfinții și să-i biruiască. Și i s-a dat stăpânire peste orice seminție, peste orice norod, peste orice limbă și peste orice neam." Această profeție, care este aproape identică cu descrierea cornului mic din Daniel 7, se referă incontestabil la papalitate.

"I s-a dat putere să lucreze patruzeci și două de luni". Profetul spune: "Unul din capetele ei părea rănit de moarte". Şi adaugă: "Cine duce pe alții în robie, va merge și el în robie. Cine ucide cu sabia, trebuie să fie ucis cu sabie". Cele patruzeci și două de luni reprezintă aceeași perioadă ca "o vreme, două vremi și o jumătate de vreme", trei ani și jumătate sau 1260 de zile, din Daniel 7-timpul în care puterea papală urma să persecute pe poporul lui Dumnezeu. Această perioadă, după cum s-a arătat în capitolele precedente, a început cu supremația papală, în anul 538 d. Hr. și s-a încheiat în anul 1798. În anul acesta papa a fost luat prizonier de armata franceză, puterea papală a primit rana de moarte și astfel s-a împlinit prezicerea: "Cine duce pe alții în robie, va merge și el în robie."

În acest punct este introdus un alt simbol. Profetul spune: "Apoi am văzut ridicându-se din pământ o altă fiară, care avea două coarne ca ale unui miel". (Apoc. 13: 11). Atât înfățişarea acestei fiare, cât și modul în care s-a ridicat arată că națiunea pe care o reprezintă nu se aseamănă cu cele reprezentate de simbolurile precedente. Marile împărății care au stăpânit lumea au fost prezentate profetului Daniel ca niște fiare de pradă, ridicându-se

când "cele patru vânturi ale cerurilor au izbucnit pe marea cea mare". (Dan. 7:2). În Apocalipsa cap. 17 un înger a explicat că apele reprezintă "noroade, gloate, neamuri și limbi". (Apoc. 17:15). Vânturile sunt un simbol al luptei. Cele patru vânturi ale cerului suflând pe marea cea mare, reprezintă scenele teribile de cuceriri și revoluții prin care împărățiile au ajuns la putere.

Dar fiara cu coarne ca de miel a fost văzută "ridicându-se din pământ". În loc să nimicească alte puteri pentru a se consolida pe ea însăși, națiunea reprezentată astfel, trebuia să se ridice într-un teritoriu neocupat mai înainte și să se dezvolte treptat și pașnic. Nu putea deci să se ridice dintre națiunile înghesuite și mereu în luptă din Lumea Veche - acea mare tulburată de "noroade, gloate, neamuri și limbi". Trebuie căutată, prin urmare, în continentul apusean.

Care națiune din Lumea Nouă se ridica la putere în anul 1798, având perspectiva puterii și măreției și atrăgând atenția lumii? Interpretarea simbolului nu admite nici un dubiu. O singură natiune și numai una, împlinește toate amănuntele acestei profeții; ea indică indiscutabil spre Statele Unite ale Americii. Ideile sau aproape exact cuvintele profetului, au fost folosite deseori de oratori și istorici, fără ca ei să-și dea seama, pentru a descrie ridicarea și dezvoltarea acestei natiuni. Fiara a fost văzută "ridicându-se din pământ"; potrivit traducătorilor, cuvântul "ridicându-se", folosit aici, literal înseamnă: "a crește, a răsări ca o plantă". Așa cum am văzut, națiunea trebuia să se ridice într-un teritoriu neocupat mai înainte. Un scriitor renumit, descriind ridicarea Statelor Unite, vorbeşte despre "taina apariției acestei națiuni într-un pământ neocupat" și adaugă: "Ne-am dezvoltat ca o sămânță tăcută, devenind un imperiu". (G. A. Townsend, The New World Compared With the Old, pag. 462). O revistă europeană din anul 1850 vorbea despre Statele Unite ca despre un imperiu minunat care "se ridică" și "adaugă zilnic la puterea și măreția lui în tăcerea pământului". (*The Dublin Nation*). Edward Everett, într-un discurs despre părinții peregrini fondatori ai acestei națiuni, spune: "Au

Legea lui Dumnezeu de neschimbat

căutat ei un loc retras, inofensiv datorită obscurității lui și sigur datorită depărtării lui, unde mica biserică din Leyden să se poată bucura de libertate de conștiință? Iată regiuni întinse peste care, în cuceriri pașnice,... ei au purtat stindardul crucii!" (Discurs ținut la Plymouth, Massachusetts, 22 decembrie 1824, pag. 11).

"Avea două coarne ca ale unui miel." Coarnele ca ale unui miel indică tinerețe, nevinovăție și blândețe, reprezentând în mod corespunzător caracterul Statelor Unite când au fost prezentate profetului ca "ridicându-se" în anul 1798. Printre exilații creștini, care s-au refugiat primii în America și au căutat adăpost de persecutia regilor si de intoleranta preotilor, au fost multi care s-au hotărât să întemeieze o formă de guvernământ pe temelia largă a libertăților civile și religioase. Vederile lor și-au găsit expresie în Declarația de Independență, care susține marele adevăr că "toți oamenii sunt creați egali" și înzestrați cu dreptul inalienabil la "viată, libertate și căutarea fericirii". Constituția garantează oamenilor dreptul la autoguvernare, prevăzând că reprezentanții alesi prin votul poporului trebuie să elaboreze și să aplice legile. Libertatea credinței religioase a fost de asemenea acordată, fiecărui om fiindu-i îngăduit să se închine lui Dumnezeu potrivit cu îndemnurile conștiinței lui. Spiritul republican și cel protestant au devenit principiile fundamentale ale națiunii. Aceste principii sunt secretul puterii și prosperității ei. Cei persecutați și asupriți din întreaga creștinătate s-au îndreptat către această țară cu interes și speranță. Milioane de oameni au debarcat pe țărmurile ei și Statele Unite a ajuns printre cele mai puternice națiuni ale pământului.

Dar fiara cu coarne ca ale unui miel "vorbea ca un balaur. Ea lucra cu toată puterea fiarei dintâi înaintea ei; și făcea ca pământul și locuitorii lui să se închine fiarei dintâi, a cărei rană de moarte fusese vindecată... Ea a zis locuitorilor pământului să facă o icoană fiarei, care avea rana de sabie și trăia". (Apoc. 13:11-14).

Coarnele ca ale unui miel şi glasul de balaur, din punct de vedere simbolic indică o contradicție flagrantă între declarațiile

și practicile națiunii reprezentate în felul acesta. "Vorbirea" unei națiuni reprezintă acțiunile puterilor ei legislative și juridice. Prin astfel de acțiuni vor fi contrazise acele principii liberale și pașnice pe care ea le pusese odinioară la temelia guvernării ei. Prezicerea că va vorbi "ca un balaur" și va exercita "toată puterea fiarei dintâi", arată clar că ea va dezvolta spiritul de intoleranță și persecuție care a fost manifestat de națiunile reprezentate prin balaur și prin fiara care semăna cu un leopard. Declarația că fiara cu două coarne "făcea ca pământul și locuitorii lui să se închine fiarei dintâi" arată că autoritatea acestei națiuni va fi exercitată pentru impunerea unei tradiții care va constitui un act de închinare la papalitate.

O astfel de acțiune va fi direct contrară principiilor de guvernare ale acestei națiuni, geniului instituțiilor ei libere, afirmațiilor directe și solemne din Declarația de Independență și din Constituție. Întemeietorii națiunii au căutat, cu înțelepciune, să se protejeze de folosirea de către biserică a puterii civile, care duce inevitabil la intoleranță și persecuție. Constituția prevede: "Congresul nu va face nici o lege privind instituirea vreunei religii sau interzicerea exercitării ei libere" și "să nu fie pusă nici o condiție privind religia drept calificare pentru vreo funcție de răspundere publică din Statele Unite". Impunerea unei legi religioase de către autoritatea civilă poate să fie făcută numai prin violarea flagrantă a acestor garanții ale libertății națiunii. Tocmai inconsecvența unei asemenea acțiuni este redată de simbolul profetic. Fiara cu coarne ca ale unui miel - inspirând curăție, blândețe și nevinovăție - vorbește ca un balaur.

443

"Ea a zis locuitorilor pământului să facă un chip fiarei." Aici este clar prezentată o formă de guvernământ în care puterea legislativă aparține poporului, cea mai izbitoare dovadă că Statele Unite este națiunea indicată de profeție.

Dar ce este "chipul fiarei" și cum urmează să fie făcut? Chipul este făcut de fiara cu două coarne și este un chip dedicat fiarei dintâi. Mai este numit și chipul fiarei. Pentru a afla ce este chipul

Legea lui Dumnezeu de neschimbat

fiarei și cum urmează să fie făcut, trebuie să studiem caracteristicile fiarei însăși, ale papalității.

Când biserica primară a decăzut, depărtându-se de simplitatea Evangheliei și acceptând rituri și obiceiuri păgâne, ea a pierdut Spiritul și puterea lui Dumnezeu; pentru a stăpâni conștiințele oamenilor a căutat sprijinul puterii civile. Astfel a rezultat papalitatea, o biserică exercitând stăpânire asupra puterii statului și folosind-o pentru a-și promova propriile ei scopuri, îndeosebi pentru pedepsirea "ereziei". Pentru ca Statele Unite să facă un chip fiarei, trebuie ca puterea religioasă să stăpânească în așa măsură guvernul civil, încât autoritatea statului să fie folosită de biserică pentru a-și îndeplini propriile ei scopuri.

Ori de câte ori biserica a obținut puterea civilă, a folosit-o ca să pedepsească pe cei care nu erau de acord cu doctrinele ei. Bisericile protestante, care au călcat pe urmele Romei, încheind alianțe cu puterile lumești, au manifestat o dorință asemănătoare de a restrânge libertatea de conștiință. Un astfel de exemplu este dat de persecutarea îndelungată a neconformiștilor de către Biserica Angliei. În secolele al XVI-lea și al XVII-lea, mii de pastori neconformiști au fost constrânși să-și părăsească bisericile și mulți, atât pastori, cât și laici, au fost supuși la amenzi, închisoare, tortură și martiraj.

Biserica primară a căutat ajutorul guvernului civil din cauza apostaziei și aceasta a pregătit calea pentru dezvoltarea papalității - a fiarei. Pavel a spus: "Va veni lepădarea de credință și se va descoperi omul fărădelegii". (2 Tes. 2:3). Tot astfel apostazia din biserică va pregăti calea pentru chipul fiarei.

Biblia declară că înainte de venirea Domnului va exista o stare de declin religios asemănător cu acela din primele secole. "Să știi că în zilele din urmă vor fi vremuri grele. Căci oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de bani, lăudăroși, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, fără evlavie, fără dragoste firească, neînduplecați, clevetitori, neînfrânați, neîmblânziți,

neiubitori de bine, vânzători, obraznici, îngâmfați; iubitori mai mult de plăceri decât iubitori de Dumnezeu; având doar o formă de evlavie dar tăgăduindu-i puterea". (2 Tim. 3:1-5). "Dar Duhul spune lămurit că, în vremurile din urmă, unii se vor lepăda de credință, ca să se alipească de duhuri înșelătoare și de învățăturile dracilor". (1 Tim. 4:1). Satana va lucra "cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase, și cu toate amăgirile nelegiuirii". Și toți care "n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți", vor fi lăsați să primească "o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună". (2 Tes. 2:9-11). Când se va ajunge la această stare de nelegiuire, vor urma aceleași consecințe ca și în primele secole.

Marea diversitate doctrinală din bisericile protestante este privită de mulți ca o dovadă hotărâtoare că niciodată nu se va putea face vreun efort pentru a se asigura uniformitatea cu forța. Dar, în bisericile de credință protestantă, de ani de zile este în creștere un sentiment puternic în favoarea unei uniri bazate pe punctele comune de doctrină. Pentru a asigura o astfel de unire, trebuie neapărat să se renunțe la discutarea subiectelor asupra cărora nu sunt toți de acord - oricât de importante ar fi din punct de vedere biblic.

Charles Beecher, într-o predică din anul 1846, a afirmat că pastorii "denominațiunilor evanghelice protestante nu numai că s-au format sub presiunea grozavă a unei frici de natură pur omenească, ci ei trăiesc, se mișcă și respiră într-o stare de lucruri total coruptă, apelând tot timpul la elementele de jos ale firii lor pentru a aduce la tăcere adevărul și a-și pleca genunchiul în fața forței apostaziei. Nu s-au întâmplat lucrurile astfel cu Roma? Nu trăim noi viața ei din nou? Și ce vedem chiar în fața noastră? Un alt conciliu general! Un congres mondial! O alianță evanghelică și un crez universal!" (Predică privind "Biblia, un crez suficient", ținută la Fort Wayne, Indiana, 22 febr. 1846). Când se va ajunge la aceasta, va fi numai un pas până la recurgerea la forță pentru asigurarea uniformității totale.

Legea lui Dumnezeu de neschimbat

Când bisericile principale din Statele Unite se vor uni asupra punctelor de doctrină comune și vor influența statul să impună decretele lor și să susțină instituțiile lor, atunci America protestantă va face un chip al ierarhiei romane și rezultatul inevitabil va fi aplicarea de pedepse civile celor care nu se vor conforma.

Fiara cu două coarne va face (va porunci) "ca toți, mici și mari, bogați și săraci, liberi și robi, să primească un semn pe mâna dreaptă sau pe frunte și nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, fără să aibă semnul acesta, adică numele fiarei sau numărul numelui ei". (Apoc. 13:16, 17). Avertizarea îngerului al treilea este: "Dacă se închină cineva fiarei și chipului ei și primește semnul ei pe frunte sau pe mână, va bea și el din vinul mâniei lui Dumnezeu." "Fiara" menționată în această solie, a cărei închinare este impusă de fiara cu două coarne, este prima, adică fiara care semăna cu un leopard din Apocalipsa 13 - papalitatea. "Chipul fiarei" reprezintă acea formă a protestantismului apostaziat, care se va dezvolta când bisericile protestante vor căuta ajutorul puterii civile pentru impunerea dogmelor lor. Rămâne să mai fie definit "semnul fiarei".

După avertizarea împotriva închinării la fiară și la chipul ei, profeția declară: "Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus". Deoarece aceia care păzesc poruncile lui Dumnezeu sunt puși astfel în contrast cu cei care se închină fiarei și chipului ei și primesc semnul ei, urmează că păzirea Legii lui Dumnezeu pe de o parte și călcarea ei pe de altă parte, va constitui deosebirea dintre închinătorii lui Dumnezeu și închinătorii fiarei.

Caracteristica specifică a fiarei și, prin urmare, a chipului ei, este călcarea poruncilor lui Dumnezeu. Despre cornul cel mic, care simbolizează papalitatea, Daniel spune: "El... se va încumeta să schimbe vremile și legea". (Dan. 7:25). Pavel numea aceeași putere "omul fărădelegii", care urma să se înalțe mai presus de Dumnezeu. O profetie este completată de cealaltă. Numai prin

schimbarea Legii lui Dumnezeu putea papalitatea să se înalțe mai presus de Dumnezeu; oricine va respecta, cu bună știință, legea astfel schimbată, va da cinste supremă acelei puteri prin care s-a făcut schimbarea. Un asemenea act de ascultare de legile papale va fi un semn de supunere față de papa, în locul supunerii față de Dumnezeu.

Papalitatea a încercat să schimbe Legea lui Dumnezeu. Porunca a doua, care interzice închinarea la chipuri, a fost eliminată din Lege, iar porunca a patra a fost astfel schimbată, încât să autorizeze păzirea zilei întâia a săptămânii ca Sabat, în locul zilei a șaptea. Papistașii susțin, ca motiv pentru omiterea poruncii a doua, că ea nu este necesară, fiind inclusă în prima poruncă și că ei redau Legea exact în felul în care Dumnezeu a intenționat să fie înțeleasă. Aceasta nu poate fi schimbarea prezisă de profet. Profeția vorbește despre o schimbare intenționată, deliberată: "El... se va încumeta să schimbe vremile și Legea". Schimbarea poruncii a patra împlinește exact profeția. Pentru această schimbare, singura autoritate invocată este acea a bisericii. Aici puterea papală se ridică pe față mai presus de Dumnezeu.

În timp ce închinătorii lui Dumnezeu se vor distinge îndeosebi prin păzirea poruncii a patra, - pentru că aceasta este semnul puterii Sale creatoare și dovada dreptului Său la respectul și închinarea omului, - închinătorii fiarei se vor caracteriza prin eforturile de a desființa monumentul comemorativ al Creatorului pentru a înălța instituția Romei. Tocmai pentru susținerea duminicii și-a ridicat papalitatea primele ei pretenții arogante (vezi apendicele); primul ei apel la puterea statului a fost de asemenea pentru impunerea păzirii duminicii ca "ziua Domnului". Dar Biblia arată că ziua a șaptea este ziua Domnului, nu ziua întâia. Hristos a spus: "Fiul omului este Domn chiar și al Sabatului". Porunca a patra declară: "Ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului". Iar prin profetul Isaia, Domnul o numește "ziua Mea cea sfântă". (Marcu 2:28; Is. 58:13).

Legea lui Dumnezeu de neschimbat

Susţinerea, atât de des menţionată, că Hristos a schimbat Sabatul, este combătută de propriile Lui cuvinte. În predica de pe munte Domnul a spus: "Să nu credeţi că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc. Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul şi pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile. Aşa că, oricine va strica una din cele mai mici din aceste porunci şi va învăţa pe oameni aşa, va fi chemat cel mai mic în Împărăţia cerurilor; dar oricine le va păzi şi va învăţa pe alţii să le păzească, va fi chemat mare în Împărăţia cerurilor". (Matei 5:17-19).

Este un fapt general recunoscut de protestanți că Scripturile nu oferă nici un temei pentru schimbarea Sabatului. Acest lucru este clar afirmat în publicațiile editate de American Tract Society și de American Sunday School Union. Una din aceste lucrări recunoaște "tăcerea totală a Noului Testament în ce privește o poruncă evidentă pentru păzirea duminicii, prima zi a săptămânii, ca Sabat sau a unor reguli precise pentru păzirea ei". (George Elliot, *The Abiding Sabbath*, pag. 184).

Un altul spune: "Până la moartea lui Hristos, nu s-a făcut nici o schimbare privind ziua de odihnă;" și, "în măsura în care rapoartele arată, ei (apostolii) n-au... dat nici o poruncă explicită care să impună părăsirea Sabatului zilei a șaptea și păzirea lui în prima zi a săptămânii". (A. E. Waffle, *The Lord's Day*, pag. 186-188).

Romano-catolicii recunose că schimbarea Sabatului a fost făcută de biserica lor și susțin că protestanții, prin păzirea duminicii, recunose autoritatea Bisericii Catolice. În "Catehismul Catolic al Religiei Creștine", ca răspuns la întrebarea privind ziua care trebuie ținută, în ascultare de porunca a patra, se face această declarație: "În perioada legii vechi trebuia sfințită sâmbăta; dar biserica, instruită de Isus Hristos și îndrumată de Duhul lui Dumnezeu, a înlocuit sâmbăta cu duminica; așa că acum noi sfințim ziua întâia și nu a șaptea. Duminica înseamnă și este în prezent ziua Domnului".

Ca semn al autorității Bisericii Catolice, scriitorii papistași citează: "însuși actul schimbării zilei de Sabat în duminică, pe care protestanții îl acceptă;... deoarece prin păzirea duminicii ei recunosc puterea bisericii de a rândui sărbători și de a le impune sub pedeapsa păcatului". (Henry Tuberville, *An Abridgment of the Christian Doctrine*, pag. 58). Ce este, atunci, schimbarea Sabatului, decât semnul sau dovada autorității Bisericii Romane, - "semnul fiarei"?

Biserica Romano-Catolică nu a renunțat la pretenția ei de supremație; când lumea și bisericile protestante acceptă un sabat creat de ea, în timp ce resping Sabatul biblic, de fapt, acceptă această pretenție. Protestanții pot să invoce autoritatea tradiției și a Sfinților Părinți în favoarea acestei schimbări; dar procedând astfel ei ignoră însuși principiul care-i desparte de Roma - anume, "Biblia și numai Biblia, este religia protestanților". Papistașii își dau seama că protestanții se înșeală pe ei înșiși când închid ochii, cu bună știință, asupra faptelor în cauză. Pe măsură ce mișcarea pentru impunerea duminicii câștigă simpatie, ei se bucură, fiind siguri că aceasta va aduce, în cele din urmă, întreaga lume protestantă sub steagul Romei.

Romaniștii declară că "păzirea duminicii de către protestanți este un omagiu pe care ei îl aduc, în ciuda propriilor lor declarații, autorității Bisericii (Catolice)." (Mgr. Segur, *Plain Talk About the Protestantism of Today*, pag. 213). Impunerea păzirii duminicii de către bisericile protestante este o impunere a închinării la papalitate - la fiară. Aceia care, înțelegând cerințele poruncii a patra, aleg să păzească sabatul fals în locul celui adevărat, aduc prin aceasta închinare acelei puteri prin care a fost poruncit. Prin însuși actul impunerii unei rânduieli religioase de către puterea civilă, bisericile vor face un chip fiarei; așa dar, impunerea păzirii duminicii în Statele Unite va fi o impunere a închinării la fiară și la chipul ei.

Creştinii din generațiile trecute au păzit duminica, presupunând că astfel păzesc Sabatul biblic; există și astăzi creștini adevărați

Legea lui Dumnezeu de neschimbat

în toate bisericile, inclusiv în cea Romano-Catolică, care cred cu sinceritate că duminica este Sabatul rânduit de Dumnezeu. Dumnezeu acceptă sinceritatea intentiei lor și integritatea lor fată de El. Dar când păzirea duminicii va fi impusă prin lege și lumea va fi edificată asupra obligativității păzirii adevăratului Sabat, atunci oricine va călca porunca lui Dumnezeu pentru a asculta de un precept, care nu are o autoritate mai înaltă decât aceea a Romei, prin aceasta va onora papalitatea mai presus de Dumnezeu. El aduce omagiu Romei și puterii care impune instituția rânduită de Roma. El se închină fiarei și chipului ei. Când oamenii resping institutia despre care Dumnezeu a declarat că este semnul autorității Sale și onorează în locul ei semnul supremației ales de Roma, ei acceptă, prin aceasta, semnul supunerii față de Roma -"semnul fiarei". Cei care continuă să calce porunca, nu vor primi "semnul fiarei" până când problema nu va fi expusă clar înaintea oamenilor și ei vor fi determinați să aleagă între poruncile lui Dumnezeu și poruncile oamenilor.

Cea mai înfricoşătoare amenințare adresată vreodată muritorilor este cuprinsă în a treia solie îngerească. Teribil trebuie să fie păcatul care atrage mânia lui Dumnezeu neamestecată cu milă. Oamenii nu trebuie să fie lăsați în întuneric cu privire la această problemă importantă; avertizarea împotriva acestui păcat trebuie dată lumii înainte de venirea judecăților lui Dumnezeu, pentru ca toți oamenii să știe de ce vor veni acele pedepse și să aibă posibilitatea să scape de ele. Profeția declară că solia primului înger va fi proclamată "oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui popor". Avertizarea îngerului al treilea, care face parte din aceeași întreită solie, trebuie de asemenea vestită lumii întregi. În profeție această solie este prezentată ca fiind vestită cu glas tare, de un înger zburând prin mijlocul cerului; ea va atrage atentia lumii.

Toată creștinătatea se va împărți în două clase mari asupra acestei probleme controversate - cei care păzesc poruncile lui

Dumnezeu şi credinţa lui Isus şi cei care se închină fiarei şi chipului ei şi primesc semnul ei. Deşi biserica şi statul îşi vor uni puterea pentru a constrânge pe "toţi, mici şi mari, bogaţi şi săraci, liberi şi robi" (Apoc. 13:16), ca să primească "semnul fiarei", totuşi poporul lui Dumnezeu nu-l va primi. Profetul de pe Patmos priveşte pe "biruitorii fiarei, ai icoanei ei şi ai numărului numelui ei", stând "pe marea de sticlă, cu alăutele lui Dumnezeu în mână", cântând cântarea lui Moise și a Mielului. (Apoc. 15:2, 3).

Capitolul 26 451

O LUCRARE DE REFORMĂ

Lucrarea de reformă a Sabatului, care trebuie îndeplinită în zilele de pe urmă, este prezisă în profeția lui Isaia: "Așa vorbește Domnul: "Păziți ce este drept și faceți ce este bine; căci mântuirea Mea este aproape să vină și neprihănirea Mea este aproape să se arate. Ferice de omul care face lucrul acesta și de fiul omului care rămâne statornic în el, păzind Sabatul, ca să nulpângărească și stăpânindu-și mâna ca să nu facă nici un rău!... Și pe străinii, care se vor lipi de Domnul ca să-I slujească și să iubească Numele Domnului, pentru ca să fie slujitorii Lui și pe toți cei ce vor păzi Sabatul, ca să nu-l pângărească și vor stărui în legământul Meu, îi voi aduce la muntele Meu cel sfânt și-i voi umplea de veselie în Casa Mea de rugăciune". (Isaia 56:1, 2, 6, 7).

Aceste cuvinte se aplică în era creștină, după cum este arătat în context: "Așa vorbește Domnul Dumnezeu, care strânge pe cei risipiți ai lui Israel: "Voi mai strânge și alte popoare la cei strânși acum din el". (vers. 8). Aici este prezisă adunarea neamurilor de Evanghelie. Asupra acelora care vor onora atunci Sabatul este pronunțată o binecuvântare. Astfel obligativitatea păzirii poruncii a patra se extinde dincolo de răstignirea, învierea și înălțarea lui Hristos, până la timpul când slujitorii Săi vor predica tuturor națiunilor vestea cea bună.

Domnul poruncește prin același profet: "Învelește această mărturie, sigilează Legea între ucenicii Mei". (Is. 8:16, tr. eng.) Sigiliul Legii lui Dumnezeu se găsește în porunca a patra. Din toate cele Zece Porunci numai aceasta menționează numele și titlul Legiuitorului. Porunca declară că El este Creatorul cerului

și al pământului și astfel arată dreptul Său la respect și închinare mai presus de toți ceilalți dumnezei. În afară de această poruncă, în Decalog nu se mai află nimic care să arate prin a cui autoritate a fost dată Legea. Când Sabatul a fost schimbat de puterea papală, sigiliul a fost scos din Lege. Ucenicii lui Isus sunt chemați să-l restabilească prin înălțarea Sabatului poruncii a patra la poziția lui legitimă ca monument comemorativ al Creatorului și ca semn al autorității Sale.

"La Lege și la mărturie." Când doctrine și teorii contradictorii abundă, Legea lui Dumnezeu este singura regulă infailibilă prin care trebuie puse la probă toate părerile, doctrinele și teoriile. Profetul zice: "Căci dacă nu vor vorbi așa, nu vor mai răsări zorile pentru poporul acesta". (vers. 20).

Pe lângă aceasta este dată porunca: "Strigă în gura mare, nu te opri! Înalță-ți glasul ca o trâmbiță și vestește poporului Meu nelegiuirile lui, casei lui Iacov păcatele ei!" Nu lumea păcătoasă, ci aceia pe care Domnul îi numește "poporul Meu", trebuie să fie mustrați pentru nelegiuirile lor. El declară mai departe: "În toate zilele Mă întreabă și vor să afle căile Mele, ca un neam, care ar fi înfăptuit neprihănirea și n-ar fi părăsit Legea Dumnezeului său". (Is. 58:1, 2). Aici este menționată o clasă de oameni care se consideră drepți și care în aparență manifestă un mare interes pentru slujirea lui Dumnezeu; dar mustrarea solemnă și categorică a Cercetătorului inimilor dovedește că ei calcă în picioare poruncile divine.

Profetul se referă la porunca părăsită astfel: "Ai tăi vor zidi iarăși pe dărâmăturile de mai înainte, vei ridica din nou temeliile străbune; vei fi numit "Dregător de spărturi", "Cel ce drege drumurile și face țara cu putință de locuit". Dacă îți vei opri piciorul în ziua Sabatului, ca să nu-ți faci gusturile tale în ziua Mea cea sfântă; dacă Sabatul va fi desfătarea ta, ca să sfințești pe Domnul, slăvindu-L, și dacă-L vei cinsti, neurmând căile tale, neîndeletnicindu-te cu treburile tale și nededându-te la flecării,

O lucrare de reformă

atunci te vei putea desfăta în Domnul". (vers. 12-14). Această profeție se aplică de asemenea la timpul nostru. Spărtura a fost făcută în Legea lui Dumnezeu când Sabatul a fost schimbat de puterea romană. Dar a venit timpul ca această instituție divină să fie restabilită. Spărtura trebuie reparată și temelia străbună trebuie ridicată din nou.

Sfințit prin odihna și binecuvântarea Creatorului, Sabatul a fost ținut în Edenul sfânt de Adam, în nevinovăția sa; de Adam cel căzut, dar pocăit, când a fost alungat din locuința lui fericită. A fost ținut de toți patriarhii de la Abel până la neprihănitul Noe, la Abraam și la Iacob. Când poporul ales era în robia Egiptului, mulți, în mijlocul idolatriei care predomina, au pierdut cunoașterea Legii lui Dumnezeu; dar când Domnul a eliberat pe Israel, El a proclamat Legea Sa într-o măreție înfricoșătoare mulțimii adunate, ca să-I cunoască voia, să se teamă și să asculte de El pe vecie.

Cunoașterea Legii lui Dumnezeu a fost păstrată din ziua aceea până în prezent, iar Sabatul poruncii a patra a fost respectat. Deși "omul fărădelegii" a reușit să calce în picioare ziua sfântă a lui Dumnezeu totuși, chiar și în perioada supremației lui, au existat suflete credincioase care, ascunse în locuri tainice, au onorat Sabatul. Din timpul Reformațiunii au existat unii oameni, în fiecare generație, care l-au păzit. Deși deseori în mijlocul batjocurii și persecuției, totuși a fost păstrată o mărturie permanentă despre perpetuitatea Legii lui Dumnezeu și despre obligația sfântă de a păzi Sabatul Creațiunii.

Aceste adevăruri, așa cum sunt prezentate în Apocalipsa 14 în legătură cu "Evanghelia veșnică", vor caracteriza biserica lui Hristos în timpul venirii Sale. Ca rezultat al întreitei solii îngerești se face declarația: "Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus". Aceasta este ultima solie care va fi vestită înainte de venirea Domnului. Imediat după proclamarea ei, profetul vede pe Fiul omului venind în slavă pentru a recolta secerișul pământului.

Cei care au primit lumina despre Sanctuar și despre imutabilitatea Legii lui Dumnezeu, s-au umplut de bucurie și uimire când au văzut frumusețea și armonia sistemului de adevăruri care s-a deschis înțelegerii lor. Ei doreau ca lumina, care li se părea atât de prețioasă, să fie împărtășită tuturor creștinilor și credeau că va fi primită cu bucurie. Dar adevărurile, care aveau să-i pună în dezacord cu lumea, n-au fost primite de mulți care se pretindeau urmași ai lui Hristos. Ascultarea de porunca a patra cerea un sacrificiu de la care majoritatea s-a dat înapoi.

Când le era prezentată obligativitatea păzirii Sabatului, mulți răspundeau cu rationamente omenesti. Ei spuneau: "Noi am păzit totdeauna duminica, părinții noștri au păzit-o și mulți oameni buni și evlavioși au murit fericiți, păzind-o. Dacă ei au avut dreptate. procedând aşa, și noi avem. Păzirea acestui nou Sabat ne va pune în dezacord cu lumea și nu vom mai avea nici o influență asupra ei. Ce poate spera să realizeze o mică grupă care păzește ziua a saptea, împotriva lumii întregi care păzește duminica?" Iudeii se străduiseră să justifice lepădarea lui Hristos prin argumente asemănătoare. Părinții lor fuseseră primiți de Dumnezeu prin aducerea jertfelor și de ce n-ar putea și copiii lor să găsească mântuirea urmând aceeași cale? Tot astfel și în zilele lui Luther, papistașii motivau că mulți creștini adevărați au murit în credința catolică și, prin urmare, acea religie era suficientă pentru mântuire. Asemenea raționamente se vor dovedi o adevărată piedică în calea oricărei înaintări în credința sau practica religioasă.

Mulţi susţineau că păzirea duminicii fusese o doctrină stabilită și o practică foarte răspândită a bisericii timp de multe secole. Împotriva acestui argument s-a arătat că Sabatul și păzirea lui, erau mult mai vechi și mai răspândite, tot atât de vechi ca și lumea și purtau aprobarea atât a îngerilor, cât și a lui Dumnezeu. Când au fost puse temeliile pământului, când stelele dimineții cântau și când toți fiii lui Dumnezeu strigau de bucurie, atunci a fost pusă temelia Sabatului. (Iov 38:6,7; Gen. 2:1-3). Această instituție

O lucrare de reformă

cere în mod justificat respectul nostru; ea n-a fost rânduită de vreo autoritate omenească și nu se bazează pe tradiții omenești; a fost întemeiată de Cel Îmbătrânit de zile și poruncită de Cuvântul Său veșnic.

Când atenția oamenilor a fost atrasă asupra subiectului reformei Sabatului, preoții și pastorii populari răstălmăceau Cuvântul lui Dumnezeu, dând astfel de interpretări mărturiei lui, încât să liniștească cât mai bine mințile cercetătoare. Cei care nu au cercetat personal Scripturile, s-au mulțumit să accepte concluziile care erau în armonie cu dorințele lor. Mulți s-au străduit să nimicească adevărul prin discuții, prin sofisme, prin tradițiile Sfinților Părinți și prin autoritatea bisericii. Apărătorii lui au fost conduși la Biblie pentru a apăra valabilitatea poruncii a patra. Oameni umili, înzestrați numai cu Cuvântul adevărului, au rezistat atacurilor oamenilor învățați, care au constatat cu surprindere și mânie că sofismele lor elocvente erau fără putere împotriva judecății simple și directe a oamenilor care erau mai pricepuți în Scripturi decât în subtilități academice.

În lipsa dovezilor biblice, în favoarea lor, mulți insistau cu o perseverență neobosită, uitând că același raționament fusese folosit împotriva lui Hristos și a apostolilor Săi: "Pentru ce mai marii noștri nu înțeleg această problemă a Sabatului? Doar puțini cred ca voi. Nu se poate ca voi să aveți dreptate și toți bărbații învățați din lume să fie greșiți".

Pentru a combate asemenea argumente era necesar numai să citeze învățăturile Scripturii și istoria procedeelor lui Dumnezeu cu poporul Său din toate timpurile. Dumnezeu lucrează prin cei care aud și ascultă de glasul Său, prin cei care vor spune, dacă va fi nevoie, adevăruri care nu plac, prin cei care nu se tem să mustre păcatele larg răspândite. Motivul pentru care El nu alege prea des oameni învățați și cu poziții înalte ca să conducă mișcări de reformă, este că ei se încred în crezurile lor, în teoriile și în sistemele lor teologice și nu simt nevoie să fie învățați de

Dumnezeu. Numai cei care au o legătură personală cu Izvorul înțelepciunii pot să înțeleagă sau să explice Scripturile. Oameni mai puțin învățați în școli sunt adesea chemați să vestească adevărul, nu pentru că sunt neînvățați, ci pentru că nu se încred în ei înșiși și pot să fie învățați de Dumnezeu. Ei învață în școala lui Hristos, iar umilința și ascultarea îi fac mari. Încredințându-le cunoașterea adevărului Său, Dumnezeu le acordă o cinste, în comparație cu care onoarea pământească și mărirea omenească sunt fără valoare.

Majoritatea adventiștilor au respins adevărurile despre Sanctuar și Legea lui Dumnezeu și mulți au renunțat chiar și la credința lor în mișcarea adventă și au adoptat concepții false și contradictorii despre profețiile care se aplicau acelei lucrări. Unii au căzut în greșeala de a fixa, în mod repetat, date pentru venirea lui Hristos. Lumina care strălucea acum asupra subiectului Sanctuarului ar fi trebuit să le arate că nici o perioadă profetică nu se întinde până la a doua venire, că timpul exact al venirii Sale nu este prezis. Respingând însă lumina, ei au continuat să fixeze dată după dată pentru venirea Domnului și de tot atâtea ori au fost dezamăgiți.

Când biserica din Tesalonic a primit concepții greșite despre venirea lui Hristos, apostolul Pavel a sfătuit-o să-și verifice cu atenție speranțele și așteptările în lumina Cuvântului lui Dumnezeu. El le-a prezentat profețiile care descopereau evenimentele ce urmau să aibă loc înainte ca Hristos să vină și le-a arătat că nu aveau nici un temei să-L aștepte în zilele lor. "Nimeni să nu vă amăgească în vreun fel" (2 Tes. 2:3), sunt cuvintele lui de avertizare. Dacă ar fi nutrit speranțe care nu erau întemeiate pe Scripturi, ar fi fost conduși la acțiuni greșite; dezamăgirea i-ar fi expus batjocurii necredincioșilor și ar fi fost în primejdia de a cădea în descurajare și de a fi ispitiți să se îndoiască de adevărurile esențiale pentru mântuirea lor. Avertizarea apostolului către tesaloniceni conține o lecție importantă pentru aceia care trăiesc în zilele de pe urmă. Mulți adventiști considerau că dacă nu-și

O lucrare de reformă

fixau credința de o anumită dată pentru venirea Domnului, nu puteau să fie zeloşi și stăruitori în lucrarea de pregătire. Însă cum speranțele lor erau aprinse mereu numai pentru a fi zădărnicite, credința lor a primit o asemenea lovitură, încât a fost aproape imposibil să mai fie impresionați de marile adevăruri ale profeției.

Predicarea unei date anumite pentru judecată, în proclamarea primei solii, a fost rânduită de Dumnezeu. Calcularea perioadelor profetice pe care s-a bazat acea solie, stabilind sfârșitul celor 2300 de zile în toamna anului 1844, nu putea să fie contestată. Eforturile repetate pentru a găsi date noi pentru începutul și sfârșitul perioadelor profetice, precum și raționamentele eronate necesare pentru a susține aceste poziții, nu numai că au îndepărtat mințile lor de la adevărul prezent, dar au aruncat dispret asupra tuturor eforturilor de a explica profetiile. Cu cât sunt fixate mai des date pentru a doua venire și cu cât sunt predicate mai mult, cu atât sunt servite mai bine scopurile Satanei. După ce trece timpul fixat, el provoacă batjocura și disprețul asupra apărătorilor lui și astfel aruncă ocara asupra marii miscări advente din anii 1843 și 1844. Aceia care stăruiesc în această greșeală vor stabili, în cele din urmă, o dată prea îndepărtată în viitor pentru venirea lui Hristos. Astfel vor fi făcuți să stea într-o siguranță falsă și mulți nu se vor trezi din amăgire decât când va fi prea târziu.

Istoria vechiului Israel este o ilustrare izbitoare a experienței prin care a trecut poporul advent. Dumnezeu a condus pe poporul Său în mișcarea adventă exact la fel cum a condus pe copiii lui Israel la ieșirea din Egipt. În timpul marii dezamăgiri, credința lor a fost încercată așa cum a fost a evreilor la Marea Roșie. Dacă ei și-ar fi pus încrederea în mâna călăuzitoare care a fost cu ei în experiența din trecut, ar fi văzut mântuirea lui Dumnezeu. Dacă toți care au lucrat uniți în lucrarea din anul 1844, ar fi primit solia îngerului al treilea și ar fi proclamat-o în puterea Duhului Sfânt, Domnul ar fi lucrat cu putere împreună cu eforturile lor. Un potop de lumină ar fi fost revărsat asupra lumii. Locuitorii pământului ar

fi fost avertizați cu ani de zile mai înainte, lucrarea de încheiere ar fi fost terminată și Hristos ar fi venit pentru răscumpărarea poporului Său.

N-a fost voia lui Dumnezeu ca Israel să rătăcească patruzeci de ani în pustie; El dorea să-i ducă direct în țara Canaanului și să-i statornicească acolo ca popor sfânt și fericit. Dar "n-au putut să intre din pricina necredinței lor". (Evrei 3:19). Ei au pierit în pustie din cauza neascultării și apostaziei și alții au fost ridicați să intre în țara făgăduită. De asemenea, n-a fost voia lui Dumnezeu ca venirea lui Hristos să fie amânată atât de mult și ca poporul Său să rămână atât de mulți ani în această lume a păcatului și durerii. Dar necredința i-a despărțit de Dumnezeu. Pentru că au refuzat să facă lucrarea pe care El le-o rânduise, alții au fost ridicați să proclame solia. Isus Şi-a amânat venirea din îndurare față de lume, pentru ca păcătoșii să aibă ocazia să audă avertizarea și să găsească în El adăpost înainte de a se revărsa mânia lui Dumnezeu.

Acum, ca și în secolele trecute, prezentarea unui adevăr care mustră păcatele și erorile timpului trezește împotrivire. "Căci oricine face răul, urăște lumina și nu vine la lumină, ca să nu i se vădească faptele." (Ioan 3:20). Când oamenii constată că nu pot să-și susțină poziția cu ajutorul Scripturilor, mulți se decid să o susțină cu orice risc și atacă cu spirit răutăcios motivele și caracterul acelora care stau în apărarea adevărului nepopular. Același procedeu a fost folosit în toate timpurile. Ilie a fost acuzat că nenorocește pe Israel, Ieremia că este trădător, Pavel că profanează templul. Din acel timp până astăzi, cei care au vrut să rămână credincioși adevărului, au fost acuzați ca răzvrătiți, eretici sau schismatici. Multimile, care sunt prea necredincioase pentru a primi cuvântul sigur al profeției, vor accepta cu o credulitate fără rezerve acuzația împotriva acelora care îndrăznesc să mustre păcatele la modă. Acest spirit se va extinde din ce în ce mai mult. Biblia învață clar că va veni un timp când legile statului vor fi într-un asemenea dezacord cu Legea lui Dumnezeu, încât oricine va

O lucrare de reformă

asculta de toate preceptele divine va trebui să îndure batjocuri și pedepse ca un răufăcător.

Care este datoria solului adevărului în această situație? Va ajunge el la concluzia că adevărul nu trebuie să fie prezentat deoarece, adesea, singurul lui efect este să-i determine pe oameni să evite sau să se opună cerințelor lui? Nu, el nu are o mai mare justificare să se abțină de la mărturisirea Cuvântului lui Dumnezeu pentru că provoacă împotrivire decât au avut primii reformatori. Mărturisirea de credință făcută de sfinți și de martiri a fost scrisă pentru folosul generațiilor următoare. Acele exemple vii de sfințenie și integritate statornică ne-au fost transmise pentru a inspira curaj acelora care sunt chemați în prezent să stea ca martori pentru Dumnezeu. Ei au primit harul și adevărul, nu numai pentru ei înșiși, ci pentru ca prin ei cunoașterea de Dumnezeu să lumineze pământul. A dat Dumnezeu lumină slujitorilor Săi în această generație? Atunci ei trebuie să lase lumina să lumineze în lume.

În vechime Domnul a spus unui profet care vorbea în numele Său: "Dar casa lui Israel nu va voi să te asculte, pentru că nu vrea să M-asculte". Totuși a adăugat: "Să le spui cuvintele Mele, fie că vor asculta, fie că nu vor asculta". (Ezech. 3:7; 2:7). Slujitorului lui Dumnezeu de astăzi îi este dată porunca: "Înalță-ți glasul ca o trâmbiță și vestește poporului Meu nelegiuirile lui, casei lui Iacob păcatele ei".

Pe măsura ocaziilor oferite, oricine primește lumina adevărului se află sub aceeași solemnă și înfricoșată răspundere ca și profetul lui Israel, căruia Cuvântul Domnului i-a spus: "Acum, fiul omului, te-am pus străjer peste casa lui Israel. Tu trebuie să asculți Cuvântul care iese din gura Mea și să-i înștiințezi din partea Mea. Când zic celui rău: "Răule, vei muri negreșit!", și tu nu-i spui, ca să-l întorci de la calea lui cea rea, răul acela va muri în nelegiuirea lui, dar sângele lui îl voi cere din mâna ta. Dar dacă vei înștiința pe cel rău, ca să se întoarcă de la calea lui și el nu se va întoarce, va muri în nelegiuirea lui, dar tu îți vei mântui sufletul." (Ezech., 33:7-9).

Marele obstacol atât pentru acceptarea, cât și pentru răspândirea adevărului este faptul că el implică neplăceri și batjocură. Acesta este singurul argument împotriva adevărului pe care apărătorii lui nu-l pot nega. Dar aceasta nu-i împiedică pe adevărații urmași ai lui Hristos. Ei nu așteaptă ca adevărul să devină popular. Fiind convinși de datoria lor, ei primesc de bună voie crucea, considerând, ca și apostolul Pavel, că "întristările noastre ușoare de o clipă lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veșnică de slavă" și, ca și Moise din vechime, socotind "ocara lui Hristos ca o mai mare bogăție decât comorile Egiptului". (2 Cor. 4:17; Evrei 11:26).

Oricare le-ar fi mărturisirea, aceia care slujesc lumii în inima lor lucrează din motive omenești și nu din principiu în problemele religioase. Noi trebuie să alegem ce este drept pentru că este drept și să lăsăm consecințele pe seama lui Dumnezeu. Lumea datorează marile ei reforme oamenilor de principiu, de credință și de curaj. Lucrarea de reformă pentru timpul de astăzi trebuie dusă mai departe prin astfel de oameni.

Așa zice Domnul: "Ascultați-Mă, voi care cunoașteți neprihănirea, popor, care ai în inimă Legea Mea! Nu te teme de ocara oamenilor și nu tremura de ocările lor. Căci îi va mânca molia ca pe o haină și-i va roade viermele cum roade lâna; dar neprihănirea Mea va dăinui în veci și mântuirea Mea se va întinde din veac în veac." (Is. 51:7,8).

REDESTEPTĂRI MODERNE

Pretutindeni unde Cuvântul lui Dumnezeu a fost predicat cu credinciosie au virust credincioșie, au urmat rezultate care au atestat originea lui divină. Duhul lui Dumnezeu a însoțit solia slujitorilor Săi și Cuvântul a lucrat cu putere. Constiința păcătoșilor a fost trezită. "Lumina care luminează pe orice om venind în lume", a iluminat încăperile tainice ale sufletului lor și lucrurile ascunse ale întunericului au fost aduse la lumină. O convingere adâncă a pus stăpânire pe mințile și inimile lor. Ei au fost convinși în ce privește păcatul, neprihănirea și judecata viitoare. Au înțeles dreptatea lui Iehova și au simțit groaza de a se înfățișa în vinovăția și necurăția lor în fața Cercetătorului inimilor. Ei au strigat cu durere: "Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte?" Când le-a fost descoperită crucea de pe Golgota, cu infinitul ei sacrificiu pentru păcatele oamenilor, au înțeles că nimic alteeva nu putea să fie îndestulător pentru ispășirea nelegiuirilor lor, decât meritele lui Hristos; numai acestea puteau să împace pe om cu Dumnezeu. Ei au primit cu credință și umilință pe Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii. Prin sângele lui Hristos au primit iertarea păcatelor din trecut.

Acești oameni au adus roade vrednice de pocăință. Ei au crezut, au fost botezați și apoi s-au ridicat să umble într-o viață nouă, făpturi noi în Hristos Isus; nu ca să mai trăiască după poftele de mai înainte, ci ca prin credința în Fiul lui Dumnezeu să calce pe urmele Sale, să reflecte caracterul Său și să se curățească după cum El Însuși este curat. Lucrurile pe care odinioară le urau acum le iubeau, iar lucrurile pe care altădată le iubeau acum le urau. Cei mândri și încrezuți în sine au devenit blânzi și smeriți cu inima.

Cei uşuratici şi înfumurați au devenit serioşi şi modeşti. Cei batjocoritori au devenit respectuoşi, bețivii au devenit abstinenți şi desfrânații au devenit curați. Modele deșarte ale lumii au fost părăsite. Creștinii căutau nu "podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule de aur sau în îmbrăcarea hainelor, ci... omul ascuns al inimii, în curăția nepieritoare a unui duh blând şi liniştit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu". (1 Petru 3:3, 4).

Redeșteptările au adus o adâncă cercetare a inimii și umilință. Ele s-au caracterizat prin apeluri solemne, serioase către păcătoși, prin compătimire plină de iubire pentru cei răscumpărați prin sângele lui Hristos. Bărbați și femei se rugau și stăruiau la Dumnezeu pentru mântuirea sufletelor. Roadele unor asemenea redeșteptări se vedeau în sufletele, care nu se dădeau înapoi de la lepădare de sine și sacrificiu, ci se bucurau că erau socotite vrednice să sufere ocară și încercări pentru Hristos. Oamenii vedeau o transformare în viețile acelora care mărturiseau numele lui Isus. Societatea a beneficiat de influența lor. Ei adunau cu Hristos și semănau în Duhul pentru a culege viața veșnică.

Despre ei putea să se spună: "Întristarea voastră v-a adus la pocăință". "Când întristarea este după voia lui Dumnezeu, aduce o pocăință care duce la mântuire și de care cineva nu se căiește niciodată; pe când întristarea lumii aduce moartea. Căci uite, tocmai întristarea aceasta a voastră după voia lui Dumnezeu, ce frământare a trezit în voi! Și ce cuvinte de dezvinovățire! Ce mânie! Ce frică! Ce dorință aprinsă! Ce râvnă! Ce pedeapsă! În toate voi ați arătat că sunteți curați în privința aceasta." (2 Cor. 7:9-11).

Acesta este rezultatul lucrării Duhului lui Dumnezeu. O pocăință nu este adevărată decât dacă produce reformă. Dacă dă zălogul înapoi, dacă restituie ceea ce a furat, dacă își mărturisește păcatele și iubește pe Dumnezeu și pe semenii lui, păcătosul poate să fie sigur că a găsit pacea cu Dumnezeu. Acestea erau rezultatele redeșteptărilor religioase din trecut. Judecate după roadele lor,

Redeșteptări moderne

se vedea că erau binecuvântate de Dumnezeu pentru salvarea și înălțarea oamenilor.

Dar multe redeşteptări din timpurile moderne prezintă un contrast vizibil față de acele manifestări ale harului divin care însoțeau mai înainte eforturile slujitorilor lui Dumnezeu. Este adevărat că este trezit un mare interes, mulți mărturisesc că sunt pocăiți și numărul membrilor bisericii crește; totuși rezultatele nu sunt de așa natură încât să garanteze că a avut loc și o creștere corespunzătoare a unei adevărate vieți spirituale. Lumina care strălucește un timp, se stinge curând, lăsând în urmă un întuneric mai des decât înainte.

Redeșteptările populare sunt deseori produse prin apeluri la imaginație, prin trezirea emoțiilor, prin satisfacerea curiozității față de ceea ce este nou și senzațional. Convertiții astfel câștigați au o mică dorință să asculte de adevărul biblic și puțin interes pentru mărturiile profeților și apostolilor. Dacă serviciul religios nu are ceva cu caracter senzațional, nu prezintă nici o atracție pentru ei. O solie care apelează numai la rațiune nu trezește nici un răspuns. Avertizările clare ale Cuvântului lui Dumnezeu, care se referă direct la interesele lor veșnice, nu sunt luate în considerație.

Pentru fiecare suflet cu adevărat convertit, legătura cu Dumnezeu și cu lucrurile veșnice va constitui marea temă a vieții. Dar unde este spiritul consacrării față de Dumnezeu în bisericile populare de astăzi? Convertiții nu renunță la mândria și iubirea lor pentru lume. Ei nu sunt mai dispuși să se lepede de sine, să-și ia crucea și să urmeze pe blândul și umilul Isus, decât înainte de convertire. Religia a ajuns de batjocura necredincioșilor și scepticilor, pentru că atât de mulți care-i poartă numele nu cunosc principiile ei. Puterea evlaviei aproape a dispărut din multe biserici. Petreceri, teatru bisericesc, bazare, case luxoase și etalarea persoanei au îndepărtat gândurile oamenilor de la Dumnezeu. Pământuri, avuții și preocupări lumești absorb mintea, iar lucrurilor de interes veșnic li se dă doar o atenție trecătoare.

Cu tot declinul general al credintei si evlaviei, în aceste biserici sunt și urmași adevărați ai lui Hristos. Înainte de revărsarea finală a judecăților lui Dumnezeu asupra pământului, în mijlocul poporului lui Dumnezeu se va manifesta o asemenea redesteptare a adevăratei evlavii cum nu s-a mai văzut din timpurile apostolice. Duhul si puterea lui Dumnezeu vor fi revărsate peste copiii Săi. În acel timp mulți se vor despărți de acele biserici în care iubirea pentru lumea aceasta a luat locul iubirii pentru Dumnezeu și Cuvântul Său. Mulți, atât pastori, cât și laici, vor accepta cu bucurie marile adevăruri pe care Dumnezeu le-a rânduit să fie proclamate în acel timp pentru a pregăti un popor pentru a doua venire a Domnului. Vrăjmașul sufletelor dorește să împiedice această lucrare și înainte ca să vină timpul pentru o asemenea mișcare, el va încerca să o împiedice introducând o contrafacere. În acele biserici pe care va reuși să le aducă sub puterea lui amăgitoare, va face să pară că s-a revărsat o binecuvântare deosebită de la Dumnezeu; se va manifesta, ceea ce va fi considerat, un mare interes religios. Multimile vor jubila că Dumnezeu lucrează în mod minunat pentru ele când, de fapt, aceasta este lucrarea altui spirit. Sub o mască religioasă, Satana va căuta să-si extindă influența asupra lumii creștine.

În multe din redeşteptările care au avut loc în ultima jumătate de secol, au fost la lucru, într-o măsură mai mare sau mai mică, aceleași influențe care se vor manifesta în mișcările mai ample din viitor. Ele se caracterizează prin excitare emoțională și amestecare a adevărului cu rătăcirea care va fi bine adaptată pentru a induce în eroare. Cu toate acestea nimeni nu trebuie să fie amăgit. În lumina Cuvântului lui Dumnezeu nu este greu de stabilit natura acestor mișcări. Oriunde oamenii neglijează mărturia Bibliei, întorcând spatele acelor adevăruri clare și cercetătoare de suflet care cer lepădare de sine și renunțare la lume, putem fi siguri că binecuvântarea lui Dumnezeu nu este revărsată. După regula pe care Însuși Hristos a dat-o: "Îi veți cunoaște după roadele lor"

Redeșteptări moderne

(Matei 7:16), este evident că aceste mișcări nu sunt lucrarea Duhului lui Dumnezeu.

Dumnezeu S-a descoperit pe Sine Însuşi oamenilor în adevărurile Cuvântului Său; pentru toți care le acceptă, ele sunt un scut împotriva amăgirilor Satanei. Neglijarea acestor adevăruri a deschis ușa relelor care se răspândesc în prezent atât de mult în lumea religioasă. Natura și importanța Legii lui Dumnezeu au fost pierdute din vedere într-o mare măsură. O concepție greșită despre caracterul, perpetuitatea și obligativitatea Legii divine a condus la erori în legătură cu pocăința și sfințirea și a avut ca rezultat coborârea standardului de evlavie în biserică. Aici se află secretul lipsei Duhului și puterii lui Dumnezeu în redeșteptările contemporane.

În diferite denominațiuni există bărbați renumiți pentru credincioșia lor, care recunosc și deplâng acest fapt. Profesorul Edwards A. Park, mentionând pericolele din lumea religioasă contemporană, spune cu competență: "Neglijarea de a stărui asupra Legii divine de la amvon este o sursă de primejdie. În zilele de odinioară, amvonul era un ecou al glasului conștiinței... Cei mai ilustri predicatori ai nostri dădeau o măretie uimitoare predicilor lor, urmând exemplul Domnului și dând prioritate Legii, preceptelor ei și amenințărilor ei. Ei repetau cele două mari principii și anume, că Legea este o transcriere a desăvârșirii divine și că omul care nu iubește Legea, nu iubește nici Evanghelia; deoarece Legea, ca și Evanghelia, este o oglindă care reflectă adevăratul caracter al lui Dumnezeu. Această primejdie conduce la alta, anume aceea de a subestima răutatea păcatului, întinderea lui și vinovăția lui. Gravitatea neascultării este proporțională cu dreptatea poruncii..."

"Asociată cu primejdiile deja amintite, este primejdia subestimării dreptății lui Dumnezeu. Tendința amvoanelor moderne este să separe dreptatea divină de iubirea divină, să considere iubirea divină mai degrabă un sentiment decât să o înalțe

466

ca principiu. Noua gândire teologică separă ceea ce Dumnezeu a unit. Este Legea divină bună sau rea? Evident, este bună! Atunci dreptatea lui Dumnezeu este bună, căci ea reprezintă hotărârea de a aplica Legea. De la deprinderea de a subestima Legea și dreptatea divină, de a subaprecia extinderea și gravitatea neascultării omenești, oamenii alunecă ușor în obiceiul de a subestima harul care a prevăzut ispășirea pentru păcat." Astfel Evanghelia își pierde valoarea și importanța în mințile oamenilor și curând sunt dispuși, de fapt, să lepede chiar și Biblia.

Mulți predicatori susțin că Hristos, prin moartea Sa, a desființat Legea și prin urmare, oamenii sunt absolviți de cerințele ei. Sunt unii care o înfățișează ca pe un jug apăsător și în contrast cu robia Legii ei prezintă libertatea de a te bucura de Evanghelie.

Dar nu așa au privit profeții și apostolii sfânta Lege a lui Dumnezeu. David spunea: "Voi umbla în loc larg, căci caut poruncile Tale". (Ps. 119:45). Apostolul Iacob, care a scris după moartea lui Hristos, se referă la Decalog ca fiind "Legea împărătească" și "Legea desăvârșită, care este Legea slobozeniei". (Iacob 2:8; 1:25). Apostolul Ioan, la o jumătate de secol după răstignire, pronunță o binecuvântare asupra acelora care "păzesc poruncile, ca să aibă drept la pomul vieții și să intre pe porți în cetate". (Apoc. 22:14, eng.).

Susţinerea că Hristos, prin moartea Sa, a desfiinţat Legea Tatălui Său este fără temei. Dacă ar fi fost posibil ca Legea să fie schimbată sau desfiinţată, atunci Hristos n-ar fi trebuit să moară pentru a izbăvi pe om de pedeapsa păcatului. Moartea lui Hristos, departe de a desfiinţa Legea, dovedeşte că ea este de neschimbat. Fiul lui Dumnezeu a venit "să vestească o lege mare şi minunată". (Is. 42:21). El a spus: "Să nu credeţi că am venit să stric Legea sau Proorocii... câtă vreme nu va trece cerul şi pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege". (Matei 5:17, 18). Iar despre Sine, El declară: "Vreau să fac voia Ta, Dumnezeule! Şi Legea Ta este în fundul inimii mele." (Ps. 40:8).

467

Legea lui Dumnezeu prin însăși natura ei este neschimbătoare. Ea este descoperirea voinței și caracterului Autorului ei. Dumnezeu este iubire și Legea Sa este iubire. Cele două mari principii ale ei sunt dragostea față de Dumnezeu și dragostea față de om. "Dragostea deci este împlinirea Legii." (Rom. 13:10). Caracterul lui Dumnezeu este neprihănire și adevăr; tot așa este și natura Legii Sale. Psalmistul spune: "Legea Ta este adevărul"; "toate poruncile Tale sunt drepte!" (Ps. 119:142, 172). Iar apostolul Pavel declară: "Legea, negreșit, este sfântă și porunca este sfântă, dreaptă și bună". (Rom. 7:12). O asemenea Lege, fiind expresia gândirii și voinței lui Dumnezeu, trebuie să dăinuiască tot atât cât și Autorul ei.

Lucrarea de pocăință și sfințire împacă pe oameni cu Dumnezeu, aducându-i în armonie cu principiile Legii Sale. La început omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu. El era în armonie desăvârșită cu natura lui Dumnezeu și cu Legea Sa; principiile dreptății erau înscrise în inima sa. Dar păcatul l-a înstrăinat de Făcătorul său. El n-a mai reflectat chipul divin. Inima lui era în conflict cu principiile Legii lui Dumnezeu. "Fiindcă umblarea după lucrurile firii pământesti este vrăjmăsie împotriva lui Dumnezeu, căci ea nu se supune Legii lui Dumnezeu și nici nu poate să se supună." (Rom. 8:7). Însă "atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că dat pe singurul Lui Fiu", pentru ca omul să poată fi împăcat cu Dumnezeu. Prin meritele lui Hristos, el poate fi readus în armonie cu Făcătorul său. Inima lui trebuie reînnoită prin har divin; el trebuie să aibă o viată nouă de sus. Această schimbare este nașterea din nou, fără care, spunea Isus, nimeni "nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu".

Primul pas în împăcarea cu Dumnezeu este convingerea de păcat. "Păcatul este călcarea Legii". "Prin Lege vine cunoștința deplină a păcatului." (1 Ioan 3: 4; Rom. 3:20). Pentru a-și vedea vinovăția, păcătosul trebuie să-și verifice caracterul în raport cu marele standard al dreptății lui Dumnezeu. Legea este o oglindă

care reflectă desăvârșirea unui caracter neprihănit și-l ajută pe păcătos să vadă defectele din caracterul său.

Legea îi descoperă omului păcatele, dar nu-i oferă nici un remediu. În timp ce făgăduiește viață celui ascultător, ea declară că moartea este partea călcătorului ei. Numai Evanghelia lui Hristos poate să-l elibereze pe om de condamnarea și pervertirea adusă de păcat. El trebuie să dovedească pocăință față de Dumnezeu, a cărui Lege a călcat-o și credință în Hristos, jertfa lui de ispășire. Astfel obține "iertarea păcatelor din trecut" și devine părtaș al naturii divine. El devine copil al lui Dumnezeu, primind duhul înfierii, prin care strigă: "Ava, adică Tată".

Este el acum liber să calce Legea lui Dumnezeu? Pavel spune: "Deci, prin credință desfiintăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea." "Nicidecum! Noi, care am murit față de păcat, cum să mai trăim în păcat?" Şi Ioan declară: "Căci dragostea de Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui. Şi poruncile Lui nu sunt grele." (Rom. 3:31; 6:2; 1 Ioan 5:3). Prin nașterea din nou, inima este adusă în armonie cu Dumnezeu pentru că este adusă în acord cu Legea Sa. Când această foarte mare schimbare a avut loc în păcătos, el a trecut de la moarte la viață, de la păcat la sfințenie, de la călcarea Legii și răzvrătire la ascultare și credincioșie. Viața veche de înstrăinare de Dumnezeu a luat sfârșit; viața nouă de împăcare, de credință și iubire a început. Atunci "porunca Legii" va fi "împlinită în noi, care trăim nu după îndemnurile firii pământești, ci după îndemnurile Duhului". (Rom. 8:4). Iar vorbirea sufletului va fi: "Cât de mult iubesc Legea Ta! Toată ziua mă gândesc la ea". (Ps. 119:97).

"Legea Domnului este desăvârșită și înviorează sufletul." (Ps. 19:7). Fără Lege oamenii nu au o concepție corectă despre curăția și sfințenia lui Dumnezeu sau despre vinovăția și necurăția lor. Ei n-au o adevărată convingere despre păcat și nu simt nevoia de pocăință. Nevăzându-și starea pierdută de călcători ai Legii lui Dumnezeu, ei nu-și dau seama de nevoia lor de sângele ispășitor

Redeșteptări moderne

al lui Hristos. Ei acceptă speranța mântuirii fără să facă o schimbare radicală a inimii sau o reformare a vieții. Astfel de convertiri superficiale abundă și mulțimi de oameni, care niciodată nu s-au unit cu Hristos, se atașează bisericii.

În mişcările religioase contemporane un loc important îl au teoriile eronate despre sfințire, care își au sursa de asemenea în neglijarea sau respingerea Legii divine. Aceste teorii sunt false ca doctrină și primejdioase prin consecințele lor practice; faptul că ele sunt atât de general acceptate, arată cât de esențial este ca oamenii să aibă o înțelegere clară a învățăturilor Scripturii cu privire la acest subiect.

Adevărata sfințire este o doctrină biblică. Apostolul Pavel, în Epistola către biserica din Tesalonic, declară: "Voia lui Dumnezeu este sfințirea voastră"; apoi se roagă: "Dumnezeul păcii să vă sfințească El Însuși pe deplin". (1 Tes. 4:3; 5:23). Biblia învață clar ce este sfințirea și cum poate să fie obținută. Mântuitorul S-a rugat pentru ucenicii Săi: "Sfințește-i prin adevărul Tău; Cuvântul Tău este adevărul". (Ioan 17:17). Iar Pavel învață că toți credincioșii trebuie să fie "sfințiți prin Duhul Sfânt". (Rom. 15:16). Care este lucrarea Duhului Sfânt? Isus a spus ucenicilor Săi: "Când va veni Mângâietorul, Duhul adevărului, are să vă călăuzească în tot adevărul." (Ioan 16:13). Psalmistul spune: "Legea Ta este adevărul". Marile principii ale dreptății cuprinse în Legea Sa sunt descoperite oamenilor prin Cuvântul lui Dumnezeu și Duhul Său. Deoarece Legea lui Dumnezeu este "sfântă, dreaptă și bună", o transcriere a desăvârșirii divine, rezultă că un caracter format prin ascultare de această Lege va fi sfânt. Hristos este exemplul desăvârșit al unui asemenea caracter. El zice: "Am păzit poruncile Tatălui Meu". "Totdeauna fac ce-I este plăcut." (Ioan 15:10; 8:29). Urmaşii lui Hristos trebuie să devină asemenea Lui, adică prin harul lui Dumnezeu să-și formeze caractere în armonie cu principiile sfintei Sale Legi. Aceasta este sfintirea biblică.

Această lucrare poate să fie adusă la îndeplinire numai prin credința în Hristos, prin puterea Duhului lui Dumnezeu care locuiește în inimă. Pavel îndeamnă pe credincioși: "Duceți până la capăt mântuirea voastră, cu frică și cutremur. Căci Dumnezeu este Acela care lucrează în voi și vă dă, după plăcerea Lui, și voința și înfăptuirea". (Filip. 2:12, 13). Creștinul simte îndemnurile păcatului, dar duce o luptă continuă împotriva lui. Aici este nevoie de ajutorul lui Hristos. Slăbiciunea omenească se unește cu puterea divină și credința exclamă: "Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, care ne dă biruinta prin Domnul nostru Isus Hristos!" (1 Cor. 15:57).

Scripturile arată clar că lucrarea de sfințire este progresivă. Când, prin pocăință, păcătosul găsește pacea cu Dumnezeu, prin sângele ispășirii, viața creștină abia a început. Acum el trebuie să înainteze spre desăvârșire, să crească până "la înălțimea staturii plinătății lui Hristos". Apostolul Pavel spune: "Fac un singur lucru: uitând ce este în urma mea și aruncându-mă spre ce este înainte, alerg spre țintă, pentru premiul chemării cerești a lui Dumnezeu, în Hristos Isus". (Filip. 3:13, 14). Petru ne prezintă treptele prin care se poate ajunge la sfințirea biblică: "De aceea, dați-vă și voi toate silințele ca să uniți cu credința voastră fapta; cu fapta, cunoștința; cu cunoștința, înfrânarea; cu înfrânarea, răbdarea; cu răbdarea, evlavia; cu evlavia, dragostea de frați; cu dragostea de frați, iubirea de oameni... Căci, dacă faceți lucrul acesta, nu veți aluneca niciodată". (2 Petru 1:5-10).

Aceia care experimentează sfințirea biblică vor manifesta un spirit de umilință. Ei au văzut, ca și Moise, maiestatea înfricoșată a sfințeniei și văd propria lor nevrednicie în contrast cu puritatea și înalta desăvârșire a Celui Infinit.

Profetul Daniel a fost un exemplu de sfințire adevărată. Lunga lui viață a fost plină de o slujire nobilă pentru Domnul său. El a fost un om "prea iubit" (Dan. 10:11) de Cer. Totuși în loc să pretindă că este curat și sfânt, acest profet onorat s-a identificat cu păcătoșii din Israel când a mijlocit înaintea lui Dumnezeu în

Redeșteptări moderne

favoarea poporului lui: "Nu pentru neprihănirea noastră Îți aducem noi cererile noastre, ci pentru îndurările Tale cele mari... Noi am păcătuit, am săvârșit nelegiuire". Apoi declară: "Vorbeam, mă rugam, îmi mărturiseam păcatul meu și păcatul poporului meu". Când Fiul lui Dumnezeu i S-a arătat mai târziu să-l învețe, Daniel zice: "Puterile m-au lăsat, culoarea mi s-a schimbat, fața mi s-a sluțit și am pierdut orice vlagă". (Daniel 9:18, 15, 20; 10:8).

471

Când Iov a auzit glasul Domnului din mijlocul furtunii, a exclamat: "Mi-e scârbă de mine şi mă pocăiesc în țărână şi cenuşă". (Iov 42:6). Când Isaia a văzut slava Domnului şi a auzit pe heruvimi strigând: "Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul oștirilor!", a strigat: "Vai de mine! Sunt pierdut". (Is. 6:3, 5). Pavel, după ce a fost răpit în al treilea cer şi a auzit lucruri pe care nu-i este îngăduit unui om să le rostească, vorbește despre sine ca fiind "cel mai neînsemnat dintre toți sfinții". (2 Cor. 12:2-4; Efes. 3:8). Ioan, ucenicul iubit, care se rezema pe pieptul lui Isus, când a văzut slava Lui, a căzut ca mort la picioarele Sale. (Apoc. 1:17).

La aceia care umblă în umbra crucii Calvarului, nu poate să existe nici înălțare de sine, nici pretenție înfumurată că sunt liberi de păcat. Ei își dau seama că păcatul lor a provocat agonia care a zdrobit inima Fiului lui Dumnezeu și acest gând îi duce la umilire de sine. Cei care trăiesc cel mai aproape de Isus își dau seama cel mai clar de slăbiciunea și păcătoșenia firii omenești și singura lor speranță este în meritele unui Mântuitor răstignit și înviat.

Sfințirea promovată în prezent în lumea religioasă este caracterizată de un spirit de înălțare de sine și desconsiderare a Legii lui Dumnezeu, ceea ce arată că este străină de religia Bibliei. Apărătorii ei învață că sfințirea este o lucrare instantanee, prin care obțin sfințenia desăvârșită, numai prin credință. "Crede, numai", spun ei, "și binecuvântarea îți aparține". Se consideră că nu mai este necesar nici un alt efort din partea primitorului. În același timp ei neagă autoritatea Legii lui Dumnezeu, susținând că sunt scutiti de obligatia de a păzi poruncile. Dar este oare

posibil ca oamenii să fie sfinți, în armonie cu voia și caracterul lui Dumnezeu, fără să fie în armonie cu principiile care sunt expresia naturii și voinței Sale și care arată ce-I este plăcut?

472

Dorința după o religie ușoară, care nu cere luptă, nici lepădare de sine, nici despărțire de nebuniile lumii, a făcut din doctrina credinței și numai a credinței, o doctrină populară; dar ce spune Cuvântul lui Dumnezeu? Apostolul Iacob spune: "Frații mei, cei folosește cuiva să spună că are credință, dacă n-are fapte? Poate oare credința aceasta să-l mântuiască?... Vrei dar să înțelegi, om nesocotit, că credința fără fapte este zadarnică? Avraam, părintele nostru, n-a fost el socotit neprihănit prin fapte, când a adus pe fiul său Isaac jertfă pe altar? Vezi că credința lucra împreună cu faptele lui și prin fapte, credința a ajuns desăvârșită... Vedeți dar că omul este socotit neprihănit prin fapte și nu numai prin credință." (Iac. 2:14-24).

Mărturia Cuvântului lui Dumnezeu este împotriva acestei doctrine ademenitoare a credinței fără fapte. A pretinde favoarea Cerului, fără a împlini condițiile pe baza cărora se oferă harul, nu este credință, ci încumetare; pentru că adevărata credință își are temelia în făgăduințele și prevederile Scripturilor.

Nimeni să nu se amăgească cu credința că poate să devină sfânt, în timp ce calcă în mod premeditat una din cerințele lui Dumnezeu. Comiterea unui păcat cunoscut aduce la tăcere vocea mărturisitoare a Duhului și desparte sufletul de Dumnezeu. "Păcatul este călcarea Legii." Şi "oricine păcătuiește [calcă Legea], nu L-a văzut, nici nu L-a cunoscut". (1 Ioan 3: 6). Deși Ioan, în epistolele sale, insistă foarte mult asupra dragostei, totuși nu ezită să descopere adevăratul caracter al acelei clase de oameni care pretind că sunt sfințiți în timp ce trăiesc în călcarea Legii lui Dumnezeu. "Cine zice: 'Îl cunosc' și nu păzește poruncile Lui, este un mincinos și adevărul nu este în el. Dar cine păzește Cuvântul Lui, în el dragostea lui Dumnezeu a ajuns desăvârșită." (1 Ioan 2:4, 5). Prin aceasta se verifică mărturia oricărui om. Nu putem

Redeșteptări moderne

să considerăm sfânt pe nici un om înainte de a-l compara cu singurul standard de sfințenie, din cer și de pe pământ, al lui Dumnezeu. Când oamenii nu înțeleg însemnătatea Legii morale, când diminuează și tratează cu ușurință preceptele lui Dumnezeu, când calcă una din cele mai mici din aceste porunci și învață pe oameni așa, n-au aprobarea Cerului și putem să ne dăm seama că pretențiile lor n-au nici un temei.

473

Pretenția de a fi fără păcat, este în ea însăși dovada că cel care face această declarație este departe de a fi sfânt. Un om se poate considera sfânt numai când nu are o adevărată concepție despre infinita curăție și sfințenie a lui Dumnezeu și despre ceea ce trebuie să devină pentru a fi în armonie cu caracterul Său; și numai când nu are o concepție adevărată despre curăția și frumusețea neasemuită a lui Isus și despre răutatea și grozăvia păcatului. Un om apare cu atât mai drept în propriii lui ochi, cu cât distanța dintre el și Hristos este mai mare și cu cât concepțiile lui despre caracterul divin și cerințele lui Dumnezeu sunt mai eronate.

Sfințirea pe care o prezintă Scripturile cuprinde întreaga ființă - duh, suflet și corp. Pavel se ruga pentru tesaloniceni ca duhul lor, sufletul lor și trupul lor "să fie păzite întregi, fără prihană la venirea Domnului nostru Isus Hristos". (1 Tes. 5:23). De asemenea el scria credinciosilor: "Vă îndemn dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu". (Rom. 12:1). În timpul vechiului Israel, orice dar adus ca jertfă lui Dumnezeu era examinat cu atenție. Dacă se descoperea vreun defect la animalul prezentat, el era refuzat, deoarece Dumnezeu poruncise ca jertfa să fie "fără cusur". Tot astfel creștinii sunt îndemnați să aducă trupurile lor "ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu". În acest scop, toate puterile lor trebuie să fie păstrate în cea mai bună stare posibilă. Orice obicei care slăbește puterea fizică sau mintală face pe om inapt pentru slujirea Creatorului Său. Va fi Dumnezeu mulțumit cu mai puțin decât tot ce putem să oferim mai bun? Hristos a spus: "Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta". Cei care iubesc pe Dumnezeu cu toată inima, vor dori să-I ofere cel mai bun serviciu al vieții lor și vor căuta continuu să aducă toate puterile ființei lor în armonie cu legile care vor favoriza capacitatea lor de a face voia Sa. Ei nu vor slăbi și nici nu vor mânji darul pe care îl aduc Tatălui lor ceresc prin îngăduirea apetitului sau patimilor.

Petru spune: "Să vă feriți de poftele firii pământești care se războiesc cu sufletul". (1 Petru 2:11). Satisfacerea oricărei plăceri păcătoase tinde să amorțească facultățile și să paralizeze percepțiile mintale și spirituale, iar Cuvântul sau Duhul lui Dumnezeu nu mai pot să facă decât o slabă impresie asupra inimii. Pavel scria corintenilor: "Să ne curățim de orice întinăciune a cărnii și a duhului, și să ne ducem sfințirea până la capăt, în frica de Dumnezeu". (2 Cor. 7:1). Printre roadele Duhului - "dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioșia, blândețea", - el enumeră și "înfrânarea poftelor". (Gal. 5:22, 23).

În ciuda acestor declarații inspirate, cât de mulți pretinși creștini își slăbesc puterile în goana după câștig sau închinarea la modă; cât de mulți își înjosesc bărbăția dată de Dumnezeu prin lăcomie, prin beție, prin plăceri neîngăduite. Biserica, în loc să mustre, prea adesea încurajează răul apelând la apetit, la dorința de câștig sau iubirea de plăceri pentru a-și umple tezaurul, pe care iubirea pentru Hristos este prea slabă pentru a-l alimenta. Dacă Isus ar intra în bisericile de astăzi și ar vedea petrecerile și traficul nesfânt făcut în numele religiei, n-ar alunga El pe acești profanatori așa cum a alungat pe schimbătorii de bani din Templu?

Apostolul Iacob declară că înțelepciunea care vine de sus este mai "întâi curată". Dacă ar fi întâlnit pe cei care iau numele scump al lui Isus pe buzele lor mânjite de tutun, pe cei a căror respirație și ființă sunt contaminate de mirosul lui respingător și care poluează aerul și obligă pe toți cei din jurul lor să-i inhaleze otrava - dacă apostolul ar fi venit în legătură cu o practică atât de opusă curătiei Evangheliei, n-ar fi condamnat-o ca fiind

Redeșteptări moderne

"pământească, firească, drăcească"? Sclavii tutunului, care pretind binecuvântarea sfințirii depline, vorbesc despre speranța lor de a ajunge în ceruri; dar Cuvântul lui Dumnezeu spune clar că "nimic întinat nu va intra în ea, nimeni care trăiește în spurcăciune". (Apoc. 21:27).

"Nu stiți că trupul vostru este Templul Duhului Sfânt, care locuiește în voi, și pe care L-ați primit de la Dumnezeu? Și că voi nu sunteți ai voștri? Căci ați fost cumpărați cu un pret. Proslăviți dar pe Dumnezeu în trupul și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu." (1 Cor. 6:19, 20). Acela al cărui corp este templul Duhului Sfânt nu va fi înrobit de un obicei vătămător. Puterile lui aparțin lui Hristos care l-a cumpărat cu prețul sângelui Său. Tot ce are el este al Domnului. Cum ar putea să fie nevinovat acela care risipește acest capital încredințat lui? Pretinșii creștini cheltuiesc anual sume imense în îngăduințe vătămătoare și inutile, în timp ce sufletele pier din lipsa Cuvântului vieții. Dumnezeu este jefuit de zecimi și daruri, în timp ce ei consumă pe altarul poftei ruinătoare mai mult decât dau pentru ajutorarea săracilor sau pentru susținerea Evangheliei. Dacă toți care mărturisesc că sunt urmași ai lui Hristos ar fi, în adevăr, sfințiți, atunci mijloacele lor, în loc să fie cheltuite în îngăduințe nenecesare și chiar dăunătoare, ar fi aduse în tezaurul Domnului, iar creștinii ar fi exemple de cumpătare, lepădare de sine și sacrificiu de sine. Atunci ei ar fi lumina lumii.

Lumea este dedată îngăduinței de sine. "Pofta firii pământești, pofta ochilor și lăudăroșia vieții" stăpânesc mulțimi de oameni. Urmașii lui Hristos însă au o chemare mai sfântă. "Ieșiți din mijlocul lor și despărțiți-vă de ei, zice Domnul; nu vă atingeți de ce este necurat." În lumina Cuvântului lui Dumnezeu suntem îndreptățiți să declarăm că sfințirea nu este adevărată dacă nu produce o renunțare totală la tendințele păcătoase și la plăcerile lumii.

Pentru cei care împlinesc condițiile: "Ieșiți din mijlocul lor și despărțiți-vă de ei,... nu vă atingeți de ce este necurat", făgăduința

lui Dumnezeu este: "Vă voi primi. Eu vă voi fi Tată și voi Îmi veti fi fii si fiice, zice Domnul Cel Atotputernic". (2 Cor. 6:17, 18). Privilegiul și datoria fiecărui creștin este să aibă o experiență bogată și abundentă în lucrurile lui Dumnezeu. Isus a zis: "Eu sunt Lumina lumii; cine Mă urmează pe Mine, nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vietii". (Ioan 8:12). "Dar cărarea celor neprihăniți este ca lumina strălucitoare, a cărei strălucire merge mereu crescând până la miezul zilei." (Prov. 4:18). Fiecare pas al credinței și ascultării aduce sufletul într-o legătură mai strânsă cu Lumina lumii, în care "nu este întuneric". Razele strălucitoare ale Soarelui Dreptătii strălucesc asupra slujitorilor lui Dumnezeu și ei reflectă razele Sale. După cum planetele ne spun că există o lumină mai mare pe cer din a cărei slavă își primesc strălucirea, tot așa creștinii trebuie să arate că există un Dumnezeu pe tronul universului al cărui caracter este vrednic de laudă și de imitat. Darurile Duhului Său, curătia și sfintenia caracterului Său, vor fi manifestate în martorii Săi.

În Epistola către Coloseni, Pavel menționează binecuvântările bogate dăruite copiilor lui Dumnezeu. El spune: "Noi nu încetăm să ne rugăm pentru voi și să cerem să vă umpleți de cunoștința voii Lui, în orice fel de înțelepciune și pricepere duhovnicească; pentru ca astfel să vă purtați într-un chip vrednic de Domnul, ca să-I fiți plăcuți în orice lucru; aducând roade în tot felul de fapte bune și crescând în cunoștința lui Dumnezeu; întăriți, cu toată puterea, potrivit cu tăria slavei Lui, pentru orice răbdare și îndelungă răbdare, cu bucurie". (Colos. 1:9-11).

El scrie apoi, despre dorința sa ca frații din Efes să ajungă să înțeleagă înălțimea privilegiului de a fi creștin. El descoperă înaintea lor, în cel mai cuprinzător limbaj, puterea minunată și cunoștința pe care ar putea să le aibă ca fii și fiice ale Celui Prea Înalt. Era privilegiul lor să fie "întăriți în putere, prin Duhul Lui, în omul din lăuntru,... pentru ca, având rădăcina și temelia puse în dragoste, să puteți pricepe împreună cu toți sfinții, care este lărgimea,

Redeșteptări moderne

lungimea, adâncimea și înălțimea; și să cunoașteți dragostea lui Hristos, care întrece orice cunoștință". Rugăciunea apostolului atinge apogeul când se roagă ca "să ajungeți plini de toată plinătatea lui Dumnezeu". (Efes. 3:16-19).

Aici sunt descoperite înălţimile realizărilor pe care putem să le atingem, prin credinţa în făgăduinţele Tatălui nostru ceresc când împlinim cerinţele Sale. Prin meritele lui Hristos avem intrare la tronul Puterii infinite. "El, care n-a cruţat nici chiar pe Fiul Său, ci L-a dat pentru noi toţi, cum nu ne va da, fără plată, împreună cu El, toate lucrurile?" (Rom. 8:32). Tatăl a dat Fiului Său Duhul fără măsură; noi de asemenea putem să ne împărtăşim de plinătatea Lui. Isus spune: "Deci, dacă voi, care sunteţi răi, ştiţi să daţi daruri bune copiilor voştri, cu cât mai mult Tatăl vostru cel din ceruri va da Duhul Sfânt celor ce I-L cer!" (Luca 11:13). "Dacă veţi cere ceva în Numele Meu, voi face". "Cereţi şi veţi căpăta, pentru ca bucuria voastră să fie deplină." (Ioan 14:14; 16:24).

Deşi viața creștinului este caracterizată prin umilință totuși nu trebuie să fie marcată de tristețe și desconsiderare de sine. Este privilegiul fiecăruia să trăiască astfel încât Dumnezeu să-l aprobe și să-l binecuvânteze. Tatăl nostru ceresc nu dorește să fim niciodată sub condamnare și întuneric. A merge cu capul plecat și cu inima preocupată de propria stare nu este o dovadă de adevărată smerenie. Putem să mergem la Isus, să fim curățiți, apoi să stăm înaintea Legii fără rușine și remușcări. "Acum dar nu este nici o osândire pentru cei ce sunt în Hristos Isus, care nu trăiesc după îndemnurile firii pământești, ci după îndemnurile Duhului." (Rom. 8:1).

Fiii căzuți ai lui Adam devin, prin Isus, "fii ai lui Dumnezeu". "Căci Cel ce sfințește și cei ce sunt sfințiți, sunt dintr-unul. De aceea, Lui nu-I este rușine să-i numească frați." (Evrei 2:11). Viața creștinului trebuie să fie o viață de credință, de biruință și de bucurie în Dumnezeu. "Pentru că oricine este născut din Dumnezeu, biruiește lumea; și ceea ce câștigă biruința asupra lumii, este

credința noastră." (1 Ioan 5:4). Bine s-a exprimat Neemia, slujitorul Domnului: "Bucuria Domnului va fi tăria voastră". (Neem. 8:10). Pavel de asemenea spune: "Bucurați-vă totdeauna în Domnul! Iarăși zic: Bucurați-vă!" "Bucurați-vă întotdeauna. Rugați-vă neîncetat. Mulțumiți lui Dumnezeu pentru toate lucrurile; căci aceasta este voia lui Dumnezeu, în Hristos Isus, cu privire la voi." (Filip. 4:4; 1 Tes. 5:16-18).

Acestea sunt roadele pocăinței și sfințirii biblice; dar aceste roade sunt atât de rar văzute pentru că marile principii ale dreptății, stabilite în Legea lui Dumnezeu, sunt privite cu atât de mare indiferență de lumea creștină. De aceea se manifestă atât de puțin acea lucrare profundă și dăinuitoare a Duhului lui Dumnezeu care a caracterizat redeșteptările de odinioară.

Noi suntem schimbați prin privire. Când preceptele sfinte, prin care Dumnezeu a descoperit oamenilor desăvârșirea și sfințenia caracterului Său, sunt neglijate și mințile oamenilor sunt atrase către învățături și teorii omenești, nu este de mirare că rezultatul este declinul adevăratei evlavii în biserică. Domnul spune: "M-au părăsit pe Mine, Izvorul apelor vii și și-au săpat puţuri, puţuri crăpate, care nu ţin apă". (Ier. 2:13).

"Ferice de omul care nu se duce la sfatul celor răi... Ci își găsește plăcerea în Legea Domnului și zi și noapte cugetă la Legea Lui! El este ca un pom sădit lângă un izvor de apă, care își dă rodul la vremea lui și ale cărui frunze nu se veștejesc: tot ce începe, duce la bun sfârșit." (Ps. 1:1-3). Numai când Legea lui Dumnezeu va fi restabilită în poziția ei de drept, se va produce o redeșteptare a credinței și evlaviei de la început în mijlocul pretinsului Său popor. "Așa vorbește Domnul: 'Stați în drumuri, uitați-vă și întrebați care sunt cărările cele vechi, care este calea cea bună: umblați pe ea și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre!"" (Ier. 6:16).

Capitolul 28 479

ÎN FAȚA RAPORTULUI VIEȚII

Mă uitam la aceste lucruri", spune profetul Daniel, "până când s-au așezat niște scaune de domnie. Şi un Îmbătrânit de zile a șezut jos. Haina Lui era albă ca zăpada și părul capului Lui era ca niște lână curată; scaunul Lui de domnie era ca niște flăcări de foc și roatele lui ca un foc aprins. Un râu de foc curgea și ieșea dinaintea Lui. Mii de mii de slujitori Îi slujeau și de zece mii de ori zece mii stăteau înaintea Lui. S-a ținut judecata și s-au deschis cărțile." (Dan. 7:9,10).

Astfel a fost prezentată profetului în viziune ziua cea mare și solemnă, în care caracterele și viețile oamenilor vor fi trecute prin fața Judecătorului a tot pământul și când fiecare om va fi răsplătit "după faptele lui". Cel Îmbătrânit de zile este Dumnezeu Tatăl. Psalmistul spune: "Înainte ca să se fi născut munții și înainte ca să se fi făcut pământul și lumea, din veșnicie în veșnicie, Tu ești Dumnezeu!" (Ps. 90:2). El, care este izvorul oricărei existențe și sursa oricărei legi, prezidează judecata. Îngerii sfinți ca slujitori și martori, în număr de "zece mii de ori zece mii și mii de mii", participă la acest mare tribunal.

"Şi iată că pe norii cerurilor a venit unul ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel Îmbătrânit de zile şi a fost adus înaintea Lui. I s-a dat stăpânire, slavă şi putere împărătească, pentru ca să-I slujească toate popoarele, neamurile şi oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veşnică şi nu va trece nicidecum." (Dan. 7:13, 14). Venirea lui Hristos descrisă aici nu este a doua Sa venire pe pământ. El vine la Cel Îmbătrânit de zile, în ceruri, pentru a primi stăpânirea, slava şi împărăția care-I vor fi date la încheierea lucrării

Sale de Mijlocitor. Această venire și nu a doua Sa venire pe pământ, a fost prezisă de profeție că va avea loc la sfârșitul celor 2300 de zile în anul 1844. Marele nostru Preot a intrat în Sfânta Sfintelor, însoțit de îngeri cerești și S-a înfățișat înaintea lui Dumnezeu pentru a Se angaja în ultima fază a lucrării Sale în favoarea omului - pentru a efectua lucrarea judecății de cercetare și a face ispășire pentru toți care se vor dovedi că au dreptul la binefacerile ei.

În serviciul simbolic, numai cei care veneau înaintea lui Dumnezeu cu mărturisire și pocăință și ale căror păcate fuseseră transferate asupra sanctuarului prin sângele jertfei pentru păcat, beneficiau de serviciul Zilei de Ispășire. Tot astfel, în marea zi a ispășirii finale și a judecății de cercetare, sunt luate în considerație numai cazurile acelora care alcătuiesc poporul lui Dumnezeu. Judecata nelegiuiților este o lucrare distinctă și separată și are loc mai târziu. "Căci suntem în clipa când judecata stă să înceapă de la casa lui Dumnezeu. Și dacă începe cu noi, care va fi sfârșitul celor ce nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu?" (1 Petru 4:17).

Cărțile de rapoarte din ceruri, în care sunt trecute numele și faptele oamenilor, vor determina hotărârile care se vor lua la judecată. Profetul Daniel spune: "S-a ținut judecata și s-au deschis cărțile". Apostolul Ioan, descriind aceeași scenă, adaugă: "Şi a fost deschisă o altă carte, care este cartea vieții. Şi morții au fost judecați după faptele lor, după cele ce erau scrise în cărțile acelea". (Apoc. 20:12).

Cartea vieții cuprinde numele tuturor acelora care au intrat vreodată în serviciul lui Dumnezeu. Isus îndemna pe ucenicii Săi: "Bucurați-vă că numele voastre sunt scrise în ceruri". (Luca 10:20). Pavel vorbește despre colaboratorii lui credincioși, "ale căror nume sunt scrise în cartea vieții". (Filip. 4:3). Daniel privind către "un timp de strâmtorare, cum n-a mai fost de când sunt neamurile", declară că poporul lui Dumnezeu va fi mântuit, "și anume oricine va fi găsit scris în carte". Iar Ioan spune că în cetatea lui Dumnezeu

În fața raportului vieții

vor intra numai aceia ale căror nume sunt scrise "în cartea vieții Mielului". (Dan. 12:1; Apoc. 21:27).

"O carte de aducere aminte" este scrisă înaintea lui Dumnezeu, în care sunt înregistrate faptele bune ale celor "ce se tem de Domnul și cinstesc numele Lui". (Mal. 3:16). Cuvintele lor de credință, faptele lor de iubire sunt înregistrate în ceruri. La aceasta se referă Neemia când spune: "Adu-Ți aminte de mine, Dumnezeule și nu uita faptele mele evlavioase făcute pentru Casa Dumnezeului meu". (Neemia 13:14). În cartea de aducere aminte a lui Dumnezeu este imortalizată orice faptă de dreptate. Acolo se consemnează cu credincioșie orice ispită căreia i s-a rezistat, orice păcat biruit, orice cuvânt de milă duioasă exprimat. Acolo se înregistrează orice faptă de sacrificiu, orice suferință și necaz îndurate pentru Hristos. Psalmistul spune: "Tu numeri pașii vieții mele de pribeag; pune-mi lacrimile în burduful Tău: nu sunt ele scrise în cartea Ta?" (Ps. 56:8).

Există de asemenea un raport al păcatelor oamenilor. "Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată și judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rău." (Ecles. 12:14). "Vă spun că, în ziua judecății, oamenii vor da socoteală de orice cuvânt nefolositor, pe care-l vor fi rostit." Mântuitorul spune: "Căci din cuvintele tale vei fi scos fără vină și din cuvintele tale vei fi osândit." (Matei 12:36,37). Planurile și motivele ascunse apar în acest registru fără greșeli; căci Dumnezeu "va scoate la lumină lucrurile ascunse în întuneric și va descoperi gândurile inimilor". (1 Cor. 4:5). "Iată sunt scrise înainte Mea,... nelegiuirile voastre și nelegiuirile părinților voștri, zice Domnul." (Is. 65:6,7 - eng.).

Lucrarea fiecărui om trece prin fața lui Dumnezeu și este înregistrată la credincioșie sau necredincioșie. În dreptul fiecărui nume din cărțile cerului sunt trecute cu o exactitate teribilă orice cuvânt rău, orice faptă egoistă, orice datorie neîndeplinită, orice păcat ascuns și orice prefăcătorie iscusită. Neglijarea avertizărilor

sau mustrărilor trimise de Cer, momentele irosite, ocaziile nefolosite, influența exercitată spre bine sau spre rău, cu rezultatele ei îndepărtate, toate sunt înregistrate de îngerul raportor.

Legea lui Dumnezeu este standardul după care vor fi verificate caracterele și viețile oamenilor la judecată. Înțeleptul zice: "Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om. Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată". (Ecles. 12:13, 14). Apostolul Iacob îndemna pe frații săi: "Să vorbiți și să lucrați ca niște oameni care au să fie judecați de o lege a slobozeniei". (Iacob 2:12).

Aceia care la judecată sunt "găsiți vrednici", vor avea parte de învierea drepților. Isus a spus: "Cei ce vor fi găsiți vrednici să aibă parte de veacul viitor și de învierea dintre cei morți,... vor fi ca îngerii; și vor fi fiii lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii". (Luca 20:35, 36). El declară din nou că: "Cei ce au făcut binele, vor învia pentru viață". (Ioan 5:29). Drepții morți nu vor fi înviați decât după judecata care-i va găsi vrednici să "învieze pentru viață". Așa dar, ei nu vor fi prezenți în persoană la tribunal când rapoartele lor sunt examinate și cazurile lor hotărâte.

Isus Se va înfățișa ca avocat să pledeze în favoarea lor înaintea lui Dumnezeu. "Dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Isus Hristos, Cel neprihănit." (1 Ioan 2:1). "Căci Hristos n-a intrat într-un locaș de închinare făcut de mână omenească, după chipul adevăratului locaș de închinare, ci a intrat chiar în cer, ca să Se înfățișeze acum, pentru noi, înaintea lui Dumnezeu." "De aceea și poate să mântuiască în chip desăvârșit pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, pentru că trăiește pururea ca să mijlocească pentru ei." (Evrei 9:24; 7:25).

Când cărțile de rapoarte sunt deschise la judecată, viețile tuturor acelora care au crezut în Isus trec pe dinaintea lui Dumnezeu. Avocatul nostru prezintă cazurile fiecărei generații succesive, începând cu primii oameni care au trăit pe pământ și sfârsind cu

începând cu primii oameni care au trăit pe pământ și sfârșind cu cei în viață. Fiecare nume este amintit, fiecare caz este cercetat

În fața raportului vieții

îndeaproape. Unele nume sunt acceptate, altele sunt respinse. Numele acelor oameni care au păcate rămase în cărțile de rapoarte, de care nu s-au pocăit și deci nu sunt iertate, sunt șterse din cartea vieții, iar raportul faptelor lor bune este șters din cartea de amintire a lui Dumnezeu. Domnul a zis lui Moise: "Pe cel ce a păcătuit împotriva Mea, pe acela îl voi șterge din cartea Mea". (Exod 32:33). Iar profetul Ezechiel spune: "Însă dacă cel neprihănit se abate de la neprihănirea lui și săvârșește nelegiuirea,... toată neprihănirea lui va fi uitată". (Ezechiel 18:24).

În dreptul numelui tuturor acelora care s-au pocăit cu adevărat de păcat și au revendicat, prin credintă, sângele lui Hristos ca jertfă ispășitoare, s-a scris iertare în cărțile din ceruri; pentru că au devenit părtași ai neprihănirii lui Hristos și caracterele lor au fost găsite în armonie cu Legea lui Dumnezeu, păcatele lor vor fi sterse, iar ei vor fi socotiti vrednici de viata vesnică. Domnul declară prin profetul Isaia: "Eu, Eu îți șterg fărădelegile, pentru Mine, și nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele tale". (Isaia 43:25). Isus a spus: "Cel ce va birui, va fi îmbrăcat astfel în haine albe. Nu-i voi sterge nicidecum numele din cartea vieții și voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu și înaintea îngerilor Lui". "De aceea, pe orișicine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri; dar de oricine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri." (Apoc. 3:5; Mat. 10:32,33).

Cel mai profund interes manifestat de oameni față de hotărârile tribunalelor pământești este doar o slabă reprezentare a interesului arătat în curțile cerești, când numele scrise în cartea vieții vin la cercetare înaintea Judecătorului a tot pământul. Mijlocitorul divin pledează ca toți cei care au biruit prin credința în sângele Său să fie iertați de nelegiuirile lor, să fie readuși în căminul din Eden și să fie încoronați împreună moștenitori cu El la "vechea stăpânire". (Mica 4:8). Satana a crezut că prin amăgirea și ispitirea neamului

omenesc va zădărnici planul divin urmărit prin crearea omului; dar acum Hristos cere ca acest plan să fie îndeplinit ca și cum omul n-ar fi căzut niciodată. El cere pentru poporul Său nu numai iertare și îndreptățire deplină și desăvârșită, ci și părtășie la slava Sa și un loc pe tronul Său.

În timp ce Isus mijlocește pentru supușii harului Său, Satana îi acuză înaintea lui Dumnezeu că sunt călcători ai Legii. Marele amăgitor a căutat să-i ducă la scepticism, să-i facă să piardă încrederea în Dumnezeu, să se despartă de dragostea Sa și să calce Legea Sa. Acum el arată către raportul vieții lor, către defectele lor de caracter și neasemănarea lor cu Hristos care au dezonorat pe Răscumpărătorul lor, către toate păcatele pe care el i-a ispitit să le săvârșească; din cauza tuturor acestora el îi pretinde ca supuși ai lui.

Isus nu le scuză păcatele, ci arată către pocăința și credința lor și cerând iertare pentru ei, Își înalță mâinile rănite înaintea Tatălui și a sfinților îngeri, zicând: "Îi cunosc pe nume, I-am săpat pe palmele Mele". "Jertfele plăcute lui Dumnezeu sunt un duh zdrobit; Dumnezeule, Tu nu disprețuiești o inimă zdrobită și mâhnită." (Ps. 51:17). Iar acuzatorului poporului Său îi spune: "Domnul să te mustre, Satano! Domnul să te mustre, El care a ales Ierusalimul! Nu este el, Iosua, un tăciune scos din foc?" (Zah. 3:2). Hristos va îmbrăca pe credincioșii Săi cu propria Sa neprihănire, pentru a prezenta înaintea Tatălui o "Biserică slăvită, fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta". (Efes. 5:27). Numele lor sunt scrise în cartea vieții și despre ei stă scris: "Ei vor umbla împreună cu Mine, îmbrăcați în alb, fiindcă sunt vrednici". (Apoc. 3:4).

485

Astfel se va împlini pe deplin făgăduința noului legământ: "Le voi ierta nelegiuirea și nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatul lor". "În zilele acelea, în vremea aceea, - zice Domnul - se va căuta nelegiuirea lui Israel și nu va mai fi, și păcatul lui Iuda și nu se va mai găsi." (Ier. 31:34; 50:20). "În vremea aceea odrasla

Îu fața raportului vieții

Domnului va fi plină de măreție și slavă, și rodul țării va fi plin de strălucire și frumusețe pentru cei mântuiți ai lui Israel. Și cel rămas în Sion, cel lăsat în Ierusalim, se va numi "sfânt", oricine va fi scris printre cei vii, la Ierusalim." (Is. 4:2,3).

Lucrarea judecății de cercetare și de ștergere a păcatelor trebuie îndeplinită înainte de a doua venire a Domnului. Deoarece morții trebuie judecați după cele scrise în cărți, este imposibil ca păcatele oamenilor să fie șterse înainte de judecata la care sunt cercetate cazurile lor. Apostolul Petru declară clar că păcatele credincioșilor vor fi șterse când vor veni "de la Domnul vremile de înviorare" și va fi trimis Isus Hristos. (Fapte 3:19,20). Când se va încheia judecata de cercetare, Hristos va veni și răsplata Sa va fi cu El ca să dea fiecăruia după faptele sale.

În serviciul simbolic, după ce făcea ispășirea pentru Israel, marele preot iesea și binecuvânta adunarea. Tot astfel, la încheierea lucrării Sale de mijlocire, Hristos Se va arăta, "nu în vederea păcatului, ci ca să aducă mântuirea" (Evrei 9:28), pentru a binecuvânta cu viată veșnică pe poporul Său care-L așteaptă. După cum preotul îndepărta păcatele din sanctuar și le mărturisea pe capul tapului de trimis, la fel și Hristos va așeza toate aceste păcate asupra lui Satana, inițiatorul și instigatorul la păcat. Țapul care purta păcatele lui Israel era trimis într-un ținut pustiu (Lev. 16:22); în același fel Satana, care poartă vina tuturor păcatelor pe care a provocat pe poporul lui Dumnezeu să le facă, va fi izolat timp de o mie de ani pe pământ, care în acel timp va fi pustiu, fără locuitori și în final va suferi pedeapsa deplină în focul care va nimici pe toți nelegiuiții. Astfel marele plan de răscumpărare va fi în mod desăvârșit împlinit prin eradicarea finală a păcatului și eliberarea tuturor acelora care au fost dispusi să renunțe la fărădelege.

La timpul rânduit pentru judecată - sfârșitul celor 2300 de zile, în anul 1844 - a început lucrarea de cercetare și ștergere a păcatelor. Toți care au luat vreodată asupra lor numele lui Hristos trebuie să treacă prin această examinare minuțioasă. Atât cei vii,

cât și cei morți vor fi judecați "după faptele lor, după cele ce erau scrise în cărți".

Păcatele de care păcătosul nu s-a pocăit și pe care nu le-a părăsit, nu vor fi iertate și șterse din cărțile de rapoarte, ci vor rămâne ca mărturie împotriva lui în ziua lui Dumnezeu. Poate el a comis fapte rele la lumina zilei sau în întunericul noptii; dar ele erau cunoscute și descoperite înaintea Aceluia cu care avem de-a face. Îngerii lui Dumnezeu au fost martori la fiecare păcat și l-au înregistrat în acele rapoarte infailibile. Păcatul poate fi tăinuit, tăgăduit, ascuns de tată, de mamă, de sotie, de copii și de prieteni; nimeni nu are nici cea mai mică bănuială despre răul comis, afară de făptasul vinovat; dar el este descoperit în fața ființelor cerești. Întunericul celei mai întunecoase nopți, tăinuirea cea mai meșteșugită nu sunt în stare să ascundă nici măcar un gând de cunoștința Celui Veșnic. Dumnezeu are o evidență exactă despre orice tranzacție nedreaptă și orice procedeu incorect. El nu este indus în eroare de aparenta de evlavie. El nu face greșeli în aprecierea caracterului. Oamenii pot să fie înșelați de cei cu inima coruptă, dar Dumnezeu vede dincolo de toate prefăcătoriile și citește viața interioară.

Cât de solemn este gândul acesta! Zi după zi, trecând în veșnicie, duce povara ei de rapoarte pentru cărțile din ceruri. Cuvintele odată spuse, faptele odată făcute, nu mai pot fi retrase niciodată. Îngerii au înregistrat atât binele, cât și răul. Cel mai mare cuceritor de pe pământ nu poate să retragă nici măcar raportul unei singure zile. Faptele noastre, cuvintele noastre, chiar și cele mai ascunse motive, toate își au greutatea lor pentru hotărârea destinului nostru, spre fericire sau nenorocire. Deși pot fi uitate de noi, ele își vor da mărturia pentru îndreptătirea sau condamnarea noastră.

După cum trăsăturile feței sunt reproduse cu exactitate pe placa fotografică, tot astfel caracterul este zugrăvit cu fidelitate în cărțile de sus. Totuși cât de puțină atenție se acordă acelui raport care va fi cercetat de ființele cerești. Dacă s-ar putea da la o parte vălul care desparte lumea văzută de cea nevăzută și fiii oamenilor ar

Îu fața raportului vieții

vedea îngerul care înregistrează orice cuvânt și faptă cu care vor trebui să se întâlnească la judecată, câte cuvinte care se rostesc zilnic ar rămâne nerostite, câte fapte ar rămâne nefăcute!

La judecată va fi cercetat felul în care a fost întrebuințat fiecare talant. Cum am folosit noi capitalul împrumutat de Cer? Va primi Domnul, la venirea Sa, ce-I aparține cu dobândă? Am întrebuințat noi capacitățile încredințate nouă, ale mâinilor, ale inimii și ale creierului spre slava lui Dumnezeu și spre binecuvântarea lumii? Cum am folosit timpul, condeiul, vocea, banii, influența? Ce am făcut pentru Hristos în persoana săracului, nenorocitului, orfanului sau văduvei? Dumnezeu ne-a făcut depozitarii Cuvântului Său sfânt; ce am făcut cu lumina și cu adevărul date nouă pentru a face pe oameni înțelepți spre mântuire? Numai mărturisirea credinței în Hristos nu are nici o valoare; doar iubirea dovedită prin fapte este autentică. Așa dar, iubirea dă valoare oricărei fapte în fața Cerului. Orice este făcut din iubire, indiferent cât de mic ar părea în aprecierea oamenilor, este primit și răsplătit de Dumnezeu.

În cărțile din ceruri este descoperit egoismul ascuns al oamenilor. Acolo sunt scrise datoriile neîmplinite față de semenii lor, neglijarea cerințelor Mântuitorului. Acolo se va vedea cât de des au fost date Satanei timpul, mintea și puterea care aparțineau lui Hristos. Trist este raportul pe care îl duc îngerii în ceruri. Ființe inteligente, care pretind că urmează pe Hristos, sunt preocupate cu câștigarea de bunuri pământești sau cu delectarea în plăceri lumești. Bani, timp și energie sunt sacrificate pentru etalare și îngăduință de sine; puține momente sunt însă devotate rugăciunii, cercetării Scripturilor, umilirii sufletului și mărturisirii păcatelor.

pentru ca ele să nu stăruiască asupra lucrării pe care ar trebui să o cunoaștem foarte bine. Arhiamăgitorul urăște marile adevăruri care prezintă o iertfă ispăsitoare și un Miilocitor Atotputernic. El stie

prezintă o jertfă ispășitoare și un Mijlocitor Atotputernic. El știe că succesul lui depinde de abaterea minților oamenilor de la Isus

Satana inventează nenumărate planuri pentru a ne ocupa mințile,

și de la adevărul Său.

Cei care vor să beneficieze de mijlocirea Mântuitorului nu trebuie să permită ca ceva să-i împiedice de la lucrarea de desăvârșire a sfințeniei în temere de Dumnezeu. Orele prețioase, în loc să fie dedicate plăcerii, etalării sau căutării de câștig, ar trebui devotate studiului serios si cu rugăciune al Cuvântului adevărului. Subiectul despre Sanctuar și judecata de cercetare, trebuie să fie clar înțeles de poporul lui Dumnezeu. Toți au nevoie de o cunoaștere personală a poziției și lucrării Marelui lor Preot. Altfel, le va fi imposibil să exercite credința care este absolut necesară în acest timp sau să ocupe locul rânduit de Dumnezeu pentru ei. Fiecare om are un suflet pe care îl poate mântui sau îl poate pierde. Fiecare are un caz care așteaptă rezolvarea înaintea tronului de judecată al lui Dumnezeu. Fiecare trebuie să se întâlnească cu marele Judecător față în față. Cât de important este deci ca fiecare om să cugete deseori la scena solemnă când va începe judecata și se vor deschide cărțile, când, odată cu Daniel, fiecare mântuit va primi partea lui de moștenire la sfârșitul timpului.

Toți care au primit lumină asupra acestor subiecte trebuie să dea mărturie despre marile adevăruri pe care Dumnezeu li le-a încredințat. Sanctuarul din ceruri este centrul lucrării lui Hristos în favoarea oamenilor. Aceasta privește orice suflet care trăiește pe pământ. Sanctuarul dezvăluie cercetării noastre Planul de Răscumpărare, conducându-ne până la sfârșitul timpului și descoperindu-ne deznodământul triumfător al luptei dintre neprihănire și păcat. Este de cea mai mare importanță ca toți să cerceteze profund aceste subiecte și să fie în stare să dea un răspuns oricui le cere socoteală de nădeidea care este în ei.

Mijlocirea lui Hristos din Sanctuarul de sus, în favoarea omului, este tot atât de importantă pentru Planul de Mântuire ca și moartea Sa pe cruce. El a început această lucrare la moartea Sa și după înviere S-a înălțat să o termine în ceruri. Trebuie să intrăm, prin gradintă, dinagle de perdea, "unde Isus a intrat pentru poi ca

credință, dincolo de perdea, "unde Isus a intrat pentru noi ca Înainte-mergător". (Evrei 6:20). Acolo se reflectă lumina de la

Îu fața raportului vieții

crucea de pe Calvar. Acolo obținem o înțelegere mai clară a tainelor răscumpărării. Mântuirea omului a fost realizată cu un preț infinit pentru cer; sacrificiul făcut satisface cele mai mari exigențe ale Legii lui Dumnezeu călcate de om. Isus a deschis calea către tronul Tatălui și prin mijlocirea Sa, pot să fie prezentate înaintea lui Dumnezeu dorințele sincere ale tuturor acelora care vin la El prin credință.

"Cine își ascunde fărădelegile, nu propășește, dar cine le mărturisește și se lasă de ele, capătă îndurare." (Prov. 28:13). Dacă cei care-și ascund și-și scuză greșelile ar vedea cum triumfă Satana asupra lor, cum batjocoreste pe Hristos si pe sfintii îngeri pentru purtarea lor, s-ar grăbi să-și mărturisească păcatele și să le părăsească. Prin defectele de caracter, Satana lucrează să pună stăpânire pe întreaga minte și el știe că dacă aceste defecte sunt cultivate, va avea succes. De aceea el caută în continuu să însele pe urmașii lui Hristos cu sofismul lui fatal că este imposibil să fie biruitori. Dar Isus pledează în favoarea lor cu mâinile Sale rănite, cu trupul Său zdrobit; El declară tuturor urmașilor Săi: "Harul Meu îți este de ajuns". (2 Cor. 12:9). "Luați jugul Meu asupra voastră și învățați de la Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre. Căci jugul Meu este bun și sarcina Mea este ușoară." (Matei 11:29,30). Nimeni deci să nu considere că defectele sale sunt iremediabile. Dumnezeu va da credință și har pentru a le învinge.

Acum trăim în marea Zi de Ispăşire. În serviciul simbolic, în timp ce marele preot făcea ispăşire pentru Israel, tuturor li se cerea să-și întristeze sufletele prin pocăință de păcat și umilire înaintea Domnului, ca să nu fie nimiciți din poporul lui Dumnezeu. În același fel, toți cei care vor ca numele lor să rămână în cartea vieții, trebuie ca acum, în puținele zile de har care au mai rămas, să-și întristeze sufletele înaintea lui Dumnezeu prin părere de rău pentru păcate și adevărată pocăință. Trebuie să aibă loc o profundă și sinceră cercetare a inimii. Spiritul ușuratic și frivol în care se

complac atât de mulți pretinși creștini trebuie îndepărtat. În fața tuturor acelora care vor să-și supună tendințele rele care se războiesc pentru supremație, se află o luptă aprigă. Lucrarea de pregătire este o lucrare personală. Noi nu suntem mântuiți în grup. Curăția și devoțiunea unuia nu vor compensa lipsa acestor calități la altul. Deși toate națiunile trebuie să vină la judecată înaintea lui Dumnezeu, totuși El va examina cazul fiecărei persoane cu tot atâta minuțiozitate ca și când n-ar mai exista altă ființă pe pământ. Toți trebuie să fie verificați și găsiți fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta.

Scenele legate de încheierea lucrării de ispășire sunt solemne. Interesele cuprinse în ea sunt copleșitoare. Judecata se desfășoară în prezent în Sanctuarul de sus. Această lucrare se continuă de mulți ani. Curând - nimeni nu știe cât de curând - ea va ajunge la cazurile celor vii. Viețile noastre trebuie cercetate în prezența înfricoșătoare a lui Dumnezeu. În acest timp este datoria oricărui suflet ca, mai presus de orice, să ia seama la avertizarea lui Hristos: "Luați seama, vegheați și rugați-vă; căci nu știți când va veni vremea aceea". (Marcu 13:33). "Dacă nu veghezi, voi veni ca un hoț și nu vei ști în care ceas voi veni peste tine." (Apoc. 3:3).

Când se va încheia lucrarea judecății de cercetare, destinul tuturor va fi fost hotărât pentru viață sau moarte. Timpul de har se va încheia cu puțin înainte de venirea Domnului pe norii cerului. Hristos, privind în viitor la acel timp, declară în cartea Apocalipsei: "Cine este nedrept, să fie nedrept și mai departe; cine este întinat, să se întineze și mai departe; cine este fără prihană, să trăiască și mai departe fără prihană. Şi cine este sfânt, să se sfințească și mai departe! Iată, Eu vin curând; și răsplata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia după fapta Lui". (Apoc. 22:11,12).

Cei drepți și cei păcătoși vor trăi încă pe pământ, în starea lor muritoare - oamenii vor sădi și vor clădi, vor mânca și vor bea, neștiind că hotărârea finală și irevocabilă a fost pronunțată în Sanctuarul de sus. Înainte de potop, după ce Noe a intrat în corabie,

În fața raportului vieții

Dumnezeu a închis uşa după el, iar nelegiuiții au rămas afară; dar timp de şapte zile, oamenii, neștiind că soarta lor a fost pecetluită, și-au continuat viața lor nepăsătoare și iubitoare de plăceri și și-au bătut joc de avertismentele privind judecata iminentă. "Tot așa", spune Mântuitorul, "va fi și la venirea Fiului omului." (Matei 24:39). În mod tăcut și neobservat, ca hoțul la miezul nopții, va veni ora hotărâtoare care va stabili destinul fiecărui om, retragerea finală a harului de la oamenii vinovați.

"Vegheați dar,... ca nu cumva, venind fără veste, să vă găsească dormind." (Marcu 13:35,36). Este primejdioasă starea acelora care, obosind de veghere, se întorc la atracțiile lumii. În timp ce omul de afaceri este absorbit de goana după câștig, în timp ce iubitorul de plăceri caută satisfacerea poftelor, în timp ce fiica modei își aranjează podoabele - poate chiar în ora aceea Judecătorul întregului pământ va pronunța sentința: "Ai fost cântărit în cumpănă și ai fost găsit ușor". (Dan. 5:27).

ORIGINEA RĂULUI

Dentru mulți oameni originea păcatului și motivul existenței lui este o sursă de mare nedumerire. Ei văd lucrarea răului. cu urmările lui teribile de nenorociri și pustiiri și se întreabă cum pot exista toate acestea sub conducerea Aceluia care este infinit în înțelepciune, putere și dragoste. Aceasta este o taină căreia nui găsesc nici o explicatie. În nesiguranta și îndoiala lor sunt orbi față de adevărurile clar descoperite în Cuvântul lui Dumnezeu, esențiale pentru mântuire. Sunt unii care, în căutările lor cu privire la existența păcatului, încearcă să cerceteze ceea ce Dumnezeu nu a descoperit niciodată; ca urmare nu găsesc nici o soluție pentru dificultătile lor; unii ca acestia, mânati de dispoziția de a se îndoi și de a căuta greșeli, fac din aceasta un pretext pentru respingerea cuvintelor Sfintelor Scripturi. Alții însă nu ajung la o înțelegere satisfăcătoare a marii probleme a răului din cauză că tradiția și interpretarea greșită au întunecat învățătura Bibliei cu privire la caracterul lui Dumnezeu, la natura guvernării Sale și la principiile procedării Sale cu păcatul.

Este imposibil să se explice originea păcatului, astfel încât să se găsească un motiv pentru existența lui. Totuși se poate înțelege suficient, atât despre originea, cât și despre soluționarea finală a păcatului, pentru a se vedea clar dreptatea și iubirea lui Dumnezeu în toate procedeele Sale cu răul. Nimic nu este mai clar explicat în Scripturi decât că Dumnezeu n-a fost în nici un fel răspunzător de apariția păcatului; că n-a fost o retragere arbitrară a harului divin, nici o lipsă în guvernarea divină care să fi dat ocazie la apariția răzvrătirii. Păcatul este un intrus, pentru a cărui existență

Originea răului

nu se poate găsi nici un motiv. El este misterios, inexplicabil; a-l scuza înseamnă a-l apăra. Dacă s-ar putea găsi o scuză sau vreo cauză a existenței lui, ar înceta să mai fie păcat. Unica definiție pe care o putem da păcatului este aceea pe care o găsim în Cuvântul lui Dumnezeu; el este "călcarea Legii"; este acțiunea unui principiu în conflict cu marea Lege a iubirii care este temelia guvernării divine.

Înainte de apariția păcatului, în întregul univers era pace și bucurie. Totul era în armonie desăvârșită cu voința Creatorului. Iubirea față de Dumnezeu era supremă, iubirea față de aproapele era imparțială. Hristos, Cuvântul, Singurul născut din Dumnezeu, una cu Tatăl cel veșnic - în natură, caracter și scop - era singura Ființă din tot universul care putea pătrunde în sfaturile și planurile lui Dumnezeu. Prin Hristos a creat Tatăl toate ființele cerești. "Prin El au fost făcute toate lucrurile care sunt în ceruri... fie scaune de domnii, fie dregătorii, fie domnii, fie stăpâniri" (Colos. 1:16); și tot cerul dădea ascultare lui Hristos în aceeași măsură ca și Tatălui.

Legea iubirii fiind temelia guvernării lui Dumnezeu, fericirea tuturor ființelor create depindea de conformarea lor desăvârșită cu marile principii ale dreptății. Dumnezeu dorește de la toate creaturile Sale o slujire din dragoste - o închinare care izvorăște dintr-o apreciere inteligentă a caracterului Său. El nu găsește plăcere într-o ascultare din constrângere și acordă tuturor libertatea de voință ca să-I aducă o slujire de bună voie.

Dar a existat cineva care a ales să folosească greșit această libertate. Păcatul și-a avut originea în acela care, după Hristos, fusese cel mai onorat de Dumnezeu și deținea cea mai înaltă putere și slavă printre locuitorii cerului. Înainte de cădere, Lucifer era primul dintre heruvimii ocrotitori, sfânt și nepătat. "Așa vorbește Domnul, Dumnezeu: ajunsesei la cea mai înaltă desăvârșire, erai plin de înțelepciune și desăvârșit în frumusețe. Stăteai în Eden, grădina lui Dumnezeu și erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe... Erai un heruvim ocrotitor, cu aripile întinse; te pusesem pe muntele

cel sfânt al lui Dumnezeu și umblai prin mijlocul pietrelor scânteietoare. Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua când ai fost făcut, până în ziua când s-a găsit nelegiuire în tine". (Ezech. 28:12-15).

Lucifer ar fi putut să rămână în grația lui Dumnezeu, iubit și onorat de toate oștile îngerești, exercitându-și puterile nobile pentru a binecuvânta pe alții și a slăvi pe Făcătorul său. Dar profetul spune: "Ți s-a îngâmfat inima din pricina frumuseții tale, ți-ai stricat înțelepciunea cu strălucirea ta". (vers. 17). Încetul cu încetul Lucifer a nutrit dorința de înălțare de sine. "Pentru că îți dai ifose ca și când ai fi Dumnezeu." (vers. 6). "Tu ziceai în inima ta: '... îmi voi ridica scaunul de domnie mai pe sus de stelele lui Dumnezeu; voi ședea pe muntele adunării... mă voi sui pe vârful norilor, voi fi ca Cel Prea Înalt'." (Is. 14:13, 14). În loc să caute să facă pe Dumnezeu cel dintâi în iubirea și devotamentul creaturilor Sale, Lucifer se străduia să câștige pentru el slujirea și închinarea lor. Râvnind la onoarea pe care Tatăl infinit o revărsase asupra Fiului Său, acest prinț al îngerilor a aspirat la puterea pe care numai Hristos avea dreptul s-o exercite.

Tot cerul se bucura să reflecte slava Creatorului și să proclame lauda Lui. Atât timp cât Dumnezeu a fost astfel onorat, pretutindeni a fost pace și bucurie. Dar acum armoniile cerești au fost tulburate de o notă discordantă. Slujirea de sine și înălțarea de sine, în contrast cu planul Creatorului, au trezit presimțiri rele în mințile în care slava lui Dumnezeu era mai presus de orice. Consiliile cerești au stăruit de Lucifer. Fiul lui Dumnezeu i-a prezentat măreția, bunătatea și dreptatea Creatorului precum și natura sfântă și neschimbătoare a Legii Sale. Dumnezeu Însuși stabilise ordinea din ceruri; prin încălcarea ei, Lucifer dezonora pe Făcătorul său și aducea ruină asupra lui însuși. Dar avertizarea, dată cu dragoste și îndurare infinită, n-a făcut decât să trezească un spirit de opoziție. Lucifer a îngăduit ca invidia față de Hristos să-l stăpânească și a devenit mai hotărât.

Originea răului

Mândria pentru propria lui splendoare a alimentat dorința de supremație. Înaltele onoruri conferite lui Lucifer n-au fost apreciate ca daruri ale lui Dumnezeu și n-au dat naștere la nici o recunoștință față de Creator. El se mândrea cu strălucirea și poziția lui înaltă și aspira să fie egal cu Dumnezeu. Era iubit și respectat de oștile cerești. Îngerii erau încântați să împlinească poruncile lui și era îmbrăcat cu înțelepciune și slavă mai presus de toți ceilalți. Totuși Fiul lui Dumnezeu era Suveranul recunoscut al Cerului, una cu Tatăl în putere și autoritate. Hristos participa la toate consfătuirile cu Dumnezeu, pe când lui Lucifer nu-i era îngăduit să pătrundă în planurile divine. "De ce," întreba acest înger puternic, "să aibă Hristos supremația? De ce este El astfel onorat mai mult decât Lucifer?"

Părăsindu-şi locul din prezența imediată a lui Dumnezeu, Lucifer a plecat să răspândească spiritul nemulțumirii printre îngeri. Lucrând cu o discreție misterioasă și ascunzându-și pentru un timp adevăratul scop, sub aparența respectului față de Dumnezeu, s-a străduit să trezească nemulțumire față de legile care guvernau ființele cerești, sugerând că ele impuneau restricții nenecesare. El susținea că, întrucât prin natura lor erau sfinți, îngerii trebuie să asculte de îndemnul propriei lor conștiințe. Căuta să trezească simpatie pentru el, spunându-le că Dumnezeu procedase nedrept cu el acordând onoarea supremă lui Hristos. El pretindea că aspirând la putere și onoare mai mare, nu urmărea înălțarea de sine, ci căuta să asigure libertatea pentru toți locuitorii cerului și că pe calea aceasta ei ar putea să atingă o stare de existență mai înaltă.

Dumnezeu, în marea Sa îndurare, a suportat îndelung pe Lucifer. El nu a fost îndepărtat imediat din poziția lui înaltă când a nutrit prima dată spiritul de nemulțumire, nici chiar atunci când a început să-și prezinte pretențiile false înaintea îngerilor loiali. El a fost menținut mult timp în ceruri. Mereu i s-a oferit iertare cu condiția pocăinței și ascultării. S-au făcut eforturi pentru a-l convinge de greșeala lui, cum numai iubirea și înțelepciunea infinită

puteau să conceapă. Spiritul de nemultumire nu fusese cunoscut niciodată mai înainte în ceruri. Nici chiar Lucifer n-a înteles, la început, încotro se îndrepta; el nu înțelegea natura adevărată a simtămintelor lui. Dar când s-a dovedit că nemultumirea lui nu are motiv, Lucifer a fost convins că era gresit, că cerintele divine erau drepte si că ar trebui să le recunoască ca atare înaintea cerului întreg. Dacă ar fi făcut lucrul acesta, s-ar fi salvat pe sine și pe mulți îngeri. În acel moment el nu renunțase complet la supunerea față de Dumnezeu. Deși părăsise poziția de heruvim acoperitor totusi, dacă ar fi fost dispus să se întoarcă la Dumnezeu, recunoscând întelepciunea Creatorului și dacă s-ar fi multumit să ocupe locul rânduit lui în marele plan al lui Dumnezeu, ar fi fost restabilit în poziția sa. Dar mândria l-a împiedicat să se supună. El și-a apărat cu insistență cauza, susținând că nu are nevoie de pocăință și s-a angajat cu totul în marea controversă împotriva Făcătorului lui

Toate puterile minții lui geniale au fost dedicate lucrării de amăgire, pentru a-și asigura simpatia îngerilor care fuseseră sub comanda lui. Chiar faptul că Hristos îl avertizase și sfătuise a fost răstălmăcit pentru a sluji planurilor lui trădătoare. Acelora care erau cel mai strâns legați de el, prin încredere iubitoare, Satana le spunea că a fost judecat greșit, că poziția lui nu era respectată și că libertatea avea să-i fie restrânsă. De la prezentarea eronată a cuvintelor lui Hristos a trecut la minciună și falsitate, acuzând pe Fiul lui Dumnezeu de intentia de a-l umili înaintea locuitorilor cerului. El a căutat de asemenea să provoace un conflict fals între el și îngerii loiali. Pe cei pe care n-a putut să-i convingă și să-i aducă complet de partea lui, el i-a acuzat de indiferență față de interesele ființelor cerești. El a învinuit pe îngerii care au rămas atașați lui Dumnezeu, tocmai de lucrarea pe care o făcea el. Pentru a-și susține acuzația, privind nedreptatea lui Dumnezeu față de el, a recurs la interpretarea tendențioasă a cuvintelor și faptelor Creatorului. Metoda lui era să creeze confuzie în mințile îngerilor

Originea răului

prin argumente subtile cu privire la planurile lui Dumnezeu. A învăluit în mister tot ce era simplu și printr-o pervertire măiastră a aruncat îndoială asupra celor mai clare declarații ale lui Iehova. Poziția lui înaltă, într-o legătură atât de strânsă cu conducerea divină, a dat mai multă putere afirmațiilor lui și mulți au fost convinși să se unească cu el în răzvrătire împotriva autorității Cerului.

Dumnezeu, în înțelepciunea Sa, a îngăduit Satanei să-și continue lucrarea, până când spiritul de nemulțumire s-a transformat într-o revoltă activă. A fost necesar ca planurile lui să se desfășoare complet, pentru ca natura și tendința lor adevărată să poată fi văzute de toți. Lucifer, uns ca heruvim, fusese foarte mult înălțat; el era mult iubit de ființele cerești, iar influența lui asupra lor era puternică. Guvernarea lui Dumnezeu includea nu numai pe locuitorii cerului, ci și toate lumile pe care El le crease; Satana își închipuia că dacă ar putea atrage pe îngerii cerului de partea răzvrătirii, ar putea atrage și celelalte lumi. El și-a prezentat cu măiestrie punctul de vedere folosind raționamente false și înșelăciunea pentru a-și atinge scopul. Puterea lui de amăgire era foarte mare și deghizându-se sub o mască falsă, câștigase teren. Chiar îngerii loiali n-au putut să discearnă pe deplin caracterul lui, nici să înțeleagă unde avea să ducă lucrarea lui.

Satana fusese atât de mult onorat și toate faptele lui erau atât de reușit acoperite de mister, încât era greu să se descopere îngerilor adevărata natură a lucrării lui. Până când n-a ajuns la dezvoltarea deplină, păcatul n-a părut atât de rău precum era. Până atunci păcatul nu existase în universul lui Dumnezeu și de aceea ființele sfinte nu aveau nici o idee despre natura și răutatea lui. Ele nu puteau să înțeleagă consecințele teribile care ar rezulta din înlăturarea Legii divine. La început, Satana și-a ascuns lucrarea sub o aparentă mărturisire de loialitate față de Dumnezeu. El pretindea că urmărește să promoveze onoarea lui Dumnezeu, stabilitatea guvernării Sale și binele tuturor locuitorilor cerului. În timp ce strecura nemulțumirea în mințile îngerilor de sub

conducerea lui, făcea cu măiestrie să apară că el caută să îndepărteze nemulțumirea. Când susținea că trebuie făcute schimbări în ordinea și legile guvernării lui Dumnezeu, pretindea că ele erau necesare pentru a păstra armonia în ceruri.În procedarea Sa cu păcatul, Dumnezeu putea să folosească numai dreptatea si adevărul. Satana putea să folosească ceea ce Dumnezeu nu putea - lingușirea și amăgirea. El căuta să falsifice cuvintele lui Dumnezeu și prezenta greșit planul Său de guvernare înaintea îngerilor, pretinzând că Dumnezeu nu a fost drept când a dat legi și rânduieli locuitorilor cerului; că cerând supunere și ascultare de la creaturile Sale, căuta numai înăltarea Lui Însusi. De aceea trebuia demonstrat înaintea locuitorilor cerului, ca și ai tuturor celorlalte lumi, că guvernarea lui Dumnezeu este dreaptă și Legea Sa este desăvârșită. Satana făcea să pară că el caută să promoveze binele universului. Toti trebuiau să înteleagă adevăratul caracter al uzurpatorului si scopul lui real. El trebuia să aibă timp pentru a se demasca prin lucrările lui nelegiuite.

Satana acuza Legea și guvernarea lui Dumnezeu de discordia pe care el însuși o provocase în ceruri. El declara că tot răul era urmarea conducerii divine și pretindea că scopul lui era să îmbunătățească rânduielile lui Iehova. De aceea era necesar ca el să demonstreze natura pretențiilor lui și să arate efectul schimbărilor propuse în Legea divină. Propria lui lucrare trebuia să-l condamne. Satana pretinsese de la început că nu se răzvrătise. Întregul univers trebuia să vadă pe amăgitor demascat.

Chiar și atunci când s-a luat hotărârea că el nu mai putea să rămână în cer, Înțelepciunea infinită n-a distrus pe Satana. Deoarece numai slujirea din iubire poate fi primită de Dumnezeu, loialitatea creaturilor Sale trebuie să se întemeieze pe convingerea lor despre dreptatea și iubirea Sa. Locuitorii cerului și ai celorlaltor lumi, nefiind pregătiți să înțeleagă natura sau consecințele păcatului, n-ar fi putut vedea dreptatea și îndurarea lui Dumnezeu în distrugerea lui Satana. Dacă ar fi fost adus imediat la inexistență,

Originea răului

ei ar fi slujit pe Dumnezeu mai mult de teamă decât din iubire. Influența amăgitorului n-ar fi fost cu totul distrusă, nici spiritul de revoltă n-ar fi fost complet eliminat. Răului trebuia să i se îngăduie să ajungă la maturitate. Pentru binele întregului univers, de-a lungul veșniciei, Satana trebuia să-și dezvolte mai deplin principiile, pentru ca acuzațiile lui împotriva guvernării divine să poată fi înțelese de toate ființele create, în adevărata lor lumină, pentru ca dreptatea și îndurarea lui Dumnezeu, precum și imutabilitatea Legii Sale, să poată fi pentru totdeauna mai presus de orice îndoială.

Răzvrătirea lui Satana urma să fie o lecție pentru univers de-a lungul secolelor viitoare, ca mărturie veșnică despre natura și consecințele teribile ale păcatului. Rezultatul conducerii lui Satana, efectele ei asupra oamenilor și îngerilor, aveau să arate care sunt roadele înlăturării autorității divine. Acestea vor da mărturie că buna stare a tuturor creaturilor pe care le-a făcut Dumnezeu depinde de existența guvernării Lui și a Legii Sale. Astfel istoria acestui teribil experiment de răzvrătire urmează să fie o garanție veșnică pentru toate ființele sfinte, care să le prevină de a mai fi amăgite cu privire la natura fărădelegii, să le ferească de a mai săvârși păcat și a suferi pedeapsa pentru el.

Marele uzurpator a continuat să se îndreptățească până la încheierea luptei din ceruri. Când s-a adus la cunoștință că el împreună cu toți simpatizanții lui trebuiau să fie expulzați din locuințele fericirii, conducătorul răsculat și-a mărturisit cu îndrăzneală disprețul față de Legea Creatorului. El și-a reafirmat pretenția că îngerii nu trebuiau să fie controlați, că ei trebuiau lăsați să-și urmeze propria lor voință, care urma să-i călăuzească întotdeauna corect. El a declarat că rânduielile divine sunt o restrângere a libertății lor și că scopul lui este să obțină desființarea Legii; că liberate de această restricție, oștile cerești vor putea să intre într-o stare de existență mai înaltă și mai slăvită.

Satana și oștirea lui, de comun acord, au aruncat vina rebeliunii lor asupra lui Hristos, declarând că dacă n-ar fi fost mustrați, nu s-ar fi răsculat niciodată. Astfel, încăpățânați și sfidători în necredincioșia lor, căutând zadarnic să răstoarne guvernarea lui Dumnezeu, totuși pretinzându-se în mod blasfemiator victime nevinovate ale puterii tiranice, arhirebelul și toți simpatizanții lui au fost, în cele din urmă, izgoniți din cer.

Acelaşi spirit care a insuflat rebeliunea din cer inspiră neîntrerupt rebeliunea de pe pământ. Satana a aplicat la oameni același procedeu pe care l-a folosit cu îngerii. Spiritul lui domnește acum în fiii neascultării. Ca și el, ei caută să desființeze restricțiile Legii lui Dumnezeu și făgăduiesc oamenilor libertatea prin călcarea preceptelor ei. Mustrarea păcatului trezește și acum spiritul urii și al împotrivirii. Când soliile de avertizare ale lui Dumnezeu sunt prezentate conștiinței, Satana îi face pe oameni să se îndreptățească și să caute aprobarea altora pentru calea lor păcătoasă. În loc să-și îndrepte greșelile, ei instigă indignarea împotriva celui care mustră păcatul, ca și când el ar fi singura cauză a răului. Din zilele dreptului Abel până în timpul nostru, acesta este spiritul care s-a manifestat față de aceia care au îndrăznit să condamne păcatul.

Satana a amăgit pe om la păcat prin aceeași prezentare falsă a caracterului lui Dumnezeu pe care o folosise în ceruri, făcându-L să fie privit ca un Dumnezeu aspru și tiran. Reușind să amăgească pe om, el a declarat că restricțiile nedrepte ale lui Dumnezeu au dus la căderea omului, în același fel cum duseseră la răzvrătirea lui.

Cel veșnic Își prezintă El Însuși caracterul: "Domnul, Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credincioșie, care Își ține dragostea până în mii de neamuri de oameni, iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește pe cel vinovat drept nevinovat". (Exod 34:6, 7).

Prin expulzarea lui Satana din ceruri, Dumnezeu Şi-a arătat dreptatea şi a păstrat onoarea tronului Său. Dar când omul a păcătuit, cedând amăgirilor acestui spirit apostaziat, Dumnezeu Şi-a dovedit iubirea, dând pe singurul Său Fiu să moară pentru neamul omenesc căzut. Caracterul lui Dumnezeu s-a descoperit

Originea răului

prin lucrarea de răscumpărare. Puternicul argument al crucii demonstrează universului întreg că drumul păcatului pe care l-a ales Lucifer nu putea fi pus în nici un fel pe seama guvernării lui Dumnezeu.

În conflictul dintre Hristos și Satana, în timpul lucrării pământești a Mântuitorului, caracterul marelui amăgitor a fost demascat. Nimic n-ar fi putut dezrădăcina mai cu succes pe Satana din simpatia îngerilor cerești și a întregului univers loial, așa cum a făcut-o lupta lui necruțătoare împotriva Răscumpărătorului lumii. Blasfemia obraznică a pretenției ca Hristos să i se închine, îndrăzneala lui îngâmfată de a-L duce pe vârful muntelui și pe aripa templului, intenția lui criminală când L-a îndemnat să Se arunce de pe înălțimea amețitoare, răutatea neobosită cu care-L urmărea din loc în loc, inspirând inimile preoților și ale poporului să respingă iubirea Sa și în cele din urmă să strige: "Răstignește-L! Răstignește-L!" - toate acestea au provocat uimirea și indignarea universului.

Satana a îndemnat lumea să lepede pe Hristos. Prințul răului și-a exercitat toată puterea și viclenia să distrugă pe Isus, deoarece a văzut că îndurarea și iubirea Mântuitorului, compătimirea și bunătatea Lui miloasă, prezentau lumii caracterul lui Dumnezeu. Satana a combătut toate declarațiile Fiului lui Dumnezeu și a folosit pe oameni ca unelte pentru a umple viața Mântuitorului de suferință și tristețe. Viclenia și falsitatea prin care a căutat să împiedice lucrarea lui Isus, ura manifestată prin copiii neascultării, acuzațiile lui nemiloase împotriva Aceluia a cărui viață era de o bunătate neasemuită, toate acestea izvorau dintr-o dorință adâncă de răzbunare. Focurile înăbușite ale invidiei și răutății, urii și răzbunării au izbucnit la Calvar împotriva Fiului lui Dumnezeu, în timp ce tot cerul privea asupra scenei într-o groază tăcută.

După ce marea jertfă a fost adusă, Hristos S-a înălțat la cer refuzând adorarea îngerilor până când a prezentat cererea: "Vreau ca acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat Tu". (Ioan 17:24). Apoi, de la tronul Tatălui, cu nespusă iubire și putere, a venit răspunsul: "Toți îngerii lui Dumnezeu să I se închine". (Evr. 1:6). Asupra lui Isus nu era nici o pată. Umilirea Lui fiind terminată, jertfa Lui fiind deplină, I S-a dat un nume care este mai presus de orice nume.

Vinovăția Satanei era acum fără scuză. El își descoperise adevăratul caracter ca mincinos și ucigaș. S-a văzut că exact același spirit cu care condusese pe fiii oamenilor aflați sub puterea lui, l-ar fi manifestat și dacă i s-ar fi permis să stăpânească peste locuitorii cerului. El pretinsese că prin călcarea Legii lui Dumnezeu se va ajunge la libertate și înălțare, dar s-a văzut că a adus sclavie și degradare.

Acuzațiile mincinoase ale lui Satana împotriva caracterului și guvernării divine au apărut acum în adevărata lor lumină. El acuzase pe Dumnezeu că urmărea numai înălțarea de Sine când cerea supunere și ascultare din partea creaturilor Sale și declarase că, în timp ce Creatorul pretindea lepădare de sine de la toți ceilalți, El nu practica lepădarea de Sine și nu făcea nici un sacrificiu. Acum s-a văzut că pentru mântuirea neamului omenesc căzut și păcătos, Conducătorul universului făcuse cel mai mare sacrificiu pe care-l putea face iubirea; căci "Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine". (2 Cor. 5:19). S-a văzut de asemenea că, în timp ce Lucifer deschisese ușa pentru intrarea păcatului prin dorința lui de onoare și supremație, Hristos, pentru a distruge păcatul, S-a umilit și S-a făcut ascultător până la moarte.

Dumnezeu Şi-a manifestat oroarea față de principiile rebeliunii. Tot cerul a văzut dreptatea Sa descoperită, atât în condamnarea Satanei, cât și în răscumpărarea omului. Lucifer declarase că, dacă Legea lui Dumnezeu este de neschimbat și pedeapsa ei nu putea să fie iertată, orice călcător al ei trebuia să fie pe veci exclus de la favoarea Creatorului. El a pretins că neamul omenesc păcătos se afla în afara posibilității de răscumpărare și de aceea era prada lui de drept. Dar moartea lui Hristos era un argument, în favoarea

omului, care nu putea fi combătut. Pedeapsa Legii a căzut peste Acela care era egal cu Dumnezeu și omul a devenit liber să primească îndreptățirea lui Hristos și printr-o viață de pocăință și umilință să biruiască asupra puterii Satanei la fel cum a biruit Fiul lui Dumnezeu. Astfel Dumnezeu este drept și în același timp îndreptățește pe toți cei care cred în Isus.

Hristos a venit pe pământ să sufere și să moară nu numai pentru ca să aducă la îndeplinire răscumpărarea omului, ci ca "să vestească o Lege mare și minunată". Nu numai pentru ca locuitorii acestui pământ să privească Legea așa cum ar trebui privită, ci ca să se demonstreze tuturor lumilor din univers că Legea lui Dumnezeu este de neschimbat. Dacă cerințele ei s-ar fi putut anula, atunci Fiul lui Dumnezeu n-ar fi trebuit să-Şi dea viața ca ispășire pentru călcarea ei. Moartea lui Hristos dovedește că Legea este de neschimbat. Sacrificiul la care iubirea infinită a determinat pe Tatăl și pe Fiul să-l facă, pentru ca păcătoșii să poată fi răscumpărați, demonstrează întregului univers - cum nimic altceva nu ar fi putut să demonstreze - că dreptatea și îndurarea sunt temelia Legii și guvernării lui Dumnezeu.

La executarea finală a judecății se va vedea că nu există nici un motiv pentru existența păcatului. Când Judecătorul a tot pământul va întreba pe Satana: "De ce te-ai răzvrătit împotriva Mea și M-ai jefuit de supușii Împărăției Mele?", inițiatorul păcatului nu va putea aduce nici o justificare. Orice gură va fi închisă și toate oștile răzvrătirii vor fi fără cuvânt.

Crucea de pe Calvar, în timp ce declară că Legea este de neschimbat, face cunoscut universului că plata păcatului este moartea. Prin strigătul de pe cruce al Mântuitorului, "S-a sfârșit", a sunat clopotul de moarte al Satanei. Victoria în marea controversă, care se desfășurase timp atât de îndelungat, s-a decis atunci și a fost asigurată stârpirea finală a păcatului. Fiul lui Dumnezeu a trecut prin porțile mormântului, pentru ca "prin moarte, să nimicească pe cel ce are puterea morții, adică pe diavolul".

(Evr. 2:14). Dorința de înălțare de sine a lui Lucifer îl făcuse să spună: "Îmi voi ridica scaunul de domnie mai pe sus de stelele lui Dumnezeu... Voi fi ca Cel Prea Înalt". Dar Dumnezeu declară: "Te prefac în cenușă pe pământ... și nu vei mai fi niciodată". (Is. 14:13, 14; Ezech. 28:18, 19). "Căci iată, vine ziua, care va arde ca un cuptor! Toți cei trufași și toți cei răi vor fi ca miriștea; ziua care vine îi va arde, zice Domnul oștirilor și nu le va lăsa nici rădăcină nici ramură". (Mal. 4:1).

Întregul univers va înțelege natura și urmările păcatului. Exterminarea lui completă, care la început ar fi provocat frică îngerilor și ar fi adus dezonoare lui Dumnezeu, acum va îndreptăți iubirea Sa și-I va întări onoarea în fața ființelor din univers care-și găsesc plăcerea să facă voia Sa și în a căror inimă este Legea Sa. Păcatul nu va mai apărea niciodată. Cuvântul lui Dumnezeu spune: "Nenorocirea nu va veni de două ori". (Naum 1:9). Legea lui Dumnezeu, pe care Satana a condamnat-o ca pe un jug al sclaviei, va fi onorată ca Lege a libertății. O creațiune trecută prin încercări și verificată nu se va mai abate niciodată de la loialitatea față de Acela al cărui caracter a fost pe deplin demonstrat înaintea ei ca fiind iubire de nepătruns și înțelepciune infinită.

Capitolul 30 505

VRĂJMĂŞIA DINTRE OM ŞI SATANA

Vrăjmăşie voi pune între tine şi femeie, între sămânţa ta şi sămânţa ei. Aceasta îţi va zdrobi capul, şi tu îi vei zdrobi călcâiul." (Gen. 3:15). Sentinţa divină pronunţată împotriva Satanei după căderea omului a fost de asemenea şi o profeţie, care a cuprins toate secolele până la încheierea timpului şi a prevestit marele conflict în care vor fi angajate toate neamurile de oameni care vor trăi pe pământ.

Dumnezeu spune: "Vrăjmăşie voi pune". Această vrăjmăşie, nu este întreținută în mod natural în om. Când omul a călcat Legea divină, natura lui a devenit rea și era în armonie și nu în dezacord cu Satana.

În mod natural nu există nici o vrăjmăşie între omul păcătos și inițiatorul păcatului. Amândoi au devenit răi prin apostazie. Cel apostaziat nu are niciodată odihnă până când nu câștigă simpatie și sprijin, atrăgând și pe alții să-i urmeze exemplul. Din acest motiv, îngerii căzuți și oamenii nelegiuiți se unesc într-o tovărășie disperată. Dacă Dumnezeu n-ar fi intervenit în mod deosebit, Satana și omul ar fi încheiat alianță împotriva cerului și în loc să nutrească vrăjmășie contra Satanei, întreaga familie omenească s-ar fi unit contra lui Dumnezeu.

Satana l-a ispitit pe om să păcătuiască în acelaş fel în care a făcut pe îngeri să se răzvrătească, pentru ca astfel să-și asigure colaborarea lor în lupta contra cerului. Între el și îngerii căzuți n-a existat nici o disensiune în ceea ce privește ura pe care o aveau față de Hristos; în timp ce în toate celelalte puncte erau în dezacord,

ei erau strâns uniți în opoziția contra autorității Conducătorului universului. Dar când Satana a auzit declarația că va exista vrăjmășie între el și femeie, între sămânța lui și sămânța ei, a înțeles că eforturile lui pentru a corupe firea omenească vor fi împiedicate; că prin anumite mijloace omul urma să fie făcut în stare să se opună puterii lui.

Vrăjmăşia Satanei împotriva neamului omenesc este aprinsă pentru că, prin Hristos, omul este obiectul iubirii şi îndurării lui Dumnezeu. El dorește să zădărnicească planul divin pentru răscumpărarea omului, să arunce dezonoare asupra lui Dumnezeu prin degradarea şi coruperea lucrării mâinilor Sale; el vrea să producă întristare în ceruri, să umple pământul de nenorocire şi pustiire, apoi prezintă toate aceste rele ca rezultat al lucrării lui Dumnezeu prin crearea omului.

Numai harul sădit de Hristos în suflet creează în om vrăjmășie contra Satanei. Fără acest har transformator și această putere înnoitoare, omul ar rămâne sclavul Satanei, un slujitor totdeauna dispus să împlinească poruncile lui. Dar noul principiu sădit în suflet creează conflict acolo unde până atunci fusese pace. Puterea pe care o dă Hristos face pe om în stare să reziste tiranului și uzurpatorului. Oricine manifestă oroare față de păcat, în loc să-l iubească, oricine se opune patimilor care l-au stăpânit și le biruiește, dă pe față lucrarea unui principiu în întregime de sus.

Opoziția care există între spiritul lui Hristos și spiritul Satanei s-a manifestat în modul cel mai izbitor în felul în care lumea L-a primit pe Isus. Iudeii au ajuns să-L lepede, nu atât de mult pentru că a venit fără bogăție lumească, pompă sau grandoare. Ei și-au dat seama că El poseda o putere care va compensa cu mult lipsa acestor avantaje exterioare. Curăția și sfințenia lui Hristos au provocat ura celor nelegiuiți împotriva Sa. Viața Lui de lepădare de sine și evlavia Lui ireproșabilă erau o mustrare continuă pentru un popor mândru și senzual.

Vrăjmășia dintre om și Satana

Aceasta a provocat vrăjmășia împotriva Fiului lui Dumnezeu. Satana și îngerii răi s-au unit cu oamenii nelegiuiți. Toate forțele apostaziei au conspirat contra Apărătorului adevărului.

Aceeași vrăjmășie care a fost manifestată contra Maestrului, este manifestată și împotriva urmașilor lui Hristos. Oricine vede caracterul respingător al păcatului și se împotrivește ispitei, cu putere de sus, va trezi cu siguranță mânia Satanei și a supușilor lui. Ura față de principiile curate ale adevărului, precum și defăimarea și persecutarea apărătorilor lui, vor exista atât timp cât vor exista păcat și păcătoși.

Urmașii lui Hristos și slujitorii Satanei nu pot trăi în armonie. Ocara crucii nu a încetat. "Toți cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus, vor fi prigoniți." (2 Tim. 3:12).

Agenții Satanei lucrează continuu sub conducerea lui pentru a-i întări autoritatea și a-i clădi împărăția în opoziție cu guvernarea lui Dumnezeu. În acest scop ei caută să amăgească pe urmașii lui Hristos și să-i abată de la ascultarea de El. Asemenea conducătorului lor, ei interpretează greșit și denaturează Scripturile pentru a-și atinge scopul. După cum Satana a încercat să arunce ocara asupra lui Dumnezeu, tot așa și agenții lui caută să calomnieze pe poporul lui Dumnezeu.

Spiritul care L-a omorât pe Hristos inspiră pe cei nelegiuiți să nimicească pe urmașii Lui. Toate acestea au fost prezise în acea primă profeție: "Vrăjmășie voi pune între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei". Această vrăjmășie va continua până la încheierea timpului.

Satana își concentrează toate forțele și-și aruncă toată puterea în luptă. De ce nu întâmpină o împotrivire mai mare? De ce soldații lui Hristos sunt atât de adormiți și indiferenți? Pentru că adevărata lor legătură cu Hristos este atât de slabă; pentru că sunt atât de lipsiți de Duhul Său. Păcatul pentru ei nu este atât de respingător și de oribil cum a fost pentru Domnul lor. Ei nu i se împotrivesc, așa cum a făcut Hristos, cu rezistență hotărâtă și categorică. Ei

nu-și dau seama de răul nespus de mare și de nocivitatea păcatului și sunt orbiți atât față de caracterul, cât și de puterea prințului întunericului. Se dă pe față puțină vrăjmășie contra Satanei și a lucrărilor lui, pentru că există o ignoranță atât de mare cu privire la puterea și răutatea lui, cât și la marea întindere a luptei lui împotriva lui Hristos și a bisericii Sale.

În această privință mulțimile sunt amăgite. Ele nu știu că vrăjmașul lor este un general puternic care stăpânește mințile îngerilor răi și că prin planuri bine gândite și mișcări ingenioase el se războiește împotriva lui Hristos pentru a împiedica mântuirea sufletelor. Printre pretinșii creștini și chiar printre predicatorii Evangheliei, rareori se aude vreo referire la Satana, cu excepția vreunei menționări ocazionale de la amvon. Ei trec cu vederea dovezile activității și succesului lui continuu; ei neglijează multele avertismente privitoare la viclenia lui; ei par să ignore chiar și existența lui.

În timp ce oamenii sunt în necunoștință de planurile lui, acest dușman vigilent este în orice clipă pe urmele lor. El pătrunde în toate problemele căminului, este prezent pe toate străzile orașelor noastre, în biserici, în consiliile naționale, în tribunale, încurcând, înșelând, seducând, ruinând pretutindeni sufletele și trupurile bărbaților, femeilor și copiilor, distrugând familii, semănând ură, rivalitate, luptă, răzvrătire, crimă. Iar lumea creștină pare să privească aceste lucruri ca și când Dumnezeu le-ar fi rânduit și trebuie să existe.

Satana caută continuu să biruiască pe poporul lui Dumnezeu doborând barierele care-l despart de lume. Israelul din vechime a fost ademenit la păcat când a intrat în legături neîngăduite cu păgânii. În același fel este dus în rătăcire și Israelul modern, a cărui "minte necredincioasă a orbit-o dumnezeul veacului acestuia, ca să nu vadă strălucind lumina Evangheliei slavei lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu". (2 Cor. 4:4). Toți cei care nu sunt urmași hotărâți ai lui Hristos, sunt slujitorii Satanei. În inima

Vrăjmășia dintre om și Satana

nerenăscută este iubire pentru păcat și dispoziția de a-l nutri și scuza, pe când în inima renăscută este ură față de păcat și împotrivire hotărâtă față de el.

Când creştinii aleg societatea celor nelegiuiți și necredincioși, ei se expun ispitei. Satana se ascunde vederii lor și pe neobservate trage vălul lui amăgitor peste ochii lor. Ei nu văd că o astfel de tovărășie este plănuită să le facă rău; și în timp ce se aseamănă tot mai mult cu lumea în caracter, în vorbire și în fapte, devin din ce în ce mai orbiți.

Conformarea cu obiceiurile lumești convertește biserica spre lume; ea nu convertește niciodată lumea la Hristos. Familiarizarea cu păcatul îl va face în mod inevitabil să pară mai puțin respingător. Cine alege să se asocieze cu slujitorii lui Satana va înceta curând să se teamă de stăpânul lor. Când, aflându-ne pe calea datoriei, suntem aduși în încercări, așa cum a fost Daniel la curtea împăratului, putem să fim siguri că Dumnezeu ne va ocroti; dar dacă ne așezăm în calea ispitei, mai curând sau mai târziu vom cădea.

Ispititorul lucrează adesea cu cel mai mare succes prin aceia care sunt cel mai puțin bănuiți că se află sub stăpânirea lui. Cei înzestrați cu talente și educație sunt admirați și onorați, ca și când aceste calități ar compensa lipsa temerii de Dumnezeu sau ar da oamenilor dreptul la favoarea Sa. Talentul și cultura, în ele însele, sunt daruri de la Dumnezeu; dar când acestea sunt puse în locul evlaviei, când în loc să aducă sufletul mai aproape de Dumnezeu, îl îndepărtează de El, atunci ele devin un blestem și o cursă. Predomină părerea că tot ce are aparența de politețe sau rafinament, trebuie într-un anumit sens, să aparțină lui Hristos. Niciodată n-a fost o greșeală mai mare ca aceasta.

Aceste calități trebuie să împodobească caracterul fiecărui creștin, căci ele vor exercita o influență puternică în favoarea adevăratei religii; dar trebuie să fie consacrate lui Dumnezeu, căci altfel sunt o putere spre rău. Mulți bărbați cu intelect cultivat și

maniere plăcute, care nu s-ar înjosi să comită o faptă considerată în mod obișnuit imorală, sunt doar unelte lustruite în mâinile Satanei. Caracterul perfid și înșelător al influenței și exemplului acestora, face din ei niște dușmani mult mai periculoși pentru cauza lui Hristos decât cei care sunt ignoranți și necultivați.

Solomon a primit înțelepciunea care a provocat uimirea și admirația lumii, prin rugăciune stăruitoare și dependență de Dumnezeu, dar când s-a îndepărtat de Sursa puterii și a pornit încrezându-se în sine, a căzut pradă ispitei. Atunci puterile minunate, revărsate asupra celui mai înțelept dintre regi, au făcut din el un mijloc mai cu efect al adversarului sufletelor.

În timp ce Satana caută continuu să orbească mințile creștinilor față de acest fapt, ei să nu uite niciodată că n-au "de luptat împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în locurile cerești". (Efes. 6:12). Avertizarea inspirată străbate secolele până în timpul nostru: "Fiți treji și vegheați! Pentru că protivnicul vostru, diavolul, dă târcoale ca un leu care răcnește și caută pe cine să înghită". (1 Petru 5:8). "Îmbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți ține piept împotriva uneltirilor diavolului." (Efes. 6:11).

Din zilele lui Adam până în timpul nostru, marele nostru adversar și-a exercitat puterea pentru a oprima și distruge. În prezent el se pregătește pentru ultima lui campanie împotriva bisericii. Toți cei care caută să urmeze pe Isus vor ajunge în conflict cu acest vrăjmaș neîndurător. Cu cât creștinul imită mai îndeaproape Modelul divin, cu atât mai sigur va deveni o țintă a atacurilor Satanei. Toți cei care sunt angajați în mod activ în lucrarea lui Dumnezeu, căutând să demaște amăgirile celui rău și să prezinte pe Hristos înaintea oamenilor, vor fi în stare să mărturisească ca și Pavel, că au slujit Domnului cu toată umilința, în multe lacrimi și ispite.

Satana a asaltat pe Hristos cu ispitele cele mai fioroase și ingenioase, dar a fost respins în fiecare luptă. Acele bătălii au fost

Vrăjmășia dintre om și Satana

duse în favoarea noastră; acele biruințe ne fac pe noi în stare să biruim.

Hristos va da putere tuturor acelora care o caută. Nici un om nu poate fi biruit de Satana fără consimțământul lui. Ispititorul nu are putere să stăpânească voința sau să constrângă sufletul să păcătuiască. El poate chinui, dar nu poate contamina. El poate provoca agonie, dar nu poate mânji. Faptul că Hristos a biruit ar trebui să inspire pe urmașii Lui cu curaj să lupte bărbătește în lupta împotriva păcatului și Satanei.

SPIRITELE RELE

Legătura dintre lumea văzută și cea nevăzută, serviciul îngerilor lui Dumnezeu și lucrarea spiritelor rele, sunt clar descoperite în Scripturi și sunt întrețesute în mod inseparabil cu istoria omenirii. Există o tendiță crescândă de a nu crede în existența spiritelor rele, în timp ce îngerii sfinți, care "îndeplinesc o slujbă pentru cei ce vor moșteni mântuirea", (Evr. 1:14) sunt priviți de mulți ca spirite ale morților. Dar Scripturile nu numai că învață despre existența îngerilor buni și răi, ci prezintă dovezi indiscutabile că aceștia nu sunt spirite imateriale ale morților.

Îngerii au existat înainte de crearea omului, pentru că atunci când au fost puse temeliile pământului "stelele dimineții izbucneau în cântări de bucurie și toți fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie". (Iov 38:7). După căderea omului, îngerii au fost trimiși să păzească pomul vieții și aceasta a avut loc înainte ca vreo ființă omenească să fi murit. Îngerii au o natură superioară oamenilor, căci psalmistul spune că omul a fost făcut "cu puțin mai pe jos decât îngerii". (Ps. 8:5).

Scriptura ne informează despre numărul, puterea și slava ființelor cerești, despre legătura lor cu guvernarea lui Dumnezeu, precum și despre legătura lor cu lucrarea de răscumpărare. "Domnul Și-a așezat scaunul de domnie în ceruri și domnia Lui stăpânește peste tot." Iar profetul spune: "Împrejurul scaunului de domnie... am auzit glasul multor îngeri". În sala tronului Împăratului împăraților, stau "îngerii Lui care sunt tari în putere", "robii Lui, care fac voia Lui", "care ascultă de glasul cuvântului Lui". (Ps. 103:19-21; Apoc. 5:11). De zece mii de ori zece mii și mii de mii, erau solii cerești pe care i-a

Spiritele rele

văzut profetul Daniel. Apostolul Pavel a declarat că sunt "zeci de mii" de îngeri. (Dan. 7:10; Evr. 12:22). Ca soli ai lui Dumnezeu, ei aleargă "ca fulgerul" (Ezech. 1:14); atât de strălucitoare este slava lor și atât de iute este zborul lor. Îngerul care s-a arătat la mormântul Mântuitorului, având înfățișarea "ca fulgerul și îmbrăcămintea albă ca zăpada", a făcut pe străjeri să tremure de frică și "au rămas ca niște morți". (Mat. 28:3, 4). Când Sanherib, asirianul îngâmfat, a batjocorit și a blestemat pe Dumnezeu și a amenințat pe Israel cu distrugerea, chiar "în noaptea aceea, a ieșit îngerul Domnului și a ucis în tabăra asirienilor o sută optzeci și cinci de mii de oameni". Au fost nimiciți "toți vitejii, domnitorii și căpeteniile" din armata lui Sanherib. "Împăratul s-a întors rușinat în țara lui." (2 Împ. 19:35; 2 Cron. 32:21).

Îngerii sunt trimişi în misiuni de har la copiii lui Dumnezeu. La Abraam au fost trimişi cu făgăduința binecuvântării; la porțile Sodomei, pentru a salva pe neprihănitul Lot de nimicirea cu foc; la Ilie, când era gata să piară de oboseală și foame în pustie; la Elisei, cu care și cai de foc să înconjoare mica cetate care era asediată de dușmani; la Daniel, când căuta înțelepciune divină la curtea regelui păgân și când era abandonat să devină prada leilor; la Petru, când era condamnat la moarte în temnița lui Irod; la prizonierii din Filipi; la Pavel și tovarășii lui în noaptea când era furtună pe mare; să deschidă mintea lui Corneliu pentru a primi Evanghelia; să trimită pe Petru cu solia mântuirii la străinul dintre Neamuri - astfel au slujit îngerii sfinți în toate epocile poporului lui Dumnezeu.

Un înger păzitor este rânduit fiecărui urmaș al lui Hristos. Acești străjeri cerești ocrotesc pe cel drept de puterea celui rău. Acest lucru a fost recunoscut de Satana când a spus: "Oare degeaba se teme Iov de Dumnezeu? Nu l-ai ocrotit Tu pe el, casa lui și tot ce este al Lui?" (Iov 1: 9,10). Mijlocul prin care Dumnezeu ocrotește pe poporul Său este prezentat în cuvintele psalmistului: "Îngerul Domnului tăbărăște în jurul celor ce se tem de El și-i scapă din

primejdie". (Ps. 34:7). Vorbind despre cei care cred în El, Mântuitorul a spus: "Feriți-vă să nu defăimați nici măcar pe unul din acești micuți; căci vă spun că îngerii lor în ceruri văd pururea fața Tatălui Meu". (Matei 18:10). Îngerii rânduiți să slujească copiilor lui Dumnezeu au totdeauna intrare liberă în prezența Sa.

Astfel, poporul lui Dumnezeu, expus puterii amăgitoare și răutății neadormite a prințului întunericului și în conflict cu toate puterile răului, este asigurat de paza neîncetată a îngerilor cerești. Această asigurare nu este dată fără să fie nevoie. Dacă Dumnezeu a dat copiilor Săi făgăduința harului și ocrotirii, a făcut-o pentru că există agenți puternici ai răului care trebuie înfruntați - agenți numeroși, hotărâți și neobosiți, față de a căror răutate și putere nimeni nu poate fi în siguranță, dacă rămâne în necunoștință sau nepăsare.

Spiritele rele, create la început nevinovate, erau egale în natură, putere și slavă cu ființele sfinte care sunt acum solii lui Dumnezeu. Dar căzute prin păcat, ele s-au aliat pentru a dezonora pe Dumnezeu și a distruge pe oameni. Unite cu Satana în răzvrătire și aruncate din ceruri odată cu el, ele au colaborat cu el de-a lungul secolelor următoare în războiul împotriva autorității divine. În Scriptură ni se relatează despre confederația și guvernământul lor, despre diferitele lor ranguri, despre inteligența și ingeniozitatea lor și despre planurile lor răutăcioase împotriva păcii și fericirii oamenilor.

Istoria Vechiului Testament face mențiuni ocazionale despre existența și lucrarea lor; dar spiritele rele și-au manifestat puterea în modul cel mai izbitor în timpul când Hristos a fost pe pământ. Hristos venise să împlinească planul întocmit pentru răscumpărarea omului, dar Satana s-a hotărât să-și revendice dreptul de a stăpâni lumea. El reușise să instaureze idolatria în toate locurile de pe pământ, afară de țara Palestinei. Hristos a venit să reverse lumina cerească asupra oamenilor în singura țară care nu se supusese pe deplin stăpânirii ispititorului. Aici își

Spiritele rele

disputau supremația două puteri rivale. Isus Își întindea brațele iubirii, invitând la Sine pe toți cei care voiau să găsească iertare și pace în El. Oștile întunericului și-au dat seama că nu aveau stăpânire nelimitată și au înțeles că dacă misiunea lui Hristos va fi încununată de succes, domnia lor urma să se încheie curând. Satana turba de furie ca un leu înlănțuit și își manifesta în mod sfidător puterea atât asupra corpurilor cât și asupra sufletelor oamenilor.

Faptul că oamenii erau posedați de demoni este clar arătat în Noul Testament. Persoanele chinuite în felul acesta nu sufereau numai de boli provocate de cauze naturale. Hristos înțelegea perfect situația cu care avea de a face și recunoștea prezența directă și lucrarea spiritelor rele.

Un exemplu izbitor despre numărul, puterea şi răutatea lor, cât și despre puterea și mila lui Hristos este dat în raportul Scripturii privind vindecarea demonizaților din Gadara. Acei nebuni nenorociți, sfidând orice restricție, zvârcolindu-se, spumegând, turbând de furie, umpleau văzduhul cu strigătele lor, își răneau propriile corpuri și prezentau un pericol pentru cei care s-ar fi apropiat de ei. Trupurile lor sângerânde și desfigurate, precum și mințile lor rătăcite prezentau un spectacol plăcut pentru prințul întunericului. Unul dintre demonii care aveau stăpânire asupra suferinzilor a declarat: "Numele meu este Legiune, pentru că suntem mulți". (Marcu 5:9). În armata romană, o legiune era formată din trei până la cinci mii de oameni. Oștile Satanei sunt de asemenea organizate pe formații și formația căreia îi aparțineau acești demoni număra nu mai puțin decât o legiune.

La porunca lui Isus, spiritele rele au părăsit victimele, care supuse, inteligente și blânde s-au așezat liniștit la picioarele Mântuitorului. Demonilor le-a fost îngăduit să arunce o turmă de porci în mare; pentru locuitorii Gadarei pierderea acestora a cântărit mai mult decât binecuvântările pe care le revărsase Hristos și Vindecătorul divin a fost rugat să plece. Satana intenționase să obțină acest rezultat. Aruncând vina pagubei lor asupra lui Isus,

el a trezit temerile egoiste ale oamenilor și i-a împiedicat să asculte cuvintele Sale. Satana îi acuză continuu pe creștini ca fiind cauza pagubelor, nenorocirilor și suferințelor, în loc să admită ca învinuirea să cadă asupra acelora care o merită - asupra lui și agenților lui.

Dar planurile lui Hristos n-au fost zădărnicite. El a îngăduit ca spiritele rele să distrugă turma de porci ca o mustrare pentru acei iudei care creșteau aceste animale necurate pentru câștig. Dacă Hristos n-ar fi împiedicat pe demoni, ei ar fi aruncat în mare nu numai porcii, ci și pe păzitorii și pe proprietarii lor. Scăparea păzitorilor cât și a proprietarilor se datora numai puterii Sale exercitate cu îndurare pentru eliberarea lor. Mai mult decât atât, acest eveniment a fost îngăduit să aibă loc pentru ca ucenicii să poată fi martori ai puterii crude a Satanei, atât asupra oamenilor cât și a animalelor. Mântuitorul dorea ca urmașii Săi să cunoască pe vrăjmașul cu care vor avea de luptat, pentru ca să nu fie amăgiți și biruiți de planurile lui. Voia Sa de asemenea era ca oamenii din acea regiune să vadă puterea Sa de a zdrobi robia Satanei și de a libera pe captivi. Deși Isus a plecat, acei bărbati, eliberati în mod atât de minunat, au rămas să vestească îndurarea Binefăcătorului lor.

În Scripturi sunt redate și alte cazuri de aceeași natură. Fiica femeii siro-feniciene era chinuită grozav de un demon, pe care Isus I-a dat afară prin Cuvântul Său. (Marcu 7:26-30). "Atunci I-au adus un îndrăcit orb și mut" (Mat. 12:22); un tânăr care avea un spirit mut care "de multe ori I-a aruncat când în foc, când în apă, ca să-l omoare" (Marcu 9:17-27); demonizatul chinuit de un duh de demon necurat (Luca 4:33-36) care a tulburat liniștea Sabatului în sinagoga din Capernaum - toți aceștia au fost vindecați de milostivul nostru Mântuitor. Aproape în fiecare caz, Hristos S-a adresat demonului ca unei ființe inteligente, poruncindu-i să iasă din victimă și să nu o mai chinuiască. Închinătorii din Capernaum văzând marea Sa putere, "au fost cuprinși de spaimă și ziceau

Spiritele rele

unii către alții: "Ce înseamnă lucrul acesta? El poruncește cu stăpânire și cu putere duhurilor necurate și ele ies afară!" (Luca 4:36).

Cei posedați de demoni sunt de obicei înfățișați ca aflându-se într-o stare de mare suferință; cu toate acestea au fost și excepții de la această regulă. Pentru a obține puteri supranaturale, unii au primit cu bucurie influența satanică. Aceștia desigur nu aveau lupte cu demonii. Din această categorie erau cei care aveau duhul ghicirii, - Simon magul, Elima vrăjitorul și tânăra sclavă care mergea după Pavel și Sila la Filipi.

Nimeni nu se găsește într-o primejdie mai mare din partea influenței spiritelor rele decât aceia care, în ciuda mărturiei directe și ample a Scripturilor, neagă existența și lucrarea diavolului și a îngerilor lui. Cât timp suntem în necunoștință de vicleniile lor, ei au un avantaj aproape de neconceput; mulți ascultă de sugestiile lor în timp ce cred că urmează îndemnurile propriei lor înțelepciuni. De aceea, pe măsură ce ne apropiem de încheierea timpului, când Satana va lucra cu cea mai mare putere pentru a amăgi și a distruge, el răspândește pretutindeni credința că el nu există. Tactica lui este de a se ascunde pe sine și modul lui de lucru.

De nimic nu se teme atât de mult marele amăgitor decât de faptul că îi vom cunoaște planurile. Pentru a-și ascunde mai bine caracterul și scopurile lui adevărate, a făcut să fie reprezentat astfel încât să nu trezească decât batjocură sau dispreț. Satana se bucură că este zugrăvit ca o ființă caraghioasă sau respingătoare, monstruoasă, jumătate animal și jumătate om. Îi place să-și audă numele folosit în glumă și batjocură de cei care se cred inteligenți și bine informați.

Tocmai pentru că s-a deghizat cu o iscusință desăvârșită, se pune atât de des întrebarea: "Există o asemenea ființă, în realitate?" O dovadă a succesului lui este faptul că teoriile care falsifică cele mai clare mărturii ale Scripturilor sunt atât de mult acceptate în lumea religioasă. Pentru că Satana poate să stăpânească foarte

ușor mințile acelora care sunt inconștienți de influența lui, Cuvântul lui Dumnezeu ne dă atât de multe exemple despre lucrarea lui vătămătoare, descoperindu-ne forțele lui secrete și punându-ne astfel în gardă contra atacurilor lui.

Puterea si răutatea Satanei si a ostirii lui ne-ar putea alarma în mod justificat, dacă n-am găsi adăpost si eliberare în puterea cu mult mai mare a Răscumpărătorului nostru. Noi închidem cu grijă casele cu zăvoare și lacăte, pentru a ne apăra proprietatea și viața de oameni răi, dar rareori ne gândim la îngerii răi care caută continuu intrare la noi si împotriva atacurilor cărora, în propria noastră putere, nu avem nici un mijloc de apărare. Dacă le îngăduim, ei ne pot tulbura mintea, pot îmbolnăvi și chinui trupurile noastre, ne pot distruge averile și viețile. Singura lor plăcere este în nenorocire și distrugere. Înfricosătoare este starea acelora care se împotrivesc cerintelor divine si cedează ispitelor Satanei, până când Dumnezeu îi lasă sub stăpânirea spiritelor rele. Dar cei care urmează pe Hristos sunt totdeauna în siguranță sub grija Lui ocrotitoare. Îngeri care excelează în putere sunt trimiși din cer să-i păzească. Cel rău nu poate să pătrundă prin garda pe care a pus-o Dumnezeu în jurul poporului Său.

Capitolul 32 518

CURSELE SATANEI

Marea luptă dintre Hristos și Satana, care a fost dusă aproape șase mii de ani, se va încheia curând; cel rău își intensifică eforturile ca să zădărnicească lucrarea lui Hristos în favoarea omului și să prindă suflete în cursele lui. Scopul urmărit de Satana este să țină pe oameni în întuneric și în nepocăință până când lucrarea de mijlocire a Mântuitorului se va încheia și nu va mai exista jertfă pentru păcat.

Când nu se depune nici un efort deosebit pentru a rezista puterii lui, când predomină nepăsarea în biserică și în lume, Satana nu este îngrijorat, căci nu este în primejdie să piardă pe cei pe carei duce robi voinței sale. Dar unde atenția este atrasă către lucrurile veșnice și sufletele întreabă: "Ce să fac ca să fiu mântuit?", el este prezent căutând să opună puterea lui puterii lui Hristos și să contracareze influența Duhului Sfânt.

Scripturile raportează că într-o împrejurare când îngerii lui Dumnezeu au venit înaintea Lui, a venit și Satana în mijlocul lor (Iov 1:6), nu să se închine înaintea Împăratului veșnic, ci să-și promoveze planurile lui răutăcioase împotriva celor neprihăniți. El vine cu același scop când oamenii se adună să se închine lui Dumnezeu. Deși nevăzut, el lucrează cu toată stăruința pentru a stăpâni mințile închinătorilor. Asemenea unui general iscusit, el își face planurile mai dinainte. Când vede pe solul lui Dumnezeu cercetând Scripturile, el ia notă de subiectul care va fi prezentat oamenilor. Apoi își folosește toată viclenia și iscusința pentru a conduce împrejurările, astfel încât solia să nu ajungă la aceia pe care-i amăgește chiar în punctul acela. Cel care are cea mai mare

nevoie de acea avertizare va fi reținut de o afacere care cere prezența lui sau va fi împiedicat prin alte mijloace să asculte cuvintele care pentru el s-ar dovedi o mireasmă de viață spre viață.

Pe de altă parte, Satana vede că slujitorii Domnului sunt împovărați din cauza întunericului spiritual care-i învăluie pe oameni. El aude rugăciunile lor serioase pentru har și putere divină, ca să rupă vraja indiferenței, neglijenței și indolenței. Atunci își exercită vicleșugurile cu un zel sporit. El ispitește pe oameni la îngăduirea apetitului sau la alte forme de satisfacere de sine și astfel le amorțește simțurile, ca să nu audă tocmai acele lucruri de care au cea mai mare nevoie.

Satana știe bine că toți aceia pe care îi poate face să neglijeze rugăciunea și cercetarea Scripturilor, vor fi învinși de atacurile lui. De aceea inventează orice mijloc posibil pentru a le absorbi mintea. Totdeauna a existat o clasă de oameni care mărturisesc că sunt evlaviosi, dar care, în loc să înainteze în cunoasterea adevărului, își fac religie din căutarea de greșeli de caracter sau erori de credință la aceia care nu se potrivesc cu ei. Aceștia sunt mâna dreaptă a lui Satana. Acuzatorii fraților nu sunt puțini și sunt totdeauna activi când Dumnezeu este la lucru și când slujitorii Lui Îi aduc o închinare adevărată. Ei pun în lumină falsă cuvintele și faptele acelora care iubesc și ascultă adevărul. Ei înfățișează pe cei mai serioși, zeloși și plini de abnegație slujitori ai lui Hristos fie ca amăgiți, fie ca amăgitori. Lucrarea lor este să reprezinte greșit motivele oricărei fapte sincere și nobile, să răspândească insinuări și să trezească îndoială în mințile celor fără experiență. Ei vor căuta să facă, pe orice cale posibilă, ca tot ce este curat și drept să fie privit ca dezgustător și înșelător.

Dar nimeni nu trebuie să fie amăgit cu privire la ei. Se poate vedea cu uşurință ai cui copii sunt, al cui exemplu îl urmează şi lucrarea cui o fac. "Îi veți cunoaște după roadele lor". (Mat. 7:16). Calea lor se aseamănă cu a Satanei, calomniatorul veninos, "pârâșul fraților noștri". (Apoc. 12:10).

Cursele Satanei

Marele amăgitor are mulți agenți gata să prezinte tot felul de rătăciri pentru a prinde suflete în cursă - rătăciri pregătite pentru a se potrivi diferitelor gusturi și aptitudini ale acelora pe care vrea să-i ducă la ruină. Planul lui este să aducă în biserică elemente nesincere, nerenăscute, care să încurajeze îndoiala și necredința și să împiedice pe cei care doresc să vadă lucrarea lui Dumnezeu înaintând și să înainteze și ei cu ea. Mulți, care nu au o credință adevărată în Dumnezeu și în Cuvântul Său, acceptă unele principii ale adevărului și trec drept creștini și astfel li se dă posibilitatea să introducă rătăcirile lor ca doctrine ale Scripturii.

Susţinerea că nu are nici o importanță ce cred oamenii este una dintre amăgirile cele mai cu succes ale Satanei. El știe că adevărul, primit în iubire, sfințește sufletul primitorului; de aceea el caută fără încetare să-l înlocuiască cu teorii false, fabule sau cu o altă evanghelie. De la început slujitorii lui Dumnezeu au luptat împotriva învățătorilor falși, nu numai pentru că erau oameni plini de vicii, ci pentru că aduceau rătăciri fatale pentru suflet. Ilie, Ieremia, Pavel s-au opus categoric și fără frică acelora care abăteau pe oameni de la Cuvântul lui Dumnezeu. Acele vederi liberale, care consideră fără importanță a avea o credință religioasă corectă, nu au fost acceptate de acești apărători sfinți ai adevărului.

Interpretările confuze și fanteziste ale Scripturii, precum și multele teorii contradictorii cu privire la credința religioasă, care se găsesc în lumea creștină, sunt lucrarea marelui nostru adversar ca să aducă confuzie în mințile oamenilor, astfel încât să nu deosebească adevărul. Discordia și dezbinarea care există între bisericile creștine se datorează în mare măsură obiceiului răspândit de a denatura Scripturile pentru a susține o teorie preferată. În loc să studieze Cuvântul lui Dumnezeu cu atenție și cu inimă umilită, pentru a obține cunoașterea voinței Sale, mulți caută numai să descopere ceva ciudat sau original.

Pentru a susține doctrine eronate sau practici necreștine, unii iau din Scriptură pasaje izolate de context, citând poate numai

jumătate dintr-un verset, pentru a dovedi punctul lor de vedere, în timp ce restul versetului ar putea să arate că înțelesul este cu totul opus. Ei se ascund, cu viclenia șarpelui în spatele unor declarații fără legătură între ele, astfel interpretate încât să se potrivească dorințelor lor firești. Astfel, mulți denaturează în mod intenționat Cuvântul lui Dumnezeu. Alții, care au o imaginație activă, iau numerele și simbolurile din Sfintele Scripturi, le interpretează pentru a se potrivi fanteziei lor și neținând seama de mărturia Scripturii, care este propriul ei interpret, apoi prezintă aceste ciudătenii ca învătături ale Bibliei.

Oricând studiul Scripturii este început fără spirit de rugăciune, umil și dispus să primească învățătură, atât pasajele cele mai simple și clare, cât și cele mai dificile vor fi greșit interpretate. Conducătorii papali aleg acele părți din Scriptură, care slujesc cel mai bine scopurilor lor, le interpretează cum le convine lor și apoi le prezintă oamenilor, în timp ce lor le interzic privilegiul de a studia Biblia și de a înțelege personal adevărurile ei sfinte. Biblia trebuie dată oamenilor întreagă, exact așa cum este scrisă. Ar fi mai bine pentru ei să nu aibă cunoștințe din Biblie deloc, decât să primească învățăturile Scripturilor atât de fals interpretate.

Biblia a fost rânduită să fie o călăuză pentru toți care doresc să cunoască voia Făcătorului lor. Dumnezeu a dat oamenilor cuvântul sigur al profeției; îngerii și Însuși Hristos au venit să facă cunoscut lui Daniel și lui Ioan lucrurile care trebuiau să se întâmple în curând. Problemele importante care privesc mântuirea noastră n-au fost lăsate învăluite de mister. Ele n-au fost descoperite într-un fel care să nedumerească și să rătăcească pe căutătorul sincer al adevărului. Domnul a spus prin profetul Habacuc: "Scrie proorocia și sap-o pe table ca să se poată citi ușor". (Hab. 2:2). Cuvântul lui Dumnezeu este clar pentru toți cei care îl studiază cu rugăciune din inimă. Orice suflet cu adevărat sincer va veni la lumina adevărului. "Lumina este semănată pentru cel neprihănit". (Ps. 97:11). Nici o biserică nu

Cursele Satanei

poate înainta în sfințenie, dacă membrii ei nu caută cu seriozitate adevărul ca pe o comoară ascunsă.

Prin lozinca, "Liberare de prejudecăți!", oamenii sunt orbiți față de intențiile adversarului lor, în timp ce el lucrează continuu, cu fermitate la împlinirea scopului lui. Când reușește să înlocuiască Biblia cu speculații omenești, Legea lui Dumnezeu este dată deoparte, iar bisericile ajung sub robia păcatului, deși pretind că sunt libere.

Pentru mulți cercetările științifice au devenit un blestem. Dumnezeu a îngăduit ca un potop de lumină să se reverse asupra lumii prin descoperirile științei și artei; dar chiar cele mai luminate minți, dacă nu sunt călăuzite de Cuvântul lui Dumnezeu în cercetările lor, se rătăcesc în încercările de a cerceta relațiile dintre știință și revelație.

Cunoașterea omenească, atât a lucrurilor materiale cât și a celor spirituale, este incompletă și nedesăvârșită; de aceea mulți nu sunt în stare să pună de acord concepțiile lor științifice cu declarațiile Scripturii. Mulți acceptă simple teorii și speculații ca fapte științifice și consideră că trebuie să verifice Cuvântul lui Dumnezeu prin învățăturile "științei pe nedrept numite astfel". (1 Tim. 6:20). Creatorul și lucrările Sale sunt mai presus de înțelegerea lor și pentru că nu le pot explica prin legile naturale, istoria biblică este considerată ca nedemnă de încredere. Aceia care se îndoiesc de autenticitatea rapoartelor Vechiului și Noului Testament, prea adesea fac un pas mai departe și se îndoiesc de existența lui Dumnezeu și atribuie naturii putere infinită. Părăsindu-și ancora, sunt lăsați să se lovească de stâncile necredinței.

Mulți se rătăcesc astfel de la credință și sunt amăgiți de diavolul. Oamenii au încercat să fie mai înțelepți decât Creatorul lor; filozofia omenească a încercat să cerceteze și să explice taine care nu vor fi descoperite niciodată. Dacă oamenii ar cerceta și ar înțelege ceea ce Dumnezeu a făcut cunoscut despre Sine și planurile Sale, ar câștiga o asemenea viziune despre slava,

maiestatea și puterea lui Iehova, încât și-ar da seama de propria lor nimicnicie și ar fi mulțumiți cu ceea ce le-a fost descoperit lor și copiilor lor.

Capodopera amăgirilor Satanei este să țină mințile oamenilor ocupate cu cercetarea și emiterea de ipoteze despre lucrurile pe care Dumnezeu nu le-a descoperit și pe care El nu intenționează ca noi să le înțelegem. În felul acesta și-a pierdut Lucifer locul din ceruri. El a ajuns nemulțumit deoarece nu i-au fost dezvăluite toate tainele planurilor lui Dumnezeu, dar a ignorat complet ceea ce-i fusese descoperit cu privire la propria lui lucrare în poziția înaltă încredințată lui. Trezind aceeași nemulțumire și în îngerii de sub conducerea lui, el a pricinuit căderea lor. Acum el caută să umple mințile oamenilor cu același spirit și să-i facă și pe ei să disprețuiască poruncile directe ale lui Dumnezeu.

Aceia care nu sunt dispuşi să primească adevărurile clare și tăioase ale Bibliei, caută necontenit povestiri plăcute care să le linistească constiinta. Cu cât doctrinele prezentate sunt mai puțin spirituale și cer mai puțină umilință și lepădare de sine, cu atât mai favorabil sunt primite. Aceste persoane își degradează puterile intelectuale pentru a sluji dorințelor lor firești. Fiind prea înțelepți, după părerea lor, pentru a cerceta Scripturile cu inima umilită și cu rugăciune stăruitoare pentru călăuzire divină, ei nu au nici un scut împotriva amăgirii. Satana este gata să satisfacă dorința inimii și așează amăgirile lui în locul adevărului. Astfel a câștigat papalitatea putere asupra minților oamenilor; respingând adevărul, deoarece el implică o cruce, protestanții merg pe aceeași cale. Toți cei care neglijează Cuvântul lui Dumnezeu, căutând o cale convenabilă și orientându-se să nu fie în contradicție cu lumea, vor fi lăsați să primească erezii condamnabile ca adevăr religios. Toate formele de rătăcire imaginabile vor fi acceptate de aceia care resping în mod deliberat adevărul. Cel care privește cu oroare o formă de amăgire, va primi cu uşurință o alta. Apostolul Pavel, vorbind despre aceia care "n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți", declară: "Din această pricină, Dumnezeu le trimite o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună: pentru ca toți cei ce n-au crezut adevărul, ci au găsit plăcere în nelegiuire, să fie osândiți". (2 Tes. 2:10-12). Având o astfel de avertizare, datoria noastră este să fim atenți la doctrinele pe care le primim.

Printre mijloacele cele mai eficiente ale marelui amăgitor sunt învățăturile înșelătoare și minunile mincinoase ale spiritismului. Travestit în înger de lumină, el își întinde cursele acolo unde se bănuiește cel mai puțin. Dacă oamenii ar studia Cartea lui Dumnezeu cu rugăciune serioasă pentru a o înțelege, n-ar fi lăsați în întuneric să primească doctrine false. Dar pentru că ei resping adevărul, cad pradă amăgirii.

Altă eroare primejdioasă este doctrina care neagă divinitatea lui Hristos, sustinând că El n-a existat înainte de venirea în această lume. Această teorie este primită favorabil de un număr mare de credinciosi care mărturisesc a crede în Biblie, desi ea contrazice în mod direct cele mai clare declarații ale Mântuitorului nostru privind legătura Sa cu Tatăl, caracterul Său divin și preexistența Sa. Această doctrină nu poate fi susținută decât prin cea mai nejustificată falsificare a Scripturilor. Ea nu numai că diminuează concepția omului despre lucrarea de răscumpărare, dar și subminează credința în Biblie, ca descoperire de la Dumnezeu. Aceasta o face și mai primejdioasă și totodată mai greu de combătut. Dacă oamenii resping mărturia Scripturilor inspirate privind divinitatea Domnului Hristos, este zadarnic să discutăm această problemă cu ei, întrucât nici un argument, oricât de clar, nu-i va convinge. "Omul firesc nu primește lucrurile Duhului lui Dumnezeu, căci, pentru el, sunt o nebunie; și nici nu le poate înțelege, pentru că trebuiesc judecate duhovnicește". (1 Cor. 2:14). Oricine susține această rătăcire nu poate să aibă o adevărată concepție despre caracterul și misiunea lui Hristos sau despre marele plan al lui Dumnezeu pentru răscumpărarea omului.

O altă rătăcire subtilă și dăunătoare este credința care se răspândește cu repeziciune, că Satana nu există ca ființă personală; că numele lui este folosit în Scriptură numai pentru a reprezenta gândurile și dorințele rele ale omului.

525

Învățătura atât de des repetată de la amvoanele populare, că a doua venire a lui Hristos înseamnă venirea Sa la fiecare în parte la moarte, este un mijloc de a abate mințile oamenilor de la venirea Sa personală pe norii cerului. Satana spune de ani de zile: "Iată-L în odăițe ascunse" (Mat. 24:23-26); și multe suflete au fost pierdute prin acceptarea acestei amăgiri.

Înțelepciunea lumii învață că rugăciunea nu este esențială. Oamenii de știință pretind că nu poate exista un răspuns real la rugăciune; că aceasta ar fi o încălcare a legilor naturii, o minune și că minuni nu există. Universul, spun ei, este guvernat de legi fixe și Dumnezeu Însuși nu face nimic împotriva acestor legi. Astfel ei reprezintă pe Dumnezeu ca fiind supus propriilor Sale legi - ca și când acțiunea legilor divine ar putea să anuleze libertatea de acțiune a lui Dumnezeu. O astfel de învățătură este contrară mărturiei Scripturilor. N-au fost făcute minuni de către Hristos și apostolii Lui? Același Mântuitor milostiv trăiește și astăzi și este tot atât de binevoitor să asculte rugăciunea credinței ca și atunci când a umblat vizibil printre oameni. Naturalul cooperează cu supranaturalul. Este o parte din planul lui Dumnezeu să ne dea, ca răspuns la rugăciunea credinței, ceea ce nu ne-ar fi dat dacă nu am fi cerut.

Nenumărate sunt doctrinele eronate și ideile stranii care sunt răspândite în bisericile creștine. Este imposibil să evaluăm consecințele rele ale îndepărtării uneia dintre pietrele de hotar stabilite de Cuvântul lui Dumnezeu. Puțini din cei care se aventurează să facă acest lucru se opresc după respingerea unui singur adevăr. Majoritatea continuă să îndepărteze principiile adevărului unul după altul, până devin în realitate necredincioși.

Erorile teologiei populare au dus multe suflete, care altfel ar fi crezut în Scripturi, la scepticism. Este imposibil ca cineva să

Cursele Satanei

accepte doctrine care lezează simțul lui de dreptate, de milă și de bunătate; dar întrucât acestea îi sunt prezentate ca învățături ale Bibliei, el refuză să accepte Scripturile drept Cuvânt al lui Dumnezeu.

526

Acesta este scopul pe care îl urmăreste Satana. Nimic nu doreste el mai mult decât să distrugă încrederea în Dumnezeu si în Cuvântul Său. Satana stă în fruntea marii armate de îndoielnici și lucrează din răsputeri pentru a înșela sufletele să intre în rândurile lui. Este la modă să te îndoiești. Există o mare categorie de oameni care privesc Cuvântul lui Dumnezeu cu neîncredere pentru acelasi motiv pentru care a fost privit si Autorul lui - pentru că el mustră și condamnă păcatul. Aceia care nu vor să asculte de cerințele lui, se străduiesc să-i distrugă autoritatea. Ei citesc Biblia, sau ascultă la învățăturile ei, așa cum sunt prezentate de la amvoanele sfinte, numai pentru a găsi greșeli în Scriptură sau în predică. Nu puțini ajung necredincioși, pentru a se justifica sau a se scuza pentru neglijarea datoriei. Altii adoptă principii sceptice din mândrie și nepăsare. Prea iubitori de comoditate pentru a se distinge prin îndeplinirea unui lucru vrednic de cinste, care cere efort și lepădare de sine, ei urmăresc să-și asigure renumele că au o înțelepciune superioară prin criticarea Bibliei. Există multe lucruri pe care mintea mărginită, neluminată de înțelepciunea divină, nu le poate înțelege; din această cauză ei găsesc ocazia să critice. Sunt multi care par să considere că este o virtute să stea de partea necredinței, scepticismului și neloialității. Dar, sub aparența sincerității, se va descoperi că aceste persoane sunt motivate de încredere în sine și mândrie. Mulți se delectează să găsească în Scripturi ceva care să creeze confuzie în mințile altora. Unii, la început, critică și apără poziția greșită numai de dragul contrazicerii. Ei nu-și dau seama că în felul acesta se încurcă în cursa păsărarului. După ce și-au exprimat pe față necredința, simt că trebuie să-și mențină poziția. Astfel se unesc cu cei nelegiuiți și își închid porțile Paradisului.

Dumnezeu a dat în Cuvântul Său suficiente dovezi despre caracterul divin al Scripturii. Marile adevăruri referitoare la răscumpărarea noastră sunt prezentate clar. Cu ajutorul Duhului Sfânt, care este făgăduit tuturor acelora care le caută cu sinceritate, orice om poate să înțeleagă aceste adevăruri pentru sine. Dumnezeu a dăruit oamenilor o temelie tare pe care să-și sprijine credinta.

Totuşi minţile mărginite ale oamenilor nu sunt capabile să cuprindă pe deplin planurile şi scopurile Celui Infinit. Niciodată nu vom putea descoperi pe Dumnezeu prin cercetare. Nu trebuie să încercăm să ridicăm cu încumetare cortina în spatele căreia El Îşi ascunde maiestatea Sa. Apostolul exclamă: "Cât de nepătrunse sunt judecățile Lui şi cât de neînțelese sunt căile Lui". (Rom. 11:33). Din procedeele Sale cu noi şi din motivele de care este însuflețit putem să înțelegem atât, încât să discernem iubirea şi îndurarea Sa fără margini, unite cu puterea Sa infinită. Tatăl nostru din ceruri rânduiește totul cu înțelepciune și dreptate, iar noi nu trebuie să fim nemulțumiți și neîncrezători, ci să ne plecăm în supunere și venerare. El ne va descoperi atât de mult din planurile Sale cât este spre binele nostru să cunoaștem, iar dincolo de aceasta trebuie să ne încredem în mâna Sa atotputernică și în inima Sa plină de iubire.

Deşi Dumnezeu ne-a dat dovezi suficiente pentru credință, El nu va îndepărta niciodată toate pretextele pentru necredință. Toți cei care caută cârlige de care să-și agațe îndoielile, le vor găsi. Iar cei care refuză să accepte și să asculte Cuvântul lui Dumnezeu până când sunt îndepărtate toate obiecțiunile și toate motivele de îndoială, nu vor veni niciodată la lumină.

Neîncrederea în Dumnezeu este produsul firesc al inimii nerenăscute, care este în stare de vrăjmășie cu El. Credința este inspirată de Duhul Sfânt și va înflori numai când este cultivată. Nici un om nu poate deveni tare în credință fără un efort hotărât. Necredința se întărește când este încurajată; dacă oamenii, în loc

să stăruiască asupra dovezilor pe care Dumnezeu le-a dat pentru a le susține credința, își permit să se îndoiască și să caute pricini de poticnire, vor constata că îndoielile lor devin mai puternice.

Cei care se îndoiesc de făgăduințele lui Dumnezeu și nu au încredere în asigurarea harului Său, Îl dezonorează; influența lor, în loc să atragă pe alții la Hristos, tinde să-i îndepărteze de El. Ei sunt niște pomi neroditori care își întind ramurile întunecate pretutindeni, îndepărtând lumina soarelui de la alte plante și făcându-le să se veștejească și să moară sub umbra lor rece. Lucrarea vieții acestor oameni se va dovedi o mărturie neîncetată împotriva lor. Ei seamănă semințele îndoielii și scepticismului, care vor produce o recoltă sigură.

Pentru cei care doresc în mod sincer să fie liberați de îndoieli există numai o cale. În loc să se îndoiască și să caute greșeli în ceea ce nu înțeleg, să ia aminte la lumina care strălucește deja asupra lor și vor primi mai multă lumină. Să îndeplinească toate datoriile pe care le-au înțeles și vor fi în stare să le înțeleagă și să le îndeplinească și pe acelea de care se îndoiesc acum.

Satana poate să prezinte o contrafacere atât de asemănătoare cu adevărul, încât să amăgească pe cei care voiesc să fie amăgiți, care doresc să evite lepădarea de sine și sacrificiul cerute de adevăr; dar lui îi este imposibil să țină sub puterea lui un suflet care dorește cu sinceritate, cu orice preț, să cunoască adevărul. Hristos este adevărul și "Lumina care luminează pe orice om venind în lume". (Ioan 1:9). Duhul adevărului a fost trimis să călăuzească pe oameni în tot adevărul. Însuși Fiul lui Dumnezeu, cu autoritatea Sa, a îndemnat: "Căutați și veți găsi". "Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va ajunge să cunoască dacă învățătura este de la Dumnezeu." (Mat. 7:7; Ioan 7:17).

Urmașii lui Hristos cunosc puțin despre comploturile pe care Satana și oștile lui le urzesc împotriva lor. Dar Acela care stă în ceruri, va dirija toate aceste uneltiri pentru îndeplinirea scopurilor Sale nepătrunse. Domnul îngăduie ca poporul Său să fie supus

încercării de foc a ispitei, nu pentru că are plăcere de întristarea și suferința lui, ci pentru că acest procedeu este esențial pentru biruința lui finală. El n-ar putea, potrivit cu slava Sa, să-i ocrotească de ispită; căci însuși scopul încercării este să-i pregătească să reziste tuturor ademenirilor răului.

529

Nici nelegiuiții, nici demonii nu pot să împiedice lucrarea lui Dumnezeu sau să înlăture prezența Sa de la copiii Săi, dacă ei își vor mărturisi și părăsi păcatele cu inimi supuse și pocăite și vor cere în credință împlinirea făgăduințelor Sale. Oricărei ispite, oricărei influențe potrivnice, fie pe față sau ascunsă, i se poate rezista cu succes, "nici prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu, zice Domnul oștirilor". (Zah. 4:6).

"Ochii Domnului sunt peste cei neprihăniți și urechile Lui iau aminte la rugăciunile lor... Şi cine vă va face rău, dacă sunteți plini de râvnă pentru bine?" (1 Petru 3:12, 13). Când Balaam, ademenit de făgăduința unei recompense bogate, a folosit descântece împotriva lui Israel și prin jertfele aduse Domnului a căutat să invoce blestemul asupra poporului Său, Duhul lui Dumnezeu l-a împiedicat să rostească răul pe care-l dorea și l-a constrâns să exclame: "Cum să blestem eu pe cel ce nu-l blestemă Dumnezeu? Cum să defaim eu pe cel ce nu-l defaimă Domnul?... O, de as muri de moartea celor neprihăniți și sfârșitul meu să fie ca al lor!" După ce au fost aduse alte jertfe, profetul nelegiuit a declarat: "Iată că am primit poruncă să binecuvântez. Da, El a binecuvântat și eu nu pot întoarce. El nu vede nici o fărădelege în Iacob, nu vede nici o răutate în Israel. Domnul, Dumnezeul lui este cu el, El este împăratul lui, veselia lui... Descântecul nu poate face nimic împotriva lui Iacob, nici vrăjitoria împotriva lui Israel; acum se poate spune despre Iacob și Israel: "Ce lucruri mari a făcut Dumnezeu!" Totuși, altarele au fost ridicate pentru a treia oară și Balaam a făcut o nouă încercare să blesteme. Dar de pe buzele îndărătnice ale profetului, Spiritul lui Dumnezeu a proclamat prosperitatea alesilor Săi și a mustrat nesăbuința și răutatea

Cursele Satanei

duşmanilor lor: "Binecuvântat să fie oricine te va binecuvânta şi blestemat să fie oricine te va blestema". (Num. 23:8, 10, 20, 21, 23; 24:9).

În timpul acela, copiii lui Israel erau credincioși lui Dumnezeu; și atât timp cât ei continuau să asculte de Legea Sa, nici o putere de pe pământ sau din iad nu-i putea birui. Dar blestemul, care nu i-a fost îngăduit lui Balaam să-l pronunțe împotriva copiilor lui Dumnezeu, a reușit să-l aducă în cele din urmă asupra lor, ademenindu-i la păcat. Atunci când au călcat poruncile lui Dumnezeu, ei s-au despărțit de El și au fost lăsați să simtă puterea nimicitorului.

Satana este pe deplin conștient că cel mai slab suflet, care rămâne în Hristos, este mai mult decât un adversar pentru oștile întunericului și că, dacă el s-ar descoperi pe față, ar întâmpina o împotrivire categorică. De aceea el caută să ademenească pe soldații crucii să iasă din fortificația lor puternică, în timp ce el stă la pândă cu forțele sale gata să distrugă pe toți cei care se aventurează pe terenul lui. Noi putem fi în siguranță numai având încredere umilă în Dumnezeu și ascultând de toate poruncile Lui.

Nici un om nu este sigur nici măcar o zi sau o oră fără rugăciune. Trebuie să rugăm pe Domnul îndeosebi pentru înțelepciune, ca să înțelegem Cuvântul Său. Aici sunt descoperite vicleşugurile ispititorului precum și mijloacele prin care ne putem împotrivi lui cu succes. Satana este expert în citarea Scripturii, dând propria lui interpretare pasajelor prin care speră să ne facă să ne poticnim. Trebuie să studiem Biblia cu inimă umilită și să nu pierdem niciodată din vedere dependența noastră de Dumnezeu. În timp ce trebuie să ne păzim permanent de uneltirile Satanei, să ne rugăm continuu cu credintă: "Si nu ne duce în ispită".

PRIMA MARE AMĂGIRE

Satana a depus eforturi să amăgească neamul omenesc de la primele începuturi ale istoriei omului. El, care a instigat răzvrătirea din ceruri, a dorit să-i facă pe locuitorii pământului să se unească cu el în războiul împotriva guvernării lui Dumnezeu. Adam și Eva fuseseră pe deplin fericiți în ascultare de Legea lui Dumnezeu și faptul acesta era o mărturie permanentă împotriva pretenției pe care Satana o ridicase în ceruri, că Legea lui Dumnezeu era despotică și contrară binelui creaturilor Sale. Mai mult de atât, invidia Satanei a fost provocată când privea la căminul minunat pregătit pentru perechea fără păcat. El s-a hotărât să-i ducă la cădere, astfel ca, despărțindu-i de Dumnezeu și aducându-i sub puterea sa, să câștige stăpânire asupra pământului și aici să-și întemeieze împărăția în opoziție cu Cel Prea Înalt.

Dacă Satana și-ar fi dezvăluit adevăratul lui caracter, ar fi fost respins imediat, deoarece Adam și Eva fuseseră avertizați împotriva acestui vrăjmaș primejdios; dar el a lucrat în întuneric, ascunzându-și planul, ca să-și poată îndeplini mai cu succes scopul. Folosind ca mediu șarpele, pe atunci o ființă cu înfățișare fermecătoare, el s-a adresat Evei: "Oare a zis Dumnezeu cu adevărat: "Să nu mâncați din toți pomii din grădină?" (Gen. 3:1). Dacă Eva s-ar fi abținut să intre în discuție cu ispititorul, ea ar fi fost în siguranță; dar s-a aventurat să parlamenteze cu el și a căzut victimă vicleniilor lui. În același fel sunt încă mulți biruiți. Ei se îndoiesc și pun în discuție cerințele lui Dumnezeu și în loc să asculte de poruncile divine, acceptă teorii omenești, care sunt doar o deghizare a planurilor lui Satana.

Prima mare amăgire

"Femeia a răspuns şarpelui: "Putem să mâncăm din rodul tuturor pomilor din grădină. Dar despre rodul pomului din mijlocul grădinii, Dumnezeu a zis: "Să nu mâncați din el și nici să nu vă atingeți de el, ca să nu muriți". Atunci șarpele a zis femeii: "Hotărât, că nu veți muri; dar Dumnezeu știe că, în ziua când veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul". (Gen. 3:2-5).

El i-a spus că ei vor fi ca Dumnezeu, posedând o înțelepciune mai mare decât înainte și ajungând la un nivel mai înalt de existență. Eva a cedat ispitei; prin influența ei, Adam a fost dus în păcat. Ei au crezut cuvintele șarpelui, că Dumnezeu nu avea intenția să procedeze cum spusese; ei n-au avut încredere în Creatorul lor și și-au închipuit că El le îngrădea libertatea, că ei ar obține o mai mare înțelepciune și o stare mai înaltă prin călcarea Legii Sale.

Dar cum a înțeles Adam, după păcătuire, semnificația cuvintelor: "În ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit"? A înțeles el că însemnau, așa cum îi făcuse Satana să creadă, că vor fi conduși la o stare mai înaltă de existență? Atunci, în adevăr, prin păcătuire ar fi obținut un mare avantaj, iar Satana s-ar fi dovedit un binefăcător al neamului omenesc. Dar Adam a descoperit că nu acesta era sensul sentinței divine. Dumnezeu a declarat că omul se va întoarce în pământul din care a fost luat, ca pedeapsă pentru păcat: "căci țărână ești și în țărână te vei întoarce". (vers. 19). Cuvintele lui Satana, "vi se vor deschide ochii", s-au dovedit a fi adevărate numai în sensul că, după ce Adam și Eva n-au ascultat de Dumnezeu, li s-au deschis ochii să-și vadă nesăbuința; ei au cunoscut răul și au gustat din rodul amar al păcatului.

În mijlocul Edenului creștea pomul vieții, al cărui rod are puterea de a perpetua viața. Dacă Adam ar fi rămas ascultător de Dumnezeu El ar fi continuat să se bucure de acces liber la acest pom și ar fi trăit pentru totdeauna. Dar când a păcătuit i s-a interzis accesul la pomul vieții și a devenit supus morții. Sentința divină "țărână ești și în țărână te vei întoarce" indică la o totală încetare a vieții.

Nemurirea, făgăduită omului cu condiția ascultării, a fost pierdută prin păcătuire. Adam nu putea transmite urmașilor lui ceea ce nu avea; și n-ar fi fost nici o speranță pentru neamul omenesc căzut, dacă Dumnezeu, prin jertfa Fiului Său, nu i-ar fi oferit nemurirea. În timp ce "moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, din pricină că toți au păcătuit", Hristos "a adus la lumină viața și nemurirea, prin Evanghelie". (Rom. 5:12; 2 Tim. 1:10). Nemurirea poate fi obținută numai prin Hristos. Isus a spus: "Cine crede în Fiul, are viața veșnică; dar cine nu crede în Fiul, nu va vedea viața." (Ioan 3:36). Orice om poate să intre în posesia acestei binecuvântări prețioase, dacă împlinește condițiile. Toți, care "prin stăruința în bine, caută slava, cinstea și nemurirea", vor primi "viața veșnică". (Rom. 2:7).

Singurul care a făgăduit lui Adam viața prin neascultare, a fost marele amăgitor. Declarația șarpelui către Eva în Eden - "Hotărât, că nu veți muri", a fost prima predică despre nemurirea sufletului. Totuși declarația aceasta, care se bazează numai pe autoritatea Satanei, răsună de la amvoanele creștinătății și este primită de majoritatea omenirii tot atât de ușor cum a fost primită de primii noștri părinți. Sentința divină, "Sufletul care păcătuiește, acela va muri" (Ezech. 18:20), este făcută să însemne: Sufletul care păcătuiește nu va muri, ci va trăi veșnic. Nu putem să nu ne uimim de orbirea ciudată care face pe oameni atât de creduli față de cuvintele Satanei și atât de necredincioși față de cuvintele lui Dumnezeu.

534

Dacă omul, după cădere, ar fi avut intrare liberă la pomul vieții, ar fi trăit veșnic și astfel păcatul ar fi fost nemuritor. Dar niște heruvimi cu o sabie învăpăiată au păzit "drumul care ducea la pomul vieții" (Gen. 3:24) și nimănui din familia lui Adam nu i-a mai fost îngăduit să treacă de acea barieră și să mănânce din fructul dătător de viață. De aceea nu există păcătos nemuritor.

După cădere, Satana a poruncit îngerilor săi să facă un efort deosebit pentru a înrădăcina credința în nemurirea naturală a

Prima mare amăgire

omului; convingând pe oameni să primească această rătăcire, urmau să-i conducă la concluzia că păcătosul va trăi în chinuri veșnice. Apoi, prințul întunericului, lucrând prin agenții lui, prezintă pe Dumnezeu ca pe un tiran răzbunător, declarând că El aruncă în iad pe toți cei care nu-i sunt pe plac și-i face să simtă veșnic mânia Lui; și că în timp ce suferă chinuri de nedescris și se zvârcolesc în flăcările veșnice, Creatorul privește cu satisfacție asupra lor.

În felul acesta arhiamăgitorul pune atributele lui pe seama Creatorului și Binefăcătorului omenirii. Cruzimea este de la Satana. Dumnezeu este iubire; tot ce a creat a fost curat, sfânt și plăcut, până când a fost introdus păcatul de primul mare răzvrătit. Satana însuși este vrăjmașul care ispitește pe om să păcătuiască și apoi îl distruge, dacă poate; iar când este sigur de victimă, este încântat de ruina pe care a produs-o. Dacă i s-ar îngădui, el ar prinde tot neamul omenesc în năvodul lui. Dacă n-ar fi intervenția puterii divine, nici un fiu sau fiică a lui Adam n-ar scăpa.

Satana caută să biruiască pe oameni astăzi, așa cum a biruit pe primii noștri părinți, slăbindu-le încrederea în Creatorul lor și făcându-i să se îndoiască de înțelepciunea guvernării Sale și de dreptatea legilor Sale. Pentru a-și justifica propria lor răutate și răzvrătire, Satana și trimișii lui reprezintă pe Dumnezeu ca fiind mai rău ca ei. Marele amăgitor se străduiește să atribuie înfiorătoarea lui cruzime de caracter Tatălui nostru ceresc, pentru ca el să apară foarte mult nedreptățit prin expulzarea din cer, pentru că n-a vrut să se supună unui cârmuitor atât de nedrept. El prezintă înaintea lumii libertatea de care s-ar putea bucura sub domnia lui blândă, în contrast cu sclavia impusă de decretele severe ale lui Iehova. Astfel reușește să amăgească și să îndepărteze sufletele de la credincioșia față de Dumnezeu.

Cât de incompatibilă cu orice sentiment de iubire și îndurare și chiar cu simțul nostru de dreptate, este doctrina potrivit căreia morții nelegiuiți sunt chinuiți în foc și pucioasă, într-un iad care

arde vesnic; că pentru păcatele unei vieti pământesti scurte, trebuie să fie torturati atât cât va trăi Dumnezeu. Totusi această doctrină a fost mult predicată și este inclusă în multe din crezurile Creștinismului. Un erudit doctor în teologie a spus: "Privelistea chinurilor iadului va mări fericirea sfintilor pe vecie. Când vor vedea pe altii cu aceeasi natură si născuti în aceleasi împrejurări. aruncați într-o asemenea suferință, iar ei tratați atât de diferit, vor realiza cât de fericiți sunt". Altul a folosit aceste cuvinte: "În timp ce hotărârea de condamnare se execută în veci asupra vaselor mâniei, fumul chinului lor se ridică vesnic înaintea vaselor îndurării care, în loc să împărtăsească soarta acestor fiinte nenorocite, vor spune: "Amin, Aleluia! Lăudați pe Domnul!" Unde se găsește o astfel de învătătură pe paginile Cuvântului lui Dumnezeu? Vor fi lipsiți cei răscumpărați în ceruri de orice sentiment de milă și compasiune, chiar și de sentimentul omeniei obișnuite? Vor fi acestea înlocuite cu indiferenta stoicului sau cruzimea sălbaticului? Nu, nicidecum; aceasta nu este învățătura Cărții lui Dumnezeu. Aceia care prezintă concepțiile exprimate în citatele de mai sus, ar putea să fie oameni învățați și chiar de bună credință, dar sunt amăgiți de sofismele lui Satana. El îi face să interpreteze greșit unele expresii categorice ale Scripturii, dând limbajului un colorit de amărăciune și răutate, care-i aparține lui, nu Creatorului nostru. "Pe viata Mea", zice Domnul Dumnezeu, "că nu doresc moartea păcătosului, ci să se întoarcă de la calea lui și să trăiască. Întoarceți-vă, întoarceți-vă, de la calea voastră cea rea! Pentru ce vreti să muriti?" (Ezech. 33:11).

536

Ce ar câştiga Dumnezeu dacă am admite că El Se delectează privind la chinuri fără sfârşit, că El este încântat de gemetele, țipetele și blestemele creaturilor chinuite pe care El le ține în flăcările iadului? Pot oare aceste sunete înspăimântătoare să constituie o muzică pentru auzul Iubirii infinite? Se susține că pedepsirea nelegiuiților cu chinul veșnic ar arăta ura lui Dumnezeu pentru păcat, răul care ruinează pacea și ordinea universului. Ce

Prima mare amăgire

blasfemie teribilă! Ca și când ura lui Dumnezeu față de păcat este motivul ca el să fie perpetuat. Deoarece, potrivit învățăturilor acestor teologi, chinul veșnic fără speranță de îndurare înfurie victimele nenorocite și pentru că ele își revarsă mânia în blesteme și hulă, își măresc continuu povara de vinovăție. Slava lui Dumnezeu nu este mărită perpetuând astfel creșterea continuă a păcatului de-a lungul veșniciei.

Este mai presus de capacitatea minții omenești să evalueze răul care a fost produs de erezia chinului veșnic. Religia Bibliei, plină de iubire, bunătate și abundând de milă, este întunecată de superstiție și îmbrăcată în teroare. Când luăm în considerație în ce culori false a zugrăvit Satana caracterul lui Dumnezeu, să ne mai mirăm că îndurătorul nostru Creator este de temut, de groază și chiar urât de oameni? Concepțiile înspăimântătoare despre Dumnezeu care au fost răspândite în toată lumea prin învățăturile de la amvoane, au dat naștere la mii, ba chiar milioane de sceptici și necredincioși.

Teoria chinurilor veșnice este una din doctrinele false care constituie vinul desfrânării Babilonului, din care dă să bea tuturor națiunilor.(Apoc. 14:8; 17:2). Este, în adevăr, o taină că slujitorii lui Hristos au acceptat această erezie și au predicato de la amvoanele sfinte. Ei au primit-o de la Roma, tot așa cum au primit și sabatul fals. Este adevărat că a fost predicată de oameni mari și buni; dar ei nu au avut lumină asupra acestui subiect așa cum avem noi. Ei au fost răspunzători numai pentru lumina care a strălucit în timpul lor; noi suntem răspunzători pentru aceea care strălucește în zilele noastre. Dacă ne întoarcem de la mărturia Cuvântului lui Dumnezeu și acceptăm doctrine false pentru motivul că le-au predicat părinții noștri, cădem sub condamnarea pronunțată asupra Babilonului; noi bem din vinul desfrânării lui.

O mare clasă de oameni pe care doctrina chinului veșnic îi revoltă, sunt conduși către o rătăcire opusă. Ei văd că Scripturile

prezintă pe Dumnezeu ca pe o ființă iubitoare și compătimitoare și nu cred că El predă creaturile Sale focului unui iad care arde veșnic. Susținând că sufletul este înzestrat cu nemurire naturală, nu văd altă alternativă, decât să tragă concluzia că toată omenirea va fi, în cele din urmă, mântuită.

Mulți privesc amenințările Bibliei ca fiind destinate numai să îngrozească pe oameni să asculte, dar nu ca să fie împlinite literal. Astfel păcătosul poate să trăiască în plăceri egoiste, desconsiderând cerințele lui Dumnezeu și totuși să spere să fie, în cele din urmă, primit în harul Său. O astfel de doctrină, care se bizuie pe îndurarea lui Dumnezeu, dar care ignoră dreptatea Sa, este plăcută inimii firești și încurajează pe cei nelegiuiți în nelegiuirea lor.

Pentru a vedea cum cei care cred într-o mântuire universală răstălmăcesc Scripturile pentru a-şi susține dogmele lor distrugătoare de suflete, este suficient doar să cităm propriile lor declarații. La înmormântarea unui tânăr necredincios, care fusese omorât într-un accident, un predicator universalist a ales ca text declarația din Scriptură cu privire la David: "căci se mângâiase de moartea lui Amnon". (2 Sam. 13:39).

"Sunt întrebat deseori, a spus vorbitorul, care va fi soarta acelora care părăsesc lumea în stare de păcat, mor, poate în stare de ebrietate, mor cu veşmintele nespălate de petele roșii ale crimei sau mor așa cum a murit acest tânăr, fără să fi făcut vreo mărturisire de credință sau să fi trăit o viață religioasă. Suntem mulțumiți cu ceea ce ne spun Scripturile; răspunsul lor va rezolva această problemă înfricoșătoare.

Amnon era peste măsură de păcătos; nu se pocăise, se îmbătase și a fost ucis pe când era beat. David era profet al lui Dumnezeu; el trebuie să fi știut dacă soarta lui Amnon avea să fie rea sau bună în lumea viitoare. Care a fost exprimarea inimii lui?" Împăratul David a încetat să mai urmărească pe Absalom, căci se mângâiase de moartea lui Amnon." (vers. 39).

Prima mare amăgire

"Si ce concluzie se poate deduce din acest text? Nu este asa că suferintele vesnice nu erau o parte din credinta lui religioasă? Asa înțelegem noi; aici descoperim un argument triumfător în sprijinul unei ipoteze mai plăcute, mai luminoase, mai bune privind curătia și pacea universală de la urmă. David a fost mângâiat văzând că fiul lui era mort. Si de ce? Pentru că prin ochiul profetiei el a putut să privească înainte, la un viitor glorios, să vadă că fiul lui, scăpat de toate ispitele, eliberat de robie și curățit de corupția păcatului, după ce a fost făcut îndeajuns de sfânt și iluminat, a fost primit în adunarea spiritelor înălțate, și fericite. Singura lui mângâiere a fost că fiind mutat din starea actuală de păcat și suferință, iubitul lui fiu se dusese acolo unde adierile cele mai sublime ale Duhului Sfânt vor fi revărsate peste sufletul lui întunecat, acolo unde mintea lui va fi deschisă înțelepciunii cerului și binecuvântărilor iubirii eterne și astfel era pregătit cu o natură sfintită să se bucure de odihna si de societatea mostenirii ceresti.

"În aceste gânduri, am dori să se înțeleagă că noi credem că mântuirea oferită de cer nu depinde de nimic din ceea ce putem noi să facem în această viață; nici de schimbarea în prezent a inimii, nici de credința prezentă, nici de mărturisirea prezentă a religiei." În felul acesta pretinsul slujitor al lui Hristos repetă neadevărul rostit de șarpe în Eden: "Hotărât, că nu veți muri!" "În ziua în care veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu." El declară că cei mai ticăloși dintre păcătoși - criminalul, hoțul și desfrânatul - după moarte vor fi pregătiți să intre în fericirea veșnică.

De unde trage acest falsificator al Scripturilor concluziile sale? Dintr-o singură propoziție care exprimă supunerea lui David față de hotărârea Providenței. "David a încetat să mai urmărească pe Absalom, căci se mângâiase de moartea lui Amnon". Durerea sfâșietoare fiind alinată cu trecerea timpului, gândurile lui s-au întors de la fiul mort la cel viu, care fugise de frica pedepsei meritate pentru crima lui.

Aceasta este dovada că Amnon cel betiv, care săvârsise incestul, a fost dus imediat după moarte în locuintele fericirii spre a fi curățit și pregătit pentru societatea îngerilor fără păcat! În adevăr, o poveste plăcută, bine aranjată pentru a satisface inima firească! Aceasta este însăsi doctrina Satanei și își face lucrarea cu succes. Să mai fim surprinsi că nelegiuirea abundă, cu o asemenea învățătură? Metoda folosită de acest învățător fals ilustrează ceea ce fac multi alții. Câteva cuvinte ale Scripturii sunt scoase din context, care în multe cazuri ar dovedi că înțelesul lor este exact opus interpretării date; si asemenea pasaje scoase din context sunt denaturate si folosite ca dovezi pentru sustinerea doctrinelor care n-au nici un temei în Cuvântul lui Dumnezeu. Argumentul citat ca dovadă că Amnon cel bețiv se află în ceruri este doar o deducție contrazisă direct de declarația clară și categorică a Scripturilor care spun că nici un betiv nu va mosteni Împărătia lui Dumnezeu. (1 Cor. 6:10). Astfel îndoielnicii, necredinciosii si scepticii schimbă adevărul în minciună. Mulțimi au fost amăgite de sofismele lor și adormite în leagănul siguranței firești.

Dacă ar fi adevărat că sufletele tuturor oamenilor merg direct în cer în momentul mortii, atunci am dori mai degrabă moartea decât viața. Mulți au fost determinați de această credință să-și pună capăt vieții. Când sunt copleșiți de necazuri, încurcături și dezamăgiri, li se pare mai ușor să-și curme firul delicat al vieții și să se înalțe în fericirea lumii veșnice.

Dumnezeu a dat în Cuvântul Său dovezi clare că va pedepsi

pe călcătorii Legii Sale. Aceia care se măgulesc cu gândul că El este prea îndurător pentru a aplica dreptatea asupra păcătosului, să privească la crucea de pe Calvar. Moartea Fiului nevinovat al lui Dumnezeu dovedește că "plata păcatului este moartea", că

orice călcare a Legii lui Dumnezeu trebuie să-și primească dreapta răsplată. Hristos, Cel fără păcat, a devenit păcat pentru om. El a suportat vina călcării Legii și ascunderea feței Tatălui Său, până când inima I-a fost frântă și viața zdrobită. Tot acest sacrificiu a

Prima mare amăgire

fost făcut pentru ca păcătoșii să poată fi răscumpărați. Omul nu putea fi liberat de pedeapsa păcatului pe nici o altă cale. Orice suflet care refuză să devină părtaș al ispășirii obținute cu un preț atât de mare, trebuie să suporte în propria lui persoană vinovăția și pedeapsa pentru călcarea Legii.

Să examinăm, în continuare, ce învață Biblia cu privire la cei neevlavioși și nepocăiți, pe care universaliștii îi așează în cer împreună cu îngerii sfinți și fericiți.

"Celui ce îi este sete, îi voi da să bea fără plată din izvorul apei vieții." (Apoc. 21:6). Această făgăduință este numai pentru cei care însetează. Numai acelora care simt nevoie după apa vieții și o caută cu prețul pierderii tuturor celorlalte lucruri, le va fi asigurată. "Cel ce va birui, va moșteni aceste lucruri. Eu voi fi Dumnezeu lui și el va fi fiul Meu." (vers. 7). Aici sunt arătate de asemenea condițiile. Pentru a moșteni aceste lucruri trebuie să ne împotrivim păcatului și să-l biruim.

Domnul declară prin profetul Isaia: "Bine de cel neprihănit! Lui îi va merge bine... Vai de cel rău! Lui îi va merge rău, căci va culege rodul faptelor lui". (Is. 3:10, 11). "Totuși, măcar că păcătosul face de o sută de ori răul", spune înțeleptul, "și stăruiește multă vreme în el, eu știu că fericirea este pentru cei ce se tem de Dumnezeu și au frică de El. Dar cel rău, nu este fericit." (Ecles. 8:12, 13). Iar Pavel mărturisește că păcătosul își adună "o comoară de mânie pentru ziua mâniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu, care va răsplăti fiecăruia după faptele lui". "Necaz și strâmtorare va veni peste orice suflet omenesc care face răul." (Romani 2:5, 6, 9).

"Nici un curvar, nici un stricat, nici un lacom de avere, care este un închinător la idoli, n-are parte de moștenire în Împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu." (Efes. 5:5). "Urmăriți pacea cu toți și sfințirea, fără care nimeni nu va vedea pe Domnul." (Evr. 12:14). "Ferice de cei ce își spală hainele, ca să aibă drept la pomul vieții, și să intre pe porți în cetate! Afară sunt câinii, vrăjitorii,

curvarii, ucigașii, închinătorii la idoli, și oricine iubește minciuna și trăiește în minciună." (Apoc. 22:14, 15).

Dumnezeu a făcut oamenilor cunoscut caracterul Său și metoda Sa de a trata păcatul. "Domnul, Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credincioșie, care Își ține dragostea până în mii de neamuri de oameni, iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește pe cel vinovat drept nevinovat." (Exod 34:6, 7). "Domnul... nimicește pe toți cei răi." (Ps. 145:20). "Dar cei răzvrătiți sunt nimiciți cu toții, sămânța celor răi este prăpădită." (Ps. 37:38). Puterea și autoritatea guvernării divine vor fi folosite pentru a pune capăt răzvrătirii; totuși, pedepsele dreptății divine, vor fi în armonie desăvârșită cu caracterul lui Dumnezeu care este milos, îndelung răbdător și plin de bunătate.

Dumnezeu nu constrânge voința sau judecata nimănui. El nu găsește plăcere într-o ascultare de rob. El dorește ca făpturile mâinilor Sale să-L iubească pentru că este demn de iubit. El dorește ca ele să-L asculte pentru că au o apreciere inteligentă a înțelepciunii, dreptății și bunătății Sale. Și toți cei care au o concepție corectă despre aceste calități Îl vor iubi pentru că sunt atrași către El din admirație pentru atributele Sale.

Principiile bunătății, îndurării și iubirii, predicate și exemplificate de Mântuitorul nostru, sunt o expresie a voinței și caracterului lui Dumnezeu. Hristos a declarat că n-a predicat nimic altceva decât ceea ce a primit de la Tatăl Său. Principiile guvernării divine sunt în armonie desăvârșită cu porunca Mântuitorului: "Iubiți pe vrăjmașii voștri".

542

Dumnezeu aduce la îndeplinire dreptatea asupra celor nelegiuiți pentru binele universului și chiar pentru binele acelora asupra cărora vin judecățile Sale. El i-ar face fericiți dacă ar putea face aceasta în conformitate cu legile guvernării Sale și dreptatea caracterului Său. El îi înconjoară cu dovezile iubirii Sale, le dăruiește cunoașterea Legii Sale și-i urmărește cu darurile îndurării Sale, dar ei disprețuiesc

Prima mare amăgire

iubirea Sa, desființează Legea Sa și leapădă harul Său. În timp ce primesc continuu darurile Sale, ei dezonorează pe Dătător; ei urăsc pe Dumnezeu deoarece știu că El are oroare de păcatele lor. Domnul suportă îndelung răutatea lor, dar, în cele din urmă, va veni ora decisivă, când le va fi hotărâtă soarta. Îi va obliga El pe acești răzvrătiți să stea de partea Sa? Îi va constrânge El să facă voia Sa? Aceia care au ales pe Satana drept conducător și au fost stăpâniți de puterea lui, nu sunt pregătiți să intre în prezența lui Dumnezeu.

Mândria, amăgirea, desfrâul, cruzimea s-au fixat în caracterul lor. Pot ei să intre în ceruri și să locuiască veșnic cu aceia pe care i-au dispretuit și urât pe pământ? Adevărul nu va fi niciodată plăcut mincinosului; blândețea nu va mulțumi încrederea de sine și mândria; curăția nu este pe placul celui corupt; iubirea dezinteresată nu pare atrăgătoare celui egoist. Ce izvor de bucurie poate oferi cerul acelora care sunt cu totul absorbiti de interese pământesti și egoiste? Ar putea aceia ale căror vieti au fost petrecute în răzvrătire împotriva lui Dumnezeu să fie strămutați deodată în ceruri și să vadă starea de desăvârșire înaltă și sfântă care există acolo, - orice suflet plin de iubire, orice fată strălucind de bucurie, o muzică încântătoare în sunete melodioase ridicându-se spre onoarea lui Dumnezeu și a Mielului și torente neîntrerupte de lumină revărsându-se asupra răscumpăraților de la fața Aceluia care șade pe tron, - ar putea aceia ale căror inimi sunt pline de ură față de Dumnezeu, față de adevăr și de sfințenie, să se unească cu mulțimile cerești și să participe la cântările lor de laudă? Ar putea ei să suporte slava lui Dumnezeu și a Mielului? Nu, nicidecum; le-au fost oferiți ani de har, pentru ca să-și formeze caractere pentru cer; dar ei nu și-au educat niciodată mintea să iubească curăția; n-au învățat niciodată limbajul cerului, iar acum este prea târziu. O viață de răzvrătire împotriva lui Dumnezeu i-a făcut inapți pentru cer. Curăția, sfințenia și pacea lui ar fi o tortură pentru ei; slava lui Dumnezeu ar fi un foc mistuitor. Ar dori să fugă din acel loc sfânt. Ar prefera nimicirea, ca să poată fi ascunși

de fața Aceluia care a murit ca să-i răscumpere. Soarta celor nelegiuiți este hotărâtă prin propria lor alegere. Excluderea lor din ceruri este urmarea voinței lor și este dreaptă și plină de îndurare din partea lui Dumnezeu.

Asemenea apelor potopului, focul zilei celei mari face cunoscut verdictul lui Dumnezeu că nelegiuiții sunt irecuperabili. Ei nu sunt dispuși să se supună autorității divine. Voința lor a fost exercitată în răzvrătire; iar când viața se sfârșește, este prea târziu să-și schimbe cursul gândurilor în direcție opusă, prea târziu pentru a se mai întoarce de la nelegiuire la ascultare, de la ură la iubire.

Cruţând viaţa lui Cain ucigaşul, Dumnezeu a dat lumii un exemplu privind consecinţa îngăduirii păcătosului să trăiască pentru a continua o viaţă de nelegiuire neînfrânată. Prin influenţa învăţăturii şi exemplului lui Cain, mulţimea urmaşilor lui a fost condusă la păcat, până când, "răutatea omului era mare pe pământ şi toate întocmirile gândurilor din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău... Pământul era stricat înaintea lui Dumnezeu, pământul era plin de silnicie". (Gen 6:5, 11).

Din îndurare față de lume, Dumnezeu a nimicit pe locuitorii ei nelegiuiți din timpul lui Noe. Din îndurare a distrus pe locuitorii corupți ai Sodomei. Prin puterea amăgitoare a Satanei, cei ce săvârșesc fărădelegea câștigă simpatie și admirație și astfel conduc continuu și pe alții la răzvrătire. Așa a fost în zilele lui Cain și Noe, precum și în timpul lui Abraam și Lot; la fel stau lucrurile și în timpul nostru.

Din îndurare pentru univers, Dumnezeu va distruge, în cele din urmă, pe cei care au respins harul Său.

"Fiindcă plata păcatului este moartea; dar darul fără plată al lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru." (Rom. 6:23). În timp ce viața este moștenirea celor drepți, moartea este partea celor nelegiuiți. Moise a spus lui Israel: "Iată, îți pun azi înainte viața și binele, moartea și răul". (Deut. 30:15). Moartea la care se referă aceste texte, nu este aceea pronunțată asupra lui

Prima mare amăgire

Adam, deoarece toată omenirea suferă pedeapsa pentru fărădelegea lui. Aceasta este "moartea a doua", care este pusă în contrast cu viața veșnică.

Ca urmare a păcatului lui Adam, moartea a trecut asupra întregului neam omenesc. Toți, fără deosebire, merg în mormânt. Dar prin prevederile Planului de Mântuire toți vor fi scoși din mormintele lor. "Va fi o înviere a celor drepți și a celor nedrepți." "Și după cum toți mor în Adam, tot așa, toți vor învia în Hristos." (Fapte 24:15; 1 Cor. 15:22).

Totuși se va face o deosebire între cele două categorii care vor fi înviate. "Toți cei din morminte vor auzi glasul Lui și vor ieși afară din ele. Cei ce au făcut binele, vor învia pentru viață; iar cei ce au făcut răul, vor învia pentru judecată." (Ioan 5:28, 29). Aceia care au fost "socotiți vrednici" de învierea pentru viață sunt "fericiți și sfinți". "Asupra lor a doua moarte n-are nici o putere." (Apoc. 20:6).

Dar aceia care n-au obținut iertare prin pocăință și credință, trebuie să primească pedeapsa nelegiuirii - "plata păcatului". Ei vor suferi o pedeapsă care va fi diferită ca durată și intensitate, "după faptele lor", dar care în cele din urmă se va termina cu moartea a doua.

Deoarece este imposibil pentru Dumnezeu, potrivit cu dreptatea și îndurarea Sa, să mântuiască pe păcătos în păcatele lui, El îl privează de existența pe care a pierdut-o datorită nelegiuirilor lui și de care el însuși s-a dovedit nevrednic. Un scriitor inspirat spune: "Încă puțină vreme și cel rău nu va mai fi; te vei uita la locul unde era și nu va mai fi". Iar un altul declară: "Și vor fi ca și când n-ar fi fost niciodată". (Ps. 37:10; Obadia 16). Acoperiți de infamie ei se vor cufunda într-o uitare fără speranță și veșnică.

Astfel se va pune capăt păcatului, cu tot blestemul și ruina care au rezultat din el. Psalmistul spune: "Tu pedepsești neamurile, nimicești pe cel rău, le ștergi numele pentru totdeauna și pe vecie. S-au dus vrăjmașii! N-au rămas din ei decât niște dărâmături

veșnice!" (Ps. 9:5, 6). Ioan, în Apocalipsa, privind în viitor spre existența veșnică a celor mântuiți, aude un imn de laudă universal netulburat de nici o notă discordantă. Toate ființele din cer și de pe pământ au fost auzite dând slavă lui Dumnezeu (Apoc. 5:13). Acolo nu vor exista suflete pierdute care să hulească pe Dumnezeu în timp ce se zvârcolesc în chinuri veșnice, nici ființe nenorocite în iad, ale căror țipete de durere să se amestece cu cântările celor mântuiți.

Pe eroarea fundamentală a nemuririi naturale a sufletului se bazează doctrina stării conștiente în moarte - o doctrină care, ca si cea a chinurilor vesnice, este contrară învătăturilor Scripturilor, ratiunii si simtămintelor noastre de omenie. Potrivit credintei populare, răscumpărații din ceruri au cunoștință de tot ce se petrece pe pământ, îndeosebi în viețile prietenilor pe care i-au părăsit. Dar cum ar putea să fie un izvor de fericire pentru morți, să cunoască necazurile celor vii, să fie martori la păcatele săvârșite de cei iubiti ai lor si să-i vadă suferind toate întristările, dezamăgirile și necazurile vieții? De câtă fericire cerească s-ar bucura aceia care plutesc deasupra prietenilor lor de pe pământ? Cât de cu totul revoltătoare este credința că îndată ce suflarea părăsește trupul, sufletul celui nepocăit este încredințat flăcărilor iadului! Până la ce adâncimi de suferință trebuie să fie cufundați aceia, care-și văd prietenii mergând în mormânt nepregătiți, ca să intre într-o vesnicie de suferință și păcat! Mulți au fost duși la nebunie de acest gând chinuitor.

Ce spun Scripturile despre aceste lucruri? David declară că omul nu este conștient după moarte: "Suflarea lor trece, se întorc în pământ și în aceeași zi le pier și planurile lor". (Ps. 146:4). Solomon prezintă aceeași mărturie: "Cei vii, în adevăr, măcar știu că vor muri; dar cei morți nu știu nimic... Şi dragostea lor, și ura lor, și pizma lor, de mult au și pierit, și niciodată nu vor mai avea parte de tot ce se face sub soare... Căci, în locuința morților, în care mergi, nu mai este nici lucrare, nici chibzuială, nici știință, nici înțelepciune!" (Ecles. 9:5, 6, 10).

Prima mare amăgire

Când, ca răspuns la rugăciune, viața lui Ezechia a fost prelungită cu 15 ani, împăratul recunoscător a adus lui Dumnezeu un imn de laudă pentru marea Sa îndurare. În această cântare el spune motivul pentru care se bucură: "Căci nu locuința morților Te laudă, nu moartea Te mărește și cei ce s-au pogorât în groapă nu mai nădăjduiesc în credincioșia Ta; ci cel viu, da, cel viu Te laudă ca mine astăzi". (Is. 38:18, 19). Teologia populară prezintă pe morții neprihăniți în ceruri, împărtășindu-se de fericire și lăudând pe Dumnezeu cu limbi nemuritoare; dar Ezechia n-a văzut o asemenea perspectivă glorioasă în moarte. Prin cuvintele lui, el este de acord cu mărturia psalmistului: "Căci cel ce moare nu-și mai aduce aminte de Tine; și cine Te va lăuda în locuința morților" "Nu morții laudă pe Domnul și nici vreunul din cei ce se pogoară în locul tăcerii." (Ps. 6:5; 115:17).

Petru, în ziua Cincizecimii, a declarat că patriarhul David "a murit și a fost îngropat; și mormântul lui este în mijlocul nostru până în ziua de azi... Căci David nu s-a suit în ceruri". (Fapte 2:29, 34). Faptul că David rămâne în mormânt până la înviere, dovedește că cei neprihăniți nu merg în ceruri la moarte. Numai prin înviere și în virtutea faptului că Isus a înviat, va putea David în cele din urmă să stea la dreapta lui Dumnezeu. Pavel a spus: "Căci, dacă nu înviază morții, nici Hristos n-a înviat. Și dacă n-a înviat Hristos, credința voastră este zadarnică, voi sunteți încă în păcatele voastre și prin urmare și cei ce au adormit în Hristos, sunt pierduți". (1 Cor. 15:16-18). Dacă de patru mii de ani, drepții, la moartea lor, au mers direct în ceruri, cum a putut spune Pavel că dacă nu este înviere "cei ce au adormit în Hristos, sunt pierduți?" N-ar mai fi necesară nici o înviere.

Martirul Tyndale, referindu-se la starea celor morți, a declarat: "Mărturisesc deschis că nu sunt convins că ei sunt deja în slava deplină în care este Hristos și îngerii aleși ai lui Dumnezeu. Acesta nu este un punct al credinței mele; căci dacă ar fi, atunci predicarea învierii trupului ar fi un lucru zadarnic". - (William Tyndale, *Pref*-

ace to New Testament, ed. 1534. Reprinted in British Reformers-Tyndal, Frith, Barnes, pg. 349).

Nu se poate nega faptul că speranța trecerii la fericirea veșnică imediat după moarte a condus la neglijarea generală a doctrinei biblice a învierii. Această tendință a fost remarcată de Dr. Adam Clarke, care a spus: "Doctrina învierii pare să fi fost considerată de importanță mult mai mare printre creștinii bisericii primare decât este în prezent! De ce? Apostolii au insistat continuu asupra ei și au îndemnat prin ea pe urmașii lui Hristos la stăruință, ascultare și bucurie. Urmașii lor de astăzi rareori o mai menționează! Așa au predicat apostolii și așa au crezut creștinii bisericii primare; așa predicăm noi și așa cred ascultătorii noștri. Nu există în Evanghelie o doctrină asupra căreia să se pună un accent mai mare; și nu este o doctrină în sistemul actual de predicare care să fie tratată cu mai multă neglijență! (Commentary, remarks on 1 Cor. 15, par. 3).

Aceasta a continuat până când adevărul slăvit al învierii a ajuns aproape cu totul necunoscut și pierdut din vedere de lumea creștină.

Astfel, un scriitor religios de frunte, comentând cuvintele lui Pavel din 1 Tes. 4:13-18 spune: "Din motive practice de consolare, doctrina fericitei nemuriri a drepților, ține pentru noi locul oricărei doctrine îndoielnice privind a doua venire a Domnului. Domnul vine pentru noi la moartea noastră. Pentru aceasta trebuie să așteptăm și să veghem. Morții sunt deja intrați în slavă. Ei nu mai așteaptă trâmbița pentru judecata și fericirea lor".

548

Când Isus era gata să părăseacă pe ucenici, nu le-a spus că vor veni curând la El. "Mă duc să vă pregătesc un loc, a spus El, și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine". (Ioan 14:2, 3). Mai mult, Pavel ne spune că: "Însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer și întâi vor învia cei morți în Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți

Prima mare amăgire

toți împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel vom fi totdeauna cu Domnul". Şi adaugă: "Mângâiați-vă dar unii pe alții cu aceste cuvinte". (1 Tes. 4:16-18). Ce contrast izbitor între aceste cuvinte de mângâiere și acelea ale pastorului universalist citat mai înainte! Acesta consola pe prietenii întristați cu asigurarea că, oricât de păcătos ar fi fost cel mort, când și-a dat sfârșitul, el avea să fie primit printre îngeri.

Pavel, în schimb, îndreaptă pe frații lui către venirea viitoare a Domnului, când cătușele mormântului vor fi sfărâmate și "cei morți în Hristos" vor fi înviați pentru viață veșnică.

Înainte ca morții să intre în locuințele pregătite pentru cei drepți, cazurile lor trebuie cercetate, iar caracterele și faptele lor trebuie examinate înaintea lui Dumnezeu. Toți trebuie judecați după lucrurile scrise în cărți și răsplătiți după faptele lor. Această judecată nu are loc la moarte. Observați cuvintele lui Pavel: "Dumnezeu... a rânduit o zi, în care va judeca lumea după dreptate, prin Omul, pe care L-a rânduit pentru aceasta și despre care a dat tuturor oamenilor o dovadă netăgăduită prin faptul că L-a înviat din morți". (Fapte 17:31). Aici apostolul declară în mod clar că a fost hotărât un anumit timp, în viitor, pentru judecarea lumii.

Iuda se referă la aceeași perioadă: "El a păstrat pentru judecata zilei celei mari, puși în lanțuri veșnice, în întuneric, pe îngerii care nu și-au păstrat vrednicia, ci și-au părăsit locuința" El citează mai departe cuvintele lui Enoh: "Iată a venit Domnul cu zecile de mii de sfinți ai Săi, ca să facă o judecată împotriva tuturor". (Iuda 6, 14, 15). Ioan spune că a "văzut pe morți, mici și mari, stând în picioare înaintea scaunului de domnie. Niște cărți au fost deschise... Şi morții au fost judecați... după cele ce erau scrise în cărțile acelea". (Apoc. 20:12).

Dacă morții se bucură deja de fericirea cerului sau se zvârcolesc în flăcările iadului, ce nevoie mai este de o judecată viitoare? Învățăturile Cuvântului lui Dumnezeu asupra acestor puncte importante nu sunt nici neclare, nici contradictorii; ele pot fi înțelese

de mintile obisnuite. Dar care minte sinceră poate vedea întelepciune sau dreptate în teoria acceptată în prezent? Vor primi cei drepți, după cercetarea cazurilor lor la judecată, invitația: "Bine, rob bun și credincios... intră în bucuria stăpânului tău", când ei deja vor fi locuit în prezenta Sa, poate, secole de-a rândul? Vor fi nelegiuitii chemati din locul torturii să primească sentinta din partea Judecătorului a tot pământul: "Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic"? (Matei 25:21, 41). Ce gravă batjocură! Ce rușinoasă acuzare a înțelepciunii și dreptății lui Dumnezeu! Teoria nemuririi sufletului a fost una din acele doctrine false pe care Roma, împrumutând-o de la păgâni, a inclus-o în religia creștină. Martin Luther a pus-o în aceeași categorie cu "fabulele monstruoase, care formează o parte din gunoiul de decrete al Romei". (E. Petavel, The Problem of Immortality, pg. 255). Comentând cuvintele lui Solomon din Eclesiastul, că morții nu știu nimic, reformatorul spune: "Un alt loc care dovedește că morții... nu știu nimic. El spune că acolo nu este nici lucrare, nici chibzuială, nici știință, nici înțelepciune. Solomon consideră că morții dorm și nu știu absolut nimic. Morții zac acolo, nenumărând nici zilele, nici anii, iar când vor fi înviați, li se va părea că au dormit abia un minut". (Martin Luther, Exposition of Solomon's Booke Called Ecclesiastes, pg. 152).

Nicăieri în Sfintele Scripturi nu se găsește afirmația că cei drepți își primesc răsplata sau că cei nelegiuiți își primesc pedeapsa în momentul morții. De la patriarhi și profeți nu ne-a rămas o astfel de asigurare.

Hristos și apostolii n-au făcut nici o aluzie la aceasta. Biblia învață clar că morții nu merg imediat în cer. Ei sunt înfățișați ca dormind până la înviere. (1 Tes. 4:14; Iov 14:10-12). Chiar în ziua când funia de argint se rupe și vasul de aur se sfarmă (Ecles. 12:6), gândurile omului pier. Aceia care coboară în mormânt sunt în țara tăcerii. Ei nu mai știu nimic din ceea ce se face sub soare. (Iov 14:21). Binecuvântată odihnă pentru drepții obosiți! Fie timpul

Prima mare amăgire

lung sau scurt, pentru ei nu este decât o clipă. Ei dorm şi sunt treziți de trâmbița lui Dumnezeu la o nemurire glorioasă. "Trâmbița va suna, morții vor învia nesupuşi putrezirii... Când trupul acesta supus putrezirii, se va îmbrăca în neputrezire și trupul acesta muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci se va împlini cuvântul care este scris: "Moartea a fost înghițită de biruință". (1 Cor. 15:52-54). Când sunt treziți din somnul lor adânc, ei încep să gândească exact din locul de unde au încetat. Ultima senzație a fost chinul morții; ultimul gând a fost că treceau sub puterea mormântului. Când se vor ridica din mormânt, primul lor gând fericit va fi exprimat prin strigătul triumfal: "Unde îți este biruința, moarte? Unde îți este boldul, moarte?" (vers. 55).

POT SĂ NE VORBEASCĂ MORȚII?

Lucrarea îngerilor sfinți, așa cum este prezentată în Scripturi, deste un adevăr deosebit de prețios și mângâietor pentru toți urmașii lui Hristos. Învățătura Bibliei asupra acestui subiect a fost întunecată și falsificată de erorile teologiei populare. Doctrina nemuririi naturale a sufletului, împrumutată la început din filozofia păgână și încorporată în credința creștină în timpul întunericului marii apostazii, a înlocuit adevărul atât de clar prezentat în Scriptură, că "morții nu știu nimic". Mulțimile au ajuns să creadă că spiritele morților sunt "duhuri slujitoare trimise să îndeplinească o slujbă pentru cei ce vor moșteni mântuirea". Și aceasta în ciuda mărturiei Scripturii despre existența îngerilor cerești și despre legătura lor cu istoria omului, înainte de moartea vreunei ființe omenești.

Doctrina privind starea conștientă a omului în moarte și îndeosebi credința că spiritele morților se întorc să slujească celor vii, a pregătit calea pentru spiritismul modern. Dacă morții sunt primiți în prezența lui Dumnezeu și a îngerilor sfinți și sunt privilegiați cu cunoștințe, depășind cu mult pe cele avute înainte de a muri, de ce să nu se întoarcă pe pământ pentru a ilumina și îndruma pe cei vii? Dacă, așa cum învață teologii populari, spiritele morților plutesc în jurul prietenilor lor de pe pământ, de ce nu le-ar fi îngăduit să comunice cu ei, să-i avertizeze împotriva răului sau să-i mângâie în necaz? Cum pot aceia, care cred în starea conștientă a omului în moarte, să respingă ceea ce le vine ca o lumină divină transmisă de spiritele glorificate? Prin acest mijloc considerat sfânt, Satana lucrează pentru împlinirea planurilor lui.

Pot să ne vorbească morții?

Îngerii căzuți care împlinesc poruncile lui, apar ca soli din lumea spiritelor. În timp ce susține că aduce pe cei vii în legătură cu cei morți, prințul răului își exercită influența lui amăgitoare asupra minților lor.

Satana are putere să aducă înaintea oamenilor apariții ale prietenilor lor plecați dintre cei vii. Contrafacerea este desăvârșită; înfățișarea familiară, cuvintele, tonul sunt reproduse cu o precizie uimitoare. Mulți sunt mângâiați cu asigurarea că cei iubiți ai lor se bucură de fericirea cerului și fără să bănuiască pericolul, își pleacă urechea la "duhurile amăgitoare și la învățăturile demonilor".

După ce oamenii sunt făcuti să creadă că mortii vin, în adevăr, să comunice cu ei, Satana face să apară acei morți care au intrat în mormânt nepregătiți. Ei pretind că sunt fericiți în cer și că ocupă acolo poziții înalte; astfel este răspândită rătăcirea că nu se face nici o deosebire între cei drepți și cei păcătoși. Pretinșii vizitatori din lumea spiritelor rostesc uneori preveniri si avertizări care se dovedesc a fi corecte. Apoi, când încrederea este câștigată, ei prezintă doctrine care subminează direct credința în Scripturi. Sub aparența unui interes profund pentru buna stare a prietenilor lor de pe pământ, ei insinuează cele mai primejdioase rătăciri. Faptul că afirmă unele adevăruri și că uneori sunt în stare să prezică evenimente viitoare, dă declarațiilor lor o aparență de autenticitate; iar învățăturile lor false sunt acceptate de mulțimi, tot așa de ușor și crezute tot așa de deplin, ca și când ar fi cele mai sfinte adevăruri ale Bibliei. Legea lui Dumnezeu este dată la o parte, Duhul harului este disprețuit, sângele legământului este considerat nesfânt. Spiritele neagă divinitatea lui Hristos și așează pe Însuși Creatorul pe aceeași treaptă cu ele. Astfel, sub o nouă mască, marele răzvrătit continuă războiul început în ceruri contra lui Dumnezeu și desfășurat timp de aproape șase mii de ani pe pământ.

Mulți se străduiesc să explice manifestările spiritiste, atribuindu-le în întregime fraudei și iuțimii de mână a mediului. În timp ce este adevărat că rezultatele scamatoriei au fost considerate adesea

manifestări spiritiste autentice, au existat totuși și manifestări evidente ale unei puteri supranaturale. Ciocăniturile misterioase, cu care a început spiritismul modern, n-au fost rezultatul sau iscusinței omenești, ci lucrarea directă a îngerilor răi, care astfel au introdus una din amăgirile cele mai eficace pentru distrugerea sufletelor. Mulți vor fi prinși în cursă prin credința că spiritismul este doar o înșelătorie omenească; când vor fi aduși față în față cu manifestări pe care ei nu le pot privi decât ca supranaturale, vor fi amăgiți și vor fi făcuți să le accepte ca fiind lucrarea puterii celei mari a lui Dumnezeu

Aceste persoane trec cu vederea mărturia Scripturilor cu privire la minunile făcute de Satana și de agenții lui. Vrăjitorii lui Faraon au fost în stare să contrafacă lucrarea lui Dumnezeu cu ajutorul Satanei.

Pavel mărturisește că înainte de a doua venire a lui Hristos, vor avea loc manifestări similare ale puterii satanice. Venirea Domnului va fi precedată de manifestarea puterii Satanei prin "tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase și de toate amăgirile nelegiuirii". (2 Tes. 2:9, 10). Apostolul Ioan, descriind puterea făcătoare de minuni care va fi manifestată în zilele sfârșitului, declară: "Săvârșea semne mari, până acolo că făcea chiar să se pogoare foc din cer pe pământ, în fața oamenilor. Și amăgea pe locuitorii pământului prin semnele, pe care i se dăduse să le facă". (Apoc. 13:13, 14). Aici nu sunt prezise doar înșelătorii. Oamenii sunt amăgiți de minunile pe care agenții Satanei au putere să le facă și nu pe care pretind că le fac. Prințul întunericului, care și-a dedicat atât de mult timp facultățile minții lui geniale lucrării de amăgire, își adaptează cu măiestrie ispitele pentru oamenii din toate clasele și de toate condițiile.

554

Persoanelor culte și cu gusturi alese el le prezintă spiritismul în aspectele lui cele mai distinse și intelectuale și astfel reușește să atragă pe mulți în cursa sa. Înțelepciunea pe care o dă spiritismul este aceea descrisă de apostolul Iacob, care "nu vine de sus, ci

Pot să ne vorbească morții?

este pământească, firească, drăcească". (Iacob 3:15). Acest lucru însă este ascuns de marele amăgitor, atunci când tăinuirea va servi cel mai bine scopul lui. El, care a putut să apară îmbrăcat în strălucirea serafimilor cerești în fața lui Hristos în pustia ispitei, vine la oameni în modul cel mai atrăgător, ca înger de lumină. El apelează la ratiune prin prezentarea unor teme înalte; delectează imaginația cu scene răpitoare; câștigă sentimentele prin prezentări elocvente ale iubirii și binefacerii. Stimulează imaginația să se avânte spre sfere înalte făcând pe oameni să se mândrească atât de mult cu propria lor întelepciune, încât în inima lor să dispretuiască pe Cel Vesnic. Fiinta aceasta formidabilă, care a putut să ducă pe Răscumpărătorul lumii pe un munte foarte înalt și să facă să-I treacă pe dinainte toate împărățiile pământului cu slava lor, va prezenta oamenilor ispitele lui într-un mod care va perverti simturile tuturor acelora care nu sunt ocrotiti de puterea divină.

Satana înșeală pe oameni astăzi, așa cum a înșelat pe Eva în Eden, prin lingușire, prin aprinderea dorinței de a dobândi cunoștințe neîngăduite, prin stimularea ambiției de înălțare de sine. Cultivarea acestor rele i-a provocat căderea și prin ele urmărește să aducă ruina oamenilor. "Veți fi ca Dumnezeu", declară el, "cunoscând binele și răul". (Gen 3:5).

Spiritismul învață "că omul este o ființă a progresului; că destinul lui, chiar de la naștere, este să progreseze, până în veșnicie, către Dumnezeu". Din nou: "Fiecare inteligență se va judeca pe ea însăși și nu pe alta." "Judecata va fi dreaptă, pentru că este judecată proprie... Tronul este înăuntrul tău." Când s-a trezit "conștiința spirituală" în el, un învățător spiritist a spus: "Toți semenii mei erau semizei necăzuți". Altul declară: "Orice ființă dreaptă și desăvârșită este Hristos".

Astfel, în locul dreptății și desăvârșirii Dumnezeului nemărginit, adevăratul obiect al adorării; în locul dreptății desăvârșite a Legii Sale, adevăratul standard pe care omul trebuie să-l atingă, Satana

a pus natura păcătoasă și greșită a omului ca singurul obiect al adorării, unica regulă de judecată sau măsură a caracterului. Acesta este progres, dar nu în sus, ci în jos.

Este o lege a naturii intelectuale și spirituale că prin privire suntem schimbați. Mintea se adaptează treptat la subiectele cu care îi este îngăduit să se ocupe. Ea devine asemenea cu ceea ce este obișnuită să iubească și să respecte. Omul nu se va ridica niciodată mai sus de idealul lui de curăție, bunătate sau adevăr. Dacă eul este idealul lui cel mai înalt, niciodată nu va ajunge mai sus de el. Mai degrabă se va scufunda din ce în ce mai mult. Numai harul lui Dumnezeu are putere să înalțe pe om. Lăsat singur, calea lui duce inevitabil în jos.

Celor îngăduitori de sine, iubitori de plăceri sau senzuali, spiritismul li se prezintă sub o mască mai puțin subtilă decât celor rafinați și intelectuali; în formele lui grosolane, ei găsesc ceea ce este în armonie cu pornirile lor. Satana studiază orice indiciu de slăbiciune al firii omenești, notează păcatele pe care fiecare om este înclinat să le comită, apoi are grijă ca ocaziile pentru satisfacerea tendinței spre rău să nu lipsească. El ispitește pe oameni să abuzeze de ceea ce este îngăduit, făcându-i ca prin necumpătare să slăbească puterile fizice, mintale și morale. El a distrus și distruge mii de oameni prin îngăduirea patimilor, brutalizând astfel toată firea omului. Si pentru a-și completa lucrarea, declară prin intermediul spiritelor că "adevărata cunoaștere îl plasează pe om mai presus de orice lege", că "tot ce există, este bun"; că "Dumnezeu nu condamnă"; și că "toate păcatele săvârșite sunt nevinovate". Când oamenii sunt făcuți astfel să creadă că dorința este legea cea mai înaltă, că libertatea înseamnă desfrâu și că omul este răspunzător numai față de sine, cine se mai miră că stricăciunea și depravarea abundă pretutindeni? Mulțimile primesc în grabă învățăturile care le dau libertatea să asculte de îndemnurile inimii firești. Frânele stăpânirii de sine sunt lăsate pe seama poftei, puterile minții și ale sufletului sunt supuse

Pot să ne vorbească morții?

înclinațiilor animalice, iar Satana jubilând atrage în cursa lui mii de oameni care pretind că sunt urmașii lui Hristos.

Nimeni însă nu trebuie să fie amăgit de pretențiile mincinoase ale spiritismului. Dumnezeu a dat oamenilor suficientă lumină pentru a-i face în stare să descopere cursa. Așa cum s-a arătat deja, teoria care formează însăși temelia spiritismului este în conflict cu cele mai clare declarații ale Scripturii. Biblia declară că morții nu știu nimic, că gândurile lor au pierit; ei nu au parte de nimic din ceea ce se face sub soare; ei nu știu nimic despre bucuriile și necazurile acelora care le-au fost cei mai dragi pe pământ.

Mai mult decât atât, Dumnezeu a interzis categoric toate pretinsele comunicări cu spiritele morților. Pe timpul poporului evreu, exista o categorie de oameni care pretindeau, ca și spiritișii de astăzi, că ei au legături cu morții. Dar "duhurile morților", cum erau numiți acești vizitatori din alte lumi, sunt identificate de Biblie ca "duhuri de draci". (Compară Numeri 25:1-3; Ps. 106:28; 1 Cor. 10:20; Apoc. 16:14).

Comunicarea cu spiritele morților a fost considerată o urâciune înaintea Domnului și a fost solemn interzisă sub pedeapsa cu moartea. (Lev. 19:31; 20:27). Astăzi, chiar numele de vrăjitorie este dispreţuit.

Pretenția că oamenii au legături cu spiritele rele este privită ca o poveste din Evul Mediu. Dar spiritismul, care își numără convertiții cu sutele de mii, ba chiar cu milioanele, care a pătruns în cercurile științifice, care a invadat bisericile și a fost primit favorabil în forurile legislative și chiar la curțile regilor - această amăgire gigantică este numai o reînviere, sub o mască nouă, a vrăjitoriei condamnate și interzise în vechime.

Dacă n-ar exista o altă dovadă cu privire la caracterul adevărat al spiritismului, pentru creștin ar trebui să fie suficient faptul că spiritele nu fac nici o deosebire între neprihănire și păcat, între cei mai nobili și mai curați apostoli ai lui Hristos și cei mai corupți slujitori ai Satanei. Prezentând pe cei mai josnici oameni ca fiind

în ceruri și deținând poziții înalte acolo, Satana spune lumii: "Nu contează cât de păcătoși sunteți; nu contează dacă credeți sau nu credeți în Biblie și în Dumnezeu. Trăiți cum vă place; cerul este căminul vostru". Învățătorii spiritiști, de fapt, declară: "Oricine face rău este bun și Domnul are plăcere de el!" Sau: "Unde este Dumnezeul dreptății?" (Maleahi 2:17). Cuvântul Domnului spune: "Vai de cei ce numesc răul bine și binele rău, care spun că întunericul este lumină și lumina întuneric!" (Is. 5:20).

Apostolii, asa cum sunt reprezentați de aceste spirite mincinoase, sunt făcuti să contrazică ceea ce au scris sub inspiratia Duhului Sfânt când au fost pe pământ. Ei neagă originea divină a Bibliei si astfel îndepărtează temelia speranței creștinului și sting lumina care descoperă calea către ceruri. Satana face ca lumea să creadă că Biblia este doar o fictiune sau cel mult o carte potrivită pentru copilăria neamului omenesc, dar că acum trebuie privită ca lipsită de însemnătate sau să fie dată la o parte, fiind depășită. În locul Cuvântului lui Dumnezeu, el oferă manifestările spiritiste. Acesta este un mijloc în întregime sub controlul lui; pe această cale el poate să facă lumea să creadă ce vrea el. Biblia, cartea care îl va judeca pe el și pe urmașii lui, el o pune în umbră, exact acolo unde dorește; pe Mântuitorul lumii el Îl prezintă ca nimic mai mult decât un om obișnuit. După cum străjerii romani, care au păzit mormântul lui Isus, au răspândit raportul fals pe care preoții și bătrânii l-au pus în gura lor, pentru a nega învierea Sa, tot asa cei care cred în manifestările spiritiste încearcă să facă să pară că nu este nimic miraculos în particularitățile vieții Mântuitorului nostru. După ce caută să pună astfel pe Isus în umbră, atrag atenția asupra propriilor lor minuni, declarând că acestea depășesc cu mult lucrările lui Hristos.

Este adevărat că acum spiritismul își schimbă forma și acoperindu-și unele din trăsăturile mai condamnabile, își însușește o mască creștină. Dar adevăratul lui caracter a fost prezentat timp de mulți ani înaintea publicului prin declarațiile făcute la amvon și în presă. Aceste învățături nu pot fi negate sau ascunse.

Pot să ne vorbească morții?

Chiar în forma lui actuală, departe de a fi mai vrednic de tolerat decât înainte, el este, în realitate, mai primejdios, pentru că amăgirea este mai subtilă. Dacă înainte combătea pe Hristos și Biblia, acum mărturisește că le acceptă pe amândouă. Dar Biblia este interpretată într-un mod care place inimii nerenăscute, în timp ce adevărurile ei solemne și vitale sunt făcute fără valoare. Se stăruiește asupra iubirii ca fiind atributul principal al lui Dumnezeu, dar este coborâtă la un sentimentalism ieftin, care nu face deosebire între bine și rău.

Dreptatea lui Dumnezeu, condamnarea păcatului, cerințele Legii Sale sfinte, toate sunt trecute cu vederea. Oamenii sunt învățați să privească Decalogul ca pe o literă moartă. Fabule plăcute, fascinante captivează simțurile și conduc pe oameni să respingă Biblia ca temelie a credinței lor. Hristos este tăgăduit tot atât de mult ca și înainte; Satana a orbit atât de mult ochii oamenilor, încât amăgirea nu este sesizată.

Puţini oameni au o concepţie corectă despre puterea amăgitoare a spiritismului şi despre pericolul de a intra sub influenţa lui. Mulţi intră în legătură cu el numai pentru a-şi satisface curiozitatea. De fapt, ei nu cred în spiritism şi ar fi îngroziţi la gândul de a se supune controlului spiritelor. Dar ei se aventurează pe un teren interzis şi marele distrugător îşi exercită puterea asupra lor împotriva voinţei lor. Este de ajuns să fie convinşi numai o dată să-şi supună minţile conducerii lui, apoi îi ţine în sclavie. În propria lor putere este imposibil să se smulgă din vraja fascinantă şi ademenitoare. Nimic altceva nu poate să elibereze aceste suflete prinse în cursă decât puterea lui Dumnezeu, acordată ca răspuns la rugăciunea serioasă a credinţei.

Toți cei care își îngăduie trăsături de caracter păcătoase sau care nutresc de bunăvoie un păcat cunoscut, invită ispitele Satanei. Ei se despart de Dumnezeu și de grija ocrotitoare a îngerilor Lui; când cel rău își prezintă amăgirile, ei sunt fără apărare și cad ca o pradă ușoară. Aceia care se așează astfel sub puterea lui nu-și

dau seama unde va sfârși drumul lor. După ce reușește să-i înfrângă, îi va folosi ca agenți pentru a duce și pe alții la ruină.

Profetul Isaia spune: "Dacă vi se zice însă: "Întrebati pe cei ce cheamă morții și pe cei ce spun viitorul, care soptesc si bolborosesc". răspundeti: "Nu va întreba oare un popor pe Dumnezeul său? Va întreba el pe cei morti pentru cei vii? La lege si la mărturie!" Căci dacă nu vor vorbi așa, nu vor mai răsări zorile pentru poporul acesta". (Is. 8:19, 20). Dacă oamenii ar fi fost dispuși să primească adevărul, atât de clar prezentat în Scripturi, cu privire la natura omului si starea lui în moarte, ar fi văzut în pretentiile si manifestările spiritismului lucrarea Satanei cu minuni, semne si puteri mincinoase. Dar mulțimile, în loc să renunțe la libertatea atât de plăcută inimii firești și să părăsească păcatele pe care le iubesc, își închid ochii față de lumină și merg înainte, fără să țină seama de avertizări, în timp ce Satana îsi tese cursele în jurul lor, iar ele devin prada lui. "Pentru că n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiti", de aceea "Dumnezeu le trimite o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună". (2 Tes. 2:10, 11).

Cei ce se opun învățăturilor spiritismului, atacă nu numai pe oameni, ci pe Satana şi îngerii lui. Ei intră în luptă împotriva căpeteniilor, domniilor și duhurilor răutății din locurile cerești. Satana nu va ceda nici o palmă de teren, decât dacă este respins de puterea solilor cerești. Poporul lui Dumnezeu trebuie să fie în stare să-l înfrunte, ca și Mântuitorul nostru, cu cuvintele: "Stă scris". Satana poate cita Scriptura acum ca și în zilele lui Hristos și îi va falsifica învățăturile pentru a-și susține amăgirile. Cei care vor rezista în acest timp de primejdie trebuie să cunoască personal mărturia Scripturilor.

560

Mulți vor fi confruntați de spiritele demonilor care vor personifica rude dragi sau prieteni care vor enunța cele mai primejdioase erezii.

Acești vizitatori vor face apel la cele mai gingașe sentimente ale noastre și vor face minuni pentru a-și susține afirmațiile. Trebuie

Pot să ne vorbească morții?

să fim pregătiți să ne împotrivim lor cu adevărul biblic că morții nu știu nimic și că cei care apar astfel sunt spirite de demoni.

"Ceasul încercării, care are să vină peste lumea întreagă, ca să încerce pe locuitorii pământului", se află chiar în fața noastră. (Apoc. 3:10).

Toţi aceia a căror credinţă nu este ferm întemeiată pe Cuvântul lui Dumnezeu, vor fi amăgiţi şi învinşi. Satana "lucrează cu toată amăgirea nelegiuirii" pentru a pune stăpânire pe fiii oamenilor, iar amăgirile lui se vor înmulţi continuu. El îşi atinge scopul numai când oamenii cedează de bunăvoie ispitelor sale. Aceia care caută cu seriozitate cunoașterea adevărului şi se străduiesc să-şi curățească sufletele prin ascultare, făcând astfel tot ce pot pentru a se pregăti de luptă, vor găsi în Dumnezeul adevărului o apărare sigură. "Fiindcă ai păzit Cuvântul răbdării Mele, te voi păzi şi Eu" (vers. 10), este făgăduinţa Mântuitorului. El va trimite mai degrabă pe toţi îngerii din cer să păzească pe poporul Său, decât să lase un singur suflet, care se încrede în El, să fie biruit de Satana.

Profetul Isaia scoate în evidență amăgirea teribilă care va veni peste cei nelegiuiți, făcându-i să se considere în siguranță față de judecățile lui Dumnezeu. "Noi am făcut un legământ cu moartea, am făcut o învoială cu locuința morților: când va trece urgia apelor năvălitoare, nu ne va atinge, căci avem ca loc de scăpare neadevărul și ca adăpost minciuna!" (Is. 28:15). În categoria descrisă aici sunt cuprinși aceia care, în nepocăința lor încăpățânată, se mângâie cu asigurarea că nu va fi nici o pedeapsă pentru păcătos; că toată omenirea, indiferent cât de coruptă ar fi, va fi înălțată la cer, ca să ajungă ca îngerii lui Dumnezeu. Dar și mai îndrăzneți sunt aceia care fac un legământ cu moartea și o înțelegere cu locuința morților, care renunță la adevărurile pe care le-a prevăzut Cerul ca apărare pentru cei neprihăniți în ziua necazului și primesc, în schimb, adăpostul minciunilor oferite de Satana - pretențiile amăgitoare ale spiritismului.

Orbirea oamenilor din această generație este de nedescris. Mii resping Cuvântul lui Dumnezeu ca nefiind demn de crezut, însă primesc amăgirile Satanei cu deplină încredere. Scepticii și batjocoritorii condamnă bigotismul acelora care se luptă pentru credința profeților și apostolilor și se amuză ridiculizând declarațiile solemne ale Scripturilor cu privire la Hristos, la Planul de Mântuire și la pedeapsa care va veni peste cei care resping adevărul. Ei simulează o milă adâncă pentru mințile înguste, slabe și superstițioase care recunosc prerogativele lui Dumnezeu și ascultă de cerințele Legii Sale. Ei manifestă atâta siguranță ca și când, în adevăr, au făcut legământ cu moartea și o înțelegere cu locuința morților - ca și când au ridicat un obstacol de netrecut, de nepătruns între ei și răzbunarea lui Dumnezeu.

Nimic nu le poate trezi temerile. S-au predat ispititorului atât de deplin, s-au unit atât de strâns cu el şi atât de complet s-au îmbibat cu spiritul lui, încât nu au putere şi nici înclinație să scape din cursa lui. Satana s-a pregătit îndelung pentru efortul final de a amăgi lumea.

Temelia acestei lucrări a fost pusă odată cu asigurarea dată Evei în Eden: "Hotărât, că nu veți muri... în ziua când veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul". (Gen. 3:4, 5). Puțin câte puțin el a pregătit calea pentru capodopera amăgirii lui prin dezvoltarea spiritismului. El nu a ajuns încă la împlinirea completă a planurilor lui, dar va ajunge în zilele din urmă.

Profetul spune: "Am văzut... trei duhuri necurate, care semănau cu nişte broaște. Acestea sunt duhuri de draci, care fac semne nemaipomenite și care se duc la împărații pământului întreg, ca să-i strângă pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului Celui Atotputernic." (Apoc. 16:13,14). Cu excepția acelora care sunt păziți de puterea lui Dumnezeu, prin credința în Cuvântul Său, întreaga lume va fi târâtă în rândurile acestei amăgiri. Oamenii

Pot să ne vorbească morții?

dorm adânc într-o siguranță fatală, pentru a fi treziți numai de revărsarea mâniei lui Dumnezeu.

Domnul Dumnezeu spune: "Voi face din neprihănire o lege și din dreptate o cumpănă; și grindina va surpa locul de scăpare al neadevărului și apele vor îneca adăpostul minciunii. Așa că legământul vostru cu moartea va fi nimicit și învoiala voastră cu locuința morților nu va dăinui. Când va trece urgia apelor năvălitoare, veți fi striviți de ea". (Is. 28:17, 18).

LIBERTATEA DE CONŞTIINȚĂ AMENINȚATĂ

nomanismul este privit în prezent de protestanți mult mai T favorabil decât în anii de mai înainte. În acele tări unde Catolicismul nu detine pozitia dominantă si unde papistasii iau o atitudine conciliatoare pentru a câștiga influență, se manifestă o indiferență crescândă față de doctrinele care separă bisericile reformate de biserica papală; câștigă teren părerea că, în fond, nu ne deosebim atât de mult în punctele principale, așa cum s-a presupus și că o concesie mică din partea noastră ne va duce la o înțelegere mai bună cu Roma. A fost un timp când protestanții puneau mare pret pe libertatea de constiință care fusese plătită atât de scump. Ei își învățau copiii să aibă oroare de papalitate și considerau că a căuta să fie în armonie cu Roma ar însemna necredinciosie fată de Dumnezeu. Dar cât de cu totul diferit sunt exprimate sentimentele acum! Apărătorii papalității declară că biserica a fost calomniată și lumea protestantă este înclinată să accepte această declarație. Mulți susțin că este nedrept să judecăm biserica de astăzi după ororile și absurditățile care au caracterizat domnia ei în secolele de ignoranță și întuneric. Ei scuză cruzimea ei înfiorătoare ca fiind rezultatul barbariei acelor timpuri și pretind că influența civilizației moderne i-a schimbat sentimentele.

564

Au uitat aceste persoane pretenția de infailibilitate susținută timp de opt sute de ani de această putere arogantă? Departe de a fi renunțat la această pretenție, ea a fost susținută în secolul al XIX-lea mai categoric decât oricând mai înainte. Din moment ce Roma susține că "biserica n-a greșit niciodată și nici nu va greși

vreodată, potrivit Scripturilor" (John L. von Mosheim, *Institutes of Ecclesiastical History*, book 3, century 11, part 2, chapter 2, section 9, note 17), cum poate să renunțe ea la principiile care au călăuzit-o în secolele trecute? Biserica papală nu va renunța niciodată la pretenția de infailibilitate.

Ea susține că tot ce a făcut prin persecutarea acelora care i-au respins dogmele, a fost drept; nu ar repeta ea aceleași fapte, dacă i s-ar prezenta ocazia? Să fie înlăturate restricțiile impuse acum de guvernele civile, să-i fie restabilită Romei puterea de mai înainte și va avea loc neîntârziat o reînnoire a tiraniei și persecuției ei.

Un scriitor bine cunoscut vorbeşte astfel despre atitudinea ierarhiei papale cu privire la libertatea de conştiință și primejdiile care amenință îndeosebi Statele Unite datorită succesului politicii ei: "Sunt mulți care atribuie bigotismului sau naivității teama de Catolicism în Statele Unite. Aceștia nu văd nimic ostil în caracterul și atitudinea Romanismului față de instituțiile noastre libere și nu văd nici un pericol în creșterea lui. Să comparăm mai întâi unele din principiile fundamentale ale guvernării noastre cu acelea ale Bisericii Catolice.

"Constituția Statelor Unite garantează libertatea de conștiință. Nimic nu este mai scump și mai fundamental. Papa Pius IX, în scrisoarea enciclică din 15 august 1854, a spus: "Doctrinele sau fanteziile absurde și eronate, pentru apărarea libertății de conștiință, sunt ereziile cele mai primejdioase - o plagă, care dintre toate celelalte, este cea mai de temut într-un stat". Același papă, în scrisoarea enciclică din 8 decembrie 1864, anatemiza pe "aceia care revendică libertatea de conștiință și a închinării religioase", ca și pe "toți care susțin că bisericii nu-i este îngăduit să folosească forța".

"Tonul pașnic al Romei în Statele Unite nu înseamnă o schimbare a inimii. Ea este îngăduitoare acolo unde nu are putere. Episcopul O'Connor afirmă: "Libertatea religioasă este tolerată până când contrariul poate fi pus în aplicare fără vreun pericol

pentru lumea catolică"... Arhiepiscopul din St. Louis a spus odată: "Erezia și necredința sunt crime; și în țări creștine ca Italia și Spania, de exemplu, unde toți oamenii sunt catolici și unde religia catolică este o parte esențială a legii țării, ele sunt pedepsite ca și celelalte crime..." "Orice cardinal, arhiepiscop și episcop din Biserica Catolică, depune un jurământ de credință față de papa, în care se întâlnesc următoarele cuvinte: "Voi persecuta pe ereticii, schismaticii și rebelii față de numitul nostru domn (papa) sau față de urmașii lui mai sus amintiți și mă voi opune lor din toate puterile mele". (Josiah Strong, *Our Country*, cap. 5, par. 2-4).

Este adevărat că există creştini sinceri în Biserica Romano-Catolică. Mii de credincioși din această biserică slujesc pe Dumnezeu după cea mai bună lumină pe care o au.... Lor nu le este permis accesul la Cuvântul Său și de aceea nu cunosc adevărul. (Publicat în 1888 și 1911. Vezi Apendice). Ei n-au înțeles niciodată contrastul dintre o slujire vie, din inimă și o serie de simple forme și ceremonii.

Dumnezeu privește cu gingășie compătimitoare asupra acestor suflete educate într-o credință amăgitoare și nesatisfăcătoare. El va face ca raze de lumină să pătrundă prin întunericul des care le înconjoară. El le va descoperi adevărul așa cum este în Isus și mulți chiar vor lua poziție împreună cu poporul Său.

Romanismul ca sistem nu este în prezent mai în armonie cu Evanghelia lui Hristos decât în oricare altă perioadă anterioară din istoria lui.

Bisericile protestante sunt în mare întuneric, de aceea ele nu înțeleg semnele timpului. Biserica Romană țintește departe cu planurile și metodele ei de lucru. Ea folosește orice mijloc pentru a-și extinde influența și a-și mări puterea în pregătirea pentru o luptă crudă și hotărâtă pentru ca să recâștige stăpânirea lumii, să restabilească persecuția și să distrugă tot ce a făcut Protestantismul. Catolicismul câștigă teren pretutindeni. Observați numărul crescând de biserici și capele catolice din țările protestante. Priviți

Libertatea de conștiință amenințată

la popularitatea colegiilor și seminariilor catolice din America, sprijinite atât de mult de protestanți. Urmăriți creșterea ritualismului în Anglia și convertirile frecvente la Catolicism. Aceste lucruri ar trebui să trezească îngrijorarea tuturor care prețuiesc principiile curate ale Evangheliei.

Protestanții s-au asociat cu papalitatea și au sprijinit-o; au făcut compromisuri și concesii de care înșiși papistașii sunt surprinși și când le văd și nu reușesc să le înțeleagă. Oamenii își închid ochii față de adevăratul caracter al Romanismului și față de pericolele de temut care rezultă din supremația lui. Oamenii trebuie treziți pentru a se opune înaintării celui mai periculos dușman al libertăților civile și religioase.

Mulţi protestanţi presupun că religia catolică nu este atrăgătoare şi că serviciul ei de închinare este un şir de ceremonii plictisitoare şi fără sens. Aici greşesc. În timp ce Romanismul este întemeiat pe amăgire, el nu este o înşelătorie grosolană şi stângace. Slujba religioasă a Bisericii Romane este ceremonia cea mai impresionantă. Desfăşurarea fastuoasă şi ritualurile ei solemne fascinează simţurile oamenilor şi aduc la tăcere glasul raţiunii şi al conştiinţei. Ochiul este încântat.

Biserici mărețe, procesiuni impunătoare, altare de aur, racle împodobite cu pietre scumpe, picturi alese și sculpturi minunate fac apel la iubirea de frumos. Urechea de asemenea este captivată. Muzica este neîntrecută. Notele ample și profunde ale orgii, unindu-se cu melodia multor voci când răsună prin domurile impunătoare și printre coloanele din marile catedrale, nu pot să nu impresioneze mintea cu venerație și respect.

Splendoarea exterioară, pompa și ceremonia, care nu fac decât să înșele năzuințele sufletului bolnav de păcat sunt dovezi ale corupției interioare. Religia lui Hristos nu are nevoie de astfel de atracții pentru a o recomanda. În lumina care strălucește de la cruce, adevăratul creștinism apare atât de curat și atrăgător încât nici o împodobire exterioară nu-i poate mări valoarea lui reală.

Ceea ce are preț înaintea lui Dumnezeu este frumusețea sfințeniei, un duh blând și liniștit.

Strălucirea stilului nu este neapărat un indiciu de gândire curată și înaltă. Concepții înalte despre artă, un gust rafinat și subtil se găsesc deseori la oameni firești și senzuali. Ei sunt folosiți adesea de Satana pentru a face pe oameni să uite nevoile sufletului, să piardă din vedere viitorul, viața veșnică, să-i îndepărteze de la Ajutorul lor nemărginit și să-i facă să trăiască numai pentru lumea aceasta.

O religie de forme exterioare este atrăgătoare pentru inima nerenăscută.

Pompa și ceremonia slujbei catolice au o putere seducătoare, fascinantă prin care mulți sunt amăgiți; ei ajung să considere Biserica Romano-Catolică însăși poarta cerului. Numai aceia care și-au așezat ferm picioarele pe temelia adevărului și ale căror inimi sunt reînnoite de Duhul lui Dumnezeu sunt protejați împotriva influenței ei. Mii de oameni care nu au o cunoaștere din experiență a lui Hristos vor fi conduși să accepte formele evlaviei lipsite de putere. O astfel de religie este exact ceea ce doresc mulțimile.

Pretenția bisericii că are dreptul să ierte păcatele, face pe romaniști să se simtă liberi să păcătuiască; rânduiala spovedaniei, fără care iertarea nu este acordată, tinde de asemenea să dea permisiunea oamenilor să păcătuiască. Acela care îngenunchiază înaintea unui om căzut și își mărturisește gândurile ascunse și închipuirile inimii, își înjosește demnitatea de om și-și degradează orice înclinație nobilă a sufletului... Descoperind păcatele vieții lui înaintea unui preot, - un muritor greșit și păcătos și prea adesea corupt de vin și imoralitate, - idealul omului despre caracter este coborât și în consecință el rămâne mânjit. Concepția lui despre Dumnezeu este coborâtă la asemănarea cu omenirea căzută, întrucât preotul este considerat reprezentant al lui Dumnezeu. Această mărturisire degradantă a omului față de om este izvorul tainic din care au ieșit multe din relele care mânjesc lumea și o

pregătesc pentru distrugerea finală. Totuși, aceluia care se complace în îngăduință de sine îi este mai convenabil să se mărturisească unui semen muritor, decât să-și deschidă sufletul înaintea lui Dumnezeu. Este mai acceptabil firii omenești să se supună canoanelor, decât să renunțe la păcat; este mai ușor să-și mortifice trupul prin îmbrăcarea în sac, urzicarea și purtarea de lanțuri chinuitoare, decât să-și răstignească poftele firești. Inima firească este mai degrabă dispusă să poarte un jug greu, decât să se plece să ia jugul lui Hristos.

Există o asemănare izbitoare între biserica Romei și biserica iudaică din timpul primei veniri a lui Hristos. În timp ce iudeii, în ascuns, călcau în picioare toate principiile Legii lui Dumnezeu, pe dinafară erau riguroși în păzirea preceptelor ei, încărcându-le cu cerințe riguroase și tradiții, care făceau ca ascultarea să fie grea și împovărătoare. Așa cum iudeii pretindeau că respectă Legea, tot astfel romaniștii pretind că respectă crucea. Ei înalță simbolul suferințelor lui Hristos, în timp ce în viețile lor Îl leapădă pe Acela pe care Îl reprezintă crucea.

Papistașii așează cruci pe biserici, pe altare și pe îmbrăcăminte. Pretutindeni se vede semnul crucii. Pretutindeni este onorată și înălțată pe din afară. Dar învățăturile lui Hristos sunt îngropate sub o mulțime de tradiții fără rost, interpretări false și cerințe riguroase.

Cuvintele Mântuitorului referitoare la iudeii bigoți se aplică în măsură mai mare conducătorilor Bisericii Romano-Catolice: "Ei leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat și le pun pe umerii oamenilor, dar ei nici cu degetul nu vor să le miște". (Matei 23:4). Suflete conștiincioase sunt ținute în continuă groază, temându-se de mânia unui Dumnezeu ofensat, în timp ce mulți dintre demnitarii bisericii trăiesc în lux și plăceri senzuale.

Închinarea la icoane şi relicve, invocarea sfinților şi înălțarea papei sunt mijloace ale Satanei pentru a abate mințile oamenilor de la Dumnezeu și de la Fiul Său. Pentru a-i distruge complet, el

569

se străduiește să le îndepărteze atenția de la Singurul prin care pot găsi mântuirea. El îi va îndruma către orice alt lucru care ar putea să înlocuiască pe Acela care a zis: "Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă". (Mat. 11:28).

Efortul permanent al Satanei este să prezinte greșit caracterul lui Dumnezeu, natura păcatului și adevăratele probleme care sunt în joc în marea luptă. Sofismele lui minimalizează obligativitatea Legii divine și dau oamenilor permisiunea să păcătuiască. În același timp îi face să nutrească concepții greșite despre Dumnezeu, astfel încât să-L privească mai degrabă cu teamă și ură decât cu iubire. Cruzimea proprie caracterului lui o atribuie Creatorului; aceasta este inclusă în sistemele religiei și exprimată în modurile de închinare. Astfel mințile oamenilor sunt orbite și Satana și-i câștigă ca agenți în lupta împotriva lui Dumnezeu. Prin concepții greșite despre atributele divine, popoarele păgâne au fost conduse să creadă că sunt necesare sacrificii omenești pentru a obține favoarea Divinității; și astfel au fost comise cruzimi oribile sub diferitele forme de idolatrie.

Biserica Romano-Catolică, unind formele păgânismului cu creștinismul și, asemenea păgânismului, reprezentând greșit caracterul lui Dumnezeu, a recurs la practici nu mai puțin crude și revoltătoare. În zilele supremației Romei existau instrumente de tortură pentru a constrânge pe oameni să adere la doctrinele ei. Pentru aceia care nu recunoșteau pretențiile ei era rezervat rugul. Au avut loc masacre de asemenea proporții, încât nu vor fi niciodată cunoscute până când vor fi descoperite la judecată. Demnitarii bisericii au studiat, sub călăuzirea Satanei, stăpânul lor, cum să inventeze mijloace care să provoace cel mai mare chin posibil fără să pună capăt vieții victimei. În multe cazuri procedeele infernale erau repetate până la limita extremă a rezistenței omenești, până când natura renunța la luptă, iar victima saluta moartea ca pe o dulce eliberare.

Aceasta a fost soarta adversarilor Romei. Pentru adepții ei avea disciplina biciului, a înfometării, a privațiunilor fizice în toate

formele imaginabile, care deprimau sufletul. Pentru a dobândi favoarea Cerului, penitenții călcau legile lui Dumnezeu prin călcarea legilor naturii. Erau învățați să rupă legăturile pe care Dumnezeu le-a rânduit pentru a binecuvânta și înveseli viața pământească a omului. Cimitirele cuprind milioane de victime care și-au petrecut viețile în eforturi zadarnice să-și supună afecțiunile lor naturale, să înăbușe, ca fiind ofensatoare pentru Dumnezeu, orice gând și sentiment de simpatie față de semenii sau semenele lor.

570

Dacă dorim să înțelegem cruzimea neclintită a Satanei manifestată timp de sute de ani, nu printre aceia care n-au auzit niciodată despre Dumnezeu, ci chiar în inima și pe toată întinderea creștinătății, trebuie numai să privim la istoria Romanismului. Prin acest sistem gigantic de amăgire prințul răului își ajunge scopul de a aduce dezonoare lui Dumnezeu și nenorocire omului. Iar când vedem cum reușește să se deghizeze și să-și aducă la îndeplinire lucrarea prin conducătorii bisericii, înțelegem mai bine de ce are o antipatie atât de mare față de Biblie. Dacă această carte este citită, vor fi descoperite îndurarea și iubirea lui Dumnezeu; se va vedea că El nu pune asupra oamenilor nici una din aceste poveri grele. Tot ce cere El este o inimă zdrobită și pocăită, un duh umil și ascultător.

Hristos nu dă prin viața Sa nici un exemplu ca bărbații și femeile să se închidă în mânăstiri pentru a se pregăti pentru cer. El n-a învățat niciodată că dragostea și simpatia trebuie înăbușite. Inima Mântuitorului era plină de iubire. Cu cât omul se apropie mai mult de desăvârșirea morală, cu atât mai fine sunt sensibilitățile lui, cu atât mai acută este perceperea păcatului și cu atât mai profundă simpatia pentru cei nenorociți. Papa pretinde că este vicarul lui Hristos; dar cum se poate compara caracterul lui cu acela al Mântuitorului nostru? A condamnat Hristos vreodată pe oameni la închisoare sau la roată pentru că nu I-au adus omagii ca Rege al cerului? S-a auzit vocea Lui condamnând la moarte pe

aceia care nu L-au primit? Când n-a fost primit de locuitorii unui sat din Samaria, apostolul Ioan s-a umplut de indignare și a cerut: "Doamne, vrei să poruncim să se pogoare foc din cer și să-i mistuie, cum a făcut Ilie?" Isus a privit cu milă la uceniul Său și i-a mustrat spiritul aspru zicând: "Fiul omului a venit nu ca să piardă sufletele oamenilor, ci să le mântuiască." (Luca 9:54, 56). Cât de deosebit de spiritul manifestat de Hristos este acela al pretinsului Său vicar.

Biserica Romană prezintă acum lumii o față plăcută, acoperind cu scuze raportul cruzimilor ei oribile. Ea s-a îmbrăcat în veșminte asemănătoare cu ale lui Hristos, dar a rămas neschimbată. Toate principiile papalității, care au existat în secolele trecute, există și astăzi. Doctrinele inventate în Evul Mediu sunt susținute și astăzi. Nimeni să nu se amăgească. Papalitatea, pe care protestanții sunt acum atât de dispuși să o onoreze, este aceeași care stăpânea lumea în zilele Reformațiunii când bărbați ai lui Dumnezeu s-au ridicat, cu riscul vieții lor, pentru a-i demasca nelegiuirea. Ea are aceeași mândrie și îndrăzneală arogantă cu care a stăpânit peste regi și prinți și prin care și-a asumat prerogativele lui Dumnezeu. Spiritul ei nu este acum mai puțin crud și despotic decât atunci când a zdrobit libertatea oamenilor și a ucis pe sfinții Celui Prea Înalt.

Papalitatea este exact ceea ce a declarat profeția că va fi și anume, apostazia zilelor din urmă. (2 Tes. 2:3, 4). O trăsătură caracteristică a politicii ei este să-și asume rolul care va împlini cel mai bine scopul ei; dar sub înfățișarea schimbătoare de cameleon, ea ascunde veninul neschimbat al șarpelui. "Promisiunea nu trebuie păstrată față de eretici, nici față de persoanele suspectate de erezie" (Lenfant, vol. I, pag. 516), declară ea. Poate această putere, a cărei istorie a fost scrisă timp de o mie de ani cu sângele sfinților, să fie acum recunoscută ca o parte a bisericii lui Hristos? Declarația pusă în circulație în țările protestante, că Romano-Catolicismul se deosebește mult mai puțin acum de Protestantism decât odinioară, nu este lipsită de temei.

Libertatea de conștiință amenințată

O schimbare a avut loc; dar schimbarea nu este la papalitate. Catolicismul se aseamănă, în adevăr, mult cu Protestantismul contemporan, deoarece Protestantismul a degenerat în mare măsură față de zilele reformatorilor.

În timp ce bisericile protestante au căutat favoarea lumii, o iubire greșit înțeleasă le-a orbit ochii. Ele nu văd decât că este drept să creadă că tot ce este rău este bine și ca rezultat inevitabil, în cele din urmă, vor crede că tot ce este bine este rău. În loc să stea în apărarea credinței date sfinților odată pentru totdeauna, ele se scuză acum față de Roma pentru părerile lor lipsite de dragoste față de ea, cerând iertare pentru bigotismul lor.

Un mare număr de oameni, chiar dintre aceia care nu au nici o simpatie față de Romanism, nu-și dau seama de pericolul care vine din puterea și influența lui. Mulți susțin că întunericul intelectual și moral, care predomina în Evul Mediu, a favorizat răspândirea dogmelor, superstițiilor și oprimării, dar cultura avansată a timpurilor moderne, răspândirea generală a cunoașterii și toleranța crescută în materie de religie nu permit reapariția intoleranței și tiraniei. Chiar numai gândul că va exista o asemenea stare de lucruri în acest secol luminat, este ridiculizat. Este adevărat că asupra acestei generații strălucește o lumină intelectuală, morală și religioasă mai mare. Din paginile deschise ale Cuvântului Sfânt al lui Dumnezeu a fost revărsată lumină din cer asupra lumii. Dar trebuie să ne amintim că întunericul acelora care falsifică și resping adevărul este cu atât mai mare, cu cât lumina revărsată asupra lor este mai mare.

Studiul cu rugăciune al Bibliei ar arăta protestanților adevăratul caracter al papalității și i-ar face să o deteste și să se ferească de ea; dar mulți sunt atât de înțelepți, după părerea lor, încât nu simt nevoia să caute cu umilință pe Dumnezeu pentru ca să fie conduși la adevăr. Deși se mândresc cu cultura lor, ei nu cunosc nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu. Ei trebuie să aibă un mijloc pentru a-și liniști conștiinta și caută ceea ce este cel mai putin

spiritual și umilitor. Ceea ce doresc ei este o metodă de a uita pe Dumnezeu, dar care să treacă drept o metodă de a-și aminti de El. Papalitatea este bine adaptată să îndeplinească nevoile tuturor acestora. Ea este pregătită pentru cele două clase de oameni, care cuprind aproape întreaga lume - aceia care vor să fie mântuiți prin meritele lor și aceia care vor să fie mântuiți în păcatele lor. Acesta este secretul puterii ei.

S-a demonstrat că o perioadă de mare întuneric intelectual este favorabilă succesului papalității. Se va demonstra, în continuare, că un timp de mare lumină intelectuală este deopotrivă favorabil succesului ei. În secolele trecute, când oamenii erau fără Cuvântul lui Dumnezeu și fără cunoștința adevărului, erau legați la ochi și mii au fost prinși în lat, nevăzând cursa întinsă pentru picioarele lor. În această generație sunt de asemenea mulți ai căror ochi sunt orbiti de strălucirea speculațiilor omenești, de "știința pe nedrept numită astfel"; ei nu observă cursa și intră în ea tot așa de usor ca si cum ar fi legați la ochi. Dumnezeu a intenționat ca puterile intelectuale ale omului să fie considerate ca un dar de la Făcătorul lui și să fie folosite în slujba adevărului și dreptății; dar când se cultivă mândria și ambiția, iar oamenii înalță propriile lor teorii mai presus de Cuvântul lui Dumnezeu, atunci cultura poate să producă mai mult rău decât ignoranța. Astfel știința falsă din zilele noastre, care subminează credința în Biblie, se va dovedi tot atât de eficace în pregătirea căii pentru acceptarea papalității, cu ceremoniile ei plăcute, cum s-a dovedit interzicerea cunoștinței pentru deschiderea căii spre înălțarea ei în Evul Mediu.

În mişcările care se dezvoltă în prezent în Statele Unite de a asigura sprijinul statului pentru instituțiile și datinele bisericii, protestanții calcă pe urmele papistașilor. Mai mult decât atât, ei deschid ușa ca papalitatea să recâștige în America protestantă supremația pe care a pierdut-o în Lumea Veche. Şi ceea ce dă o semnificație mai mare acestei mișcări este faptul că principalul obiectiv preconizat este impunerea păzirii duminicii - practică

ce-și are originea la Roma și pe care ea o pretinde ca semn al autorității ei.

Spiritul papalității - spiritul de conformare cu obiceiurile lumești, venerarea tradițiilor omenești mai presus de poruncile lui Dumnezeu - pătrunde în bisericile protestante și le conduce să facă aceeași lucrare de înălțare a duminicii pe care a făcut-o papalitatea înaintea lor.

Dacă cititorul dorește să înțeleagă ce mijloace vor fi folosite în lupta care se apropie cu grăbire, nu are decât să revadă raportul mijloacelor pe care le-a folosit Roma pentru același scop în secolele trecute. Dacă vrea să cunoască modul cum papistașii și protestanții uniți vor proceda cu aceia care resping dogmele lor, să cerceteze spiritul pe care l-a manifestat Roma față de Sabat și de apărătorii lui.

Edicte regale, concilii generale și hotărâri ale bisericii susținute de puterea civilă, au fost treptele prin care sărbătoarea păgână a ajuns la poziția de cinste în lumea creștină. Prima măsură publică pentru impunerea păzirii duminicii a fost legea emisă de împăratul Constantin (anul 321 d. Hr.; vezi apendicele). Acest edict cerea orășenilor să se odihnească în "venerabila zi a soarelui", dar îngăduia țăranilor să continue lucrările agricole. Deși era, de fapt, un decret păgân, a fost impus de împărat după ce acceptase în mod formal Creștinismul.

Ordinul imperial dovedindu-se insuficient pentru înlocuirea autorității divine, Eusebiu, un episcop care căuta favoarea prinților și care era un prieten apropiat și un lingușitor al lui Constantin, a susținut pretenția că Hristos a schimbat Sabatul în duminică. Nu s-a adus nici o singură dovadă din Scripturi în favoarea noii doctrine. Însuși Eusebiu, fără să vrea, recunoaște falsitatea ei și arată pe adevărații autori ai schimbării. "Toate lucrurile, spune el, care trebuiau făcute în Sabat, noi le-am transferat în ziua Domnului". (Robert Cox, *Sabbath Laws and Sabbath Duties*, pag. 538). Însă argumentul în favoarea păzirii duminicii, cu toată lipsa lui de

temeinicie, a servit la încurajarea oamenilor să calce în picioare Sabatul Domnului. Toți cei care doreau să fie onorați de lume au acceptat sărbătoarea populară.

Când papalitatea s-a consolidat, lucrarea de înălțare a duminicii a continuat. Pentru un timp oamenii se ocupau cu lucrările agricole duminica și nu veneau la biserică, însă ziua a șaptea era încă privită ca Sabat. Dar treptat s-a produs schimbarea. Preoților le-a fost interzis să judece orice diferend civil duminica. Curând după aceea, tuturor persoanelor, de orice rang, li s-a poruncit să se abțină de la munca obișnuită sub pedeapsa amenzii pentru oamenii liberi și a biciuirii în cazul sclavilor. Mai târziu, s-a decretat ca oamenii bogați să fie pedepsiți cu pierderea a jumătate din avere; și în cele din urmă, dacă sunt încăpățânați, să fie făcuți sclavi. Clasele de jos urmau să sufere exilare permanentă.

Au fost puse în circulație și relatări miraculoase. Printre alte minuni s-a spus că un gospodar, care se pregătea să are ogorul duminica, pe când își curăța plugul cu un fier, fierul i s-a lipit de mână și timp de doi ani l-a purtat cu el, "spre nespus de marea lui durere și rușine". (Francis West, *Historical and Practical Discourse on the Lord's Day* pag. 174).

Mai târziu, papa a dat îndrumări ca preoții de parohie să mustre pe călcătorii duminicii și să-i îndemne să meargă la biserică și să-și spună rugăciunile, ca nu cumva să aducă vreo mare calamitate asupra lor și asupra semenilor lor. Un conciliu eclesiastic a emis argumentul, folosit de atunci pe scară întinsă, chiar și de protestanți, că deoarece trăznetul lovise niște oameni în timp ce lucrau duminica, aceasta trebuie să fie ziua de Sabat. "Este evident", spuneau prelații, "cât de mare a fost neplăcerea lui Dumnezeu față de cei care au călcat această zi". Apoi s-a făcut un apel ca preoții și slujitorii, regii și prinții și toți oamenii credincioși "să depună toate eforturile și toată grija pentru ca această zi să fie repusă în cinste și pentru bunul nume al

creștinătății, să fie păzită cu mai multă evlavie în viitor". (Thomas Morer, *Discourse in Six Dialogues on the Name, Notion, and Observation of the Lord's Day*, pag. 271).

Decretele conciliilor dovedindu-se insuficiente, s-a făcut apel la autoritățile civile să emită un edict care să răspândească groaza în inimile oamenilor și să-i constrângă să se abțină de la lucru duminica. La un sinod ținut la Roma, toate hotărârile anterioare au fost reafirmate cu putere și solemnitate mai mare. Ele au fost de asemenea incluse în legile bisericești și impuse de autoritățile civile în aproape întreaga creștinătate. (Vezi Heylyn, *History of the Sabbath*, p. 2, ch. 5, sec. 7).

Totuși lipsa autorității Scripturii pentru păzirea duminicii a dat ocazie la multe dificultăți. Oamenii puneau la îndoială dreptul învățătorilor lor de a anula declarația categorică a lui Iehova: "Ziua a șaptea este Sabatul Domnului, Dumnezeului tău", pentru a cinsti ziua soarelui. Pentru a suplini lipsa mărturiei biblice a fost necesar să se apeleze la alte mijloace. Un apărător zelos al duminicii, care a vizitat bisericile din Anglia la sfârșitul secolului al XII-lea, a întâmpinat opoziție din partea martorilor credincioși ai adevărului; eforturile lui au fost atât de neroditoare, încât a părăsit țara pentru un timp și a căutat în toate părțile vreun mijloc pentru a-și impune învățăturile.

Când s-a întors, lipsa era suplinită, iar în activitatea lui ulterioară a avut mai mult succes. A adus cu el un sul, susținând că este de la Însuși Dumnezeu, care conținea porunca necesară pentru păzirea duminicii și amenințări grozave pentru a înspăimânta pe cei neascultători. Acest document prețios - o contrafacere josnică la fel ca și instituția pe care o susținea - se spunea că a căzut din cer și că a fost găsit în Ierusalim pe altarul sfântului Simeon de pe Golgota. Dar, în realitate, sursa din care provenea era palatul pontifical din Roma. Fraudele și falsificările folosite pentru creșterea puterii și prosperității bisericii, au fost considerate legitime în toate timpurile de ierarhia papală.

Sulul interzicea lucrul de Sâmbătă de la ceasul al nouălea, adică ora trei după amiază, până luni la răsăritul soarelui; și se sustinea că autoritatea acestui sul era confirmată de mai multe minuni. Se spunea că persoane care au lucrat peste timpul rânduit au fost lovite de paralizie. Un morar care a încercat să-si macine grâul, a văzut curgând un suvoi de sânge în loc de făină si roata morii stătea nemișcată, în ciuda curentului puternic de apă. O femeie care și-a pus aluatul în cuptor, l-a găsit necopt când l-a scos, desi cuptorul era foarte fierbinte. O alta care pregătise aluatul pentru copt în ceasul al nouălea, dar care s-a hotărât să-l lase deoparte până luni, l-a găsit a doua zi făcut pâini si copt de puterea divină. Un bărbat care a copt pâine sâmbătă după ceasul al nouălea, când a rupt-o a doua zi dimineată, a constatat că din ea curgea sânge. Prin asemenea născociri absurde și superstițioase s-au străduit apărătorii duminicii să-i întărească sfințenia. (Vezi Roger de Hoveden, Annals, vol. 2, pag. 528-530).

În Scoția, ca și în Anglia, s-a obținut un respect mai mare pentru duminică, adăugându-i o parte din vechiul Sabat. Însă timpul cât se cerea să fie sfințită era diferit. Un edict din partea regelui Scoției declara că "Sâmbăta de la ora douăsprezece la amiază ar trebui socotită sfântă" și că nici un om să nu se angajeze în lucrări lumești din acel moment până luni dimineata. - (Morer, pag. 290, 291).

În ciuda tuturor eforturilor pentru a stabili sfințenia duminicii, înşişi papistașii au mărturisit în public autoritatea divină a Sabatului și originea omenească a instituției prin care fusese înlocuit. În secolul al XVI-lea un conciliu papal a declarat clar: "Toți creștinii să-și amintească că ziua a șaptea a fost sfințită de Dumnezeu și a fost primită și păzită, nu numai de iudei, ci și de toți ceilalți oameni, care pretind că se închină lui Dumnezeu; deși noi creștinii am schimbat Sabatul lor în ziua Domnului". (*Idem*, pag. 281, 282). Cei care au schimbat Legea divină nu au fost inconștienți de caracterul lucrării lor. Ei s-au așezat în mod deliberat mai presus de Dumnezeu.

Libertatea de conștiință amenințată

O ilustrație izbitoare a politicii Romei față de cei care nu erau de acord cu ea a fost oferită de persecuția îndelungată și sângeroasă a Valdenzilor, dintre care unii erau păzitori ai Sabatului. Alții au suferit într-un mod asemănător pentru credincioșia lor față de porunca a patra. Istoria bisericilor din Etiopia este deosebit de semnificativă.

În mijlocul întunecimii Evului Mediu, creștinii din Africa Centrală, pierduți din vedere și uitați de lume, s-au bucurat timp de multe secole de libertatea exercitării credinței lor. Dar în cele din urmă Roma a aflat de existența lor și împăratul Etiopiei a fost ușor ademenit să recunoască pe papa ca vicar al lui Hristos. Au urmat apoi alte concesii.

A fost emis un edict care interzicea păzirea Sabatului sub cele mai severe pedepse. (Vezi Michael Geddes, *Church History of Ethiopia*, pag. 311, 312). Dar tirania papală a devenit curând un jug atât de chinuitor, încât etiopienii s-au hotărât să scape de el. După o luptă teribilă, romaniștii au fost alungați din teritoriile lor, iar vechea credință a fost restabilită. Bisericile s-au bucurat din nou de libertate și n-au uitat niciodată lecția pe care au învățat-o privind amăgirea, fanatismul și puterea despotică a Romei. Ele au fost mulțumite să rămână în țara lor retrasă, necunoscute restului creștinătății.

Bisericile din Africa au păzit Sabatul așa cum fusese păzit de biserica papală înainte de apostazia ei deplină. În timp ce țineau ziua a șaptea în ascultare de porunca lui Dumnezeu, se abțineau de la lucru duminica în conformitate cu datina bisericii. După obținerea puterii supreme, Roma a călcat în picioare Sabatul lui Dumnezeu pentru a-l înălța pe al ei; dar bisericile din Africa, ascunse timp de aproape o mie de ani, nu au luat parte la această apostazie. Când au fost aduse sub stăpânirea Romei, au fost constrânse să părăsească adevăratul Sabat și să-l înalțe pe cel fals; dar îndată ce și-au recâștigat independența au revenit la ascultarea de porunca a patra. (Vezi apendicele).

Aceste rapoarte ale trecutului descoperă cu claritate ostilitatea Romei față de adevăratul Sabat și apărătorii lui, precum și mijloacele pe care le folosește pentru a onora instituția pe care a creat-o ea. Cuvântul lui Dumnezeu ne învață că aceste scene se vor repeta când romano-catolicii și protestanții se vor uni pentru înălțarea duminicii.

Profeția din Apocalipsa 13 declară că puterea reprezentată de fiara cu coarne ca de miel va face ca "pământul și locuitorii lui" să se închine papalității - simbolizată prin fiara care "semăna cu un leopard". Fiara cu două coarne de asemenea va spune "locuitorilor pământului să facă o icoană fiarei"; mai mult, va porunci tuturor, "mici și mari, bogați și săraci, slobozi și robi", să primească semnul fiarei. (Apoc. 13:11-16).

S-a arătat că Statele Unite reprezintă puterea simbolizată prin fiara cu coarne ca de miel şi că această profeție se va împlini când Statele Unite vor impune păzirea duminicii, pe care Roma o pretinde ca o recunoaștere specială a supremației ei. Dar în acest omagiu față de papalitate, Statele Unite nu vor fi singure. Influența Romei, în țările care odinioară i-au recunoscut stăpânirea, este departe de a fi nimicită. Profeția prezice o restaurare a puterii ei. "Unul din capetele ei părea rănit de moarte; dar rana de moarte fusese vindecată. Şi tot pământul se mira după fiară". (vers. 3). Primirea rănii de moarte se referă la căderea papalității în anul 1798. După aceea, profetul spune: "rana de moarte a fost vindecată. Şi tot pământul se mira după fiară".

Pavel afirmă clar că "omul păcatului" va dăinui până la a doua venire. (2 Tes. 2:3-8). El va continua lucrarea de amăgire până la încheierea timpului. Ioan, referindu-se de asemenea la papalitate, declară: "Şi toți locuitorii pământului i se vor închina, toți aceia al căror nume n-a fost scris, de la întemeierea lumii, în cartea vieții Mielului, care a fost junghiat". (Apoc. 13:8). Atât în Lumea Veche cât și în cea Nouă, papalitatea va primi închinare prin onoarea dată instituției duminicii, care se întemeiază numai pe autoritatea Bisericii Romane.

Libertatea de conștiință amenințată

De la mijlocul secolului al XIX-lea, cercetători ai profeției din Statele Unite, au prezentat această mărturie lumii. În evenimentele care au loc în prezent se vede o înaintare rapidă către împlinirea acestei preziceri. Predicatorii protestanți susțin aceeași pretenție că păzirea duminicii se bazează pe autoritate divină, dar și lor le lipsesc dovezile din Scriptură ca și conducătorilor papali, care au născocit minuni pentru a ține locul unei porunci de la Dumnezeu. Susținerea că judecățile lui Dumnezeu vin asupra oamenilor din cauza călcării sabatului duminical, se va repeta; deja a început să fie susținută.

580

Mișcarea pentru impunerea păzirii duminicii câștigă teren cu repeziciune.

Uimitoare este Biserica Romană cu perspicacitatea și șiretenia ei. Ea întrevede ce va urma. Ea așteaptă momentul potrivit, văzând că bisericile protestante îi aduc omagiu prin acceptarea sabatului fals și că se pregătesc să-l impună prin aceleași mijloace pe care le-a folosit ea odinioară. Aceia care resping lumina adevărului vor cere ajutor chiar acestei puteri, care se pretinde infailibilă, pentru a înălța instituția înființată de ea. Nu este greu de presupus cu câtă grabă va veni ea în ajutorul protestanților pentru această lucrare. Cine știe mai bine decât conducătorii papali cum să procedeze cu aceia care nu ascultă de biserică? Biserica Romano-Catolică, cu toate ramificațiile ei din lumea întreagă, formează o organizație vastă, sub stăpânirea scaunului papal și este destinată să slujească intereselor lui. Milioanele ei de credincioși, din toate țările de pe glob, sunt instruiți să se considere obligați la supunere față de papa. Oricare le-ar fi naționalitatea sau forma de guvernământ, ei trebuie să privească autoritatea bisericii mai presus de toate celelalte. Deși ei pot depune jurământul de credincioșie față de stat, totuși în spatele acestuia stă votul de ascultare față de Roma, care îi dezleagă de oricare alt angajament ostil intereselor ei.

Istoria dă mărturie despre eforturile ei ingenioase și persistente de a se strecura în afacerile națiunilor; și după ce și-a consolidat pozitia, îsi promovează propriile ei scopuri, chiar cu pretul ruinării conducătorilor și poporului. În anul 1204, papa Inocentiu III a smuls de la Petru II, regele Aragonului, următorul jurământ extraordinar: "Eu, Petru, regele aragonezilor, mărturisesc și promit să fiu totdeauna credincios și supus domnului meu, papa Inocentiu, urmasilor lui catolici si Bisericii Romane si să păstrez cu credincioșie regatul în ascultare de el, apărând credința catolică si persecutând ticăloșia eretică". (John Dowling, The History of Romanism, b. 5, ch. 6, sec. 55). Aceasta este în armonie cu pretentiile privind puterea pontifului roman "că pentru el este legal să detroneze pe împărați" și "că el poate dezlega pe supuși de loialitatea față de conducători nedrepți". (Mosheim, b. 3, cent. 11, pt. 2, ch. 2. sec. 9, nota 7. Vezi și apendicele). Să ne amintim că Roma se mândrește că nu se schimbă niciodată. Principiile lui Grigore VII și ale lui Inocențiu III încă sunt principiile Bisericii Romano-Catolice. Dacă ar avea putere, le-ar pune în practică acum cu tot atâta energie ca și în secolele trecute.

Protestanții nu știu ce fac când își propun să accepte ajutorul Romei în lucrarea de înălțare a duminicii. În timp ce sunt concentrați asupra împlinirii scopului lor, Roma aspiră să-și restabilească puterea, să-și refacă supremația pierdută. Să se stabilească în Statele Unite principiul că biserica poate să folosească sau să controleze puterea statului; că rânduielile religioase pot fi impuse prin legi civile; pe scurt, că autoritatea bisericii și a statului trebuie să stăpânească conștiința și triumful Romei va fi asigurat în această țară.

Cuvântul lui Dumnezeu a dat avertizarea despre acest pericol iminent; dacă nu este luată în considerație, lumea protestantă va afla care sunt, în realitate, scopurile Romei, numai când va fi prea târziu pentru a scăpa din cursă. Ea crește în putere pe tăcute. Doctrinele ei își exercită influența în sălile legislative, în biserici și în inimile oamenilor. Ea își înalță edifiicile masive și semețe în ale căror ascunzișuri tainice se vor repeta persecuțiile de odinioară. În secret și fără ca cineva să bănuiască, ea își întărește fortele,

Libertatea de conștiință amenințată

pentru a-și promova propriile ei scopuri atunci când va veni timpul să dea lovitura.

Tot ce dorește ea este o poziție avantajoasă și aceasta îi este dată deja. Curând vom vedea și vom simți care este planul Bisericii Romane. Oricine va crede și va asculta de Cuvântul lui Dumnezeu va atrage asupra sa ocara și persecuția.

CONFLICTUL CE NE STĂ ÎN FAȚĂ

Chiar de la începutul marii lupte din ceruri, scopul Satanei a fost să desființeze Legea lui Dumnezeu. Pentru a îndeplini acest obiectiv s-a răsculat împotriva Creatorului și deși a fost expulzat din cer, a continuat același război pe pămînt. Scopul pe care l-a urmărit în mod constant a fost să amăgească pe oameni și să-i determine să calce Legea lui Dumnezeu. Fie că aceasta se realizează prin respingerea Legii în întregime, fie prin înlăturarea unuia din principiile ei, rezultatul va fi, în cele din urmă, același. Cine calcă "o singură poruncă" manifestă dispreț față de toată Legea; influența și exemplul lui sunt de partea neascultării; el "se face vinovat de toate". (Iac. 2:10).

Căutând să arunce dispreț asupra poruncilor divine, Satana a falsificat doctrinele Bibliei și astfel, în credința a mii de oameni care pretind a crede în Scripturi, au fost incluse rătăciri. Ultimul mare conflict între adevăr și rătăcire nu este decât bătălia finală a unei controverse îndelungate privind Legea lui Dumnezeu. În această bătălie intrăm acum - o bătălie între legile oamenilor și preceptele lui Iehova, între religia Bibliei și religia fabulelor și tradiției.

583

Forțele care se vor uni împotriva adevărului și dreptății în acest conflict sunt deja la lucru. Cuvântul sfânt al lui Dumnezeu, care ne-a fost transmis cu prețul atâtor suferințe și sânge, este prea puțin prețuit. Biblia este la îndemâna tuturor, dar puțini sunt cei care o acceptă cu adevărat drept călăuză a vieții. Necredința predomină într-o proporție alarmantă, nu numai în lume, ci și în biserică. Mulți au ajuns să nege doctrinele care constituie înșiși

stâlpii credinței creștine. Marile adevăruri ale creațiunii, așa cum sunt prezentate de scriitorii inspirați, căderea omului, ispășirea, perpetuitatea Legii lui Dumnezeu, sunt practic respinse, fie în întregime, fie parțial, de o mare parte din lumea pretinsă creștină. Mii de oameni, care se mândresc cu înțelepciunea și independența lor, consideră ca o dovadă de slăbiciune să aibă încredere necondiționată în Biblie; ei cred că este o dovadă de superioritate și cultură să găsească greșeli în Scripturi, să spiritualizeze și să denatureze cele mai importante adevăruri ale ei. Mulți predicatori învață pe enoriașii lor și mulți profesori și învățători instruiesc pe elevii lor că Legea lui Dumnezeu a fost schimbată sau desființată; iar aceia care consideră încă valabile cerințele ei și că trebuie ascultate la literă, sunt socotiți ca meritând numai batjocură și dispreț.

Respingînd adevărul, oamenii resping pe Autorul lui. Călcând în picioare Legea lui Dumnezeu, ei neagă autoritatea Legiuitorului. Este tot atât de usor a face un idol din doctrine și teorii false, cum este a modela un idol din lemn sau din piatră. Prezentând în mod fals atributele lui Dumnezeu, Satana îi face pe oameni să înțeleagă greșit caracterul Lui. În viața multora este întronat idolul filozofiei în locul lui Iehova; în același timp viului Dumnezeu, așa cum este descoperit în Cuvântul Său, în Hristos și în lucrările creațiunii, I Se închină doar puțini. Mii de oameni zeifică natura, în timp ce neagă pe Dumnezeul naturii. Deși într-o formă diferită, idolatria există în lumea creștină contemporană în mod tot atât de real, cum exista în vechiul Israel din timpul lui Ilie. Dumnezeul multora dintre pretinșii înțelepți, filozofi, poeți, politicieni, ziariști dumnezeul cercurilor rafinate mondene din multe colegii și universități, chiar și din unele instituții teologice - este doar cu puțin mai bun decît Baal, zeul soare al Feniciei.

Nici o eroare acceptată de lumea creştină nu lovește cu mai multă îndrăzneală împotriva autorității Cerului, nici una nu este mai direct opusă dictatelor rațiunii, nici una nu este mai dăunătoare

prin consecințele ei, decât doctrina modernă care cîştigă teren rapid, că Legea lui Dumnezeu nu mai este obligatorie pentru oameni. Orice națiune își are legile ei, care cer respect și ascultare; nici o guvernare nu poate exista fără ele; dar se poate concepe despre Creatorul cerurilor și al pămîntului să nu aibă nici o lege care să guverneze ființele pe care le-a făcut El? Să presupunem că predicatori renumiți ar învăța în mod public că legile care guvernează țara lor și ocrotesc drepturile cetățenilor ei n-ar fi obligatorii - că ele restrâng libertățile oamenilor și de aceea n-ar trebui să fie ascultate; cât timp ar fi tolerați asemenea oameni la amvon? Dar este oare delictul de a desconsidera legile statelor și națiunilor mai grav decât a călca în picioare acele precepte divine care sunt temelia oricărei guvernări?

Ar fi mult mai uşor de conceput ca naţiunile să-şi abroge legile şi să îngăduie oamenilor să facă ce le place, decât ca Guvernatorul universului să-Şi anuleze Legea şi să lase lumea fără o regulă care să condamne pe cei vinovaţi şi să îndreptăţească pe cei ascultători. Dorim să cunoaştem consecinţele anulării Legii lui Dumnezeu? Experienţa a fost făcută. Teribile au fost scenele care au avut loc în Franţa, când ateismul a devenit puterea conducătoare. Atunci s-a demonstrat lumii că a înlătura restricţiile pe care le-a impus Dumnezeu înseamnă a accepta conducerea celui mai crud dintre tirani. Când măsura dreptăţii lui Dumnezeu este îndepărtată, se deschide calea ca prinţul răului să-şi stabilească puterea pe pământ.

Oriunde sunt respinse preceptele divine, păcatul încetează să pară vinovat și neprihănirea să fie de dorit. Cei care refuză să se supună guvernării lui Dumnezeu sunt cu totul nepregătiți să se conducă pe ei înșiși. Prin învățăturile lor periculoase este sădit spiritul de neascultare în inimile copiilor și tinerilor, care din fire nu suportă să fie controlați; și în consecință va fi o societate nelegiuită și imorală. În timp ce-și bat joc de credulitatea acelora care ascultă de cerintele lui Dumnezeu, multimile acceptă cu grabă

amăgirile Satanei. Ele dau frâu liber poftelor și practică păcate care au atras judecăți asupra păgânilor.

Aceia care învață pe oameni să privească cu ușurință poruncile lui Dumnezeu, seamănă neascultare pentru a culege neascultare. Să fie înlăturate în întregime restrictiile impuse de Legea divină si legile omenesti vor fi curând ignorate. Deoarece Dumnezeu interzice practicile necinstite, lăcomia, minciuna și înșelăciunea, oamenii sunt gata să calce în picioare principiile Sale, considerându-le o piedică în calea prosperității lor pământești; dar consecintele înlăturării acestor precepte sunt de asa natură, încât ei nu le pot anticipa. Dacă legea n-ar fi obligatorie, de ce s-ar teme cineva să o calce? Proprietatea n-ar mai fi sigură. Oamenii ar dobândi bunurile semenilor lor prin violență, iar cel mai puternic ar deveni cel mai bogat. Viata însăși n-ar fi respectată. Legământul căsătoriei n-ar mai fi o fortăreată sfântă pentru ocrotirea familiei. Cel care ar avea puterea, dacă ar dori, ar lua nevasta aproapelui lui cu forța. Porunca a cincea ar fi dată la o parte împreună cu a patra. Copiii nu s-ar da înapoi să ia viata părinților lor, dacă făcând așa și-ar putea împlini dorința inimilor lor pervertite. Lumea civilizată ar deveni o hoardă de hoți și asasini, iar pacea, liniștea și fericirea ar fi alungate de pe pământ.

Învățătura că oamenii sunt scutiți de ascultarea de cerințele lui Dumnezeu a slăbit deja puterea obligației morale și a deschis stăvilarele unui potop de nelegiuiri asupra lumii. Fărădelegea, risipa și corupția se năpustesc peste noi ca un val copleșitor. Satana este la lucru în familie. Steagul lui flutură chiar și în căminurile pretinse creștine. În ele există invidie, bănuieli rele, fățărnicie, înstrăinare, rivalitate, ceartă, trădare a datoriilor sfinte, îngăduirea patimilor. Întregul sistem de principii și doctrine religioase, care ar trebui să constituie temelia și structura vieții sociale, pare să fie un edificiu care se clatină, gata să se prăbușească. Criminalii cei mai ticăloși, cînd sunt trimiși la închisoare pentru infracțiuni, adesea sunt făcuți obiectul atențiilor și darurilor, ca și când s-ar fi distins

printr-un merit de invidiat. Se face mare publicitate în jurul persoanei și crimelor lor. Presa publică amănunte revoltătoare ale viciului, inițiind astfel și pe alții în practicarea înșelătoriei, hoției și crimei; iar Satana jubilează pentru succesul planurilor lui diabolice. Pasiunea nebunească a viciului, luarea fără motiv a vieții, creșterea teribilă a necumpătării și nelegiuirii de orice fel și în orice proporție, ar trebui să trezească pe toți care se tem de Dumnezeu, să se întrebe ce se poate face pentru a opri valul răului.

Curțile de justiție sînt corupte. Conducătorii sunt mânați de dorința după câștig și iubirea de plăceri senzuale. Necumpătarea a întunecat facultățile multora astfel încît Satana are stăpînire aproape deplină asupra lor. Juriștii sunt corupți, mituiți, înșelați. Beția și petrecerile, patima, invidia și necinstea sub toate formele, sunt prezente printre aceia care aplică legile. "Dreptatea stă deoparte; adevărul s-a poticnit în piața de obște și neprihănirea nu poate să se apropie." (Is. 59:14).

Nelegiuirea și întunericul spiritual, care au domnit în timpul supremației Romei, au fost urmarea inevitabilă a interzicerii Scripturilor; dar unde trebuie căutată cauza necredinței larg răspîndite, a lepădării Legii lui Dumnezeu și a corupției care a urmat sub strălucirea deplină a luminii Evangheliei într-o epocă de libertate religioasă? Acum, pentru că Satana nu mai poate ține lumea sub stăpânirea lui prin interzicerea Scripturilor, recurge la alte mijloace pentru a atinge același scop. Distrugerea credinței în Biblie slujește scopului lui tot așa de bine ca și distrugerea Bibliei însăși. Prin introducerea învățăturii că Legea lui Dumnezeu nu este obligatorie, el îi conduce pe oameni tot atât de eficace să o calce, ca și când ar fi cu totul necunoscători ai preceptelor ei. Acum, ca și în secolele trecute, el lucrează prin biserică pentru a-și promova planurile. Organizațiile religioase din timpul nostru au refuzat să asculte adevărurile nepopulare descoperite clar în Scripturi și combătându-le, au adoptat interpretări și au luat atitudini care au împrăștiat pe o scară largă semințele

587

scepticismului. Rămânând credincioase erorii papale a nemuririi naturale a sufletului și a stării conștiente a omului după moarte, ele au lepădat singura apărare împotriva amăgirilor spiritismului. Doctrina chinurilor vesnice a condus pe mulți să nu creadă în Biblie. Când cerintele poruncii a patra sunt prezentate înaintea oamenilor, ei constată că este poruncită păzirea Sabatului zilei a șaptea; ca singură cale de a se elibera de o datorie pe care nu sînt dispusi să o îndeplinească, multi predicatori populari declară că Legea lui Dumnezeu nu mai este obligatorie. Astfel ei resping Legea si odată cu ea si Sabatul. Când lucrarea de reformă pentru păzirea Sabatului se va extinde, lepădarea Legii divine va deveni aproape universală, cu scopul de a evita cerințele poruncii a patra. Învățăturile conducătorilor religioși au deschis ușa necredinței, spiritismului și neascultării de Legea sfântă a lui Dumnezeu; asupra acestor conducători zace o înfricoșătoare răspundere pentru nelegiuirea care există în lumea creștină.

Totuși chiar această clasă de oameni sustine că răspândirea rapidă a corupției se datorează în mare măsură profanării așa numitului "sabat creștin" și că impunerea păzirii duminicii ar îmbunătăti mult starea morală a societătii. Acest argument este susținut în special în America, unde doctrina adevăratului Sabat a fost cel mai mult predicată. Aici lucrarea de temperantă, una dintre cele mai proeminente si importante reforme morale, este adesea asociată cu miscarea pentru păzirea duminicii și apărătorii duminicii se prezintă ca lucrând pentru a promova cele mai înalte interese ale societății; aceia care refuză să se unească cu ei sunt acuzați ca dușmani ai cumpătării și reformei. Dar faptul că o miscare care sustine o eroare este unită cu o lucrare bună în ea însăși, nu este un argument în favoarea erorii. Putem ascunde otrava, amestecând-o cu o hrană sănătoasă, dar prin aceasta nu-i schimbăm natura. Dimpotrivă, devine și mai periculoasă, întrucât este mult mai probabil să fie luată fără ca cineva să-și dea seama. Una din stratagemele Satanei este să amestece suficient adevăr

588

cu rătăcirea pentru a o face plauzibilă. Conducătorii mişcării duminicale pot să susțină reforme de care oamenii au nevoie, principii care sunt în armonie cu Biblia; totuși, dacă împreună cu ele se urmărește și un obiectiv contrar Legii lui Dumnezeu, slujitorii Lui nu se pot uni cu ei. Nimic nu-i poate justifica să dea la o parte poruncile lui Dumnezeu pentru a le înlocui cu preceptele oamenilor.

Satana va aduce pe oameni sub influența amăgirilor lui prin cele două mari rătăciri: nemurirea sufletului și sfințenia duminicii. În timp ce prima pune temelia spiritismului, a doua creează o legătură de simpatie cu Roma. Protestanții din Statele Unite vor fi primii care vor întinde mâinile peste prăpastie să prindă mâna spiritismului; ei vor trece de asemenea, peste abis pentru a da mâna cu puterea romană; sub influența acestei întreite alianțe, această țară va merge pe urmele Romei, călcând în picioare libertatea de conștiință.

Deoarece spiritismul imită îndeaproape pretinsul creştinism contemporan, el are putere mai mare să înșele și să prindă în cursă. După gândirea modernă, chiar și Satana s-a convertit. El va apare sub forma unui înger de lumină. Prin intermediul spiritismului se vor face lucrări miraculoase, bolnavi vor fi vindecați și vor fi făcute multe minuni de necontestat. Pentru că spiritele vor pretinde că au credință în Biblie și vor manifesta respect pentru instituțiile bisericii, lucrarea lor va fi acceptată ca o manifestare a puterii divine.

Linia de separare dintre pretinșii creștini și necredincioși abia se mai distinge în prezent. Membrii bisericii iubesc ce iubește lumea și sunt gata să se asocieze cu ea, iar Satana este hotărât să-i unească într-un corp comun și să-și întărească astfel cauza, ducându-i pe toți în rândurile spiritismului. Papistașii, care se laudă cu minuni, ca semn cert al adevăratei biserici, vor fi amăgiți cu ușurință de această putere făcătoare de minuni; protestanții, care au lepădat scutul adevărului, vor fi de asemenea amăgiți. Papistașii,

protestanții și cei lumești vor accepta deopotrivă o formă de evlavie lipsită de putere și vor vedea în această unire o mare mișcare pentru convertirea lumii și inaugurarea mult așteptatului mileniu.

589

Prin spiritism, Satana apare ca binefăcător al omenirii, vindecând bolile oamenilor și pretinzând că aduce un sistem nou și mai înalt de credință religioasă; dar în același timp el lucrează ca nimicitor. Ispitele lui conduc mulțimile la ruină. Necumpătarea detronează rațiunea, apoi urmează îngăduința senzuală, lupte și vărsări de sânge. Satana găsește plăcere în război, deoarece prin el trezește patimile cele mai rele ale sufletului, apoi își distruge victimele, cufundate în viciu și sânge, pentru veșnicie. Scopul lui este să provoace națiunile să se războiască una împotriva alteia, pentru că astfel poate să abată mințile oamenilor de la lucrarea de pregătire pentru a rezista în ziua lui Dumnezeu.

Satana lucrează de asemenea prin elementele naturii pentru a-si strânge recolta de suflete nepregătite. El a studiat secretele laboratoarelor naturii și își folosește toată puterea pentru a dirija elementele naturii atât cât îi îngăduie Dumnezeu. Cînd i s-a îngăduit să-l chinuiască pe Iov, cât de repede au fost distruse turmele, cirezile, robii, casele, copiii, nenorocirile venind una după alta. Dumnezeu Își apără creaturile și le protejează de puterea distrugătorului. Lumea creștină a manifestat dispret fată de Legea lui Iehova, dar Domnul va face exact ceea ce a spus că va face - Își va retrage binecuvântările de pe pământ și-Și va îndepărta grija Sa ocrotitoare de la aceia care se răzvrătesc contra Legii Sale și care învață și obligă și pe alții să facă la fel. Satana are stăpânire peste toți aceia pe care Dumnezeu nu-i păzește în mod deosebit. El va favoriza pe unii și-i va face să prospere pentru a-și promova propriile lui planuri și în acelaşi timp va aduce necazuri asupra altora, făcând pe oameni să creadă că Dumnezeu îi face să sufere.

În timp ce se va înfățișa înaintea fiilor oamenilor ca mare medic, care poate să le vindece toate bolile, Satana va aduce boală și

590

dezastru, până acolo încât orașe populate vor fi aduse în stare de ruină și pustiire. El este la lucru chiar în prezent. În accidente și calamități pe mare și pe uscat, în marile conflagrații, în uragane violente și furtuni cu grindină groaznice, în inundații, cicloane, valuri uriașe și cutremure, Satana își exercită puterea în toate locurile, în mii de forme. El distruge recolta gata coaptă și urmarea este foametea și suferința. El infectează aerul cu germeni ucigători și mii de oameni pier din cauza epidemiilor. Aceste nenorociri vor deveni din ce în ce mai frecvente și mai dezastruoase. Distrugerea va veni atât asupra oamenilor, cât și a animalelor. "Țara este tristă, sleită de puteri; locuitorii sunt mâhniți și tânjesc; țara a fost spurcată de locuitorii ei; ei călcau legile, nu țineau poruncile și rupeau legământul cel veșnic!" (Is. 24:4-5).

Marele amăgitor va convinge pe oameni că cei care slujesc lui Dumnezeu provoacă toate aceste rele. Chiar oamenii care au provocat dizgrația cerului vor acuza de toate necazurile lor pe aceia a căror ascultare de Legea lui Dumnezeu este o mustrare continuă pentru călcătorii ei. Se va afirma că oamenii insultă pe Dumnezeu prin călcarea sabatului duminical, că acest păcat a adus calamitățile care nu vor înceta până nu se va impune cu strictețe păzirea duminicii; și că cei care susțin cerințele poruncii a patra, distrugând astfel respectul față de duminică, cauzează necazuri oamenilor, împiedicând reîntoarcerea lor în grația divină și la prosperitatea materială. Astfel acuzația adusă în vechime împotriva slujitorului lui Dumnezeu se va repeta din motive tot la fel de neîntemeiate: "Abia a zărit Ahab pe Ilie și i-a zis: "Tu ești acela care nenorocești pe Israel?" Ilie a răspuns: "Nu eu nenorocesc pe Israel; ci tu și casa tatălui tău, fiindcă ați părăsit poruncile Domnului și te-ai dus după Baali". (1 Regi 18:17-18). Cînd mânia oamenilor va fi instigată prin acuzații false, ei se vor purta cu trimișii lui Dumnezeu la fel cum s-a purtat Israelul apostaziat cu Ilie.

591

Puterea făcătoare de minuni, manifestată prin spiritism, își va exercita influența împotriva acelora care aleg să asculte de

Conflictul ce ne stă în față

Dumnezeu mai mult decât de oameni. Comunicările venite de la spirite vor susține că Dumnezeu le-a trimis să convingă pe cei care nu acceptă duminica de greșeala lor, afirmând că legile țării trebuie ascultate ca și Legea lui Dumnezeu. Ele vor deplânge marea nelegiuire din lume și vor susține mărturia învățătorilor religioși că starea morală decăzută este cauzată de profanarea duminicii. Mare va fi indignarea stârnită împotriva tuturor care refuză să accepte mărturia lor.

Procedeul Satanei cu poporul lui Dumnezeu, în acest conflict final, va fi acelasi cu cel folosit la începutul marii controverse din ceruri. El pretindea că urmăreste să promoveze stabilitatea guvernării divine, în timp ce, în ascuns, depunea toate eforturile pentru a provoca răsturnarea ei. El acuza pe îngerii loiali tocmai de lucrarea pe care el se străduia să o îndeplinească. Aceeași metodă de amăgire a marcat istoria bisericii romane. Ea a pretins că lucra ca reprezentant al Cerului, în timp ce căuta să se înalțe mai presus de Dumnezeu și să-I schimbe Legea. Sub dominația Romei, aceia care au suferit moartea pentru credincioșia lor față de Evanghelie au fost acuzați ca răufăcători; au fost denunțați ca aliați ai Satanei; s-au folosit toate mijloacele posibile pentru a-i acoperi de rușine și a-i face să apară în ochii oamenilor și chiar în ochii lor proprii ca cei mai detestabili criminali. Tot asa va fi și acum. În timp ce Satana caută să distrugă pe aceia care respectă Legea lui Dumnezeu, el va face ca ei să fie acuzați de călcarea legii, ca oameni care dezonorează pe Dumnezeu și aduc judecățile Lui asupra lumii.

Dumnezeu nu constrânge niciodată voința sau conștiința; dar mijlocul la care recurge în mod constant Satana - pentru a câștiga stăpânire asupra acelora pe care nu-i poate amăgi altfel - este constrângerea prin acte de cruzime. El se străduiește să stăpânească conștiința și să-și asigure închinarea prin frică și constrângere. Pentru a îndeplini acest scop, el lucrează atât prin autoritățile religioase, cât și prin cele seculare, determinându-le să impună legi omenesti care sfidează Legea lui Dumnezeu.

592

Aceia care respectă Sabatul biblic vor fi acuzați ca dușmani ai legii și ordinii, ca unii care distrug restricțiile morale ale societății, provocând anarhie și corupție și atrăgând judecățile lui Dumnezeu asupra pământului. Scrupulele lor de conștiință vor fi considerate încăpățânare, îndărătnicie și dispreț față de autoritate. Ei vor fi acuzați de lipsă de loialitate față de guvern. Pastorii care neagă obligativitatea Legii divine vor prezenta de la amvoane datoria de a asculta de autoritățile civile, deoarece sunt rânduite de Dumnezeu. În camere legislative și în tribunale, păzitorii poruncilor vor fi greșit interpretați și condamnați. Cuvintelor lor li se va da un înteles fals; motivelor lor li se va da cea mai rea interpretare.

Deoarece bisericile protestante resping argumentele biblice clare care apără Legea lui Dumnezeu, ele vor dori să aducă la tăcere pe aceia a căror credință n-o pot înfrânge cu Biblia. Deși își închid ochii față de acest fapt, ele adoptă în prezent o direcție care va duce la persecutarea acelora care refuză în mod conștient să facă ceea ce face restul lumii creștine și să recunoască pretențiile sabatului papal.

Demnitarii bisericii şi statului se vor uni pentru a corupe, convinge sau constrânge toate clasele de oameni să respecte duminica. Lipsa autorității divine pentru sfințirea duminicii va fi înlocuită cu legi opresive. Corupția politică distruge iubirea de dreptate şi respectul pentru adevăr; chiar şi în America, țara libertății, conducătorii şi legiuitorii, pentru a-şi asigura favoarea publică, vor ceda cererii populare pentru o lege care să impună păzirea duminicii. Libertatea de conștiință, plătită cu un sacrificiu atât de mare, nu va mai fi respectată. În conflictul care va veni curând, vom vedea împlinirea cuvintelor profetului: "Şi balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Isus Hristos". (Apoc. 12:17).

Capitolul 37 593

SCRIPTURILE, APĂRAREA NOASTRĂ

La Lege și la mărturie! Căci dacă nu vor vorbi așa, nu vor Lamai răsări zorile pentru poporul acesta." (Is. 8:20). Poporul lui Dumnezeu este îndrumat către Scripturi ca apărare contra influenței învățătorilor falși și puterii amăgitoare a duhurilor întunericului. Satana folosește toate mijloacele posibile pentru a împiedica pe oameni să cunoască Biblia, deoarece declarațiile ei clare îi descoperă amăgirile. Ori de câte ori are loc o redeșteptare a lucrării lui Dumnezeu, prințul răului se trezește la o activitate mai intensă; în prezent el depune toate eforturile pentru bătălia finală împotriva lui Hristos și a urmașilor Lui. Ultima mare amăgire se va desfășura curând în fața noastră. Antihrist își va prezenta lucrările miraculoase înaintea ochilor noștri. Contrafacerea se va asemăna atât de mult cu adevărul, încât va fi imposibil să se facă deosebirea între ele, decât numai cu ajutorul Sfintelor Scripturi. Orice afirmație și orice minune trebuie verificate pe baza mărturiei Bibliei.

Cei care se străduiesc să asculte de toate poruncile lui Dumnezeu vor întâmpina împotriviri și batjocuri. Ei vor rezista numai prin Dumnezeu. Pentru a rezista încercării din fața lor, ei trebuie să înțeleagă voia lui Dumnezeu, așa cum este descoperită în Cuvântul Său; ei Îl pot cinsti numai dacă au o concepție corectă despre caracterul, guvernarea și planurile Sale și dacă lucrează în armonie cu ele. Numai aceia care și-au fortificat mintea cu adevărurile Bibliei, vor rezista în marele conflict final. La fiecare suflet va veni întrebarea cercetătoare: "Să ascult mai mult de Dumnezeu decât de oameni?" Acum ora hotărâtoare este aproape.

Sunt picioarele noastre fixate pe temelia Cuvântului neschimbător al lui Dumnezeu? Suntem pregătiți să stăm hotărâți pentru apărarea poruncilor lui Dumnezeu și a credinței lui Isus?

Înainte de răstignirea Sa, Mântuitorul a explicat ucenicilor că urma să fie omorât și că va învia din mormânt, iar îngerii au fost de fată pentru a imprima cuvintele Lui în mintile si inimile lor. Ucenicii însă așteptau eliberarea pământească de sub jugul roman și nu puteau să admită gândul că Acela în care se concentraseră toate speranțele lor să sufere o moarte umilitoare. Cuvintele de care aveau nevoie să-și amintească le-au dispărut din minte și când a venit timpul încercării, i-a găsit nepregătiți. Moartea lui Isus a distrus atât de complet speranțele lor, ca și când El nu i-ar fi avertizat niciodată. În profeții, viitorul ne este descoperit tot atât de clar, cum a fost descoperit ucenicilor prin cuvintele Mântuitorului. Evenimentele legate de încheierea timpului de har și lucrarea de pregătire pentru timpul strâmtorării sunt prezentate clar. Multimile însă au tot atâta cunoștință despre aceste adevăruri importante ca și când nu le-ar fi fost descoperite niciodată. Satana este atent să îndepărteze orice impresie care i-ar face pe oameni înțelepți spre mântuire și timpul strâmtorării îi va găsi nepregătiți.

Când Dumnezeu trimite oamenilor avertizări atât de importante încât sunt reprezentate prin îngeri sfinți care le proclamă zburând prin mijlocul cerului, El cere fiecărei persoane înzestrate cu rațiune să ia aminte la solie. Judecățile înfricoșătoare pronunțate împotriva închinătorilor fiarei și chipului ei (Apoc. 14:9-11), trebuie să conducă pe toți la un studiu stăruitor al profețiilor, ca să învețe ce înseamnă semnul fiarei și cum să evite primirea lui. Mulțimile de oameni însă își întorc urechile de la ascultarea adevărului și se îndreaptă spre istorisiri închipuite. Apostolul Pavel, privind către timpul sfârșitului, declara: "Căci va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învățătura sănătoasă". (2 Tim. 4:3). Acel timp a venit. Mulțimile nu doresc adevărul Bibliei, pentru că el vine în

conflict cu dorințele inimii păcătoase și iubitoare de lume, iar Satana le oferă amăgirile pe care ele le iubesc.

Dar Dumnezeu va avea un popor pe pământ care va susține Biblia și numai Biblia, ca standard al tuturor doctrinelor și bază a tuturor reformelor. Părerile oamenilor învățați, deducțiile științei, crezurile sau hotărârile consiliilor eclesiastice, tot atât de numeroase și contradictorii ca și bisericile pe care le reprezintă, glasul majorității - nici una din acestea, nici toate la un loc, nu trebuie considerate ca dovadă pentru sau contra vreunui punct de credință religioasă. Înainte de a accepta orice doctrină sau precept, trebuie să cerem un clar: "Așa zice Domnul" în sprijinul ei.

Satana se străduiește continuu să atragă atenția la om în locul lui Dumnezeu. El conduce pe oameni să privească la episcopi, la pastori, la profesori de teologie, ca îndrumători ai lor, în loc să cerceteze Scripturile ca să afle care le este datoria. Apoi, stăpânind mințile acestor conducători, el poate influența mulțimile după voia lui.

Când Hristos a venit să vestească cuvintele vieții, oamenii de rând Îl ascultau cu bucurie; mulți, chiar dintre preoți și conducători, au crezut în El. Dar mai marii preoților și conducătorii națiunii s-au hotărât să condamne și să respingă învățăturile Lui. Deși toate eforturile lor de a găsi acuzații contra Lui au fost zădărnicite, deși au simțit influența puterii și înțelepciunii divine care însoțeau cuvintele Sale, totuși ei s-au zăvorât în prejudecăți; au respins cea mai clară dovadă a mesianității Sale, ca nu cumva să fie constrânși să devină ucenicii Lui. Acești adversari ai lui Isus erau bărbații pe care oamenii fuseseră învățați din copilărie să-i respecte, în fața autorității cărora fuseseră obișnuiți să se supună orbește. "Cum se face", întrebau ei, "că mai marii și cărturarii noștri nu cred în Isus? Nu L-ar primi acești oameni evlavioși, dacă ar fi El Hristosul?" Influența unor asemenea învățători a determinat națiunea iudaică să respingă pe Răscumpărătorul ei.

Spiritul care a influențat pe acei preoți și conducători este încă manifestat de mulți care fac paradă de mare evlavie. Ei refuză să

cerceteze mărturia Scripturilor privind adevărurile deosebite pentru acest timp. Ei se laudă cu numărul, bogăția și popularitatea lor și privesc cu dispreț pe apărătorii adevărului care sunt puțini, săraci, nepopulari și au o credință care-i separă de lume.

Hristos a prevăzut că pretenția nejustificată de autoritate pe care și-au asumat-o cărturarii și fariseii, nu va înceta odată cu împrăștierea iudeilor. El a avut o privire profetică asupra lucrării de înălțare a autorității omenești pentru a stăpâni conștiința, ceea ce a constituit un blestem grozav pentru biserica din toate timpurile. Condamnarea teribilă a cărturarilor și fariseilor, precum și avertizările Sale către oameni, să nu urmeze pe acești conducători orbi, au rămas scrise în raportul inspirat ca un avertisment pentru generațiile viitoare.

Biserica Romano-Catolică rezervă clerului dreptul de a interpreta Scripturile. Pe motivul că numai clericii sunt competenți să explice Cuvântul lui Dumnezeu, el este reținut de la oamenii obișnuiți. Deși Reformațiunea a dat Scripturile tuturor oamenilor totuși același principiu care a fost susținut de Roma oprește mulțimile din bisericile protestante să cerceteze Biblia în mod personal. Oamenii sunt învățați să accepte învățăturile ei așa cum sunt interpretate de biserică; există mii de oameni care nu îndrăznesc să primească nimic, care este contrar crezului lor sau învățăturii stabilite de biserica lor, oricât de clar ar fi descoperit în Scriptură.

Cu toate că Biblia este plină de avertizări împotriva învățătorilor falși, mulți sunt gata să încredințeze salvarea sufletelor lor clerului. Astăzi mii de mărturisitori ai religiei nu pot arăta nici un alt motiv pentru punctele de credință pe care le susțin, decât că așa au fost învățați de conducătorii lor religioși. Ei trec pe lângă învățăturile Mântuitorului aproape fără să le observe și acordă o încredere oarbă cuvintelor pastorilor și preoților. Dar sunt ei infailibili? Cum ne putem încredința sufletele călăuzirii lor, dacă nu știm, din Cuvântul lui Dumnezeu, că ei sunt purtători de lumină? Lipsa de curaj moral de a se detașa de calea bătătorită de lume, conduce

Scripturile, apărarea noastră

pe mulți să meargă pe urmele învățaților; prin împotrivirea lor de a cerceta personal Scriptura, ajung legați fără speranță în lanțurile rătăcirii. Ei văd că adevărul pentru timpul acesta este clar prezentat în Biblie; ei simt puterea Duhului Sfânt care însoțește vestirea lui; totuși îngăduie ca împotrivirea clerului să-i îndepărteze de lumină. Deși rațiunea și conștiința sunt convinse, aceste suflete amăgite nu îndrăznesc să gândească diferit de pastorul lor; astfel judecata lor personală și interesele lor veșnice sunt jertfite necredinței, mândriei și prejudecății altuia.

Multe sunt căile prin care lucrează Satana ca să-și lege captivii folosind influența omenească. El câștigă mulțimile prinzându-le cu funiile de mătase ale iubirii față de aceia care sunt vrăjmași ai crucii lui Hristos. Oricare ar fi această legătură, părintească, filială, conjugală sau socială, rezultatul este același; adversarii adevărului își folosesc puterea pentru a stăpâni conștiința, iar sufletele ținute sub stăpânirea lor nu au destul curaj sau independență să asculte de propriile lor convingeri despre datorie.

Adevărul și slava lui Dumnezeu sunt inseparabile; este imposibil, ca având Biblia la îndemână, să onorăm pe Dumnezeu prin păreri rătăcite. Mulți susțin că nu are importanță ce crede cineva, dacă viața lui este corectă. Dar viața este modelată de credință. Dacă lumina și adevărul sunt la îndemâna noastră, iar noi neglijăm să folosim privilegiul de a le asculta și vedea, în realitate le respingem; alegem mai degrabă întunericul decât lumina.

"Multe căi i se par bune omului, dar la urmă duc la moarte." (Prov. 16:25). Neștiința nu este o scuză pentru rătăcire sau păcat, când există toate posibilitățile de a cunoaște voia lui Dumnezeu. Un om călătorește și ajunge la o răscruce de unde pornesc mai multe drumuri și unde se află o tablă indicatoare care arată unde duce fiecare drum. Dacă el nu ține seama de indicatoare și apucă pe un drum care i se pare lui bun, deși s-ar putea ca el să fie foarte sincer totuși, după toate probabilitățile, va descoperi că se află pe un drum greșit.

Dumnezeu ne-a dat Cuvântul Său pentru ca să cunoastem învățăturile Lui și să știm ce cere El de la noi. Când învățătorul Legii a venit la Isus cu întrebarea: "Ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?", Mântuitorul l-a trimis la Scripturi, spunând: "Ce este scris în Lege? Cum citești în ea?" Neștiința nu va scuza nici pe tânăr, nici pe bătrân și nu-i va scuti de pedeapsa cuvenită pentru călcarea Legii lui Dumnezeu, deoarece au la îndemână o prezentare exactă a acelei Legi, a principiilor și cerințelor ei. Nu este suficient să avem intenții bune; nu este de ajuns ca cineva să facă ceea ce crede că este drept sau ceea ce pastorul îi spune că este drept. Este în joc mântuirea sufletului lui si de aceea trebuie ca el însusi să cerceteze Scripturile. Oricât de puternice ar fi convingerile sale, oricâtă încredere ar avea că pastorul știe care este adevărul, acestea nu pot constitui pentru el un temei sigur. El are o hartă care-i arată toate semnele indicatoare în călătoria către cer și nu trebuie să bâibâie.

Cea dintâi și cea mai înaltă datorie a oricărei ființe raționale este să afle adevărul din Scripturi, apoi să umble în lumină și să încurajeze și pe alții să-i urmeze exemplul. Trebuie să studiem Biblia în fiecare zi cu stăruință, cântărind fiecare gând și comparând verset cu verset. Trebuie, cu ajutor divin, să ne formăm convingeri personale, întrucât va trebui să răspundem personal înaintea lui Dumnezeu.

Adevărurile cele mai clar descoperite în Biblie au fost învăluite în îndoială și întuneric de către oameni învățați, care având pretenția de mare înțelepciune, susțin că Scripturile au un înțeles mistic, ascuns, spiritual, care nu este evident în limbajul folosit. Acești oameni sunt învățători falși. Unei asemenea categorii de oameni i-a spus Isus: "Nu pricepeți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu". (Marcu 12:24). Limbajul Bibliei trebuie să fie explicat potrivit cu sensul lui literal, afară de cazul că este folosit un simbol sau o figură de stil. Hristos a dat făgăduința: "Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va ajunge să cunoască învățătura".

(Ioan 7:17). Dacă oamenii ar lua Biblia așa cum este scrisă, dacă n-ar fi învățători falși, care să-i rătăcească și să le încurce mințile, s-ar fi îndeplinit o lucrare care ar fi produs bucurie îngerilor și ar fi adus în staulul lui Hristos mii și mii de oameni care acum pribegesc în rătăcire.

Trebuie să exercităm toate puterile minții pentru studiul Scripturilor și să punem la lucru gândirea ca să înțelegem, atât cât pot muritorii, lucrurile adânci ale lui Dumnezeu; totuși, nu trebuie să uităm că ascultarea și supunerea de copil constituie adevăratul spirit al celui care vrea să învețe. Dificultățile din Scriptură nu pot fi niciodată rezolvate prin aceleași metode care sunt folosite pentru înțelegerea problemelor filozofice. În studiul Bibliei nu trebuie să ne angajăm cu acea încredere în sine cu care atât de mulți pășesc în domeniile științei, ci cu un spirit evlavios și dependent de Dumnezeu și cu o dorință sinceră de a cunoaște voia Sa. Trebuie să venim cu un spirit umil și dispus să învețe pentru a dobândi cunoștință de la marele EU SUNT. Altfel, îngerii răi ne vor orbi atât de mult mințile și ne vor împietri atât de mult inimile, încât nu vom mai fi impresionați de adevăr.

Multe părți din Scriptură pe care învățații le consideră taine, sau peste care trec declarându-le neimportante, sunt pline de mângâiere și învățătură pentru acela care a fost învățat în școala lui Hristos. Un motiv pentru care mulți teologi nu au o mai clară înțelegere a Cuvântului lui Dumnezeu este că ei închid ochii față de adevărurile pe care nu doresc să le practice. Înțelegerea adevărului biblic nu depinde atât de mult de capacitatea intelectuală a celui care studiază, cât de sinceritatea scopului, de dorința serioasă după neprihănire.

Biblia nu trebuie studiată niciodată fără rugăciune. Numai Duhul Sfânt ne poate face în stare să percepem importanța acelor lucruri ușor de înțeles sau să ne ferească de denaturarea adevărurilor greu de înțeles. Îngerii cerești au misiunea să ne pregătească inimile ca să întelegem Cuvântul lui Dumnezeu, astfel încât să fim

încântați de frumusețea lui, convinși de avertizările lui, însuflețiți și întăriți de făgăduințele lui. Trebuie să facem ca cererea Psalmistului să fie și a noastră: "Deschide-mi ochii, ca să văd lucrurile minunate ale Legii Tale!" (Ps. 119:18). Ispitele par adesea irezistibile pentru că, prin neglijarea rugăciunii și a studiului Bibliei, cel ispitit nu poate să-și aducă aminte cu ușurință făgăduințele lui Dumnezeu și să înfrunte pe Satana cu armele Scripturii. Dar îngerii sunt în jurul acelora care sunt dispuși să fie învățați în lucrurile divine; în timp de mare nevoie, ei le vor aduce aminte chiar acele adevăruri care le sunt necesare. Astfel, "când vrăjmașul va năvăli ca un râu, Duhul Domnului îl va pune pe fugă". (Is. 59:19).

Isus a făgăduit ucenicilor Săi: "Dar Mângâietorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl, în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile, și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu". (Ioan 14:26). Învățăturile lui Hristos trebuie să fi fost deja depozitate în minte pentru ca Duhul lui Dumnezeu să ni le aducă aminte în timp de primejdie. "Strâng Cuvântul Tău în inima mea", spunea David, "ca să nu păcătuiesc împotriva Ta". (Ps. 119:11).

Toți cei care prețuiesc interesele lor veșnice trebuie să fie în gardă contra invaziei scepticismului. Vor fi atacați în special stâlpii adevărului. Este imposibil să stai departe de sarcasmele și sofismele, de învățăturile subtile și otrăvitoare ale necredinței moderne. Satana își adaptează ispitele pentru toate clasele de oameni. El asaltează pe cei inculți cu glume sau batjocuri, în timp ce pe cei instruiți îi înfruntă cu obiecțiuni științifice și raționamente filozofice, calculate anume să provoace neîncredere sau disprețuirea Scripturilor. Chiar și tinerii fără experiență își permit să insinueze îndoieli privind principiile fundamentale ale Creștinismului. Această necredință tinerească, deși superficială, își are influența ei. Mulți sunt conduși astfel să ridiculizeze credința părinților lor și să batjocorească pe Duhul harului. (Evr. 10:29). Multe vieți care promiteau să fie o onoare pentru Dumnezeu și o binecuvântare pentru lume au fost ruinate de suflul vătămător al

necredinței. Toți cei care se încred în hotărârile înfumurate ale rațiunii omenești și își închipuie că pot să explice tainele divine și să ajungă la adevăr fără ajutorul înțelepciunii lui Dumnezeu sunt prinși în cursa Satanei.

Trăim în cea mai solemnă perioadă a istoriei acestei lumi. Destinul mulțimilor care populează pământul este gata să se hotărască. Binele nostru viitor și mântuirea altor suflete depind de calea pe care o alegem acum. Avem nevoie să fim călăuziți de Duhul adevărului. Orice urmaș al lui Hristos trebuie să întrebe cu seriozitate: "Doamne, ce vrei să fac?" Trebuie să ne umilim înaintea Domnului, cu post și rugăciune și să cugetăm mult la Cuvântul Său, în deosebi la scenele judecății. Trebuie să căutăm să avem acum o experiență vie și profundă în lucrurile lui Dumnezeu. Nu avem nici o clipă de pierdut. Evenimente de importanță vitală au loc în jurul nostru; ne găsim pe terenul fermecat al Satanei. Nu dormiți, santinele ale lui Dumnezeu; dacă deveniți somnolenți și nepăsători, vrăjmașul vă pândește de aproape și este gata în orice moment să sară asupra voastră și să vă facă prada lui.

Mulți se înșeală cu privire la adevărata lor stare înaintea lui Dumnezeu. Ei se felicită pentru faptele rele pe care nu le fac, dar uită să-și amintească faptele bune și nobile pe care Dumnezeu le cere de la ei, dar pe care au neglijat să le împlinească. Nu este suficient că ei sunt pomi în grădina lui Dumnezeu. Ei trebuie să răspundă așteptărilor Sale aducând roade. El îi face răspunzători pentru că n-au făcut tot binele pe care l-ar fi putut face prin harul Său care i-ar fi întărit. În cărțile din ceruri ei sunt trecuți ca unii care ocupă pământul degeaba. Totuși, nici cazul acestei clase de oameni nu este cu totul fără speranță. Inima iubirii îndelung răbdătoare încă mijlocește pe lângă aceia care au disprețuit îndurarea lui Dumnezeu și au abuzat de harul Său. "De aceea zice: "Deșteaptă-te tu, care dormi, scoală-te din morți, și Hristos te va lumina". Luați seama deci să umblați cu băgare de seamă,... Răscumpărați vremea, căci zilele sunt rele." (Efes. 5:14-16).

Când va veni timpul încercării, atunci vor fi descoperiți cei care au făcut din Cuvântul lui Dumnezeu regula lor de viață. Vara nu se observă nici o deosebire între brazi și ceilalți copaci; dar când vine viscolul iernii, brazii rămân neschimbați, în timp ce ceilalți copaci sunt despuiați de frunzele lor. Tot astfel, s-ar putea ca acum creștinul numai cu numele să nu se deosebească de creștinul adevărat, dar vine timpul când deosebirea va fi clară. Să se ridice împotrivirea, să domnească din nou fanatismul și intoleranța, să se aprindă persecuția și atunci cei cu inima împărțită și cei fățarnici se vor clătina și vor renunța la credință; dar creștinul adevărat va sta tare ca o stâncă, credința lui va fi mai puternică, speranța lui mai strălucitoare decât în zilele de prosperitate.

Psalmistul spune: "Mă gândesc la învățăturile Tale". "Prin poruncile Tale mă fac mai priceput, deoarece urăsc orice cale a minciunii". (Ps. 119:99, 104).

"Ferice de omul care găsește înțelepciunea." "Căci el este ca un pom sădit lângă ape, care-și întinde rădăcinile spre râu; nu se teme de căldură, când vine și frunzișul lui rămâne verde; în anul secetei, nu se teme și nu încetează să aducă roadă." (Prov. 3:13; Ier. 17:8).

Capitolul 38 603

ULTIMA AVERTIZARE

După aceea, am văzut pogorându-se din cer un alt înger, care avea o mare putere; și pământul s-a luminat de slava lui. El a strigat cu glas tare și a zis: "A căzut, a căzut, Babilonul cel mare! A ajuns un locaș al dracilor, o închisoare a oricărui duh necurat, o închisoare a oricărei păsări necurate și urâte;" "Apoi am auzit din cer un alt glas, care zicea: "Ieșiți din mijlocul ei, poporul Meu, ca să nu fiți părtași la păcatele ei, și să nu fiți loviți cu urgiile ei!" (Apoc. 18:1,2,4).

Acest pasaj din Scriptură arată către un timp din viitor când solia căderii Babilonului, vestită de cel de al doilea înger din Apoc. 14:8, urmează să fie repetată, mentionându-se în plus stricăciunile care au intrat în diferitele organizații care constituie Babilonul, după ce acea solie a fost vestită prima dată în vara anului 1844. Aici este descrisă o stare îngrozitoare din lumea religioasă. Cu fiecare respingere a adevărului mințile oamenilor devin mai întunecate, inimile lor mai refractare, până când se stabilesc într-o împietrire necredincioasă. Sfidând avertismentele pe care le-a dat Dumnezeu, ei vor continua să calce în picioare unul din preceptele Decalogului, până când vor ajunge să persecute pe cei care-l consideră sfânt. Prin dispretul cu care este tratat Cuvântul Său și poporul Său, este disprețuit Însuși Hristos. Când învățăturile spiritismului sunt acceptate de biserici, restricția impusă inimii firești este înlăturată și mărturisirea religiei va deveni o mantie care acopere cele mai josnice nelegiuiri. Credința în manifestările spiritiste deschide ușa spiritelor amăgitoare și doctrinelor demonilor și astfel influența îngerilor răi va fi simtită în biserici.

Despre Babilon, în momentul când este prezentat de această profeție, se spune: "Păcatele ei s-au îngrămădit și au ajuns până în cer; și Dumnezeu Și-a adus aminte de nelegiuirile ei". (Apoc. 18: 5). Babilonul a umplut măsura vinovăției și distrugerea este gata să cadă peste el. Dar Dumnezeu mai are popor în Babilon și înainte de căderea judecăților Sale, acești credincioși trebuie să fie chemați afară din el, ca să nu fie părtași la păcatele lui și să nu fie loviți cu urgiile lui. De aceea are loc mișcarea simbolizată printr-un înger coborând din cer, luminând pământul cu slava lui, strigând cu glas tare și făcând cunoscute păcatele Babilonului. În legătură cu solia lui se aude chemarea: "Ieșiți din mijlocul ei, poporul Meu". Această proclamare unită cu solia îngerului al treilea constituie avertizarea finală care va fi dată locuitorilor pământului.

Situația în care va fi adusă lumea va fi înspăimântătoare. Puterile pământului, unindu-se să lupte împotriva poruncilor lui Dumnezeu, vor decreta că: "toți, mici și mari, bogați și săraci, slobozi și robi" (Apoc. 13:16) să se conformeze datinei bisericii prin păzirea sabatului fals. Toți cei care refuză să asculte vor primi pedepse civile și în cele din urmă se va susține că merită pedeapsa cu moartea. Pe de altă parte, Legea lui Dumnezeu care impune păzirea zilei de odihnă a Creatorului, cere ascultare și amenință cu mânia pe toți cei care calcă preceptele ei.

Odată problema prezentată în mod clar, oricine va călca Legea lui Dumnezeu pentru a asculta de legile omenești, primește semnul fiarei; el primește semnul de supunere față de puterea de care alege să asculte în locul lui Dumnezeu. Avertizarea din ceruri este: "Dacă se închină cineva fiarei și icoanei ei, și primește semnul ei pe frunte sau pe mână, va bea și el din vinul mâniei lui Dumnezeu turnat neamestecat în paharul mâniei Lui". (Apoc. 14:9-10).

Nimeni nu va suferi mânia lui Dumnezeu înainte ca adevărul să fi fost prezentat minții și conștiinței lui și să-l fi respins. Sunt mulți care n-au avut niciodată ocazia să audă adevărurile speciale pentru timpul acesta. Obligativitatea poruncii a patra nu le-a fost expusă

Ultima avertizare

niciodată în adevărata ei lumină. Acela care citește toate inimile și judecă toate motivele, nu va lăsa ca nimeni care dorește să cunoască adevărul, să fie amăgit cu privire la natura și rezultatul controversei. Decretul nu va fi impus oamenilor orbește. Fiecare trebuie să aibă lumină suficientă pentru a lua o hotărâre în cunoștință de cauză.

Sabatul va constitui marele test al loialității, deoarece el este partea de adevăr îndeosebi combătută. Când încercarea finală va fi adusă asupra oamenilor, atunci va fi trasă linia de separare dintre cei care slujesc lui Dumnezeu și cei care nu-I slujesc. În timp ce păzirea sabatului fals, în conformitate cu legea statului, contrar poruncii a patra, va constitui o dovadă de supunere față de puterea opusă lui Dumnezeu, păzirea adevăratului Sabat, în ascultare de Legea lui Dumnezeu, va fi o dovadă de credincioșie față de Creator. În timp ce o clasă de oameni va primi semnul fiarei, prin acceptarea semnului de supunere față de puterile pământești, cealaltă clasă va primi sigiliul lui Dumnezeu, prin alegerea semnului de loialitate față de autoritatea divină.

Cei care au prezentat în trecut adevărurile soliei îngerului al treilea au fost priviți adesea ca simpli alarmiști. Prezicerile lor că intoleranța religioasă va domina în Statele Unite, că biserica și statul se vor uni să persecute pe cei care păzesc poruncile lui Dumnezeu, au fost considerate neîntemeiate și absurde. Se afirma cu convingere că această țară nu va putea deveni niciodată altceva decât ceea ce a fost - apărătoarea libertății religioase. Dar când problema impunerii păzirii duminicii este agitată din ce în ce mai mult, evenimentul atât de îndelung tăgăduit și necrezut va fi văzut apropiindu-se și atunci întreita solie va produce un efect pe care nu a putut să-l aibă mai înainte.

Dumnezeu a trimis pe slujitorii Săi în toate generațiile să mustre păcatul, atât în lume, cât și în biserică. Oamenii însă doresc să li se spună lucruri plăcute și de aceea adevărul curat și nepoleit nu este acceptat. Mulți reformatori, când și-au început lucrarea, s-au

hotărât să procedeze cu mare prudență când au atacat păcatele bisericii și ale națiunii. Ei sperau că prin exemplul unei vieți creștine curate vor conduce pe oameni înapoi la doctrinele Bibliei. Dar Duhul lui Dumnezeu a venit asupra lor, așa cum a venit peste Ilie, determinându-l să mustre păcatele unui împărat nelegiuit și ale unui popor apostaziat; ei nu s-au putut abține să predice cuvintele clare ale Bibliei - învățături pe care ei nu fuseseră dispuși să le prezinte. Ei au fost constrânși să vestească cu zel adevărul și primejdia care amenința sufletele. Ei rosteau cuvintele pe care Domnul li le dăduse, fără teamă de consecințe și oamenii erau constrânsi să audă avertizarea.

În același fel va fi proclamată și solia îngerului al treilea. Când va veni timpul să fie vestită cu mare putere, Domnul va lucra prin unelte umile, conducând mințile acelora care se consacră în serviciul Său. Lucrătorii vor fi calificați mai degrabă prin ungerea Duhului Său decât prin educația dată de instituțiile de învățământ. Bărbați ai credinței și ai rugăciunii vor fi constrânși să meargă cu zel sfânt și să vestească cuvintele pe care li le va da Dumnezeu. Păcatele Babilonului vor fi dezvăluite. Rezultatele îngrozitoare ale impunerii datinilor bisericii de către autoritatea civilă, invazia spiritismului, progresul ascuns dar rapid al puterii papale, toate vor fi demascate. Prin aceste avertizări solemne oamenii vor fi treziți. Mii și mii de oameni, care n-au auzit niciodată cuvinte ca acestea, vor asculta. Ei vor auzi cu uimire mărturia că Babilonul este biserica decăzută din cauza rătăcirilor și păcatelor ei, pentru că a respins adevărul trimis din cer pentru ea. Când oamenii merg la predicatorii lor cu întrebarea răscolitoare: "Sunt aceste lucruri adevărate?", pastorii le prezintă fabule, proorocesc lucruri plăcute pentru a le potoli temerile si pentru a le linisti constiința trezită. Dar întrucât mulți refuză să se multumească doar cu autoritatea oamenilor și cer un clar "Așa zice Domnul", predicatorii bisericilor populare, ca și fariseii din vechime, plini de mânie că autoritatea lor este pusă la îndoială, vor denunța solia ca fiind de la Satana și

Ultima avertizare

vor instiga mulțimile iubitoare de păcat să insulte și să persecute pe cei care o vestesc.

Pe măsură ce controversa se extinde în câmpuri noi și mințile oamenilor sunt atrase către Legea lui Dumnezeu, călcată în picioare, Satana se agită. Puterea care însoteste solia nu va face decât să înfurie si mai mult pe aceia care i se împotrivesc. Preotii și pastorii vor face eforturi aproape supraomenești să oprească lumina, ca nu cumva să lumineze peste turma lor. Ei se vor strădui să înăbușe discutarea acestor probleme vitale prin toate mijloacele de care vor dispune. Biserica va face apel la bratul tare al puterii civile si, în această lucrare, papistasii si protestantii se vor uni. Pe măsură ce mișcarea pentru impunerea păzirii duminicii devine mai îndrăzneață și mai hotărâtă, se va recurge la lege împotriva păzitorilor poruncilor lui Dumnezeu. Ei vor fi amenințați cu amenzi și întemnițare, iar unora le vor fi oferite poziții cu influență și alte recompense și avantaje, ca să-i ademenească să renunțe la credința lor. Dar răspunsul lor statornic va fi: "Arătați-ne din Cuvântul lui Dumnezeu greșeala noastră", același răspuns pe care l-a dat și Luther în împrejurări asemănătoare. Aceia care vor fi duși înaintea tribunalelor vor apăra cu putere adevărul și unii care îi vor auzi vor fi condusi să ia poziție pentru păzirea tuturor poruncilor lui Dumnezeu. Astfel lumina va fi dusă înaintea multor mii de oameni care altfel n-ar afla nimic despre aceste adevăruri.

Ascultarea conștiincioasă de Cuvântul lui Dumnezeu va fi tratată ca răzvrătire. Orbiți de Satana, părinții se vor purta cu cruzime și severitate față de copiii lor credincioși; stăpânul sau stăpâna va oprima pe servul care păzește poruncile. Sentimentele se vor înstrăina; copiii vor fi dezmoșteniți și alungați de acasă. Se vor împlini literal cuvintele lui Pavel: "Toți cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus, vor fi prigoniți". (2 Tim. 3:12). Când apărătorii adevărului refuză să onoreze sabatul duminical, unii dintre ei vor fi aruncați în închisori, unii vor fi exilați, alții vor fi tratați ca sclavi. Pentru înțelepciunea omenească toate acestea

par acum imposibile; dar când Duhul restrictiv al lui Dumnezeu va fi retras de la oameni și ei vor fi sub stăpânirea Satanei care urăște principiile divine, vor avea loc manifestări neobișnuite. Inima omenească poate deveni foarte crudă, când temerea și iubirea de Dumnezeu sunt înlăturate.

Când furtuna se apropie, un număr mare de credincioși, care au mărturisit credința în solia îngerului al treilea, dar care n-au fost sfințiți prin ascultare de adevăr, își vor părăsi poziția și vor trece în rândurile opoziției. Unindu-se cu lumea și împărtășindu-se din spiritul ei, au ajuns să vadă lucrurile aproape în aceeași lumină; când vine încercarea, ei sunt pregătiți să aleagă partea ușoară, populară. Bărbați de talent și cu aspect plăcut, care odinioară s-au bucurat de adevăr, își folosesc acum puterile pentru a amăgi și a rătăci sufletele. Ei devin dușmanii cei mai înverșunați ai fraților lor de altă dată. Când păzitorii Sabatului sunt aduși înaintea tribunalelor, să răspundă pentru credința lor, acești apostaziați sunt agenții cei mai cu efect ai Satanei pentru a-i calomnia, a-i acuza și a instiga pe conducători împotriva lor prin mărturii false și insinuări.

În acest timp de persecuție, credința slujitorilor Domnului va fi pusă la probă. Ei au vestit avertizarea cu credincioșie, privind numai la Dumnezeu și la Cuvântul Său. Duhul lui Dumnezeu, care le-a mișcat inimile, i-a constrâns să vorbească. Însuflețiți de un zel sfânt și de un puternic impuls divin, au pornit să-și îndeplinească datoria, fără să calculeze cu sânge rece consecințele vestirii înaintea oamenilor a cuvântului pe care li-l dăduse Domnul. Ei n-au ținut seama de interesele pământești, nici n-au căutat să-și păstreze bunul nume sau viețile. Totuși când furtuna împotrivirii și defăimării izbucnește asupra lor, unii copleșiți de descurajare vor fi gata să exclame: "Dacă am fi prevăzut urmările cuvintelor noastre, am fi tăcut". Ei sunt înconjurați de dificultăți. Satana îi asaltează cu ispite teribile. Lucrarea pe care și-au asumat-o pare mai presus de capacitatea lor de a o îndeplini. Ei sunt amenințați cu nimicirea.

Ultima avertizare

Entuziasmul care îi însuflețise a dispărut; totuși ei nu mai pot să dea înapoi. Atunci, simțind completa lor neputință, aleargă la Cel Atotputernic pentru putere. Ei își amintesc că solia pe care o rostiseră nu fusese a lor, ci a Aceluia care le poruncise să vestească avertizarea. Dumnezeu a pus adevărul în inimile lor, iar ei nu s-au putut abține să-l proclame.

Aceleași încercări au fost experimentate de oamenii lui Dumnezeu din secolele trecute. Wycliffe, Huss, Luther, Tyndale, Baxter, Wesley au sustinut ca toate doctrinele să fie verificate cu Biblia si au declarat că vor renunta la orice învătătură pe care ea o dezaprobă. Persecutia s-a dezlăntuit împotriva acestor bărbati cu o furie neînduplecată; totuși ei n-au încetat să vestească adevărul. Fiecare din perioadele istoriei bisericii s-a caracterizat prin descoperirea unui adevăr deosebit, adaptat nevoilor poporului lui Dumnezeu din timpul acela. Fiecare adevăr nou si-a croit drumul înfruntând ura și opoziția; aceia care au fost binecuvântați cu lumina lui au fost ispitiți și încercați. Domnul dă un adevăr deosebit pentru oamenii care se găsesc într-o împrejurare critică. Cine îndrăznește să refuze vestirea lui? El poruncește slujitorilor Săi să vestească lumii ultima invitație a harului. Ei nu pot să tacă decât cu riscul pierderii sufletelor lor. Ambasadorii lui Hristos nu sunt preocupați de consecințe. Ei trebuie să-și îndeplinească datoria și să lase urmările pe seama lui Dumnezeu.

,

610

Când controversa devine mai aprigă, slujitorii lui Dumnezeu ajung iarăși în nedumerire, căci li se pare că ei au adus criza. Dar conștiința și Cuvântul lui Dumnezeu îi asigură că drumul lor este bun; cu toate că încercările continuă, ei sunt întăriți să le suporte. Lupta devine mai strânsă și mai ascuțită, dar credința și curajul lor cresc odată cu nevoia. Mărturia lor este: "Nu îndrăznim să schimbăm Cuvântul lui Dumnezeu și să scindăm Legea Sa sfântă, numind o parte esențială și cealaltă neesențială, pentru a câștiga favoarea lumii. Domnul, Căruia Îi slujim este în stare să ne scape. Hristos a biruit puterile pământului; să ne temem noi de o lume deja învinsă?"

Persecuția în diferitele ei forme este desfășurarea unui principiu care va exista atât timp cât va exista Satana și cât timp creștinismul va avea putere vitală. Nici un om nu poate să slujească lui Dumnezeu fără să atragă asupra lui opoziția oștilor întunericului. Îngerii răi îl vor asalta, alarmați că influența lui le ia prada din mâini. Oamenii răi, mustrați de exemplul lui, se vor uni cu îngerii răi căutând să-l despartă de Dumnezeu prin ispite ademenitoare. Când acestea nu reușesc, atunci folosesc constrângerea pentru a-i forța conștiința.

Dar atât timp cât Isus rămâne Mijlocitorul omului în Sanctuarul de sus, influenta înfrânătoare a Duhului Sfânt este simtită de conducători și de popor. Duhul Sfânt controlează încă, într-o oarecare măsură legile țării. Dacă n-ar fi aceste legi, starea lumii ar fi mult mai rea decât este acum. În timp ce multi din conducătorii noștri sunt agenți activi ai Satanei, Dumnezeu de asemenea are reprezentanții Săi printre bărbații de frunte ai națiunii. Vrăjmașul inspiră pe slujitorii lui să propună măsuri care ar împiedica foarte mult lucrarea lui Dumnezeu; dar bărbați de stat, care se tem de Domnul sunt influențați de îngerii sfinți să se opună unor astfel de propuneri cu argumente ce nu pot să fie combătute. Astfel câțiva bărbați vor ține în frâu puternicul curent al răului. Opoziția dușmanilor adevărului va fi frânată pentru ca solia îngerului al treilea să-și poată face lucrarea. Când se va da avertizarea finală, ea va atrage atenția acestor conducători prin care Domnul lucrează acum și unii dintre ei o vor primi și vor sta împreună cu poporul lui Dumnezeu în timpul strâmtorării.

Îngerul care se unește la vestirea soliei îngerului al treilea va lumina tot pământul cu slava lui. Aici este prezisă o lucrare mondială cu o putere neobișnuită. Mișcarea Adventă din 1840-1844 a fost o manifestare glorioasă a puterii lui Dumnezeu; prima solie îngerească a fost dusă la toate centrele misionare din lume și în unele țări s-a manifestat un interes religios așa de mare cum nu s-a mai văzut nicăieri de la Reformațiunea secolului al XVI-lea;

dar aceasta urmează să fie depășită de puternica mișcare din timpul ultimei avertizări a îngerului al treilea.

Lucrarea se va asemăna cu aceea din Ziua Cincizecimii. După cum "ploaia timpurie" a fost dată prin revărsarea Duhului Sfânt la începutul predicării Evangheliei, pentru a face să răsară sămânța prețioasă, tot așa "ploaia târzie" va fi dată la încheierea lucrării pentru coacerea recoltei. "Să cunoaștem, să căutăm să cunoaștem pe Domnul! Căci El Se ivește ca zorile dimineții și va veni la noi ca o ploaie, ca ploaia de primăvară, care udă pământul." (Osea 6:3). "Și voi, copii ai Sionului, bucurați-vă și veseliți-vă în Domnul, Dumnezeul vostru, căci El vă va da ploaie la vreme, vă va trimite ploaie timpurie și târzie, ca odinioară." (Ioel 2:23). "În zilele de pe urmă, zice Dumnezeu, voi turna Duhul Meu peste orice făptură". "Atunci oricine va chema Numele Domnului, va fi mântuit." (Fapte 2:17, 21).

Marea lucrare a Evangheliei nu se va încheia cu o manifestare mai mică a puterii lui Dumnezeu decât cea care a marcat începutul ei. Profețiile care s-au împlinit prin revărsarea ploii timpurii, la începutul predicării Evangheliei, urmează să se împlinească din nou prin revărsarea ploii târzii la încheierea ei. Acestea sunt "vremurile de înviorare" către care privea apostolul Petru când spunea: "Pocăiți-vă dar, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremile de înviorare și să trimeată pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos". (Fapte 3:19, 20).

Slujitori ai lui Dumnezeu cu fețele luminate și strălucind de sfântă consacrare, se vor grăbi din loc în loc să vestească solia din cer. Avertizarea va fi dată prin mii de voci pe tot pământul. Se vor face minuni, bolnavi vor fi vindecați și semne și minuni vor însoți pe credincioși. Satana de asemenea va lucra prin minuni mincinoase, făcând să coboare chiar foc din cer înaintea oamenilor. (Apoc. 13:13). Astfel locuitorii pământului vor fi determinați să ia o poziție.

Solia va fi dusă nu atât de mult prin argumente, cât prin convingerea profundă adusă de Duhul lui Dumnezeu. Argumentele au fost prezentate. Sămânța a fost semănată, iar acum va răsări și va aduce roadă. Publicațiile distribuite de lucrătorii misionari și-au exercitat influența, totuși mulți ale căror minți au fost impresionate, au fost împiedicați să înțeleagă pe deplin adevărul sau să-i dea ascultare. Acum razele de lumină pătrund pretutindeni, adevărul este văzut cu claritate, iar copiii sinceri ai lui Dumnezeu rup legăturile care i-au ținut. Legăturile de familie, relațiile cu biserica sunt fără putere să-i mai țină acum. Adevărul le este mai prețios decât orice. În ciuda forțelor unite împotriva adevărului, un mare număr va lua poziție de partea Domnului.

Capitolul 39 613

TIMPUL STRÅMTORÄRII

În vremea aceea se va scula marele voievod Mihail, ocrotitorul copiilor poporului tău; căci aceasta va fi o vreme de strâmtorare, cum n-a mai fost de când sunt neamurile și până la vremea aceasta. Dar în vremea aceea, poporul tău va fi mântuit, și anume oricine va fi găsit scris în carte." (Daniel 12:1).

Când se încheie solia îngerului al treilea, harul nu mai mijloceste pentru locuitorii vinovați ai pământului. Poporul lui Dumnezeu și-a îndeplinit lucrarea. Ei au primit "ploaia târzie", "înviorarea de la fața Domnului" și sunt pregătiți pentru ceasul încercării din fața lor. Îngerii se grăbesc în toate direcțiile în ceruri. Un înger întorcându-se de pe pământ anuntă că si-a terminat lucrarea; încercarea finală a fost adusă asupra lumii și toți cei care s-au dovedit credinciosi fată de preceptele divine au primit "sigiliul viului Dumnezeu". Atunci Isus Își încetează lucrarea de mijlocire în Sanctuarul de sus. El Își ridică mâinile și spune cu voce puternică: "S-a sfârșit!" Toată oastea îngerească își scoate coroanele când El face anunțul solemn: "Cine este nedrept, să fie nedrept și mai departe; cine este întinat, să se întineze și mai departe; cine este fără prihană, să trăiască și mai departe fără prihană. Si cine este sfânt, să se sfințească și mai departe!" (Apoc. 22:11). Fiecare caz a fost hotărât pentru viață sau pentru moarte. Hristos a făcut ispășire pentru credincioșii Săi și le-a șters păcatele. Numărul supusilor Săi s-a completat; "domnia, stăpânirea și puterea tuturor împărățiilor care sunt pretutindeni sub ceruri", sunt pregătite să fie date moștenitorilor mântuirii și Isus va domni ca Împărat al împăraților și Domn al domnilor.

Când El părăsește Sanctuarul, întunericul acoperă pe locuitorii pământului. În acel timp înfricoșător cei drepți trebuie să trăiască înaintea unui Dumnezeu sfânt fără Mijlocitor. Restricția care fusese pusă asupra nelegiuiților este îndepărtată și Satana are stăpânire deplină peste cei care au rămas până la urmă nepocăiți. Îndelunga răbdare a lui Dumnezeu s-a sfârșit. Lumea a respins harul Său, a disprețuit iubirea Sa și a călcat în picioare Legea Sa. Nelegiuiții au trecut hotarul timpului lor de har; Duhul lui Dumnezeu, căruia I s-au împotrivit continuu, a fost în cele din urmă retras. Neprotejați de harul divin, ei nu au nici o apărare contra celui rău. Satana va arunca atunci pe locuitorii pământului în marea strâmtorare finală. Când îngerii lui Dumnezeu încetează să mai țină în frâu vânturile furioase ale patimii omenești, toate elementele de luptă se vor dezlănțui. Întreaga lume va fi antrenată într-o ruină mai teribilă decât aceea care a venit peste Ierusalimul din vechime.

Un singur înger a nimicit pe toți întâii născuți ai egiptenilor și a umplut țara de jale. Când David a păcătuit împotriva lui Dumnezeu prin numărarea poporului, un singur înger a făcut acea distrugere groazavă prin care i-a fost pedepsit păcatul. Aceeași putere de distrugere exercitată de îngerii sfinți când poruncește Dumnezeu, va fi exercitată de îngerii răi când El le îngăduie. În prezent există forțe gata pregătite, care așteaptă doar permisiunea divină să răspândească pustiirea pretutindeni.

Cei care onorează Legea lui Dumnezeu sunt acuzați că ei au atras aceste pedepse asupra lumii și sunt considerați cauza calamităților înspăimântătoare ale naturii, a luptei și a vărsării de sânge dintre oameni, care umplu pământul de nenorocire. Puterea care a însoțit ultima avertizare înfurie pe nelegiuiți; mânia lor se aprinde împotriva tuturor acelora care au primit solia și Satana va instiga și mai mult spiritul de ură și de persecuție.

Când prezența lui Dumnezeu a fost retrasă, în cele din urmă, de la națiunea iudaică, preoții și poporul n-au știut nimic. Deși erau sub stăpânirea Satanei și erau mânați de patimile cele mai

7impul strâmtorării

îngrozitoare și dăunătoare, ei încă se considerau aleșii lui Dumnezeu. Slujba la Templu continua; jertfele erau aduse pe altarele lui profanate și zilnic era invocată binecuvântarea divină asupra unui popor vinovat de sângele scumpului Fiu al lui Dumnezeu și care acum căuta să ucidă pe slujitorii și pe apostolii Săi. Tot astfel locuitorii pământului nu vor ști când se va pronunța hotărârea irevocabilă în Sanctuarul ceresc și când soarta lumii va fi stabilită pentru totdeauna. Formele religiei vor fi continuate de un popor de la care a fost retras, în cele din urmă, Duhul lui Dumnezeu; zelul satanic cu care prințul răului îi va inspira pentru împlinirea planurilor lui răutăcioase, va avea asemănarea zelului pentru Dumnezeu.

Pentru că Sabatul va deveni punctul special de controversă în întreaga creștinătate, iar autoritățile religioase și civile se vor uni să impună păzirea duminicii, refuzul stăruitor al unei mici minorități de a se supune cerinței generale va face din ea obiectul repulsiei universale. Se va sustine că puținii oameni care se opun unei instituții a bisericii și unei legi a statului nu trebuie să mai fie tolerați; că este mai bine ca ei să sufere, decât ca națiuni întregi să fie aruncate în anarhie și nelegiuire. Același argument a fost adus acum optsprezece secole împotriva lui Hristos de către "mai marii poporului". "Oare nu vă gândiți că este în folosul nostru", a spus vicleanul Caiafa, "să moară un singur om pentru norod și să nu piară tot neamul?" (Ioan 11:50). Acest argument va părea convingător; în cele din urmă se va emite un decret împotriva acelora care sfintesc Sabatul poruncii a patra, prin care se va stabili că ei merită pedeapsa cea mai severă și care va da poporului libertatea, ca după un anumit timp, să-i omoare. Romanismul din Lumea Veche și Protestantismul apostaziat din Lumea Nouă vor urma o cale asemănătoare contra celor care onorează toate preceptele divine.

Poporul lui Dumnezeu va fi atunci cufundat în acele scene de necaz și suferință descrise de profet ca timpul strâmtorării lui

Iacob. "Așa vorbește Domnul: "Auzim strigăte de groază; e spaimă, nu este pace!... S-au îngălbenit toate fețele. Vai! căci ziua aceea este mare; nici una n-a fost ca ea. Este o vreme de necaz pentru Iacob; dar Iacob va fi izbăvit din ea". (Ier. 30:5-7).

Noaptea de chin sufletesc a lui Iacob, când s-a luptat în rugăciune pentru a fi eliberat din mâna lui Esau (Gen. 32:24-30), reprezintă experiența poporului lui Dumnezeu din timpul strâmtorării. Din cauza înșelăciunii folosite pentru a obține binecuvântarea, pe care tatăl său intenționa să o dea lui Esau, Iacob fugise ca să-și scape viața, înspăimântat de amenințările cu moartea din partea fratelui său. După ce a stat multi ani în exil, la porunca lui Dumnezeu, a pornit cu soțiile și copiii, cu turmele și cirezile, spre tara lui natală. Ajungând la hotarele tării, s-a umplut de spaimă la vestea apropierii lui Esau în fruntea unei cete de războinici, hotărât fără îndoială să se răzbune. Ceata lui Iacob, neînarmată și fără apărare, părea expusă să cadă victimă neputincioasă violenței și măcelului. La povara neliniștii și temerii se adăuga greutatea zdrobitoare a remuscării că propriul lui păcat îl adusese în această primejdie. Singura lui speranță era în harul lui Dumnezeu; singura lui apărare trebuia să fie rugăciunea. Cu toate acestea, n-a lăsat nimic nefăcut din partea lui pentru a ispăși răul făcut fratelui lui și a îndepărta primejdia care-l ameninta. Tot astfel și urmașii lui Hristos, când se apropie de timpul strâmtorării, depun toate eforturile pentru a se înfățișa în adevărata lumină înaintea oamenilor, pentru a dezarma prejudecata și pentru a îndepărta primejdia care amenință libertatea de conștiință.

Trimiţându-şi familia mai departe, ca să nu fie martoră suferinței lui, Iacob a rămas singur pentru a stărui în rugăciune la Dumnezeu. El și-a mărturisit păcatul și a recunoscut îndurarea lui Dumnezeu față de el, în timp ce, cu umilință adâncă, a invocat legământul făcut de Dumnezeu cu părinții lui și făgăduințele date lui în viziunea din noaptea de la Betel și în țara exilului său. Criza din viața lui sosise; totul era în joc. În întuneric și singurătate el a continuat să

Timpul strâmtorării

se roage și să se umilească înaintea lui Dumnezeu. Deodată o mână i s-a așezat pe umăr. Crezând că un vrăjmaș caută să-i ia viata, s-a luptat cu toată energia disperării cu agresorul lui. Când s-a crăpat de ziuă, străinul și-a dovedit puterea supraomenească; la atingerea lui, vigurosul bărbat a rămas ca paralizat și a căzut neputincios si plângând pe umărul misteriosului său adversar. Iacob știa acum că se luptase cu Îngerul legământului. Deși infirm și suferind durerile cele mai vii, el nu a renuntat la scopul lui. Timp îndelungat suferise frământări, remuscări și necazuri pentru păcatul lui; acum trebuia să primească asigurarea că este iertat. Vizitatorul divin părea gata să plece; dar Iacob s-a agătat de El, implorând binecuvântarea. Îngerul a insistat: "Lasă-mă să plec, căci se revarsă zorile"; dar patriarhul a exclamat: "Nu Te voi lăsa să pleci până nu mă vei binecuvânta". Câtă încredere, câtă fermitate și perseverentă sunt manifestate aici! Dacă aceasta ar fi fost o cerere arogantă și îngâmfată, Iacob ar fi fost nimicit imediat; dar el a primit asigurarea, care se dă celui care-și mărturisește slăbiciunea și nevrednicia și se încrede în îndurarea unui Dumnezeu care-Şi tine legământul.

El "s-a luptat cu îngerul și a fost biruitor". (Osea 12:4). Prin umilință, pocăință și predare de sine, acest muritor păcătos și greșit a biruit pe Maiestatea cerului. El s-a prins cu putere tremurândă de făgăduințele lui Dumnezeu și inima Iubirii infinite n-a putut refuza cererea păcătosului. Ca dovadă a biruinței lui și ca încurajare pentru alții ca să-i urmeze exemplul, numele i-a fost schimbat din unul care-i amintea de păcatul său în altul care comemora biruința sa. Faptul că Iacob a biruit în lupta cu Dumnezeu era o asigurare că va birui și în lupta cu oamenii. El nu s-a mai temut să întâmpine mânia fratelui său, pentru că Domnul era apărarea lui.

Satana acuzase pe Iacob în fața îngerilor lui Dumnezeu, pretinzând că are dreptul să-l distrugă datorită păcatului lui; el îndemnase pe Esau să pornească împotriva lui; și în timpul lungii

nopți de luptă a patriarhului, Satana s-a străduit să-l apese cu simțământul vinovăției pentru a-l descuraja și a-i rupe legătura cu Dumnezeu. Iacob a ajuns aproape de disperare, dar știa că fără ajutor din cer urma să piară. El se pocăise sincer de păcatul lui și a apelat la îndurarea lui Dumnezeu. El n-a putut fi abătut de la scopul lui, ci s-a ținut cu tărie de înger și a stăruit în cererea lui cu strigăte serioase, chinuitoare până când a biruit.

După cum Satana a influențat pe Esau să meargă împotriva lui Iacob, tot asa va provoca pe cei nelegiuiti să nimicească pe poporul lui Dumnezeu în timpul strâmtorării. După cum a acuzat pe Iacob, tot la fel va acuza si pe poporul lui Dumnezeu. El consideră lumea ca supusă a lui; dar mica grupă care păzește poruncile lui Dumnezeu se împotrivește supremației lui. Dacă ar putea să-i șteargă de pe pământ, biruinta lui ar fi deplină. El vede că îngeri sfinti îi păzesc și deduce că păcatele lor au fost iertate; dar nu stie că situatia lor a fost hotărâtă în Sanctuarul de sus. El cunoaște exact păcatele pe care el i-a ispitit să le comită și le înfățișează înaintea lui Dumnezeu în lumina cea mai exagerată, acuzându-i că merită, exact ca și el, excluderea de la harul lui Dumnezeu. El declară că, potrivit dreptătii, Domnul nu poate să le ierte păcatele lor și în același timp să-i distrugă pe el și îngerii lui. El îi pretinde ca pradă a lui și cere să fie dați în mâinile lui ca să-i distrugă.

În timp ce Satana acuză pe poporul lui Dumnezeu pentru păcatele lui, Domnul îi îngăduie să-l încerce până la extrem. Încrederea lor în Dumnezeu, credința și statornicia lor, vor fi aspru încercate. Când își examinează trecutul, speranțele lor scad; deoarece în întreaga lor viață nu văd aproape nimic bun. Ei sunt pe deplin conștienți de slăbiciunea și nevrednicia lor. Satana se străduiește să-i îngrozească cu gândul că situația lor este fără speranță, că petele mânjiturii lor nu vor fi șterse niciodată. El speră astfel să le distrugă credința, ca ei să cedeze ispitelor lui și să se abată de la credincioșia lor față de Dumnezeu.

Timpul strâmtorării

Deşi copiii lui Dumnezeu vor fi înconjurați de vrăjmași hotărâți să-i distrugă, totuși chinul de care suferă ei nu este groaza de persecuție pentru adevăr; ei se tem că nu s-au pocăit de toate păcatele și că datorită vreunui defect din caracterul lor nu se va împlini făgăduința Mântuitorului: "Te voi păzi... de ceasul încercării, care are să vină peste lumea întreagă". (Apoc 3:10). Dacă ar avea asigurarea iertării, nu s-ar da înapoi de la tortură sau moarte; dar dacă s-ar dovedi nevrednici și și-ar pierde viețile din cauza propriilor lor defecte de caracter, atunci Numele sfânt al lui Dumnezeu ar fi batjocorit.

Din toate părțile ei aud despre comploturi de trădare și văd lucrarea activă a răzvrătirii; în inima lor se ridică o dorință intensă, o năzuință arzătoare a sufletului, ca această mare apostazie să înceteze, iar nelegiuirii celor răi să i se pună capăt. Dar în timp ce se roagă lui Dumnezeu să oprească lucrarea răzvrătirii, ei își reproșează cu durere că nu au mai multă putere ca să se opună și să respingă valul teribil al răului. Ei își dau seama că dacă ar fi folosit totdeauna toată capacitatea lor în serviciul lui Hristos, mergând înainte din tărie în tărie, oștile Satanei ar avea mai puțină putere să triumfe asupra lor.

Ei îşi întristează sufletele înaintea lui Dumnezeu, arătând către pocăința lor din trecut pentru multele lor păcate și invocând în favoarea lor făgăduința Mântuitorului: "Dacă vor căuta ocrotirea Mea, vor face pace cu Mine, da, vor face pace cu Mine". (Is. 27:5). Credința lor nu slăbește din cauză că rugăciunile lor nu sunt ascultate imediat. Deși suferă cea mai intensă neliniște, groază și întristare, ei nu încetează să se roage. Ei se prind de puterea lui Dumnezeu cum s-a prins și Iacob de Înger; vorbirea sufletelor lor este: "Nu Te voi lăsa să pleci până nu mă vei binecuvânta".

Dacă Iacob nu s-ar fi pocăit mai înainte de păcatul lui prin care a obținut dreptul de întâi născut prin înșelăciune, Dumnezeu nu i-ar fi ascultat rugăciunea și nu i-ar fi păstrat cu îndurare viața. Tot astfel, în timpul strâmtorării, dacă poporul lui Dumnezeu ar

mai avea păcate nemărturisite care să le vină în minte în timp ce sunt torturați de teamă și chin, ar fi copleșiți; disperarea le-ar nimici credința și n-ar mai avea curaj să se roage la Dumnezeu pentru liberare. Deși au un profund simțământ al nevredniciei lor, ei nu au păcate ascunse pe care să le descopere. Păcatele lor au mers înainte la judecată și au fost șterse, iar ei nu și le mai pot aminti

Satana face pe mulți să creadă că Dumnezeu va trece cu vederea necredincioșia lor în lucrurile mici ale vieții; dar în procedeul Său cu Iacob Domnul arată că El nu va aproba și nu va tolera în nici un fel păcatul. Toți cei care încearcă să-și scuze sau să-și ascundă păcatele și le lasă astfel să rămână în cărțile din cer, nemărturisite și neiertate, vor fi biruiți de Satana. Cu cât este mai înaltă mărturisirea lor și cu cât mai onorabilă este poziția pe care o dețin, cu atât mai de plâns este calea lor în fața lui Dumnezeu și cu atât mai sigur este triumful marelui lor adversar. Aceia care amână pregătirea pentru ziua lui Dumnezeu, nu o pot dobândi în timpul strâmtorării, nici după aceea. Cazul tuturor acestora este fără speranță.

Creștinii numai cu numele, care ajung nepregătiți până la acel ultim conflict înfricoșător, în disperarea lor își vor mărturisi păcatele în cuvinte pline de chin sufletesc cumplit, în timp ce nelegiuiții vor jubila de nenorocirea lor. Aceste mărturisiri au același caracter ca și a lui Esau sau a lui Iuda. Cei care le fac deplâng urmările păcatului, dar nu vinovăția lui. Ei nu simt o mâhnire adevărată, nici scârbă de păcat. Ei își recunosc păcatul de teama pedepsei; dar, ca și Faraon din vechime, ei ar continua să sfideze cerul, dacă judecătile ar fi îndepărtate.

Istoria lui Iacob este în același timp o asigurare că Dumnezeu nu va lepăda pe aceia care au fost amăgiți, ispitiți și duși în păcat, dar care s-au întors la El cu o pocăință adevărată. În timp ce Satana caută să distrugă pe acești oameni, Dumnezeu va trimite pe îngerii Săi să-i încurajeze și să-i ocrotească în timp de

7impul strâmtorării

primejdie. Asalturile Satanei sunt furioase și hotărâte, amăgirile lui sunt teribile; dar ochiul Domnului este asupra poporului Său și urechea Lui ascultă strigătele lor. Suferința lor este mare, flăcările cuptorului par gata să-i mistuie, dar Maestrul topitor îi va scoate ca aur încercat în foc. Iubirea lui Dumnezeu pentru copiii Săi, în timpul celei mai aspre încercări a lor, este tot atât de tare și gingașă ca și în zilele celei mai înfloritoare prosperități; dar este necesar ca ei să fie puși în cuptorul de foc; ceea ce este pământesc în ei trebuie să fie mistuit, pentru ca chipul lui Hristos să poată fi reflectat pe deplin.

Timpul de suferintă și chin din fata noastră va cere o credintă care să suporte oboseala, amânarea și foamea - o credință care nu va slăbi, deși va fi aspru încercată. Timpul de har este acordat tuturor ca să se pregătească pentru timpul strâmtorării. Iacob a biruit pentru că a fost stăruitor și hotărât. Biruința lui este o dovadă a puterii rugăciunii stăruitoare. Toți cei care se vor prinde de făgăduințele lui Dumnezeu, cum s-a prins el și vor fi serioși și stăruitori cum a fost el, vor reuși așa cum a reușit el. Aceia care nu sunt dispuși să se lepede de sine, să se lupte în rugăciune cu Dumnezeu, să implore mult și stăruitor binecuvântarea Sa, nu o vor dobândi. A te lupta cu Dumnezeu - cât de puţini ştiu ce înseamnă aceasta! Cât de puțini și-au îndreptat sufletele către Dumnezeu cu o dorință atât de intensă încât toate puterile să le fie încordate. Când valurile disperării, pe care nici o limbă nu o poate exprima, se revarsă peste cel care se roagă, cât de puțini se prind cu credință statornică de făgăduințele lui Dumnezeu.

Aceia care nu exercită decât puţină credinţă acum, sunt în cea mai mare primejdie de a cădea sub puterea amăgirilor satanice şi a decretului de constrângere a conştiinţei. Chiar dacă vor rezista cercării, vor fi scufundaţi într-o suferinţă şi chin mai adânci în timpul strâmtorării, pentru că nu şi-au format niciodată obiceiul să se încreadă în Dumnezeu. Lecţiile de credinţă pe care ei le-au neglijat vor fi siliţi să le înveţe sub teribila apăsare a descurajării.

Trebuie să facem acum cunoștință cu Dumnezeu punând la încercare făgăduințele Sale. Îngerii înregistrează orice rugăciune serioasă și sinceră. Trebuie mai degrabă să ne lipsim de satisfacții egoiste decât să neglijăm comuniunea cu Dumnezeu. Cea mai adâncă sărăcie, cea mai mare lepădare de sine, cu aprobarea Sa, sunt mai bune decât bogății, onoruri, confort și mulți prieteni, dar fără ea. Trebuie să ne luăm timp să ne rugăm. Dacă îngăduim ca mințile noastre să fie absorbite de interese lumești, Domnul poate să ne dea timp luându-ne idolii pe care ni i-am făcut din aur, case sau pământuri fertile.

Tinerii n-ar fi ademeniţi să păcătuiască, dacă ar refuza să meargă pe orice cale pe care nu pot cere binecuvântarea lui Dumnezeu. Dacă solii, care duc lumii ultima avertizare solemnă, s-ar ruga pentru binecuvântarea lui Dumnezeu, nu într-un mod rece, apatic şi indiferent, ci cu ardoare şi credinţă, ca şi Iacob, ar găsi multe locuri despre care ar putea să spună: "Am văzut pe Dumnezeu faţă în faţă şi totuşi am scăpat cu viaţă". (Gen. 32:30). Ei ar fi consideraţi de cer ca prinţi, având putere să biruiască în lupta cu Dumnezeu şi cu oamenii.

"Timpul de strâmtorare cum n-a mai fost niciodată", va veni curând asupra noastră; și vom avea nevoie de o experiență pe care acum n-o avem și pe care mulți sunt prea comozi să o dobândească. De obicei încercarea pare mai mare când o aștepți, decât este în realitate; dar acest lucru nu este adevărat despre criza din fața noastră. Imaginația cea mai vie nu poate concepe mărimea acelei încercări grozave. În acel timp de încercare fiecare suflet va trebui să stea singur înaintea lui Dumnezeu. "Chiar dacă ar fi în mijlocul ei Noe, Daniel și Iov, pe viața Mea—zice Domnul, Dumnezeu— că n-ar scăpa nici fii, nici fiice, ci numai ei și-ar mântui sufletul prin neprihănirea lor." (Ezech. 14:20).

Acum, în timp ce Marele nostru Preot face ispășire pentru noi, trebuie să căutăm să devenim desăvârșiți în Hristos. Mântuitorul nostru n-a putut să fie făcut să cedeze puterii ispitei, nici măcar

7impul strâmtorării

printr-un gând. Satana găsește în inimile omenești o poartă de intrare; este nutrită vreo dorință păcătoasă prin intermediul căreia ispitele lui își manifestă puterea. Hristos a declarat despre Sine: "Vine stăpânitorul lumii acesteia. El n-are nimic în Mine". (Ioan 14:30). Satana n-a putut să găsească nimic în Fiul lui Dumnezeu care să-i fi oferit posibilitatea să câștige biruința. El păzise poruncile Tatălui Său și în El nu era nici un păcat pe care Satana să-l poată folosi în avantajul lui. Aceasta este starea în care trebuie să fie găsiți cei care vor rezista în timpul strâmtorării.

În viața aceasta trebuie să ne despărțim de păcat, prin credința în sângele ispășitor al lui Hristos. Mântuitorul nostru scump ne invită să ne unim cu El, să unim slăbiciunea noastră cu tăria Lui, neștiința noastră cu înțelepciunea Lui, nevrednicia noastră cu meritele Lui. Providența lui Dumnezeu este școala în care trebuie să învățăm blândețea și smerenia lui Isus. Domnul ne pune mereu înainte, nu calea pe care am alege-o noi, care ni se pare mai ușoară și mai plăcută, ci adevăratele ținte ale vieții. Depinde de noi să cooperăm cu mijloacele pe care le folosește Cerul în lucrarea de formare a caracterelor noastre după Modelul divin. Nimeni nu poate să neglijeze sau să amâne această lucrare, decât cu riscul de a-și pune sufletul în cel mai înfricoșător pericol.

Apostolul Ioan a auzit în viziune o voce din cer exclamând: "Vai de voi, pământ și mare! Căci diavolul s-a pogorât la voi, cuprins de o mânie mare, fiindcă știe că are puțină vreme". (Apoc. 12:12). Teribile sunt scenele care provoacă această exclamație din partea vocii cerești. Mânia Satanei crește pe măsură ce timpul i se scurtează, iar lucrarea lui de amăgire și de distrugere își va atinge apogeul în timpul strâmtorării.

Ca dovadă a puterii făcătoare de minuni a demonilor, scene înspăimântătoare cu caracter supranatural se vor arăta în curând în ceruri. Spirite de demoni vor merge la împărații pământului și la întreaga lume ca să-i întărească în amăgire și să-i îndemne să se unească cu Satana în ultima lui bătălie contra guvernării Cerului.

Prin aceste mijloace vor fi amăgiți atât conducătorii, cât și supușii. Se vor ridica oameni care vor pretinde că sunt Însuși Hristos și vor revendica titlul și închinarea care aparțin Răscumpărătorului lumii. Ei vor face minuni uimitoare de vindecare și vor pretinde că au descoperiri din cer care vor contrazice mărturia Scripturilor.

Ca punct culminant în marea dramă de amăgire, însusi Satana va personifica pe Hristos. Biserica a mărturisit timp îndelungat că așteaptă venirea Mântuitorului ca împlinire a speranțelor ei. Acum marele amăgitor va face să pară că Hristos a și venit. În diferite părti ale pământului. Satana se va prezenta între oameni ca o fiintă maiestuoasă, de o strălucire orbitoare, care se va asemăna cu descrierea Fiului lui Dumnezeu dată de Ioan în Apocalipsa (Apoc. 1:13-15). Slava care-l va înconjura nu va fi întrecută de nimic din ceea ce au văzut vreodată ochii muritori. În văzduh va răsuna strigătul de triumf: "A venit Hristos! A venit Hristos!" Oamenii se vor prosterna în adorare înaintea lui, în timp ce el își va ridica mâinile și va rosti asupra lor o binecuvântare, așa cum binecuvânta Hristos pe ucenicii Săi când era pe pământ. Vocea lui va fi plăcută, linistită și melodioasă. Cu un ton blând și compătimitor, el va prezenta unele din adevărurile cerești, pline de har, pe care le rostea Mântuitorul; va vindeca pe bolnavi și apoi, în rolul lui Hristos pe care și l-a asumat, el va pretinde că a schimbat Sabatul în duminică și că poruncește tuturor să sfințească ziua pe care el a binecuvântat-o. El va declara că cei care stăruiesc să sfințească ziua a saptea hulesc numele lui deoarece refuză să asculte de îngerii trimişi la ei cu lumină și adevăr. Aceasta va fi amăgirea cea mai puternică, aproape irezistibilă. Ca și samaritenii care au fost amăgiți de Simon Magul, mulțimile, de la cel mai mic până la cel mai mare, vor da atenție acestor vrăjitorii, zicând: "Aceasta este puterea cea mare a lui Dumnezeu". (Fapte 8:10).

Dar poporul lui Dumnezeu nu va fi indus în eroare. Învățăturile acestui Hristos fals nu sunt în armonie cu Scripturile. Binecuvântarea lui va fi rostită asupra închinătorilor fiarei și ai

7impul strâmtorării

chipului ei, chiar asupra acelei categorii de oameni peste care Biblia declară că se va revărsa mânia neamestecată a lui Dumnezeu.

În afară de aceasta, Satanei nu-i va fi îngăduit să contrafacă felul venirii lui Hristos. Mântuitorul a avertizat pe poporul Său împotriva amăgirii privind acest eveniment și a prezis clar modul venirii Sale a doua oară. "Se vor scula Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși; vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va fi cu putință, chiar și pe cei aleși... Deci, dacă vă vor zice: "Iată-L în pustie", să nu vă duceți acolo! "Iată-L în odăițe ascunse", să nu credeți. Căci, cum iese fulgerul de la răsărit și se vede până la apus, așa va fi și venirea Fiului omului." (Matei 24:24-27,31; Matei 25:31; Apoc. 1:7; 1 Tes. 4:16,17). Contrafacerea acestei veniri nu este posibilă. Ea va fi universal recunoscută și văzută de toată lumea.

Numai cei care au fost cercetători stăruitori ai Scripturilor și care au primit dragostea adevărului vor fi ocrotiți de această puternică amăgire care va lua lumea captivă. Prin mărturia Bibliei, aceștia vor identifica pe amăgitorul deghizat. Timpul încercării va veni peste toți. Adevărații creștini vor fi descoperiți prin cernerea produsă de această ispită. Este poporul lui Dumnezeu acum atât de ferm întemeiat pe Cuvântul Său, încât să nu cedeze dovezii date de simțurile lor? Se vor prinde ei, într-o asemenea criză, de Biblie și numai de Biblie? Satana îi va împiedica, dacă va fi posibil, să dobândească pregătirea necesară pentru a rezista în ziua aceea. El va aranja lucrurile în așa fel ca să-i împiedice, să-i încurce cu comori pământești, să-i facă să ducă poveri grele și apăsătoare, astfel încât inimile lor să fie supraîncărcate cu grijile vieții acesteia, iar ziua încercării să vină peste ei ca un hoț.

Deoarece decretul dat de diferiți conducători ai creștinătății împotriva păzitorilor poruncilor, le va retrage protecția statului și-i va lăsa la dispoziția acelora care le doresc nimicirea, copiii lui Dumnezeu vor fugi din orașe și sate, se vor întovărăși în grupe

şi vor locui în cele mai pustii şi singuratice locuri. Mulţi îşi vor găsi refugiul în întăriturile munţilor. Ca şi creştinii din văile Piemontului, ei vor face din înălţimile pământului sanctuarele lor şi vor mulţumi lui Dumnezeu pentru "stâncile întărite". (Isaia 33:16). Mulţi însă, din toate naţiunile şi din toate clasele, de sus şi de jos, bogaţi şi săraci, negri şi albi, vor fi aruncaţi în robia cea mai nedreaptă şi mai crudă. Cei iubiţi ai lui Dumnezeu vor trece prin zile grele, legaţi în lanţuri, închişi după gratiile închisorilor, condamnaţi la moarte, unii în aparenţă lăsaţi să moară de foame în temniţe întunecoase şi dezgustătoare. Nici o ureche omenească nu este deschisă să audă gemetele lor; nici o mână omenească nu este dispusă să-i ajute.

Va uita Domnul pe poporul Său în acest ceas al încercării? A uitat El pe credinciosul Noe când judecățile lui Dumnezeu s-au abătut peste lumea antediluviană? A uitat El pe Lot când a căzut foc din cer pentru a nimici cetățile din câmpie? A uitat El pe Iosif când era înconjurat de idolatrii din Egipt? A uitat El pe Ilie când jurământul Izabelei îl amenința cu soarta profeților lui Baal? A uitat El pe Ieremia în groapa întunecoasă și deprimantă din curtea temniței? A uitat El pe cei trei tineri în cuptorul de foc? Sau pe Daniel în groapa leilor?

"Sionul zicea: "M-a părăsit Domnul şi m-a uitat Domnul!" Poate o femeie să uite copilul pe care-l alăptează, şi să n-aibă milă de rodul pântecelui ei? Dar chiar dacă l-ar uita, totuşi Eu nu te voi uita cu nici un chip: iată că te-am săpat pe mâinile Mele". (Is. 49:14-16). "Căci aşa vorbeşte Domnul oștirilor: "Cel ce se atinge de voi, se atinge de lumina ochilor Lui". (Zah. 2:8).

627

Deși vrăjmașii îi pot arunca în închisoare, totuși zidurile temniței nu pot să întrerupă comunicarea dintre sufletele lor și Hristos. Acela care înțelege toate slăbiciunile lor, care cunoaște toate încercările, este mai presus de toate puterile pământești; îngeri vor veni la ei în celulele singuratice, aducându-le lumină și pace din cer. Închisoarea va fi ca un palat; căci acolo locuiesc cei bogați

Timpul strâmtorării

în credință, iar zidurile întunecate vor fi luminate de lumină cerească, așa cum s-a întâmplat când Pavel și Sila se rugau și cântau laude la miezul nopții în temnița din Filipi.

Judecățile lui Dumnezeu vor veni peste cei care caută să oprime si să distrugă pe poporul Său. Îndelunga Sa răbdare cu cei nelegiuiti încurajează pe oameni să păcătuiască, dar pedeapsa lor nu este mai puțin sigură și mai puțin înfricoșătoare, doar pentru că este îndelung amânată. "Căci Domnul Se va scula ca la muntele Perațim și Se va mânia ca în valea Gabaonului, ca să-Şi facă lucrarea, lucrarea Lui ciudată, ca să-Şi împlinească lucrarea, lucrul Lui nemaiauzit." (Is. 28:21). Pentru Dumnezeul nostru milostiv pedeapsa este un act ciudat. "Pe viața Mea, zice Domnul Dumnezeu, că nu doresc moartea păcătosului." (Ezech. 33:11). "Domnul, Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credincioșie,... iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socoteste pe cel vinovat drept nevinovat." "Domnul este îndelung răbdător, dar de o mare tărie; și nu lasă nepedepsit pe cel rău." (Exod. 34:6, 7; Naum 1:3). El va reabilita autoritatea Legii Sale călcate în picioare prin fapte teribile îndeplinite cu dreptate. Severitatea pedepsei care așteaptă pe călcătorii Legii poate fi înțeleasă după neplăcerea Domnului de a aduce la îndeplinire judecata. Națiunea cu care El are îndelungă răbdare și pe care nu o va lovi până când nu va fi umplut cupa nelegiuirii în rapoartele din cărțile lui Dumnezeu, va bea în cele din urmă cupa mâniei neamestecate cu har.

Când Hristos Îşi va înceta lucrarea de mijlocire în Sanctuar, atunci va fi vărsată mânia neamestecată cu milă cu care au fost amenințați cei care se închină fiarei, icoanei ei și primesc semnul ei. (Apoc. 14:9, 10). Plăgile cu care a fost lovit Egiptul, când Dumnezeu era pe punctul să elibereze pe Israel, au fost de aceeași natură cu judecățile mai teribile și mai întinse, care vor cădea asupra lumii chiar înainte de eliberarea finală a poporului lui Dumnezeu. Descriind acele calamități înspăimântătoare, profetul

spune: "O rană rea și dureroasă a lovit pe oamenii care aveau semnul fiarei și care se închinau icoanei ei... Marea s-a făcut sânge, ca sângele unui om mort. Și a murit orice făptură vie, chiar și tot ce era în mare... Râurile și izvoarele apelor... s-au făcut sânge". Oricât ar fi de teribile aceste suferințe, dreptatea lui Dumnezeu este pe deplin justificată. Îngerul lui Dumnezeu declară: "Drept ești Tu, Doamne... pentru că ai judecat în felul acesta. Fiindcă aceștia au vărsat sângele sfinților și al proorocilor, le-ai dat și Tu să bea sânge. Și sunt vrednici". (Apoc. 16:2-6). Condamnând pe poporul lui Dumnezeu la moarte, ei și-au atras vinovăția sângelui lor ca și când ar fi fost vărsat de mâinile lor. În același fel a declarat Hristos vinovați pe iudeii din timpul Său de tot sângele sfinților care fusese vărsat din zilele lui Abel; căci ei erau stăpâniți de același spirit și căutau să facă aceeași lucrare ca și ucigașii proorocilor.

În plaga următoare, se dă putere soarelui "să dogorească pe oameni cu focul lui. Şi oamenii au fost dogorâți de o arşiță mare". (vers. 8, 9). Profeții au descris starea pământului în acest timp înspăimântător astfel: "Pământul este întristat,... căci bucatele de pe câmp sunt pierdute... toți pomii de pe câmp s-au uscat... și s-a dus bucuria de la copiii oamenilor!" "S-au uscat semințele sub bulgări; grânarele stau goale... Cum gem vitele! Cirezile de boi umblă buimace, căci nu mai au pășune... căci au secat pâraiele și a mâncat focul islazurile pustiei". "În ziua aceea, cântecele Templului se vor preface în gemete, zice Domnul Dumnezeu; pretutindeni vor arunca în tăcere o mulțime de trupuri moarte". (Ioel 1:17-20; Ioel 1:10-12; Amos 8:3).

Aceste plăgi nu sunt generale, altfel locuitorii pământului ar fi nimiciți cu totul. Totuși vor fi cele mai îngrozitoare calamități care au fost cunoscute vreodată de muritori. Toate judecățile care au venit peste oameni până la încheierea timpului de har fuseseră amestecate cu milă. Sângele mijlocitor al lui Hristos protejase pe păcătos să nu primească măsura deplină pentru vinovăția lui; dar la judecata finală mânia este vărsată neamestecată cu milă.

7impul strâmtorării

În ziua aceea mulțimile vor dori adăpostul harului lui Dumnezeu pe care l-au disprețuit timp îndelungat. "Iată vin zile", zice Domnul Dumnezeu, "când voi trimite foamete în țară, nu foamete de pâine, nici sete de apă, ci foame și sete după auzirea cuvintelor Domnului. Vor pribegi atunci de la o mare la alta, de la miazănoapte la răsărit, vor umbla istoviți încoace și încolo, ca să caute Cuvântul Domnului, și tot nu-l vor găsi." (Amos 8:11, 12).

Poporul lui Dumnezeu nu va fi scutit de suferință; dar când va fi persecutat și strâmtorat, când va îndura privațiuni și va suferi de foame, nu va fi lăsat să piară. Dumnezeul care a avut grijă de Ilie nu va trece pe lângă nici unul din copiii Săi care se sacrifică pe ei înșiși. Cel care numără perii capului lor va avea grijă de ei și în timp de foamete vor fi săturați. În timp ce nelegiuiții mor de foame și de epidemii, îngerii vor ocroti pe cei drepți și le vor împlini nevoile. Pentru "cel ce umblă în neprihănire" făgăduința este: "I se va da pâine și apa nu-i va lipsi". "Cei nenorociți și cei lipsiți caută apă și nu este; li se usucă limba de sete. Eu, Domnul, îi voi asculta; Eu, Dumnezeul lui Israel, nu-i voi părăsi." (Is. 33:15, 16; 41:17).

"Căci chiar dacă smochinul nu va înflori, viţa nu va da nici un rod, rodul măslinului va lipsi şi câmpiile nu vor da hrană, oile vor pieri din staule şi nu vor mai fi boi în grajduri, eu tot mă voi bucura în Domnul, mă voi bucura în Dumnezeul mântuirii mele!" (Hab. 3:17, 18).

"Domnul este Păzitorul tău, Domnul este umbra ta pe mâna ta cea dreaptă. De aceea nu te va bate soarele ziua, nici luna noaptea. Domnul te va păzi de orice rău, îți va păzi sufletul". "Da, El te scapă de lațul vânătorului, de ciumă și de pustiirile ei. El te va acoperi cu penele Lui și te vei ascunde sub aripile Lui. Căci scut și pavăză este credincioșia Lui! Nu trebuie să te temi nici de groaza din timpul nopții, nici de săgeata care zboară ziua, nici de ciuma, care umblă în întuneric, nici de molima, care bântuie ziua nămiaza mare. O mie să cadă alături de tine și zece mii la dreapta

ta, dar de tine nu se va apropia. Doar vei privi cu ochii şi vei vedea răsplătirea celor răi. Pentru că zici: "Domnul este locul meu de adăpost!" și faci din Cel Prea Înalt turnul tău de scăpare, de aceea nici o nenorocire nu te va ajunge, nici o urgie nu se va apropia de cortul tău." (Ps. 121:5-7; Ps. 91:3-10).

Din punct de vedere omenesc va părea că poporul lui Dumnezeu trebuie să sigileze curând mărturia lui cu sânge, așa cum au făcut martirii dinaintea lui. Ei înșiși încep să se teamă că Domnul i-a lăsat să cadă în mâna dușmanilor lor. Este un timp de agonie teribilă. Zi si noapte ei strigă către Dumnezeu pentru eliberare. Nelegiuitii jubilează și se aude strigătul batjocoritor: "Unde este acum credința voastră? De ce nu vă salvează Dumnezeu din mâinile noastre, dacă sunteți, în adevăr, poporul Său?" Dar cei care așteaptă își amintesc de Isus murind pe crucea de pe Calvar și de mai marii preoților și de conducători strigând în batjocură: "Pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu Se poate mântui! Dacă este El împăratul lui Israel, să Se pogoare acum de pe cruce și vom crede în El!" (Matei 27:42). Toți se luptă cu Dumnezeu asemenea lui Iacob. Înfățișarea lor exprimă lupta lăuntrică. Paloarea se vede pe toate fețele. Totuși ei nu încetează să se roage fierbinte.

Dacă oamenii ar putea să vadă cu ochi cereşti, ar observa grupuri de îngeri care excelează în putere stând în jurul acelora care au păzit cuvântul răbdării lui Hristos. Cu o dragoste plină de simpatie aceşti îngeri au fost martorii chinului lor și le-au auzit rugăciunile. Ei așteaptă cuvântul Comandantului lor ca să-i smulgă din primejdie. Dar trebuie să mai aștepte puțin. Poporul lui Dumnezeu trebuie să bea paharul și să fie botezat cu botezul. Chiar această amânare, atât de dureroasă pentru ei, este cel mai bun răspuns la cererile lor. În timp ce se străduiesc să aștepte cu încredere ca Domnul să lucreze, ei sunt făcuți să exercite credința, nădejdea și răbdarea, pe care le-au exercitat prea puțin în timpul experienței lor religioase. Totuși din cauza celor aleși timpul

Timpul strâmtorării

strâmtorării va fi scurtat. "Şi Dumnezeu nu va face dreptate aleşilor Lui, care strigă zi şi noapte către El?... Vă spun că le va face dreptate în curând." (Luca 18:7, 8). Sfârșitul va veni mai repede decât se așteaptă oamenii. Grâul va fi adunat și legat în snopi pentru grânarul lui Dumnezeu; neghina va fi legată în snopi pentru focul distrugerii.

Santinelele cereşti, credincioase datoriei lor, își continuă vegherea. Deși un decret general a stabilit data când păzitorii poruncilor lui Dumnezeu vor fi uciși, vrăjmașii lor vor anticipa în unele cazuri decretul și vor încerca să le ia viața înainte de data stabilită. Dar nimeni nu va putea trece de gărzile puternice staționate în jurul fiecărui suflet credincios. Unii vor fi atacați în fuga lor din orașe și sate; dar săbiile ridicate împotriva lor se vor frânge și vor cădea neputincioase ca paiele. Alții vor fi apărați de îngeri cu înfățișare de soldați.

Dumnezeu a lucrat în toate timpurile prin îngeri sfinți pentru ajutorarea și eliberarea poporului Său. Ființe cerești au luat parte activă în problemele oamenilor. Ele au apărut îmbrăcate în haine strălucitoare ca fulgerul; au venit ca oameni în haine de călători. Îngerii au apărut în chip omenesc înaintea oamenilor lui Dumnezeu. Ei s-au odihnit, ca și cum ar fi fost obosiți, sub stejari la amiază. Au acceptat găzduire în casele oamenilor. Au slujit de călăuze unor călători înnoptați pe drum. Au aprins cu mâinile lor focurile pe altare. Au deschis ușile închisorilor și au eliberat pe slujitorii Domnului. Îmbrăcați cu armura cerului, au venit să îndepărteze piatra de pe mormântul Mântuitorului.

Îngeri cu înfățişare de oameni sunt adesea prezenți în adunările celor drepți; ei vizitează și adunările celor nelegiuiți, așa cum au fost la Sodoma, pentru a întocmi un raport despre faptele lor, pentru a stabili dacă au trecut hotarul răbdării lui Dumnezeu. Domnului Îi place îndurarea; din cauza câtorva care Îi slujesc cu adevărat, El oprește calamitățile și prelungește liniștea mulțimilor. Cei care păcătuiesc contra lui Dumnezeu nu-și dau seama că ei

își datorează viața puținilor credincioși pe care le face plăcere să-i ridiculizeze și să-i apese.

Deşi conducătorii lumii acesteia nu ştiu, totuşi adesea, în consfătuirile lor, îngerii au fost purtători de cuvânt. Ochi omenești i-au văzut; urechi omenești au ascultat apelurile lor; buze omenești s-au opus propunerilor lor și au ridiculizat sfaturile lor; mâini omenești i-au întâmpinat cu insulte și abuzuri. În sălile de consiliu și în tribunale acești soli cerești au demonstrat o cunoaștere amănunțită a istoriei omenești; ei s-au dovedit mai capabili să apere cauza celor apăsați decât ar fi fost cei mai competenți și elocvenți apărători ai lor. Ei au dejucat planuri și au oprit rele care ar fi întârziat mult lucrarea lui Dumnezeu și ar fi provocat mari suferințe poporului Său. În ceasul primejdiei și al necazului, "Îngerul Domnului tăbărăște în jurul celor ce se tem de El și-i scapă din primejdie". (Ps. 34:7).

Poporul lui Dumnezeu așteaptă cu o dorință arzătoare semnele venirii Împăratului lui. Când străjerii sunt întrebați: "Cât mai este din noapte?", este dat răspunsul ferm: "Vine dimineața și este tot noapte". (Is. 21:11, 12). Lumina licărește pe norii de deasupra vârfurilor munților. În curând se va descoperi slava Sa. Soarele dreptății este gata să răsară. Atât dimineața, cât și noaptea sunt aproape - începutul unei zile fără sfârșit pentru cei drepți și căderea unei nopți veșnice peste cei nelegiuiți.

Pe când cei ce se luptă își trimit cererile înaintea lui Dumnezeu, vălul care îi desparte de lumea nevăzută pare aproape tras la o parte. Cerurile strălucesc de zorii zilei veșnice și asemenea melodiei imnurilor îngerești, în urechi le răsună cuvintele: "Stați tari în credincioșia voastră. Vine ajutorul." Hristos, Biruitorul Atotputernic oferă luptătorilor Săi obosiți o coroană de slavă nemuritoare; vocea Lui se aude prin porțile întredeschise: "Iată, Eu sunt cu voi. Nu vă temeți. Știu toate durerile voastre; am purtat suferințele voastre. Voi nu vă luptați contra unor dușmani fără experiență. Dar Eu am purtat bătălia în favoarea voastră și în numele Meu sunteți mai mult decât biruitori".

Timpul strâmtorării

Scumpul nostru Mântuitor va trimite ajutor chiar atunci când avem nevoie de el. Calea spre ceruri este sfințită de urmele Sale. Orice spin care rănește picioarele noastre, le-a rănit și pe ale Sale. Orice cruce pe care suntem chemați să o purtăm, El a purtat-o înaintea noastră. Domnul îngăduie să trecem prin conflicte pentru a ne pregăti sufletul pentru pace. Timpul strâmtorării va fi o încercare teribilă pentru poporul lui Dumnezeu; dar este și timpul când fiecare credincios adevărat să privească în sus și prin credință să vadă curcubeul făgăduinței înconjurându-l.

"Astfel cei răscumpărați de Domnul se vor întoarce, vor veni în Sion cu cântări de biruință și o bucurie veșnică le va încununa capul; îi va apuca veselia și bucuria, iar durerea și gemetele vor fugi. Eu, Eu vă mângâi. Dar cine ești tu, ca să te temi de omul cel muritor și de fiul omului, care trece ca iarba și să uiți pe Domnul, care te-a făcut? De ce să tremuri necontenit toată ziua, înaintea mâniei asupritorului, când umblă să te nimicească? Unde este mânia asupritorului? În curând cel încovoiat sub fiare va fi dezlegat; nu va muri în groapă și nu va duce lipsă de pâine. Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău, care stârnesc marea și fac să-i urle valurile și al cărui Nume este Domnul oștirilor. Eu pun cuvintele Mele în gura ta și te acopăr cu umbra mâinii Mele." (Is. 51:11-16).

"De aceea, nenorocitule, beat ce ești, dar nu de vin, ascultă: "Așa vorbește Domnul tău, Domnul, Dumnezeul tău, care apără pe poporul Lui: "Iată că îți iau din mână potirul amețelii, potirul mâniei Mele, ca să nu mai bei din el! Și îl voi pune în mâna asupritorilor tăi, care îți ziceau: "Îndoaie-te, ca să trecem peste tine!" Îți făceai atunci spinarea ca un pământ și ca o uliță pentru trecători." (Is. 51:21-23).

Ochiul lui Dumnezeu privind de-a lungul veacurilor s-a oprit asupra crizei cu care va fi confruntat poporul Său, când puterile pământești se vor alinia să lupte contra lui. Ca și prizonierii exilați, ei se vor teme de moartea prin înfometare sau prin violență. Dar Cel Sfânt, care a despărțit Marea Roșie înaintea lui Israel, Își va

manifesta puterea Sa cea mare si va pune capăt robiei lor. "Ei vor fi ai Mei, zice Domnul ostirilor, Îmi vor fi o comoară deosebită, în ziua pe care o pregătesc Eu. Voi avea milă de ei, cum are milă un om de fiul său, care-i slujește." (Mal. 3:17). Dacă sângele martorilor credinciosi ai lui Hristos ar fi vărsat în timpul acesta, n-ar mai fi ca sângele martirilor, o sământă semănată care să aducă un seceriş pentru Dumnezeu. Credincioşia lor n-ar mai fi o mărturie pentru a convinge pe alții despre adevăr; căci inima împietrită a respins valurile îndurării până când ele nu se mai întorc. Dacă cei drepti ar fi lăsati acum să cadă pradă în mâna vrăimasilor lor, aceasta ar însemna un triumf pentru printul întunericului. Psalmistul zice: "Căci El mă va ocroti în coliba Lui, în ziua necazului, mă va ascunde sub acoperișul cortului Lui". (Ps. 27:5). Hristos a spus: "Du-te, poporul Meu, intră în odaia ta și încuie ușa după tine; ascunde-te câteva clipe, până va trece mânia! Căci iată, Domnul iese din locuința Lui, să pedepsească nelegiuirile locuitorilor pământului". (Is. 26:20, 21). Glorioasă va fi eliberarea acelora care au asteptat cu răbdare venirea Sa și ale căror nume sunt scrise în cartea vieții.

Capitolul 40 635

POPORUL LUI DUMNEZEU SALVAT

Când protecția legilor omenești va fi retrasă de la aceia care respectă Legea lui Dumnezeu, în diferite țări se va produce o mișcare simultană pentru nimicirea lor. Când timpul stabilit prin decret se apropie, oamenii vor complota să smulgă din rădăcini secta cea urâtă. Se va hotărî ca lovitura decisivă, care să aducă la tăcere vocile dezaprobatoare și mustrătoare, să fie dată într-o anumită noapte.

Copiii lui Dumnezeu - unii în celulele închisorilor, alții ascunși în locuri singuratice, în păduri și munți - se roagă încă pentru ocrotire divină, în timp ce în toate părțile, grupuri de oameni înarmați, îndemnați de cete de îngeri răi, se pregătesc pentru lucrarea de ucidere. Dumnezeul lui Israel va interveni pentru eliberarea aleșilor Săi acum, în ora strâmtorării extreme. Domnul spune: "Voi însă veți cânta ca în noaptea când se prăznuiește sărbătoarea, veți fi cu inima veselă, ca cel ce merge... ca să se ducă la muntele Domnului, spre Stânca lui Israel. Şi Domnul va face să răsune glasul Lui măreț, Își va arăta brațul gata să lovească, în mânia Lui aprinsă, în mijlocul unui foc mistuitor, în mijlocul înecului, furtunii și pietrelor de grindină". (Is. 30:29, 30).

Mulţimile de oameni răi sunt gata să se arunce asupra prăzii cu strigăte de triumf, cu batjocuri şi blesteme, când, iată, asupra pământului cade un întuneric dens, mai adânc decât întunericul nopții. Apoi, strălucind de slavă de la tronul lui Dumnezeu, se arată pe cer un curcubeu care pare că înconjoară fiecare grupă care se roagă. Mulţimile înfuriate sunt oprite deodată. Strigătele

lor batjocoritoare amuțesc. Obiectele urii lor criminale sunt uitate. Ei privesc simbolul legământului lui Dumnezeu cu presimțiri îngrozitoare și doresc să fie ocrotiți de strălucirea lui orbitoare.

Poporul lui Dumnezeu aude o voce clară şi melodioasă, spunând: "Priviți în sus" și ridicându-și ochii către ceruri, văd curcubeul făgăduinței. Norii negri și amenințători care acopereau firmamentul se despart și asemenea lui Ștefan, ei privesc țintă spre cer și văd slava lui Dumnezeu și pe Fiul omului stând pe tronul Său. Pe chipul Său divin ei văd semnele umilinței Sale, iar de pe buzele Sale aud cererea prezentată înaintea Tatălui și a sfinților îngeri: "Vreau ca acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia, pe care Miiai dat Tu". (Ioan 17:24). Din nou se aude o voce melodioasă și triumfătoare spunând: "Iată-i, vin! Iată-i, vin! Sfinți, nevinovați, curați. Ei au păzit cuvântul răbdării Mele; ei vor umbla printre îngeri"; iar buzele palide și tremurânde ale acelora care au ținut tare la credința lor, scot un strigăt de biruință.

Dumnezeu Îşi va manifesta puterea pentru eliberarea poporului Său la miezul nopții. Soarele va apare strălucind în toată puterea lui. Semne și minuni urmează într-o succesiune rapidă. Nelegiuiții privesc această scenă cu groază și uimire, în timp ce neprihăniții privesc cu bucurie solemnă semnele eliberării lor. Totul în natură pare ieșit din făgașul normal. Râurile încetează să curgă. Nori întunecoși și grei se ridică și se lovesc unul de altul. În mijlocul cerului mâniat se află un spațiu senin de o slavă de nedescris, de unde se aude vocea lui Dumnezeu, ca sunetul multor ape, zicând: "S-a isprăvit!" (Apoc. 16:17).

637

Acea voce zguduie cerurile și pământul. Urmează un mare cutremur de pământ, "așa de tare, cum de când este omul pe pământ, n-a fost un cutremur așa de mare". (Vers. 17, 18). Firmamentul pare că se deschide și se închide. Slava de la tronul lui Dumnezeu pare că strălucește prin el. Munții se clatină ca o trestie bătută de vânt și stânci colțuroase sunt împrăștiate pretutindeni. Se aude un vuiet ca al unei furtuni care se apropie.

Poporul lui Dumnezeu salvat

Marea este biciuită cu furie. Urletul uraganului se aude ca vocile demonilor aflați într-o misiune de distrugere. Pământul întreg se ridică și se coboară ca valurile mării. La suprafața lui se produc crăpături mari. Pământul pare că cedează din temelii. Lanțuri de munți se scufundă. Insule populate dispar. Porturile mării, care au devenit asemenea Sodomei din cauza nelegiuirii, sunt înghițite de apele furioase. "Dumnezeu Și-a adus aminte de Babilonul cel mare, ca să-i dea potirul de vin al furiei mâniei Lui." Pietre mari de grindină, fiecare cântărind "aproape un talant", își fac lucrarea de distrugere. (vers. 19, 21). Orașele cele mai semețe ale pământului sunt doborâte. Palate maiestuoase, în care mai marii lumii și-au risipit bogățiile pentru a se slăvi pe ei înșiși, se prăbușesc înaintea ochilor lor. Zidurile închisorilor se prăbușesc și copiii lui Dumnezeu, care au fost ținuți în captivitate pentru credința lor, sunt eliberați.

Mormintele se deschid şi "mulţi din cei ce dorm în ţărâna pământului se vor scula: unii pentru viaţă veşnică şi alţii pentru ocară şi ruşine veşnică". (Dan. 12:2). Toţi cei care au murit în credinţa soliei îngerului al treilea ies din morminte slăviţi ca să audă legământul de pace al lui Dumnezeu cu cei care au păzit Legea Sa. "Şi cei ce L-au străpuns" (Apoc. 1:7), cei care au batjocorit şi au ridiculizat agonia morţii lui Hristos, precum şi cei mai violenţi adversari ai adevărului şi ai poporului Său, sunt înviaţi să-L vadă în slava Sa şi să vadă onoarea dată celor credincioşi şi ascultători.

Nori groși acoperă încă cerul; totuși, soarele pătrunde din când în când, părând ca un ochi răzbunător al lui Iehova. Fulgere înspăimântătoare țâșnesc din cer învăluind pământul într-o pânză de flăcări. Deasupra bubuitului îngrozitor al tunetului, voci misterioase și înspăimântătoare pronunță soarta celor nelegiuiți. Cuvintele rostite nu sunt înțelese de toți, dar sunt clar înțelese de învățătorii falși. Aceia care cu puțin timp mai înainte erau atât de îndrăzneți, atât de lăudăroși și sfidători, atât de triumfători în

cruzime față de poporul care păzește poruncile lui Dumnezeu, sunt acum copleșiți de consternare și tremură de frică. Vaietele lor se aud mai presus de zgomotul elementelor naturii. Demonii recunosc divinitatea lui Hristos și tremură înaintea puterii Sale, în timp ce oamenii imploră îndurare și se târăsc într-o groază disperată.

Profeții din vechime, când au privit în viziuni sfinte ziua lui Dumnezeu, au spus: "Gemeți, căci ziua Domnului este aproape: ea vine ca o pustiire a Celui Atotputernic!" (Is. 13:6). "Intră în stânci, și ascunde-te în țărână, de frica Domnului și de strălucirea măreției Lui. Omul va trebui să-și plece în jos privirea semeață și îngâmfarea lui va fi smerită; numai Domnul va fi înălțat în ziua aceea. Căci este o zi a Domnului oștirilor împotriva oricărui om mândru și trufaș, împotriva oricui se înalță, ca să fie plecat. În ziua aceea, oamenii își vor arunca idolii de argint și idolii de aur pe care și-i făcuseră, ca să se închine la ei, îi vor arunca la șobolani și la lilieci; și vor intra în găurile stâncilor, și în crăpăturile pietrelor, de frica Domnului și de strălucirea măreției Lui, când Se va scula să îngrozească pământul." (Is. 2:10-12, 20, 21).

Printr-o deschizătură în nori, luminează o stea a cărei strălucire este de patru ori mai mare din cauza contrastului cu întunericul. Ea inspiră speranță și bucurie celor credincioși, dar asprime și groază călcătorilor Legii lui Dumnezeu. Aceia care au jertfit totul pentru Hristos sunt acum în siguranță, ocrotiți ca în cortul Domnului. Ei au fost încercați și înaintea lumii și a disprețuitorilor adevărului și și-au dovedit credincioșia față de Acela care a murit pentru ei. O schimbare minunată s-a produs cu aceia care au ținut cu tărie la integritatea lor chiar și în fața morții. Ei au fost deodată eliberați de tirania întunecată și groaznică a oamenilor transformați în demoni. Fețele lor, până nu demult palide, îngrijorate și trase, strălucesc acum de uimire, credință și iubire. Vocile lor se înalță într-un cântec de triumf: "Dumnezeu este adăpostul și sprijinul nostru, un ajutor, care nu lipsește niciodată în nevoi. De aceea nu

Poporul lui Dumnezeu salvat

ne temem, chiar dacă s-ar zgudui pământul, și s-ar clătina munții în inima mărilor. Chiar dacă ar urla și ar spumega valurile mării, și s-ar ridica până acolo de să se cutremure munții". (Ps. 46:1-3).

Când aceste cuvinte de încredere sfântă se înaltă către Dumnezeu, norii se retrag si se vede cerul înstelat, nespus de glorios în contrast cu firmamentul întunecat și mânios de ambele părți. Slava cetății cerești se revarsă prin porțile întredeschise. Apoi apare pe cer o mână ținând două table de piatră legate laolaltă. Profetul spune: "Atunci cerurile vor vesti dreptatea Lui, căci Dumnezeu este Cel ce judecă". (Ps. 50:6). Acea Lege sfântă, dreptatea lui Dumnezeu, care a fost proclamată de pe Sinai, din mijlocul tunetelor și al focului, ca regulă de viețuire, este descoperită acum oamenilor ca regulă de judecată. Mâna deschide tablele și acolo se văd preceptele Decalogului scrise ca și cu o pană de foc. Cuvintele sunt atât de clare, încât toti pot să le citească. Memoria este trezită, întunericul superstitiei și al ereziei este îndepărtat din toate mintile și cele Zece Cuvinte ale lui Dumnezeu. scurte, cuprinzătoare și autoritare sunt expuse privirii tuturor locuitorilor pământului.

Este imposibil de descris groaza și disperarea acelora care au călcat în picioare cerințele sfinte ale lui Dumnezeu. Domnul le-a dat Legea Sa; ei ar fi putut să-și compare caracterele cu ea și să-și descopere defectele, cât încă era ocazia pentru pocăință și schimbare; însă pentru a obține aprobarea lumii, au dat la o parte preceptele ei și au învățat și pe alții să o calce. Ei au căutat să constrângă pe poporul lui Dumnezeu să profaneze Sabatul Său. Acum sunt condamnați de acea Lege pe care au disprețuit-o. Cu o claritate înspăimântătoare înțeleg că sunt fără scuză. Ei au ales cui să-i slujească și cui să i se închine. "Și veți vedea din nou atunci deosebirea dintre cel neprihănit și cel rău, dintre cel ce slujește lui Dumnezeu și cel ce nu-I slujește." (Mal. 3:18).

Vrăjmașii Legii lui Dumnezeu, de la preoți și pastori și până la cel mai neînsemnat dintre ei, au o nouă concepție despre adevăr

și datorie. Ei văd prea târziu că Sabatul poruncii a patra este sigiliul viului Dumnezeu. Văd prea târziu adevărata natură a sabatului lor fals și temelia de nisip pe care au clădit. Ei descoperă că au luptat împotriva lui Dumnezeu. Învățători ai religiei au dus suflete la pierzare, pretinzând că le călăuzesc la porțile Paradisului. Abia în ziua socotelilor finale se va ști cât de mare este răspunderea bărbaților din slujbele sfinte și cât de teribile sunt consecințele necredincioșiei lor. Numai în veșnicie vom putea să apreciem corect ce înseamnă pierderea unui singur suflet. Înspăimântătoare va fi soarta aceluia căruia Dumnezeu îi va spune: "Depărtează-te de Mine, rob rău!"

Vocea lui Dumnezeu se aude din cer, anunțând ziua și ceasul venirii lui Isus și proclamând legământul veșnic cu poporul Său. Cuvintele Sale se rostogolesc pe pământ ca bubuiturile unor tunete puternice. Israelul lui Dumnezeu ascultă cu ochii pironiți în sus. Fețele le sunt luminate de slava Sa și strălucesc ca fața lui Moise când a coborât de pe Sinai. Nelegiuiții nu pot să-i privească. Când se pronunță binecuvântarea asupra acelora care au onorat pe Dumnezeu, sfințind Sabatul Său, se aude un strigăt puternic de biruintă.

Curând se arată la răsărit un mic nor negru, cam cât o jumătate de palmă. Este norul care înconjoară pe Mântuitorul și care de la distanță pare învăluit în întuneric. Copiii lui Dumnezeu știu că acesta este semnul Fiului omului. În tăcere solemnă îl privesc cum se apropie de pământ, devenind din ce în ce mai luminos și mai glorios, până când ajunge un nor mare, alb, a cărui bază este de o slavă asemănătoare cu a unui foc mistuitor, iar deasupra lui se află curcubeul legământului. Isus vine ca un Biruitor puternic. Acum nu mai vine ca "Om al durerii", să bea cupa amară a rușinii și suferinței; El vine, biruitor în cer și pe pământ, să judece pe vii și morți. "Cel credincios" și "Cel adevărat"... judecă și Se luptă cu dreptate... Oștile din cer Îl vor urma". (Apoc.19:11, 14). O mulțime vastă, nenumărată de îngeri sfinți, intonând imnuri în melodii

Poporul lui Dumnezeu salvat

cerești, Îl însoțesc în drumul Său. Firmamentul pare plin de chipuri strălucitoare - "de zece mii de ori zece mii și mii de mii". Nici o pană omenească nu poate să descrie acea scenă; nici o minte muritoare nu poate să conceapă splendoarea ei. "Măreția Lui acoperă cerurile, și slava Lui umple pământul. Strălucirea Lui este ca lumina soarelui." (Hab. 3:3, 4). Când norul viu se apropie mai mult, orice ochi privește pe Prințul vieții. Nici o coroană de spini nu mai rănește acel cap sfânt, ci o diademă de slavă se odihnește pe fruntea Sa sfântă. Strălucirea feței Sale întrece lumina orbitoare a soarelui la amiază: "Pe haină și pe coapsă avea scris numele acesta: "Împăratul împăraților și Domnul domnilor". (Apoc. 19:16).

Înaintea prezenței Sale "au îngălbenit toate fețele"; peste cei care au respins îndurarea lui Dumnezeu cade groaza disperării veșnice. "Inima îi e mâhnită, îi tremură genunchii... și toate fețele au îngălbenit." (Ier. 30:6; Naum 2:10). Cei drepți strigă tremurând: "Cine poate sta în picioare?" Cântarea îngerilor încetează și urmează un timp de tăcere înfricoșătoare. Apoi vocea lui Isus se aude zicând: "Harul Meu vă este de ajuns". Fețele drepților se luminează și bucuria le umple inimile. Îngerii iau un ton mai înalt și cântă din nou în timp ce se apropie mai mult de pământ.

Împăratul împăraților coboară pe nor, învăluit în flăcări de foc. Cerurile se strâng ca un sul, pământul tremură înaintea Lui și toți munții și insulele se mută din locurile lor. "Dumnezeul nostru vine și nu tace. Înaintea Lui merge un foc mistuitor, și împrejurul Lui o furtună puternică. El strigă spre ceruri sus, și spre pământ, ca să judece pe poporul Său." (Ps. 50:3, 4).

"Împărații pământului, domnitorii, căpitanii oștilor, cei bogați și cei puternici, toți robii și toți oamenii slobozi s-au ascuns în peșteri și în stâncile munților. Și ziceau munților și stâncilor: "Cădeți peste noi, și ascundeți-ne de Fața Celui ce șade pe scaunul de domnie și de mânia Mielului; căci a venit ziua cea mare a mâniei Lui, și cine poate sta în picioare?" (Apoc. 6:15-17).

Glumele batjocoritoare au încetat. Buzele mincinoase sunt aduse la tăcere. Zăngănitul armelor, tumultul bătăliei, "învălmășeala luptei și orice haină de război tăvălită în sânge" (Is. 9:5), au încetat. Acum nu se mai aude nimic decât vocea rugăciunii, hohote de plâns și bocete. De pe buzele care până nu demult batjocoreau, izbucnește strigătul: "A venit ziua cea mare a mâniei Lui, și cine poate sta în picioare?" Nelegiuiții se roagă ca mai degrabă să fie îngropați sub stâncile munților, decât să vadă fața Aceluia pe care L-au disprețuit și lepădat.

Ei cunosc acea voce care pătrunde urechea celor morți. De câte ori tonurile ei duioase și rugătoare i-au chemat la pocăință. De câte ori n-au auzit-o în implorările mișcătoare ale unui prieten, ale unui frate sau ale Mântuitorului Însuși. Nici o altă voce nu poate fi mai condamnatoare și mai acuzatoare pentru cei care au respins harul Său ca acea voce care a stăruit atât de îndelung: "Întoarceți-vă, întoarceți-vă de la calea voastră cea rea! Pentru ce vreți să muriți?" (Ezech. 33:11). O, dacă ar fi vocea unui străin! Isus spune: "Fiindcă Eu chem și voi vă împotriviți, fiindcă Îmi întind mâna și nimeni nu ia seama, fiindcă lepădați toate sfaturile Mele, și nu vă plac mustrările Mele". (Prov. 1:24, 25). Acea voce trezește amintiri pe care ei ar fi bucuroși să le șteargă - avertismente disprețuite, invitații refuzate, privilegii desconsiderate.

643

Acolo sunt aceia care și-au bătut joc de Hristos în umilința Sa. Cu o putere înfiorătoare le revin în minte cuvintele Suferindului, când, somat sub jurământ de marele preot, a declarat solemn: "Vă spun că de acum încolo veți vedea pe Fiul omului șezând la dreapta puterii lui Dumnezeu, și venind pe norii cerului". (Matei 26:64). Acum Îl văd în slava Lui și trebuie să-L vadă și stând la dreapta puterii.

Aceia care au ridiculizat susținerea Sa că este Fiul lui Dumnezeu, acum amuțesc. Acolo este Irod cel arogant care a disprețuit titlul Său regesc și a poruncit soldaților batjocoritori să-L încoroneze ca împărat. Acolo sunt chiar oamenii care, cu

Poporul lui Dumnezeu salvat

mâini nelegiuite, I-au pus pe umeri mantia de purpură, pe fruntea Sa sfântă coroana de spini, în mâna Sa, care nu se împotrivea, imitația unui sceptru și se închinau înaintea Lui într-o batjocură blasfemiatoare. Oamenii care L-au lovit și L-au scuipat pe Prințul vieții, se întorc acum de la privirea Sa pătrunzătoare și caută să fugă de mărirea copleșitoare a prezenței Sale. Aceia care I-au bătut cuiele în mâini și în picioare, soldatul care I-a străpuns coasta, privesc aceste semne cu groază și remușcare.

Preoții și conducătorii își amintesc cu o claritate înspăimântătoare evenimentele de pe Calvar. Își aduc aminte, cu o groază cutremurătoare, cum au exclamat, clătinându-și capetele, cu o bucurie satanică: "Pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu Se poate mântui! Dacă este El Împăratul lui Israel, să Se pogoare acum de pe cruce, și vom crede în El! S-a încrezut în Dumnezeu: să-L scape acum Dumnezeu, dacă-L iubește". (Mat. 27:42, 43).

Își amintesc cu claritate parabola Mântuitorului despre vierii care au refuzat să dea stăpânului lor rodul viei, care au bătut și omorât pe robii lui și i-au ucis fiul. Își amintesc de asemenea sentința pe care ei înșiși au pronunțat-o: Stăpânul viei "pe ticăloșii aceia ticălos îi va pierde". În păcatul și pedepsirea acelor oameni necredincioși, preoții și bătrânii văd propria lor purtare și propriul lor sfârșit binemeritat. Acum ei scot un strigăt de agonie de moarte. Vaietul înspăimântător și disperat: "El este Fiul lui Dumnezeu! El este adevăratul Mesia!", care se înalță, este mai puternic decât strigătul: "Răstignește-L, răstignește-L!", care a răsunat pe străzile Ierusalimului. Ei caută să fugă din prezența Împăratului împăraților. Zadarnic încearcă să se ascundă în peșterile adânci ale pământului, deschise de furia elementelor naturii.

În viața tuturor acelora care resping adevărul sunt momente când conștiința se trezește, când memoria redă amintirea chinuitoare a unei vieți de fățărnicie și sufletul este hărțuit de regrete zadarnice. Dar ce sunt acestea comparate cu remuşcarea din ziua "când vă va apuca groaza ca o furtună și când vă va învălui

nenorocirea ca un vârtej"! (Prov. 1:27). Cei care au vrut să distrugă pe Hristos și pe poporul Său credincios sunt acum martorii slavei care se odihnește asupra lor. În mijlocul spaimei, ei aud vocile sfinților exclamând în tonuri fericite: "Iată, acesta este Dumnezeul nostru, în care aveam încredere că ne va mântui". (Is. 25:9).

În mijlocul clătinării pământului, a strălucirii fulgerelor și a bubuitului tunetelor, se aude vocea Fiului lui Dumnezeu care cheamă la viață pe sfinții adormiți. El privește asupra mormintelor celor drepți, apoi ridicând mâinile către cer, strigă: "Treziți-vă, treziți-vă, treziți-vă, voi care dormiți în țărână și sculați-vă!" În lungul și în latul pământului, morții vor auzi acea voce și cei ce o vor auzi vor trăi. Pământul întreg va răsuna de pașii acelei armate foarte mari din fiecare națiune, seminție, limbă și popor. Ei vin din închisoarea morții, îmbrăcați cu slavă nemuritoare, strigând: "Unde îți este biruința, moarte? Unde îți este boldul, moarte?" (1 Cor. 15:55). Drepții care sunt în viață și sfinții înviați își unesc vocile într-un strigăt prelung și fericit de biruință.

Toți ies din mormintele lor cu aceeași statură cu care au intrat în ele. Adam, care se găsește în mulțimea celor înviați, este de o înălțime impunătoare și o ținută maiestuoasă, având statura numai cu puțin mai mică decât a Fiului lui Dumnezeu. El prezintă un contrast remarcabil față de oamenii din generațiile de mai târziu. În această privință se vede marea degenerare a neamului omenesc. Toți însă înviază cu prospețimea și vigoarea tinereții veșnice. La început, omul a fost creat după asemănarea lui Dumnezeu, nu numai în caracter, ci și ca aspect și trăsături. Păcatul a desfigurat și aproape a șters chipul divin, dar Hristos a venit să refacă ceea ce a fost pierdut. El va schimba corpurile noastre degenerate si le va face asemenea corpului Său slăvit. Corpul muritor, supus putrezirii, lipsit de frumusețe, odinioară mânjit de păcat, devine desăvârșit, frumos și nemuritor. Toate defectele și diformitățile sunt lăsate în mormânt. Având din nou dreptul la pomul vieții din Edenul de mult pierdut, răscumpărații "vor crește" (Mal. 4:2, engleză) până

Poporul lui Dumnezeu salvat

la statura deplină a neamului omenesc în slava lui de la început. Ultimele urme ale blestemului păcatului vor fi îndepărtate și cei credincioși ai lui Hristos se vor prezenta "în frumusețea Domnului Dumnezeului nostru", la minte, suflet și corp, reflectând chipul desăvârșit al Domnului lor. O, minunată răscumpărare! Mult discutată, mult nădăjduită, așteptată cu anticipare nerăbdătoare, dar niciodată pe deplin înțeleasă.

Drepții care sunt în viață sunt schimbați "într-o clipă, într-o clipeală de ochi." La glasul lui Dumnezeu ei au fost slăviți; acum sunt făcuți nemuritori și împreună cu sfinții înviați sunt răpiți să întâlnească pe Domnul lor în văzduh. Îngerii "adună pe aleșii Lui din cele patru vânturi, de la o margine a cerului până la cealaltă". Copilașii sunt duși de îngerii sfinți în brațele mamelor lor. Prieteni, mult timp despărțiți prin moarte, sunt uniți pentru a nu se mai despărți niciodată și cu cântări de bucurie se înalță împreună spre Cetatea lui Dumnezeu.

De fiecare parte a carului de nori sunt aripi și sub el sunt roți vii; în timp ce carul se înalță, roțile strigă: "Sfânt", iar aripile, în timp ce se mișcă, strigă: "Sfânt" și suita de îngeri strigă: "Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul, Dumnezeul Atotputernic". Cei răscumpărați strigă: "Aleluia!", în timp ce carul triumfal înaintează către Noul Ierusalim.

Înainte de a intra în Cetatea lui Dumnezeu, Mântuitorul acordă urmașilor Săi emblemele biruinței și îi învestește cu însemnele demnității lor regești. Rândurile strălucitoare sunt aliniate într-un careu larg în jurul Regelui lor, a cărui statură se înalță cu maiestate mult deasupra sfinților și îngerilor și a cărui față radiază asupra lor plină de iubire binevoitoare. Privirile tuturor din mulțimea imensă a celor răscumpărați sunt ațintite asupra Lui, toți ochii privesc slava Aceluia a Cărui "față a fost atât de schimonosită și a cărui înfățișare s-a deosebit atât de mult de a fiilor oamenilor". Isus pune, cu propria Sa mână, coroanele slavei pe capetele biruitorilor. Pentru fiecare este o coroană, purtând numele său cel

nou (Apoc. 2:17) și inscripția "Sfințenie Domnului". În mâna fiecăruia este așezată ramura de palmier a biruitorului și o harpă strălucitoare. Apoi, când îngerii conducători dau tonul, toate mâinile ating coardele harpelor cu măiestrie, producând o muzică dulce în acorduri melodioase și bogate. O fericire de nedescris cuprinde toate inimile și toate vocile se înalță în laudă plină de recunoștință: "A Lui, care ne iubește, care ne-a spălat de păcatele noastre cu sângele Său și a făcut din noi o împărăție și preoți pentru Dumnezeu, Tatăl Său: a Lui să fie slava și puterea în vecii vecilor!" (Apoc. 1:5, 6).

În fața mulțimii răscumpărate este Cetatea Sfântă. Isus deschide larg porțile de mărgăritar și națiunile care au păzit adevărul intră în Cetate. Acolo văd Paradisul lui Dumnezeu, căminul lui Adam în nevinovăția lui. Apoi ei aud acea voce, mai bogată decât orice muzică auzită vreodată de o ureche muritoare, spunând: "Lupta voastră s-a sfârșit". "Veniți binecuvântații Tatălui Meu de moșteniți Împărăția, care v-a fost pregătită de la întemeierea lumii."

Acum se împlinește rugăciunea Mântuitorului pentru ucenicii Săi: "Vreau ca acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat Tu". Hristos prezintă Tatălui pe cei răscumpărați prin sângele Său, "fără prihană și plini de bucurie înaintea slavei Sale" (Iuda 24), declarând: "Iată, Eu și copiii pe care Mi i-a dat Domnul". "Eu am păzit pe aceia, pe care Mi i-ai dat." O, minuni ale iubirii răscumpărătoare! Fericită acea oră când Tatăl Cel nemărginit, privind pe cei răscumpărați, va vedea chipul Său, discordia păcatului înlăturată, ruina păcatului îndepărtată și neamul omenesc din nou în armonie cu divinitatea.

647

Isus invită pe credincioșii Săi cu o dragoste de nespus la bucuria Domnului lor. Bucuria Mântuitorului este să vadă în Împărăția slavei, sufletele care au fost salvate prin agonia și umilirea Sa. Cei răscumpărați vor fi părtași ai bucuriei Sale, când vor vedea printre cei fericiți pe aceia care au fost câștigați pentru Hristos prin rugăciunile, eforturile și sacrificiul lor iubitor. Când se vor

Poporul lui Dumnezeu salvat

aduna în jurul marelui tron alb, o bucurie de nespus va umple inimile lor, văzând pe aceia pe care ei i-au câștigat pentru Hristos și văzând că aceștia au câștigat pe alții, iar aceștia la rândul lor pe alții, toți aduși la limanul odihnei, să-și depună coroanele la picioarele lui Isus și să-L laude în erele nesfârșite ale veșniciei.

Când celor răscumpărați li se urează bun venit în Cetatea lui Dumnezeu, în văzduh răsună un strigăt triumfător de adorare. Cei doi Adami sunt gata să se întâlnească. Fiul lui Dumnezeu stă cu brațele deschise să primească pe tatăl neamului omenesc - ființa pe care El a creat-o, care a păcătuit împotriva Făcătorului său și pentru păcatul căruia sunt purtate semnele răstignirii în corpul Mântuitorului. Când Adam zărește urmele cuielor crude, nu cade pe pieptul Domnului său, ci în umilință se aruncă la picioarele Sale strigând: "Vrednic, vrednic este Mielul care a fost junghiat!" Mântuitorul îl ridică cu gingășie și-l îndeamnă să privească iarăși la căminul din Eden, din care a fost atât de mult timp exilat.

După ce a fost alungat din Eden, viața lui Adam pe pământ a fost plină de tristețe. Fiecare frunză care se veștejea, fiecare animal care era jertfit, fiecare vătămare pe fața plăcută a naturii, fiecare pată pe curăția omului, erau noi amintiri ale păcatului său. Grozavă era agonia remușcării când vedea nelegiuirea abundând, iar ca răspuns la avertizările lui, i se imputa că el era cauza păcatului. El a purtat cu umilință răbdătoare, aproape o mie de ani, pedeapsa neascultării. El s-a pocăit cu sinceritate de păcatul său, s-a încrezut în meritele Mântuitorului făgăduit și a murit în nădejdea învierii. Fiul lui Dumnezeu a răscumpărat greșeala și căderea omului; iar acum prin lucrarea de ispășire, Adam este repus în stăpânirea lui de la început.

Plin de bucurie, el vede pomii care odinioară erau desfătarea lui - chiar pomii aceia ale căror roade le culesese în zilele nevinovăției și bucuriei lui. El vede vițele pe care propriile lui mâini le-au cultivat și florile pe care îi plăcea odinioară să le

mâini le-au cultivat și florile pe care îi plăcea odinioară să le îngrijească. Mintea lui prinde realitatea scenei; înțelege că acesta

este în adevăr Edenul restabilit, mai plăcut acum decât atunci când a fost alungat din el. Mântuitorul îl conduce la pomul vieții, rupe fructul minunat și-l îndeamnă să mănânce. El privește în jur și vede o mulțime de oameni răscumpărați din familia lui, stând în Paradisul lui Dumnezeu. Atunci își aruncă coroana strălucitoare la picioarele lui Isus și căzând pe pieptul Său, îmbrățișează pe Răscumpărătorul lui. Atinge harpa de aur și bolțile cerului răsună de cântarea triumfătoare: "Vrednic, vrednic, vrednic este Mielul care a fost junghiat și trăiește iarăși!" Familia lui Adam preia melodia și își aruncă coroanele la picioarele Mântuitorului, plecându-se înaintea Sa în adorare.

La această reunire sunt martori îngerii care au plâns la căderea lui Adam și s-au bucurat când Isus S-a înălțat la cer după înviere, deschizând mormântul pentru toți cei care vor crede în numele Său. Acum văd lucrarea de răscumpărare încheiată și își unesc vocile în cântarea de laudă.

Pe marea de cristal dinaintea tronului, acea mare de sticlă, strălucind atât de mult de slava lui Dumnezeu, încât pare amestecată cu foc, sunt adunați "biruitorii fiarei, ai icoanei ei, ai semnului ei și ai numărului numelui ei". Împreună cu Mielul pe muntele Sionului, "cu alăutele lui Dumnezeu în mână" stau cei 144.000 care au fost răscumpărați dintre oameni; și se aude ca vuietul unor ape mari și ca bubuitul unui tunet puternic, "glasul... ca al celor ce cântă cu alăuta". Ei cântă "o cântare nouă", înaintea tronului, o cântare pe care nici un om nu poate s-o cânte afară de cei 144.000. Este cântarea lui Moise și a Mielului - cântarea eliberării. Nimeni, afară de cei 144.000, nu poate învăța acea cântare; căci este cântarea experienței lor - o experiență pe care n-a avut-o nici o altă generație. "Ei... urmează pe Miel oriunde merge El." Fiind înălțați de pe pământ, dintre cei vii, sunt considerați "cel dintâi rod pentru Dumnezeu și pentru Miel". (Apoc. 15:2, 3; 14:1-5). "Aceştia vin din necazul cel mare"; au trecut prin timpul de strâmtorare cum n-a mai fost de când sunt

naţiunile pe pământ; ei au rezistat groazei din timpul strâmtorării lui Iacob; ei au stat fără Mijlocitor în timpul ultimei revărsări a judecăților lui Dumnezeu. Dar au fost eliberați, căci "și-au spălat hainele și le-au albit în sângele Mielului". "În gura lor nu s-a găsit minciună, căci sunt fără vină" înaintea lui Dumnezeu. "Pentru aceasta stau ei înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu și-I slujesc zi și noapte în Templul Lui. Cel ce șade pe scaunul de domnie, Își va întinde peste ei cortul Lui." Ei au văzut pământul devastat de foamete și epidemii, soarele având puterea să dogorească pe oameni cu o arșiță mare și ei înșiși au suportat necazuri, foame și sete. Dar "nu le va mai fi foame, nu le va mai fi sete; nu-i va mai dogori nici soarele, nici vreo altă arșiță. Căci Mielul, care stă în mijlocul scaunului de domnie va fi Păstorul lor, îi va duce la izvoarele apelor vieții și Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor". (Apoc. 7:14-17).

În toate timpurile aleşii Mântuitorului au fost educați și disciplinați în școala încercării. Ei au umblat pe cărările înguste ale pământului; au fost curățiți în cuptorul suferinței. Pentru numele lui Isus au suportat împotrivire, ură și calomnie. Ei L-au urmat prin greul luptelor; au îndurat lepădare de sine și au trecut prin dezamăgiri amare. Ei au cunoscut, din propria lor experiență dureroasă, grozăvia păcatului, puterea lui, vinovăția și nenorocirea lui; de aceea, îl privesc cu scârbă. Înțelegerea sacrificiului infinit făcut pentru tratarea păcatului îi umilește în ochii lor proprii și le umple inimile de recunoștință și laudă, pe care cei care n-au căzut niciodată nu le pot aprecia. Ei iubesc mult pentru că li s-a iertat mult. Deoarece au fost părtași ai suferințelor lui Hristos sunt vrednici să fie părtași împreună cu El la slava Sa.

Moștenitorii lui Dumnezeu au venit din poduri, din cocioabe, din temnițe, de pe eșafoduri, din munți, din pustiuri, din peșterile pământului, din grotele mării. Pe pământ au fost "lipsiți de toate, prigoniți, munciți". Milioane au coborât în mormânt acoperiți de rușine, pentru că au refuzat cu statornicie să accepte pretențiile

amăgitoare ale lui Satana. Au fost condamnati de tribunalele omenesti ca cei mai josnici criminali. Dar acum "Dumnezeu este Cel ce judecă". (Ps. 50:6). Acum sentințele omenești sunt răsturnate. "Domnul Dumnezeu... îndepărtează... ocara poporului Său." (Is. 25:8). "Ei vor fi numiti "Popor sfânt, Răscumpărati ai Domnului." El a hotărât să dea "celor întristati din Sion,... o cunună împărătească în loc de cenușă, un untdelemn de bucurie în locul plânsului, o haină de laudă în locul unui duh mâhnit". (Is. 62:12; 61:3). Ei nu mai sunt slabi, întristați, risipiți și oprimați. De acum înainte vor fi totdeauna cu Domnul. Ei stau înaintea tronului îmbrăcati cu haine mai pretioase decât au purtat vreodată cei mai onorați oameni de pe pământ. Sunt încoronați cu diademe mai strălucitoare decât cele care au fost puse vreodată pe fruntea monarhilor pământești. Zilele de durere și de plâns s-au sfârșit pentru totdeauna. Împăratul slavei a sters lacrimile de pe toate fetele; orice motiv de întristare a fost îndepărtat. Fluturând ramurile de palmieri, ei izbucnesc într-un cântec de laudă clar, plăcut și armonios; toate vocile preiau melodia până când imnul de triumf răsună prin bolțile cerului: "Mântuirea este a Dumnezeului nostru, care șade pe scaunul de domnie și a Mielului!" și toți locuitorii cerului răspund în adorare: "Amin". "A Dumnezeului nostru, să fie lauda, slava, înțelepciunea, multumirile, cinstea, puterea și tăria, în vecii vecilor!" (Apoc. 7:10, 12).

651

În această viață abia începem să înțelegem minunata temă a răscumpărării. Cu înțelegerea noastră mărginită putem să medităm cu adâncă seriozitate la ruşinea și slava, viața și moartea, dreptatea și îndurarea care se întâlnesc la cruce; totuși, nici cu cea mai mare încordare a puterilor noastre mintale, nu vom reuși să înțelegem deplina ei însemnătate. Lungimea și lățimea, adâncimea și înălțimea iubirii răscumpărătoare sunt înțelese doar în mod limitat. Planul Răscumpărării nu va fi pe deplin înțeles, nici chiar când cei răscumpărați vor vedea așa cum sunt văzuți și vor cunoaște așa cum sunt cunoscuți; de-a lungul veșniciei noi adevăruri vor fi

Poporul lui Dumnezeu salvat

mereu dezvăluite minților uimite și încântate. Deși întristările, durerile și ispitele pământului s-au sfârșit și cauza lor a fost îndepărtată, poporul lui Dumnezeu va avea totdeauna o cunoaștere clară, inteligentă a ceea ce a costat mântuirea lui.

Crucea lui Hristos va fi stiinta si cântecul mântuitilor în toată vesnicia. În Hristos Cel slăvit ei vor vedea pe Hristos Cel răstignit. Nu va fi uitat niciodată faptul că El, a cărui putere a creat și suținut lumile nenumărate prin vastele domenii ale spațiului, iubitul Fiu al lui Dumnezeu, Maiestatea cerului, El, pe care heruvimii și serafimii strălucitori se bucurau să-L adore, S-a umilit pentru a ridica omenirea căzută; că El a suferit vina si rusinea păcatului si ascunderea feței Tatălui Său, până când suferințele unei lumi pierdute I-au sfâșiat inima și I-au zdrobit viata pe crucea de pe Calvar. Faptul că Făcătorul tuturor lumilor, Arbitrul tuturor destinelor a trebuit să părăsească slava și să Se umilească din dragoste pentru om va provoca totdeauna uimirea si adorarea universului. Când națiunile celor mântuiți privesc pe Răscumpărătorul lor și văd slava veșnică a Tatălui strălucind pe fața Sa; când privesc tronul Său care este din veșnicie în veșnicie și știu că Împărăția Sa nu va avea sfârșit, izbucnesc în cântarea entuziastă: "Vrednic, vrednic, este Mielul care a fost junghiat și ne-a răscumpărat prin propriul Său sânge prețios pentru Dumnezeu!"

652

Taina crucii explică toate celelalte taine. În lumina care izvorăște de la Calvar, atributele lui Dumnezeu, care ne umpluseră de teamă și de groază, apar frumoase și atrăgătoare. Îndurarea, bunătatea și iubirea părintească sunt văzute ca împletindu-se cu sfințenia, dreptatea și puterea. În timp ce privim maiestatea tronului Său înălțat și onorat, vedem caracterul Său în manifestările lui pline de îndurare și înțelegem, ca niciodată mai înainte, însemnătatea acelui nume scump, "Tatăl nostru".

Se va vedea că Acela care este infinit în înțelepciune nu putea să întocmească nici un plan pentru salvarea nostră fără jertfirea Fiului Său. Răsplata pentru jertfa Sa este bucuria de a vedea pământul locuit cu ființe răscumpărate, sfinte, fericite și nemuritoare. Bucuria celor răscumpărați este rezultatul luptei Mântuitorului cu puterile întunericului și aceasta va adăuga la slava lui Dumnezeu în toată veșnicia. Atât de mare este valoarea unui suflet, încât Tatăl este mulțumit cu prețul plătit; Hristos Însuși, privind roadele marelui Său sacrificiu, este satisfăcut.

Capitolul 41 653

PUSTIIREA PĂMÂNTULUI

Pentru că păcatele ei s-au îngrămădit și au ajuns până la cer; și Dumnezeu Și-a adus aminte de nelegiuirile ei...

Turnați-i îndoit în potirul în care a amestecat ea! Pe cât s-a slăvit pe sine însăși și s-a desfătat în risipă, pe atât dați-i chin și tânguire!

Pentru că zice în inima ei: "Șed ca împărăteasă, nu sunt văduvă și nu voi ști ce este tânguirea!" Tocmai pentru aceea, într-o singură zi vor veni urgiile ei: moartea, tânguirea și foametea. Și va fi arsă de tot în foc, pentru că Domnul Dumnezeu, care a judecat-o, este tare. Și împărații pământului, care au curvit și s-au desmierdat în risipă cu ea, când vor vedea fumul arderii ei, o vor plânge și o vor boci... și vor zice: "Vai! Vai! Babilonul, cetatea cea mare, cetatea cea tare! Într-o clipă ți-a venit judecata!" (Apoc. 18:5-10).

"Negustorii pământului," care "s-au îmbogățit prin risipa desfătării ei", "vor sta departe de ea, de frica chinului ei. Vor plânge, se vor tângui și vor zice: "Vai! Vai! Cetatea cea mare, care era îmbrăcată cu in foarte subțire, cu purpură și cu stacojiu, care era împodobită cu aur, cu pietre scumpe și cu mărgăritare! Atâtea bogății într-un ceas s-au prăpădit!" (Apoc. 18:11, 3, 15-17).

Acestea sunt judecățile care cad asupra Babilonului în ziua revărsării mâniei lui Dumnezeu. El a umplut măsura nelegiuirii; i-a venit timpul; este copt pentru nimicire.

Când vocea lui Dumnezeu pune capăt robiei poporului Său, se produce o trezire teribilă a acelora care au pierdut totul în marea luptă a vieții. Cât a fost timp de har ei au fost orbiți de amăgirile Satanei și și-au îndreptățit purtarea lor păcătoasă. Cei bogați s-au îngâmfat cu superioritatea lor față de cei mai puțin

favorizați decât ei; dar ei au obținut bogățiile prin călcarea Legii lui Dumnezeu. Ei au neglijat să hrănească pe cei flămânzi, să îmbrace pe cei goi, să facă dreptate și să iubească mila. Ei au căutat să se înalțe pe ei înșiși și să obțină omagiul semenilor lor. Acum sunt privați de tot ceea ce îi făcea mari și au rămas săraci și fără apărare. Ei privesc cu groază la distrugerea idolilor pe care i-au preferat mai mult decât pe Făcătorul lor. Şi-au vândut sufletele pentru bogății și plăceri pământești și nu au căutat să se îmbogățească față de Dumnezeu. Consecința este că viețile lor sunt pierdute; plăcerile lor sunt transformate acum în amărăciune și comorile lor în putreziciune. Câștigul unei vieți întregi este spulberat într-o clipă. Cei bogați jelesc distrugerea caselor lor mari și risipirea aurului și argintului lor. Dar plângerile lor sunt aduse la tăcere de teama că ei înșiși trebuie să piară împreună cu idolii lor.

Nelegiuiții sunt copleșiți de regrete, nu din cauza neglijării vinovate a lui Dumnezeu și a semenilor lor, ci pentru că Dumnezeu a biruit. Ei se tânguiesc de acest rezultat, dar nu se pocăiesc de nelegiuirea lor. Dacă ar putea, n-ar lăsa nici un mijloc nefolosit pentru a birui.

Lumea vede că chiar grupa de oameni pe care a batjocorit-o, a disprețuit-o și a dorit să o nimicească, trece nevătămată prin epidemii, furtună și cutremur. Acela care este un foc mistuitor pentru călcătorii Legii Sale, este un adăpost sigur pentru poporul Său.

Preotul și pastorul care au sacrificat adevărul pentru a câștiga favoarea oamenilor își dau acum seama de caracterul și influența învățăturilor lor. Este evident că ochiul atotștiutor i-a urmărit când erau la amvon, când mergeau pe stradă, când se amestecau printre oameni în diferitele situații din viață. Orice sentiment, orice rând scris, orice cuvânt rostit, orice faptă care i-a determinat pe oameni să stea liniștiți la adăpostul minciunii, au fost semințe semănate; acum ei văd recolta în sufletele nenorocite și pierdute din jurul lor.

Pustiirea pământului

Domnul zice: "Leagă în chip uşuratic rana fiicei poporului Meu, zicând: "Pace! Pace!" Şi totuşi pace nu este". "Pentru că întristați prin minciuni inima celui neprihănit, când Eu însumi nu l-am întristat și pentru că întăriți mâinile celui rău ca să-l împiedicați să se lase de calea lui cea rea, făgăduindu-i viața." (Ier. 8:11; Ezech. 13:22).

"Vai de păstorii care nimicesc și risipesc turma pășunii Mele!... iată vă voi pedepsi din pricina răutății faptelor voastre." "Gemeți, păstori și strigați! Tăvăliți-vă în cenușă, povățuitori ai turmelor! Căci au venit zilele junghierii voastre... Nu mai este nici un loc de adăpost pentru păstori! Nu mai este nici o scăpare pentru povățuitorii turmelor! (Ier. 23:1-2; Ier. 25:34-35).

Păstorii și poporul înțeleg că n-au întreținut o adevărată legătură cu Dumnezeu. Ei văd că s-au răsculat împotriva Autorului oricărei legi drepte și adevărate. Lepădarea preceptelor divine a dat naștere la mii de izvoare de răutate, discordie, ură, nelegiuire până când pământul a devenit un vast câmp de luptă, o cloacă de corupție. Aceasta este priveliștea pe care o văd acum aceia care au respins adevărul și au ales să trăiască în rătăcire. Nici o limbă nu poate exprima dorința arzătoare pe care o simt cei neascultători și necredincioși pentru ceea ce au pierdut pentru totdeauna - viața veșnică. Bărbați, la care lumea s-a închinat pentru talentele și elocvența lor, văd acum aceste lucruri în adevărata lor lumină. Ei își dau seama ce au pierdut prin călcarea Legii și căzând la picioarele acelora a căror credincioșie au disprețuit-o și ridiculizat-o, mărturisesc că Dumnezeu i-a iubit.

Oamenii văd că au fost înșelați. Ei se învinuiesc unii pe alții că au ajuns la distrugere; dar toți se unesc să copleșească cu cele mai înverșunate condamnări pe pastorii și preoții lor. Pastorii necredincioși au profetizat lucruri plăcute; ei au făcut pe ascultătorii lor să ignore Legea lui Dumnezeu și să persecute pe cei care o sfințeau. Acum, în disperarea lor, acești învățători mărturisesc înaintea lumii lucrarea lor de amăgire. Mulțimile sunt înfuriate. "Suntem pierduți!, strigă ei, și voi sunteți cauza pieirii

noastre"; ei se întorc împotriva păstorilor falși. Chiar aceia care odinioară erau admiratorii lor cei mai mari vor rosti împotriva lor cele mai îngrozitoare blesteme. Chiar mâinile care odinioară îi încoronaseră cu lauri se vor ridica să-i distrugă. Săbiile care erau destinate să ucidă pe poporul lui Dumnezeu sunt acum folosite pentru a distruge pe adversarii Lui. Pretutindeni este luptă și vărsare de sânge.

"Vuietul ajunge până la marginea pământului; căci Domnul Se ceartă cu neamurile, intră la judecată împotriva oricărei făpturi și dă pe cei răi pradă săbiei." (Ier. 25:31). Marea luptă s-a desfășurat timp de șase mii de ani; Fiul lui Dumnezeu și solii cerești s-au luptat cu puterea celui rău pentru a avertiza, a lumina și a salva pe fiii oamenilor. Acum toți s-au hotărât; nelegiuiții s-au unit pe deplin cu Satana în război contra lui Dumnezeu. A venit timpul ca Dumnezeu să restabilească autoritatea Legii Sale călcate în picioare. Acum lupta nu este numai cu Satana, ci și cu oamenii. "Domnul se luptă cu popoarele"; "El va da săbiei pe cei nelegiuiți."

Semnul eliberării a fost pus asupra acelora "care suspină și gem din cauza tuturor urâciunilor care se săvârșesc". Acum iese îngerul morții, reprezentat în viziunea lui Ezechiel prin bărbați cu arme de nimicire, cărora le este dată porunca: "Ucideți și nimiciți pe bătrâni, pe tineri, pe fecioare, pe copii și pe femei; dar să nu vă atingeți de nici unul din cei ce au semnul pe frunte! Începeți însă cu locașul Meu cel sfânt!" Profetul spune: "Ei au început cu bătrânii, care erau înaintea Templului". (Ezech. 9:1-6). Lucrarea de nimicire începe cu aceia care au pretins că sunt păzitorii spirituali ai poporului. Străjerii falși sunt primii care cad. Nu există nimeni care să aibă milă sau să cruțe. Bărbați, femei, fete și copii pier împreună.

"Căci iată, Domnul iese din locuința Lui, să pedepsească nelegiuirile locuitorilor pământului; și pământul va da sângele pe față și nu va mai acoperi uciderile." (Is. 26:21). "Dar iată urgia cu care va lovi Domnul pe toate popoarele, care vor lupta împotriva

Pustiirea pământului

Ierusalimului. Le va putrezi carnea stând încă în picioare, le vor putrezi ochii în găurile lor și le va putrezi limba în gură. În ziua aceea, Domnul va trimite o mare învălmășeală în ei; unul va apuca mâna altuia și vor ridica mâna unii asupra altora." (Zah. 14:12-13). În lupta furioasă a patimilor lor violente și prin revărsarea teribilă a mâniei neamestecate a lui Dumnezeu, locuitorii nelegiuiți ai pământului sunt nimiciți - preoți, conducători și popor, bogat și sărac, de sus și de jos. "Cei pe care-i va ucide Domnul în ziua aceea vor fi întinși de la un capăt al pământului până la celălalt; nu vor fi nici jeliți, nici adunați, nici îngropați." (Ier. 25:33).

La venirea Domnului Hristos nelegiuiții sunt exterminați de pe fața întregului pământ - consumați de suflarea gurii Sale și nimiciți de strălucirea slavei Sale. Hristos duce pe poporul Său în cetatea lui Dumnezeu și pământul rămâne gol, nelocuit. "Iată, Domnul deșartă țara și o pustiește, îi răstoarnă fața și risipește locuitorii." "Țara este pustiită de tot și prădată; căci Domnul a hotărât așa... ei călcau legile, nu țineau poruncile, și rupeau legământul cel veșnic! De aceea mănâncă blestemul țara, și suferă locuitorii ei pedeapsa nelegiuirilor lor; de aceea sunt prăpădiți locuitorii țării." (Is. 24:1, 3, 5-6).

Pământul întreg pare ca un pustiu jalnic. Ruinele orașelor și satelor distruse de cutremur, copacii dezrădăcinați, stâncile colțuroase aruncate de mare sau smulse din pământ sunt răspândite pe suprafața lui, în timp ce gropi uriașe marchează locul de unde au fost smulși munții din temeliile lor.

Acum are loc evenimentul prefigurat în ultimul serviciu solemn al Zilei de ispășire. Când serviciul din Sfânta sfintelor se încheia și păcatele lui Israel erau îndepărtate din sanctuar în virtutea sângelui jertfei pentru păcat, atunci era adus înaintea Domnului țapul cel viu; marele preot mărturisea asupra lui, în fața adunării, "toate nelegiuirile copiilor lui Israel și toate călcările lor de lege cu care au păcătuit ei; să le pună pe capul țapului". (Lev. 16:21). În același fel, când lucrarea de ispășire din Sanctuarul ceresc se

va încheia, în prezența lui Dumnezeu, a îngerilor cerești și a mulțimii celor răscumpărați, păcatele copiilor lui Dumnezeu vor fi puse asupra Satanei; el va fi declarat vinovat de toate relele pe care i-a provocat să le săvârșească. După cum țapul era trimis departe într-un ținut nelocuit, tot astfel și Satana va fi exilat pe pământul devastat, o pustietate nelocuită și dezolantă.

Profetul prezice exilarea Satanei și starea de haos și pustiire la care va fi adus pământul și declară că această stare va dăinui timp de o mie de ani. După prezentarea scenelor celei de a doua veniri a Domnului și a distrugerii celor nelegiuiți, profeția continuă: "Apoi am văzut pogorându-se din cer un înger, care ținea în mână cheia Adâncului și un lanț mare. El a pus mâna pe balaur, pe șarpele cel vechi, care este diavolul și Satana, și l-a legat pentru o mie de ani. L-a aruncat în Adânc, l-a închis acolo, și a pecetluit intrarea deasupra lui, ca să nu mai înșele Neamurile, până se vor împlini cei o mie de ani. După aceea, trebuie să fie dezlegat pentru puțină vreme". (Apoc. 20:1-3).

Cuvântul "Adânc" reprezintă pământul într-o stare de confuzie și întunecime, după cum reiese din alte texte biblice. Cu privire la starea pământului "la început", raportul Bibliei spune că "era pustiu și gol; și întunericul era peste fața adâncului".(Cuvîntul ebraic tradus aici prin "adânc" este redat în Septuaginta (traducere greacă a Vechiului Testament) prin același cuvânt folosit în Apoc. 20:1-3.) (Gen. 1:2). Profeția ne arată că pământul va fi readus, cel puțin parțial, în aceeași stare. Privind înainte către ziua cea mare a lui Dumnezeu, profetul Ieremia declară: "Mă uit la pământ, și iată că este pustiu și gol; mă uit la ceruri și lumina lor a pierit! Mă uit la munți, și iată că sunt zguduiți; și toate dealurile se clatină! Mă uit, și iată că nu este nici un om; și toate păsările cerurilor au fugit! Mă uit, și iată, locul roditor este un pustiu; și toate cetățile sale sunt nimicite". (Ier. 4:23-26).

Aici urmează să fie locuința Satanei și a îngerilor răi timp de o mie de ani. Limitat la pământ, el nu va avea acces la alte lumi,

Pustiirea pământului

pentru a ispiti și a tulbura pe aceia care n-au căzut niciodată. În acest sens este el legat; nu mai este nimeni asupra căruia să-și exercite puterea. Este oprit cu totul de la lucrarea de amăgire și ruină care a fost singura lui desfătare atât de multe secole.

Profetul Isaia privind în viitor la vremea distrugerii Satanei, exclamă: "Cum ai căzut din cer, Luceafăr strălucitor, fiu al zorilor! Cum ai fost doborât la pământ, tu, biruitorul neamurilor! Tu ziceai în inima ta: "Mă voi sui în cer, îmi vori ridica scaunul de domnie mai pe sus de stelele lui Dumnezeu... voi fi ca Cel Prea Înalt". Dar ai fost aruncat în locuința morților, în adâncimile mormântului! Cei ce te văd se uită țintă mirați la tine, te privesc cu luare aminte și zic: "Acesta este omul care făcea să se cutremure pământul, și zguduia împărățiile, care prefăcea lumea în pustie, nimicea cetățile și nu dădea drumul prinșilor săi de război?" (Is.14:12-17).

Timp de şase mii de ani lucrarea de răzvrătire a Satanei a făcut "pământul să se cutremure". El "prefăcea lumea în pustie, nimicea cetățile și nu dădea drumul prinșilor săi de război". Timp de şase mii de ani temnița lui a primit pe poporul lui Dumnezeu și l-ar fi ținut captiv pentru totdeauna; dar Hristos i-a sfărâmat lanțurile și a eliberat pe întemnițați.

Chiar şi nelegiuiții sunt acum în afara puterii Satanei, iar el, numai cu îngerii răi, rămâne să-şi dea seama de efectele blestemului pe care l-a adus păcatul. "Toți împărații neamurilor, da, toți, se odihnesc cu cinste, fiecare în mormântul lui. Dar tu ai fost aruncat departe de mormântul tău, ca o ramură disprețuită... Tu nu ești unit cu ei în mormânt, căci ți-ai nimicit țara și ți-ai prăpădit poporul." (Is. 14:18-20).

Timp de o mie de ani, Satana va pribegi încoace și încolo pe pământul pustiit pentru a vedea rezultatele răzvrătirii lui împotriva Legii lui Dumnezeu. În acest timp suferințele lui vor fi mari. După cădere, viața lui de activitate neîncetată nu i-a dat timp să reflecteze; dar acum este lipsit de putere și lăsat să se gândească la rolul pe care l-a jucat de când s-a răzvrătit prima dată împotriva

guvernării divine, să privească înainte cu cutremur și groază spre viitorul înspăimântător, când va trebui să sufere pentru tot răul pe care l-a făcut, și să fie pedepsit pentru păcatele pe care a provocat pe alții să le comită.

Captivitatea Satanei va aduce poporului lui Dumnezeu bucurie și veselie. Profetul spune: "Iar când îți va da Domnul odihnă după ostenelile și frământările tale, și după aspra robie care a fost pusă peste tine, atunci vei cânta cântarea aceasta asupra împăratului Babilonului (reprezentând aici pe Satana) și vei zice: "Iată, asupritorul nu mai este, asuprirea a încetat, Domnul a frânt toiagul celor răi, nuiaua stăpânitorilor. Cel ce, în urgia lui, lovea popoarele, cu lovituri fără răgaz, cel ce, în mânia lui, supunea neamurile, este prigonit fără cruţare". (Is. 14:3-6).

În timpul celor o mie de ani între prima și a doua înviere, are loc judecata nelegiuiților. Apostolul Pavel arată că această judecată este un eveniment care urmează după a doua venire. "De aceea să nu judecați nimic înainte de vreme, până va veni Domnul, care va scoate la lumină lucrurile ascunse în întuneric și va descoperi gândurile inimilor." (1 Cor. 4:5). Daniel declară că atunci când a venit Cel Îmbătrânit de zile "judecata a fost dată sfinților Celui Prea Înalt". (Dan. 7:22). În timpul acesta cei neprihăniți domnesc ca regi și preoți pentru Dumnezeu. Ioan în Apocalipsa spune: "Si am văzut niște scaune de domnie; și celor ce au șezut pe ele, li s-a dat judecata". "Ei vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos și vor împărăți cu El o mie de ani." (Apoc. 20:4, 6). Acesta este timpul în care, după cum a prezis apostolul Pavel, "sfinții vor judeca lumea". (1 Cor. 6:2). Ei judecă împreună cu Hristos pe cei nelegiuiti, comparând faptele lor cu cartea Legii, Biblia, hotărând fiecare caz după faptele făcute în trup. Mărimea pedepsei pe care cei nelegiuiți trebuie să o sufere este măsurată după faptele lor și este scrisă în dreptul numelui lor în cartea morții.

Satana și îngerii lui sunt de asemenea judecați de Hristos și de poporul Său. Pavel spune: "Nu știți că noi vom judeca pe

Pustiirea pământului

îngeri?" (1 Cor. 6:3) De asemenea, Iuda declară că: "El a păstrat pentru judecata zilei celei mari, puși în lanțuri veșnice, în întuneric, pe îngerii care nu și-au păstrat vrednicia, ci și-au părăsit locuința". (Iuda 6).

La încheierea celor o mie de ani va avea loc a doua înviere. Atunci cei nelegiuiți vor învia din morți și se vor prezenta înaintea lui Dumnezeu pentru executarea "judecății scrise". Astfel după ce descrie învierea celor drepți, profetul spune: "Ceilalți morți n-au înviat până nu s-au sfârșit cei o mie de ani". (Apoc. 20:5). La rândul lui, Isaia declară cu privire la cei nelegiuiți: "Aceștia vor fi strânși ca prinși de război și puși într-o temniță, vor fi închiși în gherle și, după un mare număr de zile, vor fi pedepsiți". (Is. 24:22).

SFÅRŞITUL LUPTEI

La încheierea celor o mie de ani, Hristos Se întoarce din mou pe pământ. El este însoțit de mulțimea celor răscumpărați și urmat de o suită de îngeri. În timp ce coboară într-o maiestate înfricoșătoare, El poruncește morților nelegiuiți să învieze pentru a-și primi pedeapsa.

Din morminte iese o gloată mare, fără număr ca nisipul mării. Ce contrast față de cei care au înviat la prima înviere! Cei drepți erau îmbrăcați cu tinerețe și frumusețe nemuritoare. Cei nelegiuiți poartă urmele bolii și morții.

Toți ochii din vasta mulțime privesc slava Fiului lui Dumnezeu. Oștile nelegiuiților exclamă într-un glas: "Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului!" Nu iubirea pentru Isus le inspiră această exclamție.

Puterea adevărului sileşte buzele lor îndărătnice să rostească aceste cuvinte. Nelegiuiții ies din morminte cu aceeași dușmănie față de Isus și cu același spirit de rebeliune cu care au intrat. Ei nu mai au un alt timp de har în care să-și corecteze defectele din viața trecută. Nimic nu s-ar mai câștiga prin aceasta. O viață întreagă de nelegiuire nu le-a îmblânzit inimile. Dacă li s-ar acorda încă odată timp de har, ar fi folosit ca și prima dată, pentru a se sustrage de la cerințele lui Dumnezeu și a instiga la răzvrătire împotriva Lui.

Hristos coboară pe muntele Măslinilor, de unde S-a înălțat după înviere și unde îngerii au repetat făgăduința revenirii Sale. Profetul spune: "Atunci va veni Domnul, Dumnezeul meu și toți sfinții împreună cu El! Picioarele Lui vor sta în ziua aceea pe muntele Măslinilor, care este în fața Ierusalimului, spre răsărit;

Sfârșitul luptei

muntele Măslinilor se va despica la mijloc și se va face o vale foarte mare. Și Domnul va fi Împărat peste tot pământul. În ziua aceea, Domnul va fi singurul Domn, și Numele Lui va fi singurul Nume". (Zah. 14:5, 4, 9). După ce Noul Ierusalim se va coborî din ceruri, în splendoarea lui orbitoare, se va așeza pe locul curățit și pregătit să-l primească, apoi Hristos va intra în Cetatea Sfântă împreună cu poporul Său și cu îngerii.

Acum Satana se pregătește pentru ultima mare bătălie pentru supremație.

Cât timp a fost lipsit de putere şi oprit de la lucrarea lui de amăgire, printul răului s-a simtit nenorocit și demoralizat; dar când morții nelegiuiți înviază și el vede acele mulțimi uriașe de partea lui, speranțele îi reînvie și se hotărăște să nu renunțe la marea luptă. El va aduce toate armatele celor pierduți sub steagul lui și prin ei va căuta să-și aducă la îndeplinire planurile. Cei nelegiuiți sunt prizonierii Satanei. Respingând pe Hristos, ei au acceptat stăpânirea conducătorului răzvrătit. Ei sunt gata să primească sugestiile lui și să împlinească ordinele lui. Dar, consecvent vicleniei lui de la început, el nu admite că este Satana, ci pretinde că este prințul care este proprietarul de drept al lumii și a cărui moștenire i-a fost smulsă ilegal. El se prezintă supușilor lui amăgiți ca mântuitor, asigurându-i că puterea lui i-a scos din morminte și că este pe punctul de a-i scăpa de cea mai crudă tiranie. Întrucât Hristos nu este prezent, Satana face minuni pentru a-și susține pretențiile. El face pe cel slab tare și inspiră tuturor spiritul și energia lui. Le propune să-i conducă împotriva taberei sfinților și să ia în stăpânire Cetatea lui Dumnezeu.

Cu bucurie diabolică arată spre milioanele nenumărate de oameni care au fost înviați din morți și declară că, în calitate de conducător al lor, este în stare să cucerească cetatea și să-și recâștige tronul și împărăția.

În acea gloată uriașă se află mulți din neamul de oameni cu viață lungă, care a existat înainte de potop; bărbați de statură

înaltă și cu inteligență vastă, care supunându-se stăpânirii îngerilor căzuți și-au dedicat toată priceperea și cunoștințele pentru înălțarea de sine; bărbați ale căror lucrări minunate de artă au făcut lumea să idolatrizeze geniul lor, dar ale căror cruzimi și invenții rele prin care au poluat pământul și au șters chipul lui Dumnezeu, L-au determinat să-i nimicească de pe fața pământului. Acolo sunt regi și generali care au cucerit națiuni, viteji care n-au pierdut nici o bătălie, războinici mândri și ambițioși, a căror apropiere făcea împărățiile să tremure.

Prin moarte, ei n-au suferit nici o schimbare. Când ies din morminte, își reiau cursul gândurilor exact de acolo de unde s-a întrerupt. Ei sunt mânați de aceeași dorință de cucerire care-i stăpânea când au murit.

Satana se consultă cu îngerii lui și apoi cu acești regi, cuceritori și oameni puternici. Ei privesc puterea și numărul celor care sunt de partea lor și declară că armata din cetate este mică în comparație cu a lor și că poate fi învinsă. Ei fac planuri să pună stăpânire pe bogățiile și slava Noului Ierusalim. Toți încep imediat să se pregătească de luptă. Meșteri iscusiți făuresc echipament de război.

Conducători militari, renumiți pentru succesele lor, organizează mulțimile de războinici pe companii și divizii. În cele din urmă se dă ordinul de înaintare și uriașa armată se pune în mișcare - o armată cum n-a fost niciodată adunată de cuceritorii pământești, pe care forțele combinate ale tuturor timpurilor, de când a început războiul pe pământ, nu ar putea să o egaleze. Satana, cel mai puternic dintre războinici, conduce avangarda și îngerii lui își unesc forțele pentru această bătălie finală. Regi și războinici vin după el, iar mulțimile îi urmează în unități mari, fiecare sub comandantul rânduit. Rândurile strânse înaintează cu precizie militară pe suprafața crăpată și neregulată a pământului, către Cetatea lui Dumnezeu. La porunca lui Isus, porțile Noului Ierusalim sunt închise iar armatele Satanei înconjoară cetatea și se pregătesc de atac.

Hristos apare acum din nou în fața vrăjmașilor Săi. Cu mult deasupra cetății, pe un piedestal de aur strălucitor, se află un tron măreț și înalt. Pe acest tron stă Fiul lui Dumnezeu, iar în jurul Lui sunt supușii împărăției Sale. Nici o limbă nu poate să descrie, nici o pană nu poate să zugrăvească puterea și maiestatea lui Hristos. Slava veșnicului Tată învăluiește pe Fiul Său. Slava prezenței Sale umple Cetatea lui Dumnezeu și se revarsă dincolo de porți, inundând tot pământul cu strălucirea ei.

Cel mai aproape de tron stau aceia care odinioară au fost zeloşi pentru cauza lui Satana, dar care, ca nişte tăciuni scoşi din foc, au urmat pe Mântuitorul lor cu un devotament profund şi puternic. Următorii sunt cei care şi-au desăvârşit caracterele creştine în mijlocul falsității şi necredinței, aceia care au respectat Legea lui Dumnezeu din toate veacurile, care au fost martirizați pentru credința lor. Dincolo de aceștia este "o mare gloată, pe care nu putea s-o numere nimeni, din orice neam, din orice seminție, din orice norod și de orice limbă... înaintea scaunului de domnie și înaintea Mielului, îmbrăcați în haine albe, cu ramuri de finic în mâini". (Apoc. 7:9). Lupta lor s-a sfârșit, biruința este câștigată. Ei au sfârșit alergarea, au câștigat premiul. Ramura de finic din mâinile lor este simbolul biruinței și haina albă reprezintă dreptatea fără pată a lui Hristos, care acum este a lor.

Cei răscumpărați înalță o cântare de laudă care răsună prin bolțile cerului: "Mântuirea este a Dumnezeului nostru, care șade pe scaunul de domnie și a Mielului!" (vers. 10). Îngerii și serafimii își unesc vocile în adorare. Când răscumpărații văd puterea și răutatea Satanei, înțeleg ca niciodată mai înainte, că nici o altă putere, afară de aceea a lui Hristos, nu i-ar fi putut face biruitori. În toată mulțimea aceea strălucitoare nu se găsește nimeni care să-și atribuie lui însuși mântuirea, care să pretindă că ar fi biruit prin propria lui putere și bunătate. Nu se spune nimic despre ceea ce au făcut sau au suferit, ci refrenul fiecărei cântări, tema fiecărui imn este: "Mântuirea este a Dumnezeului nostru... și a Mielului!"

666

Încoronarea finală a Fiului lui Dumnezeu are loc în prezența tuturor locuitorilor pământului și ai cerului. Acum, învestit cu maiestate și putere supremă, Împăratul împăraților pronunță condamnarea asupra celor care s-au răzvrătit contra guvernării Sale și aduce la îndeplinire judecata asupra acelora care au călcat Legea Sa și au oprimat pe poporul Său. Profetul lui Dumnezeu spune: "Apoi am văzut un scaun de domnie mare și alb și pe Cel ce ședea pe el. Pământul și cerul au fugit dinaintea Lui și nu s-a mai găsit loc pentru ele. Și am văzut pe morți, mari și mici, stând în picioare înaintea scaunului de domnie. Niște cărți au fost deschise. Și a fost deschisă o altă carte, care este cartea vieții. Și morții au fost judecați după faptele lor, după cele ce erau scrise în cărțile acelea". (Apoc. 20:11, 12).

În momentul când cărțile cu rapoartele vieții sunt deschise și ochii lui Isus privesc asupra nelegiuiților, ei devin conștienți de fiecare păcat pe care l-au săvârșit vreodată. Ei văd exact locul unde picioarele lor s-au abătut de pe calea curăției și sfințeniei și cât de departe i-au dus mândria și răzvrătirea în călcarea Legii lui Dumnezeu. Ispitele seducătoare pe care le-au încurajat prin îngăduirea păcatului, binecuvântările rău folosite, solii lui Dumnezeu disprețuiți, avertizările respinse, valurile îndurării respinse de inimile îndărătnice și nepocăite - toate acestea apar ca și când ar fi scrise cu litere de foc.

Deasupra tronului se arată crucea; asemenea unei privelişti panoramice apar scenele ispitirii şi căderii lui Adam şi etapele succesive din marele Plan al Răscumpărării. Nașterea umilă a Mântuitorului, primii Săi ani trăiți în simplitate și ascultare, botezul Său în Iordan, postul și ispitirea din pustie, lucrarea Sa publică, descoperind oamenilor cele mai prețioase binecuvântări ale cerului; zilele pline de fapte de iubire și îndurare, nopțile de rugăciune și veghere în singurătatea munților, uneltirile invidiei, urii și răutății cu care au fost răsplătite binefacerile Sale; agonia înspăimântătoare și misterioasă din Ghetsemani sub greutatea

zdrobitoare a păcatelor lumii întregi, trădarea Lui în mâinile gloatei ucigașe, evenimentele înfricoșătoare din noaptea aceea de groază. - Prizonierul care nu a opus rezistență, părăsit de cei mai iubiți ucenici ai Săi, târât cu brutalitate pe străzile Ierusalimului; Fiul lui Dumnezeu expus în mod triumfător în fața lui Ana, judecat în palatul marelui preot, în sala de judecată a lui Pilat, înaintea lui Irod cel crud și laș, batjocorit, insultat, torturat și condamnat la moarte - toate acestea sunt prezentate în culori vii.

Acum în fața mulțimii impresionate sunt înfățișate scenele finale - Suferindul răbdător mergând pe calea către Calvar, Prințul cerului atârnând pe cruce, preoții îngâmfați și gloata batjocoritoare care râdea de agonia morții Lui; întunericul supranatural, cutremurul de pământ, stâncile despicate, mormintele deschise, marcând momentul când Răscumpărătorul lumii Şi-a dat viața.

Spectacolul îngrozitor apare exact asa cum a fost. Satana, îngerii lui și supușii lui nu au putere să-și întoarcă privirile de la tabloul propriei lor lucrări. Fiecare participant își amintește rolul pe care l-a îndeplinit. Irod, care a ucis copiii nevinovați din Betleem, ca să poată nimici pe Împăratul lui Israel; Irodiada cea josnică pe al cărei suflet zace vina sângelui lui Ioan Botezătorul; Pilat cel slab și oportunist, soldații batjocoritori, preoții, conducătorii și gloata înfuriată care strigau: "Sângele Lui să fie asupra noastră și asupra copiilor noștri!" - toți văd enormitatea vinei lor. Ei caută în zadar să se ascundă de maiestatea divină a fetei Sale, care întrece strălucirea soarelui, în timp ce răscumpăratii își aruncă coroanele la picioarele Mântuitorului, exclamând: "El a murit pentru mine!" În mijlocul celor răscumpărați sunt apostolii lui Hristos, eroicul Pavel, înflăcăratul Petru, Ioan cel iubitor și iubit, frații lor credincioși și împreună cu ei multimea vastă de martiri; în același timp, în afara zidurilor, împreună cu ticăloșii și scârboșii sunt cei care i-au prigonit, întemnițat și ucis. Acolo este Nero, acel monstru de cruzime și viciu, care privește bucuria și înăltarea acelora pe care odinioară i-a torturat și în a căror suferință

668

extremă și-a găsit o desfătare satanică. Acolo este mama lui, pentru a fi martoră la rezultatul propriei ei lucrări; pentru a vedea cum trăsătura rea de caracter transmisă fiului ei, patimile încurajate și dezvoltate prin influența și exemplul ei, au adus ca rod crime care au făcut lumea să se cutremure.

Acolo sunt preoții și prelații papistași care au pretins că sunt ambasadorii lui Hristos, dar care au folosit scaunul de tortură, temnița și rugul pentru a stăpâni conștiințele poporului Său. Acolo sunt pontifii îngâmfați care s-au înălțat mai presus de Dumnezeu și s-au încumetat să schimbe Legea Celui Prea Înalt. Acei pretinși părinți ai bisericii au de dat înaintea lui Dumnezeu o socoteală de care ar fi bucuroși să fie scutiți. Ei înțeleg prea târziu că Cel Atotștiutor este gelos pentru Legea Sa și că nu socotește cu nici un chip pe cel vinovat drept nevinovat. Ei înțeleg acum că Hristos Se identifică cu interesele poporului Său care suferă; ei înțeleg acum semnificația cuvintelor Sale: "Adevărat vă spun că, ori de câte ori ați făcut aceste lucruri unuia din acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie Mi le-ați făcut". (Matei 25:40).

Mulțimea celor nelegiuiți stă la bara de judecată a lui Dumnezeu sub acuzația de înaltă trădare față de guvernarea Cerului. Ei nu au pe nimeni care să le pledeze cauza; sunt fără scuză; asupra lor se pronunță sentința morții veșnice.

Acum este clar pentru toți că plata păcatului nu înseamnă independență nobilă și viață veșnică, ci sclavie, ruină și moarte. Cei nelegiuiți văd ce au pierdut prin viața lor de răzvrătire. Ei au disprețuit nespus de marea și veșnica greutate de slavă când li s-a oferit; dar cât de vrednică de dorit li se pare acum. "Toate aceste lucruri", strigă sufletul pierdut, "le-aș fi putut avea, dar am ales să stau departe de ele. O, ce orbire ciudată! Am schimbat pacea, fericirea și onoarea pentru ticăloșie, rușine și disperare". Toți văd că excluderea lor din cer este dreaptă. Prin viața lor au declarat: "Nu vrem ca acest Om (Isus) să domnească peste noi".

Sfârșitul luptei

Cei nelegiuiți au privit ca fermecați încoronarea Fiului lui Dumnezeu și acum văd în mâinile Sale tablele Legii divine, poruncile pe care le-au disprețuit și le-au călcat. Sunt martori la izbucnirea de uimire, fericire și adorare a celor mântuiți; când unda melodiei ajunge la mulțimile din afara Cetății, toți exclamă într-un glas: "Mari și minunate sunt lucrările Tale, Doamne Dumnezeule, Atotputernice! Drepte și adevărate sunt căile Tale, Împărate al Neamurilor!" (Apoc. 15:3); căzând cu fața la pământ, ei se închină Prințului vieții.

Satana pare paralizat când priveşte slava şi maiestatea lui Hristos. El, care odinioară fusese un heruvim acoperitor, își amintește de unde a căzut. Un heruvim strălucitor, "fiu al zorilor"; cât de schimbat, cât de decăzut! Acum este exclus pentru totdeauna din sfatul în care odinioară era onorat. El vede pe altcineva stând acum lângă Tatăl, acoperindu-I slava. A văzut coroana pusă pe capul lui Hristos de un înger cu o statură impunătoare și o înfățișare maiestuoasă și știe că poziția înaltă a acestui înger ar fi putut să fie a lui.

Își aduce aminte de căminul nevinovăției și curăției lui, de pacea și mulțumirea pe care le-a avut până când și-a permis să murmure împotriva lui Dumnezeu și să invidieze pe Hristos. Acuzațiile, răscoala și amăgirile lui pentru a câștiga simpatia și sprijinul îngerilor, perseverența lui încăpătânată de a nu face nici un efort de întoarcere, când Dumnzeu i-ar fi oferit iertarea - toate acestea îi vin cu claritate în minte. Își revede lucrarea printre oameni și rezultatele ei - vrăjmășia omului față de semenul lui, teribilele distrugeri de vieți, ridicarea și căderea împărățiilor, răsturnarea tronurilor, lunga succesiune a tulburărilor, conflictelor și revoluțiilor. Își amintește de eforturile lui permanente de a se opune lucrării lui Hristos și de a afunda pe om din ce în ce mai jos. El vede că uneltirile lui infernale n-au putut să distrugă pe aceia care și-au pus încrederea în Isus. Când Satana își privește împărăția, rodul trudei lui, vede numai eșec și ruină. A făcut mulțimile să creadă că Cetatea lui Dumnezeu va fi o pradă ușoară, dar el știe

că aceasta este o minciună. În desfășurarea marii lupte a fost mereu învins și constrâns să cedeze. El cunoaște prea bine puterea și maiestatea Celui vesnic.

670

Ținta marelui răzvrătit a fost totdeauna să se justifice pe el însuși și să demonstreze că guvernarea divină este răspunzătoare de răzvrătirea lui. În scopul acesta a folosit toată puterea uriașei lui inteligențe. A lucrat în mod premeditat, sistematic și cu succes uimitor, conducând mulțimi vaste să accepte versiunea lui despre marea luptă care s-a desfășurat timp atât de îndelungat. Timp de mii de ani, acest mare conspirator a așezat minciuna în locul adevărului. Dar acum a venit timpul când rebeliunea să fie definitiv înfrântă, iar faptele și caracterul Satanei să fie dezvăluite. Prin ultimul lui mare efort de a detrona pe Hristos, de a distruge pe poporul Său și de a pune stăpânire pe Cetatea lui Dumnezeu, arhiamăgitorul este demascat complet. Cei care s-au unit cu el văd eșecul total al cauzei lui. Urmașii lui Hristos și îngerii loiali văd adevărata dimensiune a uneltirilor lui contra guvernării lui Dumnezeu. El devine obiectul repulsiei universale.

Satana vede că propria lui răzvrătire l-a făcut necorespunzător pentru cer. El și-a exersat facultățile pentru a se război contra lui Dumnezeu; curăția, pacea și armonia cerului ar fi pentru el tortura supremă.

Acuzațiile lui împotriva îndurării și dreptății lui Dumnezeu sunt acum aduse la tăcere. Învinuirea pe care el s-a străduit să o arunce asupra lui Iehova, rămâne în întregime asupra lui. Acum Satana se închină și mărturisește justețea sentinței pronunțate asupra lui.

"Cine nu se va teme, Doamne și cine nu va slăvi Numele Tău? Căci numai Tu ești Sfânt și toate Neamurile vor veni și se vor închina înaintea Ta, pentru că judecățile Tale au fost arătate!" (Apoc. 15:4). Toate întrebările cu privire la adevăr și rătăcire din cursul îndelungatei controverse au fost acum clarificate. Consecințele rebeliunii, efectele înlăturării poruncilor divine au fost expuse în fața tuturor inteligențelor create. Rezultatele

stăpânirii Satanei, în contrast cu guvernarea lui Dumnezeu, au fost prezentate întregului univers. Pe Satana l-au condamnat propriile lui fapte. Înțelepciunea lui Dumnezeu, dreptatea și bunătatea Lui sunt pe deplin reabilitate. Se vede că toate procedeele Sale în marea luptă au fost dirijate spre binele veșnic al poporului Său și spre binele tuturor lumilor pe care le-a creat El.

671

"Toate lucrările Tale Te vor lăuda, Doamne! Şi credincioșii Tăi Te vor binecuvânta." (Ps. 145:10). Istoria păcatului va sta în toată veșnicia ca mărturie că fericirea tuturor ființelor create de Dumnezeu depinde de existenta Legii Sale. Având clarificate toate faptele marii lupte, întregul univers, atât cei loiali, cât si cei răzvrătiți, declară în unanimitate: "Drepte și adevărate sunt căile Tale, Împărate al neamurilor!" Înaintea universului a fost clar prezentat marele sacrificiu făcut de Tatăl și Fiul în favoarea omului. A sosit ceasul ca Hristos să ocupe poziția care I se cuvine și să fie înălțat mai presus de orice domnie, orice stăpânire și orice nume care se poate da. Pentru bucuria care-I era pusă înainte - să poată aduce mulți fii la slavă - a suferit El crucea și a disprețuit rușinea. Pe cât de neconceput de mari au fost durerea și rușinea, cu mult mai mari sunt bucuria și slava. El privește asupra celor răscumpărați, înnoiți după propriul Său chip, toate inimile purtând întipărirea desăvârșită a divinului, toate fețele reflectând asemănarea cu Împăratul lor. El vede în ei rodul muncii sufletului Său și este multumit. Apoi, cu o voce care ajunge la multimile adunate ale celor drepți și celor nelegiuiți, El declară: "Iată răsplata pentru sângele Meu! Pentru aceștia am suferit, pentru ei am murit, ca să locuiască în prezența Mea în vesnicie". De la cei îmbrăcați în haine albe din jurul tronului se înalță imnul de laudă: "Vrednic este Mielul, care a fost junghiat, să primească puterea, bogăția, înțelepciunea, tăria, cinstea, slava și lauda!" (Apoc. 5:12).

Cu toate că Satana a fost constrâns să recunoască dreptatea lui Dumnezeu și să se plece înaintea supremației lui Hristos, caracterul lui rămâne neschimbat. Spiritul de răzvrătire izbucnește 672

iarăși ca un torent puternic. Plin de furie, el se hotărăște să nu abandoneze marea luptă. A sosit timpul pentru ultima bătălie disperată împotriva Împăratului Cerului. Se repede în mijlocul supușilor lui și încearcă să-i inspire cu propria lui furie și să-i instige imediat la luptă. Dar din milioanele nenumărate pe care le-a amăgit la rebeliune nu este nici unul care să-i recunoască acum supremația. Puterea lui a luat sfârșit. Nelegiuiții sunt plini de aceeași ură față de Dumnezeu de care este inspirat și Satana; ei înțeleg că situația lor este deznădăjduită, că nu pot triumfa asupra lui Iehova. Furia lor se aprinde împotriva Satanei și a acelora care au fost agenții lui pentru amăgire și cu furie de demoni se întorc împotriva lor.

Domnul spune: "Pentru că îți dai ifose ca și când ai fi Dumnezeu, iată că voi aduce împotriva ta niște străini, pe cele mai asupritoare dintre popoare, care vor scoate sabia împotriva înțelepciunii tale strălucitoare și-ți vor pângări frumusețea. Te vor arunca în groapă".

"Te nimicesc, heruvim ocrotitor, din mijlocul pietrelor scânteietoare... De aceea, te arunc la pământ, te dau privelişte împăraților... și te prefac în cenușă pe pământ, înaintea tuturor celor ce te privesc... ești nimicit, și nu vei mai fi niciodată!" (Ezech. 28:6-8, 16-19).

"Căci orice încălțăminte purtată în învălmășeala luptei și orice haină de război tăvălită în sânge, vor fi aruncate în flăcări, ca să fie arse de foc." "Căci Domnul este mâniat pe toate neamurile și plin de urgie pe toată oștirea lor; El le nimicește cu desăvârșire, le măcelărește de tot." "Peste cei răi plouă cărbuni, foc și pucioasă: un vânt dogoritor, iată paharul de care au ei parte." (Is. 9:5; 34:2; Ps. 11:6). Foc se coboară de la Dumnezeu din cer. Pământul se crapă. Armele ascunse în adâncurile lui sunt scoase afară. Flăcări nimicitoare izbucnesc din fiecare prăpastie deschisă. Chiar și stâncile ard. A venit ziua care arde ca un cuptor. Elementele naturii se topesc de mare căldură și pământul cu tot ce este pe el arde. (Mal. 4:1; 2 Petru 3:10). Suprafața pământului pare o masă topită

673

- un lac de foc uriaș, clocotind. Este timpul judecății și al nimicirii nelegiuiților - "este o zi de răzbunare a Domnului, un an de răsplătire și răzbunare pentru Sion". (Is. 34:8).

Nelegiuiții își primesc răsplata pe pământ. (Prov. 11:31). "Căci iată, vine ziua, care va arde ca un cuptor! Toți cei trufași și toți cei răi, vor fi ca miriștea; ziua care vine îi va arde, zice Domnul oștirilor." (Mal. 4:1). Unii sunt distruși într-o clipă, în timp ce alții suferă multe zile. Toți sunt pedepsiți "după faptele lor". Păcatele celor drepți fiind transferate asupra Satanei, el trebuie să sufere nu numai pentru propria lui rebeliune, ci pentru toate păcatele pe care a provocat pe poporul lui Dumnezeu să le săvârșească. Pedeapsa lui este cu mult mai mare decât a acelora pe care i-a amăgit. După ce toți cei care au căzut prin amăgirile lui au pierit, el încă mai trăiește și continuă să sufere. Nelegiuiții sunt în cele din urmă nimiciți, atât rădăcină cât și ramură - Satana fiind rădăcina, iar urmașii lui ramurile. Pedeapsa deplină a Legii a fost aplicată; cerințele dreptății au fost satisfăcute, iar cerul și pământul privind, vestesc dreptatea lui Iehova.

Lucrarea producătoare de ruină a Satanei s-a sfârșit pentru totdeauna.

Timp de șase mii de ani și-a făcut voia, umplând pământul de nenorocire și producând mâhnire în tot universul. Întreaga creațiune a suspinat și a suferit în dureri. Acum făpturile lui Dumnezeu sunt pentru totdeauna liberate de prezența și de ispitirile lui. "Tot pământul se bucură acum de odihnă și pace; izbucnesc oamenii în cântece de veselie." (Is. 14:7).

Un strigăt de laudă și de biruință se înalță în tot universul credincios. "Și am auzit, ca un glas de gloată multă, ca vuietul unor ape multe, ca bubuitul unor tunete puternice, care zicea: "Aleluia! Domnul, Dumnezeul nostru Cel Atotputernic, a început să împărățească." (Apoc. 19:6).

În timp ce pământul este învăluit de focul distrugerii, cei drepți locuiesc în siguranță în Sfânta Cetate. A doua moarte nu are nici

o putere asupra acelora care au avut parte de prima înviere. În timp ce Dumnezeu pentru cei nelegiuiți este un foc mistuitor, pentru poporul Său este un soare și un scut. (Apoc. 20:6; Ps. 84:11).

674

"Apoi am văzut un cer nou şi un pământ nou; pentru că cerul dintâi şi pământul dintâi pieriseră." (Apoc. 21:1). Focul care nimiceşte pe nelegiuiți curățeşte pământul. Orice urmă a blestemului este îndepărtată. Nici un iad arzând veşnic nu va păstra înaintea celor răscumpărati consecintele îngrozitoare ale păcatului.

Rămâne doar o singură amintire: Răscumpărătorul nostru va purta pentru totdeauna semnele răstignirii. Pe fruntea Sa rănită, pe coasta Sa, pe mâinile și picioarele Sale, vor rămâne singurele urme ale lucrării crude pe care a făcut-o păcatul. Privind pe Hristos în slava Sa, profetul spune: "Din mâna Lui pornesc raze, și acolo este ascunsă tăria Lui". (Hab. 3:4). În mâinile pironite și coasta străpunsă din care a curs sângele purpuriu, care a împăcat pe om cu Dumnezeu - acolo este slava Mântuitorului nostru, acolo "este ascunsă tăria Lui". Pentru că El a avut putere să mântuiască prin jertfa răscumpărătoare, de aceea are putere să execute dreptatea asupra acelora care au disprețuit îndurarea lui Dumnezeu. Semnele umilinței Sale constituie distincția Sa cea mai înaltă; rănile de pe Calvar vor proclama lauda Sa și vor vesti puterea Sa de-a lungul veșniciei.

"Iar la tine, turn al turmei, deal al fiicei Sionului, la tine va veni şi la tine va ajunge vechea stăpânire, împărăția fiicei Ierusalimului!" (Mica 4:8). A venit timpul către care au privit cu dor oamenii sfinți din momentul când sabia învăpăiată a exclus prima pereche din Eden, timpul pentru "răscumpărarea celor câștigați de Dumnezeu". (Efes. 1:14).

Pământul, dat inițial omului să fie împărăția sa, a fost trădat în mâinile Satanei și deținut timp atât de îndelungat de acest dușman puternic, adus înapoi prin marele Plan de Răscumpărare. Tot ce a fost pierdut prin păcat, a fost recâștigat. "Căci așa vorbește Domnul,... care a întocmit pământul, l-a făcut și l-a întărit, l-a

Sfârşitul luptei

făcut nu ca să fie pustiu, ci l-a întocmit ca să fie locuit." (Is. 45:18). Scopul inițial al lui Dumnezeu, prin crearea pământului, este împlinit când este făcut locuința veșnică a celor răscumpărați. "Cei neprihăniți vor stăpâni țara și vor locui în ea pe vecie." (Ps. 37:29).

Teama de a nu face moștenirea viitoare să pară prea materială a făcut pe mulți să spiritualizeze chiar adevărurile, care pe noi ne fac să o privim ca pe viitorul nostru cămin. Hristos a asigurat pe ucenicii Săi că S-a dus să le pregătească locașuri în casa Tatălui. Cei care acceptă învățăturile Cuvântului lui Dumnezeu nu vor fi cu totul necunoscători despre căminul ceresc. Căci, "Lucruri pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit, așa sunt lucrurile pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc". (1 Cor. 2:9). Limbajul omenesc este neînstare să descrie răsplata celor drepți. Va fi cunoscută numai de aceia care o vor vedea. Nici o minte mărginită nu poate cuprinde slava Paradisului lui Dumnezeu.

Moștenirea celor mântuiți este numită în Biblie "o patrie". (Evrei 11:14-16). Acolo Păstorul ceresc Își conduce turma la izvoarele apelor vieții. Pomul vieții își dă roadele în fiecare lună, iar frunzele pomului folosesc pentru vindecarea neamurilor. Acolo sunt izvoare care curg continuu, limpezi ca și cristalul și pe malul lor, pomi unduind își aruncă umbrele pe cărările pregătite pentru răscumpăratii Domnului.

Acolo câmpiile întinse continuă cu dealuri frumoase, iar munții lui Dumnezeu își înalță vârfurile semețe. Pe acele câmpii pașnice, lângă acele izvoare de apă vie, poporul lui Dumnezeu, care a fost atât de mult timp străin și călător, va găsi un cămin.

"Poporul Meu va locui în locuința păcii, în case fără grijă și în adăposturi liniștite." "Nu se va mai auzi vorbindu-se de silnicie în țara ta, nici de pustiire și prăpăd în ținutul tău, ci vei numi zidurile tale "Mântuire" și porțile tale "Laudă". "Vor zidi case și le vor locui; vor sădi vii, și le vor mânca rodul. Nu vor zidi case, ca altul să locuiască în ele, nu vor sădi vii, pentru ca altul să le mănânce

rodul,... și aleșii Mei se vor bucura de lucrul mâinilor lor." (Is. 32:18; 60:18; 65:21-22).

Acolo, "pustia și țara fără apă se vor bucura; pustietatea se va veseli și va înflori ca trandafirul". "În locul spinului se va înălța chiparosul, în locul mărăcinilor va crește mirtul". "Atunci lupul va locui împreună cu mielul și pardosul se va culca împreună cu iedul;... și le va mâna un copilaș... Nu se va face nici un rău și nici o pagubă pe tot muntele Meu cel sfânt", zice Domnul. (Is. 35:1; 55:13; 11:6, 9).

Durerea nu poate să existe în atmosfera cerului. Nu vor mai fi lacrimi, nici cortegii funebre, nici semne de doliu. "Şi moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânguire, nici țipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut." "Nici un locuitor nu zice: "Sunt bolnav!" Poporul Ierusalimului capătă iertarea fărădelegilor lui." (Apoc. 21:4; Is. 33:24).

Acolo este Noul Ierusalim, metropola noului pământ slăvit, "o cunună strălucitoare în mâna Domnului, o diademă împărătească în mâna Dumnezeului tău". "Lumina ei era ca o piatră prea scumpă, ca o piatră de iaspis, străvezie ca cristalul... Neamurile vor umbla în lumina ei și împărații pământului își vor aduce slava și cinstea lor în ea." Domnul zice: "Eu Însumi Mă voi veseli asupra Ierusalimului și Mă voi bucura de poporul Meu". "Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei și ei vor fi poporul Lui și Dumnezeu Însuși va fi cu ei. El va fi Dumnezeul lor." (Is. 62:3; Apoc. 21:11, 24; Is. 65:19; Apoc. 21:3).

În cetatea lui Dumnezeu "nu va mai fi noapte". Nimeni nu va avea nevoie de odihnă și nu o va dori. Acolo nu va fi nici o oboseală de a face voia lui Dumnezeu și de a lăuda Numele Său. Vom simți mereu prospețimea dimineții care nu se va sfârși niciodată. "Nu vor mai avea trebuință nici de lampă, nici de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu îi va lumina." (Apoc. 22:5). Lumina soarelui va fi înlocuită cu o strălucire care nu va fi orbitoare, deși depășește nespus de mult strălucirea soarelui la amiază. Slava lui Dumnezeu

Sfârşitul luptei

și a Mielului va inunda Cetatea Sfântă cu o lumină continuă. Cei răscumpărați vor umbla în strălucirea unei zile perpetue.

"În cetate n-am văzut nici un Templu; pentru că Domnul Dumnezeu, Cel Atotputernic, ca și Mielul, sunt Templul ei." (Apoc. 21:22). Poporul lui Dumnezeu are privilegiul să păstreze o comuniune deschisă cu Tatăl și cu Fiul. "Acum, vedem ca într-o oglindă, în chip întunecos." (1 Cor. 13:12). Noi vedem chipul lui Dumnezeu reflectat ca într-o oglindă, în lucrările naturii și în procedeele Sale cu oamenii, dar atunci Îl vom vedea față în față, fără să fim separați de un văl întunecos. Vom sta în prezența Sa și vom privi slava feței Sale.

Acolo cei răscumpărați vor cunoaște așa cum sunt cunoscuți. Dragostea și simpatia pe care Însuși Dumnezeu le-a sădit în suflet își vor găsi acolo manifestarea cea mai sinceră și cea mai plăcută. Comuniunea curată cu ființele sfinte, viața socială armonioasă cu îngerii cerești și cu credincioșii din toate timpurile care și-au spălat hainele și le-au albit în sângele Mielului, legăturile sfinte care unesc laolaltă întreaga "familie din cer și de pe pământ" (Efes. 3:15) - acestea constituie fericirea celor răscumpărați.

Acolo, minți nemuritoare vor contempla minunile puterii creatoare și tainele iubirii răscumpărătoare cu o încântare inepuizabilă. Acolo nu va fi nici un vrăjmaș crud și amăgitor care să ispitească pe oameni să uite pe Dumnezeu. Orice facultate va fi dezvoltată, orice capacitate mărită.

Acumularea de cunoștințe nu va obosi mintea și nu va epuiza energia.

Acolo vor fi realizate cele mai mărețe proiecte, vor fi atinse cele mai îndrăznețe aspirații, vor fi îndeplinite cele mai înalte ambiții; și încă vor mai fi noi culmi de urcat, noi minuni de admirat, noi adevăruri de înțeles, noi ținte care să stimuleze puterile minții, sufletului și corpului.

Toate comorile universului vor fi accesibile pentru studiul răscumpăraților lui Dumnezeu. Liberați de natura muritoare, ei

zboară neobosit către lumi îndepărtate - lumi care au fost mișcate de tristețe la vederea scenelor nenorocirii omenești și au intonat cântări de bucurie ori de câte ori un suflet se pocăia. Copiii lui Dumnezeu de pe pământ împărtășesc cu o încântare de nedescris bucuria și înțelepciunea ființelor necăzute. Ei sunt părtași la comorile de cunoștință și înțelepciune câștigate secole de-a rândul din contemplarea lucrării mâinilor lui Dumnezeu. Ei admiră slava creațiunii cu o vedere neîntunecată - sori, stele și sisteme gravitând în ordinea stabilită în jurul tronului lui Dumnezeu. Numele Creatorului este scris pe toate lucrurile, de la cel mai mic până la cel mai mare și în toate se manifestă bogătiile puterii Sale.

Anii veșniciei, în desfășurarea lor, vor aduce descoperiri mai bogate și mai glorioase despre Dumnezeu și despre Hristos. Cu cât cunoștința va crește, cu atât vor crește iubirea, adorarea și fericirea. Cu cât oamenii vor cunoaște mai mult pe Dumnezeu, cu atât admirația lor față de caracterul Său va fi mai mare. Pe măsură ce Isus dezvăluie în fața lor comorile răscumpărării și izbânzile uimitoare din marea luptă cu Satana, inimile celor răscumpărați sunt mișcate de o devoțiune mai arzătoare și ating harpele de aur cu o bucurie mai entuziastă; de zece mii de ori zece mii și mii de mii de voci se unesc pentru a înălța coruri mărețe de laudă.

"Şi pe toate făpturile, care sunt în cer, pe pământ, sub pământ, pe mare şi tot ce se află în aceste locuri, le-am auzit zicând: "A Celui ce şade pe scaunul de domnie şi a Mielului să fie lauda, cinstea, slava şi stăpânirea în vecii vecilor!" (Apoc. 5:13).

Marea luptă s-a sfârșit. Păcatul și păcătoșii nu mai există. Universul întreg este curat. O singură vibrație de armonie și bucurie străbate prin vasta creațiune. De la Acela care a creat toate se revarsă viața, lumina și fericirea prin toate domeniile spațiului nemărginit. De la atomul cel mai mic până la lumile cele mai vaste, toate lucrurile, însuflețite și neînsuflețite, în frumusețea lor neumbrită și cu bucurie desăvârșită, declară că Dumnezeu este iubire.

Note generale Revizie adoptată de trustul E.G. White la 19 noiembrie 1956

PG. 50 TITLURILE - Într-un pasaj care este inclus în Legea Canonică Romano-Catolică, sau Corpus Juris Canonici, Papa Inocențiu III declară că pontiful roman este "vicerege pe pământ, nu doar al unui om, ci chiar al lui Dumnezeu"; și într-o notă marginală, lucrul acesta este motivat cu faptul că el este viceregele lui Hristos, care este, "Dumnezeu adevărat și om adevărat", vezi Decretales Domini Gregorii Papae IX (Decretaliile Domnului Papa Grigore IX), cartea 1, de translatione Episcoporum, (cu privire la mutarea Episcopilor), titlul 7, ch. 3; Corpus Juris Canonici (ed. 2-a Leipzig ed., 1881), col. 99; (Paris, 1612), tom. 2, Decretalii, col. 205. Documentele care au constituit Decretaliile, au fost adunate de Gratian, care preda la Universitatea din Bologna în jurul anului 1140. Lucrarea lui a fost completată și reeditată de Papa Grigore IX într-o ediție apărută în anul 1234. Alte documente au apărut în anii următori din timp în timp incluzând Extravagantes, adăugată spre încheierea secolului al XV-lea. Toate acestea, împreună cu Decretum, al lui Gratian, au fost publicate sub titlul de Corpus Juris Canonici în 1582. Papa Pius X a autorizat codificarea în legile canonice în anul 1904, iar codul care a rezultat a intrat în vigoare în anul 1918.

Pentru titlul "Domnul Dumnezeu Papa", vezi nota explicativă cu privire la *Extravagantes* ale Papei Ioan XXII, titlul 14, cap. 4, *Declaramus*. Într-o ediție din Antwerp a lucrării *Extravagantes*, datată 1584, cuvintele "*Dominum Deum nostrum Papam*" ("Domnul, Dumnezeul nostru Papa") se întâlnesc

în col. 153. În ediția din Paris, din 1612, ele se întâlnesc în col. 140. În câteva ediții publicate după anul 1612 cuvîntul "*Deum*" ("Dumnezeu") a fost omis.

PG. 50 INFAILIBILITATE - Cu privire la doctrina infailibilității așa cum a fost stabilită la Conciliul Vatican din anul 1870-1871, vezi Philip Schaff, *The Creeds of Christendom*, vol. 2, *Dogmatic Decrees of the Vatican Council*, pp. 234-271, unde sunt date atât textul latin cât și englez. Pentru discuție vezi concepția romano-catolică, The *Catholic Encyclopedia*, vol. 7, art. "Infallibility" de Patrick J. Toner, p. 790; James Cardinal Gibbons, *The Faith of Our Fathers* (Baltimore: John Murphy Company, ed. 110, 1917), ch. 7, 11. Pentru opoziția romano-catolică față de doctrina infailibilității papale vezi Johann Joseph Ignaz von Döllinger (pseudonim "Janus") *The Pope and the Council* (New York: Charles Scribner's Sons, 1869); și W. J. Sparrow Simpson, *Roman Catholic Opposition to Papal Infallibility* (London: John Murray, 1909). Pentru concepția necatolică, vezi George Salmon, *Infallibility of the Church* (London: John Murray, rev. ed., 1914).

PG. 52 ÎNCHINAREA LA ICOANE - "Închinarea la icoane... a fost una din acele corupții ale creștinătății care și-a făcut loc în biserică pe ascuns și aproape pe neobservate. Această corupție nu s-a dezvoltat dintr-o dată ca alte erezii, căci în cazul acela ar fi întâmpinat o mustrare și o interdicție hotărâtă; ci făcându-se încetul cu încetul sub o aparență plăcută, treptat s-a introdus o practică după alta în legătură cu ea, încât biserica s-a afundat în practicarea idolatriei, nu numai fără nici o împotrivire eficientă, dar aproape fără nici un protest hotărât; și când în cele din urmă s-a făcut încercarea de a o dezrădăcina, s-a constatat că răul era prea adânc înfipt pentru a accepta îndepărtarea... Trebuie mers pe urmele ei până la tendința idolatră a inimii omenești și până la înclinarea lui de a sluji creaturii în locul Creatorului...

"Chipurile şi picturile au fost introduse la început în biserici nu pentru a li se aduce închinare, ci mai degrabă în locul cărților

Apendice

pentru a da învățătură acelora care nu știau să citească, sau pentru a produce evlavie în mintea altora.

Cât de mult a răspuns scopului acestuia este discutabil; dar, chiar fiind de acord că aceasta a fost intenția pentru o vreme, în scurt timp a încetat de a mai fi așa, și s-a constatat că tablourile și chipurile aduse în biserică în loc să lumineze au întunecat mai degrabă mințile celor neștiutori - au înjosit mai degrabă decât să înalțe evlavia închinătorului. Astfel că, cu toate că s-a urmărit să îndrepte mințile oamenilor către Dumnezeu, ele au sfârșit prin a le întoarce de la El, la închinarea față de lucrurile create." - J. Mendham, *The Seventh General Council, the Second of Nicaea*, Introduction, p. iii-vi.

Pentru un raport al lucrărilor și hotărârilor celui de al doilea Conciliu de la Niceea, anul 787 d.H., întrunit pentru a pune temelia închinării la icoane, vezi Baronius, *Ecclesiastical Annals*, vol. 9, p. 391-407 (Antwerp, 1612); J. Mendham, *The Seventh General Council, the Second of Nicaea*; Ed. Stillingfleet, *Defense of the Discourse Concerning the Idolatry Practiced in the Church of Rome* (London, 1686); *A Select Library of Nicene and Post-Nicene Fathers*, seria a II-a, vol. 14, p. 521-587 (New York, 1900); Charles J. Hefele, *A History of the Councils of the Church, From the Original Documents*, b. 18, ch. 1, sec. 332, 333; ch. 2, sec. 345-352 (T. and T. Clark ed., 1896), vol. 5 p. 260-304, 342-372).

PG. 53 LEGEA DUMINICALĂ A LUI CONSTANTIN - Legea dată de împăratul Constantin la 7 martie 321 d.H. cu privire la ziua de odihnă sună astfel: "Toți judecătorii, orășenii și meseriașii trebuie să se odihnească în venerabila zi a soarelui. Locuitorii satelor însă pot să se ocupe liber de cultivarea câmpului, pentru că deseori se întâmplă că nici o altă zi nu este mai potrivită pentru semănarea grâului în brazde sau pentru plantarea viței de vie. În felul acesta cîștigul dat de providența cerească nu trebuie să se piardă din cauza aceasta." Joseph Cullen Ayer, *A Source*

Book for Ancient Church History (New York: Charles Scribner's Sons,1913), div. 2, per. 1, ch. 1, sec. 59, p. 284, 285.

681

Originalul latin se găsește în *Codex Justiniani* (Codul lui Justinian), cart. 3, titl. 12, legea 3. Legea este redată în latină și în traducerea engleză în *History of the Christian Church* de Philip Schaff, vol. 3, perioada 3, ch. 7, sec. 75, p. 380, nota marginală nr. 1; și în *Bampton Lectures, Sunday* de James A. Hessey, lectura 3, par. 1, ed. 3, tipărită de Murray în 1866, p. 58. Vezi tratarea la care ne-am referit mai sus; în Albert Newman, *A Manual of Church History* Philadelphia: The American Baptist Publication Society, ed. 1933), rev. ed. vol. 1, p. 305-307; și în LeRoy E. Froom, *The Prophetic Faith of our Fathers* (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Assn., 1950), vol. 1, p. 376-381.

PG. 54 DATELE PROFETICE - Un principiu important în interpretarea profetică legată de timpul profetic este principiul zi-an, unde o zi de timp profetic este socotită un an calendaristic de timp istoric. Înainte ca israeliții să intre în țara Canaanului, ei au trimis douăsprezece iscoade ca să cerceteze țara. Iscoadele au cutreierat 40 de zile, și la întoarcerea lor evreii, înspăimântați de raportul lor, au refuzat să meargă și să ocupe Țara Făgăduinței. Urmarea a fost că Domnul a rostit asupra lor o sentință: "După cum în patruzeci de zile ați iscodit țara, tot așa, patruzeci de ani veți purta pedeapsa fărădelegilor voastre; adică un an de fiecare zi; și veți ști atunci ce înseamnă să-Mi trag Eu mâna de la voi." (Numeri 14:34). O metodă similară pentru calcularea timpului viitor este arătată prin profetul Ezechiel.

Patruzeci de ani de pedeapsă pentru fărădelegi aștepta regatul lui Iuda. Domnul a spus prin profet: "După ce vei isprăvi aceste zile, culcă-te a doua oară pe coasta dreaptă, și poartă nelegiuirea casei lui Iuda patruzeci de zile; îți pun câte o zi pentru fiecare an." (Ezech. 4:6). Acest principiu zi-an are o aplicație însemnată în interpretarea timpului din profeția celor "două mii trei sute de seri și dimineti" (Dan. 8: 14) și a perioadei de 1260 de zile,

arătată în diferite alte locuri sub denumirea de "o vreme, două vremi și o jumătate de vreme" (Dan. 7:25), "patruzeci și două de luni" (Apoc. 11:2; 13:5), "o mie două sute șaizeci de zile" (Apoc. 11:3; 12:6) și "trei zile și jumătate" (Apoc. 11:9).

PG. 54 SCRIERI FALSIFICATE - Printre documentele care în prezent sunt socotite ca fiind falsificate, Donatia lui Constantin și Decretele Pseudo-Isidoriene sunt de importanță capitală. "Donația lui Constantin" este denumirea tradițională dată, din vremea Evului Mediu, unui document care s-a presupus a fi fost adresat de Constantin cel Mare către Papa Silvestru I, care s-a găsit pentru prima oară într-un manuscris din Paris (Codex lat. 2777), probabil la începutul secolului al IX-lea. Din secolul XI a fost folosit ca un argument puternic în favoarea pretențiilor papale si ca urmare din secolul XII a fost obiectul unei controverse viguroase. În același timp, dând posibilitatea de a privi papalitatea ca fiind o intermediară între Imperiul Roman original și cel medieval și astfel să formeze baza teoretică a continuității pentru primirea legii Romane în Evul Mediu, aceasta n-a avut o influență mică asupra istoriei seculare." - The New Schaff-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge, vol. 3 art. "Donation of Constantine," p. 484, 485.

682

Teoria istorică dezvoltată în "Donație" este larg discutată în lucrarea lui Henry E. Cardinal Mannig, *The Temporal Power of the Vicar of Jesus Christ*, London, 1862. Argumentele în favoarea "Donației" au fost de tip scolastic, iar posibilitatea falsificării n-a fost menționată până la apariția criticii istorice din secolul al XV-lea. Nicholas de Cusa a fost printre primii care au ajuns la concluzia că Constantin n-a făcut niciodată o astfel de donație. Lorenza Valla în Italia a făcut o demonstrație strălucită a falsității ei în anul 1450. Vezi Christopher B. Coleman, *Treatise of Lorenzo Valla on the Donation of Constantine* (New York, 1927). Totuși, timp de încă un secol, credința în autenticitatea "Donației" și a *Falselor Decretalii* a fost ținută aprinsă. De exemplu, Martin Luther la

început a acceptat decretaliile, dar peste puţină vreme a spus lui Eck: "Mă împotrivesc acestor decretalii;" iar lui Spalatin: "El (papa) în aceste decretalii denaturează şi răstigneşte pe Hristos, adică, adevărul."

Este bine stabilit că "Donația" este : (1) un fals, (2) lucrarea unui om sau a unei perioade, (3) plăsmuitorul a folosit documente mai vechi, (4) falsul și-a avut originea în jurul anilor 752 și 778. În ceea ce privește pe catolici, ei au părăsit apărarea autenticității documentului odată cu Baronius, Ecclesiastical Annals, în 1592. A se consulta pentru cel mai bun text, K. Zeumer, *în Festgabe fur Rudolf von Gneist* (Berlin, 1888). Tradus în *Treatise* al lui Coleman, la care ne-am referit mai sus, și în Ernest F. Henderson, Select Historical Documents of the Middle Ages (New York, 1892), p. 319; *Briefwechsel* (Weimar ed.), p. 141, 161. Vezi și *The New Schaff-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge* (1950), vol. 3, p. 484; F. Gregorovius, *Rome in the Middle Ages*, vol. 2, p. 329; și Johann Joseph Ignaz von Döllinger, *Fables Respecting the Popes of the Middle Ages* (London, 1871).

"Scrierile false" la care se referă textul cuprind și Decretaliile Pseudo-Isidoriene, împreună cu alte falsuri.

Decretaliile Pseudo-Isidoriene sunt cu certitudine scrisori fictive atribuite primilor papi de la Clement (100 d.H.) până la Grigore cel Mare (600 d.H.), încorporate într-o colecție a secolului al IX-lea presupunându-se ca fiind făcute de "Isidore Mercator." Numele de "Decretaliile Pseudo-Isidoriene" a fost în uz de la apariția criticismului din secolul al XV-lea.

Pseudo-Isidore a luat ca bază a falsurilor lui colecția de canoane în vigoare denumite *Hispana Gallica Augustodunensis*, reducând în felul acesta primejdia de a fi descoperite, din moment ce colecțiile de canoane erau alcătuite în general prin adăugarea de material nou la cel vechi. În felul acesta falsurile lui au ieșit mai puțin în evidență atunci când au fost introduse în materialul autentic. Falsitatea fabricațiilor Pseudo-Isidoriene este admisă astăzi în mod

incontestabil, fiind dovedită cu dovezi interne, prin cercetarea izvoarelor, a metodelor folosite și prin faptul că acest material n-a fost cunoscut înainte de anul 852. Istoricii sunt de acord că anii 850 sau 851 constituie data cea mai probabilă pentru încheierea acestei colecții, deoarece documentul este citat pentru prima oară în Admonitio în culegerea (capitular) lui Quiercy, în 857.

Autorul acestor falsuri este necunoscut. S-ar putea ca să fi emanat de la o nouă partidă agresivă a bisericii care s-a format în secolul al IX-lea la Rheims, Franța. S-a căzut de acord că episcopul Hincmar de Rheims a folosit aceste Decretalii în destituirea lui Rothad de Soissons, care a adus Decretaliile la Roma în anul 864 și le-a predat Papei Nicolae I.

Printre aceia care au pus la îndoială autenticitatea lor a fost Nicholas de Cusa (1401-1464), Charles Dumoulin (1500-1566) și George Cassender (1513-1564). Dovada irecuzabilă a falsității lor a fost comunicată de David Blondel, 1628.

O ediţie mai veche este dată în Migne Patrolgia Latina, CXXX. Pentru cel mai vechi şi mai bun manuscris, vezi P. Hinschius, Decretales Pseudo-Isidorianiae at capitula Angilramni (Leipzig, 1863). A se consulta The New Schaff-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge (1950), vol 9, p. 343-345. Vezi de asemenea şi H. H. Milman, Latin Christianity (9 volume), vol. 3; Johann Joseph Ignaz von Döllinger, The Pope and the Council (1869); şi Kenneth Scott Latourette, A History of the Expansion of Christianity (1939), vol. 3; The Catholic Encyclopedia, vol. 5, art. "False Decretals", şi Fournier, "Etudes sur les Fausses Decretals", în Revue d'Historique Ecclesiastique (Louvain) vol. 7 (1906), şi vol 8 (1907).

PG. 57 DICTATUL LUI HILDEBRAND (GRIGORE

VII) - Pentru traducerea latină originală a se vedea Baronius, *Annales Ecclesiastici*, ann. 1076, vol. 17, p. 405, 406 a editurii din Paris 1869; şi *Monumenta Germaniae Historica Selecta*, vol. 3, p. 17. Pentru traducerea engleză vezi Frederic A. Ogg,

Source Book of Medieval History (New York: American Book Co., 1907), ch. 16, sec. 45, p. 262-264; şi Oliver J. Thatcher şi Edgar H. McNeal, Source Book for Medieval History (New York: Charles Scribner's Sons, 1905), sec. 3, fişa 65, p. 136-139.

Pentru discutarea temeiului *Dictatului* vezi James Bryce, *The Holy Roman Empire*, rev. ed. ch. 10; şi James W. Thompson şi Edgar N. Johnson, *An Introduction to Medieval Europe*, 300-1500 p. 377-380.

PG. 59 PURGATORIUL - Dr. Joseph Faa Di Bruno definește purgatoriul astfel: "Purgatoriul este o stare de suferință după viața aceasta, unde acele suflete sunt reținute pentru un timp, suflete care despărțindu-se de această viață după ce păcatele lor de moarte au fost iertate de vinovăția și suferința veșnică ce li se cuvenea; dar care mai au de suferit și o pedeapsă temporară pentru păcatele lor, ca și acele suflete care părăsesc lumea făcîndu-se vinovate de păcate ce pot fi iertate." - *Catholic Belief* (1884 ed.; imprimatur Archbishop of New York), p. 196.

Vezi şi K. R. Hagenbach, *Compendium of the History of Doctrines* (T. and T. Clark ed.) vol. 1, p. 234-237, 405, 408; vol. 2, p. 135-150, 308, 309; *Charles Elliott, Delineation of Roman Catholicism*, b. 2, ch. 12; *The Catholic Encyclopedia*, vol. 12, art. "Purgatory."

PG. 59 INDULGENȚELE - Pentru o istorie amănunțită a doctrinei indulgențelor, a se vedea, Mandell Creighton, *A History of the Papacy From the Great Schism to the Sack of Rome* (London: Longmans, Green and Co., 1911), vol. 5, p. 56-64, 71; W. H. Kent, "Indulgences," *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, p. 783-789; H. C. Lea, *A History of Auricular Confession and Indulgences in the Latin Church* (Philadelphia: Lea Brothers and Co., 1896); Thomas M. Lindsay, *A History of the Reformation* (New York: Charles Scriber's Sons, 1917), vol. 1, p. 216-227; Albert Henry Newman, *A Manual of Church History* (Philadelphia: The American Baptist Publication Society, 1953), vol. 2

p. 53, 54, 62; Leopold Ranke, *History of the Reformation in Germany* (2d London ed., 1845), tradusă de Sarah Austin, vol. 1, p. 331, 335-337, 343-346); Preserved Smith, *The Age of the Reformation* (New York: Henry Hold and Company, 1920), p. 23-25, 66.

Cu privire la operele cu caracter practic ale învățăturii despre indulgențe în perioada Reformațiunii, vezi o lucrare de Dr. C. Lea, intitulată "Indulgences in Spain", publicată în *Papers of the American Society of Church History*, vol. 1, p. 129-171. Despre valoarea acestei informații suplimentare Dr. Lea spune în paragraful din introducere:

"Netulburată de controversa care a izbucnit între Luther, Dr. Eck și Silvester Prierias, Spania a continuat liniștită să urmeze căile vechi și bătătorite, și ne oferă documente oficiale incontestabile care ne ajută să examinăm problema în lumina cea curată a istoriei".

PG. 59 LITURGHIA - Pentru învățătura cu privire la liturghie, așa cum s-a stabilit la conciliul din Trent, vezi *The Canons and Decrees of the Council of Trent* în Philip Schaff, Creeds of Christendom, vol. 2, p. 126-139, unde sunt date atât textul latin cât și cel englez. Vezi și H. G. Schroder, *Canons and Decrees of the Council of Trent* (St. Louis, Mossouri: B. Herder, 1941).

Pentru discuţiile despre liturghie vezi *The Catholic Ency-clopedia*, vol. 5, art. "Eucharist," de Joseph Pohle, p. 572; Nikolaus Gihr, *Holy Sacrifice of the Mass, Dogmatically, Liturgically, Ascetically Explained*, 12th ed. (St. Louis, Missouri; B. Herder, 1937); Josef Andreas Jungmann, *The Mass of the Roman Rite, Its Origins and Development*, tradusă din Germană de Francis A. Brunner (New York: Benziger Bros., 1951). Pentru concepția non-catolică, vezi John Calvin, *Institutes of the Christian Religion*, b. 4, chs. 17, 18; și Edward Bouverie Pusey, *The Doctrine of the Real Presence* (Oxford, England: John H. Parker, 1855).

PG. 65 SABATUL PRINTRE VALDENZI - Sunt scriitori care au susținut că Valdenzii au făcut o practică generală din păzirea Sabatului zilei a șaptea. Această concepție a izvorât din surse care în originalul latin descriu pe valdenzi ca pe unii care păzeau *dies dominicalis*, sau ziua Domnului (duminica), dar care printr-o practică ce-și are originea în Reformațiune, cuvîntul "Duminică" a fost tradus "Sabat".

Dar există dovezi istorice pentru o păzire a Sabatului zilei a şaptea printre valdenzi. Un raport al Inchiziției în fața căreia au fost aduși unii valdenzi din Moravia în mijlocul secolului al XV-lea, declară că printre valdenzi "nu puțini, desigur, sărbătoresc Sabatul împreună cu iudeii". -Johann Joseph Ignaz von Döllinger, *Beitrage zur Sektengeschichte des Mittelalters* (Rapoarte asupra istoriei sectelor din Evul Mediu), München 1890, ed. a 2-a p. 661. Nu poate fi nici o îndoială desigur că această sursă indică păzirea Sabatului zilei a șaptea.

PG. 65 TRADUCERILE VALDENZE ALE BIBLIEI - Cu privire la descoperirile recente ale manuscriselor valdenze, vezi M. Esposito, "Sur quelques manuscrits de l'ancienne litterature des Vaudois du Piemont," în *Revue d'Historique Ecclesiastique* (Louvain, 1951), p. 130; F. Jostes, "Die Waldenserbibeln," în *Historisches Jahrbuch*, 1894; D. Lortsch, *Historie de la Bible en France* (Paris, 1910), ch. 10.

O scriere clasică făcută de unul dintre "bărboşii" valdenzi este Jean Léger, *Historie Générale des Eglises Evangéliques des Vallées de Piémont* (Leyden, 1669), care a fost scrisă în vremea marilor persecuții și conține informații de mâna întâia cu desene.

Pentru studiul textelor valdenze, vezi A. de Stefano, *Civilta Medioevale* (1944); și *Riformatori ed eretici nel medioeve* (Palermo, 1938); J. D. Bounous, *The Waldensian Patois of Pramol* (Nashville, 1936); and A. Dondaine, *Archivum Fratrum Praedicatorum* (1946).

Pentru istoria valdenzilor, unele dintre lucrările cele mai recente și mai demne de încredere sunt: E. Comba, *History of the Waldenses in Italy* (vezi ediția italiană publicată la Torre Pellice, 1934); E. Gebhart, *Mystics and Heretics* (Boston, 1927); G. Gonnet, *Il Valdismo Medioevale, Prolegomeni* (Torre Pellice, 1935); și Jalla, *Histoire des Vaudois et leurs colonies* (Torre Pellice, 1935).

- **PG. 77 EDICTUL ÎMPOTRIVA VALDENZILOR** O parte considerabilă a textului bulei papale emisă de Inocențiu VIII în 1487 împotriva Valdenzilor (originalul căreia se găsește în Biblioteca Universității din Cambridge), este redat într-o traducere engleză în John Dowling's *History or Romanism* (1871) b. 6, ch. 5, sec. 62.
- **PG. 85 WYCLIFFE** Istoricul descoperă că numele lui Wycliffe are diferite forme de ortografie. Pentru o cercetare completă a acestora, vezi J. Dahmus, *The Prosecution of John Wyclyf* (New Haven: Yale University Press, 1952), p. 7.
- **PG. 86 INFAILIBILITATEA** Pentru textul original al bulelor papale emise împotriva lui Wycliffe, împreună cu traducerea engleză, vezi J. Dahmus, *The Prosecution of John Wyclyf* (New Haven: Yale University Press, 1952), p. 35-49; și John Foxe, *Acts and Monuments of the Church* (London: Pratt Townsend, 1870), vol. 3, p. 4-13.

Pentru un sumar al acestor bule trimise arhiepiscopului de Canterbury, Regelui Edward și cancelarului Universității din Oxford, vezi Merle d'Aubigné, *The History of the Reformation in the Sixteenth Century* (London: Blackie and Son, 1885); vol. 4, div. 7, p. 93; August Neander, *General History of the Christian Church* (Boston: Crocker and Brester, 1862), vol. 5, p. 146, 147; George Sargeant, *History of the Christian Church* (Dallas: Frederick Publishing House, 1948), p. 323; Gotthard V. Lechler, *John Wycliffe and His English Precursors* (London: The Religius Tract Society, 1878), p. 162-164; Philip Schaff, *History of the*

Christian Church (New York: Charles Scribner's Sons, 1915), vol. 5, pt. 2, p. 317.

PG. 104 CONCILIUL DIN CONSTANȚA - O sursă primară cu privire la Consiliul de la Constanța este Richendal Ulrich, Das Concilium so zu Constanz gehalten ist worden (Augsburg, 1483, Incun.) Un studiu interesant recent al acestui text, întemeiat pe "Aulendorf Codex," se găsește în Spencer Collection din Biblioteca publică din New York, editată de Karl Küp, Ulrich von Richental's Chronicle of the Council of Constance (New York, 1936). Vezi și H. Finke (ed.), Acta Concilii Constanciensis (1896), vol. I; Hefele, Conciliengeschichte (9 vols.), vol. 6, 7; L. Mirbt, Quellen zur Geschichte des Papsttums (1934); Milman, Latin Christianity, vol. 7, p. 426-524; Pastor, The History of the Popes (34 vols.), vol. 1, p. 194.

Publicații mai recente despre Consiliu sunt K. Zähringer, *Das Kardinal Kollegium auf dem Konstanzer Konzil* (Münster, 1935); Th. F. Grogau, *The Conciliar Theory as It Manifested Itself at the Council of Constance* (Washington, 1949); *Fred A. Kremple, Cultural Aspects of the Council of Constance and Basel* (Ann Arbor, 1955); John Patrick McGowan, *d'Ailly and the Council of Constance* (Washington: Catholic University, 1936).

Pentru Jan Hus, vezi John Hus, *Letters*, 1904; E. J. Kitts, *Pope John XXIII*, *and Master John Hus* (London, 1910);

- D. S. Schaff, *John Hus* (1915); Schwarze, *John Hus* (1915); şi Matthew Spinka, *John Hus and the Czech Reform* (1941).
- PG. 243 IEZUIȚII Pentru o declarație cu privire la originea, principiile și țelurile "Societății lui Isus", așa cum au fost subliniate de membrii acestui ordin, vezi o lucrare cu titlul *Concerning Jesuits*, editată de Rev. John Gerard, S.J., și publicată la Londra în anul 1902, de Catholic Truth Society. În această lucrare se spune: "Resortul întregii organizații a societății este un spirit de totală ascultare, "Fiecare, scrie Sf. Ignațiu, să fie convins că toți aceia

care trăiesc în ascultare ar trebui să se lase mișcați și călăuziți de Providența divină prin superiorii lor, ca și cum ar fi un trup mort, care se lasă purtat oriunde și tratat oricum, sau ca toiagul unui bătrân de care se slujește și care-l ține în mînă cum vrea".

"Această supunere absolută este înnobilată de motivul ei, și trebuie să fie, continuă întemeietorul... promptă, cu bucurie și stăruitoare;... cel ascultător religios împlinește cu bucurie ceea ce i-au încredințat superiorii lui pentru binele general, asigurat că prin aceasta el corespunde în adevăr cu voința divină". - Contesa R. de Courson în *Concerning Jesuits*, pag. 6.

Vezi şi L. E. Dupin, *A Compendious History of the Church*, cent. 16, ch. 33 (London, 1713, vol. 4, p. 132-135); Mosheim, *Ecclesiastical History*, cent. 16, sec. 3, pt. 1, ch. 1 par. 10 (inclusiv notițe); *The Encyclopedia Britannica* (9th ed.), art. "Jesuits"; C. Paroissen, *The Principles of the Jesuits, Developed in a Collection of Extracts From Their Own Authors* (London, 1860 - an earlier edition appeared in 1839); W. C. Cartwright, *The Jesuits, Their Constitution and Teaching* (London, 1876); E. L. Taunton, *The History of the Jesuits in England*, 1580-1773 (London, 1901).

Vezi şi H. Boejmer, *The Jesuits* (traducere din germană, Philadelphia, Castle Press, 1928); E. Goetheim, *Ignatius Loyola and the Gegen-reformation* (Halle, 1895); T. Campbell, *The Jesuits*, 1534-1921 (New York, 1922); E. L. Taunton, *The History of the Jesuits in England*, 1580-1773 (London, 1901).

PG. 235 INCHIZIȚIA - Pentru punctul de vedere Romano-Catolic, vezi *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, art. "Inquisition" de Joseph Blözer, p. 26; și E. Vacandard, *The Inquisition:* A Critical and Historical Study of the Coercive Power of the Church (New York: Longmans, Green and Company, 1908).

Pentru concepția Anglo-Catolică vezi Hoffman Nickerson, *The Inquisition: A Political and Military Study of Its Establishment*. Pentru concepția non-Catolică vezi Philip Van Limborch, *His*-

tory of the Inquisiton; Henry Charles Lea, A History of the Inquisition of the Middle Ages, 3 vols.; A History of the Inquisition of Spain, 4 vols., şi The Inquisition in the Spanish Dependencies; şi H. S. Turberville. Medieval Heresy and the Inquisition (London: C. Lockwood şi Son, 1920 - o concepție intermediară).

PG. 265 CAUZELE REVOLUȚIEI FRANCEZE - Cu privire la consecințele larg cuprinzătoare ale lepădării Bibliei și a religiei Bibliei de către poporul Franței, vezi H. von Sybel, *History of the French Revolution*, b. 5, ch. 1, par. 3-7; Henry Thomas Buckle, *History of Civilization in England*, chs. 8, 12, 14 (New York, 1895, vol. I, p. 364-366, 369-371, 437, 540, 541, 550); Blackwood's Magazine, vol. 34, nr. 215 (November, 1833), p. 739; J. G. Lorimer, *An Historical Sketch of the Protestant Church in France*, ch. 8, par. 6, 7.

PG. 267 EFORTURI DE A SUPRIMA ȘI DE A DISTRUGE BIBLIA - Conciliul din Toulouse care s-a întrunit cam pe vremea cruciadei împotriva Albigenzilor a stabilit: "Noi interzicem posedarea de către laici a copiilor Vechiului și Noului Testament...

Le interzicem cu strictețe să aibă cărțile de mai sus în dialectul local." "Lorzii districtelor să caute cu grijă pe eretici în locuințe, în colibe și în păduri și chiar adăposturile lor subterane să fie distruse". - *Concil. Tolosanum, Pope Gregory IX, Anno, chr. 1229.* Canons 14 și 2. Acest Conciliu s-a ținut pe vremea cruciadei împotriva Albigenzilor.

638

"Această molimă (Biblia) a luat o așa întindere încât unii oameni și-au rânduit preoți dintre ei, și chiar unii evangheliști care au denaturat și au distrus adevărul evangheliei și au făcut evanghelii noi pentru scopurile lor... (ei știu că) predicarea și explicarea Bibliei este cu totul interzisă membrilor laici". -*Acts of Inquisition*, Philip van Limborch, *History of the Inquisition*, ch. 8.

Conciliul din Tarragona, 1234, a hotărât ca: "Nimeni să nu aibă cărțile Vechiului și Noului Testament în limba romanică și dacă le

are, trebuie să le predea episcopului local în termen de 8 zile după promulgarea acestui decret, pentru a fi arse, altfel, fie că este cleric sau laic, va fi suspectat până va fi liber de orice bănuială". -D. Lortsch, *Histoire de la Bible en France*, 1910, p. 14.

La Consiliul din Constanța în anul 1415, Wycliffe a fost condamnat post-mortem de Arundel, arhiepiscopul de Canterbury, ca fiind "un ticălos otrăvit de erezia condamnabilă care a inventat o nouă traducere a Bibliei în limba lui maternă".

Opoziția bisericii romano-catolice față de Biblie a continuat de-a lungul veacurilor și a crescut în mod deosebit pe vremea înființării Societății Biblice. La 8 decembrie 1866, Papa Pius IX în enciclica sa, *Quanta cura*, a emis o listă de 8 rătăciri sub zece titluri diferite. Sub titlul IV, găsim enumerate: "Socialism, comunism, societăți clandestine, societăți Biblice... Ciume de acest fel trebuie distruse prin toate mijloacele posibile".

PG. 276 DOMNIA TEROAREI - Pentru o introducere scurtă și demnă de încredere în istoria Revoluției Franceze, vezi L. Gershoy, *The French Revolution* (1932); G. Lefebvre, *The Coming of the French Revolution* (Princeton, 1947); și H. von Sybel, *History of the French Revolution* (1869), 4 vols. *Moniteur Officiel* era ziarul guvernamental pe vremea revoluției și este o sursă primară, conținând un raport autentic cu privire la hotărârile Adunărilor, textele complete ale documentelor, etc. A fost retipărit. Vezi și A. Aulard, *Christianity and the French Revolution* (London, 1927), în care raportul este continuat până în anul 1802-un studiu excelent; W. H. Jervis, The Gallican Church and the Revolution (London, 1882), o lucrare sub îngrijirea unui anglican dar care dă pe față preferință pentru catolicism.

Cu privire la relația între biserică și stat în Franța în timpul Revoluției Franceze, vezi Henry H. Walsh, *The Concordate of 1801*; A *Study of Nationalism in Relation to Church and State* (New York, 1933); Charles Ledre, *L'Eglise de France sous la Revolution* (Paris, 1949).

Unele studii contemporane cu privire la însemnătatea religioasă a Revoluției aparțin următorilor: G. Chais de Sourcesol, *Le Livre des Manifestes* (Avignon, 1800), în care autorul a încercat să acrediteze cauzele izbucnirii, precum și însemnătatea ei religioasă, etc.; James Bicheno, *The Signs of the Times* (London, 1794); James Winthrop, *A Systematic Arrangement of Several Scripture Prophecies Relating to Antichrist; With Their Application to the Course of History* (Boston, 1795); și Lathrop, *The Prophecy of Daniel Relating to the Time of the End* (Springfield, Massachusetts, 1811).

Pentru starea bisericii în timpul Revoluției vezi W. M. Sloan, *The French Revolution and Religious Reform* (1901); P. F. La Gorce, *Histoire Religieuse de la Revolution* (Paris, 1909).

Pentru legăturile cu papalitatea vezi G. Bourgin, *La France et Rome de 1788-1797* (Paris, 1808), întemeiată pe colecțiile secrete ale Vaticanului; A. Latreille, *L'Eglise Catholique et la Revolution* (Paris, 1950), cu referințe interesante despre Pius VI și criza religioasă, 1775-1799.

Cu privire la protestanți in timpul Revoluției, vezi Pressensé (ed.), *The Reign of Terror* (Cincinnati, 1869).

- **PG. 280 MASELE ȘI CLASELE PRIVILEGIATE** Cu privire la condițiile sociale care predominau în Franța înainte de perioada Revoluției, vezi H. von Holst, *Lowell Lectures on the French Revolution*, lecture 1; și Taine, Ancien Régime, și A. Young, *Travels in France*.
- **PG. 283 RĂZBUNAREA** Pentru alte amănunte cu privire la caracterul răzbunător al Revoluției Franceze, vezi Thos. H. Gill, *The Papal Drama*, b. 10; Edmond de Pressensé, *The Church and the French Revolution*, b. 3, ch. 1.
- **PG. 284 ATROCITĂȚILE DOMNIEI TEROAREI** Vezi M. A. Thiers, *History of the French Revolution*, vol. 3, p. 42-44, 62-74, 106 (New York, 1890, tradusă de F. Shoberl); F. A. Mignet, *History of the French Revolution*, ch. 9, par. 1 (Bohn,

1894); A. Alison, *History of Europe*, 1789-1815, vol. 1, ch. 14 (New York, 1872, vol. 1, p. 293-312).

PG. 287 RĂSPÂNDIREA SCRIPTURILOR - În anul 1804, după spusele lui William Canton de la Societatea Biblică pentru Britania şi Străinătate, "toate Bibliile existente în lume sub formă de manuscrise, sau tipărite, cuprinzând toate traducerile din toate țările, se ridicau la peste patru milioane... Diferitele limbi în care au fost scrise aceste patru milioane, includ unele limbi dispărute cum este cea Moeso-Gothică a lui Ulfilas și cea Anglo-Saxonă a lui Bede, se apreciază ca ridicându-se la cincizeci" - What is the Bible Society? rev. ed. 1904, p. 23.

Societatea biblică Americană a raportat o distribuire, între anii 1816 și 1955, de 481.149.365 de Biblii, Testamente și părți din Testamente. La acestea se pot adăuga peste 600.000.000 de Biblii sau părți din Scriptură distribuite de Societatea Biblică pentru Britania și Străinătate. Numai în anul 1955 Societatea Biblică Americană a distribuit în total 23.819.733 de Biblii, Testamente și părți din Testamente în toată lumea.

Scripturi, în întregime sau în parte, se tipăreau în decembrie 1955, în 1.280 de limbi și mereu se adaugă limbi noi.

PG. 288 MISIUNILE EXTERNE - Activitatea misionară în prima biserică creștină nu s-a reprodus întocmai până în vremurile moderne. În jurul anului 1000 ea aproape murise, și a fost urmată de campaniile militare ale cruciadelor. Epoca Reformațiunii a fost martoră la o slabă lucrare misionară cu excepția aceleia pe care o făceau iezuiții la început.

Mişcarea pietistă a produs câțiva misionari. Lucrarea Bisericii Morave din sec. XVIII a fost remarcabilă și englezii au mai format unele societăți misionare pentru lucrarea în America de Nord colonizată atunci. Dar marea reînviorare a activității misionare externe a început în jurul anului 1800, la "vremea sfârșitului". Dan. 12: 4. În anul 1792 s-a întemeiat Societatea Misionară Baptistă care a trimis pe Carey în India. În anul 1795

a fost organizată Societatea Misionară din Londra și în anul 1799 o altă societate care în anul 1812 a devenit Societatea Misionară bisericească.

La scurt timp după aceea a fost întemeiată Societatea Misionară Wesleyană. În Statele Unite s-a format în anul 1812, Comitetul American pentru Misiunea Externă, iar Adoniram Judson a fost trimis în același an la Calcutta. El s-a stabilit în anul următor în Burma. În anul 1814 a luat ființă Uniunea Misionară Baptistă Americană. Comitetul Presbiterian al Misiunilor Externe a luat fiintă în anul 1837.

"În anul 1800 d.H.,... majoritatea covârșitoare a creștinilor erau descendenți ai acelora care fuseseră câștigați înainte de anul 1500 d.H.... Acum, în secolul al XIX-lea, s-a produs o mare expansiune a creștinismului. Pentru început nu s-a pătruns în prea multe continente sau țări mai însemnate ca în cele trei secole anterioare. Acest lucru ar fi fost imposibil pentru că în toate țările mari de pe pământ în afară de Australia și aproape printre toate popoarele mai numeroase din toate părțile cu o civilizație înaintată, creștinismul fusese introdus înainte de anul 1800. Ceea ce a avut loc acum a fost câștigarea de teritorii noi în regiunile și printre popoarele la care se ajunsese deja o expansiune fără precedent atât în ținuturile noi, cât și a celor vechi; și pătrunderea creștinismului în marea majoritate a acestor țări, insule, popoare și triburi care fuseseră cîștigate anterior.

"În secolul al XIX-lea, răspîndirea creştinismului s-a datorat în primul rând unei mari reînvieri a vieții religioase care își avea originea în imboldul creștin... Niciodată într-o asemenea durată de timp creștinismul nu a dat naștere la atâtea mișcări noi. Niciodată nu avusese un efect atât de mare asupra poporarelor Europei apusene. Din această vigoare abundentă a izvorât activitatea misionară care în timpul secolului al XIX-lea a crescut atât de mult puterea numerică și influența creștinătății". -Kenneth Scott Latourette, *A History of the Expansion of Christianity*,

vol. IV, *The Great Century A. D. 1800 - A. D. 1914* (New York: Harper & Brothers, 1941), p. 2-4.

PG. 327, 329 DATELE PROFETICE - După calculul iudaic luna a cincea (Ab) din al şaptelea an al domniei lui Artaxerxe, a fost de la 23 iulie până la 21 august anul 457 î.H. După sosirea lui Ezra la Ierusalim în toamna acestui an, a intrat în vigoare decretul împăratului. Pentru siguranța datei de 457 î.H. ca fiind anul al şaptelea al lui Artaxerxe, vezi S. H. Horn and K. H. Wood, *The Chronology of Ezra 7*, (Washington, D. C.; Review and Herald Publishing Assn, 1953); E. G. Kraeling, *The Brooklyn Museum Aramaic Papyri*. (New Haven or London, 1953), p. 191-193; *The Seventh-day Adventist Bible Commentary* (Washington, D. C.; *Review and Herald Publishing Assn.*, 1954), vol. 3, p. 97-110.

PG. 335 CĂDEREA IMPERIULUI OTOMAN - Impactul Turcilor Musulmani asupra Europei după căderea Constantinopolului în anul 1453 a fost atât de dur precum fuseseră cuceririle catastrofale ale Musulmanilor Sarazini timp de un secol și jumătate după moartea lui Mohammed, asupra Imperiului Roman de răsărit. În perioada reformațiunii, Turcia constituie o amenințare continuă la porțile răsăritene ale creștinătății europene; scrierile reformatorilor sunt pline de condamnare a puterii otomane. Atât scriitorii creștini, de la data de când au fost preocupați de rolul Turciei în evenimentele viitoare ale lumii, cât și comentatorii profeției au văzut puterea turcească și declinul ei prevăzut în Scriptură.

Pentru ultimul capitol sub expresia: "ceasul, luna ziua și anul" profetic, făcând parte din trâmbița a șasea, Josiah Litch a făcut o aplicație a timpului profetic, odată cu încetarea independenței Turciei în luna august 1840. Concepția lui Litch se poate găsi în întregime în lucrarea lui *The Probability of the Second Coming of Christ About A.D. 1843* (publicată în iunie, 1838); *An Address to the Clergy* (publicată în primăvara anului 1840; a doua

ediție, cu date istorice în sprijinul preciziei calculelor anterioare cu privire la perioada profetică ce se întinde până la căderea imperiului otoman, a fost publicată în anul 1841); și un articol în *Signs of the Times and Expositor of Prophesy*, Aug. 1, 1840. Vezi de asemenea și articolul din *Signs of the Times and Expositor of Prophecy*, Feb. 1, 1841; și J. N. Loughborough, *The Great Advent Movement* (1905 ed.), p. 129-132. Cartea lui Uriah Smith, *Thoughts on Daniel and the Revelation*, rev. ed. of 1944, discută calculul profețit al acestei profeții la pag. 506-517.

Pentru istoria de început a Imperiului Otoman și declinul puterii turcești, vezi și William Miller, *The Ottoman Empire and Its Successors*, 1801-1927 (Cambridge, England: University Press, 1936); George G. S. L. Eversley, *The Turkish Empire From 1288 to 1914* (London: T. Fisher Unwin. Ltd. 2d ed., 1923); Joseph von Hammer-Purgstall, *Geschichte des Osmannischen Reiches* (Pesth: C. A. Hartleben, 2d ed., 1834-36), 4 vols.; Herbert A. Gibbons, *Foundation of the Ottoman Empire*, 1300-1403 (Oxford: University Press. 1916); Arnold J. Toynbee and Kenneth B. Kirkwood, *Turkey* (London, 1926).

PG. 340 REȚINEREA BIBLIEI DE LA POPOR - Cu privire la atitudinea bisericii Romano-Catolice față de răspândirea Bibliei în traducerile poporului printre laici vezi The Catholic Encyclopedia, art. "Bible"; și G. P. Fisher, *The Reformation*, ch. 15, par. 16 (1873 ed. p. 530-532); J. Cardinal Gibbons, *The Faith of Our Fathers*, ch. 8 (49th ed., 1897) p. 98-117; John Dowling, *History of Romanism*, b. 7, cap. 2, sec. 14; and b. 9, ch. 3, sec. 24-27 (1871 ed. p. 491-496, 621-625); L. F. Bungener, *History of the Council of Trent*, p. 101-110 (a 2-a ed. Edinburgh, 1853) tradusă de D. D. Scott); G. H. Putnam, *Books and Their Makers During the Middle Ages*, vol. 1, part. 2, ch. 2, par. 49,54-56.

Vezi şi William Muir, *The Arrest Reformation* (Morgan and Scott, 1912), p. 37-43; Harold Grimm, *The Reformation Era* (Macmillan, 1954), p. 285. *Index of Prohibited Books* (Vatican

Polyglot Press, 1930), p. IX, X; Timothy Hurley, *A Commentary on the Present Index Legislation* (New York: Benziger Brothers, 1908) mp. 71; traducerea din The Great Encyclical Letters of Leo XIII (New York: Benziger Brothers, 1903), p. 413.

PG. 373 HAINE PENTRU ÎNĂLȚARE - Povestea că adventiștii și-au făcut haine cu care să se înalțe pentru "a întâmpina pe Domnul în văzduh" a fost născocită de aceia care au dorit să aducă batjocură asupra predicării advente. Ea a fost vehiculată atât de stăruitor, încât mulți au crezut-o, dar o cercetare atentă i-a dovedit netemeinicia. Timp de mai mulți ani s-a oferit o recompensă substanțială pentru acela care ar fi adus o dovadă că așa ceva a avut loc vreodată, dar n-a fost produsă niciodată. Nici unul dintre cei care au iubit venirea Mântuitorului n-au fost atât de necunoscători ai învățăturilor Scripturii încât să presupună că hainele pe care le puteau confecționa ar fi fost necesare pentru ocazia aceea.

Singura haină de care sfinții vor avea nevoie pentru a întâmpina pe Domnul este îndreptățirea lui Hristos. Vezi Is. 61:10; Apoc. 19:8.

Pentru o convingătoare respingere a legendei hainelor de înălțare, vezi Francis D. Nichol, *Midnight Cry* Washington, D.C.; Review and Herald Publishing Assn., 1944) ch. 25-27. Vezi și LeRoy Edwin Froom, *Prophetic Faith of Our Fathers* (Washington, D.C.; Review and Herald Publishing Assn., 1954) vol. 4, p. 822-826.

PG. 374 CRONOLOGIA PROFETICĂ - Dr. George Bush, profesor de ebraică și literatură orientală la Universitatea din New York, într-o scrisoare adresată lui William Miller și publicată în *Advent Herald* și *Signs of the Times Reporter*, Boston, 6 și 13 martie, 1844, a făcut o declarație importantă cu privire la acceptarea calculului său cu privire la timpurile profetice. Dr. Bush scria:

"Niciodată nu vi se va reproşa, după părerea mea, nici dv. și nici prietenilor dv. că ați devotat prea mult timp și atenție studiului

cronologiei profetice, si că ati lucrat mult la determinarea datelor începutului și încheierii acestor mari perioade. Dacă aceste perioade sunt date în adevăr de către Duhul Sfânt în cărțile profetice, au fost date fără îndoială cu scopul să fie studiate, și probabil, în cele din urmă, să fie întelese pe deplin; si nici un om care încearcă să facă lucrul acesta nu trebuie acuzat de nebunie plină de încumetare... Luând o zi ca temei profetic pentru un an, cred că sunteți susținut atît de exegeza sănătoasă ca și de numele mari ale lui Mede, Sir Isaac Newton, episcopul Newton, Kerby, Scott, Keith, cât și de o oaste întreagă de altii care au ajuns de multă vreme în principiu la aceleasi concluzii asupra acestei probleme. Toți sunt de acord că perioadele principale menționate de Daniel și de Ioan, se încheie aproximativ în acest veac al lumii și ar fi o logică ciudată aceea care ar încerca să vă convingă de erezie sustinând în fond aceleasi conceptii care se înaltă atât de proeminent în notitele acestor profeti eminenti. Rezultatele dv. în acest domeniu de cercetare nu mă șochează atât de mult, încât să afecteze vreun interes important cu privire la adevăr și datorie. Greșeala dv., pe cât înțeleg, se găsește în alte direcții decât în cronologia dv. Ati gresit cu totul în ceea ce priveste natura evenimentelor care trebuie să aibă loc atunci când se încheie aceste perioade...." Vezi Le Roy Edwin Froom, Prophetic Faith of Our Fathers (Washington, D.D.; Review and Herald Publishing Assn., 1950) vol. 1, ch. 1, 2.

PG. 435 O SOLIE ÎNTREITĂ - Apoc. 14:6, 7 prezice vestirea primei solii îngereşti. Apoi profetul continuă: "Apoi a urmat un alt înger zicând: 'A căzut, a căzut Babilonul'... Şi a urmat al treilea înger." Cuvântul redat aici "a urmat" însemnează "a merge împreună", "a veni după altul", "a merge cu el", vezi Henry George Little and Robert Scott, *Greek English Lexicon* (Oxford: Clarendon Press, 1940), vol. 1, p. 52. El mai înseamnă "a însoți". Vezi George Abbott-Smith, *A Manual Greek Lexicon of the New Testament* (Edinburg: T. and T. Clark, 1950), p. 17. Este același

cuvânt folosit în Marcu 5:24. "Isus a mers cu el; şi mult popor Îl urma şi se înghesuia în jurul Lui". El mai este folosit şi de cei 144.000 de răscumpărați. Apoc. 14:4 unde spune: "Aceștia urmează pe Miel oriunde merge El". În ambele locuri se vede că ideea intenționată să fie transmisă este aceea de "mergere împreună", "în tovărășie cu cineva". Așa găsim în 1 Cor. 10:4 unde citim despre copiii lui Israel că "au băut din aceeași Stâncă duhovnicească ce venea după ei", cuvântul "venea", este traducerea aceluiași cuvânt grec, iar marginalele redau "a mers cu ei". Din acestea înțelegem că ideea din Apoc. 14: 8, 9 nu este aceea că al doilea și al treilea înger au venit după primul, la un timp anumit, ci că au venit cu el. Cele trei solii nu sunt decât o solie întreită. Ele sunt trei numai în ordinea ridicării lor. Dar după ce s-au ridicat merg împreună și sunt inseparabile.

PG. 447 SUPREMATIA EPISCOPILOR ROMEI - Pentru împrejurările deosebite referitoare la pretenția de supremație din partea episcopilor din Roma, vezi Robert Francis Cardinal Bellarmine, Power of the Popes in Temporal Affairs (există o traducere engleză în Biblioteca Congresului din Washington D.C.); Henry Edward Cardinal Manning, The Temporal Power of the Vicar of Jesus Christ (London: Burns and Lambert, 2d ed., 1862); and James Cardinal Gibbons, Faith of Our Fathers (Baltimore: John Murphy Co., 110th ed., 1917) ch. 5, 9, 10, 12. Pentru autorii protestanti, vezi Trevor Gervase Jalland, The Church and the Papacy (London: Society for Promoting Christian Knowledge, 1944, a Bampton Lecture); and Richard Frederick Littledale, Petrine Claims (London: Society for Promoting Christian Knowledge, 1899). Pentru izvoarele din primele secole în favoarea teoriei Petrine, vezi James T. Shotwell și Louise Rupes Loomis, The See of Peter (New York: Columbia University Press, 1927). Pentru așa zisa "Donație a lui Constantin" vezi Christopher B. Coleman, The Treatise of Lorenzo Valla on the Donation of Constantine (New York, 1914), care redă textul integral latin și

traducerea împreună cu critica completă a documetelor și a tezelor hii

PG. 578 BISERICA DIN ETIOPIA ŞI SABATUL - Până în anii din urmă, Biserica Coptă din Etiopia a păzit Sabatul zilei a şaptea. Etiopenii au păzit și duminica, prima zi a săptămânii de-a lungul istoriei lor ca popor creștin. Aceste zile erau consacrate cu slujbe deosebite în biserici. Păzirea Sabatului zilei a şaptea a încetat în realitate în Etiopia de astăzi.

Pentru rapoarte ale martorilor oculari cu privire la zilele religioase în Etiopia vezi Pero Gomes de Teixeira, The Discoverv of Abyssinia by the Portuguese in 1520 (tradus în Engleză la Londra: British Museum, 1938), p. 79; Father Francisco Alverez, Narrative of the Portuguese Embassy to Abyssinia During the Years 1520-1527, in arhivele Societății Hakluyt (London, 1881), vol. 64 p. 22-49; Michael Russell, Nubia and Abvssinia (quoting Father Lobo, Catholic missionary in Ethiopia in 1622) (New York: Harper & Brothers, 1837), p. 226-229; S. Giacomo Baratti, Late Travels Into the Remote Countries of Abyssinia (London: Benjamin Billingsley, 1670), p. 134-137; Job Ludolphus, A New History for Ethiopia (London: S. Mith, 1682), p. 234-357; Samuel Gobat, Journal of Three Years' Residence in Abyssinia (New York: ed. din 1850), p. 55-58, 83-98. Pentru alte lucrări cu privire la această întrebare vezi Peter Heylyn, History of the Sabbath, 2d ed., 1636, vol. 2, p. 198-200; Arthur P. Stanley, Lectures on the History of the Eastern Church (New York: Charles Scribner's Sons, 1882), lecture 1, par. 1; C. F. Rey, Romance of the Portuguese in Abyssinia (London: F. H. and G. Witherley, 1929), p. 59, 253-297.